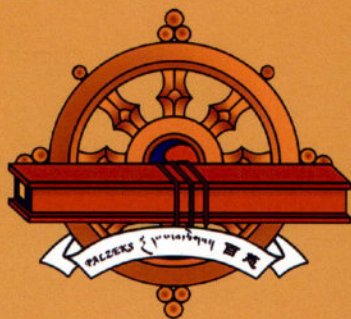

༣༣། །ཡོངས་འཛིན་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཆོན་གྱི་

གསུང་འབུམ་བཞུགས་སོ། །

(༡༤/༩༩)

དཔལ་བཅུགས་བོད་ཡིག་དཔེ་རྙིང་ཞིབ་འཇུག་ཁང་ནས་བསྐྱུགས།

ཀྲུང་གོའི་བོད་རིག་པ་དཔེ་རྙིང་ཁང་།

མེས་པོའི་བྱལ་བཞག་ལས་ཡོངས་འཛིན་ཡེ་ཤེས་བྱལ་མཆོན་གྱི་
གསུང་འབུམ་བརྒྱ་རྒྱུག་ལས་མིའི་མཆོན་གྱི།

ཁྱིཾའབ་བརྒྱ་རྒྱུག་འགན་འཁུར་བ་གཙོ་བོ། གཟན་དཀར་ལྷལ་བརྟན་ཉི་མ། འགོ་འདུལ་དོ་རྩ།
བརྒྱ་རྒྱུག་འགན་ཁུར་བ་གཞིན་པ་དང་གཙོ་རྒྱུག་པ། ཀམ་པ་དེ་ཡེགས།
གཙོ་རྒྱུག་གཞིན་པ། བརྟན་འཛིན་གྱོ་གྱོར། ལྷལ་བརྟན་ཉི་མ། རྒྱ་པ་བརྟན་འཛིན། ལྷལ་བརྟན་ཡོད་ཆེད།
དཔྱིད་ས་དཔལ་བཟང་། དཀོན་མཆོག་བསམ་གཏན། གོ་བཟང་ཆོས་འཕེལ།
ཅུད་ག་པ། དཀོན་མཆོག་བསམ་གཏན། དཔྱིད་ས་དཔལ་བཟང་ཞོགས།
དེད་རྒྱུག་ལག་རྩལ་པ། ཡེ་ཤེས་ཆོས་མཆོ། བརྒྱ་ལྷ་མཆོ། དཀོན་མཆོག་བཟང་མོ་སྐགས་དཔལ་བཅུགས་
ལས་པྱེད་བ་རྣམས།

༥ གདན་ས་གྲིབ་ཆེ་མཆོག་གླིང་དུ་བཞུགས་པའི་ཡོངས་འཛིན་
བསྐྱེད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཆོན་གྱི་སྐུ་འདྲ་བྱིན་ཅན།

ॐ

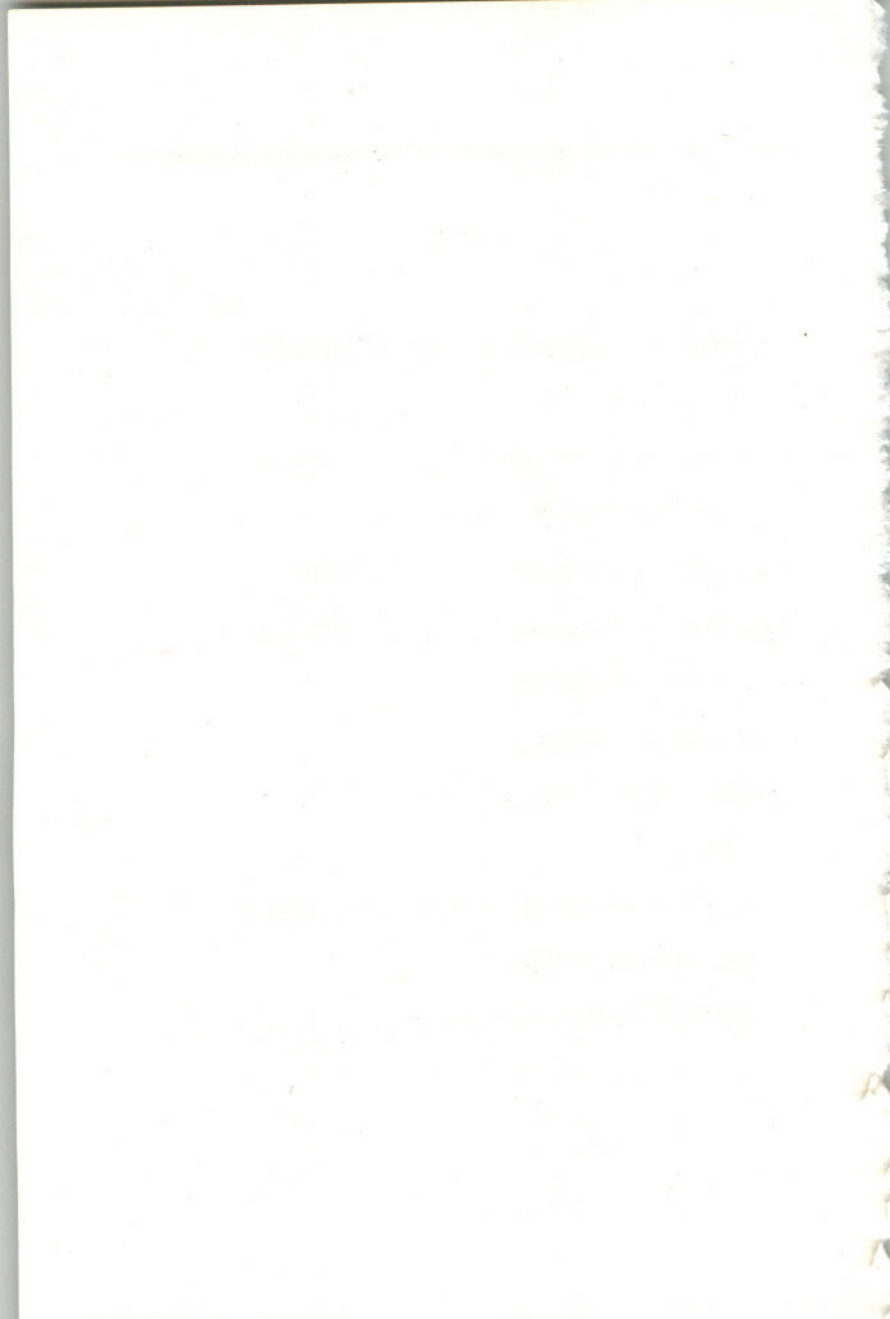
ॐ

ॐ

དཀར་ཆག

- རང་རྒྱུད་ལ་སྐྱལ་མ་འདེབས་པའི་ཚུལ་སྤང་གས་ཁོང་སྒྲན་འདོན་
 པའི་སྒྲན་མཆོག་ ..... (1)
- དད་ལྡན་བྱིམ་པ་དག་ལ་གདམས་པ་ལྟའི་རྩ་བོ་ཆེའི་སྒྲ་དབྱངས། ..... (22)
- ལུགས་ཟུང་སྤང་དོར་གསལ་བྱེད་རབ་དཀར་སྒྲ་ཤེལ། ..... (30)
- བསྐྱབ་བྱ་དོན་གཉིས་ལྷན་གྱུབ་སོགས་བསྐྱབ་བྱ་འགའ་ཞིག་ ..... (34)
- བསྐྱེན་གནས་ཡན་ལག་བརྒྱུད་པའི་བྱིམས་སྤང་ཚུལ་ཐར་པའི་སྒྲ་འབྱེད། . (61)
- དགེ་ཚུལ་གྱི་བསྐྱབ་བྱའི་སྒྲ་ཆོས་ཆེག་ ..... (80)
- འདུལ་བའི་བསྐྱབ་བྱ་འོད་ལྡན་སྤྲིང་པོ། ..... (83)
- སྒྲོ་སྒྲིང་དོན་བདུན་མའི་བྲིད་ཡིག་མདོར་བསྐྱས་སུ་བཀོད་པ་བཀའ་གདམས་
 སྤྲིང་པོ། ..... (226)
- དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་ཚུལ་རྣམ་བཤད་
 ཐུབ་བསྐྱེན་གསལ་བའི་སྒྲོན་མ། ..... (255)
- བྱང་ཚུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་སྤྲིང་བོ་བསྐྱས་པ་དངོས་གྲུབ་ཀྱན་འབྱུང་། ... (362)

༡༡། རང་རྒྱལ་ལ་སྐྱལ་མ་འདེབས་པའི་ཚུལ་སྤང་གས་
ཁོང་སྐྱོན་འདོན་པའི་སྐྱོན་མཆོག་
བཞུགས་སོ། །

ན་མོ་གུ་རུ་མ་འི་ཡི་རྒྱལ་། བསྐྱལ་བ་ཟེར་འདི་ལ་སངས་རྒྱལ་མང་འབྱོན་
ཡང་། བདག་ཅག་སྒྲིགས་མའི་འགྲོ་ལ་ཐུགས་བརྩེ་བ། རྩོན་པ་མཉམ་མེད་
ཐུགས་རྗེ་ཅན་དེ་ལ། རྒྱུ་གསུམ་གྱིས་པ་ཆེན་པོས་ཐུག་འཆལ་ལོ། རྒྱང་རྟོགས་
ཡོན་ཏན་མ་ལུས་རབ་རྫོགས་ཀྱང་། རིང་ནས་གོམས་པའི་ཐུགས་རྗེའི་དབང་
གྱུར་པས། འགྲོ་བ་སྦྱོལ་བའི་ཁུར་གྱིས་མི་ངལ་བ། རྗེ་བཙུན་སྤྲ་མ་རྣམས་ལ་
སྤྲོད་ནས་འདུད། རྒྱལ་དང་རྒྱལ་སྤྱི་བདག་ཉིད་ཆེ་རྣམས་ཀྱིས། འགྲོ་གྲུན་མ་
རིག་གཉིད་ལས་སྦྱོང་བའི་ཕྱིར། གསུང་དབྱངས་མཐོན་པོས་འདོམས་པར་
མཛད་པ་དགལ། རང་གི་རྒྱལ་ལ་བསྐྱལ་ཕྱིར་གྱི་བར་བྱ། རྗེ་བཙུན་སྤྲ་མའི་
ཐུགས་རྗེའི་ལྷགས་ཀྱི་ཡིས། རེན་སོང་གནས་ནས་དངས་ཏེ་དལ་བའི་རྟེན། །
འདི་འདྲ་ཐོབ་ཀྱང་ཐར་ལམ་མི་སྦྱབ་པར། རེན་སོང་རན་འགྲོའི་གཡང་ལ་རྒྱག་
ཕྱེད་པ། གྱེ་མ་གྱི་རུང་བདག་ལ་སེམས་མེད་དམ། བདག་སྤྲོད་རུལ་ལམ་འོན་
ཏེ་སྦྱོའམ་ཅི། རྩང་གས་གདོན་ཆེན་འདི་ཡིས་བསྐྱུས་པར་རེས། རྩོམ་རྒྱས་
མཁན་ཁྱོད་རང་ལ་སྤྲོད་རྗེས་ལྟོས། ཡར་འགྲོ་མར་འགྲོའི་མཆོམས་འདིར་བསམ་སྒྲོ་
ཐོངས། གཤམ་གྱི་སྦྱིད་སྦྱག་འདམ་ཀ་ད་རེས་བྱུང་། རེན་ཆོས་འདི་དག་ལྟོས་ལ་
རང་ལ་སོམས། །

རྒྱལ་ཁྲིམས་ཡང་དག་པར་ལྟན་པའི་མདོ་ལས། དགེ་སྲོང་དག་ཤེས་པ་
 བློ་འགྲིམ། མྱོག་ནི་འཆད། ཆེད་འདུ་བྱེད་ནི་འདོར། ལྟན་པའི་བསྟན་པ་ཡང་ངེས་
 པར་འཛིག་པར་འགྱུར་ན། ཅིའི་ཕྱིར་བརྟེན་འགྲུས་དང་བརྟུལ་བ་བརྟན་པོས་
 རྒྱལ་པར་མི་བྱེད། མའི་ལུས་ནི་ཤིན་ཏུ་རྙེད་པར་དགའ་ན། དེ་ཐོབ་ནས་དེས་རྙེད་
 པའི་རྒྱལ་པའི་བསྟན་པ་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཡང་རྙེད་ནས་ཐར་པའི་དོན་དང་མི་
 མཐུན་པ་དག་གིས་བསྐྱུས་ཏེ་སྤྲུག་བསྐྱུས་པར་གྱུར་ཏེ། ཞེས་གསུངས། ཁྱོད་
 རྙེད་ནས་ཆོས་ཤིག་བྱེད་ན་ཅུབ་ཅུབ་ཡོ་ཞོག་ལ། རེ་ཤིག་གསུང་དེ་གཅིག་ཤུ་ལ་
 བསམས་སྒོ་ཐོངས། རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་ཅི་འདྲ་གསུངས་འདུག །ལམ་རིམ་
 ཆེན་མོ་ལས། ད་གཞོང་མཐར་འཁིབ་ཞིག་འོང་སྟུང་པ་ནི་ཀུན་ལ་ཡོད་ཀྱང་ཉི་མ་
 རེ་རེ་བཞིན་དེ་རིང་མི་འཆི་དེ་རིང་ཡང་མི་འཆི་སྟུང་དུ་སྒྲོས་མི་འཆི་བའི་བྱུགས་
 འཛིན་པ་ནི་འཆི་ཁ་མ་ཚུན་ལ་འབྱུང་ངོ་། །དེའི་གཞེན་པོ་ཡིད་ལ་མ་བྱས་པར་དེ་
 ལྟ་བུའི་སྒོ་དེས་བསྐྱེད་ན་ཆོ་འདིར་སྟོད་པའི་སྒོ་སྐྱེས་ནས་དེའི་རིང་ལ་འདི་དང་
 འདི་དགོས་སོ་ཞེས་ཆོ་འདི་ཙམ་གྱི་བདེ་བ་རྒྱལ་བ་དང་སྤྲུག་བསྐྱུས་སེལ་བའི་
 ཐབས་འབའ་ཞིག་ལ་སེམས་སེམས་ནས་འཛིག་རྟེན་བྱི་མ་དང་ཐར་པ་དང་ཐམས་
 ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་སོགས་པའི་དོན་ཆེན་པོ་དག་ལ་རྣམ་པར་དབྱེད་པའི་སྒོ་མི་སྐྱེ་
 བས་ཆོས་ལ་འདུག་པའི་སྒོ་སྐྱེར་མི་རྟེན་ལ། རྒྱ་ལ་ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་དང་
 རྟོམ་པ་སོགས་ལ་ཞུགས་ཀྱང་ཆོ་འདི་པ་ཙམ་གྱི་ཆེད་དུ་སོང་ནས་དག་བ་ཅི་བྱས་
 མཐུ་རྒྱུར་ཞིང་། དེ་ཡང་ཉེས་སྟོད་སྤིག་རྣུང་དང་འབྲེལ་བར་འདུག་པས་རན་
 འགྲེའི་རྒྱ་དང་མ་འདྲེས་པ་དགོན་ནོ། །གལ་ཏེ་འཛིག་རྟེན་བྱི་མ་ལ་དམིགས་ནས་
 རྒྱལ་ཏུ་རྒྱག་ཀྱང་བྱིས་ནས་རིམ་གྱིས་རྒྱལ་བོ་སྟུང་པའི་བྱི་བཤོལ་གྱི་ལེ་ལོ་འགོག་

མི་རྣམས་ཤིང་། གཉིད་རྒྱགས་དང་བྲེ་མོའི་གཏམ་དང་བཟའ་བརྒྱུད་ལ་སོགས་པའི་
 རྣམས་གཡེར་གིས་དུས་འདུལ་བས་བརྩོན་པ་ཆེན་པོས་ཚུལ་བཞིན་དུ་སྒྲུབ་པ་མི་
 འོང་ངོ་། །དེ་ལྟར་ལུས་སྒོག་ཡུན་རིང་དུ་གནས་སུ་རེ་བས་བསྐྱུས་པ་ན་རྟེན་པ་དང་
 བཀྲུ་སྟེ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཆགས་པ་དྲག་པོ་སྒྲེ་ཞིང་། དེའི་གིགས་བྱས་པ་ལས་བྱེད་
 དུ་དོགས་པ་ལ་སྤང་བ་དྲག་པོ་དང་། དེ་དག་གི་ཉེས་དམིགས་ལ་སྤོངས་པའི་གཉི་
 རྒྱག་དང་དེ་དག་གིས་ར་རྒྱལ་དང་ཡུག་དོག་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཉེ་
 བའི་ཉོན་མོངས་པ་དྲག་པོ་རྣམས་ཚུ་བོའི་རྒྱན་བཞིན་དུ་འཇུག་གོ །དེ་ལས་ཀྱང་
 ལུས་དང་རྒྱ་དང་ཡིད་ཀྱི་ཉེས་སྦྱོད་བཅུ་དང་མཆོམས་མེད་པ་དང་དེ་དང་ཉེ་བ་
 དང་དམ་པའི་ཆོས་སྤོང་བ་ལ་སོགས་པ་མི་དགེ་བའི་ལས་རན་འགོ་ལ་སོགས་
 པའི་སྒྲུག་བསྐྱལ་དྲག་པོ་འདྲེན་པར་བྱེད་པ་ལ་མཐུ་སྒྲུལ་དུ་བྱུང་བ་རྣམས་ཉི་མ་རེ་
 རེ་བཞིན་རྗེ་རྒྱས་སུ་འགོ་ལ། དེ་དག་གི་གཉེན་པོ་ལེགས་པར་གསུངས་པའི་ཆོས་
 ཀྱི་བདུད་རྩི་ལ་རྒྱུ་ཀྱིས་རྗེ་བློགས་སུ་སོང་ནས་མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་ཀྱི་
 སྒོག་བཅད་དེ། རན་འགྲའི་སྒྲུག་བསྐྱལ་དྲག་ཅིང་རྒྱལ་ལ་ཆ་ཞིང་ཡིད་དུ་མི་འོང་
 བའི་གནས་སུ་འཆི་བས་ཉེ་བར་བཅོམ་ནས་ལས་རན་པས་འཁྲིད་པར་བྱེད་པས་
 བ་དེ་ལས་མ་རུང་པའི་སྒྲོ་གཞན་ཅི་ཞིག་ཡོད། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། གང་ལ་འཇིག་
 རྟེན་གསུམ་མངའ་བདག །རང་ཉིད་འཆི་བདག་བྱེད་པོ་མེད། །ཡོད་དེས་རྣལ་
 བཞིན་གཉིད་ལོག་ན། །དེ་ལས་མ་རུང་གཞན་ཅི་ཡོད། །ཅིས་དང་། སྦྱོད་འཇུག་
 ལས་ཀྱང་། ཐམས་ཅད་པོར་ཉེ་ཆ་དགོས་པར། །བདག་གིས་དེ་ལྟར་མ་ཤེས་
 བས། །མཇའ་དང་མི་མཇའི་དོན་གྱི་ཕྱིར། །སྤྲིག་པ་རྣམ་པ་སྤྲེལ་ཆོགས་བྱས། །
 ཞེས་གསུངས་སོ། །འཆི་བ་རྗེས་སུ་དཔེ་པོ་རྒྱལ་མ་ཞིག་སྒྲེས་ན། དཔེར་ན་དེ་

རེར་སང་རང་འཛི་བར་ཐག་ཆོད་པ་ན་ཆོས་ཀྱི་གོ་བ་ཐན་བྱན་ཡོད་པ་ཡན་ཆད་ལ་
གཉེན་དང་རྩེས་ལ་སོགས་པ་དང་འགྲོགས་སུ་མེད་པར་མཐོང་ནས་དེ་དག་ལ་
ཐོད་པ་ལྟོག་ཅིང་གཏོང་བ་ལ་སོགས་པའི་སྒོ་ནས་སྤྱིང་པོ་ལེན་འདོད་པལ་ཆེར་ལ་
དང་གིས་འབྱུང་བ་ལྟར། རྟེན་བཀུར་དང་གྲགས་པ་ལ་སོགས་པ་འཛིག་རྟེན་གྱི་
ཆོས་ཀྱི་ཕྱིར་འབད་བ་ཐམས་ཅད་སྐྱབ་པ་འབྱུང་བ་ལྟར་སྤྱིང་པོ་མེད་པ་དང་བསྐྱུ་
བྱིད་གྱི་གནས་སུ་མཐོང་ནས་ཉེས་སྦྱོད་ལས་ལྟོག་ཅིང་། སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་དང་
རྒྱལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པའི་ལས་བཟང་པོ་རྣམས་རྟག་ཏུ་གྲས་པར་བྱེད་པའི་
བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་གསོགས་པར་བྱེད་པས་ལུས་ལ་སོགས་པ་སྤྱིང་པོ་མེད་པ་
རྣམས་ལ་སྤྱིང་པོ་དམ་པ་བྲངས་ནས་གོ་འཕང་དམ་པར་རང་ཉིད་འཛིགས་ཏེ་འགྲོ་
བ་རྣམས་ཀྱང་དེར་འབྲིད་པས་ན་དེ་ལས་དོན་ཆེ་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད། དེའི་ཕྱིར་དཔེ་
དུ་མས་ཀྱང་བསྐྱགས་ཏེ། ལྷ་རན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོ་ལས། ཞིང་མོ་བ་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་ནང་ན་རྟོན་གྱི་ལོག་མཚོག་གོ། རྩེས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ན་བ་ལང་གི་རྩེས་
མཚོག་གོ། འདྲུ་ཤེས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ན་ཡང་མི་རྟག་པ་དང་འཛི་བའི་འདྲུ་
ཤེས་མཚོག་ཡིན་ཏེ། འདི་དག་གིས་ནི་ཁམས་གསུམ་གྱི་འདོད་པ་དང་མ་རིག་པ་
དང་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་སེལ་ལོ། ཞེས་སོ། ཇི་བཞིན་དུ་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཉེས་
པར་སྦྱོད་པ་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་འཛོམས་པའི་ཐོ་བ་དང་། དགོ་ལེགས་ཐམས་
ཅད་ཅིག་ཅར་སྐྱབ་པ་ལ་འཇུག་པའི་སྒོ་ཆེན་པོར་གྱུར་པ་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་
བསྐྱགས་པའོ། ཆོམས་ལས་ཀྱང་། ལུས་འདི་རྩ་སྦོད་འདྲ་བར་རྟོགས་བྱ་ཞིང་། །
དེ་བཞིན་ཆོས་རྣམས་སྤྲིག་རྒྱུ་འདྲ་ཤེས་ནས། འདྲུད་ཀྱི་མེ་རྟག་མཚོན་ནི་འདིར་
གཙོད་པ། འཛི་བདག་རྒྱལ་པོས་ལྟར་ཡང་མེད་པར་འགྲོ་ཞེས་དང་། སྐ་བ་

མཐོང་ཞིང་ནད་གྱི་སྐྱུག་བསྐྱལ་དང་། ཁེམས་དང་བྲལ་བའི་གི་བ་མཐོང་ནས་
 བློ། བརྟན་པས་བཅོན་ར་འདྲ་བའི་བྱིས་སྤངས་གྱི། འཛིག་རྟེན་པལ་པས་འདོད་
 སྤང་བྱས་རེ་སྒྲན། ཞེས་གསུངས་སོ། མདོར་ན་སྦྱོར་བུའི་དོན་སྐྱབ་པའི་དུས་ནི་
 དལ་བའི་རྟེན་བྱུང་པར་ཅན་ཐོབ་པའི་དུས་འདི་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། འོ་སྒྲོལ་པལ་ཆེར་
 རན་འགྲོར་བསྐྱད་ཅིང་བདེ་འགྲོར་བྱུང་བའི་འོར་གྲུང་མི་ཁོམ་པའི་གནས་སུ་
 ཤུལ་ཆེ་བས་དེ་དག་ཏུ་ཆོས་སྐྱབ་པའི་སྐབས་མ་རྟེན་ལ། བསྐྱབས་པས་ཆོག་པའི་
 རྟེན་རེ་ཐོབ་པ་ན་ཡང་ཆོས་རྒྱལ་བ་ཞིན་དུ་མི་སྐྱབ་པ་ནི་ད་དུང་མི་འཆི་སྟམ་པ་འདི་
 ལ་ཐུག་འདུག་པས་ན། སྒྲོས་མི་འཆི་བའི་ཕྱོགས་འཛིན་པ་ནི་གྲུང་པ་ཀུན་གྱི་སྒྲོ་
 དང་། དེའི་གཞེན་པོ་འཆི་བ་དུན་པ་ནི་སྐྱུག་སུམ་ཆོགས་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་སྒྲོའོ། །
 ཞེས་ཆོས་ཡོང་མི་ཡོང་གིས་ཆོག་དེ་འཆི་བ་སྦྱིང་ནས་དུན་པའི་སྒྲོ་ཞིག་སྦྱེས་མ་
 སྦྱེས་ལ་ཐུག་པར་གསུངས། སྦྱོང་འཇུག་ལས། དལ་འབྱོར་འདི་ནི་རྟེན་པར་གིན་
 ཏུ་དཀའ། སྦྱོར་བུའི་དོན་སྐྱབ་ཐོབ་པར་གྱུར་པ་ལ། ཁག་ཏེ་འདི་ལ་པན་པ་མ་
 བསྐྱབས་ན། བྱིས་འདི་ཡང་དག་འབྱོར་པར་ག་ལ་འགྱུར། ཞེས་དང་། ཡིད་
 བརྟན་མི་རུང་འཆི་བདག་འདི། བྱས་དང་མ་བྱས་མི་སྡོད་པས། ཁ་དང་མི་ན་
 ཀུན་གྱིས་གྲང་། སྒྲོ་བུར་ཆེ་ལ་ཡིད་མི་བརྟན། ། ཐམས་ཅད་བོར་ཏེ་ཆ་དགོས་
 པར། བདག་གིས་དེ་ལྟར་མ་གཤིས་ནས། མཛའ་དང་མི་མཛའ་དོན་གྱི་བྱིར། །
 སྦྱིག་པ་ནམ་པ་སྒྲོ་ཆོགས་བྱས། ཞེས་དང་། དེ་རིང་ཁོ་ན་མི་འཆི་ཞེས། བདེ་
 བར་འདུག་པ་རིགས་མ་ཡིན། བདག་ནི་མེད་པར་འགྱུར་བའི་དུས། ཉེ་ནི་
 གདོན་མི་ཟ་བར་འབྱུང་། བདག་ལ་མི་འཛིགས་སུ་ཡིས་བྱིན། འདི་ལས་ཇི་
 ལྟར་ངེས་ཐར་འགྱུར། གདོན་མི་ཟ་བར་མེད་འགྱུར་ན། ཅི་ཕྱིར་བདག་ཡིད་

བདེ་བ་འདུག། རྩོན་ཆད་མྱོང་སྟེ་ཞིག་པ་ལས། བདག་ལ་ལྷག་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད། །
 བདག་ནི་དེ་ལ་མཛོན་ཞེན་ནས། སྤྱོད་མའི་བཀའ་དང་འགལ་བར་བྱས། གསོན་
 ཆེ་འདི་དང་དེ་བཞིན་དུ། གཉེན་དང་བཤེས་པ་རྣམས་སྤངས་ནས། གཅིག་ཤིང་
 ག་གེད་འགྲོ་དགོས་ན། མཛོན་དང་མི་མཛོན་གྱི་ན་ཅི་རུང་། མི་དགོ་པ་ལས་
 སྤྱི་བཟུལ་འབྱུང་། ཇི་ལས་རི་ལྟར་ངས་མཐར་ཞེས། ཉིན་མཚན་རྟག་ཏུ་
 བདག་གིས་ནི། འདི་ཉིད་འབའ་ཞིག་བསམ་པའི་རིགས། ཞེས་གསུངས་པ་
 འདི་དག་ལ་བསམ་སྟོ་ལེགས་པར་ཐོངས་ཤིག། སྟོབ་དཔོན་རྩེ་བ་གཤགས་པས།
 གང་ཆེ་རང་དབང་འཇུག་ཅིང་མཐུན་གནས་པ། གལ་ཏེ་འདི་བདག་འཛིན་པར་
 མི་བྱེད་ན། གཡང་སར་ལྟར་བས་གཞན་དབང་འཇུག་འབྱུང་བ། ཇི་ལས་ཕྱི་
 བས་གང་གིས་སྟོང་བར་འབྱུང་། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དལ་འབྱོར་འདི་འདྲ་ཐོབ་
 ཏུས་རང་གིས་རང་མི་འཛིན་པར་ངན་སོང་གི་གཡང་ལ་ཤོར་ན་ཅི་ཙུག་བྱེད་
 སོམས་ཤིག། རྩེ་མི་ལས། ང་ཆེ་བྱང་ནམ་འཁྲི་ཆ་མེད་ལ། རྩོགས་པའི་སངས་
 རྒྱས་སྐུ་པའི་ཆོ། གཡེང་གཏམ་ལ་བ་ཏུ་ཁོམ་བ་མེད། ཇི་ཕྱིར་མཉམ་བཞག་གི་
 རང་དུ་འཛོག། ཅིས་ཆོས་རྣམ་དག་ཅིག་བྱེད་ན་དལ་འབྱོར་དང་མི་རྟག་པ་ཟུང་
 འབྲེལ་དུ་གོ་བའི་བསམ་སྟོ་དེ་འདྲ་ཞིག་དགོས་པར་གསུངས། བསམ་སྟོ་དེ་འདྲ་
 ཡོད་ཀྱི་དགྲ་ལ་འང་མེད་པར་ཆེ་འདིའི་གཤམ་གཤོམ་འབའ་ཞིག་བྱེད་པ་འདིས་
 ཆོས་ཡོང་བ་ཞི་འདུག་སོམས་ཤིག། རྒྱལ་སྤྱི་ཞི་བ་ལྷས། བདག་ནི་གྲོལ་བ་དོན་
 གཉེར་ལ། རྟོན་དང་བཀུར་སྟེས་འཆིང་མི་དགོས། གསུངས། དོན་མེད་པའི་
 རྟོན་བཀུར་སྟེན་གཤགས་བདུད་ཀྱི་བྱིན་རྒྱལ་བ། བཀུ་མི་ཤིས་པ། རྒྱས་བྱས་ཏེ་
 བཀུ་རྒྱུའི་མི་གཙང་བ། ཁྱོ་བོའི་དག་སྤགས་བཞུས་ཏེ་བཞུགས་པ་བྱ་རྒྱུའི་ལྷས་ངན།

རང་གཞན་ཡོ་སྤང་ལ་སྦྱར་བའི་འགོ་བའི་ནད་རིམས་ལྟ་བུ་འདི་ལ་དགའ་བར་
 བྱེད་པ་ཁྱོད་གྱི་སྤྱིང་ལ་ཅི་ཞིག་ཞུགས་སོམས་ཤིག །རྒྱལ་བས་ཅི་འདྲ་གསུངས་
 འདུག །འདུལ་བ་ལུང་ལས། དགོ་སྤོང་དག་ཁྱེད་ལྟས་བྱིན་གྱི་རྟེན་བཀྲར་ལ་
 དགའ་བར་མ་བྱེད་ཅིག །ཅིའི་བྱིར་ཞེ་ན། ལྟས་བྱིན་གྱི་རྟེན་བཀྲར་ནི་གསོད་པ་
 དང་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པར་འགྱུར་བའི་བྱིར་རོ། །རྒྱ་གིང་འབྲས་བུས་གསོད་པར་
 བྱེད། །འོད་མ་འདམ་བུ་འབྲས་བུས་གསོད། །དྲེའུ་མོ་རང་གི་མངལ་གྱིས་སྤྲ། །
 མི་རན་བཀྲར་སྤྱིས་གསོད་པར་བྱེད། །བྱིས་པ་རི་ཙམ་གྲགས་གྱུར་པ། །དོན་མེད་
 ཉིད་ཏུ་འགྱུར་བ་ཡིན། །བྱིས་པའི་དཀར་ཆ་གསོད་བྱེད་ཅིང་། །རྩེ་མོ་ལས་ཀྱང་
 ལྷུང་བར་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་རྣམ་གྲངས་ཏུ་མར་སྤང་ཅིང་དུས་མིན་གྱི་རྟེན་
 བཀྲར་དང་སྤྱན་གྲགས་ལ་དགའ་བ་ནི་སྤང་ཆ་བས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་གནས་སུ་
 གསུངས་པས། རྒྱལ་འདི་ཡང་ཡང་བསམ་དགོས་སོ། །ཉིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས།
 གང་ཞིག་ཆོས་འདི་ཐོས་ནས་ཆགས་བྱེད་ཅིང་། །ཆོས་མ་ཡིན་པ་ཐོས་ནས་ཁོང་ཁྱོ་
 བྱེད། །ང་རྒྱལ་རྒྱགས་པས་བཅོམ་པ་ལོག་པ་སྟེ། །ང་རྒྱལ་དབང་གིས་སྤྱག་
 བསྐལ་རྩེས་སུ་བྱོང་། །ཞེས་གསུངས། རྩེ་ཐམས་ཅད་མཐེན་པས་ཀྱང་། བདག་
 གཞན་གྱི་ཚོགས་ལ་ཆགས་པ་དང་ཁྱོ་བའི་ཚོགས་ལྷུང་བོར་ནས་གཟུ་བོའི་སྤོས་མ་
 དབྱེད་ན། བྱུ་མཐའ་ལ་དབྱོད་པར་སྒྲོམ་པ་དེ་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་འཁོར་བར་
 དམ་ཏུ་འཆིང་བར་གསུངས་པ་འདི་ཉིད་བདག་ཅག་རྣམས་ལ་བྱགས་བརྩེ་བས་
 མན་ངག་ཁྱེད་པར་ཅན་བྱིན་པར་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་གསུངས་པ་འདི་ཡང་
 ཡང་བསམ་དགོས་སོ། །སྤྱི་མཆོད་གསུམ་གྱིས་པ་འོང་ཐང་དུ་གྲོས་མཛོད་སྤྲད་ན།
 དུ་ཅག་ཆེ་འདི་ལ་མི་ལ་ཆོས་བཤད་མི་བྱ། །བན་མོའི་བསྟན་བཀྲར་མི་བཟའ། ལྟེ་

བ་དང་དགོན་པ་བདག་ཏུ་མི་གཟུང་། རྒྱུ་བ་བྱི་མ་བྱམས་པ་དང་། རྫོང་པོའི་སྤྱན་
 རྩར་སྒྲོན་ལམ་བཟབ་། གཅིག་ལ་གཅིག་བརྟེན་དུ་བྱས་ལ་དགེ་སྦྱོར་སྤྲུམས་ཤིག་
 ཏུ་བྱའོ། །ཞེས་གོས་མཛད། གང་ལ་ཞེན་པ་སྤྲུག་བསྐལ་ཀྱན་འཕྱུང་ཞིང་། ཅི་
 བྱས་ཆོས་ཀྱན་ལྟར་སྦྲར་ཉིད་འབྱུང་བ། །འཛིག་རྟེན་ཀྱན་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་འཛིག་
 རྟེན་གྱི། །ཆོས་བརྒྱད་སྤངས་ཀྱང་སྤངས་པ་ལྟར་མི་མདོན། །ཞེས་དང་། མ་གྱི་
 ཅམ་གྱི་ཟས་གོས་རན་ལ་བརྟེན། །ཆོས་ཀྱི་དོན་དུ་སྒོག་ཀྱང་འདོར་ལུས་པ། །
 གཞན་དང་འབབ་ཚུང་དོ་ཟླ་མི་བྱེད་པར། །གང་དུ་མ་བདེ་ས་དེ་ཉིད་ནས་འགོ། །
 ཞེས་དང་། རྟེན་དང་སྟན་གཤམ་དོན་དུ་མི་གཉེར་བས། །འཛིག་རྟེན་ལགས་པ་
 ཅི་ཡང་མི་སྦྱབ་ཅིང་། །བྱ་རན་ལས་ཀྱན་རན་སྦྱགས་དག་བཞིན་དོར། །དུས་བཞི་
 ཀྱན་ཏུ་ཆོས་སྦྱོད་བརྩལ་འབད། ཅིས་དང་། སྦྱབ་པ་བྱེད་ཚུལ་ནི། །ལྟ་བུ་ཐ་
 མར་རང་ཉིད་མི་ཉམས་ཤིང་། །སྦྱབ་པ་ཚུལ་བཞིན་ཞེ་ནས་བྱེད་ལུང་ན། །ཆོས་
 ཀྱི་དཔོན་དང་སྦྱབ་གཡོག་ལ་སོགས་པ། །ཆད་ལུན་དོན་ལུན་འགའ་ཞིག་མ་
 གཏོགས་པ། །གཞན་གྱི་དཔོན་དང་གཡོག་པོ་མི་བྱེད་ཅིང་། །བྲེ་མ་སྦྱབ་གཡོག་
 ལ་སོགས་མ་གཏོགས་པ། །གཞན་སེམས་མི་གཟུང་ཀྱན་གྱི་སེམས་མི་དཀྱུག་།
 འཛིག་རྟེན་འབྲེལ་འབྲིས་ལ་སོགས་བྱ་བ་སྤང་། །གྲོང་ཞིང་འགྲོགས་དཀའ་རྣམ་
 ཐར་གཅོང་བ་དང་། །དམན་པའི་ས་གཟུང་ཟས་གོས་རན་ལ་བརྟེན། །དད་བརྩོན་
 གྲོ་དང་སྤྱིང་རྩེ་ཆེ་བསྦྱེད་ལ། །མི་རྩེས་མི་སྟེག་ཆོས་དང་གང་མཐུན་བྱ། །དབེན་
 ཞིང་ཉམས་དཀའ་འཆོ་བ་འབད་ཚུལ་རྒྱུང་། །གཞོད་འཆོ་ཀྱན་བྲལ་དེ་ནི་སྦྱབ་
 པའི་གནས། །ཞེས་དང་། བག་ཡངས་སོས་དལ་གཉིད་དུ་མ་སོང་བར། །རྒྱ་པོའི་
 རྒྱན་ལྟར་རྒྱན་ཆད་མེད་པར་བསྦྱབ། །ཆོ་འདོར་མ་ཆགས་བྱ་རྒྱ་ཆོས་ལས་མེད།

ཁས་སྤངས་གཙང་ཁིང་ལས་འབྲས་སྒྲིག་ལྟར་འཛིན། འཁོར་བས་ཡིད་བྱུང་གང་
 བྱུར་འགྲོ་ལ་བརྟེ། བདག་འཛིན་དག་སྤུལ་མ་ནོར་རྟོགས་པར་འདོད། ཅིས་
 གསུངས། རྒྱལ་སྤྱུལ་རིན་པོ་ཆེས། དམ་ཆོས་ཐར་པའི་ལམ་དུ་འགྲོ་བ་ལ། ཆོ་
 འདིའི་སྤྱན་ཆོགས་སྤྱུལ་ལ་ཅེ་གཅིག་པའི། སྤྱོད་པ་འདི་ལས་པར་ཆད་ཆེ་བ་
 མེད། ཉེ་ཕྱིར་ནམ་པ་ཀྱུར་ཏུ་འདི་སྤང་བ། བོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་དགེ་བ་གང་
 བྱེད་ཀྱང་། སྤྱོད་པ་འདི་དང་འདྲེས་ན་རྟོ་བརྒྱའི་ཟས། ངན་སྤྱུགས་དག་དང་
 བསྐྱེས་པ་ཇི་བཞིན་དུ། བཟང་པོ་ངན་པར་བྱེད་པ་གདོན་མི་ཟ། ངཐོན་སྤོབ་
 མཆེད་གྲོགས་གཉེན་ནམས་ཅོད་བྱེད་ཅིང་། བདེ་སྤྱུག་གཏམ་ངན་ཀྱུར་ལ་མི་
 འཛོམ་པར། ངལ་བ་ཆེན་པོས་ལོངས་སྤྱོད་སྤྱུལ་བྱེད་པ། སྤྱོད་པ་འདི་ཡིས་
 དབང་མེད་བསྐྱར་བར་ཟད། གཞན་གྱི་དཔལ་འབྱོར་གཞོམ་ཕྱིར་ལུས་སེམས་
 གྱིས། འབད་པ་དྲག་པོས་འཐབ་དང་ཅོད་བྱས་ནས། ངང་གཞན་འདི་ཕྱི་གཉིས་
 ཀར་ལུང་བྱེད་པ། ཉེ་ཡི་སྤྱོད་དུ་སྤྱོད་པ་གདོན་འདི་ལྷགས། གསུང་རབ་སྤོན་མེ་
 ལག་ཏུ་ཐོགས་ནས་ཀྱང་། རྟེན་བཀྱར་འཁོར་སྤེའི་དོན་དུ་འཐབ་ཅོད་སོགས། །
 སྤྱིག་པའི་གཡང་སར་གོམ་པ་འདོར་བའི་མིག་སྤྱོད་པ་རབ་རིབ་འདི་ཡིས་
 བསྐྱེབས་པར་ཟད། རོར་མང་སྤྱིན་ཡང་གྲགས་དང་འཁོར་ལ་སོགས། ཉོན་ཏུ་
 གཉེར་ཕྱིར་སྤྱིན་པ་ཆེན་པོ་ལས། འབྲས་ལུ་རྒྱུང་ཁིང་ངན་པར་འགྱུར་བ་ནི། སྤྱོད་
 པ་པོ་འདི་ཡིས་བཅོམ་པར་ངེས། འབད་པས་ཚུལ་བྱིམས་བསྐྱུངས་ཀྱང་རྟེན་
 སོགས་ཀྱི། འཆིང་བས་བཅིངས་ནས་ཐར་ལམ་མི་བཟོད་ཅིང་། འཁོར་པའི་
 བཅོན་རར་འཆིང་བྱེད་ལྷགས་སྤྱོག་དེ། སྤྱོད་པ་འདི་ཡི་ལག་ན་ངེས་པར་
 གནས། ཡུན་རིང་བསམ་གཏན་བསྒྲོམས་ཀྱང་ཆགས་སྤང་གིས། བདག་བསྟོད་

གཞན་སྟོང་བྱེད་ཅིང་འཕའ་ཅོད་བྱེད། ཞི་གནས་བསྟོམས་པས་མ་ཞིའི་སྟོ་སྟེས་
 པ། སྟོ་རན་ཡུང་མའི་རྩ་བ་ཡོད་པས་ལན། བད་གདོན་ཆོས་རྒྱལ་དག་སོགས་
 དམ་ཆོས་ཀྱི། བར་ཆད་ཡིན་ཞེས་གསུངས་ཀྱང་རང་གི་སྟོ། ལས་སྐྱུ་རུང་ན་དེ་
 ཀུན་གྲོགས་སྐྱུ་འབྱུང་། སྟོ་རན་འདི་ནི་དམ་ཆོས་སོགས་སྐྱུ་དེས། ཆེ་འདིར་ལུན་
 ཆོགས་བསྐྱབས་པས་འབྱུང་བ་དགའ་། བྱུང་ཀྱང་རང་དབང་སྟོང་པའི་དེས་པ་
 མེད། བདག་ལ་དེས་པར་འོང་བ་འཆི་བ་ཡིན། ཉེ་ཆོ་མོར་དང་འཁོར་སོགས་
 གྱིས་མི་པན། ཉེ་དང་བྲལ་བས་ལྷག་པར་སྐྱུ་བསྐྱུ་འབྱུང་། ཉེ་ལྟར་བསམས་
 བས་ཆེ་འདིའི་ཆེ་ཐབས་སྤང་། ཞེས་གསུངས། སྟོང་ཆོས་སྤྱིང་ནས་བྱེད་ན་གསུང་
 འདི་དག་སོམས་ལ་རང་གི་སེམས་ལ་སྐྱུལ་ཞིག །

རྗེ་སྟོ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་ཆུལ་མཚན་གྱིས། འདི་ནང་གི་འདོད་པ་ལ་ཞེན་
 སྤངས་ནས། གཞི་ཚུལ་བྱིམས་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་གནས་བཅས། དེ་གིས་མདོ་
 སྐགས་ཀྱི་ཐོས་བསམ་བློགས་དེར་མ་སོང་བ་ཞིག་བྱས། དབུས་གཙང་གི་ལྷོངས་
 འདིར་བློགས་དེས་སྐྱུ་མ་སོང་བར་སྟེས་བྱ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཞབས་ལ་གཏུགས་ཏེ་
 གསུང་གི་བདུད་ཅིའི་བཞོ་སྐལ་ལ་སྦྱད་ནས་འདུ་འཛི་དབེན་པའི་ནགས་ཀྱི་སྟུན་
 ལྷོངས་རྣམས་སྐྱེ་ཆོད་རྒྱུ་པ་མཉམ་པ་ཞིག་ཅིས་ཀྱང་བྱེད། ཆོ་འདི་དོན་གཉེར་
 གྱི་མི་དང་མི་ཡང་། འཛིག་རྟེན་ཆོས་བརྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་དང་མཚམས་པོ་ཆེ་བཅད་
 བས་ཆོད་རྒྱུ་པ་མཉམ་པ་ཞིག་བྱའོ་སྟུམ་དུ་ཡིད་ལ་བཅངས་གིང་། དེ་འབྲལ་
 མཚམས་ཡང་དག་པར་བསམས། ཐུན་མཚམས་སྐད་པེ་ལྟ་བ་སོགས་ཀྱང་མ་བྱས་
 པར་རྒྱ་བ་དུག་བདུན་གྱི་བར་དགེ་སྦྱོར་ལ་བརྩོན་པར་བྱས་པས་དགེ་སྦྱོར་ལ་བྱོད་
 པ་རྟེད། འདི་གའི་རྒྱུན་ལོ་གཅིག་གཉིས་སྟོང་རྒྱ་བྱུང་ན་ལམ་སྤྱི་ཟེན་པ་ལ་ཆོགས་

མི་ཡོང་བ་འདུག་སེམས་པའང་ཤར། ད་ལམ་བྱ་བལ་གྱི་བརྒྱལ་ཞུགས་སྒྲངས་ཏེ་
ཐུར་ཐོག་པ་མེད་པ་སྟོན་གྱི་གྲུབ་ཐོབ་རྣམས་དང་མཚུངས་པ་ཞིག་བྱེད། དེ་ལྟར་
བྱེད་པ་ལ་འདི་ནང་གི་རྟོ་གོས་ཙམ་ལ་ཡང་འབྲི་བ་ཆོད་པ་ཞིག་མ་བྱུང་ན། བྱ་
བལ་གྱི་མིང་བཏགས་པའི་གཉིས་མེད་སེང་གེར་སོང་ན་མ་ལེགས་སོ་སྐྱེལ་དུ་ཡིད་
ལ་བརྟགས་ཏེ། བཅུད་ལེན་གྱི་རྣམ་གྲངས་དུ་མ་ལ་གོམས་པ་ཉམས་འོག་ཏུ་རྒྱུད་
པར་བྱས། རབ་མི་གྲལ་ནས་སྤྱད་དེ། མང་དུ་ཐོས་པ་ནགས་གྱི་ནང་དག་ཏུ།
ལང་ཆོ་ཡོལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་གནས་པ་བདེ། །ཞེས་བཀའ་སྤྱེལ་པ་ལྟར། གཞན་གྱི་
དོན་དུ་རང་གཙོ་བོ་ལྟར་སྐྱབ་པའི་སྐྱབ་པ་ཞིག་བྱེད། དེ་མིན་རང་དོན་གྱི་འབྲི་བ་
བཅད་དེ་བསྟན་པ་དང་སེམས་ཙན་གྱི་དོན་སྤུན་སྐྱེལ་ཆོགས་པ་གང་རུང་ཞིག་
བསྐྱབ་པར་བྱའི། དེ་གཉིས་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་གསོན་པ་ཙམ་ལས་ཤི་བ་
ལེགས་སོ། །ཞེས་གསུངས། ཁྱོད་ཆོས་སྤྱིང་ནས་བྱེད་ན་གསུངས་འདི་དག་སོམས་
ལ་རང་གི་སེམས་ལ་སྐྱེལ་ཞིག་རྗེས་བཞུག་གྱི་ཞལ་ནས། ཏ་ཅང་སྟོ་རྒྱ་ཆེས་པས་
འདུ་འཛིན་གཡངས། །གཙིག་ལས་གཙིག་འཕྲོས་ཟེན་མེད་བྱ་བས་བྲེལ། །འདི་
དང་འདི་དགོས་འདོད་པས་རིམ་གྱིས་བྱིད། །དེ་འདྲས་མི་ཆོ་ཟད་པ་མ་ཆོར་རོ། །
ཞེས་གསུངས། ལ་དམ་པས། འཆི་བ་བསམས་ན་ཅིས་ཀྱང་དགོས་པ་མེད། །ཡིད་
ལ་བྱན་པར་གྱིས་ཤིག་དིང་རི་བ། །ཞེས་གསུངས། རྗེ་རེད་མདའ་བ་ཆེན་པོའི་
ཞལ་ནས། གང་དུ་གནས་ན་སྤང་ཤས་འཕེལ་འགྱུར་ཞིང་། །རང་རྒྱུད་རྟེན་དགུར་
ཞགས་པས་འཆིང་བྱེད་ལ། །གཞན་རྒྱུད་སྤྱག་དོག་འགན་སེམས་ཀྱིས་གཤུངས་
པའི། །གནས་དེར་སྤྲད་ཅིག་ཙམ་ཡང་མི་གནས་སོ། །གཞན་གྱི་ཉེས་པ་ནམ་ཡང་
མི་སྤྱེད་ཞིང་། །དོན་དང་ལྷན་ཞིང་ཆོས་མཐུན་མ་གཏོགས་པ། །དམག་དང་ཆོས་

རྒྱལ་རྒྱལ་པོའི་གཏམ་ལ་སོགས། །འབྲུལ་པའི་བཀའ་མཆིད་ནམ་ཡང་མི་བགྱིད་
 ཏོ། །ཀྱ་ཡེ་ཉེན་དང་ཤེས་ལྡན་གྲོགས་པོ་དག །བསྟན་པའི་ཉིན་བྱེད་ལུང་པའི་
 ཕེ་ལ་སོན། །ལུས་སྒྲིག་གཡོ་བ་འབབ་རྒྱུ་རྒྱུ་དང་མཆུངས། །ཐར་འདོད་
 རྣམས་ཀྱིས་བག་ཡོད་བསྟན་པར་རིགས། །ཞེས་གསུངས། །ཁྱོད་ཆོས་སྤྱིར་ནས་
 བྱེད་ན་གསུང་འདི་དག་སོམས་ལ་རང་གི་སེམས་ལ་སྒྲུལ་ཞིག །གཡུང་སྟོན་ཆེན་
 པོས། གཞན་དོན་སྤབས་ཆེན་འགྲུབ་ན་མ་གཏོགས་པ། བདག་སྒྱུར་སྒྱུ་བཅད་རི་
 མཚམས་གང་རུང་གིས། །དུས་འདའ་མཛད་སྟོན་མི་དང་མི་བསྟན་པ། །སྒྲུབ་པ་
 མཐའ་རུ་འདོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཡིན། །ཞེས་གསུངས། །མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་
 མཁུན་པས། རྒྱལ་པོའི་དགོངས་ཟབ་མཐར་ཐུག་རྒྱལ་བ་དང་། །མཆུངས་པའི་སྒྲ་
 མའི་མན་དག་ལེགས་རྟོགས་ནས། །དེ་དོན་ཅི་གཅིག་སྒྲུབ་ན་རང་གཞན་གྱི། །
 གཏན་གྱི་མདུན་མ་འགྲུབ་པར་ཤེས་བཞིན་དུ། །ད་དུང་གཞན་ཟེར་སྟན་དང་མི་
 སྟན་དང་། །དོན་རྒྱུར་ཆོ་འདིའི་ཁེ་ཉེན་ཅི་ཅི་ནས། །ཁྱི་བཤོལ་རང་ལ་དོན་མེད་
 དུས་འདའ་ན། །ཆོས་བརྒྱད་གདོན་གྱིས་ཟེན་པའི་སྤྱིར་རུལ་ཡིན། །གཏིང་ནས་
 དེས་པ་མ་རྟེན་སྒྲུབ་པོ་དག །ཟབ་མོ་སྒྲུབ་ལ་མི་གུས་མཚར་ཅི་ཡོད། །གཏིང་ནས་
 ཟབ་མོའི་ལམ་ལ་ཡིད་ཆེས་ནས། །དེ་དོན་མི་སྒྲུབ་དེ་ལས་ཁྲེལ་བར་སྟ། །ཅི་ཡང་
 མི་ཤེས་ཁ་ཅིག་ཆོ་འདི་ལ། །སྟོས་མེད་སྒྲུབ་ལ་བརྟེན་པ་མཐོང་བའི་ཆོ། །ཉམས་
 ལེན་གནད་ལ་ཆེས་མཁས་རྣམ་གཡེང་གི །རྒྱར་རྒྱད་གྲུར་པ་ཤིན་ཏུ་རྩོལ་ཆ། །
 དེ་ཕྱིར་མདོ་རྒྱུད་སྒྲ་མའི་མན་དག་དོན། །ལེགས་པར་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པས་ཡིད་
 དངས་ནས། །ནམ་ཞིག་འདི་དོན་སྒྲུབ་པར་འགྱུར་སྟམ་དུ། །མཁས་པ་དེ་ནི་འདི་
 ཉིད་འབའ་ཞིག་སེམས། །ཞེས་གསུངས། །དཔེན་ས་པ་ཆེན་པོས། །སྒྲ་མ་ལྟ་ལ་ཅི་

གཅིག་གསེལ་བཏབ་ནས། ཡིད་ལ་གང་དྲན་འཕྲལ་ལ་ལག་ལེན་ལ། འགོལ་
 བསྐྱོན་པ་འདྲ་བའི་སྤྱོད་པས་ནི། ཁངས་རྒྱས་ལྷུང་དུ་སྒྱུབ་པ་བདག་གི་ལྷགས། །
 བྲ་མ་ལྷ་ལ་ཅེ་གཅིག་གསེལ་བཏབ་ནས། གང་གྲུང་རྒྱུན་རྒྱུས་པལ་ཆེར་དགོ་
 སྤྱོད་གི། འོགས་སུ་འཆར་བྱིར་སྤྱོན་སྤྱོད་ལ་གནས་ནས། དབེན་པར་གཅིག་
 ལུང་སྤྱོད་པ་ཁོ་བོའི་ལྷགས། ཞེས་གསུངས། རྗེ་སློ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན་
 གིས། བར་འདོད་ཀྱི་སྒྲུབ་ལྷན་ཁྱེད་རྒྱུས་ཀྱང་། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རང་ཞལ་
 གཟིགས་བཞེད་ན། སྒྲུབ་བཤད་ཀྱི་བ་སྤྱོད་མཁན་པོ་དང་། བོས་རྒྱུད་གི་སྒྲུབ་
 སྒྲུབ་མ་ཡིན་པའི། ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་རྗེ་ལ་སློ་སྤྱོད་གཏོད། ལྷགས་དྲག་གི་
 བསགས་སྤྱང་ལུན་དུ་སྤྱོདས། ཞེས་དང་། ད་ཕྱིན་ཆད་ཆེ་འདིའི་ལྷ་གོས་
 སོགས། དབལ་ཕུན་ཆོགས་ཀུན་ལ་བྱི་བྱག་འཆོལ། བཀའ་མདོ་རྒྱུད་མན་དག་
 མ་ལུས་ལ། རང་འགྱོད་པ་མེད་པའི་བྱང་དོར་འཆོལ། འོན་དེ་ལྷུང་སྤྱོན་ནོ་
 དཀོན་མཆོག་གསུམ། རྗེ་ཁྱེད་ལ་ཡེ་ཤེས་སྒྱིབ་མེད་མངའ། ཁི་བདག་གི་བསམ་
 པ་རི་བཞིན་གཟིགས། འོན་དེ་ཕྱིར་རེ་བ་འབྲས་ལྷན་མཛོད། ཅིས་དང་། དབེན་
 པའི་རེ་ཁྱོད་འགྲིམ་ཞིང་། འདི་ནང་རྒྱུ་ཡེངས་སྤངས་ནས། སྒྲོ་གསུམ་དགོ་ལ་
 སྤྱོད་ན། སྤྱོད་པའི་ཉི་མ་འཆར་རོ། ཞེས་དང་། སྒྲོ་གསུམ་ཀྱི་བྱ་བ་ཅི་བྱེད་
 ཀྱང་། དྲན་ཤེས་བཞིན་བག་ཡོད་བཟང་པོ་ཡིས། འདོར་ལེན་ལ་བརྩོན་པ་
 བསྐྱོན་ཀྱང་འཆོལ། འོན་དེ་ལས་གཞན་པའི་ཁ་ཆེམས་དང་། འོས་མཇལ་ཡང་
 ལབ་རྒྱ་གཞན་མེད་པས། ཁི་ཁོ་བོས་རི་སྒྲོད་གདམས་པ་འདི། ཁྱེད་ལྷགས་ཀྱི་
 དཀྱིལ་དུ་འཛོག་པར་མཛོད། ཅིས་གསུངས། སྤྱོན་སྤྱོ་སྤྱོ་གསུལ་མཆོན་གིས།
 དད་པས་སྤྱོན་པ་སྤྱོད་དཀའ་བའི། རྒྱལ་འདི་བསམས་ན་སྤྱོད་ཡང་འགས། དུས་

བན་ད་ལྟ་དགོར་ཟས་དང་། ཁྲིག་ཟས་མིན་པ་རྟེན་དགའ་ཞིང་། ཁྲིབ་ཅན་མིན་
 པའི་མ་ཡང་དགོན། ཁྲིབ་ཅན་དག་གི་མི་དང་འབྲེགས། བཟའ་བཏུང་གི་བ་ཅན་
 ཟོས་པ་ལ། དགོ་སྒྲོལ་རྣལ་མ་རི་ལྟར་འབྱུང་། འབྲལ་དུ་སྒྲོང་བས་མི་ཤེས་
 གས། ཞེས་དང་། ཆོ་འདི་རི་ལྟར་ཡོང་བ་སོང་། མི་ཡི་མཐུན་འཇུག་བྱེད་རི་གི།
 ལྟམ་པའི་ཞེ་མནའ་ཁྱོད་སྒྲོལ་དང་། ཞེས་དང་། རྒྱུ་པ་བྱེད་ལོ་བྱས་ལྟར་
 གྱུང་། ད་དུང་སྒོ་སྒྲེད་མི་འདུག་པ། ཅི་ཡིས་ལན་པ་བསམ་སྒོ་ཐོངས། ཞེས་
 གསུངས། རི་མི་ལས། སྒྱིར་རྒྱལ་བ་མི་ཡི་དབང་པོ་དེས། ཆོས་རྣམས་ཆོས་
 བརྒྱད་འཛོམས་ཕྱིར་གསུངས། ད་ལྟའི་མཐས་པར་སྒྲོམ་པ་རྣམས། ཆོས་བརྒྱད་
 ཆེ་རུ་མ་སོང་ངམ། རྒྱལ་བས་རྒྱལ་བའི་མས་སྒྱུང་པ་དེ། འཛིག་རྟེན་བྱ་བ་སྒྲོང་བྱིར་
 གསུངས། ད་ལྟའི་བེམས་སྒྱུང་བཅུན་པ་རྣམས། བྱ་གཞག་མང་དུ་མ་སོང་
 ངམ། སྒོན་དུས་དང་སྒོང་ཆ་ལུགས་དེ། ཉེ་དུའི་འབྲེལ་ཐག་གཅད་བྱིར་
 གསུངས། ད་ལྟའི་དང་སྒོང་ཆ་ལུགས་རྣམས། རོ་སྒྱུང་ཆེ་རུ་མ་སོང་ངམ། །
 མདོར་ན་འཆི་བ་མ་དན་པའི། དམ་ཆོས་ཅི་བྱེད་གྱི་ནར་གངལ། ཞེས་དང་།
 སྒྲིང་མོ་པེ་ཏེ་ལ། ཁྱོད་གྱི་ཡིད་ལ་ང་ལྟོ་གོས་ལ་གྱོང་བསྐྱར་ནས་སྒྲོམ་པ་འང་ཟང་
 ཟིང་མ་འབྱོར་པ་ཡིན་པ་འདུག་སྟུམ་སྟེ་དེ་ལྟ་མིན། སྒྱིར་གྱིས་ང་རང་འཁོར་བ་
 དང་བན་སོང་གི་སྟུག་བསྐྱལ་འདི་ལ་འཛིགས་དུགས། གསོན་པོར་མེ་ནང་དུ་
 བཅུག་པ་ལྟ་བུའི་འཛིགས་སྟུག་ཡོད་པས། འདྲ་འཛི་དང་གཡེང་བ་ཆོས་བརྒྱད་གྱི་
 འདོར་ལེན་མཐོང་ཆེ་སྒྲུགས་ནད་པ་ལ་ཟན་བྱིན་པ་ལྟར་ཞེ་ཡོག་པ་བསད་གྱི་ལག་
 དམར་པོ་མཐོང་བ་ལྟར་སེམས་མི་དགའ་བ་ཞིག་ཡོད་པས་སྤངས་པ་ཡིན། ཁྱད་
 པ་རང་ལ་ལྟོ་བྲག་མར་པའི་བཀའ་ལུང་ལ། འཛིག་རྟེན་ཆོས་བརྒྱད་འདྲ་འཛིང་

གཡེང་བ་སྤོངས། ཁྱོད་ལྟོ་གོས་གཏམ་གསུམ་ལ་བོངས། གནས་ངེས་མེད་གྱི་
 དཔེན་པ་འགྲིམས་ལ་ཆེ་འདི་སྒྲོས་བཏང་གི་བསམ་སྦྱར་དྲག་པོས་སྐྱབ་པ་གཙོ་
 བོར་ཐོན་ཅིག་གསུང་བ་ཡོད་པས་སྒྲ་མའི་བཀའ་བསྐྱབས་པ་ཡིན། བཀའ་བཞིན་
 བསྐྱབས་པས་རང་གི་འཁོར་དུ་བྱུང་བའི་སེམས་ཅན་འགའི་ཆེ་འདིའི་བདེ་སྦྱིད་
 ཙམ་དུ་མ་ཟད། རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཀྱན་གྱི་ནམ་གཞག་གཏན་གྱི་བདེ་སྦྱིད་
 ཡོང་བ་དང་། ནམ་འཆི་ངེས་མེད་དུ་འདུག་པས་ཆེ་འདིའི་བྱ་བ་འཇིག་རྟེན་ཆོས་
 བརྒྱད་གྱི་ཆེ་ཐབས་སྤངས་པ་ཡིན། བསྐྱབས་ན་སྒྲ་མ་བ་རི་བའི་ཡུགས་ཕྱི་ཞན་
 གོས་སུ་མ་ཟད་ཁོང་རང་ཙམ་ཞིག་ངས་ཀྱང་ཡོང་སྟེ། ཆེ་འདིར་སངས་རྒྱས་ཐོབ་
 པར་འདོད་ནས་སྐྱབ་པ་ལ་ནན་ཏན་དང་བཙོན་འགྲུས་བྱས་པ་ཡིན། དེ་ཏ་རང་
 ཡང་ཆོས་བརྒྱད་སྤོང་ལ་ཨ་ཇོའི་ཕྱི་བཞིན་ལ་ཕྱི་གངས་ལ་སྒྲོམ་དུ་འགྲོ། ཆོས་
 བརྒྱད་སྒྲོས་བཏང་ནས་སྒྲོམ་ནུས་ན་འདི་ཕྱི་གཉིས་ཀར་སྦྱིད་པའི་ཉི་མ་གང་བ་
 ཡིན་པས་ཨ་ཇོའི་སྐུ་འདི་ཉོན་ཅིག་ ཁྱིམ་སྐོག་ཆོས་བརྒྱད་སྤངས་ནས་སྐྱབ་པ་
 སྤྱིང་པོར་བྱེད་དགོས་ཚུལ་ཞིབ་པར་གསུངས། ཁྱོད་ཆོས་སྤྱིང་ནས་བྱེད་ན་གསུང་
 འདི་དག་སེམས་ལ་རང་གི་སེམས་ལ་སྐྱེལ་ཞིག་ ཁྱོད་རང་ལ་སྤྱིང་རྗེས་མི་ལྟ་འཇུག་
 འཇིག་རྟེན་ཕྱི་མའི་དོན་སྒྲོས་བཏང་སྟེ་ཆེ་འདིའི་ཟས་གོས་གང་རྟེན་ཅིག་བྱེད་ན་ནི་
 རྒྱལ་བ་ཤས་བཅས་ཐམས་ཅད་མཛོད་ཐབས་ཟད་པས་ཁྱོད་རང་གཤམ། དེ་ལྟ་མིན་
 པར་ཆོས་ལ་སྒྲོ་ཁ་སྤྱོད་པ་ཞིག་ཨ་ཇོའི་ཡོང་བསམ་ན་ནི་ཆོས་བྱེད་པའི་གནས་དང་
 གྲོགས་ཀྱང་གང་བྱུང་གིས་ཡོང་བ་འདུག་གམ། སྟོས་ཤིག །རང་ཡུལ་དང་གྲོང་
 ཁྱོད་སྐོག་འདུ་འཇི་ལང་ལོང་གི་གནས་དང་། དགོན་པ་ཡིན་ཡང་ཆེ་འདི་འབའ་
 ཞིག་སེམས་པའི་གྲོགས་རན་དང་འགྲོགས་ཏེ་གནས་ན་ནི་སེམས་རྒྱུད་ཆེ་འདིའི་

སྤང་གས་ཀྱིས་ཟིན་བཞིན་པའི་ཐོག་མི་འབར་བ་ལ་གིང་སྤྲུམ་བཅེར་བ་བཞིན་དུ་
 རྒྱུན་དེ་དག་གི་ཀྱང་ཆོ་འདིའི་སྤང་གས་ཆེས་ཆེར་འཕེལ་ཏེ་རྩེ་ཡོང་དུ་འགྲོ་བ་ལས་
 འོས་ཅི་ཡོད། ཆོས་རྒྱུ་དག་བྱེད་པ་ལ་གནས་གང་བྱུང་གིས་མི་ཆོག་པར་ཆོས་
 དང་མཐུན་པའི་གནས་བྱེད་པར་ཅན་ཞིག་ངེས་པར་བསྟེན་དགོས་པ་ནི། དགོན་
 མཆོག་སྤྱིན་ལས། གནས་གང་དག་ན་བསོད་སྟོམས་བསྐྱང་བའི་སྤྱོད་ཡུལ་དང་ཏ་
 ཅང་ཡང་མི་རིང་ཏ་ཅང་ཡང་མི་ཉེ་བ་དང་། གནས་གང་དག་ན་རྒྱ་དྲངས་གིང་རྟོག་
 པ་མེད་པ་དང་། དྲི་མ་མེད་པ་ཆོགས་རྒྱུད་པ་ཡོད་པ་དང་། གནས་གང་ན་གིང་
 ལུན་སུམ་ཆོགས་པ་དང་། མེ་ཏོག་ལུན་སུམ་ཆོགས་པ། འབྲས་བུ་ལུན་སུམ་
 ཆོགས་པ། གཅན་གཟན་ཁྲོ་བོ་མེད་པ། ལུག་དང་ལྡན་པ། ལྷན་ལྷོངས་དང་ལྡན་
 པ། ཐག་ཐུག་མེད་པ། འགོ་ན་བདེ་བ། ཞི་བ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་གནས་དེ་འདྲ་
 བ་དག་ན་གནས་སོ་ཞེས་གསུངས། དེ་ཡང་བཀྲ་ཤིས་པ་དང་། ཉམས་དགའ་
 བའི་གནས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། གང་ཡང་རང་སངས་རྒྱས་དང་བདེ་
 གཤེགས་ཉིད་སྟེས་དང་། རྒྱལ་བ་གང་དག་སྟོན་ཆད་བཞུགས་པ་ཡི། གནས་
 གང་བསོད་ནམས་ལྡན་པ་ཡིད་འོང་གང་། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། ཉམས་དགའ་བའི་
 གནས་ནི་བྱང་དང་རྒྱབ་སྐྱབས་པ། ཤར་དང་ལྷོ་ཞོལ་བ། ཤིང་དང་རྒྱ་བསིལ་བ་
 ཡོད་པ། གཡང་ས་དང་རམ་གྲོག་དང་གཞོན་སྤྱོད་སོགས་མི་མ་ཡིན་གྱི་གཞོན་པ་
 མེད་པ། རྒྱང་འཕོད་དང་ཐུག་རུམ་གྱི་སྤྱོད་སོགས་བསམ་གཏན་གྱི་དག་མེད་པ་སྟེ།
 རི་སྐད་དུ། རྒྱ་བོ་རྒྱ་ཁྱུང་འབབ་རྒྱ་ཡོད་པ་དང་། བཟླ་ལྷན་ལས་ནི་བརྒྱན་པ་
 དང་། དྲངས་གིང་ཞེས་པའི་རྒྱ་ནི་མང་བ་དང་། ལྷན་ལྷོངས་ལྷོན་གིང་སྤྱོད་སོགས་
 དཀྱིགས་པ་དང་། སྤྱོད་སྟོམས་ནི་རྒྱུ་པར་མི་རྒྱ་ཞིང་། མི་བཟད་གདོན་རྒྱུས་

ཀྱང་ནི་མི་གནས་པ། ཀྱང་ནི་སྒྲུག་གཟིགས་མེད་གི་མང་བ་དང་། ཤེས་སྒྲེད་གནས་མལ་ཤིན་ཏུ་གཙང་བ་དག མི་ཡི་དངོས་གྲུབ་གནས་སུ་གྲགས་པ་ཡིན། །
ཞེས་གསུངས་སོ། །

ན་མོ་གྲུ་བྱ བདེ་སྒྲུག་རང་སེམས་ལས་འབྱུང་ཞེས། བསྐྱེད་མེད་སྒྲུ་མ་ཡིས་གསུངས་ཤིང་། སྤྱི་མེད་རིགས་པ་ཡིས་བརྟགས་ཀྱང་། རྩེ་བཞིན་ཁོ་ན་རུ་འདུག་ཀྱང་། ལེ་ལན་གཞན་ལ་རང་བདེ་བ། རྟེན་རབ་སྒྲིགས་མ་ཡི་ཆོས་པ། སྤྱི་མེད་ཁྱོད་འདྲ་ཞིག་འབྱུང་བ། མཐུན་རྒྱུན་འདི་ལྟར་ནི་འཛོམ་དུས། བསམ་འཁྱེར་འདི་འདྲ་ལས་མེད་ན། རྒྱུན་རབ་དུ་འཛོམས་ཤིག་བྱུང་ན། གནས་སྐབས་ཅི་འདྲ་རུ་འགྱུར་བས། བསམ་སྒྲོ་ཞེ་མ་ཞིག་ཐོངས་དང་། མི་ཆོ་ལལ་ཆེར་ནི་ཟད་ནས། སང་འཆི་གནངས་འཆི་ལ་སྤེལ་བྱུང་། སྤྱི་མ་ཅི་འདྲ་རུ་འགྱུར་བ། ཡང་དང་ཡང་དུ་རང་སེམས་དང་། རང་སྒྲུག་རང་གིས་རང་ཉི་འམ། རྒྱུབས་མགོན་སྒྲུ་མ་ཡི་སྒྲུན་སྒྲུར། བས་སྒྲུངས་རི་ལྟར་དུ་བྱས་པ། བསལ་སྒྲོ་ནན་ཉན་དུ་ཐོངས་དང་། རང་ལ་ཕན་པ་ཞིག་བྱེད་ན། འདི་ནང་རེ་དོགས་ཀྱི་བསམ་བཤ། ད་ལྟ་ཉིད་དུ་རང་ཆོད་ལ། སྤྱིད་སྒྲུག་སྒྲུ་མ་དང་དགོན་མཆོག་ནམ་ཡང་ཡིད་གཉིས་ནི་མེད་པའི། སྒྲོ་འགལ་ཐག་ཆོད་ཅིག་གིས་དང་། མི་བསྐྱེད་ཁོ་ན་རུ་ངེས་སོ། བསམ་དོན་འདི་བཞིན་དུ་འགྲུབ་པར། སྤྱིན་ཅན་སྒྲུ་མ་རང་མཁྱེན་ནོ། རེ་ས་གཞན་ན་ནི་མེད་དོ། མ་གཞིལ་གྲགས་རྩེ་ཡིས་གཟིགས་ཤིག རང་གི་སྤྱོད་རྒྱལ་ལ་བརྟགས་ཆོ་ཡི་སྒྲུག་ནས་ཡོས་ལོ་ས་ག་ལྷ་པའི་ཆོས་བརྟུ་གསུམ་གྱི་ཉིན་བྱིས། །

སྒྲུས་པ། རྒྱལ་དང་རྒྱལ་སྒྲུས་དམ་པ་མང་པོ་ཡི། སྒྲུགས་བརྟུད་གསུང་གི་

བདུད་ཅི་འདི་དག་ནི། །སྤང་གས་གདོན་ཆེན་ཅད་ནས་འདྲེན་པའི་སྤྲུགས། །ཆོས་
བརྒྱད་འཛིང་བ་གཅིད་པའི་མཚོན་ཆ་མཚོག། །དུག་གསུམ་འདུས་ནད་ཁོང་སྤྲུག་
སེལ་བའི་སྤྲུག། །ཆོས་དང་ཆོས་མིན་ལྟ་བུའི་མེ་ལོང་ངོ་། །འདི་ལྟའི་ཚུལ་འདི་དྲེད་
པོ་ཆོས་རྒྱས་མཐུན། །སྤྲུགས་བྲལ་རྒྱལ་ཁམས་སྤྲུལ་བའི་དྲ་རི་དྲ། །རྫོན་རྫོན་རྩེར་
འབོད་པའི་དགོ་སྦྱོང་གིས། །དགའ་ལྡན་སྤང་བོ་ཆེ་ཡི་དབེན་གནས་སུ། །བྲིས་པ་
འདི་ཡིས་བདག་གཞན་འགོ་བ་ཀུན། །བདག་འཛིན་བདུད་བཞིའི་གཡུལ་ལས་
རྒྱལ་གྱུར་ཅིག །

༥ རང་མཚང་གསལ་བར་སྟོན་པའི་མེ་ལོང་བཞུགས། རབ་འབྱམས་རྒྱལ་
བའི་དགྲིལ་འཁོར་མ་ལུས་པ། །གཅིག་བསྐྱུས་དུར་སྤྲིག་གར་གྱི་ནམ་ལོ་བ། །
ཐུགས་རྗེའི་གཏིར་ཆེན་རྗེ་བཙུན་སྤྲ་མ་ལ། །གསོལ་བ་འདེབས་སོ་བདག་རྒྱད་
ཁྱི་གིས་སྦྱོངས། །རང་གི་སྒོ་གསུམ་སྦྱོད་པ་ལ་བརྟགས་ཆོ། །ཆོས་དང་མཐུན་པ་
འགའ་ཡང་མ་མཐོང་ཞིང་། །ཆོས་མིན་སྦྱོད་པས་ཉིན་མཚན་དུས་འདའ་བ། །
ཆོས་པའི་གཞུགས་བརྟན་བདག་ལ་ཐུགས་རྗེས་གཟིགས། །གཞོན་ནུའི་དུས་ནས་
ཆོས་སྒོར་ཞུགས་ལགས་ཀྱང་། །ཆོས་ཀྱི་ཕྱོད་བ་གང་ཡང་མ་སྤྲེས་ཤིང་། །དཀོར་
ནག་དུག་རྒྱས་རང་རྒྱད་རབ་ཏུ་ཆོས། །ཁྱོད་ཕྱིར་སྐྱ་བྲེགས་བདག་ལ་ཐུགས་རྗེས་
གཟིགས། །མདོ་སྤྲུགས་གསུང་རབ་མང་པོར་སྤྲངས་ལགས་ཀྱང་། །རྒྱ་མཚོའི་
ནང་གི་ངོ་བ་རི་བཞིན་དུ། །སེམས་ཀྱི་གཏིར་ལ་ཆོས་ཀྱི་རྫོན་མ་གོས། །ཆོས་དྲེད་
ཅན་ལ་སྤྲ་མས་ཐུགས་རྗེས་གཟིགས། །ཁ་ནས་དམ་ཆོས་སྟན་སྟན་བརྒྱ་སྤྲུལ་
ཀྱང་། །སེམས་དང་ཆོས་གཉིས་མི་རོ་འཁུར་བ་ལྟར། །རྒྱལ་བསྐྱེལ་ཉིད་དུ་སོང་
བས་ཡིད་རེ་པམ། །སེམས་དང་ཆོས་མ་འདྲས་ལ་ཐུགས་རྗེས་གཟིགས། །ཆོས་

གོས་དུར་སྒྲིག་རྒྱུ་ཁྱོད་མཛེས་ལགས་ཀྱང་། །ཤེས་རྒྱུད་མ་དུལ་ར་ལྟར་རངས་
 ལྟར་པ། །ཞིང་པ་སེར་གོས་ཁྱོད་དང་བྱུང་པར་ཅི། །རྟགས་ཅམ་འཛིན་ལ་སྤྲུམས་
 ཐུགས་རྗེས་གཟིགས། །རང་ཉིད་མ་དུལ་གཞན་ལ་ཆོས་བཤད་བྱེད། །གར་
 འགྲོའི་གཏོལ་མེད་གཞན་གྱི་ཡར་འབྲེན་བྱེད། །རང་མགོ་མི་ཐོན་མང་པོའི་ཆོགས་
 དཔོན་བྱེད། །ཅིལ་རྒྱུད་བདག་ལ་སྤྲུམས་ཐུགས་རྗེས་གཟིགས། །མང་དུ་ཐོས་
 ཀྱང་ཉམས་ལེན་གནད་ཀྱིས་དབུལ། །རྟོག་དབྱེད་མཁས་ཀྱང་རང་སྦྱོར་ངོས་མི་
 ཟེན། །ཤེས་རབ་ཆེ་ཡང་ཉོན་མོངས་སྦྱང་མི་ཤེས། །འགལ་འདྲའི་སྤང་པོ་བདག་
 ལ་ཐུགས་རྗེས་གཟིགས། །བཤེས་གཉེན་དམ་པ་མང་པོས་རྗེས་བཟུང་ཡང་། །ཅི་
 མཛད་ལེགས་པར་མ་བལྟས་སྦྱོར་རྟོག་བྱས། །བཀའ་བཞིན་མ་བསྐྱབས་རང་གི་
 འདོད་དབང་བཏང་། །སྤུལ་ཆད་བདག་ལ་སྤྲུམས་ཐུགས་རྗེས་གཟིགས། །དོན་
 མེད་ཆེ་འདིའི་བྱ་བས་གཡངས་གཡངས་ནས། །སྦྱོར་ཆད་དལ་བའི་རྟོན་བཟང་
 རྒྱུ་ཟོས་བྱས། །འབད་པ་ཅི་བྱས་དོན་མེད་ལས་རོར་སོང་། །དལ་འབྱོར་སྦྱང་
 ལོག་བདག་ལ་ཐུགས་རྗེས་གཟིགས། །ངེས་མེད་སྟོ་བྱར་འཆི་བ་མཐོང་བཞིན་
 དུ། །རང་ཉིད་འཆི་བ་ཡིད་ལ་མི་དྲན་པར། །ཆེ་འདིར་ཆགས་པས་ངན་འགྲོའི་རྒྱ་
 ཆོགས་བསྐྱབ། །དཔལ་བའི་སྤང་ཤིང་བདག་ལ་ཐུགས་རྗེས་གཟིགས། །དྲན་
 ཤེས་བག་ཡོད་མེད་པས་ཁྲིམས་ལས་གཡེལ། །ངེས་འབྱུང་མེད་པས་ཐར་ལས་
 ཡལ་བར་དོར། །ཅི་བྱས་ཉོན་མོངས་གཞན་དབང་ཉིད་དུས་སོང་། །འཁོར་བའི་
 གཏིང་རྟོ་བདག་ལ་ཐུགས་རྗེས་གཟིགས། །མཁན་སྟོབ་སྦྱར་སྦྱར་སྦྱོར་པ་དབང་
 བཅུགས་ཏེ། །དགོ་སྦྱོར་ཆོས་བཞི་སྦྱབ་པར་ཁས་སྤངས་ནས། །བདག་བསྦྱོད་
 གཞན་སྦྱོད་འབའ་ཞིག་ལྟར་ལེན་པ། །ཁྱེལ་མེད་བདག་ལ་སྤྲུམས་ཐུགས་རྗེས་

གཟིགས། གང་ལྟར་ཆོག་ཤེས་འཕགས་པའི་རིགས་པའི་ལ། གནས་པར་བྱེད་
 ཅེས་ཁས་སྒྲངས་དམ་བཅས་ནས། གཡོ་སྐྱུས་ལོག་འཕྲོ་སྐྱུའ་པ་ལྟར་ལེན་པ། །
 སྤྲིག་ལྟར་མེད་གཟུགས་ཅན་ལ་ཐུགས་རྟེན་གཟིགས། བཅས་དང་རང་བཞིན་
 ཁ་ན་མ་ཐོ་པ། མཐའ་དག་སྟོང་ཞེས་ཁས་སྒྲངས་དམ་བཅས་ནས། མི་དག་པུ་
 ལའང་སྟོམ་སེམས་མི་བྱེད་པ། དག་སྟོང་ཆོམ་རྒྱན་བདག་ལ་ཐུགས་རྟེན་
 གཟིགས། མཐོ་ལ་ཐུག་དོག་མཉམ་ལ་འགྲན་སེམས་དང་། དམའ་ལ་ཁྱད་
 གསོད་གདུག་རྒྱུ་གིས་གང་ཡང་། གཞན་གྱི་སྒྲོང་རོང་ཞི་དུལ་རྒྱལ་འཕྲོས་
 ཅན། གཡོ་ཅན་བྱི་ལ་འདྲ་བ་བདག་ལ་གཟིགས། རྒྱལ་བ་སྐྱུས་བཅས་སྐྱོན་
 སྒྲར་སེམས་ཅན་ཀུན། བདག་གིས་སྟོལ་ཞེས་ཁས་སྒྲངས་དམ་བཅས་ནས། །
 གཞན་ལ་ཅི་གསོད་བྱེད་པའི་ཁེལ་མེད་པོ། སྟོང་རྟེན་ཡུལ་གྱུར་བདག་ལ་ཐུགས་
 རྟེན་གཟིགས། བྱམས་དང་སྟོང་རྟེན་ཡིད་གྱི་དགུ་ལ་ཡང་། མེད་གྱུར་ཐོག་པ་ཆེན་
 པོར་མངོན་སྟོམ་བྱེད། གྲེ་མ་གྱི་དུ་བདག་འདྲ་ཅི་ཞིག་རུང་། མ་རུང་བདག་ལ་སྒྲ་
 མས་ཐུགས་རྟེན་གཟིགས། སྐྱེས་ལྟ་རྒྱུ་དུའི་སྟོང་བའང་མ་སྐྱེས་ཤིང་། དམ་
 ཆོག་སྟོམ་པ་གང་ཡང་མ་སྒྲུང་ཡང་། ཐོག་པའི་ཡང་ཅི་སྐྱུས་པར་སྟོམ་བྱེད་
 པ། སྟོང་རྒྱལ་བདག་ལ་སྒྲ་མས་ཐུགས་རྟེན་གཟིགས། ཆོས་ཀྱི་གསོད་ནས་
 སྟོང་བ་བདག་མེད་ཅིང་། སྟོང་བཅུད་དག་པ་རབ་འབྱུངས་ཉིད་དོ་ཞེས། སྐྱེ་
 བཞིན་གཞན་ལ་སྟོན་བརྟེན་ལྟར་ལེན་པ། སྟོན་དུམ་ཅན་ལ་སྒྲ་མས་ཐུགས་རྟེན་
 གཟིགས། འདི་བྱི་བར་དོའི་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ། །རེ་སའི་སྐབས་
 གནས་གཞན་དུ་མ་མཆིས་པས། ཐུགས་རྟེན་གཟིགས་ཤིང་གྲུབ་མཆོག་སྒྲ་མ་
 རྟེན། བྱི་གིས་སྟོབས་ཤིག་བྱམས་མགོན་ཐུགས་རྟེན་ཅན། །རང་གི་རང་མཚན་

གསལ་བར་བསྐྱགས་པ་འདིས། །ཐུགས་རྗེ་ཆེ་མགོན་ཆོགས་རྣམས་དབྱེས་གྱུར་
 ཏེ། །བདག་དང་མ་ཚུན་འགོ་བ་མ་ལུས་པའི། །ཉིས་པ་བག་ཆགས་བཅས་པ་
 དག་གྱུར་ཅིག། །ཅིས་པ་འདི་ནི་རྒྱ་སྐུལ་ལོ་དབྱར་གནས་སྐབས་རང་གི་སྒོ་གསུམ་
 གྱི་སྦྱོད་པ་ལ་བརྟགས་ཆེ་དཔེན་པའི་སྒྲིབ་ཤིང་དང་ཆོས་པའི་བཟང་རྒྱས་བག་
 མེད་སྒོམ་ལས་ཉིན་མཚན་འདུང་བར་བྱེད་ཅིང་། ཆོས་དང་མཐུན་པ་གང་ཡང་མི་
 སྒྲུང་བས་ཡི་ཐུག་སྟེ་རང་གི་རང་མཚང་གསལ་བར་སྒྲོག་པའི་རྒྱལ་དུ་དགོ་སྦྱོང་ཡེ་
 ཤེས་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་ཡིད་ལ་གང་གར་བ་བཅོལ་དུ་བརྗོད་པའོ།། ||

༡༡། འདྲ་ལྟ་བུའི་པ་དག་ལ་གདམས་པ་ལྟའི་རྩ་བོ་ཆེན་ སྒྲིག་བྱེད་པའི་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

ཞི་སྒྲིག་མཐོང་བ་དོན་ལྟ་མཚན་དཔེ་གསལ་རྫོགས་སྒྲ། བོས་པ་
གྲོལ་མཛད་ཡན་ལག་དྲུག་ཅུའི་གསུང་། མཐོང་བོས་དྲན་རེག་རྗེས་སུ་འཛིན་
པའི་བྱ་གསུ། འདྲེན་མཚོག་ཟས་གཙང་སྒྲིག་གིས་དག་ལེགས་སྒྲུལ། །

ཞེས་གིས་པ་བརྗོད་པ་སྟོན་དུ་བཏང་ནས་སྒྲ་བས་ཀྱི་དོན་གལ་ཆེ་ཞིང་
དགོས་པ་ཆེ་བ། འདི་ཕྱིའི་ལེགས་ཚོགས་མ་ལུས་འབྱུང་བའི་རྒྱ་གཅིག་ལ། ཐོག་
མ་དང་། བར་དང་། ཐ་མར་དག་བའི་དམ་པའི་ཆོས་ལ་བག་ཆགས་འཛོག་
འདོད་པའི་བྲིམ་ན་གནས་པའི་སྒྲེ་བོ་དག་གིས་ཉམས་ལེན་རི་ལྟར་བྱ་བའི་རྩལ་
མདོ་ཙམ་བརྗོད་ན། འོ་སྒྲོལ་གྱིས་དལ་བའི་རྟེན་བཟང་བོ་ལན་ཅིག་རྟེན་པ་འདི་
སྟོང་ལོག་ཏུ་མི་གཏོང་བར་སྟོང་བོ་ཞིག་ཅི་ལོན་བྱ་དགོས། ད་རེས་དལ་བའི་རྟེན་
འདི་འདྲ་ཐོབ་དུས་སྟོང་བོ་མ་ལོན་པར་ལུས་རྟེན་འདི་དང་བྲལ་ན། བྲིས་ནས་
རྟེན་བཟང་འདི་འདྲ་གིན་ཏུ་རྟེན་པར་དགའ་སྟེ། དལ་འབྱོར་གྱི་རྟེན་འདི་འདྲ་
ཐོབ་པ་ལ་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་རྩལ་བྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ་ཞིག་དང་། དཀོན་མཆོག་
གི་མཚོད་པ་དག་འདུན་གྱི་བསྟེན་བཀྲུང་སོགས་སྟོན་པ་རྣམ་པར་དག་པས་
གོགས་བྱས་པ་ཞིག་དང་། དེ་ཡང་སྟོན་ལམ་དེ་མ་མེད་པས་མཚམས་སྒྲུབ་པ་
སོགས་རྒྱ་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་གིས་སྒྲུབ་དགོས་ན། ད་ལྟ་རང་རེ་རྣམས་ཀྱི་སྟོན་
པ་འདི་འདྲས་ནི་དལ་འབྱོར་བྱེད་པར་ཅན་ལྟ་ཞོག །བདེ་འགྲོའི་རྟེན་རང་དགའ་

བ་ཙམ་ཐོབ་པའང་དགའ་བར་སྒྲུང་སྟེ། ཐོག་མེད་ནས་གོམས་པའི་ལས་ཉོན་
 རྒྱགས་ཆེས་པས་བྱ་བར་མི་འོས་པའི་ལས་འབའ་ཞིག་ལ་འཇུག་པ་ལས་འཛིག་
 རྟེན་ཕྱི་མའི་དོན་དུ་དགོ་བ་རྣམས་སྒྲུབ་པ་ཤིན་ཏུ་དགོན། དེ་ཡང་སྒོ་གསུམ་བྱ་
 བར་མི་འོས་པའི་ལས་མཐའ་དག་ལ་ཆུ་བྱར་དུ་རྒྱུག་པ་ལྟར་དང་གིས་འཇུག།
 བྱ་བར་འོས་པའི་དགོ་བའི་ལས་ལ་ནི་རི་གཟར་གྱི་ལོགས་ལ་ཟངས་ཀྱི་པ་བོང་
 གྱེན་དུ་འདྲེན་པ་ལས་ཀྱང་དགའ་བ་སྒྲུང་། སྒྱིན་པ་གཏོང་བ་སོགས་དགོ་བ་ཅུང་
 ཟད་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱང་གཞན་གྱི་ལད་མོ་དང་། འགན་སེམས་དང་། འདི་ནང་
 གི་སྟན་གྲགས་སོགས་ཆེ་འདིའི་བསམ་པ་འབའ་ཞིག་ལས་འཛིག་རྟེན་ཕྱི་མ་
 དན་ནས་དགོ་བའི་ལས་བྱེད་པ་ཤིན་ཏུ་དགོན་པར་སྒྲུང་། འཛིག་རྟེན་ཕྱི་མ་མ་
 དན་པར་ཆེ་འདི་འབའ་ཞིག་གི་ཆེད་དུ་བྱས་པའི་ལས་རྣམས་ནི་ཕྱི་མའི་དོན་དུ་
 འཇུར་བ་ཤིན་ཏུ་དགའ། དེས་ན་ཆེ་མུང་འདི་ནི་ཡུང་ཙམ་ཞིག་ཏུ་ཟད་པས་
 འཛིག་རྟེན་ཕྱི་མར་འགོ་བ་ཅི་འདྲ་ཞིག་ཏུ་འཇུར་ཞིག་གྱ་སྟམ་དུ་ཡང་ཡང་
 བསམས་ནས་རང་གི་སྒོ་རྒྱས་དང་བསྟན་པའི་དམ་པའི་ཆོས་ལ་བག་ཆགས་ཅི་
 ཐེབས་རེ་རེས་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། བསམ་པ་དེ་འདྲ་གང་ཡང་མེད་པར་འབྲལ་གྱི་
 བཟའ་བཏུང་འབྱོར་པ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་པར་འཛིན་པ་ནི་དུད་འགོ་མི་གཞུགས་ལྟ་
 སུའོ་ཞེས་མ་བསམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱ་ཆེར་སྒྲུབ་དོ། །དེས་ན་སྔ་དྲོ་མལ་ནས་ལངས་
 ཐག་སེམས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་དབང་དུ་མ་བཏང་བར། མདངས་ཕན་ཆད་མ་གྱི་བ་
 བྱི་སྒྲ་མ་དགོན་མཆོག་གི་བཀའ་དྲིན་ཁོ་ནར་འདུག །དེ་ནི་དུས་ད་ནས་བཟུང་སྟོ་
 གསུམ་དགོ་བའི་ལས་ལ་ཅི་རུས་སུ་འབད་པར་བྱའོ་སྟམ་དུ་འཕེན་པ་རྒྱགས་
 དག་ཏུ་གཏོང་ཞིང་། རེ་ས་སྒྲ་མ་དགོན་མཆོག་ལས་གཞན་དུ་མེད་པས་དུས་དང་

གནས་སྐབས་ཅིར་གྱུར་ཀྱང་སྒྲ་མ་དགོན་མཆོག་རིན་པོ་ཆེ་མཆོན་ནོ་སྒྲ་དུ་སྒོ་
 ཡིངས་ཀྱིས་བཀལ་ནས་སྐབས་འགོ་སེམས་བསྐྱེད་ཤུགས་དག་བྱ། དེ་ནས་
 མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་རྒྱལ་བ་ཀྱན་དངོས་རྗེ་བཙུན་ཅོང་ཁ་བ་ཆེན་པོ་ཡཔ་སྐས་
 གསལ་བཏབ་སྟེ། ཡན་ལག་བདུན་པ་ཡུལ་ནས་དམིགས་བརྟེ་མའི་གསོལ་
 འདེབས་དམིགས་པ་གསལ་ཞིང་ཤུགས་དག་པ་གང་འགྲུབ་བྱ། དེ་ནས་ནམ་
 ལངས་པ་ན་རྟེན་གྱི་དྲུང་དུ་ཡན་ལག་བདུན་པ་ལྷུང་བཤགས་དང་བཅས་པའི་སྒོ་
 ནས་ཕྱག་འཆོལ་ཅི་འགྲུབ་བྱ། མ་མཐའ་ཕྱག་གསུམ་རེ་བཅའ་ཏེ་སྒོན་ལམ་
 འདེབས་སྒོན་གྱི་ཆུན་རབས་མཁས་པ་དག་གིས་ཉལ་ཕྱག་ལངས་ཕྱག་གི་དམ་
 བཅའ་བྱེད་པའི་རྒྱན་ལྟར་སྒོད་ཐོ་རངས་གཉིས་ལ་ཕྱག་གསུམ་རེ་མ་མཐར་
 འཆོལ། གསོལ་འདེབས་སྒོན་ལམ་གང་གེས་འདོན། མ་མཐའ་ཆོགས་སུ་
 བཅད་པ་བཙུགསུམ་པོ་འདི་འདོན་ཞིང་དོན་ཡིད་ལ་བསམས་ན་ལམ་བཟང་པོ་
 ལ་བག་ཆགས་ཐེབས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནི་འདི་ལྟར། ཏུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་
 ཀྱན་གྱི་རོ་བོ་ཉིད། །ལུང་རྟོགས་དམ་ཆོས་མ་ལུས་འབྱུང་བའི་གཞི། །འཕགས་
 ཆོགས་དགེ་འདུན་ཀྱན་གྱི་གཙོ་བོ་སྟེ། །སྐབས་གསུམ་ཀྱན་འདུས་སྒྲ་མར་
 གསོལ་བ་འདེབས། །མ་རྟོར་ལམ་སྟོན་དྲིན་ཅན་སྒྲ་མ་ལ། །ཐ་མལ་སྒྲིན་རྟོག་
 ནམ་ཡང་མི་སྟེ་བར། །སངས་རྒྱས་དངོས་སུ་མཐོང་བའི་མོས་གུས་ཀྱིས། །ཅི་
 གསུངས་བཀའ་བཞེན་སྒྲུབ་པར་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབས། །རྗེ་བཙུན་སྒྲ་མ་མཆོག་གི་
 ཤུགས་རྗེའི་མཐུས། །དལ་བརྒྱད་འཕྱོར་བཙུས་བརྒྱན་པའི་རྟེན་ཐོབ་ཀྱང་། །
 དོན་མེད་ངང་ལ་མི་ཆེ་པལ་ཆེར་ཟད། །ཆོ་ལྷག་དོན་ལྷན་ཏུས་པར་བྱིན་གྱིས་
 སྒྲོབས། །མི་རྟག་འཆི་བ་སྟིང་ནས་མ་དུན་པས། །དུད་འགོ་ལྟ་ལུར་ཆེ་འདིར་

ཆགས་ཤིང་གཡེངས། །མི་ཡི་ཤ་རྩྱགས་བདག་ལ་ཐུགས་རྗེས་གཟིགས། །ནམ་
འཆི་ཆ་མེད་དཔ་པར་བྱིན་གྱི་སྒྲོབས། །ཆུན་གཞོན་པར་མའི་གོ་རིམ་དེས་མེད་
དུ། །སྒོ་བྱར་འཆི་བ་མཐོང་ཞིང་ཐོས་གྱུར་གྱང་། །རི་སྒྲམ་མི་སེམས་རྟག་འཛིན་
ཕྱི་བཤོལ་མ་ཐན། །སྤིང་རུལ་བདག་ལ་སྤྱ་མས་ཐུགས་རྗེས་འཛིགས། །རང་
གིས་ལུས་གྱང་མལ་གྱི་སྤིང་བཞག་ནས། །ནམ་ཤེས་འཛིག་རྟེན་པ་རོལ་འགོ་
དགོས་པའི། །རང་རྩལ་མ་དཔ་ཆོ་འདྲིའི་བྱ་བས་གཡེངས། །རྟག་འཛིན་མ་ཐན་
ལ་སྤྱ་མས་ཐུགས་རྗེས་གཟིགས། །འཛིགས་རུང་རན་འགྲོའི་གཡང་ཁར་སྤེལ་
གྱུར་གྱང་། །བ་སྤྱ་གཡོ་འགྲལ་ཙམ་ཡང་མི་སྤྱེ་བ། །ཀྱེ་མ་བདག་གི་སྤིང་ལ་ཅི་
ཞིག་ཞུགས། །སྤིང་མེད་བདག་ལ་སྤྱ་མས་ཐུགས་རྗེས་གཟིགས། །ད་ལྟར་ཆོ་
གྱང་རུང་ཟད་མི་བཟོད་གྱང་། །རབ་འབར་དཔལ་བའི་རྒྱ་ཆོགས་རྒྱལ་ལ་
རེམ། །སྒྲོན་པ་རང་ལུང་བདག་ལ་ཐུགས་རྗེས་གཟིགས། །ཤུགས་དག་རྒྱབས་
འགོ་ལུས་པར་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབས། །བདེ་བ་འདོད་གྱང་དེ་རྒྱ་ཆོས་མི་རྒྱལ། །སྤྱག་
བསྐྱེལ་མི་འདོད་དེ་རྒྱ་སྤིག་ལ་རེམ། །སྤང་དོར་གོ་ལོག་བདག་ལ་ཐུགས་རྗེས་
གཟིགས། །སྤིག་སྤོང་དགོ་བ་རྒྱལ་པར་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབས། །སྤྱེ་ཆ་ན་འཆིའི་རྩ་
སྤོན་བརྒྱས་གཙུག་ཤིང་། །ལས་དང་ཉན་མོངས་ཅ་སྤོང་དག་འཇུག་པའི། །
འཛིགས་རུང་སྤིང་མཆོ་ཆེ་ལས་ལྷུང་བཀལ་ཏེ། །བསྐྱལ་གསུམ་ཐར་པའི་གྲིང་དུ་
བྱིན་པར་ཤོག །ཁམས་གསུམ་འཁོར་བའི་སེམས་ཅན་མ་ལུས་པ། །བདག་གི་
དེན་ཅན་པ་མ་ཉིད་ཡིན་པས། །བུམས་དང་སྤིང་རྗེ་བྱང་སེམས་ཐུགས་དག་
གིས། །རྒྱལ་སྤྱུང་སྤོང་ལ་སྤོང་པར་ལུས་གྱུར་ཅིག །དེས་འབྱུང་བྱང་སེམས་ཡང་
དག་ལྟ་བ་དང་། །ཟབ་ལམ་རིམ་བ་གཉིས་ལ་དེས་རྟེན་ནས། །ཆོ་འདྲིའི་འགྲི་བ་

ཆོད་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས། ཆེ་གཅིག་བསྐྱབས་པས་བྱུང་འདྲུག་འགྲུབ་པར་
 ཤོག། ཉེ་ལྷར་ལམ་བཟང་རྒྱད་ལ་སྒྲེ་བ་ཡང་། ཁག་གི་ཐུགས་རྗེ་ཉིད་ལ་རག་
 ལས་པ། ལེགས་ཆོགས་རྩ་བ་དྲིན་ཅན་སྤྲོ་མ་ཡིས། ཆོ་རབས་ཀྱན་ཏུ་འབྲལ་
 མེད་རྗེས་འཛིན་ཤོག། ཅེས་སོ། ཉེ་ནས་ཉིན་པར་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་ཁྱིམ་གྱི་
 བྱ་བ་རྣམས་མང་གིས་གཡེངས་པས་དག་སྒྲིབ་ལ་ཆེ་གཅིག་ཏུ་གཞོལ་བའི་སྐབས་
 མ་བྱུང་ཡང་། རང་གི་སྒོ་གསུམ་ལ་བྱ་ར་ཡང་ཡང་བྱས་ཏེ་ཉེས་སྒྲིབ་ལས་ལྷོག་ཅི་
 ཐུབ་བྱ། ཉེས་སྒྲིབ་ནི་མཐའ་ཡས་ཀྱང་རེ་ཤིག་མི་དག་བརྩུ་ལ་སྒྲོམ་སེམས་ཅི་
 ཐུབ་བྱ། དེ་ཡང་ལུས་ཀྱི་སྒོ་ནས་སྒྲོག་གཅོད། མ་བྱིན་ལེན། ལོག་གཡེམ་
 གསུམ། དག་གིས་སྒོ་ནས་རྩུན། སྤྲོ་མ། ཆོག་རྩུབ། དག་འབྲལ་བཞི། ཡིད་ཀྱི་
 སྒོ་ནས་བརྒྱབ་སེམས། གཞོད་སེམས། ལོག་ལྷ་གསུམ་སྒྲེ། བག་པོའི་ལས་ལམ་
 བརྩུ་བའི་དག་གིས་མ་གོས་པ་ལ་འབད་ཅིང་། རྒྱལ་གོས་པར་གྱུར་ན་འགྲོད་པ་
 དྲག་པོས་འབྲལ་ལ་བཤགས་སྒྲོམ་ཅི་འགྲུབ་བྱ། རང་གི་འབྱོར་པ་དང་བསྐྱུན་
 པའི་དཀོན་མཆོག་མཚོན་པ་སོགས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་ལ་སྒོ་ཀྱན་ནས་
 འབད། དལ་སྐབས་རྣམས་སུ་དོན་མེད་ཀྱི་ཡོང་གཏམ་བཤོལ་ཏེ་དམིགས་བརྩེ་
 མའི་གསོལ་འདེབས་དང་། རང་ཅག་ཁ་བ་ཅན་པ་རྣམས་ཀྱི་ལྷ་ཅིག་འཕགས་
 མཆོག་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་གཟུངས་ཡི་གེ་དྲུག་པ་ལ་འབད་པ་དང་། རྒྱལ་བའི་
 བཀའ་དང་དགོངས་འགྲེལ་ཆོད་ལྷན་རྣམས་ལ་བལྟ་ཞིང་སྒྲོན་ལམ་གྱི་ཡུལ་དུ་
 བྱེད། འཛིག་ཉེན་གྱི་བྱ་གཞག་རྣམས་ལ་འང་ཞིབ་ཏུ་དབྱད་ནས། སྒོན་གྱི་ཡ་
 རབས་དག་གི་ལུགས་དང་མཐུན་པར་ཅི་འགྲུབ་བྱ་ཡི། ཏུ་ཅང་ཆགས་ཤིང་ཞེན་
 པས་བྱ་བ་རྩུང་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དུ་རྒྱུད་འབྲུག་ཅིང་། རང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་སྒྲེག་པར་

བྱེད་པའི་སྤྱོད་རན་མི་བྱ་བར་ཞི་ཞིང་དུ་ལ་བ་དང་། བཞིན་གྱི་མདངས་གསལ་
 ཞིང་གསོང་པོར་སྐྱ་བའི་སྒོ་ནས་ཀྱན་གྱིས་མཐོང་ན་དགའ་བའི་རང་ཚུལ་དུ་བྱ།
 དེ་ཡང་དག་གཉེན་བར་མའི་སྣང་ཚུལ་རི་སྟེང་བ་འདི་ཐམས་ཅད་ཆོང་དུ་ས་ཆེན་
 པོའི་ཁྲིམ་དུ་ཆོགས་པ་ལྟར་ལས་དབང་གིས་ཡུད་ཅམ་ཞིག་ཆོགས་ནས་སོ་སོར་
 གྱུས་འགོ་བ་མིག་ལམ་དུ་སྣང་བ་ལྟར་ཡིན། འོན་ཀྱང་ལས་རན་པའི་དབང་
 གིས་འགའ་ཞིག་ལ་ཆགས་ཤིང་ཞེན། འགའ་ཞིག་ལ་སྣང་བར་བྱེད་པའི་སྒོ་སྟེ་
 བ་ཡིན་གྱི། དོན་དུ་ནི་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ། མི་བདེན་པ། སྟིང་པོ་མེད་པ། སོ་
 སོར་གྱུས་འགོ་བའི་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟག་ཡིན་པས། དོན་དེ་ཡང་ཡང་དཔན་པར་བྱས་
 བས་མཐོང་མའ་བར་གསུམ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་སེམས་གང་ཆེ་དང་། དག་སྣང་
 གང་འབྱོངས་པ་མ་དང་བྱ་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་ཅི་བྱལ་བྱས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་
 སེམས་ཀྱི་འབྲུལ་ཡིན་པས། ཅི་བྱས་དགེ་བའི་ལམ་དུ་རང་གིས་འགྱུར་བ་ཞིག་
 འོང་། གཞན་ལ་གཞོད་སེམས་དང་གཞོ་སྦྱུའི་བསམ་པ་ལུགས་སུ་བསྟེན་ན་ཅི་
 བྱས་སྟོག་པའི་ལས་སུ་འགྱུར་བ་ཞིག་འོང་བས། དོན་འདི་ལ་དགོངས་ནས་སྟོན་
 གྱི་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཞལ་ནས། བསམ་པ་དགེ་ན་ས་དང་ལམ་ཡང་དགེ། བསམ་
 པ་རན་ན་ས་དང་ལམ་ཡང་རན། ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་
 ཀྱི་རྩ་བ་རང་སེམས་ཅི་བྱལ་ལ་འབད་བ་ལྟར་བྱོས་ཤིག། ཁྱེ་བ་བྱུང་ངོ་ཅོག་གི་
 ཡར་ཆོས་བརྒྱད་དང་བཙོ་ལྷ་གནམ་སྟོང་རྣམས་ལ་བསྟེན་གནས་ཡན་ལག་
 བརྒྱད་པའི་ཁྲིམས་སྤང་བ་ནི། རྒྱལ་བས་ཁྲིམ་པའི་རྟེན་ལ་ཆེད་དུ་བསྟགས་པའི་
 ཆོས་ཡིན་པས་ཆོགས་རྒྱུ་ལ་དོན་ཆེ་བ། བྱི་མ་བདེ་འགྲོའི་རྟེན་བཟང་ཐོབ་པའི་
 རྒྱ་ས་པོན་གྱུང་པོ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས། རྒྱལ་འདི་ལག་ལེན་གྱི་གཙོ་བོར་བཟུང་སྟེ་

དུས་སྐབས་ཀྱི་ཏུ་ཆག་མེད་བྱ། མ་གོམས་པའི་དབང་གིས་རེ་ཤིག་གི་རིང་ལ་
བྱ་དགའ་བ་ལྟར་འོང་ཡང་། དེས་པ་ཅན་དུ་བྱས་ནས་འབད་ན་གོམས་པའི་
སྟོབས་གིས་བྱ་སྒྲ་ཞིང་ཀྱན་གྱིས་གྲོགས་བྱེད་པ་ཞིག་འོང་། ཡན་ལག་བརྒྱད་
པའི་ཁྲིམས་རི་ལྟར་སྒྲུང་པའི་རྩལ་ནི་ཡི་གེ་ལོགས་སུ་བྲིས་ནས་ཡོད་པ་ལྟར་
རོ། ཁོང་དུ་བབད་པ་དེ་དག་ལ་ས་བོན་བྱས་ཏེ་རྣམ་དཔྱད་སྒྲོ་གྲོས་ཡངས་པོས་
དབྱད་ནས་ཁྲིམ་པའི་རྟེན་ཅན་གྱིས་བྱ་བར་འོས་པའི་དགེ་བའི་སྟོགས་མཐའ་
དག་ལ་གོ་ཡུལ་གང་རྟེན་དང་། ལག་ལེན་ལ་ཅི་ཐེབས་བྱས་ཏེ་དལ་བའི་རྟེན་ལ་
སྤྱིང་པོ་ཡོན་པ་ཞིག་བྱའོ། །

སྒྲུམ་པ། ལས་དང་ཉོན་མོངས་རྒྱུད་ཤུགས་དྲག་པོའི་མཐུམ། མཐའ་
མེད་སྤྱིད་མཚོ་ཆེན་པོར་འབྱམས་འབྱམས་ནས། ལལ་ཅིག་ཅམ་ཞིག་དལ་བ་
ཐོབ་སྐབས་འདིར། གཤམ་གྱི་མདུན་མ་སྒྲུབ་ལ་འབད་བར་རིགས། སྐུ་སྐྱུ་
སྒྲ་མའི་ལོགས་བབད་འོད་སྤྲང་དང་། མཇལ་བའི་དུས་འདིར་ལམ་བཟང་མ་
བཅལ་ན། རམ་ཞིག་མི་ཁོམ་ཐུན་པའི་གྲིང་རྩྱུང་ཆོ། ལན་གཞོད་བྲང་དོར་བལྟ་
བའི་མཐུ་མེད་དོ། སྤྱིང་ནས་དད་ཅིང་གྲུས་པས་རྗེས་སྒྲོབ་ན། སྒྲུང་ཡང་ཟབ་
ཅིང་རྒྱ་ཆེའི་ལོགས་བབད་གཏམ། ཆེས་ཆེར་སྒྲོག་ལ་ཁོ་པོ་སྒྲོ་མོད་ཀྱིས། །
དད་པ་མེད་ན་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ནོ། རྒྱལ་བ་སྐས་བཅས་ཀྱི་ཀྱང་དད་ལྟན་ལ། །
ཞལ་སྟོན་གསུང་སྟོལ་དད་མེད་རྣམས་ལ་མིན། རྒྱལ་ལ་ཉེ་རིང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
ཡང་། ལས་འབྲས་བསྐྱུ་བ་མེད་པའི་གཤིས་ལུགས་ལགས། རེ་ཕྱིར་ཁྱོད་ལ་
བརྟེ་བས་གདམས་པ་འདི། རབ་དང་ཡིད་གྱི་རྒྱ་ཤེལ་མེ་ལོང་རོས། བཟོད་
ནས་དུན་ཤིས་བརྟན་པོས་ཡང་དང་ཡང་། ཁྱོས་ལ་དེ་དོན་སྒྲུབ་པ་ལྟར་བྱས་

ཤིག་ །འདི་ ལྟར་ བགྱིས་ པའི་ རྣམ་ དཀར་ དགོ་ པའི་ མཐུས། །མར་ སྒྱར་ མཁའ་
མཉམ་ ཡིད་ ཅན་ མ་ ལུས་ པ། །གཏི་ ལུག་ ལུན་ པའི་ བཙོན་ ཁང་ ལས་ ཐར་ ཏེ། །སྒྲ་
གསུམ་ གཞལ་ མེད་ ཁང་ ཏུ་ ཕྱིན་ སྒྱར་ ཅིག།

ཅེས་ དད་ ལྡན་ ཁྱིམ་ པ་ དག་ ལ་ གདམས་ པ་ ལྟའི་ རྩ་ བོ་ ཆེའི་ སྒྲ་ དབྱངས་
ཞེས་ བྱ་ བ་ འདི་ བློ། དད་ ལྡན་ པད་ ཚལ་ ཏུང་ ཡིག་ བསོད་ བམས་ དཔལ་ བཟང་
གིས་ འདི་ ལྟ་ ཏུ་ ཞིག་ དགོས་ ཞེས་ བྱིས་ བསྐལ་ བ་ ལ་ བརྟེན་ བས། དགོ་ སྒྲོང་
ཡེ་ ཤེས་ རྒྱལ་ མཚན་ བྱིས་ བཀྲ་ ཤིས་ བསམ་ གཏན་ སྒྲིང་ ཏུ་ སྒྱར་ བའོ། །འདིས་
ཀྱང་ འགོ་ བ་ ཡོངས་ ལ་ བན་ པར་ སྒྱར་ ཅིག། །

༣༡། །ཡུགས་ཟུང་སྒྲུང་དོར་གསལ་བྱེད་རབ་དཀར་ ཟླ་ཤེལ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

ན་མོ་གྲུ་རུ་མཛུ་མོ་ཏྲ་ཡ། གང་གི་མཚན་སྟོན་བདུད་རྩི་ལ་གཞེགས་མ་
ཞེས། བོས་འཛིན་བྱ་གར་ལྟར་བ་ཅམ་གྱིས་གྲང་། །འདི་ཕྱི་ལེགས་ཚོགས་ལྟོན་
གྱིས་གྲུབ་མཛད་པ། །མགོན་པོ་དོན་གྲུབ་པས་དག་ལེགས་སྟོལ། །བྱུང་པའི་
ལེགས་བཤད་པདྨའི་ཚལ་ཆེན་ལས། །སྒྲུང་དོར་མེ་ཏོག་གསར་པའི་འབྲེང་མཛེས་
འདི། །ཡ་རབས་དམ་པའི་རྗེས་སུ་འཇུག་འདོད་པའི། །སྐལ་ལྷན་གཞོན་ཅུ་དག་
གི་དོན་དུ་སྤེལ། །བསྐལ་མར་སྟོང་དུ་རྟེན་པར་དཀར་པའི་ལུས། །དལ་བརྒྱད་
འབྱོར་བཅུའི་རྟེན་བཟང་ཐོབ་དུས་འདིར། །འཛིག་རྟེན་འཛིག་རྟེན་འདས་པའི་
ལུན་ཚོགས་ཀྱི། །དོན་ཆེན་སྐྱབ་ལ་བཙོན་བ་ལྟར་སྒྲུང་བྱ། །སྤྱིད་འབྱོར་ལུན་སུམ་
ཚོགས་པ་བསྐྱབ་པ་འཇམ། །ཡང་ན་ནགས་སུ་ཅེ་གཅིག་གནས་པར་བྱ། །དོན་
གཉིས་གང་ཡང་བསྐྱབ་པར་མ་ལུས་ན། །རྟེན་བཟང་ཐོབ་གྲང་མ་ཐོབ་བ་དང་
མཚུངས། །ཉ་པ་གདོལ་བ་ཞིང་པ་ལ་སོགས་པ། །མ་རབས་རན་པའི་སྟོན་ཚུལ་
རྒྱུད་བསྐྱངས་ཏེ། །ཆོས་དང་སྤྱིད་ཀྱི་ཡུགས་ཟུང་འཛིན་བྱེད་པའི། །ཡ་རབས་དམ་
པའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པར་རིགས། །འཛིག་རྟེན་མ་ཡི་བྲིམས་ལ་ལེགས་གནས་ན། །
སྟོ་གསུམ་ཉེས་སྟོན་སྟོན་རྣམས་སྟོང་དགོས་པས། །དཀར་པའི་དག་ཚོས་དག་
གྲང་འགྲུབ་པོ་ཞེས། །ཡུགས་ཟུང་མཁྱེན་པའི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས། །
ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སྟོང་བཙན་སྐམ་པོ་ཡིས། །བཀའ་བྲིམས་བཙན་པོ་རི་ལྟར་བཙན་

བ་རྣམས། རྒྱན་རབས་མཁས་པ་དག་ལ་འདྲི་བའམ། ཡི་གའི་གཙུག་ལག་
 བལྟས་ནས་ཤེས་པར་བྱ། རྒྱོག་གཙོད་རྒྱ་དང་བྱི་པོ་བྱེད་པ་དང་། རླུན་དང་ཐ་
 མ་ཚོག་རྩལ་དག་འབྲལ་རྣམས། འདྲི་བྱི་གཉིས་ཀར་སྤང་བའི་ལས་ཡིན་པས། །
 ཉེས་སྦྱོད་དེ་དག་འབད་པས་སྤང་བར་བྱ། གཞན་གྱི་རྩལ་ལ་བརྒྱབ་སེམས་
 གཞོད་སེམས་དག་བྱེད་པ་རང་གི་བསོད་ནམས་ཉམས་པའི་རྒྱ། རང་རང་ལས་
 ལ་སྦྱོད་པའི་རྩལ་བསམས་ནས། གཞན་གྱི་ཞོར་ལ་རེ་བ་མི་བྱའོ། འདྲི་བྱིའི་
 དོན་ཆེན་མ་ལུས་ཉམས་བྱེད་ཅིང་། གྲགས་པ་རན་པས་ས་སྤེང་བྱལ་པའི་རྒྱ། །
 མྱོས་འགྲུར་ཁུ་བ་རྒྱན་དུ་མི་འབྱུང་ཞིང་། བག་མེད་སྦྱོད་པ་གཞན་ཡང་སྤང་བར་
 བྱ། ལུ་མཚོག་རྩལ་སུ་བ་ལང་འགོ་བ་བཞིན། ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་སྦྱོད་པ་ཅི་
 བྱས་པ། ཉེ་ཡི་རྩལ་སུ་འབངས་རྣམས་འགོ་བས་ན། བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ཡ་
 རབས་རྩལ་སུ་སློབས། འབངས་ལ་ཆད་ལས་དབྱ་བྲལ་གསར་འགོལ་སོགས། །
 བདེ་སྦྱིད་འཛོམས་པའི་གཤེད་མ་མི་བྱ་བར། བྱམས་བརྩེ་པན་སེམས་ཆེན་པོས་
 ལེགས་བསྐྱངས་ན། འདྲི་བྱིར་པན་ཞིང་སྟན་པའི་གྲགས་པ་འཕེལ། འཛིག་རྟེན་
 བྱ་བ་གལ་ཆེན་ཐམས་ཅད་ལ། འབྲལ་དུ་ཐག་གཙོད་རིངས་པར་མི་བྱ་བར། །
 ཉམས་སྦྱོང་ཅན་གྱི་རྒྱན་རབས་མཁས་རྣམས་དང་། སློ་འདྲི་གོས་བསྐྱར་བྱས་ན་
 ལུགས་སུ་བརྟན། སྤང་དོར་སྟོན་པའི་དམ་པའི་བཤེས་རྣམས་དང་། ཡ་རབས་
 སྤངས་བཅུན་རིགས་ཀྱིས་མཐོང་བ་དང་། རང་ལ་ལྷག་པ་དྲིན་ཆེའི་རྒྱན་རབས་
 རྣམས། བཀའ་སྟོན་མཚོད་ན་བསམ་དོན་འགྲུབ་པར་འགྲུར། རྩལ་འདྲིས་
 བཟང་པོའི་གཞུང་བཟང་མི་སྦྱོང་བར། མཐོང་འདོད་གསར་འགྲོགས་ཅན་ལ་ཡིད་
 མི་རྟོན། མཐོན་དུ་ངོ་བསྟོད་སྟོག་ཏུ་སྦྱོན་སྤང་བའི། ཁ་མང་ཅན་ལ་གྲོས་ལུགས་

འདྲི་བ་སྤངས། རྩུང་ཟད་རྒྱེན་ལ་དགའ་དང་མི་དགའ་བའི། རྣམ་འགྱུར་སྟོན་པ་
གཞན་གྱིས་བརྟན་པའི་རྒྱ། གཞན་གྱི་སྤྱོད་པར་སློ་བྱོས་ཞིབ་མོ་ཡིས། རྟོག་ཅིང་
འབྲལ་དུ་མི་འགྱུར་རི་ལྟར་མཛོད། ཆོའདྲི་ཡུན་ཐུང་ཕྱི་མ་མུ་མཐའ་མེད། ཕྱི་
མར་ཅིར་འགྱུར་ད་རེས་རག་ལས་པས། སྟིག་པ་སྤོང་ཞིང་དགོ་པ་བསྐྱབ་པ་
ལ། ཉིན་རེ་བཞིན་དུ་བརྩོན་པ་བསྟེན་པར་རིགས། ཟང་ཟེང་ལོར་ལོ་སེར་སྟེས་
བསགས་གྲུར་གྲང་། སྤྱང་མས་བསགས་པའི་སྤྱང་ཅི་རི་བཞིན་དུ། རང་ལ་རང་
དབང་སྤྱོད་པའི་རེས་པ་མེད། རྟེན་ཕྱིར་ལོར་རྣམས་གཏོར་དུ་སྟེས་ན་ལེགས། །
དགོན་མཚོག་མཚོད་དང་དབུལ་ཕོངས་སྟེན་གཏོར་དང་། རག་འདུན་སྟེ་ལ་
བསྟེན་བཀྲར་བྱེད་པ་ནི། ལོར་རྣམས་མི་ཟད་གཏོར་དུ་སྤོང་པ་ལགས། རྟེན་ཕྱིར་
ཉིན་རེར་མཚོད་སྟེན་ཅི་རུས་མཛོད། ལྟག་པར་རྒྱལ་བས་ཁྱིམ་པའི་རྟེན་ཅན་
ལ། ཆོད་དུ་བསྟགས་པ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པའི་ཁྱིམ་ས། དཀར་ཆོས་བརྒྱད་དང་
དུས་མཚམས་གཉིས་པོ་ལ། ཆོག་བཞིན་དུ་རྣམ་དག་བསྐྱང་བར་བྱ། འཕོར་
བའི་གནས་ན་མི་བསྐྱུ་གང་ཡང་མེད། ཐམས་ཅད་མི་རྟག་མི་བརྟན་བསྐྱུ་བའི་
ཆོས། བས་ཡང་བསྐྱུ་མེད་རིན་ཆེན་རྣམ་གསུམ་ལ། སྟིང་ནས་སློ་གཏོད་བྱོས་
གིག་གེས་ལྟན་དག སྐྱབས་གསུམ་ཀྱན་འདུས་དྲིན་ཅན་སྤྲ་མ་དང་། རྒྱལ་བ་
ཀྱན་དངོས་རྗེ་བཙུན་ཅོང་ཁ་པ། དབྱེར་མེད་གཅིག་དུ་དམིགས་ནས་དུས་རྒྱུན་
དུ། སྟིང་ནས་གསོལ་འདེབས་གིས་གིག་རིགས་གི་བྱ། རྣམ་མང་ཁྱིམ་གི་བྱ་
བས་གཡེངས་སྐབས་སུ། ལམ་བཟང་ཅེ་གཅིག་སྐྱབ་པར་མ་རུས་གྲང་། ཆ་ཆར་
ལམ་གི་གནད་ལ་ཉིན་རེ་བཞིན། ཡིད་སྟོན་འདུན་པས་བག་ཆགས་ཅི་ཐེབས་
མཛོད། རང་ལ་ཉམས་སྤྱོད་ཡིད་བརྟན་མ་མཆིས་གྲང་། འདྲེན་མཚོག་ཟས་

གཙང་སྤྲུལ་གྱི་བཀའ་བཞིན་དུ། ལྷགས་གཉིས་བླ་དོར་གསལ་བར་བསྟན་པ་
འདི། །སྒྲལ་ལྷན་ཁྱོད་གྱིས་སྟོང་གི་བདུད་ཅིར་བྱངས། །འདི་ལྷར་བགྱིས་པའི་
རྣམ་དཀར་དགོ་བའི་མཐུས། །བདག་དང་མཁའ་མཉམ་ཡིད་ཅན་མ་ལུས་པ། །
རྒྱལ་བ་དགྱིས་པའི་ལམ་ལ་རབ་ཞུགས་ཏེ། །སྟོབས་བརྩམས་པའི་གོ་འཕང་
ཐུར་ཐོབ་ཤོག།   ༥༥

ཅེས་ ལྷགས་གཉིས་ལས་བརྩམས་པའི་བསྐྱབ་བྱ་སྟོང་གི་དགྱིལ་དུ་
བཅངས་ཆོག་པ་འདི་ལྷ་བྱ་ཞིག་དགོས་ཞེས་དད་སྟོབས་དང་ལྷན་པ་པད་ཆལ་
མདའ་དཔོན་ལྷན་ཆོགས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་སྟེས་ལྷ་རྩ་བྱི་མེད་ས་ལེ་སྤྲུལ་གྱི་
རྟེན་དང་བཅས་ནན་གྱིས་བསྐྱལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས། དགོ་སྟོང་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་
མཚན་གྱིས་བཀྲ་ཤིས་བསམ་གཏན་གྱིང་དུ་སྐྱར་བའོ། །

༣༣། །བསྐྱབ་བྱ་དོན་གཉིས་ལྟོན་གྱུ་བ་སོགས་བསྐྱབ་
བྱ་འགའ་ཞིག་བཞུགས་སོ། །

ན་མོ་གྲུ་རུ་མུ་ནི་ཡི་རྩུ་ཡ། རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་མཆོན་བཅེ་རུས་པ་རྣམས། །
གཅིག་བསྐྱབ་གངས་འི་ཁོད་ཀྱི་ཟས་གཙང་ཟས། །རིགས་གསུམ་ངོ་བོ་འཇམ་
མགོན་ཙེང་ཁ་པས། །རྣལ་བཟང་ཁོད་ལ་དག་ལེགས་སྦྱུལ་གྱུར་ཅིག །སློ་མིག་
མ་རིག་ལིང་ཏོག་གིས་བསྐྱབས་པས། །ལམ་དང་ལམ་མིན་འབྱེད་ལ་རབ་སྐྱོངས་
པ། །བདག་འབྲས་གཞན་ལ་སྤང་དོར་སྟོན་བ་ནི། །མཁས་དང་དམ་པའི་སྦྱན་
སྤར་ངོ་ཆའི་གནས། །དེ་ལྟར་ནའང་སྟིགས་མའི་རྒྱས་མཐའ་འདིར། །ལྷང་ཙམ་སྦྱ་
བའང་དོན་དང་ལྡན་ནོ་ཞེས། །གསུངས་གིང་དང་ལྡན་སྟོབ་མས་བསྐྱལ་གྱུར་
པས། །དམ་པའི་མན་དག་བཞིན་དུ་ཅུང་ཟད་སྤང་། །གང་ལ་བརྟེན་ན་ནམ་ཡང་
མི་བསྐྱུ་ཞིང་། །ཐོག་མཐའ་བར་དུ་དག་བ་དམ་པའི་ཆོས། །བྱུང་གསུང་སྟིང་པོ་
སློ་བཟང་བདུད་ཅིའི་བཅུད། །བདག་གིས་སྦྱིན་གྱིས་གྲུས་པས་སྟེན་ཅིག་གྲུ། །
རབ་འབྱམས་ཞིང་དུ་བཅའ་ཀྱང་རྟེན་དགའ་བ། །འཇམ་མགོན་རྒྱལ་བ་གཉིས་
པའི་མདོ་རྒྱགས་ཀྱི། །བསྐྱབ་པ་རིན་ཆེན་གྱིང་དུ་ཕྱིན་དུས་འདིར། །རང་གི་བགོ་
སྐལ་མ་པམ་པ་ཞིག་མཛོད། །ཀུ་ཡེ་སློ་གོས་ལྡན་པའི་གོགས་པོ་དག །རིན་ཆེན་
གྱིང་ནས་རིན་ཆེན་མི་ལེན་པར། །མཆིང་བུའི་རྟོ་བ་སྤངས་ཏེ་རང་ཡུལ་དུ། །ཟོང་
ཟད་ལོག་ན་མི་དེ་ཇི་ཙམ་སྦྱན། །དེ་བཞིན་བྱུང་བསྐྱན་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་
ལས། །ཆ་ཆང་ལམ་གྱི་ནོར་བུ་མི་ལེན་པར། །ཁྱོགས་རེ་བ་དང་ལྟར་སྤང་ཉིང་

འཆོལ་ན། །དེ་ལས་ཕངས་དང་སྒྲན་པ་གང་ཞིག་ཡོད། །ཡང་དག་པ་ལས་ཡང་
 དག་དང་། །ལྟར་སྒྲར་ལས་ནི་ལྟར་སྒྲར་འབྱུང་། །ནི་ཆོ་བ་ལས་ནི་ཆོ་དང་། །
 མཐའ་དག་པ་ལས་མཐའ་དག་འབྱུང་། །འབྲས་ལུ་རྒྱ་ཡི་རྗེས་འགོ་བས། །རྒྱ་
 ཆོག་ས་ཆོང་དང་མ་ཆོང་ལས། །འབྲས་ལུ་འབྱུང་དང་མི་འབྱུང་བ། །ཕྱི་ནང་དངོས་
 པོ་ཀྱན་ལས་གསལ། །དེ་ཕྱིར་དལ་འབྱོར་ལན་ཅིག་ཐོབ་དུས་འདིར། །རང་གིས་
 རང་ལ་ཕན་པ་སྐྱབ་དགོས་པས། །ཆ་ཆོང་ལམ་གྱི་རྒྱ་ཆོག་ས་སྐྱབ་པ་ལ། །ནམ་པ་
 ཀྱན་ཏུ་བཅོམ་པ་ལྟར་མཛོད་ཅིག །ལམ་བཟང་ཐོས་དང་ཚུལ་བཞིན་སྐྱབ་པ་
 དང་། །རྒྱུད་ལ་སྤོང་བ་སྦྱོ་བ་ཐམས་ཅད་ནི། །བཤེས་གཉེན་དམ་པ་ཉིད་ལ་རག་
 ལས་པས། །མ་ལོར་ལམ་སྟོན་བཤེས་གཉེན་ཡུན་ཏུ་བསྟེན། །འདི་ནས་བཟུང་སྟེ་
 བྱང་ཚུབ་སྟིར་པའི་བར། །རང་གི་རྒྱུད་ལ་ཡོན་ཏན་ཅི་སྦྱོ་དང་། །གཞན་ཕན་
 འཕྲིན་ལས་རི་ལྟར་འབྱུང་བ་རྣམས། །བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་འདི་ལ་རག་
 ལས་པས། །ཁྱི་དང་སྟོ་བ་ཕྱད་བཞིན་མི་བྱ་བར། །ལེགས་པར་བརྟགས་གིང་
 དབྱད་ནས་བསྟེན་པ་དང་། །དམ་ཆོས་བཀའ་དྲིན་ཐོབ་པའི་སྤྲ་མ་ནི། །སྟོག་གི་
 ཕྱིར་ཡང་སྤྲ་བར་མི་བྱའོ། །བཤེས་གཉེན་དམ་པའི་ཞལ་གྱི་པརྟོ་ལས། །འོར་
 པའི་དལ་འབྱོར་དོན་ཆེ་རྟེན་དཀའ་དང་། །འཛིག་པར་སྤྲ་དང་རན་འགྲོའི་སྟག་
 བསྐལ་དང་། །དེ་ལས་སྟོབ་པའི་སྐྱབས་འགོ་ལས་འབྲས་དང་། །ཉིས་བརྒྱའི་
 འབྱུང་གནས་འཁོར་བའི་སྟག་བསྐལ་དང་། །དེ་ཡི་རྒྱ་དང་དེ་འགོག་རིམ་པ་
 དང་། །ཐེག་ཆེན་ལམ་གྱི་གཞུང་གིང་སེམས་བསྐྱེད་དང་། །དེ་ཡིས་འཕངས་པའི་
 སྟོད་པ་ཕྱིན་དུག་དང་། །རང་རྒྱུད་སྟིན་ནས་བསྐྱེད་པ་རྣམ་པ་བཞིས། །གཞན་ཕན་
 འཕྲིན་ལས་རི་ལྟར་བྱ་ཚུལ་དང་། །ནམ་ཐག་མ་རྣམས་འཁོར་བའི་བཅོམ་ར་

ནས། །འདོན་ལ་གིན་ཏུ་མེད་ས་པའི་སྤྱིང་རྩེ་ཡིས། །ཐབས་མཁས་ཐེག་པས་དོ་རྩེ་
འཚང་གི་སར། །ལྷུང་བར་བགྱོད་པའི་རིམ་གཉིས་རྩལ་རྣམས་ལ། །འབྲུལ་མེད་
ངེས་པ་བརྟན་པོ་རྟེན་པར་མཛོད། །དལ་འབྱོར་རྟེན་དཀའ་ནམ་འཆི་ཆ་མེད་
རྩལ། །ཡང་ཡང་བསམས་ཏེ་རང་ལ་མ་བསྐྱལ་ན། །གཞན་ངོར་མཛེས་ཀྱང་སྤང་
གས་གདོན་ཆེན་འདིས། །ནང་ནས་བཅོམ་སྟེ་དོན་གཉིས་ཉམས་པར་བྱེད། །དེ་
ཕྱིར་སང་དང་འཛིག་རྟེན་ཕྱི་མ་གཉིས། །བདག་ལ་སྟོན་དུ་གང་ཡོང་ཆ་མེད་
ཅེས། །ཡང་ཡང་བསམས་ཏེ་སྟོ་སྟོ་བསྐྱུངས་བྱས་ལ། །ལམ་རིམ་སྟོ་སྟོང་སྟོ་སྟོ་ལ་
འབྱུས་པར་མཛོད། །རང་ཡུལ་དགོན་གནས་གཉིན་དང་ཉེ་དུའི་ཆེད། །འབད་
འབད་དུང་དུང་ཚོ་ལ་བ་བརྒྱ་བྱས་ཀྱང་། །འཆི་ཆོ་སྟུ་ཡང་རྩེས་སྟུ་མི་འབྱང་
ཞིང་། །དཀར་ནག་ལས་འབྲས་བཞོ་བཞའ་བྱར་མེད་པས། །རང་ལ་གཅེས་པས་
སྟོ་གསུམ་དགེ་ལ་སྟོར། །དམ་པའི་གྲོགས་དང་ཡུན་དུ་འགྲོགས་བྱས་ན། །རང་
གིས་སྟོད་པའང་བྱད་པར་འཕགས་འབྱུར་ཏེ། །གསེར་གྱི་རི་ལ་གནས་པའི་
འདབ་ཆགས་ཀྱང་། །གསེར་གྱི་མདོག་ལྷར་སྤང་ཞེས་གསུངས་ཕྱིར་རོ། །གྲོགས་
རན་བརྟེན་ན་སྟེ་པོ་དམ་པ་ཡང་། །དེ་ཡི་སྟོན་གྱིས་གོས་གིང་ལུང་འབྱུར་ཏེ། །
རས་དཀར་གཅིང་མའང་སྟོག་པའི་རྩུན་པོ་དང་། །ཉེན་དེ་ཡི་དྲི་རན་བློ་ཕྱིར་རོ། །
བྲ་མ་ལ་གྲུས་ལས་འབྲས་རྩལ་ལ་སེམས། །བསྐྱབ་བྲིམས་དག་ཅིང་ཉ་གྲུབ་
གཅིང་བ་ཡི། །གྲོགས་བཟང་ཡུན་དུ་བརྟན་ཅིང་དེ་སེམས་གཟུང་། །རྟིག་པའི་
གྲོགས་དང་ཡུད་ཅམ་འགྲོགས་མི་བྱ། །ཟང་ཟང་འབྱོར་པ་ཅུང་ཟད་ལྷུང་པའི་
ཆོ། །སྟེ་པོ་རན་པའི་གཡོ་སྐྱུས་སྐྱུ་བྱེད་པས། །གཅམ་ལུའི་ཆོག་ལ་རྣ་བ་མི་གཏོད་
ཅིང་། །ཁ་གསལ་ངོ་བརྟོད་ཅན་ལ་དགའ་མི་བྱ། །ཤ་ཆ་སྤྱིང་ཉེན་མ་ཡང་མི་བསྐྱུ་

པའི། ཁྲོགས་ཀྱིས་རང་གི་སྒོ་གསུམ་སྟོང་པའི་སྟོན། ཁགས་ལ་བར་བསྐྱགས་ཚེ་
 རྩ་བར་མི་སྟན་ཡང་། ལུགས་སུ་ཕན་པས་དྲིན་ཅན་ཉིད་དུ་སོམས། མཐོ་དམན་
 བར་མའི་སྒྲེ་བོ་ཐམས་ཅད་ལ། ཉ་ཅང་ཉེ་དང་ཉ་ཅང་རིང་མིན་པར། ཀྲུན་ལ་
 བཏང་སྟོམས་ཕན་སེམས་ཆེར་བྱས་ན། སྒྲེ་བོ་ཀྲུན་ཀྱང་རང་ལ་གུས་པར་
 འགྱུར། ལྷལ་དང་སྡེ་དགོན་གྲུབ་མཐའི་ཕྱོགས་འཛིན་སོགས། ཀྲུན་སྟོབ་ངན་
 པས་རང་གཞན་རྒྱུད་བསྐྱེད་པའི། ཆོག་ངན་རྣམ་པ་ཀྲུན་ཏུ་མི་སྒྲིབ་པར། ཆོས་
 མཛད་ཀྲུན་ལ་དག་སྤང་ཆེ་བར་མཛོད། ཚུལ་ཁྲིམས་སྤྱད་པ་ཡོན་ཏན་ཀྲུན་གྱི་
 གཞི། ཚུལ་ཁྲིམས་མ་སྤྱད་ཉེས་པ་ཀྲུན་གྱི་གཞི། ཉེ་སྤྱིར་ཁས་སྤངས་ཚུལ་
 ཁྲིམས་དག་བྱེད་པ། དུས་རྒྱུས་ཀྲུན་ཏུ་ཉམས་ལེན་མཐའ་དུ་མཛོད། རང་ལ་
 སྟོ་གཏད་སྒྲེ་བོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། སོ་སོར་ཐར་པའི་སྟོམ་པ་ལ་བཀོད་དེ། རང་
 དང་རྣམ་པ་ཀྲུན་ཏུ་སྟོང་མཚུངས་པར། བྱི་གཙང་ནང་གཙང་རྣམ་ཐར་གཙང་
 མར་མཛོད། སོ་ཐར་ཚུལ་ཁྲིམས་ཚུལ་བཞིན་སྤྱད་རྣམས་ལ། བསྟན་པའི་ནང་
 མཛོད་འདུལ་བ་འཛིན་པ་ཞེས། རྒྱལ་བས་གསུང་དབྱངས་མཐོན་པོས་རྒྱ་ཆེར་
 བསྐྱགས། བཀའ་སྟོད་རྣམས་ཀྱང་དེ་ཉིད་འབད་པས་སྤྱད། དཀར་ཕྱོགས་ལྷ་
 གྲུ་མགུ་བས་འོངས་སྟོང་འཕེལ། བསྐྱབ་ཁྲིམས་ཉམས་ན་ཅུང་གོག་བརྒྱ་སྒྲིམ་
 ཀྱང་། ལྷན་མོངས་བྱིས་པ་འགའ་ཞིག་མགུ་སྤིང་གི། མཁས་གྲུབ་དམ་པའི་སྟན་
 རྩར་ངོ་རེ་གཙོད། ཆོས་སྤྱད་རྣམས་ལ་མཚོད་ཀྱང་སྒྱུག་བྱོར་མཛོད། ཉེ་ལྷར་
 ཕན་ཡོན་ཉེས་དམིགས་ལེགས་བསམས་ཏེ། སོ་ཐར་ཚུལ་ཁྲིམས་དག་པ་གཞིར་
 བཟུང་ནས། དུས་གསུམ་རྒྱལ་བ་ཀྲུན་གྱི་བཀོད་གཅིག་ལམ། སྟོ་བཟང་རྒྱལ་
 བ་གཉིས་པའི་ཐུགས་གྱི་བཅུད། བྱང་རྒྱལ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་ཉམས་ལེན་ལ། །

རང་ཡང་འབད་ཅིང་གཞན་ཡང་དེ་ལ་བསྐྱལ། ཁྲོ་གསུམ་བཅས་མཚམས་དེ་དང་
 དེ་དག་ལས། འགལ་བའི་ཉེས་པ་རི་སྟེང་བྱུང་བ་རྣམས། ཁོ་སོའི་གཞུང་བཞིན་
 འཕྲལ་དང་འཕྲལ་དུ་བཤགས། ཁྲོམ་པ་གསུམ་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་ཐ་རགས་རྣམས། །
 བངས་དང་ལུབ་ཏུ་བསྟོ་བགྱང་ལེགས་བྱས་ནས། བཅས་འགལ་རྣམས་ལ་འགྱོད་
 དང་སྟོམ་སེམས་གིས། བཤགས་དང་བསྐྱམས་བས་དག་པ་ཉིད་དུ་བྱ། བངས་
 རེ་བཞིན་དུ་དགོན་མཆོག་སྟུན་སྟུན་ལ། ཡན་ལག་བདུན་པ་མཛུལ་བཅས་སུ་ལ་
 ཏེ། རང་དང་རང་ལ་སྟོ་གཏད་སྟེ་བོ་རྣམས། ཁྲོམ་གསུམ་རྒྱལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་
 དག་པ་དང་། ཞལ་ཏི་ག་དང་འཇམ་མགོན་སྟུང་མ་ཡི། བླགས་བཅུད་བྱང་རྒྱལ་
 ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ། འདུན་པ་ཆིག་སྟེལ་མཐར་ཕྱིར་སྟོན་ལམ་གདབ། དམ་
 ཉམས་འཆལ་བ་ཟོག་པོ་འདྲེ་ཅན་དང་། རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་བསྟེ་སྟེད་མི་བྱ་ཞིང་། །
 བཀའ་གདམས་རྣམ་ཐར་གཙང་མ་སྟོང་བ་ལ། བར་ཆད་མེད་པར་མཐར་ཕྱིན་
 སྟོན་ལམ་གདབ། རྒྱལ་དེ་རྒྱལ་ལ་ཐོགས་མེད་མཐུ་ལྷན་པ། རྒྱལ་བས་
 བསྟུགས་ཤིང་འཇམ་མགོན་སྟུང་མ་ཡིས། བསྟེན་པའི་དམ་ཅན་ཆོས་སྟུང་ཆོགས་
 རྣམས་ལ། མཚོན་གཏོར་སུལ་ཏེ་འཕྲིན་ལས་ཡང་ཡང་འཛོལ། མདོར་ན་དུས་
 དང་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ། བས་སྐྱངས་རྒྱལ་ཁྲིམས་དག་པ་གཞིར་བབྱང་
 བས། དེས་འབྱུང་བྱང་སེམས་ཡང་དག་ལྟ་བ་དང་། ཟབ་ལམ་རིམ་པ་གཉིས་གྱི་
 ཉམས་ལེན་ལ། འོང་བས་སྐྱང་མཁུག་ཟིན་པ་རི་བཞིན་དུ། ཁྲོ་ཅེ་ཆིག་སྟེལ་
 བག་ཆགས་ཅི་ཐེབས་མཛོད། དབང་བསྐྱར་ཆོས་བཤད་གྲོང་པའི་རྒྱུན་བསྟོག་
 སོགས། གཞན་པན་བྱ་བ་ཅི་དང་ཅི་བྱེད་ཀྱང་། འཁོར་དང་འོངས་སྟོང་ཉིད་
 བཀུར་སྟེན་གཤམ་རྣམས། རྗེས་སུ་མི་འབྱང་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་ཏུ། རང་ཉིད་

གཅིག་ལྟར་ག་གེད་འབྲམ་དགོས་ཚུལ། །བསམས་ཏེ་རྩལ་ལ་མཛོན་ཞེན་ཅི་རྒྱུ་
 དང་། །བྱམས་དང་སྤྱིང་རྩེ་ཡང་ཡང་གསལ་བཏབ་སྟེ། །ཅི་བྱེད་གཞན་ཕན་
 སེམས་ཀྱིས་ཟེན་པར་མཛོད། །ཆོས་རྒྱན་མེད་པར་དབང་ལུང་བྱེད་པ་དང་། །བྱིས་
 པ་པོ་མོ་ཆོགས་པའི་བྲོམ་ནང་དུ། །གསང་སྤྲུགས་ཟབ་མོའི་གསང་བ་སྟོག་པ་
 སོགས། །བསྟན་འགྲོར་གནོད་པའི་ཟོག་སྟོད་མི་བྱའོ། །དད་ལྡན་བྱིས་པ་བསྟེན་
 གནས་ལ་འགོད་ཅིང་། །དཀར་ནག་ལས་དང་འབྲས་ལུའི་རྩལ་བཤད་དེ། །སྟིག་
 སྟོར་དགོ་བ་རྒྱལ་ལ་བཀོད་བྱས་ན། །ཀྱུན་ལ་ཕན་ཞིང་རྒྱལ་བའི་བཀའ་དང་
 མཐུན། །རྒྱུད་ལྡན་སྒྲ་མའི་མན་དག་གནད་མེད་པར། །གང་བྱུང་དཔེ་དང་གཞན་
 གི་ཟེར་སྟོས་ཀྱིས། །ཟབ་བྲིད་བྱས་ན་མན་དག་ཁུངས་མ་རྣམས། །ཆལ་ཆོལ་
 འགྱུར་བས་རང་བཟོ་མི་བྱའོ། །ཡིད་ཆེས་ལུང་དང་དྲི་མེད་རིགས་པ་ཡིས། །
 དབྱེད་ནས་ངེས་ཤེས་སྟེད་པར་མི་རུས་པར། །རང་དགར་སྟོབས་ཟབ་མོའི་
 གནས་སྟོན་པ། །རྒྱལ་བསྟན་པའི་ཆོལ་ལ་སེར་བ་ཉིད། །དེ་བྱིར་འཇམ་མགོན་
 ལྷན་བརྒྱད་མན་དག་རྣམས། །མ་འདྲེས་མ་སྤྲུགས་མ་བརྟེན་ལེགས་བཟུང་ལ། །
 རྒྱན་དུ་སྟིང་གི་ལུས་པར་ལེགས་སྟོང་ཞིང་། །གཟུར་གནས་སྟོབས་དོན་གཉིར་
 ལུང་བའི་ཆོ། །སྒྲ་མ་དམ་པའི་མན་དག་གཞིར་བཟུང་ནས། །དཔེ་དང་གཏན་
 ཆེགས་ལུང་དང་རིགས་པ་ཡིས། །འབྲམས་གྲས་བཤད་པས་མཁས་རྣམས་མགྲུ་
 བྱས་ལ། །རྒྱལ་བའི་གདུང་འཆོབ་བསྟན་འཛིན་དམ་པ་ཞེས། །མཁས་པས་
 བསྟན་པའི་གནས་སུ་འགྱུར་བར་མཛོད། །སྟོབས་ཟབ་གྲགས་བསྟན་དགའ་ཆོལ་
 རྒྱས་པ་ལས། །འོངས་པའི་ལེགས་བཤད་མེ་ཏྲོག་གསར་པ་ཡི། །ཟེའུ་འགྱུར་
 ཆགས་པའི་བདུད་རྩིའི་བཅུད་མངར་འདིས། །སྟོབས་ལ་རྟེན་དུག་ལྡན་ཁྱོད་ཆོམ་

པར་མཛོད། །འཁྲི་ཤིང་བྱ་བ་དགྲིགས་པའི་ནགས་ཁོང་དུ། །མ་རྒྱས་དུག་གི་བྱ་
བས་རབ་བཅིངས་ཤིང་། །བག་མེད་སྟོམ་ལས་རང་དུ་གནས་པ་ལ། །དེ་དུས་སྒྲི་
བོས་རྒྱབ་པ་བྱེད་དོ་ལོ། །མ་བརྟགས་ཉམས་དགའ་ནི་ཙོའི་སྟོང་ཚུལ་ཅན། །
ནགས་ན་གནས་པའི་དགེ་སྟོང་ཀན་པོ་ཡིས། །ཐག་རིང་བཟོད་པའི་དགེ་བའི་
བཤེས་ཁོང་ལ། །པན་པར་རྒྱས་འདི་སྟིང་གི་དགྲིལ་དུ་ཆོངས། །འདི་ལྟར་བགྲིས་
ལ་དུང་དང་ཀུན་ལྟར། །རབ་དཀར་དགེ་བ་གང་ཞིག་ཐོབ་པ་དེས། །ལྟར་བཅས་
འགོ་ལ་པན་བདེ་འབྱུང་བའི་སྟོ། །སྟོ་བཟང་གྲགས་བསྟན་སྟོགས་བཅུར་རྒྱས་
ལྟར་ཅིག །ཅེས་རང་ཉིད་ལ་མི་ཕྱེད་པའི་དད་བ་དང་ལྟན་པ་བསྟན་པའི་གསལ་
བྱེད་ཐེ་བོ་སྤུལ་སྒྲི་སྟོ་བཟང་བསྟན་འཛིན་གྱིས་རྒྱན་དུ་དགེ་སྟོང་བྱེད་ལྟགས།
ཐོགས་དང་འགྲོགས་ལྟགས། རང་ལུལ་དུ་ཕྱིན་ནས་དགོན་སྡེ་དང་སྒྲིན་བདག་
སྟོང་ལྟགས་སོགས་འབྲལ་ལྟགས་སྒྲི་ལྟར་བྱེད་ཚུལ་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་སྟིང་ལ་བཅང་
ཆོག་པ་ཞིག་ཅིས་ཀྱང་དགོས་ཞེས་ཡང་དང་ཡང་དུ་ནན་ཆེན་བོས་བསྐྱལ་བ་ལ་
བརྟེན་ནས། སྤྱི་མ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཞབས་རུལ་སྤྱི་བོའི་རྒྱན་དུ་འཛིན་པ་དགེ་
སྟོང་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཁོན་གྱིས་བཀྲ་ཤིས་བསམ་གཏན་གླིང་དུ་སྦྱར་བའོ། །འདིས་
ཀྱང་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་སྟོགས་ཀུན་ཏུ་འཕེལ་བར་གྱུར་ཅིག །

༥ སུ་མེད་ཁིང་གི་རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་གིས། །གིན་ཏུ་འབད་ཀྱང་འདུལ་
བར་མ་རུས་པའི། །ཉམ་རྒྱུང་བདག་ལ་ལྟག་པར་བརྟེ་བའི་མགོན། །བཀའ་ཤིན་
མཆོངས་མེད་རྗེ་བཙུན་སྤྱི་མར་འདུད། །རབ་མོངས་ཅོད་དུས་འགོ་བའི་རང་ཚུལ་
འདི། །ཐུགས་གིས་མ་བཟོད་སྟིང་སྟོབས་དམ་བཅའི་ཁྱུང་། །ཆེས་ཆེར་བསྐྱེད་
ནས་མཛོན་པར་སངས་རྒྱས་པ། །འགོ་བའི་སྤྱི་མ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་དེར་འདུད། །

བསེལ་ལྟན་ལྟོངས་འདིར་ཐུབ་བསྟན་མིང་ཙམ་དུ། ལྟུང་ཆོ་རྒྱལ་བའི་ཡབ་
གཅིག་འཇམ་པའི་དབྱངས། བསམས་བཞིན་མིར་སྒྲུལ་རྒྱལ་བ་ཙོང་ཁ་བས། །
བྱང་རྒྱལ་སྟིང་པོའི་བར་དུ་བདག་སྦྱོངས་ཤིག སྟོ་བཟང་ནམ་འདྲེན་རྒྱལ་བའི་ཡེ་
ཤེས་ཀྱི། གཅིག་བསྟན་རྒྱ་དབང་འཇམ་དཔལ་སྟིང་པོ་ཡི། བསྟན་པའི་
སྟིང་པོ་ཡོངས་རྩོགས་འཛིན་པ་ལ། ལྷ་བྱལ་བསམས་མགོན་ལྷ་མར་གསོལ་བ་
འདེབས། རྟེན་དཀའི་ལུས་ཐོབ་འབྱུལ་མེད་ལམ་བཟང་དང་། མཇལ་ཡང་སྤང་
གས་གདོན་གྱིས་སྦྱོ་སྦྱོ་ནས། རོན་མེད་ངང་ལ་མི་ཆོ་འདའ་བྱེད་པ། རྟོངས་ཆེན་
བདག་ལ་གཟིགས་ཤིག་ལྷ་མ་རྩེ། ལྷག་པོར་ལྷ་བའི་བྱུང་ཆོངས་བདག་འདྲ་
ཡིས། གཞུང་ལྷགས་མར་གཟིགས་སྟན་སྟོང་ལྟན་པ་ལ། ལྷང་དོར་སྟོན་པ་
མཁས་པས་ཁྱེལ་མེད་ཀྱང་། གྲོགས་ཀྱི་སྟོ་དང་བསྟན་ནས་རྩེ་བཟང་བྱི། ཐར་
འདོད་གདུལ་བྱ་ཡོངས་ཀྱི་འཇུག་དོགས་ནི། ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པ་
དང་། བསྟན་ལ་ཐོས་བསམ་རི་སྟེང་བས་པ་ཀྱི། རང་རྒྱུད་ཐ་ཆོད་ཀྱིང་པོ་
འདུལ་བྱིར་དུ། ཡིན་པ་ནིད་ཀྱི་བྱགས་ལ་དགོངས་མཛོད་ཅིག རྒྱལ་བའི་
དགོངས་པ་འགྲེལ་པའི་མཁས་པའི་སྟོལ། རི་སྟེང་བྱང་ཡང་ལྷ་སྒྲུབ་ཞབས་དང་
ནི། སྟོ་བཟང་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་གཉིས་ལ་ནི། འབྱུལ་པའི་དྲི་མ་ཅི་ཡང་མེད་
པ་ཡི། རྒྱལ་འདི་གཟུར་གནས་སྟོ་ཡིས་ཡང་ཡང་དགོངས། འཇམ་མགོན་ལྷ་
མས་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པའི་དོན། རི་བཞིན་བཀྲལ་བའི་སྟོན་མེད་ལེགས་
བཤད་མཆོག ཐུབ་པའི་གསུང་དང་གཞུང་ལྷགས་ཆེན་མོ་ནམས། ཐུབ་པ་སྟིང་
པོར་བྱེད་པའི་ཆ་རྒྱུན་དུ། འཇུར་པའི་རྒྱལ་ལ་ཆོག་ཙམ་མ་ཡིན་པར། གཏིང་
ནས་ངེས་པ་རྟེན་པར་མཛོད་ཅིག་གྱ། མང་པོའི་གསེབ་ཏུ་འགྲུན་ལྷ་ཟེན་གཞོན་

དང་། གཞན་གྱི་སྒྲོན་བརྗོད་གཞི་ལ་བའི་ཆེད་ཅམ་དང་། རྒྱལ་རི་ཅམ་དུ་དགོས་
 པར་གོ་ན་ནི། གཞུང་ལུགས་གདམས་པར་ཤར་བ་མིན་ནོ་ཨང་། རྒྱལ་གིས་
 གང་ལ་སྤངས་པའི་གཞུང་ལུགས་ནམས། རྒྱལ་ཉིད་སྤྱིར་ནས་ཉམས་ལེན་བྱེད་
 པའི་ཆོ། དབྱེད་སྒྲོམ་འཛིག་སྒྲོམ་གཉིས་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་། སྒྲོན་འགོ་དངོས་
 གཞི་གཉིས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ། རི་ལྷར་འགྱུར་བའི་རྩལ་ལ་ངེས་རྟེན་པ། གནད་
 ཀྱི་དོན་པོར་གསུངས་སོ་ཤེས་ལྡན་གྲོགས། རྟེན་ལང་ཉམས་ལེན་ཞེས་པའི་ཆོག་
 ཅམ་གྱི། ཟེར་སྒྲོམ་ཅམ་ཞིག་ཤེས་པ་ལ་འབྱུལ་ནས། གཉིད་ནས་ངེས་པ་རྟེན་
 པར་སྒྲོམ་ན་ནི། མཆིང་བའི་ཁུར་གྱིས་དལ་བའི་དོན་མཐུན་འགའ། ཡིད་
 བཞིན་ལོར་བུ་རྟེན་པར་སྒྲོམ་པ་བཞིན། དལ་བ་འབྲས་བུ་མེད་པར་སོང་དོགས་
 མཛོད། ཐོས་དང་བསམ་དང་སྒྲོམ་པ་བྱེད་རྩལ་ནམས། གཞུང་ལུགས་ཆེ་ལྷར་
 རུང་ཟད་གོ་ན་ཡང་། རྒྱལ་གི་སྤྱིར་དུ་སྤྱིར་ནས་མ་བསམས་ན། དབྱེད་པོས་
 རྒྱལ་པོའི་གན་མཛོད་བཟངས་པ་ལྟར། འགྱུར་ཉེན་ཆེ་བས་བདག་དབྱེད་ཡང་
 ཡང་འཆལ། རྟེན་ཡང་ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་འབྲུངས་རབས་ལས། བཅས་མཁའ་
 དང་ནི་ས་གཞིའི་བར་ཡང་རིང་། རྒྱ་མཚོའི་པ་རོལ་རྩ་རོལ་འགྲམ་ཡང་རིང་། །
 ཤར་རུབ་གཉིས་ཀྱི་རི་བར་དེ་བས་རིང་། བལ་དང་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱང་དེ་བས་
 རིང་། ཞེས་གསུངས་འདི་ལ་བཀའ་གདམས་གོང་མ་ནམས། གདམས་པའི་
 གནད་ཀྱི་དོན་པོར་འཛིན་པས་ན། གསུང་འདིའི་དོན་ལ་ཡང་ཡང་དགོངས་
 མཛོད་ཅིག ཞེས་སྤྱི་ཆོས་ལ་སྒྲོར་བར་འདོད་པའི་ཆོ། རྒྱལ་གི་རྒྱུད་དང་གང་
 འཆམས་མ་བལྟས་པར། ཟབ་ཅིང་མཐོ་བའི་ཆོས་ལ་བསྟེགས་བསྟེགས་ན། །
 འབྲུག་སྤྱིར་ཁང་བཞེགས་ཅིག་ལྷར་འགྱུར་ཉེན་ཆོ། འགའ་ཞིག་རང་སྤོ་མས་

པའི་དམ་ཚེས་ལ། །དེས་པ་ལྟར་སྒྲུབ་ཅུང་ཟད་ཉིད་པའི་ཚེ། །ཆ་ཚང་ལམ་ལ་བག་
 ཆགས་མི་འཛོག་པར། །ཁྱ་མོའི་གདམས་པར་བལ་བས་ཆེ་སྒྲུལ་བ། །འཁོར་
 ལོས་བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོའི་སྤྲུང་པོ་མཆོག་ །རྒྱལ་སྤྱི་དེ་རིག་ཆེན་སྤྱ་བདུན་ཡོངས་
 བཏར་སྟེ། །བཟོ་གནས་ལྷ་མོས་འཚོ་བ་སྐྱབ་པ་ལྟར། །འབྱུང་བའི་རྒྱལ་འདི་
 སྤྲུགས་ཀྱིས་དགོངས་མཛོད་ཅིག་ །དེར་དུས་སྒྲེ་བོ་སྒྲེ་སྤྱ་ཤིན་ཏུ་མར། །ཁ་གཏིང་
 མི་མཚུངས་གཙམ་སུའི་ཆོག་ལ་མཁས། །མདོན་དུ་རོ་བསྟོད་ལྷོག་ཏུ་སྒྲོ་སྐྱར་
 གྲུང་། །སྤྲིག་པའི་གྲོགས་པོ་རྣམས་ལ་བག་ཟོན་མཛོད། །རང་རང་གཙུག་ལག་
 །ཁང་དང་སྒྲ་རབས་ཀྱི། །ཞེན་ཆགས་ཆེན་པོས་གཞན་རྣམས་སུན་འཕྱིན་ཅིང་། །
 ཀན་རབས་ཟེར་སྒྲོས་དག་ལ་ཡིད་རྟོན་ན། །སྤྲོགས་སྐྱུང་གཤོན་གྱིས་ཁྱེར་བ་ཡིན་
 རོ་ཡང་། །ཁུ་རམ་ཤིང་པའི་བསྟན་པ་འཛིན་པ་ལ། །རྣམ་པ་ཀྱན་ནས་འགྲན་
 པའི་རྒྱ་བལ་ཞིང་། །མཁས་བཙུན་བཟང་གསུམ་འཛོམ་པའི་སྒྲ་མ་དེའི། །གསུང་
 གི་གདངས་དང་སྒྱ་ཡི་མཛད་པ་རྣམས། །སྤྱིར་གི་དཀྱིལ་དུ་ཡང་ཡང་སྒྲོམ་མཛོད་
 ལ། །མགོན་དེའི་མཛད་པ་རྣམ་ཐར་བཟང་པོ་རྣམས། །རྒྱ་མཚོའི་གཏིང་གི་ཡིད་
 བཞིན་ལོར་སུ་ལྟར། །ཁྱི་རོལ་མི་མདོན་ནང་དུ་གཡོ་མེད་མཛོད། །མདོར་ན་སྒྱིད་
 སྤྲུག་དུས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ། །སྐྱབས་མགོན་རྗེ་བཙུན་སྒྲ་མར་གསོལ་
 འདེབས་ཤིང་། །རང་གིས་ཁས་སྒྲངས་བསྐྱབ་པའི་བཅས་མཚམས་རྣམས། །
 བསྐྱར་ལ་ནན་ཏན་མཛོད་ཅིག་དག་པའི་བཤེས། །བཤེས་གཉེན་ཁྱེད་ཀྱི་སྤྲུགས་
 བཞེད་བསྐྱར་བའི་ཕྱིར། །གང་ཤེས་ཞིབ་ཏུ་བཛོད་པར་སྒྲོ་ན་ཡང་། །འབྱུང་བ་
 འཕྲུགས་པས་སེམས་རྒྱུད་མི་གསལ་ཞིང་། །ཐག་རིང་བསྟོད་པར་འདུན་པས་གོ་
 སྐབས་བལ། །ཁྱེད་དུའི་གཏམ་དུ་བྱས་པ་འདི་ཉིད་ཀྱི། །ཆོག་གི་རུས་པར་ཡང་

ཡང་དབྱང་མཛོད་ལ། བཟང་བཅ་རྒྱུན་གྱི་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ། སྒྲིང་གི་ལུང་བ་ལྟ་བུར་འགྱུར་བ་མཛོད། མཛོན་སུམ་གྲུབ་ལ་གཏན་ཚིགས་འགོད་པ་དང་། གྲུབ་ཟིན་བསྐྱུབ་ལ་དགོས་པ་མ་མཆིས་ཀྱང་། གངས་འཕྲི་འོས་ལ་ཀླུའི་གཉེན་འོད་བཞིན། ཉིད་གྱི་ཐུགས་ཀྱི་རྒྱན་དུ་འགྱུར་བར་མཛོད། འདྲ་ནས་བཟུང་སྟེ་བྱང་རྒྱུ་སྒྲིང་པོའི་བར། རྒྱལ་སྐམ་སྒྲིང་ལ་སྒྲོབ་པའི་སྐབས་ཀྱན་ཏུ། ལན་རྒྱུན་ཡིད་གཙུགས་དང་པོའི་བསམ་པ་ཡིས། ཆོས་ལ་བསྐྱུལ་ལ་མཆོག་ཟུང་ལྟ་བུར་ཤོག། བཀའ་འདྲིན་མཚུངས་མེད་ཐུགས་རྗེའི་གཏེར་ཆེན་པོ། སྐྱབས་མགོན་ལྷ་མོད་རྗེ་བཙུན་ལྷ་མ་ལ། སྒྲིང་ཡང་འདྲད་དོ་ཐུགས་རྗེས་གཟིགས་མཛོད་ལ། བྱང་རྒྱུ་སྒྲིང་པོའི་བར་དུ་བསྐྱུང་དུ་གསོལ། །

ཞེས་པ་འདི་ནི་གཞུང་ལུགས་མང་དུ་ཐོས་པའི་དགེ་སྒྲོང་ཡེ་ཤེས་དཔལ་འབྱོར་གྱིས་དུས་སྐབས་ཀྱན་ཏུ་སྒྲིང་ལ་བཅང་ཆོག་པའི་བསྐྱུབ་བྱ་ཞིག་ཅིས་ཀྱང་དགོས་ཞེས་བསྐྱུལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས། རྒྱལ་ཁམས་ཀྱི་སྒྲིང་པོ་རྣམས་རྣམས་ཞེས་བྱ་འབྱོར་པས་དཔལ་ལྷན་འབྲས་སྒྲིངས་ཀྱི་ཆོས་གྲུ་ཆེན་པོར་ཡིད་སྒྲོ་བཞིན་དུ་སྒྲིང་བའོ། འདིས་ཀྱང་བསྟན་པ་འདི་པོ་ཆེ་མི་རུབ་པའི་རྒྱལ་མཚན་དུ་གྱུར་ཅིག །

༥ ཅེས་ཀྱི་སྐྱེ་གང་ལ་བརྟེན་ན་བསྐྱུབ་པ་མེད་པའི་སྐྱབས། སྒྲོན་པ་མཉམ་མེད་སྐྱུའི་རྒྱལ་པོ་དང་། དབྱེར་མེད་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་སྒྲིང་པོ་ལ། བྱང་རྒྱུ་སྒྲིང་པོའི་བར་དུ་སྐྱབས་སུ་མཆི། མང་ཐོས་གདོང་ལྷ་ལྷན་པའི་བཤེས་གཉེན་ཁྱོད། མ་སྒྲིང་བརྒྱལ་ལུགས་རལ་བ་མ་ཉམས་ཤིང་། ཁྱི་མེད་རིགས་པའི་སྒྲིང་ཁྱིམ་རབ་བཟང་དེ། རྒྱལ་ཁྱིམས་གངས་ཀྱི་རི་ལ་གནས་པར་མཛོད། གཞུང་ལུགས་མང་ཐོས་སུམ་རྒྱུན་དབང་པོ་ཁྱོད། ཁྱི་མེད་རིགས་པའི་

འདྲེན་གྱི་སྒྲིབ་དག་གིས། ལྷན་གསུལ་མི་དཔལ་ལ་རབ་གཞིགས་ལ། བཟ་
ལམ་ལྟ་ཡི་རྒྱལ་མཚན་གཤོ་མཛད་མཛོད། ལྷོ་ཡི་ལོ་རྒྱུ་ལག་འགྲོའི་དབང་པོ་
ཁྱོད། ཆེ་འདྲིའི་སྒྲིབ་གསུལ་མཚན་བསྐྱེད་ཁྱོད་ཆེན་གྱིས། གཞོན་པའི་རྒྱལ་ལ་སྒོ་
གོས་ཞིབ་མཛོད་ལ། རང་གི་ཡིད་བཞིན་ལོ་རྒྱུ་དཔལ་དུ་བྱུངས། རྩེ་སྒྲིབ་གསུལ་
ལ་སྐྱེད་པའི་བཤེས་གཞན་ཁྱོད། རྒྱལ་པ་དགེས་པའི་ལམ་བཟང་མཐོང་
བཞིན་དུ། ལྷན་གསུལ་འབྲུལ་པའི་ལམ་ལོ་རྒྱུ་མ་འཛོན་པར། ལལ་རྩེ་སྒྲིབ་མཛོད་རྒྱལ་
ཐར་རྩེས་སུ་ལྷགས། རྩེ་དུས་སྒྲིབ་པོ་སྒོ་གོས་མོངས་པ་དག འདྲི་ན་རྩེད་པའུར་
རན་རོན་ཅམ་ཞིག་གི་ཆེད་དུ་ལུས་སྒོག་ཁྱོད་དུ་གསོད་གྱེད་ན། གཞན་གྱི་
མདུན་མ་བསྐྱེད་པའི་ཅམ་མི་བརྩོན། ཆེ་འདྲིའི་མདུན་མ་བསྐྱེད་པའི་ལྷན་
པར་དགའ། བསྐྱེད་པའི་ན་རེས་པར་འབྲུལ་པ་དཔལ་པའི་ཆོས། ལྷན་ཆེ་རང་
གཞན་དོན་གཏེས་མཐའ་ཡས་པས། བོས་དོན་རྒྱལ་ལ་བརྩོན་པའི་གོ་ཆ་
མཛོད། སྒྲིགས་དུས་སྒྲིབ་པོའི་ཆེ་ལོ་ཆེས་བྱང་ཞིང་། སྒྲིབ་པའི་ལུན་ཆོགས་དུག་
རྒྱལ་གདེངས་ཀ་ཡི། གྲིབ་མ་ལྟ་བུར་ཁྱོད་ལས་ཉེ་ཆེ་བས། འདྲི་ལ་སྒྲིབ་ནས་
ཞེན་པ་ཅི་རྒྱུ་མཛོད། མདོར་ན་སྒྲིབ་ཆད་གཞུང་ལ་སྐྱེད་པའི་དོན། ཆེ་
མདུག་འདྲི་ལ་ཅེ་གཅིག་བསྐྱེད་པའི་བྱིར། ཡིད་མཐུན་དཔེན་པའི་རི་བོ་ཉམས་
དགའ་བར། རྒྱལ་པ་སྒྲིབ་པོར་མཛོད་པའི་ལྷགས་འདུན་མཛོད། སྒྲིགས་མཛོད་
རྒྱལ་ཁམས་རྒྱལ་པའི་སྐྱེད་པོ་བདག རེ་ཤིག་ཐག་རིང་བས་མཐའི་གནས་དག་
ཏུ། སྒྲིབ་ལས་མལ་རུ་དཔེན་པའི་རོ་བྱང་བྱིར། རྒྱལ་པ་བོད་ཀྱི་མཚན་སུ་
འགོ་བར་སྒྲིབ། འཆི་བདག་ལྷ་མས་ལུས་སེམས་མ་ལྷལ་ན། ཁམ་ཞིག་མང་ཐོས་
བཤེས་གཞན་ཁྱོད་དང་བདག ཡིད་མཐུན་གནས་སུ་ལྷན་ཅིག་བག་ཡང་སྒྲིབ། །

ཆོས་ཀྱི་དགའ་བདེས་འཆོ་བའི་སྒྲོན་པ་བྱེད།།   ॥

ཅེས་པ་འདི་ནི་དཔལ་ལྷན་སྟོང་རྒྱུད་གྲག་ཚང་གི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཡི་
ཤེས་དཔལ་འབྱོར་གྱིས་རང་རྒྱུད་ཆོས་ལ་བསྐྱུལ་བའི་བསྐྱབ་བྱ་ཞིག་དགོས་ཞེས་
ནན་གྱིས་བསྐྱུལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས། རྒྱལ་ཁབས་ཀྱི་སྤྱང་པོ་ཡི་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་
ཞེས་བྱ་བས་ཆོས་འཁོར་དཔལ་གྱི་ལྷ་སར་སྤྱར་བའོ། །

༥ བ་མོ་གྲུ་རུ་མུ་ནི་ཨིན་ཡ། སྐྱབས་གསུམ་ཀུན་འདུས་ཀྱི་ངོ་བོ།།
བཀའ་རྒྱུ་གསུམ་ལྷན་གྱི་བྱ་མ། འབྲལ་མེད་སྤྱི་གཙུག་ཏུ་བསྐྱོམས་ལ།།
འཇུགས་དག་དང་གུས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས། བཀའ་བཞིན་སྐྱབ་པ་ལ་འབད་འཚལ། རྟེན་
དགའ་དོན་ཆེན་གྱི་རྟེན་འདི། ཁམ་མཁའི་སྟོན་དམར་དང་འབྲ་བར། རྒྱད་ཅིག་
ལྷུང་བ་རུ་འཛིག་པའི། རང་རྒྱལ་ཡང་ཡང་དུ་སོམས་ལ། ཡོངས་མེད་སྐྱབ་པ་ལ་
སྒྱུར་ཞིག ཆོ་འདིའི་ཉེ་དུ་དང་མཛའ་གོགས། ཆོང་དུས་མགོན་པོ་དང་འབྲ་
བར། ལྷུང་བར་སོ་སོ་རུ་འབྱེས་པའི། རང་རྒྱལ་ཡང་ཡང་དུ་སོམས་ལ། ཆོ་
འདིའི་འཁྲི་བ་ཀུན་ཆོད་ཅིག རྟེན་ཆེན་པ་ལོ་ཏུ་འདེགས་དུས། མགོན་སྐྱབས་
བླ་མ་དང་དཀོན་མཆོག ཡན་ཤེས་དམ་ཆོས་ལས་མེད་པས། རྟོ་འགོལ་ཐག་ཆོད་
ཀྱི་བསམ་པས། སྐྱབས་འགོ་དུས་དུག་ཏུ་མཛོད་ཅིག བྲིད་པའི་སུན་ཆོགས་ཀྱི་
དགའ་སྟོན། ཁྱི་ལམ་སྐྱུ་མ་ཡི་དཔལ་ལྷུང་། ཁྱི་ཏྲག་མི་བརྟན་ཅིང་བསྐྱུ་བའི།
རང་རྒྱལ་རྒྱན་ལྷན་དུ་སོམས་ལ། ཞེན་ལོག་སྒྲོ་ཤས་རང་སྒྲོམས་ཤིག མཛོན་
མཐོ་ངེས་ལེགས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི། ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་རྟེན། རྣམ་
དག་རྒྱལ་བྲིམས་འདི་ཡིན་པས། སྒྲོ་གསུམ་དན་ཤེས་ཀྱིས་བཟུང་ལ། འཆི་ཆོ་
འགྱོད་མེད་ཅིག་མཛོད་ཅིག ཡ་མ་རིགས་དུག་གི་སེམས་ཅན། རྣམ་ཐག་སྤྲུག་

བསྐྱེད་པུ་གིས་མཉམ་པ་བཤེས། འདྲ་ཚུལ་རྒྱུན་ལྡན་དུ་སྒྲིམས་ལ། བྱམས་དང་སྤྲིང་རྩིས་དྲངས་པ་ཤི། བྱང་སྒྲིམས་རྒྱུན་ལྡན་དུ་སྒྲིམས་ཤིག ཁམས་གསུམ་འཁོར་བ་འདིར་འཆིང་བྱེད། ཁདག་འཛིན་འབྲུལ་པ་འདི་ཡིན་པས། སྤྲོ་མའི་གདམས་དག་གི་བདུད་ཅིས། སྤྲོ་མིག་རབ་རིབ་ཀྱང་ཁྲུས་ལ། ཁམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ལ་ལྟོས་ཤིག ཡི་དམ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་ཆོགས། དཔལ་པོ་མཁའ་འགྲོ་ཡི་རྒྱུན་སྤྲུལ། རི་ལྗང་ཁས་སྤངས་ཀྱི་དམ་ཆོག རྩོམ་མེད་པ་རུ་བསྐྱེདས་ལ། ཡི་དམ་མཉེས་པ་ཞིག་མཛོད་ཅིག ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་གོམས་པ་ཤི། ཁག་ཆགས་ཐ་མལ་གྱི་སྤྲང་ཞེན། སྤྲོས་བྲལ་ཆོས་དབྱིངས་སུ་སྤྲོངས་ལ། ཁག་པ་རབ་འབྱམས་ཀྱི་འཁོར་ལོ། ཁག་སྤང་མོས་གྲུས་སུ་སྤྲོམས་ཤིག ཁོང་ལ་མ་ཞོར་པའི་ལམ་བཟང་། བྱང་ཚུལ་ལམ་རིམ་ལས་ལྷག་པ། ཁིང་ཁམས་གང་ནའང་མེད་པས། འདུན་པ་ཆིག་སྒྲིལ་དུ་གྱིས་ལ། ཁོ་དང་སྤྲུལ་པ་ནི་སྤྲོམས་ཤིག མདོ་སྤྲུགས་གསུང་རབ་ཀྱི་སྤྲིང་པོ། མགོན་པོ་ཨ་ཏི་ཤའི་མན་དག འཇམ་མགོན་སྤྲུལ་ཡི་ཐུགས་བཅུད། ཁཅེ་བའི་བསམ་པ་ཡིས་བྱིན་པ། ཁཛེད་མེད་སྤྲིང་དབུས་སུ་ཆོངས་ཤིག། །

ཅས་པ་འདི་ནི་མི་བྱེད་པའི་དད་པ་དང་ལྷན་པ་འབྲས་སྤྲངས་དབུ་ཟུར་དག་སྤྲོང་བསྐྱེད་བཟང་དོན་གྲུབ་གིས་ལམ་རིམ་གྱི་དོགས་གཅོད་ཀྱི་ཡི་གེ་བྱུང་བའི་ལན་དུ་དག་སྤྲོང་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཆོན་གིས་བཀྲ་ཤིས་བསམ་གཏན་སྤྲིང་དུ་སྤྲུལ་བཤོ། །

༥ ཅ་མོ་གྲུ་སྤྱ རྒྱ་འཛིན་ལང་ལིང་གཡོ་བའི་འདུ་འགོད་དང་། ཁྲི་ལམ་སྤྲུལ་འེ་ལོ་ཅེད་རི་བཞིན་དུ། འཁོར་བའི་བདེ་སྤྲུག་མཐོ་དམའ་གང་ལ་ཡང་། །

ཡིད་བརྟན་རུང་བ་གང་ཡང་མ་མཆིས་པས། དགུན་ཉི་ལྔ་ལུང་ཆོ་བུང་ཡུང་ཙམ་
འདི། རྟོན་མེད་འཛིག་རྟེན་བྱ་བས་མི་གཡང་བར། རྒྱལ་བས་བསྐྱུགས་པའི་
དབེན་པའི་ནགས་ཁྱོད་འདིར། ཆ་ཆང་ལམ་ལ་སྐྱབ་པ་མཐར་ཕྱིན་བྱེད། སྦྱིད་
ཀྱང་མི་འཛེངས་སྐྱག་ཀྱང་མི་སྤང་བའི། ཆོ་བུང་འདི་ཡི་བྱ་བ་ཅི་བྱས་སྒྲ། ལམ་
བཟང་འདི་འདྲ་ནམ་ཡང་རྟེན་དཀའ་བས། ད་ནི་ལོང་བས་གྲང་མཇུག་མི་བྱེད་
རེ། རྟོན་མེད་ལུས་སེམས་ངལ་བ་ལྟར་ལེན་པའི། འཛིག་རྟེན་བྱ་གཞག་འདི་ལ་
པར་བལྟས་ན། ཁང་པའི་རྒྱལ་པོ་རྟེ་ལས་གྲོལ་བ་བཞིན། འདིར་སྦྱིད་བྱི་མར་
བདེ་བ་ང་རེ་འཛེངས། ལུས་ནི་བྱག་དང་མཚོད་པ་སྟོར་བར་རེས། དག་ནི་དམ་
པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་དབྱངས་སྟོག་ཡིད་ནི་ཡང་དག་དོན་ལ་གཅིག་ཏུ་གཞུགས། མི་
ལུས་དོན་ལྟན་བྱེད་པ་ང་རེ་སྦྱིད། ཅེས་བྱ་བའི་མགྱར་མ་འཐེན་ཞིང་དགོ་སྦྱར་ལ་
བརྩོན་པ་གོང་འཕེལ་མཛོད་མཛོད། ། །

ཅེས་པ་འདི་ནི་ཆོ་འདིའི་བྱན་ལོང་དོར་ཉེ་དབེན་པའི་ནགས་ཁྱོད་ཏུ་སྐྱབ་
པ་སྦྱིང་པོར་མཛོད་པ་པད་ཆལ་དགོ་སྟོང་བསྐྱལ་བཟང་འཕྲིན་ལས་རྣམ་རྒྱལ་ལ་
དགོ་བསྐྱལ་ཏུ་དགོ་སྟོང་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་གདམས་པའོ། །

༥ བཟོ་གྲུ་ལྷ་ཐོག་མེད་ཏུས་ནས་སྦྱིད་པའི་ཐང་ཆེན་ཏུ། རྟེན་ཅིག་ངལ་
བསོ་མེད་པར་འབྱུམས་འབྱུམས་ནས། ཁང་མཚམས་མེད་པར་སྐྱག་བསྐྱལ་
བརྒྱ་ཡིས་གཅོས། བརྒྱ་ལམ་སྐྱབས་ལེགས་དལ་བའི་རྟེན་འདི་ཐོབ། ཤིན་ཏུ་
རྟེན་དཀའི་རྟེན་བཟང་ཐོབ་ཏུས་འདིར། བྱེ་མའི་ཁང་བྱ་འཛོམས་པའི་བྱིས་པ་
བཞིན། རི་ཙམ་འབད་ཀྱང་སྦྱིང་པོ་མ་མཆིས་པའི། བྱ་བས་ལུས་སེམས་ངང་བ་
ལྟར་ལེན་པ། ལྷན་སྟོངས་བྱིས་པའི་ངང་རྩལ་ལེགས་གཟིགས་ནས། བྱ་སྤྲོད་དོན་

ཆེ་དམ་པའི་སྨྱོད་ཚུལ་ལ། སྨྱིང་ནས་སྨྱོ་བས་དབེན་པའི་ནགས་ཆལ་དྲ། སྐྱུའ་
 པ་སྨྱིང་པོར་མཛད་པ་ཨེ་མ་མཛར། སྨྱིད་ཀྱང་མི་འཛོངས་མི་ལམ་དཔལ་དང་
 མཚུངས། སྨྱིག་ཀྱང་མི་ལུང་ཆེ་བྱང་ལུང་ཙམ་ཞིག །དེ་ཕྱིར་རྟེན་དཀའ་འཛིག་
 སྤའི་རྟེན་བཟང་འདི། །དོན་ལྡན་སྨྱིང་པོ་ལེན་ཕྱིར་བརྩོན་པར་རིགས། སྨྱིགས་
 དུས་སྨྱོ་པོ་པལ་ཆར་གདོན་གྱིས་བསྐྱམས། །མ་རིག་ལིང་ཏོག་མཐུག་པོས་སྨྱོ་
 མིག་བསྐྱིབས། །དེ་ཕྱིར་ཤེས་རབ་མིག་དང་ལྡན་དུས་འདིར། །མ་ཞོར་ལམ་
 བཟང་ལྟ་ལ་བརྩོན་པར་རིགས། །འགྲོ་བ་འདི་ཀུན་བདེ་བ་མཛོན་འདོད་ཀྱང་། །
 དེ་རྒྱ་མི་ཤེས་སྤང་དོར་གོ་ལོག་སྨྱོད། །དེ་ཕྱིར་དམ་པའི་ཤེས་དང་མཛལ་དུས་
 འདིར། །ལས་འབྲས་སྤང་དོར་ཚུལ་ལ་བརྩོན་པར་རིགས། །ཕྱོགས་རེའི་ལམ་
 གྱིས་ཆོམ་པ་མ་ཡིན་པར། །རྒྱལ་བ་དབྱེས་པའི་ལམ་བཟང་རྟེན་པ་དཀོན། །དེ་
 ཕྱིར་བྱུང་བསྟན་ཡོངས་རྫོགས་མཛལ་དུས་འདིར། །མདོ་སྒྲགས་ལམ་གྱི་གནད་
 ཀུན་བཅའ་པར་རིགས། །མིད་པའི་སྤུན་ཆོགས་ཚུ་ཡི་ཚུ་བུར་ལ། །རྐང་སྒྲགས་
 བཅས་ནས་ལྷ་བ་འཛིན་འདོད་བཞིན། །སྤུན་སྤངས་འབྲུལ་པའི་སྨྱོད་ཚུལ་འདི་
 ལྟོས་ལ། །དབེན་པའི་ནགས་སུ་བསམས་བཞིན་སྨྱོ་བར་མཛོད། །ཕྱོགས་བུལ་
 རྒྱལ་ཁམས་ལྷུལ་པའི་སྨྱོང་བ་པ། །བདག་ཀྱང་གནས་དེར་སྤྱར་དུ་ལྷགས་བྱས་
 བས། །མི་ཡི་བདག་པོ་སྨྱོད་དང་ལྡན་ཅིག་ཏུ། །ཆོས་བཞིན་སྨྱོད་པའི་དགའ་སྟོན་
 བྱེད་པར་སྨྱོ།།

།།

ཞེས་པ་འདི་ནི་དབེན་པའི་ནགས་སྨྱོད་དུ་སྐྱབ་པ་སྨྱིང་པོ་མཛད་པ་པད་
 ཆལ་དགེ་སྨྱོང་བསྐྱལ་བཟང་འཕྲིན་ལས་རྣམ་རྒྱལ་ལ་དགེ་བསྐྱུལ་གྱི་བསྐྱབ་བྱར་
 དགེ་སྨྱོང་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཛོན་གྱིས་ཆོས་གྲ་ཆེན་པོ་བཀྲ་ཤིས་ལྷན་པོ་ནས་འཕྲིན་

ཡིག་རྩ་གདམས་པོ། །

༥ ཡོ་སྤྱི། ཆོ་དབག་མེད་མགོན་སློ་བཟང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི། རྣམ་ཐར་
བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་འཛིན་པ་ལ། །ཟླ་བལ་གྲུབ་མཆོག་རྗེ་བཙུན་སྤྱ་མ་
དེས། །བདག་ལ་མཆོག་ཐུན་དངོས་གྲུབ་སྤྱལ་དུ་གསོལ། །སྟེ་བ་སྟོན་མར་བསོད་
ནམས་བསགས་པའི་མཐུས། །དབུས་གཙང་དག་པའི་ཞིང་དུ་མི་ལུས་ཐོབ། །
སངས་རྒྱས་དངོས་ཀྱི་དགེ་བའི་བཤེས་དང་མཇལ། །མི་ལུས་དོན་ལྡན་བྱ་བཏང་
ང་རེ་སྦྱིད། །གཞིན་རྒྱུ་དུས་ནས་དམ་པའི་ཆོས་སློང་ལྷགས། །མཇལ་ས་མ་ལོག་
འཇམ་མགོན་བསྟན་དང་མཇལ། །བརྟེན་ས་མ་ལོག་མཚན་ལྡན་སྤྱ་མ་བསྟན། །
བསམས་ཤིང་སློ་བདེ་བྱ་བཏང་ང་རེ་སྦྱིད། །འ་འུ་ཟ་ཟེར་ལ་མ་བལྟས་
ཤིང་། །རི་བོང་ཅལ་སྟོག་རྗེས་སུ་མ་བརྒྱགས་པར། །ནམ་ཡང་བསྐྱུ་བ་མེད་པའི་
སྤྱ་མ་བཙུང་། །བསམས་ཤིང་སློ་བདེ་བྱ་བཏང་ང་རེ་སྦྱིད། །སློ་གོས་དམན་ཞིང་
གཞུང་ལ་མ་སྦྱངས་པས། །མང་ཐོས་མཁས་པའི་གྲགས་པ་མ་ཐོབ་ཀྱང་། །
ལེགས་ཆོགས་རྩ་བ་སྤྱ་མའི་བཀའ་བཞིན་བརྒྱབས། །བསམས་ཤིང་སློ་བདེ་བྱ་
བཏང་ང་རེ་སྦྱིད། །རྣམ་གྲངས་མང་པོའི་ཉམས་ལེན་མི་ཤེས་ཀྱང་། །རྒྱ་གར་ལྷ་
གཙིག་མི་གཙིག་རྗེ་བཞིན་དུ། །སྤྱ་མ་ལྷ་ལ་གསོལ་འདེབས་ཅེ་གཙིག་དེལ། །
བསམས་ཤིང་སློ་བདེ་བྱ་བཏང་ང་རེ་སྦྱིད། །ཁ་ནས་ཁས་མཁས་བདེན་བདེན་བརྒྱ་
རྒྱས་ཀྱང་། །ཟང་ཟེར་ལོ་ལ་ཤི་སྤྱང་འཐམས་བྱེད་པའི། །མཁས་དང་གྲུབ་པར་
སློམ་པ་རྣམས་མཐོང་ཆོ། །བསམས་ཤིང་སློ་བདེ་བྱ་བཏང་ང་རེ་སྦྱིད། །དེ་ནི་འཆི་
ཡང་སྤྱ་མ་སློམ་བཞིན་འཆི། །གསོན་ཡང་སྤྱ་མ་སྦྱི་བོར་སློམ་བཞིན་སྟོད། །གང་
ལྟར་མདུན་མ་གྲུ་བཞིན་ལེགས་ནས་གདལ། །བཀའ་དྲིན་ཆེའོ་རྗེ་བཙུན་སྤྱ་མ་

ཇེ། །གསོལ་བ་འདེབས་སོ་བྱིན་ཅན་ཚས་ཀྱི་ཇེ། །བྱིན་གྱིས་སྒྲོབས་ཤིག་གྱུ་བ་
མཚོག་སྒྲུ་མ་ཇེ། །ལ་ཇེས་ལུ་ཡིས་ཟེན་པར་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབས། ॥ ॥

ཞེས་བྱ་བའི་མགྱུར་མ་འཐེན་ཞིང་དགོ་སྒྲོར་མཛོད་མཛོད། ཅས་པ་འདི་
ནི་འབི་ལུང་རི་ཁྲོད་བ་བྱ་བཏང་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་ཁྲིམས་ལ་དགོ་སྒྲོར་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་
མཚན་གྱིས་འཕྲིན་ཡིག་ཏུ་གདམས་པའོ། །

༥ ཞེས་སྟེ། མང་ཐོས་སྒྱུ་བ་ལ་བཙོན་པའི་དགོ་བའི་བཤེས། །སྒོ་བཟང་
དཔལ་འབྱོར་ཚོས་ལ་བསྐྱལ་བའི་ཕྱིར། །སྒྲུ་མ་ནུམས་ཀྱི་མན་ངག་རི་བཞིན་དུ། །
ཚོས་བཞིན་སྒྲོར་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ཅུང་ཟད་ཤི། །རྟོན་དཀའ་དོན་ཆེ་དལ་བའི་རྟེན་
བཟང་འདི། །འཐོར་རྒྱུང་དབུས་ཀྱི་རྩ་སྒྲོན་རི་བཞིན་དུ། །རྒྱུང་ཅིག་ཡུད་གྱིས་
འཇིག་ལ་ངེས་མེད་པས། །ཉིན་མཚན་ཀུན་ཏུ་སྟོང་པོ་ཅི་ཡོན་མཛོད། །སྟོང་པའི་
ལུན་ཚོགས་ཤིན་མའི་བསྐྱུ་བྱིད་ལྟར། །པན་པའི་ཟོལ་གྱིས་མི་བཟང་སྐྱུག་བསྐྱལ་
སྟེ། །དེ་ཕྱིར་སྟོང་ལ་ངེས་འབྱུང་སྒོ་ཤས་དང་། །ཉམ་རྒྱུང་འགོ་ལ་བུམས་དང་
སྟོང་ཇེ་མཛོད། །སངས་རྒྱས་ལས་ཀྱང་དཀོན་པའི་གདམས་པ་མཚོག་ །སྒོ་བཟང་
རྒྱལ་བའི་བསྐྱན་དང་མཇལ་དུས་འདིར། །ལེ་ལོ་གཡང་བའི་དབང་དུ་མ་སོང་
བར། །རང་གི་བགོ་སྐྱལ་ལེན་ལ་འགྱུས་པར་མཛོད། །ལུས་ནི་ཐག་རིང་གནས་
གྱིས་བསྐྱལ་གྱུར་གྱང་། །སྟོང་ནས་དད་དང་ལུན་པའི་སྒྲོབ་མ་ལ། །སྒྲུ་མ་སེམས་
ཐག་ཉེ་བ་རྟེན་འབྲེལ་གཤིས། །ཡུན་དུ་སྒྲུ་མ་ཇེས་བྱན་ཉིད་དུ་མཛོད། ॥ ॥

ཅས་བྱ་བའི་ནི་ལྟ་ཅེ་སྟེ་སྐྱབས་རི་ཁྲོད་ཀྱི་སྒྲུ་མ་སྒོ་བཟང་དཔལ་འབྱོར་
ལ་དགོ་བསྐྱལ་བྱ་བའི་ཕྱིར། །དགོ་སྒྲོར་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་བཀྲ་ཤིས་
བསམ་གཏན་གྱིང་དུ་སྐྱུར་པའོ། །

༥ ཞེ་སྤྲི། མི་འཛིགས་བཞི་ལྟན་སྤྱི་བ་བྲལ་བས་ཅད་མཁྱེན། སྤྱི་བ་
གསུམ་གྱི་དབྱང་གཉེན་གཅིག་ཤུ་བ། འགོ་བའི་སྒྲ་མ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་དེ་ཡིས།
ཁྱེད་གྱི་ལྷག་བསམ་དོན་ཀྱན་འབྱུང་གྱུར་ཅིག སྟོན་དུས་དགྱང་སྟོན་མཁའ་ལ་
རྩ་འཛིན་བཞིན། སྤྱི་བའི་རང་རྩལ་མི་བརྟན་གིན་ཏུ་གཡོ། དཀར་ནག་ལས་
འབྲས་ནམ་ཡང་མི་བསྐྱུ་བས། སྤྱིག་སྤྱོད་དགེ་བ་སྐྱབ་ལ་བརྩོན་པར་འཆལ། །
དག་གཉེན་བར་མར་སྤང་བའི་འགོ་འདི་དག ཐོག་མེད་དུས་གྱི་མ་ཁྱན་ཉིད་
ཡིན་པས། དབུམས་དང་སྤྱོད་རྗེ་སེམས་བསྐྱེད་ཤུགས་དྲག་གིས། ཉིན་རེ་བཞིན་
དུ་སྟོན་ལམ་རྒྱ་ཆེན་མཛོད། ཆོས་ཀྱན་གདོད་ནས་རྣམ་པར་དག་གྱུར་གྱང་། །
རང་སེམས་འབྱུལ་པས་སྤྱི་བའི་ར་མགོ་འཁོར་འབྱུམས། དེ་ཕྱིར་ཆོས་ཀྱན་རྩ་
བ་རང་སེམས་གྱི། གནས་ཤུགས་དོན་ལ་ཡང་དག་གཟིགས་མོ་མཛོད། བསྐྱལ་
མར་སྤྱོད་དུ་གང་གི་མཚན་ཅམ་ཡང་། ཐོས་པར་དཀའ་བ་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་
དང་། ལན་ཅིག་ཅམ་ཞིག་མཇལ་བའི་གནས་སྐབས་འདིར། ཉིན་རེ་བཞིན་དུ་
བག་ཆགས་ཅི་ཐེབས་མཛོད། མདོར་ན་དལ་ཉེན་ལན་ཅིག་ཐོབ་དུས་འདིར། །
རང་གིས་རང་ལ་ཕན་པ་བྱ་དགོས་པས། ཆོ་བུང་འདིའི་བྱ་བ་ཅི་བྱས་སྒྲ། གཏན་
གྱི་མདུན་མ་བསྐྱབ་ཕྱིར་བརྩོན་པར་འཆལ། རྩེ་གཅིག་དམ་ཆོས་སྐྱབ་པར་མ་
ཁོམ་ཡང་། རྒྱལ་ཀྱན་སྤྱི་གཟུགས་དྲིན་ཅན་སྒྲ་མ་དང་། དབྱེར་མེད་ཡི་དམ་ལྟ་
ལ་གསོལ་འདེབས་གིང་། སེམས་ལ་ཆོས་གྱི་བག་ཆགས་ཅི་ཐེབས་མཛོད། ॥

ཅས་བྱ་བ་འདི་ནི་ཆོས་རྒྱལ་གོང་མའི་པོ་བྱང་མངའ་རིས་ཁྱུང་རྫོང་དཀར་
པོར་བྱུང་བའི་ཆོས་ལྡེའི་སྤྱོད་རིས་རུས་དཔལ་གྱིས་མདོན་པར་མཐོ་བ་རྗེ་
དཔོན་རྟོ་རྗེ་ལྟ་སྐབས་ལ་ཐུགས་དམ་དགེ་བསྐྱལ་དུ་རྒྱལ་ཁམས་གྱི་དགེ་སྤྱོད་རྫོ་

ནའི་མིང་ཅན་གྱིས་སྐྱར་བའོ། །

༥ བ་མོ་གྲུ་རུ་བརྩོན་རྒྱུ་ཡ། གང་གི་ཞབས་མེན་པ་སྤྲོད་གི་སར་རུལ། བྱི་
 བོའི་གཙུག་རྒྱུ་བརྩོན་པ་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་། །འདི་བྱིའི་ལེགས་ཆོགས་མ་ལུས་སྤྲོལ་
 མཛད་པ། །སྤྲོ་མ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །བགྲང་ཡས་རྒྱལ་བས་
 འདུལ་བར་མ་རྩས་པའི། །ཚོད་རུས་སྤྲོགས་མའི་འགོ་བ་བདག་འདྲ་ལ། །རྒྱལ་
 བའི་མཛད་པ་སྤྲོལ་མཛད་ཐུགས་རྩེ་ཅན། །སྤྲོ་མ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་གསོལ་བ་
 འདེབས། །ལས་ཉོན་ཆུ་རྒྱུ་བྲག་པོའི་རྒྱན་ཐུགས་ཀྱིས། །མཐའ་མེད་འཁོར་
 བའི་སྤྲོད་རྒྱུ་བྲིང་བ་བདག་ཐབས་མཐས་གཟིངས་ཀྱིས་སྤྲོལ་མཛད་ཐུགས་རྩེ་
 ཅན། །སྤྲོ་མ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །སྤྲོ་མིག་མ་རིག་འཕྱག་པོས་
 བསྐྱབས་པའི་མཐུས། །ལམ་དང་ལམ་མིན་འབྲེད་ལ་རབ་འཕྲོམས་ཏེ། །གར་
 འགྲོའི་གཏོལ་མེད་ཉམ་རར་ལྷུང་བ་བདག་ཐུགས་རྩེས་བྲོངས་ཤིག་སྤྲོ་མ་རིན་
 པོ་ཆེ། །བདག་འཛིན་འགོད་པོ་སྤྲོད་གི་ཐུགས་ཁྱེགས་པས། །རང་ལ་དག་པོའི་
 དྲངས་མར་འཛིན་པ་བཞིན། །རྒྱལ་བསྐྱབས་རྒྱུ་ཆོགས་སྤྲོལ་བ་ལྷུང་ལེན་པ། །
 བདག་ལ་སྤྲོ་མས་ཐུགས་རྩེས་གཟིགས་སུ་གསོལ། །གཏན་གྱི་སྤྲོད་རྒྱལ་འདམ་
 ཀ་ཐོབ་རྒྱར་ཀྱང་། །བྱི་མའི་དོན་ཆེན་སྤྲོལ་པ་ཡལ་བོར་ཏེ། །ཆོ་འདིའི་བྱ་བ་
 འབའ་ཞིག་ལྷུང་ལེན་པ། །སྤྲོད་རུལ་བདག་ལ་སྤྲོ་མས་ཐུགས་རྩེས་གཟིགས། །
 རྒྱུང་དམར་འཕྱག་པའི་བྲོད་ན་མར་མེ་བཞིན། །སྤྲོད་ཅིག་ལྷུང་ཅམ་གནས་པའི་
 གདེང་མེད་ཀྱང་། །གཏན་རྒྱུ་སྤྲོད་གཤམ་མ་འོངས་བསམ་རྒྱུ་ཅན། །སྤྲོད་མེད་
 བདག་ལ་སྤྲོ་མས་ཐུགས་རྩེས་གཟིགས། །སང་གི་རུས་དང་འཛིག་རྟེན་བྱི་མ་
 གཉིས། །སྤྲོད་རྒྱུ་གང་འོང་ངེས་པ་མ་མཆིས་ཀྱང་། །ལོ་བརྒྱར་སྤྲོད་པའི་གཤམ་

གཤོམ་དྲག་འཛིན་ཅན། ལྷན་མྱོངས་བདག་ལ་སྤྱུ་མས་ཐུགས་རྗེས་གཟིགས། །
 སྐྱོན་གཞོན་པར་མའི་གོ་རིམ་ངེས་མེད་པར། ལྷོ་ལུང་འཆི་བ་མངོན་སུམ་མཐོང་
 ལྷུང་ཀྱང་། རི་སྐྱམ་མི་སེམས་ཆོ་འདྲིར་མངོན་ཞེན་པ། ཀྱེ་མ་མྱོངས་ཆེན་བདག་
 ལ་ཐུགས་རྗེས་གཟིགས། ཏྲ་ལྷ་ཆོར་མའི་རེག་པའང་མི་བཟོད་ཀྱང་། ལོ་
 བརྒྱར་དཔུལ་མའི་ནང་དུ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ། བསམ་ངན་གཡོ་སྦྱུའི་ལས་ལ་པོ་སྟོད་
 འགྲན། ལྷོན་པ་རང་ལུང་བདག་ལ་ཐུགས་རྗེས་གཟིགས། རྒྱལ་བས་སྤྱིད་
 གསུམ་མེ་འོབས་ལྷུང་གསུངས་ཀྱང་། སྤྱིད་པའི་ལུན་ཆོགས་དག་ལ་མངོན་ཞེན་
 པ། ཆོས་མེད་བདག་ལ་སྤྱུ་མས་ཐུགས་རྗེས་གཟིགས། ཐར་པའི་ལམ་སྒྲ་ཟེན་
 པར་བྱིན་གྱིས་སྟོབས། འཕྲོ་ཀྱན་པ་མར་གསུངས་པ་གོ་ལགས་ཀྱང་། གཞན་
 ལ་གནོད་འཆའི་བསམ་པ་ལྷུང་ལེན་པ། རོ་ཆ་ཁྲེལ་མེད་བདག་ལ་ཐུགས་རྗེས་
 གཟིགས། བྱམས་དང་སྤྱིང་རྗེ་འབྲོངས་པར་བྱིན་གྱིས་སྟོབས། ཆོས་ཀྱན་བདེན་
 པར་མེད་ཅེས་སྒྲ་བཞིན་དུ། ཟུང་ཟུང་ལོར་ལ་གྱི་སྒྲར་འཐམས་གྱུར་པ། ལྷ་བ་
 ཁ་བཤད་མཁན་ལ་ཐུགས་རྗེས་གཟིགས། བདག་འཛིན་རྩད་ནས་ཐོན་པར་
 བྱིན་གྱིས་སྟོབས། སྤྱིགས་དུས་ཆོ་ལུང་གཅིག་ལ་འཆང་བྱ་བའི། ཉེ་ལམ་ཟབ་
 མོ་ན་པར་ཐོས་གྱུར་ཀྱང་། རིན་ཆེན་གསེར་དང་ས་ལུང་བརྗེ་བ་བཞིན། ལམ་
 བཟང་སྐྱབ་པ་དོར་ནས་གོང་ཁྲོད་ལྷུལ། ཀྱེ་མ་བདག་གི་སེམས་འདི་རི་ཅམ་
 མྱོངས། ཐུགས་རྗེས་གཟིགས་ཤིང་སྤྱུ་མ་རིན་པོ་ཆེ། གསོལ་བ་འདེབས་སོ་རྗེ་
 བཅུན་ཅོང་ཁ་པ། བྱིན་གྱིས་སྟོབས་གིག་མགོན་པོ་ཐུགས་རྗེ་ཅན། ཆོ་འདི་སྟོ་
 ཡིས་ཐོངས་པར་བྱིན་གྱིས་སྟོབས། རྣམ་དག་ངེས་འབྱུང་སྟེ་པར་བྱིན་གྱིས་
 སྟོབས། རྒྱལ་མས་སྟོད་ལ་སྟོབ་པར་བྱིན་གྱིས་སྟོབས། ཟབ་ལམ་རིམ་གཉིས་

སྒྲིམ་པར་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབས། །སྒྲིམ་པཅས་རྒྱལ་བ་ཀྱན་གྱི་ཐུགས་རྗེ་དང་། །དམ་
ཅན་བཀའ་སྤྱད་རྣམས་གྱི་མཐུ་སྒྲོབས་དང་། །རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྲུང་བསྐྱབ་པ་མེད་
པའི་མཐུས། །བདག་གི་སྒྲོན་པའི་གནས་ཀྱན་འབྲུབ་གྱུར་ཅིག། །

ཅེས་རང་རྒྱུད་ལ་བསྐྱལ་འདེབས་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་རྒྱུ་དུ་ཁ་ཏྲོན་བྱས་ཆོག་
པ་འདི་རྩ་བུ་ཞིག་དགོས་ཞེས་མང་ཐོས་སྐྱབ་ལ་བཙོན་པ་གཏའ་ནང་དོ་རྗེ་སྒྲོབ་
དཔོན་དག་སྒྲོང་ཡེ་ཤེས་སྐྱལ་བཟང་གིས་བསྐྱལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས། དག་སྒྲོང་ཡེ་
ཤེས་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་བཀྲ་ཤིས་བསམ་གཏན་གྱིར་དུ་སྐྱུར་བའོ། །འདིས་ཀྱང་
རང་གཞན་ལ་ལན་པར་གྱུར་ཅིག །

༥ ཇོ་སྤྱི། གང་ལ་བརྟེན་ན་བསྐྱབ་པ་མེད་པའི་སྐྱབས། །སྒྲོན་པ་མཆོག་
དང་དེས་གསུངས་དམ་པའི་ཆོས། །རྩལ་བཞིན་སྐྱབ་མཛད་དག་འདུན་ཆོགས་
རྣམས་གྱི། །ཐུགས་རྗེ་ལྷན་པས་དད་ལྡན་ཁྱེད་ལ་སྤྱངས། །ཁྱིམ་གྱི་བྱ་བས་
གཡངས་ཀྱང་མོས་སྒྲོ་ཡིས། །དལ་བའི་རྟེན་བཟང་དོན་ལྡན་བྱེད་འདོད་ལ། །སྒྲོ་
མེད་སྒྲོན་པ་མཆོག་དེའི་བཀའ་བཞིན་དུ། །ཆོས་སྒྲོད་བྱ་རྩལ་གོ་སྒྲིའི་དག་གིས་
སྤྱང་། །ཐོག་མེད་དུས་ནས་སྤྱིད་པའི་རྒྱ་མཚོ་འདིར། །ལས་ཉོན་ཅ་རྒྱབས་དག་
པོས་བསྒྲོད་བསྒྲོད་དེ། །མཐོ་དམའ་ཀྱན་དུ་གཡངས་ཤིང་འབྱུངས་འབྱུངས་
ནས། །བཟོད་དཀའི་སྤྱུག་བསྐྱལ་བར་མཚམས་མེད་པར་བྱོང་། །མཆོག་གསུམ་
དོ་བོ་སྒྲོ་མའི་ཐུགས་རྗེའི་མཐུས། །དལ་བའི་རྟེན་བཟང་ལན་ཅིག་ཐོབ་དུས་
འདིར། །ཐབས་གང་ཞིག་གིས་སྤྱིད་པའི་མཚོ་འདི་ལས། །ཐར་པར་རྩས་ཞེས་
རྒྱན་དུ་བསམ་པར་བྱ། །བསྐྱུ་མེད་མཆོག་གསུམ་དམ་པའི་རྟེན་གྱི་དུང་། །མཚོད་
པ་གཙང་མ་གསར་པ་གསར་པ་དག །བཤམས་ཤིང་ཡན་ལག་བདུན་པ་མཆོག་

བཅས། །ཡང་དང་ཡང་དུ་གྲུས་པ་ཆེན་པོས་བྱ། །ཞིང་ཁམས་ཀྱན་ཏུ་གངས་མེད་
བསྐལ་བ་དུ། །ངལ་བསོ་མེད་པར་ཕྱིན་ནས་བཅའ་བཅའ་ཀྱང་། །ཤིན་ཏུ་ཆེད་
དཀའ་གོང་ན་མེད་པའི་ལས། །ཆང་ལ་མ་ནོར་བྱང་རྒྱལ་ལམ་རིམ་ལ། །ཡང་དང་
ཡང་དུ་ཤར་སྒོམ་སྒོན་ལམ་བྱ། །གདུགས་མཚན་དལ་བའི་གནས་སྐབས་ཐམས་
ཅད་དུ། །བག་མེད་རྣམ་གཡང་དབང་དུ་མི་བཏང་པར། །རྒྱལ་བའི་བཀའ་དང་
དགོངས་འགྲེལ་བསྟན་བཅོས་ལ། །ཡང་ཡང་བལྟས་ནས་ངེས་པ་བསྐྱེད་པར་
བྱ། །ལུས་ལ་ནད་དང་སེམས་ལ་སྡྲག་བསྡལ་སོགས། །མི་འདོད་ཅི་བྱུང་རང་གི་
ལས་རན་གྱི། །འབྲས་བུ་ཡིན་པས་སངས་རྒྱས་སོ་ལྟ་ཡི། །ཆོ་གའི་སྒོ་ནས་ཡང་
ཡང་བཤགས་སྦྱང་བྱ། །མིད་པ་ཉམ་རར་གཅིག་ཤར་འབྱམས་པའི་ཆོ། །སྤྱ་མ་
མཚོག་གསུམ་ལས་གཞན་སྐབས་མེད་པས། །དད་དང་མོས་པས་གདུང་ཤུགས་
དག་པོ་ཡིས། །བྱགས་རྩེ་བསྐྱལ་བའི་གསོལ་འདེབས་ཡང་ཡང་བྱ། །བདེ་སྡྲག་
ཐམས་ཅད་རང་གི་ལས་ལས་འབྱུང་། །ལས་ཀྱང་སེམས་གྱི་གཞན་དབང་ཅན་
ཡིན་པས། །བྱན་དང་ཤེས་བཞིན་བག་ཡོད་ཆེན་པོ་ཡིས། །རང་སེམས་དགེ་བའི་
ཕྱོགས་ལ་རྒྱན་དུ་བསྐྱལ། །འཛིག་རྟེན་ཕྱི་མར་ག་ཤེད་འབྱམས་པའི་ཆོ། །བསོད་
ནམས་ལས་ལྷག་གཉེན་མཚོག་མ་མཆིས་པས། །དགོན་མཚོག་མཚོད་དང་དགེ་
འདུན་བསྟེན་བཀྱར་བཅས། །སྦྱིན་པའི་བསོད་ནམས་རྒྱན་དུ་གསོག་པར་
མཛོད། །ཕྱི་མར་ལྷ་དང་མི་ཡི་རྟེན་བཟང་པོ། །ཐོབ་པའི་རྒྱ་ནི་རྒྱལ་བེམས་ཉིད་
ཡིན་པས། །ཉ་སྟོང་བརྒྱད་ལ་བསྟེན་གནས་བེམས་བསྦྱང་ཞིང་། །རྒྱན་དུ་མི་དགེ་
བཅུ་ལ་སྟོམ་སེམས་བྱ། །ཀྱན་གྱིས་མཐོང་ན་ཡིད་འོང་གཞུགས་བཟང་དང་། །
མཐར་ཐུག་མཚན་དཔེས་སྤྱོད་པའི་གཞུགས་སྤྱོད་ཡང་། །བེམས་དང་བཟོད་པའི་རྒྱ

ལས་འབྱུང་བས་ན། ཀྱུ་ལ་ཁྱོ་མེད་བཟོད་པས་བརྒྱུན་པར་མཛོད། སྤྱིན་དང་
 རྩལ་ཁྱིམས་བཟོད་པའི་ཆོས་གསུམ་པོ། རྒྱལ་བས་ཁྱིམ་པའི་རྟེན་ལ་བསྐྱེད་
 པས་ན། དཀར་ཆོས་གསུམ་པོ་དེ་ལ་ནན་ཏན་དང་། ཆོས་སྤྱོད་གཞན་ཡང་ཅི་
 ལུས་ཉིད་ཏུ་མཛོད། མཐོང་ཐོས་ཡིད་ཡུལ་སྣང་བའི་འགྲོ་འདི་དག་ཆེ་རབས་
 སྤོམ་མ་སྤོམ་མ་མང་པོ་སྤྱ། རང་གི་དྲིན་ཅན་མང་གྲུང་ཉིད་ཡིན་པས། བྱམས་
 བཅེས་བཏུས་ནས་ལན་སེམས་ཅི་ཆེ་མཛོད། གནས་སྐྱབས་མཐར་ཐུག་འདོད་
 དོན་ཀྱུ་འབྱུང་བ། མཆོག་གསུམ་ཐུགས་རྗེའི་མཐུ་ལ་རག་ལས་པས། སྤྲེལ་
 ཡི་དམ་ཆོས་སྤྱོད་སྤྱང་མ་ལ། ཐུགས་རྗེ་བསྐྱེད་བའི་གསོལ་འདེབས་འདི་ལྟར་
 མཛོད། བྱིན་སྐྱབས་ལུས་མཐུ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ། ཁྱེ་མེད་སྟོན་པ་ཐུབ་
 དབང་དོན་ཆེ་འཆང་། རྒྱལ་བའི་རྒྱལ་ཆ་བ་མི་ཤམ་འཇམ་དབྱངས་ལ། གསོལ་བ་
 འདེབས་སོ་བདག་རྒྱུད་བྱིན་གྱིས་སྐྱབས། རྒྱལ་བའི་ལམ་བཟང་ས་འདིར་
 གསལ་མཛོད་པ། རྒྱལ་ཆེ་སྤྱོད་དང་ཟབ་མོ་ལྟ་བུ་དང་། ཉམས་ལེན་སྟོན་བརྒྱུད་
 སྤྲེལ་ཐམས་ཅད་ལ། གསོལ་བ་འདེབས་སོ་བདག་རྒྱུད་བྱིན་གྱིས་སྐྱབས། བྱང་
 རྩལ་ཐུགས་གྱིས་འགྲོ་ཀྱུ་རྗེས་འཛིན་པ། བརྒྱུད་པ་གསུམ་ལུན་མགོན་པོ་ཨ་ཉི་
 ག རྒྱལ་བ་འབྲོམ་སོགས་བཀའ་གདམས་སྤྲེལ་མ་ལ། གསོལ་བ་འདེབས་སོ་
 བདག་རྒྱུད་བྱིན་གྱིས་སྐྱབས། བྱང་ཐུགས་གངས་རིའི་ཁྱོད་ཀྱི་འགྲོ་འདི་ལ། རྒྱལ་
 བའི་ཉིད་ལས་ལྷག་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཅན། རྗེ་བཙུན་སྤྲེལ་མ་སྤྱོད་བཟང་གྲགས་པ་
 ལ། གསོལ་བ་འདེབས་སོ་བདག་རྒྱུད་བྱིན་གྱིས་སྐྱབས། འཇམ་མགོན་ལུགས་
 བཟང་ཐུགས་བརྒྱུད་སྤྲེལ་བ་ལ། སྤོམ་ལམ་མཐུ་ལུན་སྤྲེལ་ཐམས་ཅད་དང་། རྒྱུད་པར་
 དྲིན་ཅན་རྩ་བའི་སྤྲེལ་མ་ལ། གསོལ་བ་འདེབས་སོ་བདག་རྒྱུད་བྱིན་གྱིས་

སྐྱོབས། །ཟླ་མེད་སྟོན་པ་བུ་ཀྱའི་རྒྱལ་པོ་ཡིས། །བྱང་ཕྱོགས་གངས་རིའི་མགོན་ཏུ་
ལེགས་བསྐྱབས་པ། །ཐུགས་རྗེའི་གཏེར་ཆེན་སྟུན་རས་གཟིགས་མགོན་ལ། །
གསོལ་བ་འདེབས་སོ་བདག་རྒྱུད་བྱིན་གྱིས་སྐྱོབས། །འཛིག་རྟེན་འཛིག་རྟེན་
འདས་པའི་དགེ་ལེགས་ཀྱང་། །གཅིག་ཏུ་བསྐྱེས་པ་ནོར་བུ་ཆུ་ཤེལ་གཟུགས། །
ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ནོར་བུ་བསྐྱེས་ལ། །གསོལ་བ་འདེབས་སོ་བདག་རྒྱུད་བྱིན་གྱིས་
སྐྱོབས། །གསུང་གི་དབང་ཐུག་བསྐྱེད་རིགས་ཀྱི་གཙོ། །འགག་མེད་ཡན་ལག་
དུག་ཅུའི་ཆོངས་དབྱངས་ཀྱིས། །ཐར་ལམ་སྟོན་མཛད་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་མགོན་ལ། །
གསོལ་བ་འདེབས་སོ་བདག་རྒྱུད་བྱིན་གྱིས་སྐྱོབས། །སྟུན་རས་སྟོང་གིས་ཕྱོགས་
བཅུར་ལེགས་གཟིགས་ཏེ། །མཐོང་ཐོས་དུན་རེག་ཐམས་ཅད་རྗེས་འཛིན་པ། །
ཀྱན་གཟིགས་ཐུགས་ལྡན་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ། །གསོལ་བ་འདེབས་སོ་བདག་
རྒྱུད་བྱིན་གྱིས་སྐྱོབས། །རྒྱལ་བ་སྐྱེས་བཅས་ཀྱན་གྱིས་མ་ཐུལ་བའི། །བདག་དང་
བདག་འདྲའི་ཅོད་དུས་འགོ་རྒྱུས་ལ། །མ་ལྟར་བཅེ་མཛད་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་མགོན་
ལ། །གསོལ་བ་འདེབས་སོ་བདག་རྒྱུད་བྱིན་གྱིས་སྐྱོབས། །སྟུན་རས་གཟིགས་
ཞེས་མཚན་ཅམ་དུན་པས་ཀྱང་། །ངན་སོང་འཛིགས་པ་ཀྱན་ལས་ཐར་མཛད་
པ། །བྱིན་སྐྱབས་གཏེར་ཆེན་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་མགོན་ལ། །གསོལ་བ་འདེབས་སོ་
བདག་རྒྱུད་བྱིན་གྱིས་སྐྱོབས། །མ་རུང་གདོན་གྱིས་གཅོས་པའི་འགོ་རྒྱུས་ལ། །
ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོས་ཁྱོ་བོའི་གར་མཛད་པ། །ཁམས་གསུམ་ལས་རྒྱལ་ཁྱོ་བོ་རྟ་
མགིན་ལ། །གསོལ་བ་འདེབས་སོ་བདག་རྒྱུད་བྱིན་གྱིས་སྐྱོབས། །མ་རུང་གདོན་
བཞེགས་ཕྱི་མར་བསྐྱོག་པ་ལ། །རྟོ་རྗེའི་ཐོག་དང་མཚུངས་པའི་རྩས་མཐུ་ཅན། །
མཐུ་ལྡན་ཁྱོ་བོའི་དབང་པོ་རྟ་མགིན་ལ། །གསོལ་བ་འདེབས་སོ་བདག་རྒྱུད་བྱིན་

གྱིས་སྒྲོབས། །བརྒྱ་རྒྱ་གཉིས་ལྟུན་པོས་ཉི་འོད་འབྱུང། །འབྱུངས་པའི་གཟི་ལྡན་སྒྲུ་
མཆོག་དྲན་ཅམ་གྱིས། །གདོན་བཞགས་ཀྱན་ལས་ཐར་མཛད་རྟ་མགིན་ལ། །
གསོལ་བ་འདེབས་སོ་བདག་རྒྱུད་ཕྱིན་གྱིས་སྒྲོབས། །སྟེང་འོག་བར་གསུམ་
གདོན་ཆེན་མ་ལུས་པ། །བྱུག་གཡས་དབྱུག་ཏེས་མིང་གི་ལྷག་མར་བྱེད། །གདོན་
རྣམས་ཀྱན་གྱི་གཤེད་པོ་རྟ་མགིན་ལ། །གསོལ་བ་འདེབས་སོ་བདག་རྒྱུད་ཕྱིན་
གྱིས་སྒྲོབས། །ཁམས་གསུམ་ཆེ་དགུ་མ་ལུས་དབང་སྟུང་ཅིང། །གཞོད་བྱེད་མ་
ལུས་བཅིངས་ནས་བརྒྱག་བྱ་ཞེས། །སྤྲིགས་མཛུབ་ཞགས་བ་འཛིན་མཛད་རྟ་
མགིན་ལ། །གསོལ་བ་འདེབས་སོ་བདག་རྒྱུད་ཕྱིན་གྱིས་སྒྲོབས། །མཆོག་སྟུན་
དངོས་གྲུབ་སྟོལ་བའི་ཡི་དམ་ལྟ། །བར་ཆད་མ་ལུས་སེལ་བའི་སྟུང་མ་སྟེ། །
སྒྱུབས་གནས་ཀྱན་འདུས་ཁྱོ་བོ་རྟ་མགིན་ལ། །གསོལ་བ་འདེབས་སོ་བདག་རྒྱུད་
ཕྱིན་གྱིས་སྒྲོབས། །སྤྲིགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་སྤྲུལ་དང་བཅས་རྣམས་ཀྱི། །མཐུ་
སྟོབས་རྣམས་བ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་པའི་སྒྲུ། །ལྷུང་མཛད་ཡེ་ཤེས་མགོན་པོ་བྱུག་དྲུག་
པར། །གསོལ་བ་འདེབས་སོ་བདག་རྒྱུད་ཕྱིན་གྱིས་སྒྲོབས། །གང་སྒྲུ་ཡིད་ལ་དྲན་
བ་ཅམ་གྱིས་ཀྱང། །ཕྱི་ནང་བར་ཆད་མ་ལུས་སེལ་མཛད་པ། །ཡེ་ཤེས་མགོན་པོ་
བར་ཆད་ཀྱན་སེལ་ལ། །གསོལ་བ་འདེབས་སོ་བདག་རྒྱུད་ཕྱིན་གྱིས་སྒྲོབས། །
གཏུམ་ཆེན་ཁྱོ་བོའི་གར་གྱིས་གདུག་བ་ཀྱན། །འདུལ་ཞིང་སྒྲུབ་བ་པོ་ལ་བྱ་ལྟར་
བཅེ། །ཡེ་ཤེས་མགོན་པོ་བྱུགས་རྗེའི་གཏེར་ཆེན་ལ། །གསོལ་བ་འདེབས་སོ་
བདག་རྒྱུད་ཕྱིན་གྱིས་སྒྲོབས། །སྤྲུལ་མ་མགོན་པོ་དབྱེར་མེད་ལ། །བདག་ནི་གུས་
པས་སྒྱུབས་སུ་མཆི། །བདག་གིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །ཉོན་མོངས་མ་
ལུས་སེལ་བར་ཤོག། །མགོན་པོ་སྤྲུལ་མ་དབྱེར་མེད་ལ། །བདག་ནི་གུས་པས་

སྤྱབས་སུ་མཆི། །བདག་གིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །བར་ཆད་མ་ལུས་
 སེལ་བར་ཤོག། ཞི་ཁྱོད་རབ་འབྱམས་མ་ལུས་འདུས་པའི་སྤྱ། །བྱགས་རྩེ་ཆེན་པོ་
 རྒྱལ་བ་རྒྱ་མཚོ་ཡི། །བྱགས་ཀྱི་དབྱིངས་ལས་སྤྱ་འབྲུལ་དྲ་བའི་གར། །འཆི་མེད་
 ལམ་ལས་དབང་པོའི་གཞུ་བཞིན་དུ། །ལ་ལར་ཞི་བ་བྱག་ན་བཟླ་འཛིན། །ལ་
 ལར་གསུམ་ལྟ་དུ་སྤྲིག་འཛིན་པའི་གཞུགས། །ལ་ལར་ཁྱོ་བོ་རྟ་མཆོག་རོལ་བ་
 ཅན། །ལ་ལར་གཏུམ་ཆེན་ཞིང་སྒྱོད་ནག་པོའི་གཞུགས། །རྩ་བོ་གཅིག་ཀྱང་སྤྱ་
 ཆོགས་དུ་མའི་ཉམས། །གང་ལ་གང་འདུལ་སྤུལ་བ་སྟོན་མཛད་པ། །སྤྱ་མ་ཡི་
 དམ་ཆོས་སྒྱོད་དབྱེར་མེད་ལ། །གསོལ་བ་འདེབས་སོ་བདག་རྒྱུད་བྱིན་གྱིས་
 རྒྱུ་བས། །བྱིན་རན་བར་ཆད་ཐམས་ཅད་བསལ་དུ་གསོལ། །སྟོ་སྤྱ་དམ་པའི་ཆོས་
 ལ་དྲང་དུ་གསོལ། །མཆོག་དང་བྱན་མོང་དངོས་གྲུབ་སྤུལ་དུ་གསོལ། །བསམ་
 དོན་ལྟན་གྱིས་གྲུབ་པའི་བཀྲ་ཤིས་རྩྭ་ལ། །

॥

ཅེས་པ་འདི་ནི་དད་སྟོབས་ཐུན་ཐུམ་ཆོགས་པ་པད་ཆལ་ལྷེ་བ་དབང་རྒྱལ་
 ཆེ་རིང་གིས་སྤྱ་མ་བྱགས་རྩེ་ཆེན་པོ་དང་ཁྱོ་བོའི་དབང་པོ་རྟ་མགིན་ཡེ་ཤེས་
 མགོན་པོ་རྣམས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་པ་དང་། རྒྱུན་དུ་ཆོས་ལ་བག་ཆགས་
 འཛིག་ཕྱིར་དགོས་པའི་སྤྱ་ལྟུང་གི་བསྐྱེད་པ་ལོ་སྤྱ་ཞིང་གནད་ཆེད་བཞིག་དགོས་
 ཞེས་བསྐྱུལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས། དགོས་པའི་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་བཀྲ་ཤིས་
 བསམ་གཏན་གྱིར་དུ་སྒྱུར་བའོ། །

༡༡། །བསྟེན་གནས་ཡན་ལག་བརྒྱད་པའི་བྲིམས་སྤྱང་ཚུལ་ཐར་
པའི་སྒོ་འབྲེད་ཅས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

ན་མོ་གུ་རུ་ཐུ་ནི་ཨིནྱ་ཡ། གང་སྤྱི་ཡིད་ལ་བྲན་པ་ཙམ་གྲིས་ཀྱང་། །མིད་
ཞེའི་འཛིགས་པ་ཀུན་ལས་སྒྲོལ་མཛད་པ། །རྩོད་དུས་འགོ་བའི་མགོན་པོ་ཐུགས་
མེ་ཅན། །འབྲེན་པ་མཉམ་མེད་ཟས་གཙང་སྤྱོད་པོར་འདུད། །རྒྱུ་གཉིས་གཙོ་བོ་
སྟོན་པ་བཙུམ་ལྟ་འདས། །རན་སོང་འཛིགས་སྒྲོལ་ལུང་རྟོགས་དམ་པའི་ཆོས། །
བསོད་ནམས་ཞིང་མཆོག་འཕགས་པའི་དགེ་འདུན་ཏེ། །བསྐྱུ་མེད་རིན་ཆེན་
གསུམ་ལ་སྦྱང་ནས་འདུད། །འགོ་ལ་རྗེས་ཆགས་ཐུགས་རྗེའི་ཚུ་གཏེར་ལས། །
ལེགས་ཐོན་ཐུབ་བསྟན་ཡོངས་རྫོགས་མཁའ་དབྱིངས་ནས། །སྟིགས་དུས་འགོ་
བའི་སྒོ་ཐུན་སེལ་མཛད་པ། །རྗེ་བཙུན་སྤྱ་མ་ཀུན་འཛིན་གཉེན་དེས་སྦྱོངས། །སྟོན་པ་
མཉམ་མེད་ཤུགས་རྒྱལ་པོ་ཡིས། །རྣམ་མང་བྲིམ་གྱི་བྱ་བས་གཡེང་རྣམས་ལ། །
ཆོགས་ཚུང་བྱ་སྤྱི་ཤིན་ཏུ་དོན་ཆེ་བ། །བསྟེན་གནས་ཡན་ལག་བརྒྱད་པའི་
བྲིམས་འདི་སྟུལ། །ལན་མཛད་དེ་ཡིས་རི་ལྷར་གསུང་བཞེན་དུ། །དུས་མཆོམས་
ཉི་མར་ཡན་ལག་བརྒྱད་པའི་བྲིམས། །རི་ལྷར་སྤྱང་ཚུལ་གོ་སྤའི་དག་གིས་
འཆད། །སྤལ་བཟང་རྣམ་དཔྱོད་ལྟར་རྣམས་གུས་པས་ཉོན། །

དེ་ལ་འདིར་དལ་འབྱོར་གྱི་རྟེན་ལ་སྦྱང་པོ་ལེན་པར་འདོད་པའི་སྤྱི་བོ་
བྲིམ་པའི་རྟེན་ཅན་དག་གིས་བསྟེན་གནས་ཡན་ལག་བརྒྱད་པའི་བྲིམས་རི་ལྷར་
སྤྱང་པའི་ཚུལ་ནི། ཐོག་མར་སྤྱི་མའི་དྲུང་ནས་སྟོམ་པ་ལེགས་པར་ཐོབ་དགོས་

ཤིང་ཕྱིས་ནས་རང་གིས་རྟེན་གྱི་བྱང་དུ་ལེན་པའི་ཚུལ་ནི། བརྟན་པའི་བདག་པོ་
 རྟོན་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱི་སྐུ་རྟེན་རབ་གནས་ཅན་ཞིག་གིས་གཙོས་སྐུ་གསུང་
 ཐུགས་རྟེན་རྣམས་ལེགས་པར་བརྟམ་པའི་མདུན་དུ་མཆོད་ཡོན། འབས་
 བསིལ། མེ་རྟོག་བདུག་སྒོས། ལྷང་གསལ། སྤི་ཆབ། འཕ་ཟས་སྒོགས་མཆོད་
 པ་ཅི་འབྱོར་བཤམ། ཉ་སྟོང་བརྒྱད་གསུམ་གང་ལ་ལེན་རྒྱ་དེའི་སྤྱོད་ལག་རིས་
 མཐོང་ཙམ་ལ་ཁུས་བྱས་ཤིང་། མཆིལ་ལྷམ་ཡུད། ཁ་གོས་གཙང་མ་བགོས་ཏེ་
 རྟེན་གྱི་བྱང་དུ་ཡན་ལག་བདུན་པ་མཛུལ་དང་བཅས་པ་ཕུལ་ཏེ་སྦྱོམ་པ་ལེན་
 དགོས་ལ། དེ་ཡང་། ཨྱོན་མོ་མཛུ་གི་ཡེ། ར་མཚུ་གི་ཡེ། ར་མཚུ་ཏྲ་མ་གི་ཡེ་
 སྤྱད། ཞེས་འདོན་ཞིང་རབ་བརྒྱུད་ཕྱག་གསུམ། མ་མཐའ་ཡན་ལག་ལྷ་ལྷན་གྱི་
 ཕྱག་ཅས་བྱ་བ་ལག་མཐིལ་གཉིས། ཕྱི་མོ་གཉིས། དཔལ་བ་རྣམས་ས་ལ་རེག་
 པའི་ཕྱག་བྱ་ཞིང་། ཁངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་འདུས་པའི་སྐུ། རྡོ་རྗེ་འཛིན་པའི་རོ་
 པོ་ཉིད། འདྲེན་མཆོག་གསུམ་གྱི་རྩ་བ་སྟེ། གླུ་མ་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །
 ཐབས་མཁས་ཐུགས་རྗེས་ཤྱུའི་རིགས་འབྲུངས་ཤིང་། གཞན་གྱིས་མི་ཐུབ་
 བདུད་གྱི་དཔུང་བཅོམ་པ། གསེར་གྱི་ལྷན་པོ་ལྷ་བྱང་བརྗིད་པའི་སྐུ། ཤྱུའི་
 རྒྱལ་པོ་དེ་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། མགོན་པོ་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ལྷན་པ། ཐམས་ཅད་
 མཐུན་པ་སྟོན་པ་པོ། བསོད་ནམས་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོའི་ཞིང་། རྡོ་བཞིན་
 གཤེགས་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། འདག་པས་འདོད་ཆགས་བྲལ་བར་གྱུར། འགོ་བས་
 རན་སོང་ལས་གྲོལ་ཞིང་། གཅིག་ཏུ་དོན་དམ་མཆོག་གྱུར་པ། ཞི་གྱུར་ཆོས་ལ་
 ཕྱག་འཆལ་ལོ། གྲོལ་ནས་གྲོལ་བའི་ལམ་ཡང་སྟོན། བསྐྱབ་པ་དག་ལ་རབ་ཏུ་
 གནས། ཞིང་གི་དམ་པ་ཡོན་ཏན་ལྷན། འགོ་འདུན་ལ་ཡང་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །

ཕྱག་བྱར་འོས་པ་ཐམས་ཅད་ལ། ཁིང་རུལ་ཀུན་གྱི་གངས་སྡེད་གྱི། ལུས་བཏུང་
 པ་ཡིས་རྣམ་ཀུན་ཏུ། མཆོག་ཏུ་དད་པས་ཕྱག་བགྱིའོ། ཁི་སྡེད་སྲ་དག་ཕྱགས་
 བཅུའི་འཛིག་རྟེན་ན། ཞེས་པ་ནས། ཐམས་ཅད་བདག་གིས་བྱང་ཚུལ་བྱིར་
 བསྐྱེའོ། ཞེས་པའི་བར་དང་། དེ་ནས་མཚུལ་རྒྱས་བསྐྱེས་ཅི་རིགས་འབུལ། དེ་
 ནས་མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་
 ཀྱི་གོ་འཕང་རིན་པོ་ཆེ་ཅི་ནས་ཀྱང་ཐོབ་པར་བྱ། དེའི་བྱིར་དུ་དུས་འདི་ནས་
 བཟུང་སྟེ་སང་ཉི་མ་མ་ཤར་གྱི་བར་དུ་བསྐྱེན་གནས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་ཚུལ་བཞིན་དུ་
 བསྐྱེད་པར་བགྱིའོ་སྐམ་དུ་སེམས་དུང་དུང་བ་བསྐྱེད་ལ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྷན་
 འདས་ཀྱིས་གསུང་ལྟང་ལྟང་གནང་བ་ལ་རང་གིས་རྗེས་སྒྲོས་བྱས་པའི་མོས་པ་
 དང་བཅས་ཏེ། དུས་མོ་ས་ལ་བཅུགས། ལག་པ་ཐལ་མོ་རྒྱར་ནས། སྟོན་པ་
 ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པ་བདག་ལ་དགོངས་སུ་གསོལ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་
 བགྱི་བ་དུས་འདི་ནས་བཟུང་སྟེ་རི་སྒྲིང་འཛོའི་བར་དུ་རྒྱུ་གཉིས་རྣམས་ཀྱི་
 མཆོག་སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་རྣམས་ཀྱི་
 མཆོག་ཆོས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། ཆོགས་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་དགོ་འདུན་ལ་སྐྱབས་
 སུ་མཆིའོ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་དུས་འདི་ནས་བཟུང་སྟེ་རི་སྒྲིང་སང་ཉི་
 མ་ཤར་གྱི་བར་དུ་བསྐྱེན་གནས་ཡན་ལག་བརྒྱད་པར་སྟོན་པས་གཟུང་དུ་གསོལ།
 ཞེས་ལན་གསུམ་བརྗོད་ཅིང་། ལན་གསུམ་པ་རྫོགས་པ་དང་མཉམ་དུ་བསྐྱེན་
 གནས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་རྣམ་པར་དག་པ་ཐོབ་པའི་མོས་པ་བྱེད། དེ་ནས་སྒྲོམ་པའི་
 བསྐྱེད་བྱ་རི་ལྟར་ཡིན་པ་རྣམས་ཀྱང་སྟོན་པས་གསུང་ལྟང་ལྟང་རང་ལ་གསུངས་
 པའི་མོས་པ་དང་བཅས། སྟོན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པ་བདག་ལ་དགོངས་

ལྷ་གསོལ། རི་ལྷར་འཕགས་པ་དག་བཅོམ་པ་དེ་དག་གིས་རི་མིན་འཛོའི་བར་དུ་
 རྩོག་གཅོད་པ་སྤངས་ཏེ་རྩོག་གཅོད་པ་ལས་སྤར་ལོག་པ་དེ་བཞིན་དུ། བདག་
 མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བས་ཀྱང་དུས་འདི་ནས་བཟུང་སྟེ་རི་མིན་སང་ཉི་མ་མ་ཤར་གྱི་
 བར་དུ་རྩོག་གཅོད་པ་སྤངས་ཏེ། རྩོག་གཅོད་པ་ལས་སྤར་ལོག་པར་བགྱིའོ། །
 ཡན་ལག་དང་པོ་འདིས་བདག་འཕགས་པ་དག་བཅོམ་པ་དེ་དག་གི་བསྐྱབ་པ་ལ་
 རྗེས་སུ་བསྐྱབ་པོ། རྗེས་སུ་བསྐྱབ་པོ། རྗེས་སུ་བགྱིད་དོ། །གཞན་ཡང་རི་ལྷར་
 འཕགས་པ་དག་བཅོམ་པ་དེ་དག་གིས་རི་མིན་འཛོའི་བར་དུ་མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་
 དང་། མི་ཚངས་པར་སྤྱད་པ་དང་། རྩན་དུ་སྤྱ་བ་དང་། འབྲུའི་ཆང་དང་། བཅོས་
 པའི་ཆང་མྱོས་པར་འགྱུར་བ་བག་མེད་པའི་གནས་དང་། སྤྱ་གར་དང་། རོལ་མོའི་
 སྤྱ་དང་། བྲང་བ་དང་། རྩོས་ལྷག་པ་དང་། རྩན་དང་ཁ་དོག་འཆང་བ་དང་། བྱི་
 རྩན་མཐོན་པོ་དང་། བྱི་རྩན་ཆེན་པོ་དང་། དུས་མ་ཡིན་པའི་ཁ་ཟས་སྤངས་ཏེ་
 དུས་མ་ཡིན་པའི་ཁ་ཟས་ལས་སྤར་ལོག་པ་དེ་བཞིན་དུ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་
 བགྱི་བས་ཀྱང་དུས་འདི་ནས་བཟུང་སྟེ་རི་མིན་སང་ཉི་མ་མ་ཤར་གྱི་བར་དུ་མ་
 བྱིན་པར་ལེན་པ་དང་། མི་ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་དང་། རྩན་དུ་སྤྱ་བ་དང་། འབྲུའི་
 ཆང་དང་། བཅོས་པའི་ཆང་མྱོས་པར་འགྱུར་བ་བག་མེད་པའི་གནས་དང་། སྤྱ་
 གར་དང་། རོལ་མོའི་སྤྱ་དང་། བྲང་བ་དང་། རྩོས་ལྷག་པ་དང་། རྩན་དང་ཁ་དོག་
 འཆང་བ་དང་། བྱི་རྩན་མཐོན་པོ་དང་། བྱི་རྩན་ཆེན་པོ་དང་། དུས་མ་ཡིན་པའི་
 ཁ་ཟས་སྤངས་ཏེ་དུས་མ་ཡིན་པའི་ཁ་ཟས་ལས་སྤར་ལོག་པར་བགྱིའོ། །ཡན་
 ལག་བརྒྱད་པོ་འདིས་བདག་འཕགས་པ་དག་བཅོམ་པ་དེ་དག་གི་བསྐྱབ་པ་ལ་
 རྗེས་སུ་བསྐྱབ་པོ། རྗེས་སུ་བསྐྱབ་པོ། རྗེས་སུ་བགྱིད་དོ། །ཞེས་ལན་ཅིག་

བརྗོད་ཅིང་སྟོམ་པ་བསྐྱེད་བྱ་དང་བཅས་པ་ཆང་བར་ཐོབ་སྟུམ་དུ་དགའ་བ་བསྟོམ།
 དེ་ལྟར་བསྟན་གནས་ཀྱི་བསྐྱེད་བྱ་ལ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ཡོད་པ་ལས། དེ་ཁྱམས་གོ་
 བདེ་བར་བརྗོད་ན། བསྟན་གནས་སྐྱེད་པའི་ཉིན་སྟོག་ཆགས་གོག་སྐྱེད་ཙམ་གྱི་
 སྟོག་ལ་ཡང་མི་གཞོད་པར་བྱེད་ཅིང་། གཞོད་འཆའི་བསམ་པ་སྐྱེད་པའི་དྲན་ཤེས་
 བར་མར་བསྟེན། གཞན་གྱི་རྣམ་ཏིང་གྱི་འབྲུ་ཙམ་ཡང་བརྒྱ་བའི་བསམ་པ་མ་
 ཤོར་བ་བྱེད། ལུང་མེད་ལ་ཆགས་སེམས་ཀྱིས་ལག་རེག་པ་ཙམ་ཡང་མ་ཤོར་བ་
 བྱེད་ཅིང་དབེན་པར་ལུང་མེད་དང་སྟབས་གཅིག་ཏུ་མི་ཉལ། བརྒྱན་གྱི་ཆོག་མ་
 ཤོར་བ་བྱེད་ཅིང་དགོས་མེད་ཀྱི་ཡོང་གཏམ་མི་བྱེད། ཆང་གི་རེགས་གཏན་ནས་
 མི་འབྲུང་ཞིང་ཆང་ལ་ལག་རེག་པ་ཙམ་ཡང་མི་བྱེད། ལྷ་དང་གླིང་ལུ་བསྐྱེད་པ་
 སོགས་ཕྱར་གཡང་གི་རེགས་བྱ་མི་རུང་། མེ་ཏོག་གི་ཤེང་བ། སྟོས་ཀྱི་བྱུག་པ།
 རྒྱན་གསར་པ་འདོགས་པ་དང་། རྒྱ་གང་ལས་ལྷག་པའི་སྟན་མཐོན་པོ་ལ་འདུག་
 པ་སོགས་བྱ་མི་རུང་། ཉི་མ་གྲུང་ཡོལ་ནས་བྱེད་དང་འབྲས་ལ་སོགས་པ་དུས་མིན་
 ཀྱི་ཟས་ཟ་མི་རུང་ཞིང་། ཕྱིར་དྲོ་རྩ་དང་ལུ་རམ་བསྟེན་དུ་རུང་། བཟའ་བཏུང་གི་
 ཆེ་སྟོན་དུ་ཁ་ལག་འབྲུ་ཞིང་། བཟའ་བཏུང་ཆར་ནས་ཀྱང་ཁ་བཀྲའོ། དེ་བཞིན་
 དུ་བཤང་གཅི་དོར་བའི་རྩེས་སུང་ཁྱས་བྱའོ། ཁྱས་བྱ་ཚུལ་ནི་དགེ་སྟོང་ཁྱམས་
 ཀྱིས་རི་ལྟར་བྱ་བ་དང་འདྲ། བཟའ་བཏུང་གི་ཆེ་མཆིལ་ལྷམ་སྟུང་། སྟན་གྱི་སྟེང་དུ་
 འཁོད་ནས་སྟེང་དཀོན་མཆོག་ལ་སྟལ་ལ། བཟའ་བཏུང་འདིས་མཆོན་བདེ་
 ལེགས་ཐམས་ཅད་དཀོན་མཆོག་ཁོ་ནའི་བཀའ་དྲིན་ཡིན་པར་ཡིད་ལ་བསམ་
 ཞིང་། མགོན་པོ་བྱུགས་རྗེ་ཆེ་ལྟན་པ། ཞེས་པ་ནས། དགེ་འདུན་ལ་ཡང་བྱུག་
 འཆལ་ལོ། ཞེས་པའི་བར་སྐར་དང་འདྲ། བདག་སོགས་འཁོར་བཅས་ཆོ་རབས་

ཐམས་ཅད་ ཏུ། འདོན་ མཚོག་ གསུམ་ ཏང་ ཅམ་ ཡང་ མི་ འབྲལ་ ཞིང་། འདོན་
 མཚོག་ གསུམ་ པོ་ རྒྱན་ ཏུ་ མཚོད་ པ་ ཏང་། འདོན་ མཚོག་ གསུམ་ གྱི་ བྱིན་ རྒྱབས་
 འབྲུག་ པར་ ཤོག་ ཅེས་ བཟློད་། ཟས་ ཟ་ བའི་ ཆེ་ རང་གི་ ལུས་ གྱི་ ཅང་ ཅ་ སྤོན་ སུ་
 མང་ ཏུ་ ཡོད་ པས་ དེ་ དག་ ལ་ བན་ གདགས་ པར་ བྱའོ་ སྐམ་ ཏུ་ ཟོས་ ཅ་ བན་ ཡོན་ ཤིན་
 ཏུ་ ཆེ། དེ་ ལྟར་ བསྐབ་ བྱ་ ཡན་ ལག་ བརྒྱད་ ཏང་ རྒྱབས་ འགྲོའི་ བསྐབ་ བྱ་ ལ་ ཚུལ་
 བཞིན་ ཏུ་ བསྐབ་ དགོས་ པས། སངས་ རྒྱས་ ལ་ རྒྱབས་ སུ་ སོང་ བའི་ བསྐབ་ བྱ་ བློ།
 འཛིག་ རྟེན་ བའི་ ལྟ་ ལ་ གཏན་ གྱི་ རྒྱབས་ མི་ འཛོལ་ ཞིང་ བྲག་ མི་ བྱ། སངས་ རྒྱས་ གྱི་
 རྒྱ་གཟུགས་ ལ་ ཁ་ གཏོགས་ ཏང་། འགོམ་ ཡུག་ ཏང་། གཏའ་ མར་ འཛོག་ པ་ སོགས་
 ཟུང་ གསོད་ ཏུ་ འགྱུར་ པ་ གཏན་ ཅས་ བྱ་ མི་ རུང་ ཞིང་། རྒྱ་གཟུགས་ མཐོང་ ཅམ་ ཅས་
 ཏང་ གུས་ ཅི་ རྟེན་ བྱ། ཆོས་ ལ་ རྒྱབས་ སུ་ སོང་ བའི་ བསྐབ་ བྱ་ བློ། ཁེམས་ ཅན་ ལ་
 གཞོད་ འཆོ་ སྤོང་ བ་ གཅོ་ བོ་ ཡིན་ ཞིང་། གཞན་ ཡང་ གྲུགས་ བམ་ ལ་ འགོམ་ ཡུག་
 ཏང་། ས་ རྟེན་ བོ་ ལ་ འཛོག་ པ་ ཏང་། གྲུགས་ བམ་ གྱི་ རྟེན་ ཏུ་ ཆས་ དངོས་ འཛོག་ པ་
 སོགས་ གཏན་ ཅས་ བྱ་ མི་ རུང་ ཞིང་ ཆོས་ ལ་ བཟང་ རན་ ཏུ་ བྱེ་ ཅས་ བྲོགས་ ལུང་ ཏང་
 རྒྱར་ འདེབས་ གྱི་ རིགས་ གཏན་ ཅས་ མ་ ཤོར་ བ་ བྱེད་ ཅིང་ གྲུགས་ བམ་ མཐོང་ ཅམ་
 ཅས་ གུས་ པ་ ཅི་ རྟེན་ བྱ། དགོ་ འདུན་ ལ་ རྒྱབས་ སུ་ སོང་ བའི་ བསྐབ་ བྱ་ བློ། གྲོགས་ སུ་
 རྟེགས་ ཅན་ ཏང་ མི་ འགྲོགས། དེ་ ཡང་ སུ་ རྟེགས་ པ་ ཡིན་ ཟེར་ བའི་ རལ་ པ་ ཅན་
 དངོས་ སུ་ མེད་ ཀྱང་ ལས་ རྒྱ་ འབྲས་ མི་ བདེན་ པར་ འཛིན་ པ་ ཏང་། དཔོན་ མཚོག་
 གསུམ་ ལ་ རྒྱར་ པ་ འདེབས་ བའི་ ལོག་ ལྟ་ ཅན་ རྣམས་ ཏང་ མཛའ་ གྲོགས་ མི་ བྱ།
 དགོ་ འདུན་ གྱི་ རྟེན་ རྣམས་ ལ་ གུས་ པ་ ཅི་ རྟེན་ ཏང་ བསྟེན་ བཀྱར་ གྱི་ མཚོད་ པ་ ཅི་ བྲབ་
 བྱ། གཞན་ ཡང་ མི་ དགོ་ བཅུ་ སྤོང་ གི་ ཚུལ་ ཁྲིམས་ ལ་ རྒྱར་ སེམས་ བསྟེན་ ཅི་ བྲབ་

བྱེད་དགོས་ཏེ། སྤྱི་ག་པ་ཅི་ཡང་མི་བྱ་ཞིང་། །དགེ་བ་སྤྲོད་སྤྲོད་ཆོག་པར་བྱ། །
 རང་གི་སེམས་ནི་ཡོངས་སུ་འདུལ། །འདི་ནི་སངས་རྒྱལ་བསྟན་པ་ཡིན། །ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར། སྤྱི་ག་པ་སྤྲོད་ཞིང་དགེ་བ་སྤྲོད་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྤྲོད་པའི་གནད་
 ཡིན་ལ། མི་དགེ་བཅུ་ནི། ལུས་ཀྱི་རྣམ་པ་གསུམ། དག་གི་བཞི། ཡིད་ཀྱི་གསུམ་
 རྟེན་བཅུ་ཡོ། །ལུས་ཀྱི་གསུམ་ནི། སྟོག་གཅོད་པ། མ་བྱིན་པ་ལེན་པ། འདོད་པས་
 འོག་པ་གཡེས་པ་གསུམ་དང་། དག་གི་བཞི་ནི། རླུ་པ། སྤྲ་མ། ཆོག་རྒྱུ་པ། དག་
 འབྱུང་བ་བཞི་དང་། ཡིད་ཀྱི་གསུམ་ནི་བརྒྱུ་སེམས། གནོད་སེམས། འོག་ལྟ་
 རྣམས་ཡིན་པས་དེ་རྣམས་ལ་སྟོམ་སེམས་བསྟེན་ཅི་བྱུང་བྱས་ན་ཕན་ཡོན་གིན་ཏུ་
 ཆེ་སྟེ་ཉིང་དེ་འཛིན་རྒྱལ་པའི་མདོ་ལས། བསྐྱལ་པ་བྱེ་བ་གསྒྲུའི་བྱེ་སྟེད་དུ། །དང་
 པའི་སེམས་ཀྱིས་ཟས་དང་སྒྲོམ་རྣམས་དང་། །གདུགས་དང་བ་དན་མར་མའི་
 འབྲེང་བ་ཡིས། །སངས་རྒྱལ་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་རིམ་འགོ་བྱས། །གང་གིས་དམ་
 ཆོས་རབ་ཏུ་འཛིག་པ་དང་། །བདེ་གསལ་གསུང་བསྟན་པ་འགག་པར་འགྱུར་བའི་
 ཆོ། །ཉིན་མཚན་དུ་ནི་བསྐྱེད་པ་གཅིག་སྟོང་པ། །བསོད་ནམས་འདི་ནི་དེ་བས་
 ཁྱད་པར་འཕགས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་སྐྱབས་འགྲོའི་བསྐྱེད་བྱ་དང་།
 མི་དགེ་བཅུ་སྟོང་གི་རྒྱལ་ཁྲིམས་ནི། བསྟེན་གནས་ཀྱི་ཉིན་ཅམ་དུ་མ་ཟད་དུས་
 རྒྱུན་པར་ཡང་བསྐྱེད་ཅི་བྱུང་དང་། བསྐྱེད་མ་བྱུང་པ་རྣམས་ལ་བཤགས་སྟོམ་ཡང་
 ཡང་བྱས་ན་ཉམས་ལེན་ཀྱི་གནད་གཞན་དང་མི་འདྲ་བར་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་
 བསྟེན་གནས་ཀྱི་སྟོམ་པའི་བཅས་མཚམས་རྣམས་ངོས་ཟེན་པར་བྱས་ཏེ་དན་པ་
 བར་མར་བསྟེན་བཞིན་པ་ནས་ལུས་དག་ཡིད་གསུམ་དགེ་བའི་སྟོགས་སུ་བཀོལ་
 ཅི་བྱུང་བྱ་ལ། དེ་ཡང་ལུས་ཀྱི་ལས་སུ་བྱུག་དང་སྒྲོར་བ། དག་གི་ལས་སུ་བསྐྱེད་

བརྗོད་དང་གསུང་རབ་སྒྲིག་པ་སོགས་བྱ་ཞིང་ཁྱད་པར་རང་རེ་ཁ་བ་ཅན་པའི་
 མགོན་པོ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་པ་བྱིན་རྒྱབས་ཆེ་བས་པོ་བསྟོད་
 གང་མང་འདོན། གཞན་ཡང་སྤྲིགས་མའི་མགོན་པོ་བདེ་གཤེགས་བདུན་གྱི་
 མཚན་བརྗོད་པ་དང་། བཟང་པོ་སྟོད་པའི་སྟོན་ལམ། ལྷུང་བ་བཤགས་པ།
 བྱམས་པའི་སྟོན་ལམ་རྣམས་འདོན་ཅི་ཐུབ་བྱ། ཡིད་གྱི་ལས་སུ་ཉིང་ངེ་འཛིན་
 སྟོམ་པ་དང་སྒྲ་མ་དགོན་མཆོག་གི་ཡོན་ཏན་ལ་དད་པ་སོགས་དག་སེམས་སྦྱ་ཅི་
 ཐུབ་བྱ། དེ་ལྟར་ཉིན་པར་དག་པ་ལ་འབད་ནས་རུབ་མོ་ཉལ་བ་ལ་མངོན་དུ་
 ཐུགས་པ་ན་མགོན་པོ་སྤྲ་སྤྲུབ་གྱིས། རིགས་པའི་བདག་ཉིད་ཉིན་པར་མཐའ་
 དག་དང་། །མཚན་མོའང་ཐུན་གྱི་སྟོད་སྟངས་འདས་ནས་ནི། །མན་ལ་ཆོའང་འབས་
 སུ་མེད་པར་མི་འགྱུར་བར། །དན་དང་ལྷན་པར་དེ་དག་བར་དུ་མཐོལ། །ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར། སྒྲ་མ་དགོན་མཆོག་ལ་དད་གྲས་སྟོམ་པ་སོགས་དག་པའི་
 ཐུགས་ལ་སེམས་འཛིན་བཞིན་དུ་གཉིད་དུ་འགོ་བར་བྱས་ན། གཉིད་གྱི་ཆོ་ཡང་
 དག་སྟོར་དེ་གའི་རྒྱན་འབྱུང་བར་གསུངས་པས་པན་ཡོན་གིན་ཏུ་ཆེ། སང་ནངས་
 པར་ནམ་ལངས་པ་ན་དགོན་མཆོག་གི་དྲུང་དུ་ཡན་ལག་བདུན་པ་མཛུལ་དང་
 བཅས་པ་ཐུལ་ཏེ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་ལྷ་ཆོགས་
 འཁོར་དང་བཅས་པ་ཁྱེད་རྣམས་ལ་ཐུགས་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས། བརྗོད་པའི་ཐུགས་
 རྗེ། མཛེད་པའི་འཕྲིན་ལས། སྟོབ་པའི་རུས་མཐུ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་མངའ་བ་
 ལགས་པས། བདག་གིས་ཉིན་ཞག་ཐུགས་འདི་ལ་བསྟེན་གནས་བསྐྱངས་པའི་
 དག་པའི་རྩ་བ་འདིའི་མཐུ་ལ་བརྟེན་ནས། པན་བདེའི་འབྱུང་གནས་སངས་རྒྱས་
 གྱི་བརྟན་པ་དང་བ། བརྟན་འཛིན་གྱི་སྤྲེས་བུ་དམ་པ་རྣམས་སྤྲ་ཁམས་བཟང་ཞིང་

སྒྲུ་ཆོ་རིང་པ། རྣམ་པར་དཀར་པའི་འཕྲིན་ལས་སྟོགས་བཅུར་རྒྱས་པ། དག་
 འདུན་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་སྟོན་བཅུའི་རྒྱལ་པ་ཐམས་ཅད་གོང་ནས་གོང་དུ་འཁོལ་ཞིང་
 རྒྱས་པ། དེ་དག་གི་མཐུ་དང་རྒྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡུལ་སྟོགས་ཐམས་ཅད་དུ་
 སེམས་ཅན་ལ་བདེ་སྦྱིད་བླ་ན་མེད་པ་འབྱུང་བ་དང་། བྱུང་པར་བདག་སྦྱེ་བ་ནས་
 ཆོ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་རན་སོང་དང་མི་ཁོམ་པའི་གནས་རྣམས་སུ་སྐད་ཅིག་ཅམ་
 ཡང་མི་སྦྱེ་ཞིང་། དལ་བརྒྱད་འབྱོར་བཅུ་ཆར་བའི་རྟེན་བཟང་པོ་བརྒྱད་མར་ཐོབ་
 པ་དང་། རྟེན་དེ་ལ་ཡང་གཞོན་ནུ་ཉིད་ནས་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེའི་སྒྲོར་
 རབ་དུ་བྱུང་ཞིང་ཚུལ་བྲིམས་མིག་འབྲས་ལྟར་བསྐྱངས། མདོ་སྟགས་ཀྱི་ཆོས་མ་
 ལུས་པ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་ཉམས་སུ་བྱུངས་ནས། ས་ལམ་ཐམས་
 ཅད་མཐར་ཕྱིན་ཏེ་པ་མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་མདོན་པར་རྫོགས་
 པར་འཆང་རྒྱ་པར་གྱུར་ཅིག ཅེས་བརྗོད་ཅིང་གཞན་ཡང་བསྟོ་སྟོན་གང་ཤེས་
 བྱའོ། །དེ་ལྟར་བསྟན་གནས་བསྐྱུང་བ་ནི་ཕན་ཡོན་གིན་དུ་ཆེ་སྟེ། མདོ་ལས།
 གཞུ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་ཁྱུང་ཆེན་པོ་ལྟ་དང་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོའི་རྒྱ་བུས་པའི་གྲངས་
 ཀྱིས་གཟུང་བར་རུས་ཀྱི་བསྟན་གནས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་གྱི་ཆད་གཟུང་བར་མི་རུས་
 ཤིང་། འཇམ་བུའི་གླིང་གང་བའི་དགྲ་བཅོམ་པ་ལ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པའི་ཡོ་
 བྱུང་ཐམས་ཅད་བྱིན་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱིས་བསྟན་གནས་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་
 བརྒྱའི་ཆར་ཡང་མི་འགྲོ། །སྟོང་གི་ཆར་ཡང་མི་འགྲོ་པར་གསུངས་ལ། དེ་ཡང་
 དལ་འབྱོར་གྱི་རྟེན་ལ་སྟིང་པོ་ལེན་པའི་མཆོག་ནི་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པའི་སྒྲོར་
 རྟགས་ནས་ཆོགས་གསོག་ཅིང་སྦྱིབ་པ་སྦྱོང་བ་ཡིན་ལ། ཅེས་པ་རྣམས་ལ་རྒྱལ་
 བའི་བསྟན་པའི་བཏོ་སྐལ་དང་ཆོགས་གསོག་ཅིང་སྦྱིབ་པ་སྦྱོང་བའི་མཆོག་ནི་

བསྟེན་གནས་གི་སྟོམ་པ་འདི་ཡིན་པར་བྱལ་བས་གསུངས་སོ། །བསྟེན་གནས་
གཙང་མ་ལན་ཅིག་བསྐྱངས་ན། དེའི་ཉིན་སྟོན་ལམ་གང་བཏབ་འགྲུབ་པས་ཕྱི་མ་
ལྟར་སྐྱེ་བར་འདོད་ན་ལྟར་སྐྱེ། དལ་འབྱོར་གི་མི་ལུས་འདོད་ན་ཡང་དེ་ཉིད་ཐོབ་
པར་གསུངས་ཏེ། རྒྱ་ཆེར་རོལ་བ་ལས། རྒྱལ་ཁྲིམས་ལྟར་པའི་མི་ཡི་བསམ་པ་
ཐམས་ཅད་འགྲུབ། ཅེས་གསུངས་ཤིང་། སྟོན་མི་གཉིས་ཀྱིས་བསྟེན་གནས་གི་
སྟོམ་པ་སྤངས་ནས་གཅིག་གིས་རྒྱལ་བཞིན་དུ་བསྐྱངས། ཅིག་ཤོས་དེས་རྒྱལ་
བཞིན་དུ་མ་བསྐྱངས་པས། གང་བསྐྱངས་པ་དེའི་སྟོན་ལམ་ཐམས་ཅད་གྲུབ།
ཅིག་ཤོས་དེའི་སྟོན་ལམ་མ་གྲུབ་པར་མཛངས་སྒྲུབ་ལས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་
ཡང་གནས་སྐབས་གི་ལན་ཡོན་ཡིན་གྱི། མཐར་ཐུག་ཐར་པ་ཡང་ཐོབ་པར་རུས་
ཏེ། དུམས་པ་ལུང་བསྟན་པའི་མདོ་ལས། བཙུ་བཞི་དང་ནི་བཙོ་ལྟ་དང་། དེ་
བཞིན་ལྷ་གཅིག་ཆོས་བརྒྱད་དང་། ཆོ་འཕྲུལ་གི་ནི་ལྷ་བ་ལ། ཡན་ལག་བརྒྱད་
ལེགས་མཉམ་བཞག་ཅིང་། །བསྟེན་གནས་གསོ་སྦྱོང་བྱས་ན་ནི། །ང་ཡི་བསྟན་ལ་
ལྟགས་སོ་ཞེས། །དོན་འདི་རབ་ཏུ་གསུང་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་རིམ་
གྱིས་སངས་རྒྱུས་གི་གོ་འཕང་ཡང་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། སྟོན་ལྟའི་དབང་པོ་བརྒྱ་
ཕྱིན་གྱིས། ལྷ་བ་ཡང་གི་ཆོས་བརྒྱད་དང་། ཆོ་འཕྲུལ་གི་ནི་ལྷ་བ་ལ། །བསྟེན་
གནས་ཡན་ལག་བརྒྱད་བསྐྱངས་ན། །དེ་ནི་ང་དང་འབྲ་བར་འགྱུར། །ཞེས་སྒྲུས་
པ་ལ། བཙོམ་ལྟར་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྲུལ་པ། །ཀློ་ཤི་ཀ་ཁྱོད་དེ་སྐད་མ་ཟེར་
ཅིག །ལྷ་བ་ཡང་གི་ཆོས་བརྒྱད་དང་། ཆོ་འཕྲུལ་གི་ནི་ལྷ་བ་ལ། །བསྟེན་གནས་
ཡན་ལག་བརྒྱད་བསྐྱངས་ན། །དེ་ནི་ང་དང་འབྲ་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་
སོ། །ཀྱུན་ཏུ་རྒྱ་སེལ་རིང་གིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། སྟོག་གཙོང་སྤངས་པས་

དོ་རྗེའི་ལུས་དང་ལྷན་པར་འགྱུར། མ་བྱིན་ལེན་སྤངས་པས་སེན་མོ་རིང་ཞིང་བྱ་
 བས་འབྲེལ། འདོད་ལོག་སྤངས་པས་དབང་པོ་ཆར་ཞིང་ལུས་རྒྱས། རྩལ་དུ་སྤྲུབ་
 སྤངས་པས་ལྷུས་གདོང་པ་ཁེབས། ཆར་སྤངས་པས་སེང་གའི་སྤྲུབས་ཀྱིས་
 གཤེགས། དུས་མིན་གྱི་ཟས་སྤངས་པས་ཆོམས་བཞི་བརྩུ་མཉམ་ཞིང་དཀར།
 འཕྲེང་སོགས་སྤངས་པས་ལུས་ལ་རྩལ་སྤྲིམས་གྱི་སྒོས་ཀྱིས་བྱུགས། གར་སོགས་
 སྤངས་པས་ལུས་མཆོན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བརྒྱན་པར་འགྱུར། སྤྲི་སྟན་ཆེ་མཐོ་
 སྤངས་པས་སྟན་གསུམ་ལ་སྒྱུར་བར་འགྱུར། དཀོན་མཆོག་གསུམ་དང་མཁན་
 སྒོལ་ལ་ཡན་ལག་ལྷ་ས་ལ་གཏུགས་ཏེ་བྱུག་བྱས་པས་གཙུག་ཏྲུང་དང་ལྷན་པར་
 བཤད་དོ། །གཞན་ཡང་སྒོག་གཅོད་སྤངས་པས་ཆེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་ཆོ་རིང་
 ཞིང་ནད་ཉུང་བ་དང་། རང་གང་དུ་གནས་པའི་ཡུལ་ཁམས་དེར་ཡང་གནོད་འཆོ་
 ཉུང་ཞིང་ཕན་རྒྱུན་བྱམས་སེམས་ཆེ་བར་འགྱུར། དེ་བཞིན་དུ་མ་བྱིན་ལེན་སྤངས་
 པས་ཆེ་རབས་ཀྱན་ཏུ་མོར་རྩད་མི་འཛིང་བ་དང་། མི་ཆངས་སྤྱོད་སྤངས་པས་སྤྲེས་
 པ་པོ་ལུས་ཐོབ་པ་དང་། གང་དུ་སྤྲེས་པའི་གནས་གཅོང་ཞིང་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཐོབ།
 རྩལ་སྤངས་པས་ཆེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་གཞན་ཡིད་ཆེས་པའི་གནས་སུ་འགྱུར་
 བ་སོགས་ཕན་ཡོན་མཐའ་ཡས། དེ་བཞིན་དུ་སྤྲིག་པ་སྤངས་གིང་དགེ་བ་སྤྲུབ་པ་
 ཀྱན་ལ་རེ་རེ་ནས་ཕན་ཡོན་མཐའ་ཡས་མོད་རེ་རེ་ནས་བྱི་བར་ག་ལ་རུས། མདོར་
 བ་སངས་རྒྱས་ཡིད་ལ་བྱན་པ་ཅམ་ལ་ཡང་ཕན་ཡོན་མཐའ་ཡས་ན་སངས་རྒྱས་
 ཀྱིས་གནང་བའི་བསྐྱབ་པ་རྩལ་བཞིན་དུ་སྤྲུང་པ་ལ་ལྷ་ཅི་སྒོས། དེའི་ནང་ནས་
 ཀྱང་ཆོ་འཕུལ་གྱི་ཆོས་གཅིག་ནས་བཅོ་ལྔའི་བར་དང་ནག་པ་རྩ་བའི་ཆོས་བརྒྱད་
 དང་བཅོ་ལྷ་གཉིས། ས་ག་རྩ་བའི་ཆོས་བརྒྱད་དང་བཅོ་ལྷ་རྣམས་ནི་དགེ་བ་

འབུམ་འགྱུར་དུ་འགོ་བའི་དུས་ཆེན་ཡིན་པས་དུས་དེ་དག་ལ་བསྟེན་གནས་
བསྐྱེད་སྐྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་འཕྱུར་བའོ། །

སྤྱི་བཤུ་བ། གང་བསམ་མཐོ་དག་ཅུ་ཆར་བཞིན་འབེབས་བྱེད་པའི། ཡིད་
བཞིན་ནོར་བུ་ལས་ཀྱང་ཆེས་ལྷག་པ། འདྲ་བའི་རྟེན་བཟང་ལན་ཅིག་ཐོབ་དུས་
འདིར། བྱི་མའི་དོན་ཆེན་སྐབ་ལ་བརྩོན་པར་རིགས། འདྲུང་དུས་སྤང་རིའི་ངོས་
ལ་དབང་པོའི་གཞུ། མཚར་མཚར་འདྲ་ཡང་ཡུད་ཙམ་ཞིག་ནས་ཡལ། ཡང་
ཆོའི་དཔལ་ཡང་དེ་དང་འདྲ་བས་ན། ལ་འུར་སྤྱིར་པོ་ཡོངས་ཤིག་ཤེས་ལྷན་
དག་ཏུ་སྤྱེད་པས་འབྱུགས་པའི་སྤྱོད་བཟུངས་པ་ན། བརྟན་བརྟན་འདྲ་ཡང་རིག་
ན་སྤྱིར་པོ་མེད། བྱིད་པའི་སྤྱོད་ཆོགས་ཀྱང་དེ་འདྲ་བས། མི་ཟད་སྤྱིན་པའི་
གཏེར་དུ་སྤྱི་བཤུ་ན་ལགས། མི་ལས་འབྱུལ་པའི་ཡུལ་དུ་དག་དང་གཉེན། སྤྱི་
ཆོགས་སྤང་ཡང་མི་བདེན་རྩལ་པ་བཞིན། སྤྱོད་གི་བྱོ་གར་ལྟར་དུ་སྤྱིར་ཅིག་
གིས། འགྱུར་བའི་དག་གཉེན་འདི་ལ་ཡིད་བརྟན་མེད། འཁོར་བའི་བྱ་བྱེད་
སྤྱིན་ཀའི་སྤྱིན་བཞིན་དུ། ཡུད་ཙམ་ཡུད་ཙམ་རེ་ལ་འགྱུར་བས་ན། སྤྱོད་གཏེར་
ཡིད་བརྟན་རུང་བ་ཅང་མ་མཆིས། བསྐྱེད་མེད་དམ་ཆོས་ཁོ་ན་ལགས། །
ཅེ་གཅིག་དམ་ཆོས་སྐབ་པར་མ་ཁོམ་ཡང་། བསྐྱེད་མེད་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་
སྤྱོད་འགོལ་ཞིང་། དུས་བཟང་དག་ལ་ཡན་ལག་བརྟུན་པའི་བྱིས་ས། ཡང་ཡང་
སྤྱང་བ་པའི་དོན་པོ་ལགས། བྱིད་འདིར་ངལ་བསོ་མེད་པར་འབྱུངས་
འབྱུངས་ཀྱང་། བསམ་རྒྱས་མཚན་ཙམ་ཐོས་པའང་རྟེན་པར་དཀའ། རྟེན་ཕྱིར་
སྐབ་པའི་བསྟན་དང་མཇལ་དུས་འདིར། རང་གི་བགོ་སྐལ་མ་པམ་པ་ཞིག་
མཛོད། འདོད་པ་སྤངས་ནས་དབེན་པའི་རི་སྤུལ་དུ། ཅེ་གཅིག་དམ་ཆོས་སྐབ་

པར་མི་རུས་པའི། ཁྲིམ་ན་གནས་པའི་དང་ལྷན་ཚོགས་ནམས་ལ། ལན་པར་
བསམས་ནས་ཚུལ་འདི་བདག་གིས་སྤྱད། རྒྱལ་པའི་བསྟན་པ་སྤེལ་བའི་དགེ་བ་
འདིས། ཆོ་རབས་ཀྱི་ཏུ་རྒྱལ་པའི་ལུགས་བཟང་དང་། ཁྲི་ལམ་དུ་ཡང་འབྲལ་
བ་མེད་པ་དང་། འགོ་ཀྱན་སྒོལ་ལ་སྟིང་སྟོབས་ཤུལ་ཕྱིན་ཤོག། །

ཅས་བསྟེན་གནས་ཡན་ལག་བརྒྱད་པའི་ཁྲིམས་སྲུང་ཚུལ་གོ་བདེ་བར་
བཀོད་པ་ཐར་པའི་སྒོ་འབྲེད་ཅས་པ་འདི་ནི། སྤྱིད་གོང་རྫོང་བཞུགས་སྡེ་པའི་
སྤྱི་བསོད་ནམས་དཔལ་འབྱོར་གྱིས་བསྐྱལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས། འདུལ་བ་འཛིན་
པ་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་བཀའ་ཤིས་བསམ་གཏན་གླིང་དུ་སྤྱད་བཤོ། འདིས་
ཀྱང་རྒྱལ་པའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་འཕེལ་བར་གྱུར་ཅིག །

༥ བསྟེན་གནས་ཡན་ལག་བརྒྱད་པའི་ཁྲིམས་སྲུང་ཚུལ་མདོར་བསྟུས་
བཞུགས། ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ལ་ཕྱག་འཆོལ་ལོ། འདིར་ཁྲིམ་པའི་རྟེན་ལ་
ཆེད་དུ་བསྟུགས་པ་བསྟེན་གནས་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་སྲུང་བར་འདོད་པས། དང་
པོར་གླའི་དྲུང་དུ་ཐོབ་ནས་རྗེས་སུ་རང་གིས་རྟེན་གྱི་དྲུང་དུ་ལེན་ཚུལ་ནི། ཆོས་
བརྒྱད་བཅོ་ལྔ་གནམ་གང་གསུམ་གང་ཡིན་གྱི་སྔ་དྲོ་ལག་རིས་མཐོང་ཅམ་ལ།
མཆིལ་ལྷམ་ཕྱད་ཁྲུས་བྱས། ཕྱག་བཙལ། མཆུལ་ཕྱལ་ཏེ། རང་ཉིད་ལམོར་བ་
དང་རན་སོང་གི་སྟུག་བསྐྱལ་ལ་འཛིགས་ཤིང་། དེ་ལས་ཐར་འདོད་གྱི་རིས་འབྱུང་
དང་། ཆོ་འདིའི་པ་མ་གཉིས་ཀྱིས་ཐོག་དྲངས་ནམ་མཁའི་མཐའ་བྱལ་གྱི་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་ཅན་གྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱུས་གྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱ། དེའི་ཕྱིར་དུ་
བསྟེན་གནས་གྱི་སྟོམ་པ་བསྐྱུང་སྟོམ་པའི་བསམ་པ་དྲུང་དྲུང་བ་བསྐྱེད་ལ། ཆོ་
གའི་ཆོག་རིས་ནམས་སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་གསུང་ལྟང་ལྟང་གནང་བ་ལ་རང་གིས་

རྗེས་སྒྲོལ་བྱས་པར་མོས་ལ། ལུས་མོ་བཅུགས་ཐལ་མོ་སྒྲར་ཏེ་འདི་ལྟར་བཞུང་།
 བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་དུས་འདི་ནས་བཟུང་སྟེ་རི་སྒྲིང་འཛོའི་བར་དུ་རྒྱ་རྒྱ་
 གཉིས་རྣམས་ཀྱི་མཚོག་སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །འདོད་ཆགས་དང་
 བྲལ་བ་རྣམས་ཀྱི་མཚོག་ཆོས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །ཚོགས་རྣམས་ཀྱི་མཚོག་དགེ་
 འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་དུས་འདི་ནས་བཟུང་
 སྟེ་རི་སྒྲིང་སང་ཉི་མ་མ་གར་གྱི་བར་དུ་བསྟེན་གནས་ཡན་ལག་བརྒྱད་པར་གཟུང་
 དུ་གསོལ། ཞེས་ལན་གསུམ་བཞུང་ལ་བསྟེན་གནས་ཀྱི་སྟོམ་པ་ཐོབ་པའི་མོས་པ་
 བྱེད། སྟོམ་པ་ཐོབ་པ་ཙམ་གྱིས་མི་ཚོག་བསྐྱབ་བྱ་སྒྲར་དགོས་པས། བསྟེན་
 གནས་ཀྱི་སྒྲར་བྱ་མཐའ་དག་སྟོང་ཞིང་། བསྐྱབ་བྱ་རི་ལྟར་གསུངས་པ་བཞེན་དུ་
 ལེགས་པར་བསྐྱར་སྟམ་པའི་སྟོང་ནས་འདི་བཞེན་དུ་བཞུང་། རི་ལྟར་འཕགས་པ་
 དག་བཙོམ་པ་དེ་དག་གིས་རི་སྒྲིང་འཛོའི་བར་དུ་སྟོག་གཙོད་པ་སྐྱངས་ཏེ་སྟོག་
 གཙོད་པ་ལས་སྒྲར་ལོག་པ་དེ་བཞེན་དུ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བས་ཀྱང་
 དུས་འདི་ནས་བཟུང་སྟེ་རི་སྒྲིང་སང་ཉི་མ་མ་གར་གྱི་བར་དུ་སྟོག་གཙོད་པ་སྐྱངས་
 ཏེ། སྟོག་གཙོད་པ་ལས་སྒྲར་སྟོག་པར་བགྱིའོ། །ཡན་ལག་དང་པོ་འདིས་བདག་
 འཕགས་པ་དག་བཙོམ་པ་དེ་དག་གི་བསྐྱབ་པ་ལ་རྗེས་སུ་བསྐྱབ་པོ། །རྗེས་སུ་
 བསྐྱབ་པོ། །རྗེས་སུ་བགྱིད་པོ། །གཞན་ཡང་རི་ལྟར་འཕགས་པ་དག་བཙོམ་པ་དེ་
 དག་གིས་རི་སྒྲིང་འཛོའི་བར་དུ་མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་དང་། མི་ཚངས་པར་སྟོད་པ་
 དང་། རྩུན་དུ་སྐྱ་བ་དང་། འབྲུའི་ཆང་དང་། བཙོམ་པའི་ཆང་སྟོས་པར་འབྱུང་བ་
 བག་མེད་པའི་གནས་དང་། བྱ་གར་དང་། རོལ་མོའི་སྒྲ་དང་། བྲེང་བ་དང་། སྟོས་
 ལྷག་པ་དང་། རྒྱན་དང་ཁ་དོག་འཆང་བ་དང་། བྲི་སྟན་མཐོན་པོ་དང་། བྲི་སྟན་

ཆེན་པོ་དང་། ཏུས་མ་ཡིན་པའི་ཁ་ཟས་སྒྲངས་ཏེ་ཏུས་མ་ཡིན་པའི་ཁ་ཟས་ལས་
 སྒྲར་ལོག་པ་དེ་བཞིན་དུ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བས་ཀྱང་ཏུས་འདི་ནས་
 བཟུང་སྟེ་རི་སྒྲིང་སང་ཉི་མ་མ་ཤར་གྱི་བར་དུ་མ་བྱིན་བར་ལེན་པ་དང་། མི་
 ཚངས་པར་སྟོད་པ་དང་། རླུང་དུ་སྒྲུབ་པ་དང་། འབྲུའི་ཆང་དང་། བཙུམ་པའི་ཆང་
 སྟོས་པར་འབྲུར་བ་བག་མེད་པའི་གནས་དང་། སྒྲུ་གར་དང་། རོལ་མོའི་སྒྲུ་དང་།
 རྩེར་བ་དང་། སྟོས་ལྷག་པ་དང་། རྒྱན་དང་ཁ་དོག་འཆང་བ་དང་། ཁྲི་སྟན་མཐོན་
 པོ་དང་། ཁྲི་སྟན་ཆེན་པོ་དང་། ཏུས་མ་ཡིན་པའི་ཁ་ཟས་སྒྲངས་ཏེ་ཏུས་མ་ཡིན་
 པའི་ཁ་ཟས་ལས་སྒྲར་ལོག་པར་བགྱིའོ། །ཡན་ལག་བརྒྱད་པོ་འདིས་བདག་
 འཕགས་པ་དག་བཙུམ་པ་དེ་དག་གིས་བསྐྱབ་པ་ལ་རྗེས་སུ་བསྐྱབ་པོ། །རྗེས་སུ་
 བསྐྱབ་པོ། །རྗེས་སུ་བགྱིད་དོ། །འདི་ལན་ཅིག་བརྗོད། དེ་ལྟར་ཁས་སྒྲངས་པ་
 ལྟར་བསྟན་གནས་ཀྱི་སྒྲར་བྱ་བརྒྱད་པོ་མཐའ་དག་སྟོང་ཞིང་། སྟོམ་སེམས་ནར་
 མར་བསྟན་ངོས། ལུས་ཀྱིས་བྱག་དང་སྟོར་བ། དག་གིས་གསོལ་འདེབས་དང་
 བཞུས་བརྗོད། ཡིད་ཀྱིས་ཡི་དམ་དང་སྒྲ་མ་སྟོམ་ཞིང་། བྱམས་སྟིང་རྗེ་སོགས་
 ཆོས་ལ་ཅི་གནས་བྱའོ། །འདྲེན་པ་མཉམ་མེད་ལྷ་རམ་གྱིར་པ་ཡིས། ཁྲིམ་དུ་
 གནས་པའི་སྟེ་པའི་ཆོགས་རྣམས་ལ། ཡན་ལག་བརྒྱད་པའི་ཁྲིམས་འདི་བརྟེ་
 བས་གནང་། །ཤེས་ལྡན་སྟེ་བོ་ཡོད་ན་འབད་པར་རིགས། །ཆོགས་རྒྱུར་ཕན་ཡོན་
 ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་ཆོས། །འདི་འདྲ་བྱིས་ནས་རྟོད་པར་དཀའ་བས་ན། །འདི་ནང་བྱ་
 བའི་དབང་དུ་མ་སོང་བར། །ཡང་ཡང་སྒྲུང་ལ་བརྟེན་པར་བསྟན་འཆལ་ལོ། །

ཞེས་བསྟན་གནས་ཡན་ལག་བརྒྱད་པའི་ཁྲིམས་སྒྲུང་ཚུལ་ཐར་པ་
 བསྐྱུས་བརྗོད་པ་འདི་ནི་དད་ལྡན་འགའ་ཞིག་གིས་བསྐྱུལ་བའི་ངོར། དག་སྟོང་ཡོ་

ཤེས་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་དབེན་གནས་དཀར་དུ་སྐྱར་བའོ། །འདིས་ཀྱང་རྒྱལ་བའི་
བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་འཕེལ་ཞིང་རྒྱས་པར་གྱུར་ཅིག །

༥ བསྟེན་གནས་ཡན་ལག་བརྒྱད་པའི་སྟོན་པ་ལེན་རྒྱལ་གོ་བདེ་བར་
བཀོད་པ་བཞུགས། མི་མཐེད་ཞིང་གི་སྟོན་པ་བཙམ་ལྟ་འདས། ཁམ་ཡང་བསྐྱེ་
བ་མེད་པ་དམ་པའི་ཆོས། །བསོད་ནམས་ཞིང་མཆོག་འཕགས་ཆོགས་དགེ་འདུན་
ཏེ། རྒྱབས་གནས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྟོང་ནས་འདུད། །འགྲོ་བའི་སྤྱོད་མ་
ཐུགས་རྗེ་ཅན་དེ་ཡིས། རྣམ་མང་བྱིས་ཀྱི་བྱ་བས་གཡེང་རྣམས་ལ། །ལན་པའི་
ཐབས་སུ་བརྩེ་བས་བཀའ་རྒྱལ་བ། བསྟེན་གནས་ཡན་ལག་བརྒྱད་པའི་ཆོག་གའི་
རྒྱལ། རྒྱལ་བའི་བཀའ་དང་རྒྱུད་ལྟ་མཁས་པའི་གསུང་། རི་བཞིན་ཉམས་སུ་
ལེན་རྒྱལ་མདོར་བསྐྱས་ཤིག །དད་ལྟ་འགའ་ཡི་དོན་དུ་བྱི་བར་བྱ། །

དེ་ལ་འདིར་བསྟེན་གནས་ཡན་ལག་བརྒྱད་པའི་བྲིམས་སྐད་བར་འདོད་
བས། ཐོག་མར་སྤྱོད་པའི་དུང་དུ་སྟོན་པ་ལེན་ཅིང་བསྐྱེད་བྱ་རྣམས་ངེས་པར་བྱས་
ཏེ། བྱིས་ནས་རང་གིས་རྟེན་གྱི་དུང་དུ་སྤྱང་མཆོག་པས་དེའི་རྒྱལ་ནི་ཉ་སྟོང་བརྒྱད་
གསུམ་གང་རིགས་ལ་སྐབ་པའི་དབང་པོའི་སྐྱེ་རྟེན་གྱི་མདུན་དུ་མཆོད་པ་ཅི་
འབྱོར་བཤམ། རྒྱ་ཁྱོད་ལག་རིས་མཐོང་ཅམ་ལ་ལྷམ་སྟུད། སྤྱུང་བྱས་ཏེ། རྟེན་གྱི་
དུང་དུ་ཡན་ལག་ལྷ་ས་ལ་གཏུགས་པའི་ཐུག་གསུམ་བཙལ། ཤེས་ཤིང་སྟོན་
མརྒྱལ་རྒྱས་པ་དང་། །བསྐྱེ་ན་ས་གཞི་སྟོན་གྱིས་ཐུགས་ཤིང་མེ་ཏོག་བཀྲམ། །
ཞེས་སོགས་མརྒྱལ་མདོར་བསྐྱས་སྟུང་། སྤྱུང་མོ་ས་ལ་བཙུགས། ལག་བ་ཐལ་
མོ་སྐྱར་ནས་མདུན་གྱི་སྐྱེ་རྟེན་དེ་ཉིད་སྐབ་པའི་དབང་པོ་དངོས་ཡིན་སྟོན་པའི་
མོས་གྲུས་དང་། མཁའ་ཁྲབ་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་དོན་དུ་དེང་ནས་སང་

ཉི་མ་མ་ཤར་གྱི་བར་དུ་བསྟན་གནས་གྱི་སྒྲོམ་པ་སྒྲངས་ལ་བསྐབ་བྱ་ནམས་ཚུལ་
 བཞིན་བསྐྱང་སྟམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཤུགས་དག་པོའི་སྒྲོ་ནས་ཐུབ་པའི་དབང་
 པོའི་གསུང་དངོས་སུ་ཐོས་པ་ལ་རང་གིས་རྗེས་སྒྲོས་བྱས་པའི་མོས་པ་བརྟན་པོའི་
 སྒྲོ་ནས་ཆོ་ག་འདི་བཞིན་བརྟེན། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་དུས་འདི་ནས་
 བཟུང་སྟེ་རི་སྤྱིད་འཛོའི་བར་དུ་རྒྱུ་གཉིས་ནམས་གྱི་མཆོག་སངས་རྒྱལ་
 རྒྱལས་སུ་མཆིའོ། །འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ནམས་གྱི་མཆོག་ཆོས་ལ་རྒྱལས་སུ་
 མཆིའོ། །ཆོགས་ནམས་གྱི་མཆོག་དགེ་འདུན་ལ་རྒྱལས་སུ་མཆིའོ། །བདག་མིང་
 འདི་ཞེས་བགྱི་བ་དུས་འདི་ནས་བཟུང་སྟེ་རི་སྤྱིད་སང་ཉི་མ་མ་ཤར་གྱི་བར་དུ་
 བསྟན་གནས་ཡན་ལག་བརྒྱད་པར་གཟུང་དུ་གསོལ། ཞེས་ལན་གསུམ་བརྟེན།
 གསུམ་པ་རྫོགས་པ་དང་མཉམ་དུ་སྒྲོམ་པ་ཐོབ་པའི་མོས་པ་བྱེད། སྒྲོམ་པ་ཐོབ་
 བས་བསྐྱང་བྱ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པོ་འདི་བཞིན་བསྐྱང་སྟམ་པའི་བསམ་པ་བརྟན་
 པོས་གོང་བཞིན་ཐུབ་པས་གསུངས་པ་ལ་རང་གིས་རྗེས་སྒྲོས་བྱས་པར་མོས་ནས་
 ཆོ་ག་འདི་བཞིན་བརྟེན། རི་ལྷར་འཕགས་པ་དག་བཅོམ་པ་དེ་དག་གིས་རི་སྤྱིད་
 འཛོའི་བར་དུ་སྟོག་གཅོད་པ་སྒྲངས་ཏེ་སྟོག་གཅོད་པ་ལས་སྒྲར་ལོག་པ་དེ་བཞིན་
 དུ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བས་ཀྱང་དུས་འདི་ནས་བཟུང་སྟེ་རི་སྤྱིད་སང་ཉི་
 མ་མ་ཤར་གྱི་བར་དུ་སྟོག་གཅོད་པ་སྒྲངས་ཏེ། སྟོག་གཅོད་པ་ལས་སྒྲར་ལོག་པར་
 བགྱིའོ། ། ཡན་ལག་དང་པོ་འདིས་བདག་འཕགས་པ་དག་བཅོམ་པ་དེ་དག་གི་
 བསྐབ་པ་ལ་རྗེས་སུ་བསྐབ་པོ། །རྗེས་སུ་བསྐབ་པོ། །རྗེས་སུ་བགྱིད་དོ། །གཞན་
 ཡང་རི་ལྷར་འཕགས་པ་དག་བཅོམ་ལ་དེ་དག་གིས་རི་སྤྱིད་འཛོའི་བར་དུ་མ་བྱིན་
 པར་ལེན་པ་དང་། མི་ཆངས་པར་སྟོད་པ་དང་། རྩལ་དུ་སྐྱ་བ་དང་། འབྲུའི་ཆང་

དང་། བཅོས་པའི་ཆང་ཚྭས་པར་འགྱུར་བ་བཟ་མེད་པའི་གནས་དང་། གྲུ་གར་
 དང་། རོལ་མོའི་རྒྱ་དང་། བྱང་བ་དང་། རྩོས་ཉུག་པ་དང་། རྒྱུན་དང་ཁ་དོག་
 འཆང་བ་དང་། ཁྱི་སྟན་མཐོན་པོ་དང་། ཁྱི་སྟན་ཆེན་པོ་དང་། དུས་མ་ཡིན་པའི་
 ཁ་ཟས་སྤངས་ཏེ་དུས་མ་ཡིན་པའི་ཁ་ཟས་ལས་སྤར་ལོག་པ་དེ་བཞིན་དུ། བདག་
 མིང་འདི་ཞེས་བསྒྲིགས་ཀྱང་དུས་འདི་ནས་བཟུང་སྟེ་རི་མིང་སངས་ཉི་མ་མ་གར་གྱི་
 བར་དུ་མ་བྱེན་པར་ལེན་པ་དང་། མི་ཆངས་པར་སྟོང་བ་དང་། རྒྱན་དུ་སྒྲིབ་པ་དང་།
 འབྲུའི་ཆང་དང་། བཅོས་པའི་ཆང་ཚྭས་པར་འགྱུར་བ་བཟ་མེད་པའི་གནས་དང་།
 གྲུ་གར་དང་། རོལ་མོའི་རྒྱ་དང་། བྱང་བ་དང་། རྩོས་ཉུག་པ་དང་། རྒྱུན་དང་ཁ་
 དོག་འཆང་བ་དང་། ཁྱི་སྟན་མཐོན་པོ་དང་། ཁྱི་སྟན་ཆེན་པོ་དང་། དུས་མ་ཡིན་
 པའི་ཁ་ཟས་སྤངས་ཏེ། དུས་མ་ཡིན་པའི་ཁ་ཟས་ལས་སྤར་ལོག་པར་བསྒྲིལ། །
 ཡན་ལག་བརྒྱད་པོ་འདིས་བདག་འཕགས་པ་དག་བཅོམ་པ་དེ་དག་གི་བསྐྱབ་པ་
 ལ་རྗེས་སུ་བསྐྱབ་པོ། །རྗེས་སུ་བསྐྱབ་པའོ། །རྗེས་སུ་བསྒྲིལ་དོ། །ཞེས་ལན་ཅིག་
 བརྗོད། དེ་ནས་ལངས་ཏེ་བྱུག་གསུམ་བཅའ་ལ་ནས་སྟན་ལ་འཁོད་ནས་སྐྱབས་
 འགོ་སེམས་བསྐྱེད་ཡིད་འབྱུལ་ངེས་བྱ་ཞིང་། དག་སྦྱོར་གྱི་རིགས་སྦྱིད་ཅད་ཁྱད་
 པར་བྱག་མཆོད་སྦྱོར་བ་གཟུངས་སྒྲགས་གྱི་བརྒྱས་བརྗོད་སོགས་ལ་བརྩོན་པ་
 གང་ཆེ་དང་གཙོ་བོར་རང་གི་སྒོ་གསུམ་ལ་བྱ་ར་བྱེད་པའི་དྲན་ཤེས་ན་རེ་བའི་སྒོ་
 བས་དགེ་ཤིག་གི་སྤང་སྤང་ལ་འབད་ཚུལ་དང་། ལྷག་པར་སྐྱབས་འགྲོའི་བསྐྱབ་
 བྱ་དང་ཡན་ལག་བརྒྱད་པའི་བསྐྱར་བྱ་རྣམས་ངེས་པར་བྱས་ནས་སྦོམ་སེམས་ཡང་
 ཡང་བསྟོན། སྤྱོད་ཆ་ལ་ར་དང་དཀར་སྟོར་གྱི་ཐུག་པ་འབྱུང་དུ་རུང་ཞིང་གུང་
 ཆོགས་སྟན་གཅིག་བྱ། སྤྱོད་ར་དང་བྱ་རམ་རུང་ཞིང་། དུས་མིན་གྱི་ཁ་ཟས་སྦྱོང་།

བཟའ་བཏུང་གི་ཆོ་སྒོན་དུ་ཁ་ལག་ལས་ཁྲུ་ཞིང་། བཟའ་བཏུང་ཆར་ནས་ཀྱང་ཁ་
བརྒྱུའོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཤམ་གཅི་དོར་བའི་རྗེས་སུ་འདྲུས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཉེན་
ཞག་གཅིག་པོ་དེ་དགོ་བའི་བྱ་བས་དུས་འདའ་བར་བྱས་ཏེ་སང་ནམ་ལངས་ནས་
རྟེན་གྱི་དྲུང་དུ་ཕྱག་དང་མཛུལ་ཕུལ་ཏེ་བསྐྱོད་གྱིས་རྒྱས་འདེབས་བྱའོ། །

སྤྱི་པ། རྟེན་དཀའ་དོན་ཆེན་རྟེན་བཟང་ཐོབ་དུས་འདིར། རྣམ་གཞག་
གཏན་གྱི་མདུན་མ་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར། ལམ་དང་འབྲས་ལུང་ལྟལ་ལ་དེས་
བསམས་ནས། སྤྱི་པ་དགོ་བ་སྐྱབ་ལ་བརྟེན་པར་རིགས། བསྐྱེད་པ་སྟོང་དུ་
གང་གི་མཆོན་ཅམ་ཡང་། ཐོས་པར་དཀའ་བ་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི། བསྟན་པ་
རིན་ཆེན་གྱི་དང་མཇལ་དུས་འདིར། དམ་ཆོས་ཡིད་བཞོན་ལོར་བྱ་ཅིས་མི་
ལེན། འདྲེན་པ་མཉམ་མེད་ཟས་གཅིང་སྤྱི་པ་པོ་ཡིས། ཁྲིམ་པའི་རྟེན་ལ་ཆེད་དུ་
བསྐྱེད་པའི་ཆོས། ཆོགས་ཆུང་དོན་ཆེ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པའི་ཁྲིམས། ལྷན་ལ་
བརྟེན་པར་མཛོད་ཅིག་ཤིས་ལྟར་ནམས། དགོ་བ་འདི་ཡིས་ཆོ་རབས་ཐམས་
ཅད་དུ། དལ་བའི་རྟེན་ཐོབ་ཐེག་མཆོག་བཤེས་གཉེན་གྱིས། རྗེས་བཟུང་ས་
ལམ་རིམ་གྱིས་བཞུད་བྱས་ཏེ། ལུབ་དབང་གོ་འཕང་ལྷན་དུ་ཐོབ་གྱུར་ཅིག། ॥

ཅས་བསྐྱེན་གནས་གྱི་སྒོམ་པ་ལེན་ལྟལ་མདོར་བསྐྱེད་པ་འདི་ནི། རིགས་
དང་དུས་དང་ཆོ་འབྲང་ཕུན་སུམ་ཆོགས་ཤིང་ལྷགས་གཉིས་གྱིས་མདོན་པར་མཐོ་
བ་རྗེ་དཔོན་དོ་རྗེ་ལྟ་སྐྱབས་གྱིས་བསྐྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས། རྒྱལ་ཁབས་ཀྱི་དགོ་
སྟོང་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཆོན་གྱིས་མངའ་རིས་ཆོས་རྒྱལ་གོང་མའི་པོ་བླ་མོ་དཀར་
ཀྱན་གསལ་དུ་སྐྱུར་བའོ། །འདིས་ཀྱང་འགྲོ་བ་ཡོངས་ལ་ཕན་པར་གྱུར་ཅིག།

༣༣། །དག་ཚུལ་གྱི་བསྐྱབ་བྱའི་སྒྲིམ་ཚོག་བཞུགས་སོ། །

ན་མོ་མུ་ནི་མི་རྒྱ་ཡ། གང་གི་བཀའ་བཞིན་སྐྱབ་བྱས་ན། །འདི་ཕྱི་དོན་
 རྣམས་མ་ལུས་པ། །བདེ་སྤྱད་ཉིད་དུ་སྒྲིམ་མཛད་པའི། །ཐུབ་པའི་དབང་པོ་ལ་
 ཕྱག་འཚུལ། །རྟེན་དཀའ་དམ་པའི་རྟེན་ཐོབ་ཅིང་། །རྒྱལ་པའི་བསྟན་པ་ལ་
 ཞུགས་ནས། །དག་ཚུལ་སྒྲིམ་པ་ཐོབ་རྣམས་ཀྱིས། །བསྐྱབ་པ་བསྐྱང་བའི་ཐབས་
 འགའ་ཞིག་ །ལུང་ལས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་བྱ། །འཇགས་ཚོགས་ཅུ་བ་སྟེ་མེད་
 པ། །སྒྲ་མ་མཚོག་ལ་བརྟེན་བྱས་ནས། །བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ལྷ་བྱེད་ཅིང་། །ཚོས་
 མཐུན་བཀའ་ལས་འདའ་མི་བྱ། །དྲན་དང་ཤེས་བཞིན་བག་ཡོད་དང་། །དོ་ཚ་
 བྲིལ་ཡོད་ལྟར་བ་ཡིས། །བསྐྱབ་ལ་ཡིད་ཆེས་དད་གུས་བྱ། །སོ་ཐར་བཅས་
 མཚམས་སྟོན་པ་ཡི། །འདུལ་བའི་གཞུང་ལ་ཚུལ་བཞིན་སྐྱབ་། །ཚུལ་བྲིམས་རྣམ་
 པར་དག་པ་ལ། །ཕན་ཡོན་བསམ་ལས་འདས་པ་དང་། །ཚུལ་བྲིམས་ཉམས་པར་
 གྱུར་ན་ནི། །མནར་མེད་འགོ་ཞིང་གུན་ནས་སྤང་། །དེ་ཕྱིར་ཕན་ཡོན་ཉེས་
 དམིགས་ལ། །དེས་པ་དྲངས་ཏེ་ཡང་ཡང་བསམ། །མི་མཐུན་ཕྱོགས་རྣམས་མ་
 ཤེས་ན། །བསྐྱབ་པ་སྐྱང་ཚུལ་མི་ཤེས་པས། །རང་གིས་རི་ལྟར་ཁས་སྤངས་
 ལས། །འདས་པའི་ལྟར་བ་སུམ་ཅུ་ཕྱག་ །སྒྲིམ་གྱིས་བསྐྱབ་པ་འདི་ལྟ་སྟེ། །སྟོག་
 གཙོད་བཞི་དང་མ་བྱིན་ལེན། །མི་ཚངས་སྟོད་དང་རྩན་དུ་སྟ། །གཞི་མེད་བག་
 ཅམ་དག་འདུན་དབྱེན། །དེ་རྗེས་ཕྱོགས་དང་བྲིམ་སུན་འབྱེན། །རྩན་དང་བཤེས་
 རོར་འཕྱ་བ་དང་། །ཟས་ཅུང་ལྷག་མའི་སྐྱུང་འདེབས་དང་། །བསྐྱབ་པ་སྟོང་དང་

འབྲས་ཆེན་འགོ་བས། །ཆང་དང་སྤྱ་གར་རོལ་མོ་བྱེད། །རྒྱན་དང་ཁ་དོག་སྒོས་
 རྟག་སྤེང་། བྱི་དང་སྟན་ནི་ཆེ་མཐོ་དང་། །བྱི་དྲོའི་ཁ་ཟས་གསེར་དཔལ་ལེན། །
 ཉམས་པ་རྣམ་པ་གསུམ་དག་སྟེ། །སྤུམ་རྩ་དྲུག་ནི་སྤངས་ལས་འདས། །འདི་ལྟར་
 སྤངས་འདས་སོ་དྲུག་གི་ཉེས་པ་རྣམས་ནི་ཤེས་བྱས་ནས། །སྟོག་གི་བྱིར་ཡང་
 སྤང་བར་བྱ། །དེ་ལས་རྩ་བའི་ལྷང་བ་བཞི། །གསོར་མི་རུང་བ་འབྱུང་ན་ནི། །
 ལའི་རྩེ་མོ་བཅད་པ་ལྟར། །སྒྲིམ་པ་གཏན་ནས་གཏོང་བར་འགྱུར། །བྱི་དྲོའི་ཁ་
 ཟས་ལ་སོགས་པའི། ཉེས་པ་བྱུང་བ་རྣམས་ལ་ནི། །སྤང་བྱས་ལས་ལ་འགྱོད་
 སེམས་དང་། །བྱིན་ཆད་མི་བྱེད་སྒྲིམ་སེམས་ཀྱིས། །དགོ་སྒྲོང་རྣམ་དག་དྲུང་
 འདུག་སྟེ། །ལྷང་བའི་མིང་རིགས་བརྗོད་ནས་ནི། །བཤགས་པ་ལན་གསུམ་སྟོང་
 བས་བྱ། །སྤངས་འདས་སོ་དྲུག་གིས་བསྐྱས་པའི། །ལྷང་བ་དངོས་གཞི་མ་ཡིན་
 པའི། །སྟོགས་མཐུན་ཉེས་པ་རྣམས་ལ་ནི། །འགྱོད་དང་སྒྲིམ་སེམས་ཡང་ཡང་
 བྱ། །བསྐྱབ་པ་ཡོངས་སུ་སྒྲོང་བ་ནི། །གསོ་སྒྲོང་དབྱར་གནས་དགག་དབྱེ་སྟེ། །
 གཞི་གསུམ་སྟོན་ནས་རང་རྒྱུད་སྒྲོང་། །བདེ་བར་གནས་པའི་རྒྱུན་བསྟེན་པ། །ཟས་
 གོས་གནས་མལ་སྤྱན་རྣམས་ལ། །འདོད་ཞེན་ཆེན་དོས་འཆོལ་བ་དང་། །ཏ་ཅང་
 ཆོག་མི་ཤེས་པ་སྤང་། །དགོ་བའི་སྒྲོང་བ་ལྟར་ལེན་ཆོ། །སེར་སྤྲུམ་ཡོངས་སྒྲོང་མི་
 རུས་པ། །ངལ་ཞིང་དྲུབ་པའི་མཐའ་ཡང་སྤང་། །མདོར་ན་མགོན་པོ་སྤྱ་སྒྱུབ་
 ཀྱིས། །མདོན་མཐོ་རེས་ལེགས་མ་ལུས་པའི། །རྩ་བ་རྩལ་ཁྱིམས་ཡིན་པར་
 གསུངས། །སྟོང་ནས་ཆོས་བཞིན་བྱེད་འདོད་པའི། །དགོ་རྩལ་རྣམས་ཀྱི་བསྐྱབ་
 པའི་གནས། །སྟོན་པའི་འདུལ་བའི་གཞུང་ལུགས་མཆོག་ །སྤུམ་བརྒྱུ་བ་དང་ཀླ་རི་
 ཀ། །འཇམ་མགོན་སྤྱ་མ་ཡབ་སྤྲུམ་གྱི། །ལེགས་བཤད་མན་དག་ཆོགས་རྣམས་

ལ། །མཁས་པ་བརྟེན་ནས་རྒྱལ་བཞིན་སྤང་། །བྱལ་པའི་བསྟན་ལ་ཞུགས་ནམས་
 གྱིས། །རང་གི་ནོར་བུ་ཡོངས་དོར་ནས། །མཆིང་བའི་གོར་མ་གཟུགས་ལེགས་
 དག །ལེན་པའི་ངལ་བ་དོར་བྱོས་ལ། །རྒྱལ་ཁྲིམས་ནོར་བུ་རེན་ཆེན་ལ། །གཅེས་
 སྤྲེལ་བྱི་དོར་གྱིས་ཤིག་ཅིས། །ཀྱན་ལ་བདག་གིས་ཡན་པར་སྤྲེལ། །འདིར་འབད་
 དགེ་བའི་མཐུ་སྟོབས་གྱིས། །བདག་དང་འགྲོ་བ་མ་ལུས་བ། །རྒྱལ་ཁྲིམས་གྱུ་
 ཆེན་ལ་བརྟེན་ནས། །རྣམ་གྲོལ་གླིང་དུ་ཕྱིན་གྱུར་ཅིག།   ॥

ཅེས་དགེ་རྒྱལ་གྱི་བསྐྱབ་བའི་སྟོམ་ཆེག་འདི་ནི་དགེ་རྒྱལ་བཙོན་འགྲུས་རྒྱ་
 མཆོས་ནན་གྱིས་བསྐྱལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས། །འདུལ་བ་འཛིན་བ་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་
 མཚན་གྱིས་བཀྲ་ཤིས་བསམ་གཏན་གླིང་དུ་སྤྱར་བའོ། །

༡༡། །འདུལ་བའི་བསྐྱབ་བྱ་འོད་ལྗན་སྟོང་པོ་
ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

ན་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་མཁས་པ་ལྟར་ལ། མཚན་དཔེས་རབ་མཛོས་མཐོང་བ་དོན་
ལྡན་མཛད་པའི་སྒྲུ། འབྲུག་ཅུང་འབྲུངས་ལྡན་འགྲོ་ལ་དབུགས་འབྱིན་མཛད་པའི་
གསུང་། མཁའ་པར་འཕྱེད་ལྡན་འགྲོ་ལ་གཡེལ་མེད་གཟིགས་པའི་བྲག་མཐོང་། འགྲོ་
པའི་སྒྲུ་མ་ཐམས་ཅད་མཁའ་པ་ལ་བྲག་འཛེལ། གནས་སྒྲུབས་མཐར་བྲག་ལན་
བདེ་མ་ལུས་འབྲུང་བའི་གནས། ཞོན་མོངས་སྒྲུག་བསྐལ་མ་ལུས་སེལ་བའི་སྒྲུལ་
གཅིག་ལ། ཁྲི་མེད་སྟོན་པ་མཚོག་དེས་བཙུ་བས་བཅས་པ་ཡི། སྔོ་ཐར་བཅས་
མཚམས་སྒྲུང་རྒྱལ་འགའ་ཞིག་འདིར་བཞུགས་ཀྱང་། བེག་གསུམ་ཡོན་ཏན་མ་ལུས་
འབྲུང་བའི་གཞི་དང་རྟེན། རྒྱལ་དང་རྒྱལ་སྐྱེས་སྒྲོ་བ་མར་བཅས་པའི་གཅིས་པའི་
ཁོར། བསྟན་པའི་ནང་མཛོད་ལེགས་གསུངས་འདུལ་བ་འཛིན་འདོད་པའི།
གཟུང་གནས་སྒྲོ་གོས་ལྡན་རྣམས་རབ་དང་དགའ་བ་སྦྱེད། །

དེ་ལ་འདིར་དག་ཚུལ་གྱི་བསྐྱབ་བྱའི་སྒྲུབ་ཆེག་གི་དོན་རྣམས་གོ་སྐྱབ་པའི་
 བྱེད་ཆེག་གི་གོ་མིམ་ལྟར་འཆད་པ་ནི། བ་མོ་མུ་ནི་ཨི་རྩུ་ཡ། གང་གི་བཀའ་བཞིན་
 གྲུབ་བྱས་ན། །འདི་ཕྱི་འི་དོན་རྣམས་མ་ལུས་པ། །འདི་གྲག་ཉིད་དུ་སྒྲུབ་མཛད་
 པའི། བྱེད་པའི་དབང་པོ་ལ་བྱག་འཆོལ། །ཞེས་པ་ནི་མཆོད་པར་བརྟེན་པ་སྟེ།
 སྟོན་པ་བཅོམ་ལྟན་འདས་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་
 རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཤུག་བྱེད་པ། ཤུག་མེད་གོ། ཤུག་འི་རྒྱལ་པོ་བྲགས་རྗེ་

ཅན་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་བཀའ་དྲིན་རྗེས་སུ་བྱན་པའི་སྒོ་ནས་བྱག་འཆལ་ཞིང་
 རྒྱབས་སུ་འགོ་བཤེ། །དེ་ཡང་བྱ་བ་གང་བྱེད་ཀྱང་དགོན་མཆོག་མཆོད་ཅིང་
 གསོལ་བ་བཏབ་ནས་བྱ་དགོས་པར་རྒྱབས་འགོའི་བསྐྱབས་བྱུང་གསུངས་པ་ལྟར།
 ཚུམ་པའི་བྱ་བ་འདིས་མཆོན་ཆོས་ལྡན་གྱི་བྱ་བ་མཐའ་དག་གི་གས་མེད་པར་
 མཐར་ཕྱིན་པར་འགྱུར་བའི་ཆེད་དུའོ། །སྟོན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་དེ་ཉིད་ཀྱི་བཀའ་
 དྲིན་བྱན་པར་བྱེད་ཚུལ་ནི། བསྐྱགས་འོས་བསྐྱགས་བསྟོན་ལས། ཁྱེད་ཀྱིས་གང་
 ལས་འགོ་བཤེད་ག །མ་བྱངས་རྒྱུད་པ་དེ་གང་མཆིས། །གང་དང་འཛིག་རྟེན་མ་སྤྱད་
 པའི། །ལུན་ཆོགས་དེ་ཡང་གང་ཞིག་མཆིས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སེམས་ཅན་
 རྣམས་ལ་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་སྐབས་བདེ་གང་འབྱུང་བ་པ་ཐམས་ཅད་
 སངས་རྒྱལ་གྱི་ཐུགས་རྗེ་དང་རྣམ་མཐུ་ཁོན་ལས་འབྱུང་གི། སངས་རྒྱལ་གྱི་མཐུ་
 ལ་མ་ལྟོས་པར་བདེ་བ་ལྷ་མོ་ཞིག་ཀྱང་འབྱུང་ཐབས་མེད་པར་གསུངས། ཁྱེད་
 པར་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ལ་ཞུགས་ནས་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་འཆད་ཚུངས་ཚུམ་
 གསུམ་སོགས་ཆོས་ལྡན་གྱི་བྱ་བ་ཁྱེད་པར་ཅན་བྱེད་པ་རྣམས་ནི་རྒྱལ་བའི་ཐུགས་
 རྗེ་དང་རྣམ་མཐུ་ཁོན་ལ་ལྟོས་པ་ནི། ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱད་པ་ལས། རྒྱལ་བའི་
 ཉན་ཐོས་པ་དག་རི་སྟེང་ཆོས་སྟོན་དང་། འཆད་དང་རིགས་པ་དག་དང་ལྡན་པར་
 བརྗོད་པ་དང་། །མཆོག་འཕགས་བདེ་བ་བྱེད་དང་དེ་ཡི་འབྲས་ཐོབ་པ། །དེ་དག་
 ཀྱན་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྦྱེས་ལུང་མཐུ། ཅི་ཕྱིར་ཞེན་རྒྱལ་བས་ཆོས་རྒྱལ་
 གང་བསྟན་པ། །དེ་ལ་མི་མཆོག་སྟོབ་མར་གྱུར་པས་མངོན་བསྐྱབས་གིང་། །
 མངོན་སུམ་བྱས་ནས་བསྐྱབ་པ་རི་བཞིན་སྟོན་བྱེད་དེ། སངས་རྒྱལ་མཐུས་བྱེད་
 རང་གི་སྟོབས་ཀྱི་མཐུས་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དག་བཅོམ་བདག་

ཉིད་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱང་ཆོས་འཆད་པ་སོགས་བསྟན་པ་ལ་བྱ་བ་བྱེད་པ་ཐམས་
 ཅད་རྒྱལ་བའི་ཐུགས་རྗེ་དང་རྣམ་མཐུ་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་ནས་བྱེད་དགོས་ཀྱི།
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཐུ་ལ་མ་ལྟོས་པར་རང་དབང་དུ་བྱ་མི་རྣམས་པར་གསུངས་ན།
 བདག་ཅག་ལྟ་བུའི་སྤྱོད་སྤྲོད་འཆིང་བ་ཀྱན་ལྟར་རྣམས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཐུ་
 ལ་མ་ལྟོས་པར་རང་དབང་དུ་ཆོས་ཆེག་གཅིག་ཙམ་ཡང་སྤྲོ་བར་ག་ལ་རུས།
 འཛིག་ཏེན་ན་ཆོས་ཀྱི་ཡི་གེའི་གཟུགས་གཅིག་ཙམ་འདྲི་ཤེས་པའང་སངས་རྒྱས་
 ཀྱི་ཐུགས་རྗེ་དང་འཕྲིན་ལས་ཁོ་ནར་གསུངས་ན། རྒྱལ་བའི་དམ་ཆོས་སྟོག་པ་
 དང་། འཛིན་པ་དང་། འཆང་བ་དང་། ཁ་ཏོན་དུ་བྱེད་པ་དང་། གཞན་ལ་སྟོན་པ་
 སོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེ་དང་རྣམ་མཐུ་ལ་མ་བརྟེན་པར་འབྱུང་ཐབས་མེད་
 པ་ལྟ་ཅི་སྟོན། བྱེད་པར་དུ་ཡང་བདག་ཅག་སྟིགས་མ་ལུ་བདོའི་འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་
 བྱི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དབང་གཞན་ཐམས་ཅད་ལས་སྟོན་པ་ཐུབ་
 པའི་དབང་པོ་འདི་ཉིད་ཐུགས་རྗེ་དང་བཀའ་བྲིན་ཆེ་བ་ནི། བསྐྱལ་བ་འདི་ལ་
 འབྱོན་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་སྟོན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རིན་ཆེན་སྒྲིང་པོའི་
 སྟོན་སྒྲར་ཐུགས་བསྐྱེད་ནས་རང་རང་གི་ཞིང་འདམ་པའི་ཆོ་གཞན་ཐམས་ཅད་
 ཀྱིས་ཞིང་བཟང་བ་དང་གཏུལ་བྱ་དག་པ་གཉིས་ཀྱིས་འདམ་ནས། རྩོད་ལྟར་ཆོ་ལོ་
 བརྒྱ་པའི་དུས་འདི་ནི་གཏུལ་བྱ་རྣམས་ཆོ་སྤང་ཞིང་ལོངས་སྟོན་དཔུལ་བ་དང་མ་
 རུང་དམ་ཆོད་ཅན་ཤས་ཆེ་བས། དེ་འདྲ་བའི་གཏུལ་བྱ་མ་རུང་པའི་ཁྲོད་དུ་འཇུག་
 པར་ག་ལ་རུས་ཞེས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཡལ་བར་དོར་བ་ན། བདག་ཅག་སྟོན་པ་
 ཐུགས་རྗེ་ཅན་འདི་ཉིད་བམ་ཟེ་རྒྱ་མཚོའི་རྒྱལ་དུ་འབྱུངས་པ་དེས་ཐུགས་རྗེས་མ་
 བཟོད་པར་སྒྲིང་སྟོབས་ཆེས་ཆེར་བཞེས་ནས། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་

དཔའ་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཡལ་བར་བོར་བའི་སྟིགས་མའི་དྲུས་དེ་བདག་གིས་གཟུང་བར་བྱའོ། །བདག་དེའི་བར་དུ་འཛང་མི་རྒྱ་བར་གསུལ་བྱ་དེ་དག་གི་དོན་དུ་བྱ་དགའ་བའི་སྟོང་པ་རྒྱབས་པོ་ཆེ་དག་སྦྱང་ནས། ཉམ་ཚུད་ལྷན་ཆེ་ཡོ་བརྒྱ་བའི་དྲུས་ལ་བབ་པ་དེའི་ཆེ་བདག་ཞིང་དེར་བྱིན་ནས་འཛང་རྒྱ་ཞིང་། གསུལ་བྱ་མ་རུང་པ་དེ་རྣམས་གསུལ་བར་བྱའོ་ཞེས་བྲགས་བསྐྱེད་པ་ན། བྲགས་བཅུའི་ཞིང་ཐམས་ཅད་གཡོས་གིང་འདར། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་མེམས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མེ་ཏྲག་གཏོར་ཅིང་འགཅ་ལྷ་མེད་པའི་བསྐྱགས་པ་རྒྱ་ཆེར་མཛད། དོན་འདི་ལ་བྱབ་པའི་དབང་པོ་ལ་བསྟོད་པ་བྱིན་རྒྱབས་ལྷུང་འཕྱག་ཅེས་བྱ་བ་ལས། སྟིགས་མ་ལྷ་ཡིས་ཉ་ཅང་སྐྱགས་པ་ཡི། ཞིང་འདི་གཞན་གྱིས་སྤངས་དྲུས་མགོན་ཁྱོད་ཀྱིས། ཡོངས་སུ་བཟུང་སྟེ་རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་ཀྱིས། །པད་དགར་ལྷ་ལུང་བསྐྱགས་པའི་དགོས་པའང་ཅི། ཞེས་གསུངས། དེས་ན་སྟོ་གྲོས་དང་ལྷན་པ་རྣམས་ཀྱིས་རང་ལ་པན་བདེ་གང་བྱང་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་བྲིན་ཁོ་ན་ཡིན་པ་དང་། ལྷག་པར་སྟོན་པ་བྲགས་རྩེ་ཅན་འདི་ཉིད་ཀྱི་བཀའ་བྲིན་དང་བྲགས་རྩེ་ཆད་མེད་པའི་ཚུལ་དེ་དག་ཡང་ཡང་དྲན་པར་བྱས་ནས་རྒྱན་དུ་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ལ་བརྩོན་པར་བྱའོ། རྟེན་དགའ་དལ་བའི་རྟེན་ཐོབ་ཅིང་། རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ལ་ཞུགས་ནས། །དགེ་ཚུལ་སྟོམ་པ་ཐོབ་རྣམས་ཀྱིས། །བསྐྱབ་པ་སྦྱང་བའི་ཐབས་འགའ་ཞིག་ །ལུང་ལས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་བྱ། ཞེས་པ་ནི་རྩོམ་པར་དམ་འཆའ་བ་སྟེ། མདོན་པར་མཐོ་བ་དང་ངེས་པར་ལེགས་པས་བསྐྱས་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་དང་རྩ་བ་ནི་སྟོམ་པའི་ཚུལ་བྲིམས་ཉིད་ཡིན་པར་གསུངས་ལ། སྟོམ་པའི་ཚུལ་བྲིམས་རྣམ་པར་དག་པར་བྱེད་པ་ལ་དེ་སྦྱང་

ཚུལ་གྱིས་དགོས་པས། འདིར་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་དགོ་ཚུལ་
 གྱི་སྟེང་པ་ཐོབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱབ་ཁྱིམ་སྤྱང་ཚུལ་འདུལ་བ་ལུང་དང་།
 དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་ཆེན་མོ་དག་ལས་བརྒྱུ་ཏེ་སྤངས་འདས་སོ་ཏུག་
 གི་ངོས་འཛིན་དང་ཉེས་པ་དེ་དག་གིས་མ་གོས་པར་བྱེད་ཚུལ། བརྒྱལ་གོས་ན་
 བྱིར་བཅོས་བྱ་ཚུལ་རྣམས་གཙོ་བོར་སྟོན་ཅིང་། བསྐྱབ་བྱའི་གནས་གཙོ་བོ་གཞན་
 འགའ་ཞིག་ཀྱང་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ཡང་དག་བཅོས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རྣམས་
 ཀྱིས་ཀྱང་འདུལ་བའི་བསྐྱབ་པའི་གནས་རྣམས་སྟོན་པའི་ཆེ་རྒྱལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་
 གསུངས་པའི་ལུང་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོན་པར་བྱེད་པ་མ་གཏོགས་རང་དགར་
 བསྐྱབ་བྱའི་གནས་ལྟ་མོའི་ཞིག་ཀྱང་སྟོན་མི་ལུས་པར་གསུངས་ན། བདག་ཅག་
 བྱིས་པ་སྐྱུ་བོ་སྐོ་མི་གསལ་བ་སྟོངས་པ་འཆིང་བ་ཀྱན་ལྷན་ཞིག་གིས་རང་སྟོབས་
 ཀྱིས་སྟོན་ག་ལ་ལུས། དེས་ན་རྒྱལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་གསུངས་པའི་འདུལ་བའི་སྡེ་སྟོད་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་སོ་སོར་ཐར་པའི་མདོ། དེའི་དོན་ཞིབ་ཏུ་འགྲེལ་བ་རྒྱལ་བ་
 ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པའི་ལུང་རྣམ་འབྱེད། གཞི་བཅུ་བདུན། ལུང་ཕན་ཆོགས།
 གཞུང་དམ་པ་སྟེ་འདུལ་བ་ལུང་སྟེ་བཞི་དང་། དེ་དག་གི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བ་ལ་
 ཆད་མར་གྱུར་པ་སྟོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཡོན་ཏན་འོད་ཀྱིས་མཛད་པའི་འདུལ་བའི་
 མདོ་འགྲེལ་བ་དང་བཅས་པ་དང་། སྟོབ་དཔོན་ཤུག་འོད་ཀྱིས་མཛད་པའི་འདུལ་
 བ་སུམ་བརྒྱ་པ་འགྲེལ་བ་དང་བཅས་པ་སོགས་འཕགས་ཡུལ་གྱི་དགོངས་འགྲེལ་
 ཆེན་པོ་རྣམས་དང་། བཀའ་དང་དགོངས་འགྲེལ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་
 བསྐྱབ་བྱའི་གནས་རྣམས་དེར་སང་གི་གདུལ་བྱས་ལག་ཏུ་ལེན་ཚུལ་གངས་ཟིའི་
 ཁྱོད་འདིར་གསལ་བར་མཛད་པ་ལ་བྱུང་དབང་གཉིས་པ་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་ཆོས་ཀྱི་

རྒྱལ་པོ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་མན་ངག་ལ་བརྟེན་ནས་འཆད་དོ། །དེ་ཡང་འདུལ་བའི་སྡེ་སྡོད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་བསྟུ་ན། སྡོམ་པ་མ་ཐོབ་པར་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཐབས། ཐོབ་པ་མི་ཉམས་པར་སྤྱང་བའི་ཐབས། ཉམས་ན་ཕྱིར་བཅོས་པའི་ཐབས་གསུམ་དུ་འདུའོ། །

དང་པོ་སྡོམ་པ་མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ནི་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་གཞི་དང་ལས་བརྒྱ་ཅ་ལས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་རན་སོང་གསུམ་དང་ལྟ་རྣམས་ལ་ནི་དགེ་ཚུལ་དང་དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་སྦྱེ་བའི་སྐལ་བ་མེད་ལ། མི་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་བྱང་སྐྱ་མི་སྟོན་པ་རྣམས་ལ་སྡོམ་པ་སྦྱེ་བའི་སྐལ་བ་མེད་ཅིང་གྲིང་གཞན་གསུམ་གྱི་མི་རྣམས་སྡོམ་པའི་རྟེན་དུ་གསུངས། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་འཛམ་བུ་གྲིང་པའི་མི་རྣམས་སྡོམ་པ་སྦྱེ་བ་ལ་རྟེན་བྱེད་པར་དུ་འཕགས་པར་གསུངས། དེ་ལྟ་ནའང་འཛམ་བུ་གྲིང་པའི་མི་ཐམས་ཅད་ལ་སྡོམ་པ་སྦྱེ་བའི་སྐལ་བ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་སྐྱ་མི་ཐོས་པའི་མཐའ་འཁོབ་པ་རྣམས་དང་། དབང་པོ་མ་ཆང་ཞིང་གྲུན་ལྷགས་སུ་སོང་སྟེ་སྐལ་བ་མེད་པ་རྣམས་དང་། ཆོ་རབས་སྟོན་མའི་ལས་དང་ཆོ་འདིར་གྲོགས་རན་པའི་དབང་དུ་སོང་སྟེ་ལས་རྒྱ་འབྲས་མི་བདེན་པར་ལྟ་བའི་ལོག་ལྟ་ཅན་སོགས་སྡོམ་པ་སྦྱེ་བའི་སྐལ་བ་མེད་པ་ཤིན་ཏུ་མང་ངོ་། །སོ་སོར་ཐར་པའི་མདོ་ལས། སངས་རྒྱལ་ཞེས་བྱའི་སྐྱ་འདི་ཡང་། །འཛིག་རྟེན་དག་ན་རབ་ཏུ་དཀོན། །མི་ཉིད་རྟེན་པར་ཤིན་ཏུ་དགའ། །རབ་ཏུ་བྱུང་བའང་ཤིན་ཏུ་དཀོན། །དེ་བཞིན་རབ་ཏུ་བྱུང་རྣམས་ཀྱི། །རྒྱལ་བྱིམས་ཕུན་སུམ་ཆོགས་རབ་དཀོན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྤྱིར་སངས་རྒྱལ་གྱི་མཚན་ཐོས་པའང་དགའ་ན། རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ལ་ཞུགས་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་སོ་སོར་ཐར་

པའི་སྒྲིམ་པ་རྣམ་པར་དག་པ་ལྟ་ཅི་སྒྲིམ། དེས་ན་དལ་འབྱོར་གྱི་རྟེན་ལན་ཅིག་
 ཐོབ་པའི་དུས་འདིར་ཁྱིམ་ནས་ཁྱིམ་མེད་པར་རྒྱལ་བའི་བསྐྱབ་པ་ལ་རབ་རྒྱ་བྱུང་
 རྟེ་སོ་སོ་ཐར་པའི་སྒྲིམ་པ་བྲལ་ནས། དེའི་རྒྱལ་ཁྱིམ་སྒྲིམ་པར་དག་པ་ཞིག་
 བསྐྱུང་བ་ལ་སྒྲིམ་བུའི་རྒྱལ་ཅི་ཡོད་གྱིས་འབད་པར་བྱ་དགོས་ལ། དེ་ཡང་ཁྱིམ་ན་
 གནས་པའི་སྒྲོན་དང་རབ་རྒྱ་བྱུང་བའི་ཕན་ཡོན་སྒོ་དུ་མ་ནས་བསམ་དགོས་པར་
 གསུངས་པས། ཁྱིམ་ན་གནས་པ་ནི། འབྱོར་བ་ཆེན་ཉམས་གྱི་དོགས་པ་དང་།
 དཔུལ་ན་འཆོལ་བའི་སྒྲིག་བསྐྱེལ་དང་། ཆོང་དང་ཞིང་ལས་དང་རྒྱལ་པོའི་དབྱ་
 ཁྲལ་དང་། དེ་དག་གི་ཕྱིར་དུ་ཕན་ཚུན་འཐབ་ཅིང་རྩྱུང་པ་དང་། སྒྲིག་ཆགས་
 གཞན་ལ་འཆེ་ཞིང་གཞོད་པར་བྱེད་པ་སོགས་སྒྲིག་པའི་ལས་ལ་སྒོ་ཀླན་ནས་
 འཇུག་པ་དང་། ཆེ་འདིར་ངལ་ཞིང་དུ་བ་ལ་བྱི་མར་ངན་སོང་མུ་མཐའ་མེད་པར་
 འབྱུང་བའི་རྒྱ་སྐྱབ་པ་སོགས་ཉེས་པ་དང་སྒྲིག་བསྐྱེལ་དུ་མའི་འབྱུང་ཁུངས་རྒྱལ་
 པོའི་བཅོན་ར་དང་དུག་སྐྱུལ་གྱི་ཁུང་བྱ་ལྟ་བུ་སྟེ། སྒྲིམ་རབས་ལས། བཅོན་ར་
 འདྲ་བའི་ཁྱིམ་ལ་ནི། ཁན་ཡང་བདེ་བར་མ་སེམས་ཤིག །སྐྱུག་གམ་ཡང་ན་
 དཔུལ་ཡང་རུང་། ཁྱིམ་ན་གནས་པ་ནད་དུ་ཆེ། གཅིག་ནི་བསྐྱུང་བས་ཉོན་མོངས་
 ལ། གཉིས་པ་འཆོལ་བས་ཤ་ཐང་ངོ། །སྐྱུག་གམ་ཡང་ན་དཔུལ་ཡང་རུང་། །
 གང་ན་བདེ་བ་མེད་གྱུར་པ། ཁྱེད་ལ་དགའ་བ་ཆོངས་པ་ནི། སྒྲིག་པའི་འབྲས་བུ་
 སྒྲིན་པ་ཉིད། ཁྱིམ་དང་། ཁྱིམ་གྱི་སོ་ནམ་བུས་ན་ནི། རྒྱན་དུ་མི་སྦྲར་མི་རུང་
 ཞིང་། ལ་རོལ་ཉེས་པ་བྱེད་པ་ལ། ཁན་རྒྱར་མི་བྱར་མི་རུང་ངོ། གཤམ་ཉེ་ཆོས་
 སྦྱོང་ཁྱིམ་གྱི་སོ་ནམ་འཆོར། ཁྱིམ་ལ་སྐྱོགས་ན་ཆོས་ཀྱང་ག་ལ་འགྲུབ། ཆོས་གྱི་
 ལས་ནི་རབ་རྒྱ་ཞིབ་ཡིན། ཁྱིམ་གྱི་དོན་ནི་དག་ཤུལ་ཅན་གྱིས་འགྲུབ། ཁྱེད་པས་

ཆོས་དང་འགལ་བའི་སྒྲིན་ཡོད་ཕྱིར། བདག་ལ་ཕན་འདོད་སུ་ཞིག་ཁྱིམ་ན་
གནས། ཞེས་དང་། དྲེགས་དང་ང་རྒྱལ་གཏི་མུག་སྐྱུལ་གྱི་ཆར། རབ་ཏུ་ཞི་བ་
དགའ་བའི་བདེ་འཛིག་པ། ལྷུག་བསྐལ་མི་བཟད་མང་པོའི་གནས་གྱུར་ཁྱིམ།
ཁྱུང་དང་འབྲ་བར་སུ་ཞིག་གནས་པར་བྱེད། ཅིས་སོགས་རྒྱལ་བ་སྐྱས་དང་
བཅས་པས་ལན་ཅིག་མིན་པར་སྤྲད་ཅིང་། རང་གིས་ཀྱང་ལྷུག་བསྐལ་མི་བཟད་
བ་མངོན་སུམ་དུ་མྱོང་ཡང་ད་དུང་གནས་དེ་ལ་དགའ་བ་ནི་ལས་ངན་པའི་འབྲས་
ལུ་སྒྲིན་པ་ཡིན་པར་གསུངས། རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་ཕན་ཡོན་ནི། འདུལ་བ་ལུང་ལས།
རང་གི་དོན་མ་འདྲེས་པར་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་དང་། བྱན་དང་མངག་གཞུག་དང་
བཀོལ་བ་དང་རང་དབང་མེད་ཅིང་དགའ་མཁྱུར་འགྲོར་མེད་པ་དག་གིས་མཆོད་
པ་དང་བསྟོད་པར་བྱ་བར་འགྱུར་བ་དང་། བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་འགྱུབ་པ་དང་།
བདེ་བ་སྤྲོ་ན་མེད་པ་ཐོབ་པ་དང་། བྱང་འདས་ཐོབ་པ་ལས་ཉམས་ཀྱང་ལྟར་སྒྲེབ་
དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཉན་ཐོས་སྒྲེས་སུ་དམ་བ་ཡང་དག་པར་སོང་བ་མཆོག་
རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་གྲངས་དུ་མར་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་བསྐྱགས་པར་མཐོང་བས། མཁས་
པས་རབ་ཏུ་བྱུང་བར་བྱ་བར་འོས་པ་ཉིད་དོ། ཞེས་ཕན་ཡོན་ཆེན་པོ་ལྔ་ཐོབ་པར་
གསུངས། ཆོ་འབྲུལ་ཆེན་པོའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། འདོད་པ་དག་ནི་རབ་ཏུ་སྟེན་བྱེད་
ཅིང་། ལུ་དང་རྒྱུང་མ་དག་ལ་སྟེན་བསྟེན་ནས། སྤྲད་པར་བྱ་བའི་ཁྱིམ་ལ་བརྟེན་
བ་དེ། སྤྲ་མེད་བྱང་རྒྱལ་དམ་པ་གཞར་མི་ཐོབ། ཁང་དག་འདོད་པ་ལྷི་སྐམ་མེ་
བཞིན་སྟོང་། ལུ་དང་རྒྱུང་མ་དག་ལ་སྟེན་སྤངས་ནས། ཁྱིམ་གྱིས་སྐྱག་སྟེ་ཁྱིམ་
ནས་མངོན་བྱུང་བ། ཁྱེད་དག་བྱང་རྒྱལ་མཆོག་འདི་རྟེན་མི་དགའ། ཁང་དག་ཁྱིམ་
ན་གནས་པར་བྱེད་བཞིན་དུ། བྱང་རྒྱལ་དམ་པ་མཆོག་འདི་ཐོབ་པ་ཡི། སངས་

རྒྱལ་གང་ཡང་སྒོམ་ཆད་མ་བྱུང་སྟེ། །མ་འོངས་པ་ནའང་མི་འབྱུང་གནས་པ་
 མེད། །རྒྱལ་སྤྱི་མཆིལ་མའི་ཐལ་བ་བཞེན་སྤངས་ནས། །དབེན་པར་དོང་སྟེ་
 དགོན་པར་གནས་བྱེད་པ། །ཉོན་མོངས་སྤངས་ཏེ་བདུད་ནི་བཅོམ་ནས་སྟ། །བྱང་
 རྒྱལ་རྒྱལ་མེད་འདུས་མ་བྱས་འཛང་རྒྱ། །ཞེས་དང་། རྩེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་
 བོས་ཀྱང་། རབ་རྩ་བྱང་བའི་ཕྱོགས་དག་ནི། །ཡོན་ཏན་ཆད་མེད་རྣམས་དང་
 ལུག། །དེ་ལྟར་སྟོམ་བཙུན་ཁྱིམ་པ་ཡི། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་ལས་བྱང་
 འཕགས། །ཞེས་སོགས་ལན་ཅིག་མིན་པར་བསྟགས་པ་མཐའ་ཡས་པ་མཛད། །
 རིང་ནས་ལམ་ལ་སྐྱུངས་པའི་རྒྱལ་སྤྱི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཁྱིམ་ན་བཞུགས་པ་
 དག་ཀྱང་ཁྱིམ་གྱི་གནས་ནི་ཉེས་པ་དང་སྟུག་བསྟུལ་གྱི་འབྱུང་ཁུངས་སྟ་གཟིགས་
 བས་རབ་རྩ་བྱང་བའོན་ལ་སྟོན་པར་མཛད་དེ། །ཁྱིམ་བདག་དག་ཤུལ་ཅན་གྱིས་
 ཞུས་པ་ལས། །བདག་ཀྱང་སྟུག་བསྟུལ་གྱི་གནས་ཁྱིམ་གྱི་གནས་ནས་མཛོན་པར་
 བྱང་སྟེ་ནམ་ཞིག་ན་འདི་ལྟ་བུ་སྟོན་པར་འགྱུར། །བདག་ཀྱང་ནམ་ཞིག་དགོ་འདུན་
 གྱི་ལས་དང་། གསོ་སྦྱང་གི་ལས་དང་། དགག་དབྱེའི་ལས་དང་། འདུད་པའི་
 ལས་དེ་ལ་གནས་པར་འགྱུར་སྟུམ་ནས། །དེས་འདི་ལྟར་རབ་རྩ་བྱང་བའི་སེམས་
 ལ་དགའ་བར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། གཞོན་ཅུ་མ་བདུན་གྱི་རྟོགས་བརྟུན་ལས་ཀྱང་།
 སྐྱ་རྣམས་བྲགས་པར་གྱུར་ནས་ནི། །ཐུག་དར་ཁྱོད་གྱི་གོས་འཛང་ཞིང་། །དགོན་
 པ་ཡུལ་རྩ་འདོད་པར་ནི། །ནམ་ཞིག་དེ་ལྟར་འགྱུར་ཞིག་གྱ། །གཉའ་ཤིང་གང་
 ཅུམ་རྣམ་ལྟ་ཞིང་། །ས་ཡི་ལྷུང་བཟེད་ལག་ཐོགས་ནས། །དབྱས་མེད་ཁྱིམ་ནས་
 ཁྱིམ་དུ་ནི། །ནམ་ཞིག་སྦྱང་མོ་སྦྱང་བར་འགྱུར། །རྟེན་དང་བཀྱར་སྒྲིར་ཆགས་
 མེད་ཅིང་། །ཉོན་མོངས་ཆེར་མའི་འདམ་རྩལ་དག་སྦྱང་བར་བྱེད་ཅིང་གྲོང་ཁྱིམ་

གྱི། སྤྱིན་པའི་གནས་སུ་ནམ་ཞིག་འབྱུང་། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། རྣམ་གསུམ་གྱི་
 སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱང་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་རྟེན་ཁོ་ན་ལ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་
 འཛང་བྱ་བར་མཛད་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་པས། བདག་ལེགས་སུ་འདོད་པ་དག་གིས་
 བསྟན་པའི་རྩ་བ་སོ་སོར་ཐར་པའི་བསྐྱབ་པ་བྲུངས་ཏེ་བསྐྱང་བ་ལ་འབད་པ་ལྟར་
 བྱུང་། དེ་ལྟར་བསམ་ནས་རབ་ཏུ་འབྱུང་བར་འདོད་པ་རྣམས་གྱིས་མཁན་སྟོབ་
 མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ཞིག་འབད་པ་ཆེན་པོས་བཅུལ་ལ་གསོལ་བ་བཏབ། དེ་
 བས་མཁན་པོར་འོས་པ་དེས་ཐོག་མར་བར་ཆད་དྲིས་ཤིང་བརྟགས་ནས། བར་
 ཆད་དང་མི་ལྡན་པར་ཡིད་ཆེས་པ་ན། དལ་འབྱོར་རྟེན་དཀའ། འཆི་བ་མི་རྟག་པ།
 ལས་རྒྱ་འབྲས། འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་རྣམས་ལེགས་པར་བཤད་དེ་ངེས་
 འབྱུང་གི་བསམ་པ་བསྐྱེད། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྤྱིང་ཐག་པ་ནས་སྐྱབས་སུ་
 འགོ་བའི་རྩལ་ལེགས་པར་གོ་བར་བྱས་ལ། སྐྱབས་འགོ་རྩལ་བྱེད་དུ་བྱས་ནས་
 དགོ་བསྟེན་གྱི་སྟོམ་པ་སྤྱིན། དེ་ནས་རབ་བྱུང་གི་ལྷ་བ་བྱེད་པའི་དགོ་སྟོང་ཞིག་ལ་
 ཆོག་གིས་བསྟོས་ནས། དེས་མཚམས་ནང་དེ་ནས་འདུས་པའི་དགོ་འདུན་རྣམས་
 ལ་གནང་བ་ལྷ། དགོ་འདུན་གྱིས་གནང་ནས། སྟོན་པ་དང་། ཆོས་ལུང་གི་སྤྲེགས་
 བམ་དང་། དགོ་འདུན་རྣམས་དཔར་པོར་བྱས་ཏེ་མཁན་པོ་ལ་གསོལ་བ་ལན་
 གསུམ་དུ་གདབ། དེ་ནས་རྟགས་ཆ་ལུགས་བརྗེ་བ་དང་། བསམ་པ་བརྗེ་བ་དང་།
 མིང་བརྗེ་བ་རྣམས་ལེགས་པར་ཚང་བར་བྱས་ལ་འཛིགས་སྟོབ་དང་ལེགས་སྟོན་
 ཅམ་མིན་པ་འཁོར་བ་མཐའ་དག་ལས་ངེས་པར་ཐར་པར་འདོད་པའི་ངེས་འབྱུང་
 དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སྐྱབ་པར་འདོད་པའི་
 འདུན་པ་ཤུགས་དྲག་པོས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ། སྐྱབས་འགོ་རྩལ་བྱེད་དུ་བྱས་

ནས་བར་མ་རབ་བྱུང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་དགོ་ཚུལ་གྱི་སྒོམ་པ་རིམ་བཞིན་སྒྲུང་།
 མཐུག་ཏུ་དུས་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་བསྐྱབ་པར་བརྟེན་པ་རྣམས་བྱས་ཏེ། སྦྱར་
 དངོས་རྗེས་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་དགོ་ཚུལ་གྱི་སྒོམ་པ་རྣམས་པར་དག་པ་ཞིག་ཐོབ་པར་
 བྱ། དེ་ལྟར་དགོ་ཚུལ་གྱི་སྒོམ་པ་རྣམས་དག་ཅིག་ཐོབ་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་བསྐྱགས་ཏེ།
 དགོ་ཚུལ་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་སྟོན་པའི་འདུལ་བ་སུམ་བརྒྱ་པ་ལས། ཉེན་མོངས་དག་
 གཡལ་ཀྱལ་བྱེད་ཚུལ་ཁྲིམས་ཏེ། །དགོ་ཚུལ་བརྟུལ་ཞུགས་ཚུ་ལོན་བཅུགས་པ་
 དང་། །འཆི་བའི་མཆེ་བ་འབྱེན་པར་བྱེད་པའི་ཐབས། །རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་
 དཔལ་ནོད་དབང་བསྐྱར་ཡིན། །ཞེས་དགོ་ཚུལ་གྱི་སྒོམ་པ་རྣམས་པར་དག་པ་ཞིག་
 ཐོབ་ན་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དང་ཉན་རང་དག་བཅོམ་པའི་གོ་འཕང་གང་སྐྱབ་
 གྱང་དེ་ལ་དབང་བ་དང་། དེ་དག་ཐོབ་པའི་སྐལ་པ་ཅན་ཏུ་བྱས་པ་ཡིན་པས། རི་
 ལྟར་གསུངས་པའི་བསྐྱབ་བྱ་རྣམས་ཚུལ་བཞིན་ཏུ་བསྐྱངས་ན་རིམ་པར་ཐོབ་ལུས་
 པར་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་དགོ་ཚུལ་གྱི་སྒོམ་པ་ཐོབ་ནས་ཉགས་ཆ་ལུགས་བསྐྱར་
 བ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་པར་མི་བྱ་བར་འདུལ་བ་ལ་སྐྱངས་ནས་བསྐྱབ་བྱ་རྣམས་ཤེས་
 པར་བྱས་ཏེ། ལྷོག་པ་ཐོས་བསམ་དང་སྦྱོང་བ་བསམ་གཏན་གཉིས་གྱི་སྒོ་ནས་
 ཀྱལ་བའི་བསྟན་པ་ལ་ཞུགས་པ་དོན་ཡོད་པར་བྱ་བ་དང་། མཐའ་སྦྱོབ་དགོ་
 འདུན་དང་བཙས་པ་གྲུས་པས་བསྟེན་བཀྱར་བ་སོགས་ཀྱལ་བས་རི་ལྟར་བཙས་
 པའི་བསྐྱབ་ཁྲིམས་ལས་མི་གཡེལ་བར་ལག་ལེན་ལ་ཅི་ཐེབས་བྱ་དགོས་པ་ནི།
 འདུལ་བ་མེ་དོག་ཐེང་རྒྱུད་ལས། ཚུལ་ཁྲིམས་འདི་ནི་འབྲས་བུ་ཆེ། །དེ་ལ་འདི་ནི་
 རྣམ་ཀྱན་ཏུ། །འདུལ་བ་མིན་པས་དག་པ་མེད། །རི་ལྟར་ཚུ་མེད་འདག་ཆལ་
 གྱིས། །མཉེས་གྱང་དྲི་མ་མི་འདག་བཞིན། །རི་ལྟར་རྒྱ་བ་མེད་པ་ཡི། །མཆོན་མོ་

དག་ནི་མངོས་མ་ཡིན། །དེ་བཞིན་རྒྱལ་བྱིས་མི་གནས་པའི། །རབ་བྱུང་རྒྱལ་
བའི་བསྟན་མི་མངོས། །དེ་ཕྱིར་སྟོམ་ལས་སྤངས་ནས་ནི། །བྱ་དང་བྱ་མིན་ཤེས་
ལུས་ཕྱིར། །རྒྱལ་བྱིས་ཀྱིས་ནི་བརྒྱན་འདོད་པས། །འདུལ་ལ་འབད་པས་
གནས་པར་བྱ། །ཞེས་དང། དེ་ཡིས་ལུས་པ་རི་བཞིན་དུ། །བསམ་གཏན་གྲོག་
པའི་ལས་དག་གིས། །ལུས་ལ་སྤིང་བོ་སྤང་བར་བྱ། །རུར་སྤྲིག་གྲོན་ཅམ་གྱིས་
ཆོག་པའི། །བསམ་པ་ནམ་ཡང་མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས། དགེ་རྒྱལ་ཞེས་བྱ་བའི་
དོན་ནི། དགེ་རྒྱལ་གྱི་སྐད་དོད་ཤ་མ་ཁི་ར་ཞེས་པ་དགེ་བའི་ལས་ལ་འཕེལ་
དུབ་པར་བྱེད་པའི་དོན་ཏེ། མཁན་སྟོབ་ལ་བསྟེན་བཀུར་བྱ་བ་དང། དགེ་སྟོང་
རྣམས་ལ་དུས་དུས་སུ་བྱིན་ལེན་དང། རུང་རུང་འདེབས་པ་དང། བཟའ་བཏུང་གི་
གཡོས་བྱ་བ་དང། གཙུག་ལག་ཁང་དང་མཆོད་རྟེན་ལ་མེ་ཏོག་འབུལ་བ་དང།
ཆག་ཆག་དང་ཕྱག་བདར་བྱ་བ་དང་མཆོད་རྟེན་སོགས་ལ་སྟོ་རུང་དུ་སྐྱེས་པ་
འཕྲོག་ཅིང་བྱི་དོར་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དང། གཙུག་ཁང་དང་གི་སྟོ་གསུམ་དགེ་བའི་
ལས་ལ་བརྟུན་ཅིང་འབད་པར་བྱ་བས་འཕེལ་བར་བྱ་དགོས་པའི་དོན་ཏེ། དགེ་རྒྱལ་
ཞེས་པའི་མིང་དོན་དང་མཐུན་པ་ཞིག་བྱའོ། །

གཉེས་པ་ཐོབ་པ་མི་རྣམས་པར་བསྐྱུང་བ་ལ་སྐྱུང་བས་ཡན་ལག་ལྷ་སྟེ།
ཕྱིའི་རྒྱུན་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱུང་བ། རང་གི་རྒྱུན་རང་གི་
བསམ་སྟོང་སྟན་ཆོགས་ཀྱི་སྟོ་ནས་བསྐྱུང་བ། འགལ་རྒྱུན་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཉེས་
པ་རྣམས་ངོ་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ་བསྐྱུང་བ། བསྐྱུང་བ་ཡོངས་སུ་སྐྱུང་བའི་སྟོ་ནས་
བསྐྱུང་བ། བདེ་བར་གནས་པའི་རྒྱུན་བསྟེན་པའི་སྟོ་ནས་བསྐྱུང་བ་རྣམས་སོ། །

དང་པོ་ཕྱི་འོད་ཀྱི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱར་བ་ནི།
 ལེགས་ཚོགས་ཅུ་བ་ཟླ་མེད་པ། །སྤྱི་མ་མཚོག་ལ་བརྟེན་བྱས་ནས། །བྱ་བ་ཐམས་
 ཅད་ལྷ་བྱེད་ཅིང་། །ཚོས་མཐུན་བཀའ་ལས་འདའ་མི་བྱ། །ཞེས་པ་སྟེ། དགོ་བའི་
 བཤེས་གཉེན་མཁས་པ་གྲུས་པ་ཆེན་པོས་རྒྱལ་བཞིན་དུ་བསྟེན་ཏེ་སྤྱང་དོར་
 ཐམས་ཅད་དེ་ལ་ལྷས་ནས་བྱེད་ཅིང་། །སྤྱང་སྤྱང་རྒྱམས་ལ་བྱན་ཤེས་ངོ་ཆ་ཁྲེལ་
 ཡོད་སྟེད་པ་ནི་བསྐྱབས་པ་སྐྱར་ཐབས་རྒྱམས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་མ་བྱས་ན་
 འདུལ་བ་ནས་བཤད་པའི་སྤྱང་སྤྱང་རྒྱམས་མི་ཤེས་ཤིང་། མ་ཤེས་ན་མི་ཤེས་པ་
 དང་། མ་གྲུས་པ་དང་། བག་མེད་པ་དང་། ཉོན་མོངས་མང་བ་རྒྱམས་ལྟར་བ་
 འབྱུང་བའི་སྟོ་ཡིན་པས། །སྟོ་དེ་རྒྱམས་མ་བཀག་པར་ཉེས་ལྟར་རྒྱམས་སྤྱང་བའི་
 ཐབས་མེད་དོ། །སྤྱིར་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་དང་ཅུ་བ་ནི་སྤྱི་མ་ཉིད་ཡིན་པ་
 དང་། ལུང་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་དང་པོར་སྟེ་བ་དང་། དེ་ནས་གནས་པ་
 དང་། འཕེལ་ཞིང་རྒྱས་པ་དང་། མཐར་ཕྱིན་པར་འགྱུར་བ་ཐམས་ཅད་དགོ་བའི་
 བཤེས་གཉེན་གྱི་མཐུ་ལ་རག་ལས་པར་གསུང་རབ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་
 པ་ནས་ལན་ཅིག་མིན་པར་གསུངས་ཤིང་། ལྷག་པར་སྐབས་འདིར་མཁན་སྟོབ་
 རྒྱལ་བཞིན་དུ་བསྟེན་པ་ནི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་དེ་ལ་ལྷ་ཞིང་བྱས་པས་སྤྱང་སྤྱང་ལ་
 མཁས་པར་འགྱུར་བ་དང་། བྱ་བ་རྒྱམས་མ་ལྷས་པར་བྱས་པའི་ཉེས་པ་ཁེགས་པ་
 དང་། བྱན་ཤེས་ངོ་ཆ་ཁྲེལ་ཡོད་སྟེ་སྤྱི་བས་རྒྱལ་བཞིན་རྒྱལ་བ་དག་པར་འགྱུར་
 རོ། །དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་དེ་ཡང་སྤྱི་བྱེད་སྤྱི་བྱེད་ཞིག་གིས་མི་ཚོག་གི་ཁཚན་
 ཉིད་དང་ལྷན་པ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ན་ཡོན་ཏན་རྒྱམས་རྒྱུན་པ་གི་བསྐྱབས་ཀྱི་ཞིང་
 འཕེལ་བར་འགྱུར་ལ། མི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་སྤྱི་གྲོགས་ལ་བརྟེན་ན་

ནི་ཚ་སྒོ་ཅན་གྱི་ཞིང་གི་ལོ་དྲོག་བཞིན་དུ་ཡོན་ཏན་སྤར་མ་སྒྲིལ་བ་མི་སྒྲིལ། སྒྲིལ་བ་
 རྣམས་ཉམས་པར་འགྱུར་དེ། འདུལ་བ་འོད་ལྗན་ལས། རྒྱལ་དེ་ལྷ་ལུའི་ཚོ་ག་
 བསྐྱུགས་པའི་སྤྲ་མ་ལ་བརྟེན་ན་མཚོ་ཆེན་པོའི་རྒྱུ་བཞིན་དུ་ཆོས་དགེ་བ་
 རྣམས་འཕེལ་བར་འགྱུར་རོ། །མཚན་ཉིད་དེ་དག་མ་ཆང་བ་ལ་གནས་པ་ནི་ཞིང་
 ཚ་སྒོ་ཅན་ལ་ས་བོན་བཟབ་པ་དང་འདྲ་བར་གཞོད་པ་ལ་བརྟེན་པར་འགྱུར་རོ། །
 ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །འོ་ན་དགེ་བའི་གཤེས་གཉེན་རི་ལྷ་ལུ་ཞིག་ལ་བརྟེན་
 རྣམས་ན། འདུལ་བ་ལུང་གཞིའི་བར་སྒོམ་ལས། །ལོ་བརྒྱ་ལོན་དང་འཛིན་དང་
 མཁས། །འིག་དང་གསལ་དང་འཛིན་བརྒྱུག་དང་། །སྒྲོབ་དང་སྒྲོབ་འཇུག་རྣམ་
 གཉིས་དང་། །ཡུན་སྤུམ་ཚོགས་གཉིས་རྣམ་པ་གསུམ། །སྒྲོབ་དང་མི་སྒྲོབ་བྱུང་
 ཤེས་དང་། །གནས་འཆང་འཆར་འཇུག་ལྷུང་བ་ཤེས། །ལྷོ་ཡི་རི་ལ་རྒྱ་བ་ཡི། །སྡེ་
 ཆོན་ཡང་དག་བསྐྱུས་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། མཁན་པོར་རུང་བ་ལ་ལྷ་
 ཡུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བྱུང་བར་ཅན་མང་པོ་ཞིག་དང་ལྷན་དགོས་པར་གསུངས། དེ་
 དག་གི་ །དོན་བསྐྱུས་ཏེ་འདུལ་བ་སྤུམ་བརྒྱ་བ་ལས། རྒྱལ་བྲིམས་དང་ལྷན་འདུལ་
 བའི་ཚོ་ག་ཤེས། ཉད་པར་སྒྲིང་བརྟེ་འཁོར་ནི་དག་པ་དང་། །ཆོས་དང་ཟང་ཟེང་
 ལན་འདོགས་ལ་བརྟེན་ཞིང་། །དུས་སུ་འདོམས་པ་དེ་དག་སྤྲ་མར་བསྐྱུགས། །
 ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བརྟེན་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་རྩ་བའི་ལྷུང་བས་མ་གོས་ཤིང་
 རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ལ་འཛེམ་པ། བརྟེན་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་བསྒྲེན་པར་
 རྫོགས་ནས་བར་མ་ཆད་དུ་ལོ་བརྒྱ་ལོན་པ། མཁས་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་འདུལ་བ་
 ཤེས་པ། ལན་འདོགས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་ལྷ་བ་མཐུན་པ། མཚན་མཐུན་པ། ཐ་སྤྲོད་
 གསུམ་དང་ལྷན་པ། ལུས་ཐ་མལ་དུ་གནས་པ། ས་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ། སྒྲིང་

རྗེ་དང་ལྷན་པ། བཟོད་པ་དང་ལྷན་པ། རང་ལམ་དག་པ། ཆོས་དང་ཟུང་ཟུང་གི་
 ཡན་འདོགས་པ་ལ་བཅུན་པ། རང་གི་མཁན་སྤྱོད་མཁས་ལ་བསྐྱབས་ཀྱི་གནས་
 རྣམས་ཚུལ་བཞིན་དུ་འདོམས་པར་བྱེད་པ་སྟེ། ཡོན་ཏན་དེ་དག་དང་ལྷན་པ་ཞིག་
 དགོས་པར་གསུངས། དེ་བཞིན་དུ་གནས་ཀྱི་སྤྱོད་མཁན་རུང་བ་ལ་ཡང་མཚན་ཉིད་དེ་
 དག་ཚང་དགོས་པར་གསུངས། མཁན་པོ་བཞུགས་པའི་སར་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་
 མཁན་པོ་ཉིད་ལ་ཞུས་ནས་བྱེད་དགོས་ཀྱི། གནས་ཀྱི་སྤྱོད་མ་ལོགས་སུ་བསྟེན་མི་
 དགོས་ལ། །བསྟེན་ཀྱང་མཁན་པོའི་སྤྱོད་ཀྱིས་གཟིགས་པ་ཙམ་གྱིས་གནས་ཀྱི་སྤྱོད་
 མའི་ཆོ་ག་ཞིག་པར་འགྱུར་བས་དགོས་པ་མེད་དོ། །མཁན་པོ་མ་བཞུགས་པའི་
 སར་གནས་ཀྱི་སྤྱོད་མ་དེས་པར་བསྟེན་དགོས་པས། གནས་ཀྱི་སྤྱོད་མར་རུང་མི་རུང་
 ལེགས་པར་བརྟགས་ལ་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་ཞིག་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་སྟེ། དེས་
 རྒྱབས་སུ་བ་ན་ཆོ་ག་བྱ་དགོས་པས། དེའི་ཚུལ་ནི་སྤྱོད་མའི་རྒྱུ་བ་གཉིས་ལ་མགོ་
 བོས་གཏུགས་པའི་སྤྱུག་བྱས་ཤིང་ལག་པ་གཉིས་ཀྱིས་བཅངས་ནས། སྤྱར་ཆོས་
 འབྲེལ་ཡོད་ན་སྤྱོད་དཔོན་ཞེས་བརྗོད། མེད་ན་བཅུན་པ་དགོངས་སུ་གསོལ།
 བདག་མིང་འདི་ཞེས་བསྟེན་པ་བཅུན་པ་ལ་གནས་དམ་བཅའ་བར་གསོལ་ན།
 བཅུན་པས་བདག་ལ་གནས་བཅའ་བ་སྤྱོད་ཅིག །བདག་བཅུན་པ་ལ་གནས་
 འཆའ་ཞིང་མཆིའོ། ཞེས་ལན་གསུམ་བརྗོད། མཁུག་ཏུ་ཐབས་ལེགས་བྱའོ། །
 གྲོག་པའི་སྤྱོད་དཔོན་ལ་བསྟེན་པར་རྫོགས་ནས་ལོ་བཅུ་ལོན་པ་མི་དགོས་ཀྱང་།
 གཞན་མགོང་དུ་བཤད་པའི་མཚན་ཉིད་དེ་དག་པལ་ཆེར་ཆང་བ་དགོས་ལ། གཙོ་
 བོར་ནི་སྟེ་སྟེ་གསུམ་ལ་མཁས་ཤིང་ལྷག་པར་འདུལ་བའི་སྤྱོད་སྤྱང་རྣམས་ཤེས་
 ཤིང་ལག་ལེན་དུ་བྱེད་པ་དང་སྤྱིར་བཏུང་བ་ཞིག་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེའོ། །སྤྱོད་མ་རང་

ཉིད་མཚན་ཉིད་རི་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་པ་དགོས་པ་ནི། འདུལ་བ་སུམ་བརྒྱ་པ་ལས།
 སློབ་དཔོན་ལ་གྲས་རྒྱལ་གྱི་མཉམ་ཡོངས་དག་དང་། །བསམ་གཏན་དང་ནི་འདོན་
 ལ་རྟག་བརྩོན་དང་། །གྲིམས་ཤིང་དུལ་ལ་བཟོད་དང་ལྡན་པ་ནི། །སློམ་བརྩོན་
 གནས་པའི་ཚོས་ལྡན་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སླ་མ་ལ་གྲས་པ།
 སློམ་པ་དང་ལྡན་པ། དག་པ་ལ་བརྩོན་པ། སླ་མའི་བྱ་བ་ལ་གྲིམས་པ། དུལ་བ་
 དང་ལྡན་པ། བཟོད་པ་དང་ལྡན་པ་སྟེ་མཚན་ཉིད་དུག་ཚང་དགོས་པར་གསུངས།
 མཁན་སློབ་དེ་དག་རི་ལྟར་བསྟེན་པའི་རྒྱལ་ལ། །བསམ་པས་བསྟེན་རྒྱལ་དང་།
 སྦྱོར་བས་བསྟེན་རྒྱལ་གཉིས་ལས། །བསམ་པས་བསྟེན་རྒྱལ་ནི་མཁན་པོ་ལ་མའི་
 འདུ་ཤེས་སྦྱིད་དགོས་པར་འདུལ་བ་ལུང་ལས་ཡང་ཡང་གསུངས་ཤིང་། དེའི་དོན་
 འདུལ་བ་སུམ་བརྒྱ་པ་ལས། །བདག་ཉིད་འདོད་པས་པ་ལྟར་རབ་སྤྲུག་དང་། །
 གྲས་པར་བྱས་ནས་སླ་མའི་རིམ་གྱོ་བྱ། །ཞེས་གསུངས། ལུང་མ་མོ་ལས། ལྟན་
 ཅིག་གནས་པ་དང་ཉེ་གནས་གྱིས་མཁན་པོ་དང་སློབ་དཔོན་ལ་སྟོན་པའི་འདུ་
 ཤེས་བསྦྱིད་པར་བྱའོ། །ཞེས་མཁན་སློབ་ལ་སྟོན་པའི་འདུ་ཤེས་སྦྱིད་དགོས་པར་
 གསུངས་ཏེ། དེ་ནི་སྟོན་གྱི་ངོས་ནས་མི་ལྟ་བར་ཡོན་ཏན་གྱི་ངོས་ནས་བསམས་ཏེ་
 དད་པ་སྦྱོང་དགོས་པའི་དོན་ཏེ། སླ་མ་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་མངའ་བ་ཞིག་
 ལའང་ཡོན་ཏན་གྱི་ངོས་ནས་མ་བསམས་པར་སྟོན་ལྟར་སྤང་བའི་ངོས་ནས་
 བསམས་ན་རང་རྒྱུད་ལ་ཡོན་ཏན་སྟེ་པའི་གཤམ་ཆེན་པོར་འགྱུར་ལ། སླ་མ་སྟོན་
 ཤེས་ཆེ་བ་ཞིག་ཡིན་ཡང་སྟོན་གྱི་ངོས་ནས་མ་བསམས་པར་ཡོན་ཏན་གང་ཡོད་གྱི་
 ངོས་ནས་དད་པ་སྦྱངས་ན་རང་ལ་བྱིན་སྐབས་ཞུགས་ནས་ཡོན་ཏན་རྒྱམས་གོང་
 འཕེལ་དུ་འགྱུར་བར་གསུངས། དེས་ནས་རྒྱལ་བས་རི་ལྟར་གསུངས་པའི་སླང་

དོར་གྱི་གནས་རྒྱུ་མས་རང་ལ་འདོམས་པར་བྱེད་པས་ན་འདི་ནི་བདག་གི་སྟོན་པའོ་
 སྟུམ་དུ་དང་པ་དང་ཁེལ་ཡོད་པ་དང་བག་སྐྱོར་བ་ལ་ཞུས་པའི་ངོ་ཚ་དང་ལྟན་པ་
 དང་། དེའི་དབང་གིས་ནམ་པ་མ་ཡིན་པའི་ལས་ལ་མི་འཇུག་པའི་གྲུས་པ་དང་
 བཅས་པ་དང་། རྗེས་དང་བཅས་པ་དང་། ར་རྒྱལ་དང་རྒྱགས་པ་བཅོམ་པས་
 སེམས་དམའ་བར་བྱ་བ་དང་། རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དང་། བསྟན་
 པའི་རྩ་བ་སོ་སོར་ཐར་པའི་སྟོམ་པ་ཐོབ་པ་དང་། ཐོབ་ནས་ཀྱང་གདམས་རག་
 རྒྱུས་པས་བྱ་ལ་སྟོབ་པ་ལྟར་ཚུལ་བཞིན་འདོམས་པར་མཛད་པའི་བཀའ་འདི་ནི་
 རམ་ཡང་འཁོར་ཐབས་མེད་དོ་སྟུམ་དུ་བཀའ་འདི་ནི་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་གྲུས་པ་ཆེན་
 པོས་བཀྱར་སྟེ། སྤྱི་ཞུ་དང་། སྤྱི་མར་བྱ་བ་དང་། སུ་དྲན་དུ་བྱ་བ་དང་། གཅེས་
 སྟུམ་སུ་བྱ་བ་ལ་དུས་ཀྱན་ཏུ། བཙོན་པ་མི་སྟོད་པར་བྱའོ། །བསམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་
 དང་ལྟན་པའི་སྟོན་ནས་སྐྱོར་བས་བསྟན་ཚུལ་ནི་སྟོན་ཐམས་ཅད་ནས་སྤྱི་མ་དེ་ཉིད་
 མཉེས་པ་སྐྱབ་ཅིང་མི་མཉེས་པ་སྟོང་བ་དང་། བྱ་བ་ཐམས་ཅད་སྤྱི་མ་དེ་ཉིད་ལ་
 ཞུས་ནས་འདུལ་བ་ནས་གསུངས་པའི་སྤང་སྤང་རྒྱུས་ལ་མཁས་པར་བྱས་ཏེ་
 གྲོག་པ་དང་ཚུལ་བཞིན་དུ་སེམས་པའི་སྟོན་ནས་རང་གི་རྒྱུད་བརྒྱལ་ཏེ་བཀའ་
 བཞིན་སྐྱབ་པས་མཉེས་པར་བྱེད་པའོ། །དེ་ཡང་ཉིན་ཞག་གཅིག་གི་བྱ་བ་ལ་
 མཆོན་ན། རམ་གྱི་སུམ་ཆ་ལུས་པ་ན་ལངས་ཏེ་རྒྱུ་མཁུར་བ་དོའམ་གསུམ་གྱིས་ཁ་
 ལེགས་པར་བཀྱས་ཏེ་དག་པར་བྱས་ལ་ཁ་ཏོན་དང་ཚུལ་བཞིན་དུ་སེམས་པ་ལ་
 འབད་ནས། རམ་ལངས་སུ་ཉེ་བ་ན་དཀོན་མཆོག་གི་སྐྱབ་སྤར་ཕྱག་བྱས་ཏེ། སྤྱི་
 མ་གང་དུ་བཞུགས་པའི་སྟོན་སྟེགས་ལ་དལ་བས་བརྟུངས་ནས་ནང་དུ་འོང་བ་གོ་
 བར་བྱས་ཏེ་སྟོན་སྟེགས་དལ་བས་དབྱེ། རང་དུ་ཕྱིན་ནས་ཕྱག་བཙལ་ཏེ་སྐྱེལ་མས་

བདེའམ་ཞེས་སྐྱུས་དྲིས་ལ་རང་གི་བྱ་བ་རྣམས་ལྷ། སྤྲུལ་ལ་ཉིན་པར་གྱི་ན་བཟའ་
 འབུལ་བ་དང་། མཚན་མོའི་མལ་གོས་བསྐྱ་བ་དང་། འདག་རྩལ་དང་སོ་གིང་དང་
 བྱས་གྱི་རྒྱལ་སོགས་པ་འབུལ། གནས་ཁང་ལ་ཆག་ཆག་དང་ཕྱག་བདར་ལེགས་
 པར་བྱ། ཚང་མར་དུ་བཟའ་བཏུང་གི་སྟ་གོན་བྱ་བར་འདོད་ན་ཕྱགས་མཉེས་པ་རི་
 ལྟ་བུ་ཞིག་སྟ་གོན་བྱ་ཞེས་དྲིས་ནས། བཟའ་བཏུང་གང་ལ་དགྲེས་པ་འབུལ་སྐྱུ་
 དུ་ཡིད་ལ་བྱ་ཞིང་དེ་བཞིན་དུ་གཡོས་བྱ། གདུགས་ཚོད་ལ་བབ་པའི་དུས་ལྷ་ཞིང་
 ལྟར་བཟེད་བཟུ་བ་དང་། བཟེད་ཞལ་བཟུ་བ་དང་། རིལ་བ་སྤྱི་སྤྱགས་རྒྱས་
 བཀའ་བ་དང་། སྤྲུལ་ཕྱག་འཚལ་བར་བྱེད་ན་དེའི་ས་གཞི་ལ་ཕྱག་བདར་བྱ་བ་
 དང་། དུས་དུས་སུ་སྤྲུལ་མའི་རྒྱུད་པ་བཟུ་བ་དང་། བྱས་དང་བསྐྱུ་མཉེ་དང་དེའི་
 བྱས་སོགས་དགོས་པའི་ཆོ་དེའི་ལས་ལ་ནན་ཉན་བྱ། སྤྲུལ་བསོད་སྟོམས་ལ་
 འབྲོན་པ་ཞིག་ཡིན་ན་གསལ་བྱེད་དང་རྒྱ་ཆགས་སོགས། ཉེར་མཐོའི་ཡོ་བྱད་
 རྣམས་བྱི་དོར་བྱས་ལ་འབུལ། རང་ཉིད་ལ་ཟས་བསོད་པ་དང་ཡོད་བྱད་ཁྱད་པར་
 ཅན་སྟེར་བ་བྱུང་ན་སྤྲུལ་འདི་ལ་ཕུལ་ཞིག་ཅེས་འབུལ་དུ་འཇུག། ཡང་རང་གིས་
 ཟས་བསོད་པ་བྱུང་བ་དེ་ཁྱེར་ཉེ་སྤྲུལ་མཉེས་ན་འབུལ་བར་བྱེད། རང་གི་བྱ་བ་སྟོ་
 བུར་བ་རྣམས་ནི་དེ་དང་དེའི་དུས་སུ་རུང་མི་རུང་ལེགས་པར་ལྷ་ཞིང་། ཉིན་པར་
 གྱི་བྱ་བ་ནར་མ་རྣམས་ནི་སྤྱི་དེའི་དུས་དང་། མཚན་གྱི་བྱ་བ་རྣམས་དགོངས་ཀའི་
 དུས་སུ་ལྷ། དེ་ཡང་བཤང་གཅི་འདོར་བ་དང་། སོ་གིང་བཅའ་ཞིང་འདོར་བ་དང་།
 ཉེ་འཁོར་དང་བཅས་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་མཚོག་རྟེན་ལ་ཕྱག་བྱ་བ་དང་།
 འཆག་པའི་བསམ་པས་འདོམ་བཞི་བཅུ་རྩ་ལྟུན་ཆད་དུ་འགོ་བ་དང་རྒྱ་བཏུང་
 བ་དང་ལྷ་རིན་མེད་པའི་བྱ་བ་ཕྲན་ཆོགས་དང་། ལུས་ཉེ་བྱིན་པ་ན་བྱ་བ་ཆོས་ལྡན་

གཞན་ཕྱི་བ་རྣམས་ལྷ་མི་དགོས་ཤིང་། དེ་དག་མ་གཏོགས་པ་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་
 ལྷས་ནས་བྱེད་དགོས་ལ། ཐ་ན་རྩལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་དང་གཏམ་འདྲི་བ་ཙམ་
 ཡང་སྒྲ་མ་ལ་ལྷས་ནས་བྱེད་དགོས་གི་མ་ལྷས་པར་བྱ་མི་རུང་ལ། ཆར་འབྱུང་བ་
 སོགས་མི་རུང་བར་ངེས་པ་རྣམས་མི་ལྷ་ཞིང་། རུང་བར་ངེས་པ་རྣམས་དང་རུང་མི་
 རུང་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་རྣམས་ལྷ་དགོས་ལ། རང་གིས་རུང་བར་ངེས་ཀྱང་སྒྲ་མ་ལ་ལྷ་
 དགོས་པ་ནི་བྱ་བ་མ་ལྷས་པར་བྱས་པའི་ཉེས་པ་འགོག་པ་དང་། སྒྲ་མ་ལ་ལྷས་
 པས་ཁྱད་པར་ལྷག་པོ་རྟོགས་ནས་སྒྲ་དོར་ལ་སྒྲོ་གྲོས་ལྷག་པར་རྒྱས་པར་འགྱུར་
 བ་དང་། རང་གིས་སྒྲ་དོར་གི་བྱ་བ་གང་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་སྟོན་པ་དང་སྒྲ་མའི་
 བཀའ་བཞིན་དུ་བསྐྱབས་པས་བྱིན་རྒྱལས་འཇུག་པ་དང་། བསོད་ནམས་ལྷག་
 བར་འཕེལ་བ་སོགས་དགོས་པ་ཆེད། །བྱ་བ་རྣམས་རི་ལྟར་ལྷ་རྩལ་ནི་རྒྱུ་པར་
 གྱི་བྱ་བ་ནར་མ་རྣམས་རེ་རེ་ནས་ལྷ་དགོས་པ་འདུལ་བ་ལུང་ལས་གསུངས་ཤིང་
 མདོ་རྩ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་བཤད་ལ། ཅིས་ཀྱང་རེ་རེ་ནས་ལྷ་མ་ཐུབ་ན། བྱ་བ་མ་
 ལྷས་པར་བྱས་པའི་ཉེས་པ་ཁག་སྤྱིར་ལྷ་རྩལ་འོད་ལྗན་ལས། ཀྱན་ཏུ་སྤྱད་པ་
 རུང་བ་དག་བགྱེད། །ཞེས་བྱ་བའི་འདི་ཉིད་གྱིས་ལུང་ནོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་
 གསུངས་ཏེ། དེའི་ཆོ་ག་བྱེད་རྩལ་ནི། མཁན་པོ་དགོངས་སུ་གསོལ། བདག་མིང་
 འདི་ཞེས་བགྱི་བ་དང་གི་གདུགས་དང་མཚན་གྱི་རིམ་པའི་ཀྱན་ཏུ་སྤྱད་པར་རུང་
 བ་དག་བགྱེད་པར་ལྷ་རྩལ། ཞེས་བཞེད། མཁན་པོས་བག་ཡོད་པར་བྱོས་ཤིག །
 ཅིས་བཞེད། བྱ་བ་ལྷ་རྩལ་དེ་ནི་འདུལ་བའི་བསྐྱེད་བྱ་གནམ་ཆེ་ལྟར་མར་
 གསུངས། བྱ་བ་ལྷས་པའི་རྗེས་སུ་མཁན་སྒྲོབ་གྱིས་བག་ཡོད་པར་སྐྱབས་ཤིག །
 ཅིས་བཞེད་པར་འདུལ་འཛིན་མཚོ་སྣ་པ་ཆེན་པོས་གསུངས། མདོ་རྩ་ལས་

གསུངས་པ་ལྟར་བྱ་བ་རྣམས་རེ་རེ་ནས་ཞུ་བ་ཉིད་གལ་ཆེ་ཞིང་གཙོ་བོའི་དོན་ཡིན་
 བས། དེའི་རྒྱལ་ནི་མ་ལན་སྟོབ་གང་ལ་ཞུ་བ་དེ་ལ་བྱག་བཅའ་ནས། ཙོག་ཙོག་
 ལུང་འདུག་ཅིང་ཐལ་མོ་སྦྱར་ནས། དེང་བསོད་སྟོམས་ལ་མཆིའོ། ཉིན་མོ་སྟོད་དུ་
 མི་མཆིའོ། སློགས་བམ་སྟོག་པར་བགྱིའོ། །དགུང་ལ་བསམ་གཏན་བགྱིའོ། །
 ཞེས་པ་སོགས་བྱ་བ་རང་རང་གི་མིང་ནས་སྟོས་ཏེ། དེང་བདག་བྱ་བ་འདི་དང་
 འདི་བགྱིད་པར་ཞུ་ལགས་ཞེས་ཞུ། སྤྲ་མས་བྱ་བ་དེ་དག་རུང་མི་རུང་ལེགས་པར་
 བརྟགས་ཏེ་རུང་བ་རྣམས་ལ་བག་ཡོད་པར་སྒྲུབས་ཤིག་ཅེས་བརྗོད། མི་རུང་བ་
 རྣམས་ལ་གནང་བ་མི་སྟེར། དབྱེ་བ་མ་བྱེད་པ་རྣམས་ལ་དབྱེ་བ་བྱེ་སྟེ། བསོད་
 སྟོམས་སྟོད་པ་སོགས་གོང་དུ་འགོ་བའི་ཆོ་ཆང་འཛོང་དང་སྤྲ་འཛོང་སོགས་སྟོད་
 ཡུལ་མ་ཡིན་པ་ལྟར་མི་འགོ་བར་གདམས་ཤིང་། དགེ་བསྟན་དང་པ་ཅན་གྱི་ཁྱིམ་
 སོགས་འགོ་རུ་རུང་བ་རྣམས་ལ་གནང་བ་སྟེར་ཞིང་དེ་དག་ཏུ་བག་ཡོད་པར་
 སྒྲུབས་ཤིག་ཅེས་གདམས། དེས་མཚོན་ནས་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་རང་དབང་དུ་མི་
 གཏང་བར་སྤྲ་མ་ལ་ཞུས་ནས་བྱས་ནས་སྤང་སྤང་ལ་སྟོ་གོས་ཆེས་ཆེར་རྒྱས་ཤིང་རོ་
 ཆ་དང་ཁྱེལ་ཡོད་ཡུལ་དུ་སྟེ་བ་དང་། དུན་ཤེས་བག་ཡོད་ནར་མས་བསྟན་པས་
 རྒྱལ་ཁྱིམས་རྣམ་པར་དག་པ་རྒྱལ་བ་དབྱེས་པ་ཞིག་འོང་བས། འདུལ་བ་ལུང་
 དང་དེའི་དགོངས་འགྲེལ་མདོ་རྩ་བ་ནས་བྱ་བ་རྣམས་རེ་རེ་ནས་རང་གི་མིང་ནས་
 སྟོས་ཏེ་སྤྲ་མ་ལ་ཞུ་བར་གསུངས་པ་ནི་རྒྱལ་ཁྱིམས་སྤང་བའི་ཐབས་སྤྲ་ན་མེད་
 པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དགོང་མའི་དུས་སུ་སྤྲ་མའི་མལ་སྟན་བཤམ་པ་དང་།
 མཚན་མོ་བགོ་བའི་ཤམ་ཐབས་ཀྱི་གཟན་དབུལ་ཞིང་ཤམ་ཐབས་སྤང་བ་དང་།
 ཀླང་པ་བཟུ་བའི་རྒྱ་དང་རྒྱ་རྟེན་དང་ཆོལ་ཟངས་དབུལ་ཞིང་མཆིལ་ལྷམ་གཉིས་

ཕྱིའོ། །དེ་ལྟར་སྒྲ་མའི་བསྐྱེན་བཀྲར་བྱ་འོས་རྣམས་གྲུབ་ནས་རང་གི་འདུག་
གནས་སུ་ཕྱིན་ཏེ། རྣམ་ལ་དུམ་བུ་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བའི་སྟོང་སྟོང་གི་ཆ་ལ་མི་ཉལ་
བར་གྲོག་པ་དང་བསམ་གཏན་ལ་འབད་ཅིང་། རྣམ་གྱི་ཐུན་བར་པ་ལ་ཉལ་བ་ན་
སྒྲ་བའི་འདུ་ཤེས་དང་། དགོ་བའི་ཕྱོགས་ལ་བྱན་པ་བསྐྱེན་པ་དང་། སྒྲ་དུ་ལྡང་
བའི་འདུ་ཤེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཉལ་བའི་ཀུན་སྟོང་དང་དགོ་བའི་བྱན་པ་བསྐྱེན་
ཚུལ་གྱི་གདམས་ངག་རྣམས་ལེགས་པར་བྱན་བཞིན་པའི་སྐོ་ནས་ཉལ་ཞིང་།
གཉིད་གྱི་དུས་ཀྱང་དགོ་བའི་བྱན་པས་དུས་འདའ་བ་ལ་འབད་བར་བྱའོ། །དེ་
ལྟར་དགོ་ཚུལ་གྱིས་སྒྲོ་ལངས་ནས་སྒྲ་མ་ལ་བསྐྱེན་བཀྲར་བྱ་བའི་ཚུལ་དེ་དག་
ནི་དགོ་ཚུལ་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་སྟོན་པའི་གཞུང་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཀླ་རི་ཀ་ལྟ་བུ་པ་
དང་སུམ་བརྒྱ་བ་ཙ་འབྲེལ་རྣམས་ལས་གསུངས་ཏེ། ཀླ་རི་ཀ་ལས། རྣམ་གྱི་ཆ་
སྟོང་མལ་ནས་ལངས། །ན་ལངས་བར་དུ་ཁ་ཏོན་བྱ། །གདོང་དང་སོ་ཡི་དྲི་བཀྲས་
ནས། །རྫོགས་སངས་རྒྱས་ལ་གྲུས་ཕྱག་འཆོལ། །སྒྲ་མ་གནས་པའི་སྐོ་སྒྲེགས་
ལ། །ལག་པས་དལ་བུས་བརྟུང་བར་བྱ། །ནང་ཞུགས་གྲུས་པས་སྒྲ་མ་ལ།
།ཁམས་བདེ་མི་བདེ་ལ་སོགས་དྲི། །འདི་དག་བྱ་ཞེས་དྲིས་ནས་ནི། །ཞེས་དང་།
སྟན་ཚུ་ས་དང་སོ་ཤིང་དང་། །འདག་པའི་ཆལ་ཡང་སྟ་གོན་བྱ། །ལྟང་བཟེད་བཀྲ་
ལ་སོགས་པ་དང་། །སྒྲ་མའི་དགོས་པ་ཐམས་ཅད་བྱ། །དེ་ནས་དུས་རིག་ཕྱག་བྱ་
སྟེ། །དེ་བཞིན་གྲུས་པས་ཐལ་སྒྲར་ནས། །འཆོལ་མ་འཆོལ་ཞེས་སྒྲ་མ་ལ། །
བརྟུལ་ཞུགས་ཅན་གྱིས་ཀུན་ཞུས་ཏེ། །ཞེས་དང་། །སྒྲ་མ་གནས་པའི་མདུན་དག་
ཏུ། །སྒྲ་བས་དང་མཆིལ་མ་མི་འདོར་ཞིང་། །སོ་ཤིང་བཅའ་བར་མི་བྱའོ། །དེ་
བཞིན་སྟན་ལ་མི་འདུག་གོ། །མདུན་དུ་བཅག་པར་མི་བྱ་ཞིང་། །ཁྱེད་རེངས་སུ་ཡང་

མི་དབྱུང་ངོ། ཞེས་དང་། སོ་བཟུ་བ་དང་རྩ་བུར་དང་། འཤང་གཅི་བྱེད་དུ་
 འགོ་བ་དང་། མཚམས་ནང་སྟོན་ལ་ཕྱག་བྱ་བ། རྟེན་གཤམ་ཞུས་ཉེས་མེད་དོ། །
 བརྩལ་ཞུགས་ཅན་གྱི་བྱ་བ་གཞན། རྟེན་གཤམ་ཅད་མ་ལུས་པར། གཤམ་ཏེ་
 སྤྲོ་མར་མ་ཞུས་པར། བྱས་ན་དེ་ལ་ཉེས་བྱས་སོ། མཚན་རྟེན་ལ་སོགས་ཕྱག་
 བྱས་ཏེ། མི་ཉལ་བྱས་ནས་དེ་འོག་ཏུ། སྤྲོ་མའི་རྒྱུ་བྱས་སྤྲོ་མ་ལ། བརྩལ་
 ཞུགས་ཅན་གྱིས་ཀྱན་ཞུས་ཏེ། རྒྱུ་བ་གཉིས་ཀ་བཟུས་ནས་ནི། བཅ་གྱི་ཆ་
 སྟོན་ཆ་སྤྲོད་ལ། འབྲིམས་ཏེ་མི་ཉལ་བ་བྱས་ཏེ། རྟེན་ནི་བདེན་པར་སྤྲོ་བར་
 བྱ། ལྡང་དང་སྤང་བའི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས། སེང་གའི་ཉལ་སྤྲོ་བས་བཞིན་དུ་བྱ། །
 དན་དང་ལྡན་ཞིང་དག་རྒྱུད་དང་། རྟེན་བཞིན་སྤྲོད་དུ་སྤྲོད་ནས་ནི། རི་སྤྲོད་བསྟན་
 པ་བཞིན་དུ་བྱ། རི་ལྟར་ཉན་མོངས་སྤྲོད་ཟད་དང་། བྱང་རྩལ་དམ་པ་ཐོབ་
 འགྱུར་བ། རྟེན་ལ་བསྐྱེམས་དང་ལྡན་པར་བྱ། ཞེས་ཞིབ་ཏུ་གསུངས། འདུལ་བ་
 སྤྲོ་བ་བརྒྱུ་བ་ལས་ཀྱང་། སྤྲོ་མ་བས་སྤྲོད་ནས་པར་ལངས་ནས་ནི། གཤོང་དག་
 བཟུས་ནས་བདེ་གཤེགས་ཕྱག་འཆལ་ཏེ། རྟེན་སྤྲོ་མར་གྱས་བཅས་ཕྱག་བྱས་
 བས། བརྩལ་དེ་སྤྲོ་ལ་མཉམ་མམ་ཞེས་དྲི་ཞིང་། བྱ་བ་ཉིད་གྱི་ལུང་མཐོས་དེའི་
 འོག་ཏུ། རྟེན་གནས་ཁང་ཉེ་འཁོར་ཕྱག་འདར་བྱ། ཞེས་དང་། སྤྲོ་མ་དག་ལ་
 བསྟེན་བཟུང་བྱེད་པས་ནི། ཟུག་སྟོན་ལ་སོགས་ཞེས་པོ་ཀྱན་ཀྱང་དབུལ། ཞེས་
 སོགས་གསུངས། དེ་དག་གི་དོན་ཞིབ་པར་འདུལ་བ་འོད་ལྡན་ལས་གསུངས་ཏེ།
 འདིར་ཐམས་ཅད་དངས་ན་མངས་སུ་དོགས་པས་སྤྲོ་གོས་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱིས་
 གཞུང་དེ་དག་ཉིད་ལ་བརྟེན་བར་བྱའོ། མཁན་སྤྲོ་བ་བསམ་སྤྲོད་གཉིས་ཀྱི་སྤྲོ་ནས་
 བསྟེན་རྒྱལ། དེ་དག་དག་ཚུལ་དུ་མ་ཟད་དག་སྤྲོད་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་

བསྐྱབ་དགོས་ཤིང་། མོ་ཤིང་བཏོག་པ་དང་། མེ་ཏོག་འཕྲོག་པ་དང་། མཚོད་རྟེན་
 གྱི་སྒྲོ་རྒྱུང་དུ་བརྟུང་བ་དང་། །མེ་སྐར་ཏེ་བཟའ་བཏུང་གཡོ་སྒྲོལ་བྱེད་པ་སོགས་
 དགོ་ཚུལ་ལ་དམིགས་བསལ་དུ་གནང་བ་འགའ་ཞིག་མ་གཏོགས་པ། བཅ་
 ལངས་ནས་རང་རང་གི་མཁན་སྒྲོབ་ལ་ཕྱག་བཙུལ་དེ་སྦྱར་གསོལ་ནས་བསྟེན་
 བཀྱར་བྱ་བའི་ཚུལ་དེ་དག་གྱང་དགོ་སྒྲོང་རྣམས་ཀྱིས་གྱང་ངེས་པར་བྱ་དགོས་པ་
 རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་གཞི་དང་ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས་རྒྱས་པར་གསུངས་ཤིང་། དེ་དག་
 གི་དོན་བསྐྱུས་ཏེ་འདུལ་བ་མེ་ཏོག་སྤེང་རྒྱུད་ལས། བརྟུ་ཞུགས་ཅན་གྱིས་སྒྲ་མ་
 བས། །སྤར་ཉིད་མལ་ནས་ལངས་ནས་ནི། །སོ་ཤིང་བཅས་ནས་དེ་ཡོག་ཏུ། །སྟོན་
 པ་ལ་ནི་ཕྱག་བྱའོ། །དེ་ནས་རབ་གྱུས་བསྟེན་པ་ཡིས། །སྒྲ་མ་ལ་ནི་ཕྱག་བྱ་སྟེ། །
 དེ་ནི་དེ་ལ་གདམས་ངག་སོགས། །ཆོ་ག་བཞིན་དུ་ཕན་འདོགས་ཡིན། །དེ་ལ་
 ཁམས་བདེ་སོགས་ངེས་ནས། །རབ་ཏུ་འབད་པས་དེ་ཡི་ནི། །གནས་ཁང་ཆག་
 ཆག་ཡང་དག་གདབ། །ཉིར་སྟོན་ས་ཡང་སྤྱང་བར་བྱ། །སྟོན་པ་ལ་ནི་མཛུལ་
 དང་། །མཚོད་རྟེན་ལ་ཡང་བསྟོར་བ་བྱ། །ཞེས་སོགས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས། མཁན་
 སྒྲོབ་བསྟེན་ཚུལ་དང་བྱ་བ་ཞུ་ཚུལ་དེ་དག་གྱང་འདིར་མདོར་བསྐྱུས་ཤིང་བཀོད་པ་
 ཡིན་གྱི། མཁན་སྒྲོབ་ཇི་ལྟར་བསྟེན་པའི་ཚུལ་དང་། བྱ་བ་རྣམས་ཇི་ལྟར་ཞུ་བའི་
 ཚུལ་དང་། བྱ་བ་རྣམས་མ་ཞུས་པར་བྱས་པ་དང་། འདུལ་བའི་བཅས་པ་དང་མི་
 མཐུན་པར་བྱས་པ་རྣམས་ལ་མཁན་སྒྲོབ་ཀྱིས་གཏམ་མི་འདི་བ་དང་། གདམས་
 ངག་མི་སྦྱོར་པ་སོགས་ཆད་པ་རྣམ་པ་ལྟས་གཙོད་ཚུལ་དང་། མཁན་སྒྲོབ་ཀྱི་
 བཀའ་བཞིན་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་ཆོས་སྟོན་བྱ་ཚུལ་དང་། བད་པ་ལ་མེས་གོ་བྱ་
 ཚུལ་དང་། བསོད་སྙོམས་སྟོན་ཚུལ་སོགས་སྤྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ལ་གནས་

པར་བྱ་རྩལ་སོགས་ཆེས་ཞིབ་པར་འདུལ་བ་ཡུང་དང་མདོ་རྩ་འགྲེལ་བ་དང་
བཅས་པ་ལས་འབྱུང་བས། སློ་གྲོས་ཀྱི་རྩལ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་དག་
བལྟས་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

སྤྱང་ཐབས་གཉིས་པ་ནང་གི་རྒྱུན་རང་གི་བསམ་སྒྲུབ་ལུན་ཚོགས་ཀྱི་སློ་
ནས་བསྐྱུང་བ་ནི། དུན་དང་ཤེས་བཞིན་བག་ཡོད་དང་། རྩི་ཆ་ཁྲེལ་ཡོད་ལྡན་པ་
ཡིས། །བསྐྱུང་ལ་ཡིད་ཆེས་དད་གུས་བྱ། །སོ་ཐར་བཅས་མཚམས་སྟོན་པ་ཡི། །
འདུལ་བའི་གཞུང་ལ་རྩལ་བཞིན་སྤྱང་། །ཞེས་པ་སྟེ། དག་པའི་བཤེས་གཉེན་
མཁས་པ་བསམ་སྒྲུབ་གཉིས་ཀྱི་སློ་ནས་རྩལ་བཞིན་དུ་བརྟེན་ཏེ། དེ་ལས་
གདམས་ངག་ཡང་དང་ཡང་དུ་མཉན་ནས་ཚིག་རྣམས་གྲོག་ཅིང་འཛིན་པ་དང་།
དོན་རྩལ་བཞིན་དུ་སེམས་ཤིང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གོམས་པར་བྱས་པ་ལས་སྟོན་པ་
སངས་རྒྱས་དང་། དེས་གསུངས་པའི་དམ་པའི་ཆོས་དང་། ཆོས་དེ་རྩལ་བཞིན་དུ་
སྤྱང་བར་བྱེད་པའི་དག་འདུན་རྣམས་ལ་དད་གུས་ཆེན་པོ་དང་། ལས་འབྲས་ལ་
ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པ་དང་། འཁོར་བ་ལ་སྒྲོ་གས་དང་། དེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་ཅི་
སྟེ། བསམ་པ་དེ་ལྟ་བུས་ཀྱན་ནས་བསྐྱུངས་ཏེ་འཁོར་བ་ལས་དེས་པར་ཐར་
པའི་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་ཕྱིར་བསྟན་པའི་རྩ་བ་སོ་
སོར་ཐར་པའི་བཅས་མཚམས་རྣམས་ལ་དུན་པ་དང་། ཤེས་བཞིན་དང་། རྩི་ཆ་
ཁྲེལ་ཡོད་དང་། བག་ཡོད་བརྟན་པོའི་སློ་ནས་བརྟེན་པ་ཆེན་པོས་བསྐྱུང་བ་ཏེ་རྩལ་
ཁྲེམས་རྣམ་པར་དག་པ་ཞིག་ལ་སྒྲེས་ལུང་རྩལ་ཅི་ཡོད་ཀྱིས་འབད་དགོས་ལ། དེ་
ལྟ་བུའི་བསམ་སྒྲུབ་དེ་དག་གྱང་ཐོག་མ་ནས་རང་འབྱུངས་སུ་མི་འོང་བས།
འགལ་རྒྱུན་རྣམས་བསལ་ཞིང་། མཐུན་རྒྱུན་སྤྱི་ཚོགས་རྣམས་ཆང་བར་བྱས་ཏེ་

རྒྱུན་རིང་དུ་སློབ་སྦྱངས་ནས་སྦྱིད་དགོས་ལ། དེ་འདྲ་བའི་བསམ་པ་བྱུང་པར་ཅན་
 སྦྱིད་པའི་རྒྱའི་གཙོ་བོ་ནི་དགོ་བའི་བཤེས་གཞིན་རྒྱུ་བཞིན་དུ་བསྟེན་པ་ནིང་
 ཡིན་པར་སྦྱོད་འཇུག་ལས། སྒྲ་མ་དང་ནི་འགྲོགས་པ་ལས། མཁའ་པོས་རྗེས་སུ་
 བསྟེན་པ་དང་། འཛིགས་པས་སྐལ་ལྷན་གྱས་བྱེད་ལ། འདྲ་བ་བདེ་སྒྲག་ནིང་དུ་
 སྦྱ། ཁྱེས་གསུངས། སྒྲ་མ་བསྟེན་ནས་མང་དུ་བོས་པ་བྱས་ཀྱང་རྒྱུ་བཞིན་དུ་
 སེམས་པར་མ་བྱས་ན་རྒྱུད་ལྷིག་ལྷུང་གིས་གོས་ནས་རྒྱུད་ཆོས་ཏེ་རྒྱལ་ཁྱིམས་རྣམ་
 པར་དག་པ་ཞིག་མི་འོང་སྟེ་ཆོམས་ལས། གལ་ཏེ་རིགས་བཅས་མང་དུ་སྦྱས་ཀྱང་
 བྱ། བག་མེད་མི་དག་དེ་ལྟར་བྱེད་མི་འགྱུར། འདྲེན་ན། ལྷགས་རྗེས་གཞན་གྱི་
 ལྷགས་བགྱངས་ལྟར། འདྲེན་དག་སྦྱོང་སྐལ་པ་བོལ་མ་ཡིན། གལ་ཏེ་རིགས་
 བཅས་ཏུང་དུ་སྦྱ་བྱེད་ཀྱང་། ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་ཆོས་ལ་སྦྱོད་པ་དང་། འདྲོད་
 ཆགས་ཞེས་དཀྱི་ལྷག་སྦྱོང་བྱེད་པ། འདྲེན་དག་སྦྱོང་སྐལ་པ་བོལ་པ་ཡིན། །
 དགོ་སྦྱོང་བག་ཡོད་ལ་དགའ་ཞིང་། བག་མེད་པ་ལ་འཛིགས་ལྟ་བས། བདག་
 ཉིད་ངན་འགོ་ལས་འདྲེན་ཏེ། འདམ་རྩལ་ལས་ནི་གྲང་ཆེན་བཞིན། འདྲེན་སྦྱོང་
 བག་ཡོད་ལ་དགའ་ཞིང་། བག་མེད་པ་ལ་འཛིགས་ལྟ་བས། ལྷིག་པ་ཐམས་
 ཅད་སྦྱག་པར་བྱེད། རྒྱུད་གིས་སྦྱོན་གིང་ལོ་མ་བཞིན། ཁྱེས་གསུངས། དེས་ན་
 སྦྱིར་སངས་རྒྱས་འཛིག་རྟེན་དུ་འབྱོན་པ་དགོན་ཞིང་དེས་གསུངས་པའི་ཆོས་དང་
 མཇལ་དགའ་བ་དང་། རང་ངོས་ནས་མི་ལུས་བོལ་པ་རྟེན་དགའ་ཞིང་། རྒྱ་ལམ་
 བ་རྟེན་ཀྱང་རྒྱལ་བའི་བསྟེན་པ་དང་མཇལ་བའི་བྱི་ནང་གི་རྟེན་འབྲེལ་འཛོམ་
 དགའ་བའི་རྒྱལ་དང་། ལན་ཅིག་རྟེན་པའི་དལ་འབྱོར་གྱི་རྟེན་འདི་ཡང་རིང་དུ་མི་
 གནས་པར་སྦྱར་དུ་འཆི་བ་དང་། ཤི་ནས་གར་སྦྱི་ལ་རང་དབང་མེད་ཅིང་ངན་

འགྲོའི་སྐྱལ་བསྐལ་བཟོད་སྒྲགས་མེད་པ་དང་། དཀར་ནག་གི་ལས་འབྲས་ནམ་
 ཡང་བསྐྱེད་པ་མེད་པའི་རྒྱལ་རྒྱལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསམས་ཏེ་ཆོ་འདི་ལས་སློ་
 འོག་ནས་ཕྱི་མའི་དོན་བསྐྱེད་པའི་བསམ་སྒྲུབ་བརྟན་པོ་ཞིག་སྒྲུབ་པའི་རྒྱལ་ཅི་
 ཡོད་ཀྱི་བསྐྱེད། དེ་ནས་འཁོར་བའི་གནས་ན་ཡིད་བརྟན་གང་ཡང་མེད་པ་དང་།
 སྐྱལ་བསྐལ་གསུམ་གྱིས་བར་མ་ཆད་དུ་མཁར་བ་སོགས་མི་རྟག་པ་དང་སྐྱལ་
 བསྐལ་བ་དང་བདག་མེད་པའི་རྒྱལ་རྒྱལ་ཡང་ཡང་བསམས་ཏེ་ཡིད་འཇུག་གི་
 རྟོན་བ་ཅི་ཐོན་བྱས་ཏེ། དེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་རྒྱུ་དག་པ་ཞིག་བསྐྱེད་པ་
 ལ་སློ་གོས་དང་རྩལ་བ་དང་རྩལ་པ་ཅི་ཡོད་གྱིས་སློ་ཀྱན་ནས་འབད། བསམ་པ་དེ་
 ལྟ་བུ་ཞིག་སྒྲུབ་ནས་འདུལ་བའི་བཅས་མཚམས་རྒྱལ་ལ་བསྐྱབས་ན་ནི་སོ་གིང་
 མདོར་བ་དང་རུང་རུ་འདེབས་པ་ཡན་ཆོད་འདུལ་བའི་བཅས་མཚམས་གང་དང་
 གང་བསྐྱངས་པ་ཐམས་ཅད་དེས་འབྱུང་གི་བསམ་པས་ཟིན་པས་ཐར་པའི་རྒྱར་
 འགྲོ་བ་ཞིག་འོང་བས། སློབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད་གྱིས་འདུལ་བའི་མདོའི་དབུར་
 དེས་པར་འབྱུང་བའི་རྒྱལ་བྱིས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟ་
 བུའི་བསམ་པ་བཅོམ་མ་མེན་པ་མ་སྒྲུབ་ཀྱང་། བཅོམ་མ་རྒྱུ་ཆད་བསྐྱེད་ཅི་ཐུབ་
 བྱས་ལ། དེས་ཟིན་པའི་སློ་ནས་མཁན་སློབ་ལས་འདུལ་བའི་གདམས་ངག་ཡང་
 དང་ཡང་དུ་ཉན་ཏེ། དགག་སྐྱབ་གནང་གསུམ་གྱི་བཅས་མཚམས་མཐའ་དག་
 ཤེས་པར་བྱས་ཏེ་དུས་སྐབས་ཀྱན་ཏུ་བ་གང་བྱེད་ཀྱང་། ཅི་འདི་ལས་ཉེས་ལྷང་
 མི་འབྱུང་ངམ། དགོའམ་འོན་ཏེ་མི་དགོ་བར་འཇུག་སྐྱམ་དུ་ཡང་དང་ཡང་དུ་
 བརྟག་ཅིང་དུན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་ནར་མར་བསྟེན་ལ་སློ་གསུམ་ཉེས་ལྷང་གིས་
 མ་གོས་པ་ཞིག་ལ་སྒྲུབ་པའི་རྒྱལ་ཅི་ཡོད་གྱིས་འབད། སླ་མ་དང་དགོ་འདུན་གྱི་

བྱ་བ་སོགས་ཆོས་ལྡན་གྱི་བྱ་བ་ཅི་བྱེད་ཀྱང་། གཞི་དེ་དང་དེ་དག་ལས་རང་རྒྱུ་
ལ་ཉེས་ལྟར་གིས་མ་གོས་པ་ཞིག་བྱ་བ་ལ་བསྒྲིམ། གྲོང་དུ་འཇུག་པ་སོགས་ཉེས་
ལྟར་འབྱུང་ཉེ་བའི་སྐབས་ནམས་ལ་ལྟག་པར་དུ་བྲན་གེས་བསྟེན་ཅིང་། རྟོན་པ་
ཐུགས་རྗེ་ཅན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བདག་ཅག་ལ་དུས་དྲག་ཏུ་གཟིགས་བཞིན་པ་ཡིན་
པས། བདག་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་གོས་དུར་སྒྲིག་བགོས་ནས་བྱ་བ་རན་པ་དང་ཉེས་པ་
ལ་ཞུགས་ན་རྟོན་པ་དང་བྲམ་མའི་སྒྲུབ་སྒྲར་ངོ་ཆ་ཞིང་རྟོན་པ་དང་བྲམ་མ་ནམས་
བདག་ལ་ཐུགས་བྲིལ་བར་འབྱུང་ངོ་སྟོམ་དུ་བསམ་སྟེ། སྦྱོང་འཇུག་ལས། སངས་
རྒྱུས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་དག །ཀྱུན་ཏུ་ཐོགས་མེད་གཟིགས་པར་ལྟན། །དེ་
དག་ཐམས་ཅད་སྒྲུབ་སྒྲར་ན། །བདག་ནི་དྲག་པར་གནས་སོ་ཞེས། །དེ་ལྟར་
བསམས་ནས་ངོ་ཆ་དང་། །འཛིགས་བཅས་བྲན་པ་དྲག་ཏུ་བཞག་ །ཅིས་དང་།
དྲིང་འཛིན་རྒྱལ་པོའི་མདོ་ལས། སངས་རྒྱུས་བསྟན་པ་འདི་ལ་རབ་བྱུང་ནས། །
ཕྱིག་པའི་ལས་ནམས་ཤིན་ཏུ་སྦྱོང་པར་བྱེད། །ཁོར་དང་འབྲུ་ལ་སྒྲིང་པོར་འདུ་
གེས་ཤིང་། །བཞོན་དང་བ་ལང་ཤིང་རྟ་ནམས་ལ་ཆགས། །གང་ལ་བསྐྱབ་པའི་
ནན་ཏན་མེད་པ་ནམས། །དེ་དག་གིས་ཀྱང་ཅི་ཕྱིར་མགོ་བོ་བྲེགས། །ཞེས་དང་།
མི་ཞིག་ཆོམ་རྒྱུན་མང་པོས་རབ་གཅེས་ནས། །འཆོ་བར་འདོད་པས་བྲོས་ཤིང་
འཕྲོར་བརྩལ་ན། །དེ་ཡི་རྒྱང་པ་འགོ་ཞིང་རྒྱག་མི་རུས། །ཆོམ་རྒྱུན་དག་གིས་དེ་
བརྒྱུང་བཅོམ་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་རྒྱལ་བྲིམས་ཉམས་པ་སྐྱོངས་པའི་མི། །འདུས་
བྱས་དག་ལས་འབྲོས་པར་འདོད་མོད་ཀྱི། །རྒྱལ་བྲིམས་ཉམས་པས་དེ་ཡང་
འབྲོས་མི་རུས། །ན་ག་འཆི་བ་དག་གིས་ཤིན་ཏུ་འཛོམས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
བསམ་མོ། །སྤང་བྲུང་ལ་བྲན་གེས་བསྟེན་རྒྱལ་འཕགས་པ་གྲ་རིའི་བྱ་དང་མོ་ལུ་

འགལ་གྱི་བྱ་གཉིས་རབ་རྩ་མ་བྱུང་གོང་དུས་སྟོན་ཆེན་པོར་འདུས་པའི་ཆོ་དབང་
 པོ་ཇི་ལྟར་བསྐྱབས་པའི་ཚུལ་དང་། འོད་སྐྱེད་ཆེན་པོས་སྟོན་ཁྱིམ་ན་གནས་སྐབས་
 འདོད་པའི་ཉེས་དམིགས་གཟིགས་ནས་བྱན་ཤེས་ཇི་ལྟར་བསྟེན་པའི་ཚུལ་དང་།
 འཕགས་པ་ཀུ་རྩལ་ནའི་བྱུང་བ་རྣམས་ལས་ཇི་ལྟར་འབྱུང་བ་ལྟར་བྱ་དགོས་པར་
 འདུལ་བ་ལུང་ལས་གསུངས། དེ་ནི་པར་ནས་སྐྱེས་དང་ཉེ་རྒྱལ་གཉིས་པ་མས་
 བསྐྱལ་ཏེ་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་གྱི་དུས་སྟོན་ཆེན་པོ་ཞིག་ལ་ཕྱིན་པ་ན། གར་མ་ཁན་དག་
 གིས་ཏོ་ར་ཀའི་རྒྱུད་དུ་སྤྱུ་བྱངས་པ་དང་། མི་དག་གིས་ཐོ་བརྟུང་བ་དང་སྤྱུ་བྱང་
 བར་བརྩམས་པ་དང་། ཁྱེད་ཀྱི་གཉིས་དབང་པོ་དག་ཕྱིར་བསྐྱབ་ཏེ་འཁོད་པ་སྐྱེ་བོ་
 བམ་མོ་ཆེས་མཐོང་ནས་སྤྱུས་པ། འདི་གཉིས་ཡང་ན་སྤྱོད་པོ་གཉིས་ཤིག་གོ།
 ཡང་ན་ཤེས་པ་མི་འབྱུག་པ་གཉིས་ཤིག་གོ། པར་ནས་སྐྱེས་ཀྱིས་ཉེ་རྒྱལ་ལ་སྤྱུས་
 པ། ཐོ་བརྟུང་བ་དང་། སྤྱུ་དང་། རོལ་མོ་རྣམས་སྤྱང་བམ། དེས་སྤྱུས་པ། གར་
 གིས་མཐོང་བ་དང་ཐོས་པ་ལ་སྤྱང་ངོ་། གྲུབ་པོ་ནང་དུ་བསྐྱུས་པས་མ་མཐོང་བ་
 བྱི་བདེན་ན། ཇི་ལྟར་མ་ཐོས། དེས་སྤྱུས་པ། ཤི་སྤྱགས་ཤི་བའི་རྒྱས་པ་དང་། །
 འཆིར་འབྱུར་བཞད་གད་འཛོ་སྒྲིག་གིས། འཆི་བའི་སྐྱེ་བོ་འདུས་པ་ལ། མཁའ་
 པ་སྤྱ་ཞིག་བག་མེད་བྱེད། དེས་སྤྱུས་པ། ཁྱོད་ཉེ་རྒྱལ་ཡིན་ནམ། སྐྱེ་བོ་དག་གིས་
 དེ་ལྟར་ཤེས་པོ། ཉེ་རྒྱལ་གྱིས་སྤྱུས་པ། ཁྱོད་ལ་ཐོ་དང་། སྤྱུ་དང་། རོལ་མོ་
 རྣམས་སྤྱང་བམ། གར་གིས་མཐོང་བའམ་ཐོས་པ་ལ་སྤྱང་ངོ་། ཇི་ལྟར་མ་ཐོས།
 སྤྱུས་པ། རྒྱན་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཁྱུང་ཡིན་ཏེ། གར་རྣམས་ཐམས་ཅད་མཐོ་
 འཚམ་པ། སྤྱུ་རྣམས་ཐམས་ཅད་བཀྲལ་བ་སྟེ། གཟུགས་ཀྱི་མི་ཉག་ཉིད་ཡིན་
 བོ། དེས་སྤྱུས་པ། ཁྱོད་པར་ནས་སྐྱེས་ཡིན་ནམ། སྐྱེ་བོས་དེ་ལྟར་ཤེས་པོ། ཉེ་

རྒྱལ་གྱིས་པར་ནས་སྐྱེས་ལ་སྐྱས་པ། རྒྱུ་ཤོག་རབ་ཏུ་འབྱུང་ངོ་། །དེས་སྐྱས་པ།
 གང་གི་དོན་ཏུ་མཆོད་སྦྱོན་དང་སྦྱོན་སྒྲིག་དང་དཀའ་ལྷན་གྱིས་པའི་མདུན་ན་
 འདོན་ནི་ལམ་མཐིལ་ཏུ་འོངས། གྲང་པོ་ཆེས་འགོ་པའི་རིགས་སུ་སྐྱེས་ན་ཅིའི་
 བྱིར་རབ་ཏུ་འབྱུང་། ཉེ་རྒྱལ་གྱིས་སྐྱས་པ། རྒྱུན་གྱིང་དེའི་པར་གྲུང་པའི་ཆོ། །
 ཡལ་ག་འདབ་མས་ཅི་ཞིག་བྱ། །དེ་བཞིན་སྐྱེས་པུ་འཆི་པའི་ཆོ། །ཡོངས་སུ་གཟུང་
 བས་ཅི་ཞིག་བྱ། །རྒྱུ་ཤོག་རབ་ཏུ་འབྱུང་ངོ་། །པར་ནས་སྐྱེས་ཀྱིས་སྐྱས་པ། བ་
 མ་ལ་བྱི་བར་བྱའོ། །པར་ནས་སྐྱེས་པ་མ་ཅན་སོང་སྟེ། ཡལ་ཡུམ། མཁེན་པར་
 མཛོད་ཅིག་བདག་རབ་ཏུ་འབྱུང་ངོ་། །པ་མས་ཀྱང་། མཆོད་སྦྱོན་སོགས་ནས་གྲང་
 པོ་ཆེས་འགོ་པའི་རིགས་སུ་སྐྱེས་ན་ཅིའི་བྱིར་རབ་ཏུ་འབྱུང་། པར་ནས་སྐྱེས་ཀྱིས་
 སྐྱས་པ། བགས་ན་གྱིང་ལྷན་རྒྱ་གྱོན་ཞིང་། །ཅ་བ་འབྲས་པུ་འཆའ་བ་དང་། །འི་
 དྲགས་སྟག་པ་རྒྱལ་དང་ནི། །ལྷན་ཅིག་གནས་པ་མཆོག་ལགས་གྱི། །འཛིག་
 རྟེན་པ་རོལ་འཛིག་གྱིས་པའི། །མཁས་པས་རྒྱལ་སྤྱོད་སྤྱོད་ཏུ་ནི། །གསོད་དང་
 འཆིང་དང་བདག་པ་དག །བགྱིད་པ་དེ་ལྷ་མ་ལགས་སོ། །པ་མས་སྐྱས་པ། རྒྱོད་
 དེད་གྱི་པུ་གཅིག་པུ་སྟག་ཅིང་ཡིད་ཏུ་འོང་བ་ཡིན་པས་འབྲལ་མི་ཐོད་དོ། ། ཡལ་
 ཡུམ་གནང་ན་ལེགས། མི་གནང་ན་ད་སྐྱོན་ཆད་འཆོལ་མའང་མི་འཆོལ། བྱག་
 ཀྱང་མི་འཆོལ་ལོ། །མི་གནང་གིས་བྱ་བ་གཞན་མ་སེམས་ཤིག །དེ་ནས་དེས་ཉི་
 མ་དྲག་གི་པར་ཏུ་ཟན་བཅད་དོ། །པ་མས་སྐྱས་པ། རྒྱོད་གཞོན་པས་སྟག་བསྐལ་
 མི་ཤེས་པ་ཡིན་གྱི། ཆངས་པར་སྦྱོད་པ་སྦྱོད་དཀའ། རབ་ཏུ་དབེན་པ་བྱ་དཀའ་
 ཞེས་སོགས་སྐྱས་ནས། འདི་ཉིད་ཏུ་འདུག་ལ་སྦྱོན་པ་དག་བྱིན། བསོད་ནམས་
 དག་གིས་ཤིག་དེ་ཅང་ནི་སྦྱའོ། །དེ་ནས་དེའི་ཉི་རྒྱལ་མས་བསགས་ནས་དེ་དག་

གིས་ཀྱང་ལན་གསུམ་དུ་དེ་སྐད་སྒྲིམ་ཀྱང་ཅང་མི་སྒྲུའོ། །དེ་ནས་དེའི་ནེའུ་ལྷངས་
 རྣམས་ལ་བསྒོམ་ནས། དེ་དག་གིས་ཀྱང་ལན་གསུམ་དུ་སྒྲིམ་པས་ཅང་མི་སྒྲུའོ། །དེ་
 དག་གིས་པ་མའི་དུང་དུ་སོང་ནས་སྒྲིམ་པ། མཁེན་པར་མཛོད་ཅིག །པང་ནས་
 སྒྲིམ་གུམ་པས་ཅི་བགྱི། རབ་ཏུ་འབྱུང་བ་ནི་མཁས་པས་བསྐྱགས་པ་ལགས་པས།
 གལ་ཏེ་རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་མཛོན་པར་དགའ་བར་གྱུར་ནའང་གསོན་པོ་ཉིད་དུ་
 གཟིགས་པར་འབྱུང་ལ། དགའ་བར་མ་གྱུར་ནའང་དྲང་སྲོང་དག་ནི་སྒྲིམ་ལྷོག་པ་
 ལགས་ཏེ། སུའི་གནས་ནི་པ་མ་མ་གཏོགས་པ་གཞན་མེད་པས་རབ་ཏུ་བྱུང་ན་
 ལེགས་སོ། །པ་མས་གཞོན་ནུ། དེའི་དུས་ལ་བབ་པར་ཤེས་ན་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིག །
 དེ་ནས་དེ་འབྲས་ཁྱིམ་རིམ་གྱིས་ལུས་ཀྱི་མཐུ་སྟོབས་བསྐྱེད་ནས། རིམ་གྱིས་ཉེ་
 རྒྱལ་ཅན་སོང་སྟེ་རབ་ཏུ་འབྱུང་ངོ། །པ་མས་གནང་ངམ། གནང་ངོ། །ངས་ཀྱང་
 ལྟོ། །ཁོ་བོ་ནི་དུས་དེ་སྤིང་གིས་པ་མས་གནང་ན། ཁྱོད་ད་དེ་སྤིང་གིས་གནང་
 བར་འབྱུང། སྒྲིམ་པ། ཁོ་བོ་ད་ལྟ་ཁོ་ན་གནང་བར་བྱས་ཏེ་འོང་ངོ། །དེ་ནས་ཉེ་
 རྒྱལ་གྱིས་པ་མ་གཉིས་ཀྱི་དུང་དུ་སོང་སྟེ། ཡབ་ཡུམ། བདག་ཡང་དགེ་བ་ཁོ་ནར་
 དད་པས་ཁྱིམ་ནས་ཁྱིམ་མེད་པར་རབ་ཏུ་འབྱུང་ངོ། །དེ་གཉིས་གྱིས་སྒྲིམ་པ། སུ་
 ཁྱོད་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ལེགས་པ་ཡིན་ནམ། ལེགས་སོ། ཁྱེའོ་ན་སོང་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་
 ཞིག །དེས་པང་ནས་སྒྲིམ་གྱི་གན་དུ་སོང་ནས། ཚུར་ཤོག་བདག་ཅག་དད་པས་
 ཁྱིམ་ནས་ཁྱིམ་མེད་པར་རབ་ཏུ་འབྱུང་ངོ། །དེས་སྒྲིམ་པ། ཁྱོད་པ་མས་གནང་
 ངམ། གནང་ངོ། །ཉེ་རྒྱལ། ཁོ་བོ་ནི་དེ་ཅུམ་དུ་མ་གནང་ན། ཁྱོད་པ་མས་གྱུར་དུ་
 གནང་བའི་རྒྱ་ཅི་ཡིན། ཁྱོད་ནི་འཆིང་བ་དམ་པོས་བཅིངས་པ་དང་། ཁོ་བོ་ནི་དེ་
 ལྟ་མ་ཡིན་ཞིང་། ཆེ་རབས་ལྟ་བུར་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དང་། །ཏ་ཅང་ཐུག་པོའི་ཁྱིམ་

དང་ནི། །དུལ་བའི་བྱིས་དུ་མི་སྒྲིབ་པར། །པར་མའི་བྱིས་དུ་སྒྲིབ་པར་ཞིང་། །
 ཏྲག་ཏུ་རབ་བྱུང་མང་པར་ཤོག །ཅེས་སྒྲོན་ལམ་བཟུང་པའི་བྱིས་པོ། །པར་ནས་
 སྒྲིབ་ཀྱིས་ཉེ་ཆུལ་ལ་སྒྲུལ་པ། བདག་ཅག་ནི་བྲམ་ཟེ་རབ་ཏུ་གྲགས་པ་ཡིན་པས།
 གང་ཡང་རུང་བ་ལས་རབ་ཏུ་མི་འབྱུང་གི །ལྷགས་པར་ཏྲགས་ནས་རབ་ཏུ་འབྱུང་
 རོ་ཞེས་བགོས་ཏེ། མཐར་གྱིས་རྫོགས་བྱེད་ལ་སོགས་པ་མུ་སྟེགས་ཀྱི་སྟོན་པ་
 རྣམས་ལ་རང་རང་གི་ཆོས་ཀྱི་ཆུལ་དང་། གདམས་ངག་དང་། ཆོས་དེ་བྱས་པའི་
 འབྲས་སུ་རི་ལྟར་ཡིན་པ་རྣམས་ཞིབ་ཏུ་བཏྲགས་ཤིང་ཅད་བཅད་ནས། མུ་སྟེགས་
 ཀྱི་སྒྲུབ་ངན་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་མཆིལ་མའི་ཐལ་བ་བཞིན་དུ་རྒྱང་རིང་དུ་དོར་
 བས། བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་གྲུའི་ཆུལ་པོའི་བསྟན་པ་ལ་རབ་ཏུ་
 བྱུང་ཞིང་འབྲས་སུ་མངོན་དུ་མངོད་ནས་མཆོག་ཟུང་དུ་ཡུང་བསྟན་པ་དང་།
 འཕགས་པ་འོད་སྒྱུང་ཆེན་པོ་བྱིས་དུ་བཞུགས་པའི་སྐབས་པ་མས་སེར་སྒྱུབ་བཟང་
 མོ་ནན་གྱིས། རྒྱང་མར་བྲངས་པ་ན། གཉིས་ཀ་སྤྱད་པ་ཐ་མ་པར་སོང་བས་ཉོན་
 མོངས་པའི་སྟོད་པ་མི་བྱ་བར་གྲོས་མཐུན་པས་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་དམ་བཅས་
 པ་དྲན་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་བསྒྲུལ་ཏེ། མ་དང་སུ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་ལའོད་དོ། །པ་
 མས་དེ་གཉིས་ཀྱི་རིམ་གྲོ་བ་ལ་དྲིས་པ། དེ་གཉིས་ལྟན་ཅིག་ཏུ་རི་ལྟར་འདུག །པ་
 དང་སུ་ལྟན་ཅིག་པ་བཞིན་ནོ། །པ་མས། མལ་གཉིས་བཤམས་པས་ཉེས་སོ་སྟུང་
 བས་མལ་དང་ཁྱེད་གཅིག་བཞག་གོ །དེ་ནས་ནམ་གྱི་ཆ་སྟོད་ལ་བཟང་མོ་མལ་དུ་
 ཉལ་ལོ། །ཅུ་གོ་རྩ་སྟེས་ཁྱེད་ལ་འདུག་གོ །ནམ་གྱི་གྲུང་ཐུན་ལ་ཅུ་གོ་རྩ་སྟེས་
 ཉལ། བཟང་མོ་ཁྱེད་ལ་གནས། ནམ་གྱི་ཆ་སྟོད་ལ་བཟང་མོ་ཉལ། ཅུ་གོ་རྩ་སྟེས་
 ཁྱེད་ལ་གནས་སོ། །དེ་ནས་ཁྱེད་ཡང་བྱུང་བ་དང་། དེ་གཉིས་ཐུན་རེས་

གྱིས་གཅིག་ཉལ་བ་ན་གཅིག་འཆག་གོ། །དེ་ཉིད་སྤྱོད་ལམ་གྱིས་ལོ་བཅུ་གཉིས་སུ་
གནས་ཀྱང་འདོད་ཆགས་ཀྱི་སེམས་མ་སྦྱེས་སོ། །དེ་ནས་བརྒྱ་ཕྱིན་འདི་སྟམ་དུ་
འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བཞིན་དུ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་རྒྱལ་ཉམས་སུ་
སྤྱོད་བར་བྱེད་པ་ནི་ངོ་མཚར་ཏེ། བདག་གིས་བག་མ་བར་བྱའོ་སྟམ་ནས། རང་
ཉིད་སྤྱུལ་གདུག་པོ་ཞིག་ཏུ་སྤྱུལ་ཏེ་བཟང་མོའི་མལ་འོག་ཏུ་འདུག་པ་དང་། ཅུ་གོ་
རྩ་སྦྱེས་གྱིས་མཐོང་སྟེ། བཟང་མོའི་ལག་པ་ཕྱི་རོལ་ཏུ་འཕྱུང་བ་ལ་དུག་གིས་ཟིན་
གྱི་དོགས་ནས་རྩ་ཡལ་ཞོར་བུའི་ཡུ་བས་བཏེག་སྟེ་བཞག་གོ། །དེས་བཟང་མོ་སང་
པ་དང་ཡིད་མི་དགའ་ནས། རྗེའི་སྤྱུལ་ཤིག་པར་བྱེད་པ་འདི་ཅི་ལགས། འདོད་
ཆགས་ཀྱི་སེམས་གྱིས་མ་ཤིག་གས། བཟང་མོ། མ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་སྤྱུལ་
གདུག་པ་འདིས་ཟིན་ན་མི་རུང་ངོ་སྟམ་ནས་ལག་པ་བཏེག་སྟེ་བཞག་གོ། །གང་
གིས་རྩ་ཡལ་གྱི་ཞོར་བུའི་ཡུ་བས་སོ། །རྗེའི་སྤྱུལ་གདུག་པས་ཟིན་པ་སྤྲ་ཡི།
རྩ་ཡལ་གྱི་ཞོར་བུའི་ཡུ་བས་ཤིག་ཏུ་མི་རུང་སྟེ། མ་ཡུ་ཏེ་ཡི་འཁྲི་གིང་འཁྲིས་པས་
ལྗོན་གིང་བཟང་པོ་ཉམས། །བུད་མེད་དག་ལ་ཤིག་པའི་རྒྱ་ཡིས་འཛིག་རྟེན་ལུང་
བར་འཕྱུར། །དེ་ཡི་སྤྱོད་དུ་མཁྱོགས་པར་འཆི་བའི་སྤྱུལ་གྱིས་ཟིན་སྤྲ་ཡི། །སྦྱེས་
པའི་ལག་པས་བུད་མེད་མཆོག་ལ་ཤིག་པ་མི་རུང་ངོ། །གཞན་ཡང་མི་དབང་བུ་
མོའི་ལུས་ཀྱི་ཤིག་པ་ཡིས། །དཀའ་བྱུང་ཆེན་པོ་རྩ་ཕན་དཀའ་བྱུང་ཉམས། །ལྷག་
སྤྱོད་རྒྱུད་གི་ལམ་ནས་མི་དབང་གི་ཁྱིམ་དུ་འོངས་ནས་ནགས་སུ་རྒྱུད་པས་
སོང་། །དེ་ནས་དེ་ལྟར་འཁོད་པ་ལ། དུས་གཞན་ཞིག་ན་པ་མ་གཉིས་ཤིའོ། ཁྱིམ་
གྱི་སོ་ཆོས་བསྐྱུབ་པའི་ཕྱིར་བཟང་མོ་ལ། ཁྱོད་གྱིས་ཁྱིམ་གྱི་ལས་ཀྱི་མཐའ་ལ་
ལྟོས་ཤིག། །ངས་ཞིང་ལས་ལ་བལྟའོ་ཞེས་སྤྱུས་ནས་སོང་བ་དང་། ཞིང་ལས་ལ་

བལྟས་པ་ན། མོན་དོར་དགྲ་བརྒྱ་དང་དགྲ་བཅུ་ཙ་དགྲ་མོད་ཅིང་། མེག་ཆགས་མ་
 མོ་རྣམས་ཞར་ལ་ཉོན་མོངས་པར་གྱུར་པ་དང་། གྲུང་རྣམས་སྤྱ་ལྷག་ལྷག་གིས་
 རྒྱབ་ཆོས་དོལ། མི་རྣམས་ཀྱང་རྒྱུ་ལག་མེད་ཀར་མོང་། གསོ་རས་གྱོན། ལུས་
 ས་རྩལ་གྱིས་ཡོག་། གཤོལ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱིར་དུ་གཅིག་ལ་གཅིག་ཁ་ཟེར་ཞིང་
 བདེག་གོ་བྱེད་སུ་ཡིན། ཅུ་གོ་རྩ་སྟེས་གྱི་ལས་བྱེད་པའོ། བྱེད་སུས་བསྐྱོས། དེའི་
 པས་བསྐྱོས་སོ། འོ་ན་ཅིའི་ཕྱིར་གཅིག་ལ་གཅིག་ཁ་ཟེར་ཞིང་དེག་པར་བྱེད།
 བྱེད་དེའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་སྒྲིན་པས་ཡུན་རིང་བོར་སྤྲུག་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་ངོ། དེས་
 བསམས་པ། འདི་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་ལ་འདར་བསྐྱེད་ནམས་མ་ཡིན་པ་སྐྱེའོ་སྤྲུམ་
 དུ་ཡིད་བྱུང་ངོ། །བཟང་མོས་ཀྱང་བྱིས་གྱི་ལས་ལ་བལྟས་པ་ན། བྱམ་མོ་རྣམས་
 རྒྱུ་ལག་མེད་ཀར་མོང་། གསོ་རས་གྱོན། མགོ་ཡོགས། གཅིག་ལ་གཅིག་ཁ་
 ཟེར་ངོ། བྱེད་སུའི་ཡིན། བཟང་མོའི་ཡིན་ནོ། །སུས་བསྐྱོས། དེའི་སྤྲུག་མོས་
 བསྐྱོས་སོ། དེ་ཡང་ཡིད་བྱུང་ངོ། དེ་གཉིས་གྱིས་ཆོགས་སུ་བཅད་པ། བྲེལ་རྒྱུང་
 གང་གི་འབྲས་ཆན་རུང་། མལ་གཅིག་གིས་ནི་བདེ་བ་སྐྱེད། རས་བཅོས་ཟུང་
 གཅིག་བཅད་པར་བྱ། ལྷག་མ་གཏི་སྤྲུག་ཡོངས་སུ་འཛིན། དེ་ནས་ཅུ་གོ་རྩ་སྟེས་
 གྱིས། བཟང་མོ། བག་ཡོད་པར་བྱིས་སྤྲུབས་ཤིག་། ཁོ་བོ་དཀའ་ལྷོད་གྱི་ནགས་སུ་
 འགྲོའོ། །བདག་ཀྱང་ལྷན་ཅིག་མཆིའོ། །བྱུང་མེད་དང་ལྷན་ཅིག་དཀའ་ལྷོད་གྱི་
 ནགས་སུ་འདུག་པ་ནི་ཆ་མ་ཡིན་ནོ། འོ་ན་བདག་སྒྲོན་ལ་ཐོངས་ཤིག་། བྱེད་སུར་
 བཞུད་ན་བྱུང་མེད་ནི་འབྲས་ཆན་ཆོས་པ་དང་འདྲ་བར་སྐྱེ་བོ་མང་བོས་དོན་དུ་
 གཉེར་བས་མི་རུང་ངོ། །བཟང་མོ། འོ་ན་ལྷན་ཅིག་འདོད་པར་བྱའོ། དེའི་ཆོད་
 དུང་སངས་རྒྱས་མ་བྱུང་བས། འོངས་སྟོང་རྣམས་ཕྱི་རོལ་པ་དང་དབུལ་ཐོངས་

རྣམས་ལ་ བྱིན། དྲན་དང་སྤྱོད་མི་དང་མངག་གཞུག་པ་རྣམས་མ་བཞོལ་བར་
བཞག། རྫོང་རྣམས་གཉེན་བཤེས་རྣམས་ལ་བཞོས་ནས་གཏད། གོས་གྱི་ཕྱི་
གཡོགས་སྟོང་ཕྱག་བརྒྱ་རི་བ་གཅིག་རང་གིས་བྱིར། དེ་འདྲ་བ་གཅིག་བཟང་མོ་
ལ་བྱིན་ནས་ཐ་གི་ཙམ་གྱི་བར་དུ་ལྷན་ཅིག་སོང་སྟེ། བཟང་མོ། རི་ལྷར་འདོད་
པར་གནས་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་སྒྲུས་ནས་སོ་སོར་གྲུས་ཏེ། འོད་སྲུང་ཆེན་པོ་
བཙམ་ལྷན་འདས་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་བྱ་མང་གི་མཚན་ཉེན་ན་བཞུགས་པའི་དུང་དུ་
བྱིན་ནས་བྱག་བཙལ་ཏེ། བཙམ་ལྷན་འདས་ནི་བདག་གི་སྟོན་པ་ལགས་སོ། །
བདག་ནི་བཙམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་ཉན་ཐོས་ལགས་སོ། །སྟོན་པས་ཀྱང་། དེ་དེ་
བཞིན་ནོ། །དེ་དེ་བཞིན་ཏེ། ང་ནི་ཁྱོད་ཀྱི་སྟོན་པའོ། ཁྱོད་ནི་ངའི་ཉན་ཐོས་སོ། །
ཞེས་སོགས་གསུངས་ནས་སྟོན་པ་གཤེགས་པ་དང་། འོད་སྲུང་བཙམ་ལྷན་འདས་
ཀྱི་ཞམ་རིང་དུ་འབྲང་ཞིང་སྟོན་པ་བཞུགས་ས་དེར་སྐྱམ་སྐྱར་གདིང་ངོ་སྐྱམ་སྟེ།
རས་ཡུག་ཆེན་གྱི་སྐྱམ་སྐྱར་སྟོང་ཕྱག་བརྒྱ་རི་བ་བཏིང་བ་ལ་སྟོན་པ་བཞུགས་
ནས། འོད་སྲུང་། ཁྱོད་ཀྱི་སྐྱམ་སྐྱར་ཡང་ངོ། །འཇམ་མོ། །གསོལ་བ། ཐུགས་
བརྩེ་བའི་སྤྲད་དུ་བདག་གི་སྐྱམ་སྐྱར་བཞེས་སུ་གསོལ། སྟོན་པས་ཀྱང་བཞེས་
ནས་བྱག་དང་ཁྱོད་ཀྱི་སྐྱམ་སྐྱར་དེ་ལ་གནང་ངོ། །འོད་སྲུང་ལ་གདམས་དག་
གདམས་པས། ཉི་མ་བརྒྱད་ཀྱི་བར་དུ་སྟོན་པ་ལ་གནས་ནས། དགུ་པ་ལ་དག་
བཙམ་པ་ཁམས་གསུམ་གྱི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ། གསེར་དང་བོང་བར་
མཉམ་པ། རས་མཁའ་དང་ལག་མཐིལ་དུ་མཚུངས་པའི་སེམས་དང་ལྷན་པ།
ཙན་དན་སྤངས་པ་ལྟ་བུར་བསིལ་བ། མ་རིག་པའི་སྟོང་འདི་སྐབས་བྲལ་བ། རིག་
པ་དང་མཛོན་པར་ཤེས་པ་དང་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ཐོབ་པ། སྤྲིད་པ་དང་

འདོད་པའི་རྟེན་པ་ལ་ཆགས་པ་དང་བཀུར་སྟེ་ལས་ཕྱིར་བྱེད་པ་ལ། དབང་པོ་དང་
 ཉེ་དབང་དང་བཅས་པའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་མཆོད་པ་དང་བྱག་བྱ་བར་གྱུར་ཏོ། །དེའི་
 ཆོ་འོད་སྤྱང་གིས་ཁྱད་པར་ཆེན་པོ་འདི་རྟེན་པས་འོད་སྤྱང་ཆེན་པོ་ཞེས་གྲགས་
 པ་དང་། འཕགས་པ་ཀླ་རྩ་ཡ་ན་འཁོར་དགེ་སྤྱོད་གི་སྟེ་དང་བཅས་པ་རྒྱལ་པོ་
 གཏུམ་པོར་རབ་སྒྲུང་གིས་འཕགས་རྒྱལ་དུ་གཏུགས་ཆོད་ལ་སྤྱན་དྲངས་ནས་
 གདན་བཤམས་པ་ལ་འདུག་པ་དང་། རོལ་མོའི་སྐྱ་དང་། བོ་གར་མཁན་རྣམས་
 ཀྱིས་བོ་གར་དུ་མ་བྱས་པ་ན། ཀླ་རྩའི་བུ་ཆེན་པོ་དང་དགེ་སྤྱོད་རྣམས་དབང་པོའི་
 སྟོ་བསྐྱམས་ཏེ་འཁོད་དོ། །སྤྱ་གར་དང་། རོལ་མོའི་སྐྱ་ཞི་ནས། རྒྱལ་པོས།
 འཕགས་པ། གར་བཟང་ངམ་སྤྱ་སྟན་ནས། རྒྱལ་པོ་གར་གིས་བོས་པ་དང་མཐོང་
 བ་ལའོ། །འཕགས་པ། དབང་པོ་ནང་དུ་བསྐྱུས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མ་གཟིགས་ནའང་
 རི་ལྟར་མ་གསལ། ལྷ་ལ་མི་གསལ་པ་ལ་བྱག་པ་འགའ་ཡོད་དམ། མཆིས་སོ། །
 ལྷ། སྤྱེས་བུ་དེའི་ལག་རྩ་སྟོད་ཏིལ་མར་གྱིས་ཁེངས་ཏེ་བསྐྱར་ལ་བྱི་བཞིན་གཤེད་
 མ་ཐོངས་ལ། སྟོད་འབྲུ་མར་གྱིས་ཁད་ཆད་དུ་གར་བ་འདི་ཁྱེར་ལ་ལྟོངས་ཐམས་
 ཅད་བསྟོར་ནས་འདིར་ཁྱེར་ཤོག་ཅིག ཏིལ་མར་ཐིགས་པ་གཅིག་ས་ལ་བོར་ན།
 རལ་གྱི་གདེངས་པ་འདིས་མགོ་དྲུང་ནས་བཅད་དེ་ས་ལ་འདོར་དུ་འཇུག་གོ་ཞེས་
 བསྟོས་ལ། དེའི་མདུན་དུ་རོལ་མོ་དང་གར་སྤྲ་ཆོགས་བྱེད་དུ་ཆུག་ཅིག །དེས་ཁྱོད་
 ཡིད་ཆེས་པར་འགྱུར་རོ། །རྒྱལ་པོས་དེ་ལྟར་བྱས་ནས་མི་དེ་ལ། གར་བཟང་ངམ་
 སྤྱ་སྟན་ནས། ལྷ། གར་གིས་མཐོང་ངམ་བོས་པ་དག་ལའོ། །དབང་པོ་ནང་དུ་
 བསྐྱུས་པས་མ་མཐོང་ནའང་རི་ལྟར་མ་ཐོས། དེ་ན་རེ། སྟོད་འདི་ལས་འབྲུ་མར་
 ཐིགས་པ་གཅིག་བོར་ནའང་གསལ་དུ་འོང་སྟེ་མ་ནས་འཆི་བས་འཛིགས་ཤིང་འབྲུ་

མར་གྱི་སྤོད་ལ་སེམས་ཅེ་གཅིག་ཏུ་གཏད་པས་རི་ལྷར་མཐོང་ངམ་ཐོས་ཞེས་སྒྲུ་བ་
 དང་། རྒྱལ་པོ་ཅང་མི་སྤྲོད། །ཀྱུ་ཉི་ཤུ་ཆེན་པོས་སྒྲུ་བ། མི་འདི་ཆེ་གཅིག་གི་
 རྒྱག་བསྐལ་གྱིས་ཕྱིར་མི་གཡང་བ་དང་བག་ཡོད་པར་ཀུན་ཏུ་སྤྱད་པར་བགྱིད་ན།
 བདག་ཅག་བསྐལ་བ་བཟུང་བ་དག་ཆེ་རབས་དུ་མའི་རྒྱག་བསྐལ་གྱིས་སྤྱུ་གར་
 དང་རོལ་མོའི་རྒྱ་ལ་ལྟ་བུའམ་ཉན་པའི་གནས་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྤྱིང་
 གཞི་དེ་དག་ལས་རི་ལྷར་འབྱུང་བ་ལྷར། ཆེ་འདིའི་བྱ་བྱེད་འདུ་འཛི་ལང་ཡོང་རྟེན་
 བཀུར་སྟན་གསལ་གང་ལ་ཡང་མི་ལྟ་ཞིང་། དེ་དག་གིས་མི་གཡང་བར་རང་གི་
 བསྐལ་པའི་གནས་རྣམས་ལ་བྱན་གཤེས་ཡོངས་མེད་དུ་བསྟེན་ནས་སྤྱད་པར་བྱེད་
 པའོ། །

སྤྱད་ཐབས་གསུམ་པ་འགལ་རྒྱུན་མི་མཐུན་སྤྱོད་པ་ལོ་སྟོན་ནས་
 བསྤྱད་བ་ལ། ཐོག་མར་བསྤྱད་པའི་ཕན་ཡོན་དང་མ་བསྤྱད་པའི་ཉེས་
 དམིགས་བསམ་པ་དང་། སྤྱད་པ་འདས་སོ་དུག་གི་ངོས་འཛིན་ཞིབ་ཏུ་བཤད་
 པའོ། །དང་པོ་བསྤྱད་པའི་ཕན་ཡོན་དང་མ་བསྤྱད་པའི་ཉེས་དམིགས་བསམ་
 པ་ནི། རྒྱལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ་ལ། །ཕན་ཡོན་བསམ་ལས་འདས་པ་དང་། །
 རྒྱལ་ཁྲིམས་ཉམས་པར་གྱུར་ན་ནི། །མནར་མེད་འགྲོ་ཞིང་ཀུན་ནས་སྤྱད་། །དེ་
 ཕྱིར་ཕན་ཡོན་ཉེས་དམིགས་ལ། །ངེས་པ་དྲངས་ཏེ་ཡང་ཡང་བསམ་ཞེས་པ་སྟེ། །
 ཕན་ཡོན་རྣམས་ལེགས་པར་བསམས་ཏེ་རྒྱལ་ཁྲིམས་བསྤྱད་བ་ལ་སྟོན་སྤྱོད་པ་
 འཕེལ་དུ་འགྲོ་བ་ཞིག་དང་། ཉེས་དམིགས་བསམས་ཏེ་རྣམ་སྟོན་ལ་འཛིགས་
 ཤིང་སྒྲག་པས་སྟོག་འཕྲོག་པའི་དུག་ཅན་གྱི་ཟས་ལ་རི་ལྷར་འཛོམ་པ་བཞིན་དུ་
 ཉེས་ལྷར་ཤུ་མོ་ལང་བག་ཐོན་ཆེན་པོས་འཛོམ་ཞིང་། རྒྱལ་བས་གསུངས་པའི་

བསྐྱབ་བའི་གནས་རྒྱུ་ལ་ཡིད་ཆེས་དད་གུས་ཆེན་པོས་ཚུལ་བྱིས་སྤྱད་བ་
 ལ་འབད་བ་ཞིག་དགོས་ཀྱི། དེ་ལྟ་མེད་ན་ཚུལ་བྱིས་སྤྱད་འདོད་ཙམ་ཡང་སྒྲུ་
 དཀའ་ཞིང་། གཞན་གྱི་ལད་མོ་དང་གཡམ་ལ་རྒྱག་ཙམ་གྱིས་ཞུགས་ཀྱང་། རྒྱན་
 དང་ཐུད་བའི་ཆེ་ཉོན་མོངས་པས་རང་དབང་མེད་པར་བཙུག་ནས་ཉེས་སྦྱོད་ལ་
 བག་མེད་དུ་འཇུག་ཅིང་། གཞན་གྱི་ལད་མོར་སྤྱད་འདོད་ཙམ་བྱས་པ་དེ་ཡང་རྒྱན་
 འཐུད་མི་བྱུང་བར་སྤྱད་དུ་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ། །ཚུལ་བྱིས་སྤྱད་སྤྱངས་པའི་ཕན་
 ཡོན་ནི། སྤྱིར་ཚུལ་བྱིས་སྤྱད་པར་དག་པ་ལ་ཕན་ཡོན་མཐའ་ཡས་ཤིང་། བྱད་
 པར་བམ་པོ་ལྟ་བུ་པ་ལས་ཕན་ཡོན་བཅུ་གསུངས་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། ཚུལ་བྱིས་སྤྱད་
 རྒྱུ་པར་དག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འགྱོད་པ་མེད་པ་སོགས་ཀྱི་རིམ་གྱིས་ཉིང་དེ་
 འཛིན་གྱི་བསྐྱབ་པ་དང་། དེ་ལས་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་དང་། དེ་ལས་མཐར་ཐུ་
 ངན་ལས་འདས་པ་འཐོབ་པར་འགྱུར་བ་དང་། འགྱོད་པ་མེད་པར་འཆི་བའི་དུས་
 བྱེད་པར་འགྱུར་བ་དང་། བྱོགས་བཅུར་སྒྲན་པའི་རྒྱ་གྲག་པར་འགྱུར་བ་དང་།
 བདེ་བར་གཉིད་ལོག་ཅིང་སད་པར་འགྱུར་བ་དང་། གཉིད་ལོག་པ་ན་ལྟ་རྒྱུ་མས་
 སྤྱད་པར་འགྱུར་བ་དང་། དམ་པའི་ནད་དུ་འགྱོ་བ་ན་བག་ཆ་བ་དང་འཛིགས་པ་
 སོགས་སུ་མི་འགྱུར་བ་དང་། དག་པོས་གྲགས་ཆེད་ལུས་ཀྱང་གྲགས་ལྟ་བུར་མི་
 བྱེད་ཀྱི། སྤྱད་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོ་ནས་ཕན་འདོགས་པར་འགྱུར་བ་དང་། གཞོད་
 སྒྱིན་དང་མི་མ་ཡིན་སོགས་གཏུག་མར་གནས་པ་རྒྱུ་མས་ཀྱིས་གྲགས་ཆེད་ལུས་
 ཀྱང་གྲགས་ལྟ་བུར་མི་བྱེད་ཀྱི། ཚུལ་བྱིས་སྤྱད་པར་དག་པའི་དབང་གིས་དེ་ལ་
 ཕན་འདོགས་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཆོས་གོས་ལ་སོགས་པ་དག་ཀྱང་ཆོས་དང་
 མཐུན་པར་ཆོགས་རྒྱུར་དུས་གཞན་ལས་འཐོབ་པར་འགྱུར་བ་དང་། གང་དུ་སྒྲུ་

བར་འདོད་པ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་ལམ་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པར་འགྱུར་
 བའོ། །མ་བསྐྱངས་པའི་ཉེས་དམིགས་ནི་སྤྱིར་མཐའ་ཡས་ཀྱང་། འདུལ་བ་ལུང་
 ལས་ཉེས་དམིགས་བཅུ་གསུངས་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། སྟོན་པ་སངས་རྒྱལ་གྱིས་སྟོད་
 པ་དང་། ལྟ་རྒྱལ་གྱིས་ཆོས་རྒྱན་པའི་ཐ་སྙད་གྱིས་བརྗོད་པ་ལ་སོགས་པས་སྟོད་
 པ་དང་། བློགས་དམ་པ་རྒྱལ་གྱིས་སྟོད་པ་དང་། རྒྱལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་
 ཆོ་བདག་ཉིད་གྱིས་སྟོད་པར་འགྱུར་པ་དང་། ཉེས་པ་དང་བཅས་པས་ཆོས་ཉིད་
 གྱིས་སྟོད་པར་འོས་པ་དང་། བློགས་དང་བློགས་མཚམས་སུ་སྟེག་པའི་རྒྱ་དང་
 ཆོགས་སུ་བཅད་པ་མ་ཡིན་པས་གྲགས་པར་འགྱུར་བ་སྟེ་གངས་ངན་གྱིས་བྱུང་བ་
 དང་། ཆོས་དང་བདག་མ་མཐུན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཆོས་ཉན་པ་ལ་མི་འཇུག་
 པས་ཆོས་མ་ཐོས་པ་ཐོས་པར་མི་འགྱུར་པ་དང་། འགྲོད་པ་དང་བཅས་པས་
 སེམས་གདུངས་ཤིང་བྱན་པ་བཟང་པོ་མི་འགྱུར་པས་ཆོས་ཐུར་ཐོས་པ་རྒྱལ་
 བརྗོད་པར་འགྱུར་པ་དང་། ལྷུང་བས་བསྐྱེབས་པས་ལམ་གྱི་རྟོགས་པ་སྟེ་བར་མི་
 འགྱུར་པ་དང་། ལྷས་ངན་པ་དང་བཅས་ཏེ་འགྲོད་བཞིན་དུ་འཆི་ཞིང་གི་ནས་ངན་
 འགྲོར་འགྲོ་བའོ། །གཞན་ཡང་བམ་པོ་ལྟ་བུ་པ་ལས་ཉེས་དམིགས་གསུངས་པ་
 བེ། མི་ལམ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་གདུག་པ་འཛིགས་སུ་རུང་བ་རྣམས་མཐོང་ཞིང་
 ལྷག་པས་ལྟ་དང་ལྟན་པར་སད་པར་འགྱུར་པ་དང་། དཀར་བློགས་གྱི་ལྟ་རྒྱལ་
 གྱིས་སྟོད་པར་མི་བྱེད་པ་དང་། དམ་པ་རྒྱལ་གྱི་རྒྱུད་དུ་འཛིགས་ཤིང་གཞོད་ལ་
 བག་འཁུམས་པ་དང་། དེ་ལས་གཞན་དུ་བྱོལ་འདོད་པ་དང་། མི་དང་མི་མ་ཡིན་
 རྒྱལ་གྱིས་གྲགས་ལྟ་ཞིང་གཞོད་པ་བྱེད་པ་དང་། ཆོས་དང་མཐུན་པའི་ཡོངས་
 སྟོད་ཉིད་དཀའ་བ་དང་། འདོད་པའི་དོན་རྒྱལ་དང་སྟོན་ལམ་ཡོངས་སུ་མི་

འགྲུབ་པ་སོགས་ཉམས་དམིགས་མཐའ་ཡས་པ་གསུངས། ཚུལ་ཁྲིམས་ཡང་དག་
 པར་ལྟར་བའི་མདོ་ལས། དག་སྒྲོང་དག་སྒོག་དང་བལ་ཁེང་གི་བ་ནི་བླ་ཡི།
 ཚུལ་ཁྲིམས་ཉམས་ཤིང་ཞིག་པ་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཅོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། སྒོག་དང་
 བལ་ཁེང་གི་བས་ནི་སྒྲེ་བ་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཆེ་ཟད་པར་འགྱུར་གྱི། ཚུལ་ཁྲིམས་ཉམས་
 ཤིང་ཞིག་པས་ནི་སྒྲེ་བ་འབྱམ་ཕྱག་བརྒྱའི་བར་དུ་རིགས་དང་བལ་ཁེང་བདེ་བ་
 སྤངས་ཏེ་རྣམ་པར་ལུང་བ་ཆེན་པོ་ཉམས་སུ་ཁྱོང་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཕྱིར་སྟོན་
 པས་ཚུལ་ཁྲིམས་རབ་བསྐྱགས་བཤད། ཚུལ་ཁྲིམས་ལྟར་བ་སངས་རྒྱས་འཕྱུང་
 དང་ཕྱད། ཚུལ་ཁྲིམས་ལྟར་བ་རྒྱུན་རྣམས་ཀྱུན་གྱི་མཆོག་ ཚུལ་ཁྲིམས་ལྟར་བ་
 དྲི་དང་བླག་པ་ཡིན། ཚུལ་ཁྲིམས་ལྟར་བ་དགའ་བ་ཀྱུན་གྱི་གནས། ཚུལ་ཁྲིམས་
 གདུང་བ་སེལ་བ་བསེལ་བའི་ཆ། ཚུལ་ཁྲིམས་ལྟར་བ་འཇིག་རྟེན་ཀྱུན་གྱིས་
 བསྟོད། ཚུལ་ཁྲིམས་དག་གིས་འགོ་བ་དམ་པ་མཐོས། རི་ལྟར་སྐྱལ་གདུག་གྲུ་
 ཆེན་ནག་པོ་ཡང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ལྟར་ལ་གཞོད་མེད་གཞན་ཅི་སྟོས། ཚུལ་ཁྲིམས་
 ལྟར་བའི་དག་སྒྲོང་འོད་དང་ལྟན། ཚུལ་ཁྲིམས་ལྟར་བ་གསལ་འགྱུར་བདེ་བ་
 འཕྱོད། རི་ལྟར་མིག་མེད་གཟུགས་མཐོང་མི་རུང་ལྟར། །དེ་བཞིན་ཚུལ་ཁྲིམས་
 མེད་ན་ཆོས་མི་མཐོང་། རི་ལྟར་རྒྱུ་མེད་ལམ་འཇུག་ག་ལ་རུས། །དེ་བཞིན་
 ཚུལ་ཁྲིམས་མེད་ན་ཐར་མི་འགྱུར། རི་ལྟར་བུམ་པ་བཟང་པོ་རིན་ཆེན་སྟོད། །དེ་
 བཞིན་ཚུལ་ཁྲིམས་ཆོས་རྣམས་བསྐྱེད་པའི་གཞི། རི་ལྟར་བུམ་ཆག་རིན་ཆེན་
 སྟོད་མི་རུང་། །དེ་བཞིན་ཚུལ་ཁྲིམས་རལ་བས་ཆོས་ཀྱུན་གཏུགས། ཞེས་སྟོ་དུ་
 མ་ནས་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་བསྐྱགས་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཉམས་པ་ལ་སྦྱད་པར་མཛད།
 མདོར་ན་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་བདེ་བ་རི་སྟེང་ཅིག་ཡོད་པ་ཐམས་

ཅད་ཚུལ་ཁྲིམས་གྱི་མཐུ་ལས་འབྱུང་ཞིང་། འཁོར་བའི་གནས་ན་སྤྲུག་བསྐལ་ཇི་
 སྟེང་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་ཚུལ་ཁྲིམས་མ་བསྐྱེད་པ་ལས་འབྱུང་བར་གསུངས།
 བསྐྱེད་ཁྲིམས་ཚུལ་བཞིན་མ་བསྐྱེད་པར་གཡོ་སྤྲུས་ཟང་ཟེང་བསྐྱེད་ཏེ་དཀོན་
 མཆོག་མཆོད་པ་སོགས་ཅི་ཤུས་ཀྱང་རྒྱལ་བ་དབྱེས་པར་མི་འགྱུར་ལ། ཚུལ་
 ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ་ཞིག་བསྐྱེད་ན་ནི་རྒྱལ་བ་ཤས་དང་བཅས་པ་ཐམས་
 ཅད་ཐུགས་མཉེས་པར་འགྱུར་ཞིང་། བསྐྱེད་པ་མཐའ་ཡས་པར་རྒྱལ་བ་རྣམས་
 ལ་མཆོད་པའི་དངོས་པོ་ཆོད་མེད་པས་མཆོད་པ་བས། སྤྲིམས་མའི་དུས་འདིར་
 ཚུལ་ཁྲིམས་སྤྱི་ཡོད་ཅམ་བསྐྱེད་པའང་ཕན་ཡོན་ཆེ་བར་གསུངས་ཏེ། ཉིང་ཇི་
 འཛིན་རྒྱལ་པོའི་མདོ་ལས། བསྐྱེད་པ་བྱེ་བ་གཞུང་བྱེ་སྟེང་དུ། །དང་བའི་སེམས་
 གྱིས་ཟས་དང་སྒོམ་རྣམས་དང་། །གདུགས་དང་བ་དན་མར་མའི་སྤང་བ་ཡིས། །
 སངས་རྒྱུས་བྱེ་བ་ཁྲིག་ཁྲིག་རི་མཁྱོ་བས། །གང་གིས་དམ་ཆོས་རབ་ཏུ་འཛིག་པ་
 དང་། །བདེ་གཤེགས་བསྟན་པ་འགག་པར་འགྱུར་བའི་ཆོ། ཉིན་མཚན་དུ་ནི་
 བསྐྱེད་པ་གཅིག་སྟོང་པ། །བསོད་ནམས་འདི་ནི་དེ་བས་བྱེ་བྲག་འཕགས། །ཞེས་
 གསུངས། ཚུལ་ཁྲིམས་མ་བསྐྱེད་པར་རྒྱལ་བ་དངོས་སུ་མཆོད་ཀྱང་མི་མཉེས་
 ཤིང་འདོད་པའི་དོན་མི་འགྱུར་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྐྱེད་ན་
 རྒྱལ་བ་དབྱེས་ཤིང་འདོད་པའི་དོན་འགྱུར་པ་ནི་འདུལ་བ་ལུང་གི་སྤྱང་གཞི་ལས་
 ཤིན་ཏུ་གསལ་ཏེ། སྟོན་དག་སྟོང་གཉིས་སྟོན་པ་ལ་ཐུག་འཚལ་དུ་འོངས་པས་
 ལམ་དུ་སྒོམ་སྟེ་ཇིང་ཞིག་གི་དུང་དུ་བྱིན་ནས་ཆུ་བརྟགས་པས་སྟོག་ཆགས་དང་
 བཅས་པས་མ་དག་པར་མཐོང་ནས། གཅིག་གིས་སྤྲུས་པ། བསྐྱེད་པ་འབུམ་ཐུག་
 སྟོང་དག་ཏུ། །གང་ཞིག་མཐོང་བར་རབ་དཀའ་བས། །བདག་གིས་ཆུ་དག་

འབྱུངས་ནས་ནི། ཁྱེད་ནས་འདྲེན་པ་བཟུང་བར་བྱ། ཁྱེས་ཀྱི་འབྱུངས་ནས་སོང་
 རོ། ཅིག་ཤོས་ན་རེ། གང་ཞིག་སེམས་ཅན་ནམས་ལ་ཀྱན་ནས་ཐུགས་རྗེ་
 ཞིང་། སྤྲིད་པ་ཀྱན་ནས་ཆགས་པ་གཏན་ནས་སྤངས་གུར་པ། ཁྱེད་ཡི་བསྟན་
 མཆོག་འདི་ལ་བསྐྱབ་པ་སྤངས་པ་ཡིས། སྤྲོག་ཉིད་སྤང་གི་སྤྲོག་ཆགས་གསང་
 བར་བྱ་བ་མིན། ཟེར་ནས་ཀྱང་མ་འབྱུངས་པར་རི་སྤྲིད་ལུས་ཀྱི་མཐུ་ཡོད་ཀྱི་བར་
 དགོ་བ་སྤྲད་དེ། གི་ནས་རྒྱལ་ཆེན་རིས་བཞིའི་ལྷ་རྒྱུས་སོ། ལྷ་འི་བྱ་དང་བྱ་མོ་
 བྱ་སྤྲེལ་མ་ཐག་སེམས་གསུམ་མཛོན་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་པས། ཆོ་སྤྲེལ་སྟོན་པའི་
 བསྟན་པ་ལ་བསྐྱབ་པ་བསྤངས་པའི་མཐུས་ལྷ་རྒྱུས་པར་རིག་ནས། ལྷ་འི་ཕ་རྒྱ་
 ཆ་གདུབ་ཀོར་གཡོ་ཞིང་མེ་ཏོག་དྲི་མ་མེད་པ་ཐོགས་ཏེ། སྟོན་པའི་བྱ་དང་བྱ་མོ་
 བསྟན་མེ་ཏོག་གཏོར་ཐུག་བྱས་ཏེ་འདུག་པས་རྒྱལ་བྱེད་ཆེལ་ཐམས་ཅད་འོད་ཀྱིས་
 ཟུབ་པོ། སྟོན་པས་དེ་ལ་ཆོས་བསྟན་པས་བདེན་པ་མཐོང་ནས། ཁྱོད་མཐུས་
 རབ་དྲག་ཉེས་པ་མང་ལྷན་པའི། ཁང་སོང་བལྟལ་བཀག་བསོད་ནམས་རབ་ལྷན་
 པའི། མཐོ་རིས་འགོ་བ་སྤྲེ་ཞིང་བདག་གིས་ནི། ལྷ་རན་འདས་པའི་བལྟལ་ཡང་
 ཐོབ་པར་གྱུར། ཤིན་ཏུ་རྒྱུ་དག་ཁྱོད་བརྟེན་བདག་གིས་ནི། ཁྱེད་རིང་སྟོན་བྲལ་
 དག་པའི་མིག་ཐོབ་ཅིང་། ཁོ་འཕང་ཞི་བ་འཕགས་པ་དགུས་ཐོབ་སྟེ། སྤྲོག་
 བསྐྱལ་རྒྱ་མཆོའི་ལ་རོལ་བཀྟལ་བར་གྱུར། འགོ་བ་ལྷ་མིན་མི་དང་ལྷས་མཆོད་
 པ། སྤྲེ་དང་ཁྱ་དང་ན་འཆི་བྲལ་བ་པོ། སྤྲིད་པ་སྤྲོད་དུ་མཐོང་བར་རབ་དགོན་
 པ། ཟུབ་པ་དེ་རིང་ཁྱོད་མཐོང་འབྲས་སུ་མཆིས། ཁྱེད་ནས་འདུད་བྱས་དོ་ཤལ་
 རང་འབྱུང་བས། ཁབས་ལ་ཐུག་འཆེལ་རངས་པ་སྤྲེས་གུར་ནས། དྲག་ཐུལ་
 གཡས་ནས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་བྱས་ཏེ། ལྷ་ཡི་འཛིག་རྟེན་མཛོན་ཐུགས་མཁའ་ལ་

སོང་། དགེ་སློང་ཅིག་ཤོས་དེས་ཀྱང་རིམ་གྱིས་མཉན་ཡོད་དུ་ཕྱིན་ནས་སྟོན་པ་
ལ་ཕྱག་འཆལ་ཏེ་འདུག་པ་དང་། སྟོན་པས། གང་ནས་འོངས། དབྱར་གང་དུ་
གནས་སོགས་དྲིས་ནས། དེས་རྒྱས་པར་ཞུས་པ་དང་། ཇ་ཡི་བསྟན་ལ་མི་གྲས་
གང་། དེས་ནི་ང་མཐོང་ཅི་ཞིག་ཡན། དེས་ནི་ང་ལ་བཏུས་ན་ཡང་། མཐོང་བ་
མ་ཡིན་མཚོན་པ་མིན། ཇ་ཡི་བསྟན་པ་གང་སྟོན་པའི། དགེ་སློང་དེས་ནི་ང་
མཐོང་སྟེ། ཤེས་རབ་དམན་པ་ཁྱོད་གྱིས་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་མཛོན་སུམ་མ་
མཐོང་ངོ་། དེ་ནས་སྟོན་པས་སྐྱ་སྒྲ་གོས་ཕྱེ་ནས། སྟོས་ཤིག་དགེ་སློང་ལུས་
འདི་ལ། གཙང་ཁིང་གསེར་གྱི་མདོག་འདྲ་བ། སྟོན་གྱི་ལས་གྱི་རྣམ་སྟོན་
དང་། ལ་དང་མ་ལས་བྱུང་བས་སོ། གང་གིས་ཆོས་ཉིད་མ་མཐོང་བ། རྫོགས་
པའི་སངས་རྒྱས་དེས་མི་མཐོང་། གང་གི་ཆོས་ཉིད་མཐོང་གྱུར་པ། དེ་ཡིས་ཐུབ་
པ་ཆེན་པོ་མཐོང་། ཉེས་དམིགས་འདི་རྒྱ་ཆགས་མི་འཆང་བ་ལས་གྱུར་གྱི། དེས་
ན་དགེ་སློང་གིས་རྒྱ་ཆགས་ཉེ་བར་གཞག་པར་བྱའོ། ཞེས་འདུལ་བ་ལུང་ལས་
གསུངས་པ་ལྟར་ངོ། །

གཉིས་པ་སྐངས་འདས་སོ་དུག་གི་ངོས་འཛིན་ཞིབ་ཏུ་བཤད་པ་ལ། དགེ་
རྒྱལ་གྱི་བསྟན་པ་གཞི་རྣམས་གང་ནས་བཤད་པའི་ཁྱད་སྤངས་བཞུགས་དེ་དེ་དག་གི་
གྲངས་གྱི་དབྱེ་བསྟུ་ལ་ངེས་པ་བསྟེན་པ་དང་། ཉེས་པ་སོ་སོའི་ངོས་འཛིན་ཞིབ་ཏུ་
བཤད་པའོ། ཇ་དེ་པོ་ལ་དགེ་རྒྱལ་གྱི་སྟོན་པ་ལེན་རྒྱལ་ནི་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་གཞི་
དང་། དེའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བའི་ལས་བརྒྱ་རྩའི་གཞུང་ལས་འབྱུང་ཁིང་། དེ་
དག་ཏུ་དགེ་རྒྱལ་གྱི་བསྟན་པ་པའི་གཞི་བརྟེན་པའི་ཆོ། རྩ་བ་བཞི། ཆང་། ཕྱི་དྲུའི་
ཁ་ཟས། གང་སོགས། སྤང་སོགས། མལ་སྟན་ཆེ་མཐོ། གསེར་དངུལ་ལེན་པ་སྟེ་

བཅུར་གསུངས་ལ། དེ་བཞིན་དུ་འདུལ་བ་ལུང་རྣམ་འབྱེད་དང་། ཡན་ཆོགས་
 དང་། གཞུང་དམ་བ་དང་། དེ་དག་གི་དགོངས་པ་འབྱེལ་བའི་འདུལ་བའི་བསྐྱབ་
 བཅོས་པལ་ཆེར་དུ་དག་ཚུལ་གྱི་བསྐྱབ་གཞི་བཅུ་ཞེས་འབྱུང་ལ། ཟུང་པར་འདུལ་
 བ་སྐྱམ་བརྒྱ་བ་ལས་མདོར་བསྟན་དུ། གང་ཞིག་སྟོག་གཅོད་གཞན་གྱི་མོར་
 འཕྲོག་དང་། མི་ཆངས་སྟོད་རྩལ་བཅོས་པའི་ཆང་ལ་སོགས། ཁམ་སོགས་སྟེང་
 སོགས་མལ་ཆེ་མཐོ་བ་དང་། བྱི་དྲིའི་ཁ་ཟས་དངུལ་ཉིད་སྟོང་བ་སྟེ། ཞེས་
 བསྐྱབ་བཞི་བཅུར་གསུངས་ཤིང་། རྒྱས་བཤད་དུ་བསྐྱབ་གཞི་བཅུ་ཉི་ལྔ་དུ་
 ཉམས་པ་རྣམ་གསུམ་སྟོང་བ་བཤད་ནས་བསྐྱབ་གཞི་བཅུ་གསུམ་དུ་གསུངས་ལ།
 ཀླ་རི་ཀ་ལྔ་བཅུ་བ་ལས་ཀྱང་བསྐྱབ་གཞི་བཅུར་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་འདུལ་བ་
 ལུང་སྟེ་བཞིར་དག་སྟོང་རྣམས་ལ་ཁྲིམས་ཉིས་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་ཅ་གསུམ་གསུངས་
 ཤིང་། སྟོམ་གྱིས་བསྐྱམ་པའི་ལུང་བ་རྣམས་སྟེ་ཆོན་དུ་བསྐྱུ་བའི་ཆོ་ལུང་བ་སྟེ་ལུང་
 གསུངས། ལུང་བ་སྟེ་ལྔ་པོ་དེ་དག་ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས་སོ་སོའི་སྟེང་གཞི་དང་
 བཅས་ཞིབ་དུ་གསུངས་ཤིང་། ལུང་ཡན་ཆོགས་དང་གཞུང་དམ་བ་གཉིས་ལས་
 རྣམ་འབྱེད་དུ་མི་གསལ་བ་རྣམས་ཞིབ་དུ་འཆད་དེ། ཟུང་པར་གཞུང་དམ་པར་
 འཕགས་མཆོག་ཉེ་བར་འཁོར་གྱི་ལུང་རྣམ་འབྱེད་དུ་གསུངས་པའི་ལུང་བ་སྟེ་ལྔ་
 དང་གཞི་བཅུ་བདུན་ནས་གསུངས་པའི་བསྐྱབ་བྱ་རྣམས་ལ་དོགས་གཅོད་དང་།
 དགག་སྐྱབ་གནང་གསུམ་གྱི་ཚུལ་རྣམས་ལ་འགལ་སྟོང་གི་དྲི་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་སོ་
 སོར་ཁྱེས་ནས། སྟོན་བས་དེ་དག་གི་ལན་ཞིབ་དུ་བཀའ་སྐྱུལ་ཏེ། དག་སྟོང་གི་
 བསྐྱབ་བྱ་རྣམས་མཐའ་ཆོད་པར་གདན་ལ་པབ་ཅིང་། དེའི་ཁོངས་སུ་སྟོམ་གྱིས་
 བསྐྱམ་པའི་ལུང་བ་རེ་རེ་ནས་དག་སྟོང་མ་དང་དག་སྟོང་མ་དང་དག་ཚུལ་པ་མ་

ནམས་ལ་ཉེས་པ་རི་ལྟ་བུར་འགྱུར་བ་ནམས་ཀྱང་ཞིབ་ཏུ་གསུངས་པས། དགོ་
 རྒྱལ་ལ་ལྟར་བ་བཤགས་བྱའི་ཉེས་པ་དང་། བསྐྱམ་བྱའི་ཉེས་པ་དང་། ལྟར་མེད་
 ཏུ་འགྱུར་བའི་རྒྱལ་ནམས་ཞིབ་ཏུ་གསུངས་ཀྱང་། གཞུང་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་དགོ་
 གློང་གི་བསྐྱུ་བྱའི་ཁོངས་སུ་གསུངས་པས་ཤིན་ཏུ་ཉོགས་དཀའ་བ་ལ། གློང་
 དཔོན་ཡོན་ཉན་འོད་གྱིས་འདུལ་བ་ལུང་སྟེ་བཞིའི་དགོངས་པ་སྟོགས་གཅིག་ཏུ་
 བསྐྱུས་ཏེ་དགོ་རྒྱལ་དང་དགོ་གློང་ནམས་གྱི་བསྐྱུ་བ་པའི་གཞི་ཚང་བར་སྟོན་པ་
 འདུལ་བ་མདོ་རྩ་བ་མཛད། མདོ་རྩའི་ཁུ་བ་སྦྱིར་བསྟན་གྱི་སྐབས་སུ་འདུལ་བ་
 ལུང་ནས་གསུངས་པའི་བསྐྱུ་བ་ལྟ་མཐའ་དག་བསྐྱུས་ཏེ། དགོ་རྒྱལ་ལ་སྐྱངས་
 འདས་གྱི་ཉེས་པ་དང་། སྟོགས་མཐུན་གྱི་ཉེས་པ་དང་། ལྟར་མེད་ཏུ་འགྱུར་རྒྱལ་
 གསུམ་ཏུ་བསྐྱུས་ནས་གསུངས། དེ་བཞིན་ཏུ་སུམ་བརྒྱལ་རྩ་འགྲེལ་ནམས་སུ་
 ཡང་སྐྱངས་འདས་གྱི་ཉེས་པ་དང་། སྟོགས་མཐུན་གྱི་ཉེས་པ་དང་། ལྟར་མེད་
 གསུམ་ཏུ་བསྐྱུས་ནས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་འདི་སྟུམ་ཏུ་དགོ་རྒྱལ་གྱི་བསྐྱུ་བ་གཞི་
 ལ་བརྩུར་གསུངས་པ་དང་། ཡང་བརྩུ་གསུམ་ཏུ་གསུངས་པ་དང་། སྟོམ་ཚིག་འདི་
 དང་འདི་འདྲ་བ་ནམས་སུ་སྐྱངས་འདས་སོ་དུག་ཏུ་བཤད་པ་ནམས་འགལ་ལམ་མི་
 འགལ་རིམ་ལྟར་རིམ་ཡིན་སྟུམ་ན། དེ་ནི་འདུལ་བ་ལུང་ནས་གསུངས་པའི་བསྐྱུ་བ་
 གཞི་ཉིད་ལ་དོན་ཚན་ཏུ་བསྐྱུ་ལུགས་དང་དབྱེ་བསྐྱུ་མཛད་པ་ཡིན་པས་འགལ་བ་
 མེད་ཅིང་དོན་གཅིག་སྟེ། བསྐྱུ་བ་གཞི་བརྩུར་གསུངས་པ་ནི་དགོ་རྒྱལ་གྱི་སྟོམ་པ་
 འཕོགས་པའི་ཆེ་བསྐྱུ་བ་གཞི་བརྩུ་བཞིན་པ་གོང་ཏུ་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་པས། སྟོམ་
 པ་ལེན་དུས་ཁས་སྐྱངས་པའི་བསྐྱུ་བ་གཞི་བརྩུ་བོ་དེ་ལ་དགོངས་ནས་དགོ་རྒྱལ་གྱི་
 བསྐྱུ་བ་གཞི་བརྩུར་གསུངས། བརྩུ་གསུམ་ཏུ་གསུངས་པ་ནི་སྟོམ་པའི་བསྐྱུ་བ་གཞི་

བཅུ་པོ་དེའི་སྟེང་དུ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་བྱེད་པའི་ཆེ། ཐོག་མར་མ་ཁན་པོར་གསེལ་བ་
གདབ་བ་དང་། དེ་ནས་རབ་བྱུང་དངོས་གཞིའི་ཆེ་བྲིས་པའི་རྟགས་སྟོང་བ་དང་།
རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་རྟགས་ཡང་དག་པར་ལེན་པར་ཁས་སྒྲུངས་པ་ཡིན་པས། ཁས་
སྒྲུངས་དེ་གསུམ་དང་འགལ་བའི་ཉེས་པ་གསུམ་ལ་ཉམས་པ་རྣམ་གསུམ་ཞེས་
བརྗོད་ཅིང་། དེ་དག་སྟོང་བའི་བསྐྱབ་གཞི་གསུམ་བསྐྱན་ནས་བསྐྱབ་གཞི་བཅུ་
གསུམ་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །སྒྲུངས་འདས་སོ་དྲུག་ཏུ་བྱེད་པ་ནི། ཐོག་གཙོང་ལ་
བཞི། མ་བྱིན་ལེན། མི་ཚངས་སྟོད། རྩུན་ལས་བྱེད་པ་བཅུ་གསུམ། ཁང་། སྤྱུ་
གར། རོལ་མོ་བྱེད། རྒྱན། ཁ་དོག་འཆང་བ། སྟོས་ཉལ། བྲེང་བ་རྣམས་དང་། བྲི་
སྟན་ཆེ་མཐོ་ལ་བཞི། བྱི་དྲོའི་ཁ་ཟས། གསེར་དངུས་ལེན་བ། ཉམས་པ་རྣམ་པ་
གསུམ་དང་བཅས་སོ་དྲུག་ཏུ་མཛད་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་དག་སོ་སོར་སྒྲུངས་འདས་
ཀྱི་ཉེས་པར་འགྱུར་ཚུལ་ཁྱུངས་དང་བཅས་སོ་སོའི་སྐབས་སུ་འཆང་དོ། །གཞན་
ཡང་དོན་ཚན་དུ་བསྟུ་ལུགས་རྣམ་པ་མང་སྟེ། མཛོད་ལས། ཚུལ་བྲིམས་ཡན་ལག་
བག་ཡོད་པའི། ཡན་ལག་བརྒྱལ་ཞུགས་ཡན་ལག་སྟེ། གཞི་གཙོག་དེ་བཞིན་
གསུམ་རིམ་བཞིན། ཞེས་བསྟེན་གནས་ཡན་ལག་བརྒྱད་པའི་བྲིམས་རྣམས་ཚུལ་
བྲིམས་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་། བག་ཡོད་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་། བརྒྱལ་ཞུགས་ཀྱི་ཡན་
ལག་གསུམ་དུ་བསྟུ་བར་གསུངས་པ་ལྟར། དག་ཚུལ་ཀྱི་བསྐྱབ་གཞི་རྣམས་ཀྱང་
དེ་གསུམ་དུ་བསྟུ་བར་གསུངས་ཏེ། ཅུ་བ་བཞི་ཕྱོགས་མཐུན་ཀྱི་ཉེས་པ་དང་
བཅས་པ་རྣམས་སྟོང་བ་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་། ཐུས་འགྱུར་ཀྱི་ཁུ་བ་ཆང་
འཐུང་བ་ཕྱོགས་མཐུན་ཀྱི་ཉེས་པ་དང་བཅས་པ་རྣམས་སྟོང་བ་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་
ཡན་ལག་དང་། སྤྱུ་གར་ལ་སོགས་པའི་ཡན་ལག་ལྷག་མ་རྣམས་སྟོང་བ་བརྒྱལ་

ཞུགས་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་གསུངས། ཡང་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྒྲངས་འདས་གྱི་ལྷང་བ་
 རྣམས་གཉིས་སུ་བསྟུ་བའི་ཚུལ་ཡང་གསུངས་ཏེ། མཁན་པོའི་བྱང་ཏུ་སྒྲངས་པ་
 ལས་འདས་པ་དང་སྟོབ་དཔོན་གྱི་བྱང་ཏུ་སྒྲངས་པ་ལས་འདས་པ་གཉིས་སུ་འདུ་
 གྱེ། ཉམས་པ་རྣམ་པ་གསུམ་ནི་མཁན་པོའི་བྱང་ཏུ་སྒྲངས་པ་ལས་འདས་པ་དང་
 རྟོག་གཅོད་སོགས་ལྷང་བ་གཞན་མ་ཐམས་ཅད་སྟོབ་དཔོན་གྱི་བྱང་ཏུ་སྒྲངས་པ་
 ལས་འདས་པ་འོ། །དེ་ཡང་མཁན་སྟོབ་སོ་སོར་བྱེད་པའི་དབང་ཏུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི།
 མཁན་པོ་ཉིད་གྱི་བྱང་ཏུ་སྟོམ་པ་ལེན་པ་ལ་ནི་དབྱེ་བ་འདི་མི་འོང་ངོ། །གཞན་
 ཡང་གཞི་འགྲེལ་སོགས་ལས་ཀྱང་དོན་ཚན་ཏུ་བསྟུ་ལུགས་མང་ཏུ་གསུངས་ཀྱང་
 མ་བཞོད་ཅིང་། དོན་ཚན་ཏུ་བསྟུ་ལུགས་འདི་དག་ཤེས་ན་གོ་བ་ལུལ་ཕྱིན་སྟེར་
 བས་འདིར་སྟོ་ཙམ་ཞིག་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི། སྟོ་གྲོས་དང་རྩོལ་བ་ཆེ་བ་རྣམས་ཀྱིས་
 འདུལ་བའི་གཞུང་ཆེ་བ་རྣམས་བལྟས་ནས་ཞིབ་ཏུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདུལ་བ་
 ལུང་སྟེ་བཞི་ནས་གསུངས་པའི་ལྷང་བ་རྣམས་ལས་དགེ་ཚུལ་ལ་དམིགས་བསལ་
 གནང་བའི་ལྷང་མེད་ཁ་ཤས་མ་གཏོགས་ཐམས་ཅད་དགེ་ཚུལ་གྱིས་ཀྱང་སྤྱང་
 དགོས་ཤིང་། མ་བསྟུངས་ན་དེ་དག་ལས་འདས་པའི་ལྷང་བ་འབྱུང་ན། དགེ་ཚུལ་
 ལ་ལྷང་བ་སྟེ་ལྷའི་བཅའ་བ་མི་མཛད་པར་བསྟུབ་གཞི་བཅུ་དང་། ཉེས་པ་རྣམས་
 ལ་ནང་གསེས་གྱིས་བྱེ་བས་སོ་བྱལ་ཏུ་མཛད་ནས་ཁྲིམས་ཉིས་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་ཙ་
 གསུམ་གྱི་བཅའ་བ་མི་མཛད་པ་ཅི་ཡིན་སྟུམ་ན། དགེ་ཚུལ་ནི་པལ་ཆེར་གཞོན་ནུ་
 ལ་བྱེད་པ་ཤས་ཆེ་བས་བསྟུབ་ཁྲིམས་མང་པོ་ཐོས་ན་འཛིགས་ཤིང་སྟུག་པར་
 འགྱུར་བས་བསྟུབ་གཞི་བཅུར་བསྟུ་བར་མཛད་པ་ཡིན་པར་གསུངས། གདུལ་
 བྱའི་ཁམས་དང་བསམ་པ་ལ་གཟིགས་ནས་འཕགས་པ་རྒྱ་གར་གྱི་ལུ་ལ་བསྟུབ་པ་

གསུམ་དུ་བསྐྱས་ནས་བསྟན་པར་ཡང་གཞི་འགྲེལ་ལས་གསུངས་ཏེ། དེའི་ཚུལ་
 བོ། བྱི་རྩེའི་བྱ་ཞེས་བྱ་བའི་མི་ཞིག་བསྐྱབ་པའི་གཞི་ཉིས་བརྒྱ་ལྷ་བརྒྱ་ལྷག་ཅིག་
 སྐྱང་དགོས་པར་ཐོས་ནས་སྒྲག་སྟེ་སྤོང་བར་ཁས་མི་འཆེ་བ་ལ། བྱི་རྩེའི་བྱ། ཁྱོད་
 གྱིས་བསྐྱབ་པ་གསུམ་དག་ལ་ལེགས་པར་བསྐྱབ་པར་སྤོངས། གསོལ་བ།
 བཙུམ་ལྟན་འདས་སྟོ་ལགས་སོ། །བདེ་བར་གསེགས་པ་བསྐྱང་བར་འཆལ་
 ལགས་སོ། །ཞེས་གསོལ་བ་དང་། འོ་ན་བྱི་རྩེའི་བྱ། ཁྱོད་གྱིས་དུས་སྟུ་ལྷག་པའི་
 ཚུལ་བྱིས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་དང་། ལྷག་པའི་སེམས་དང་། ལྷག་པའི་གེས་རབ་ཀྱི་
 བསྐྱབ་པ་ལ་སྤོངས་ཤིག ཁྱིམ་གསུངས་ཏེ་ཉིས་བརྒྱ་ལྷ་བརྒྱ་ལྷག་པོ་གསུམ་
 དུ་བསྐྱས་ནས་བསྟན་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་དོན་ཆན་དུ་བསྐྱུ་ལྷགས་ལ་རེས་པ་
 རྟོད་པར་བྱས་ནས་སྐྱངས་པ་ལས་འདས་པ་དང་ཕྱོགས་མཐུན་གྱི་ཉིས་པ་རྣམས་
 བསྐྱང་བ་ལ་སྒྲིམ་པའི་རུལ་ཅི་ཡོད་གྱིས་འབད་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་སྐྱངས་འདས་གྱི་
 ཉིས་པ་རྣམས་སྟོམ་ཆོག་ཏུ་མཛད་པ་ནི། སྟོག་གཅོད་བཞི་དང་མ་བྱིན་ལེན། མི་
 ཆངས་སྟོད་དང་རྩུན་དུ་སྒྲ། གཞི་མེད་བག་ཙམ་དག་འདུན་དབྱེན། དེ་རྩེས་
 ཕྱོགས་དང་ཁྱིམ་སྟན་འབྱེན། རྩུན་དང་བཤེས་རོར་འབྱ་བ་དང་། ཟས་རྩུང་
 ལྷག་མའི་སྐྱར་འདེབས་དང་། བསྐྱབ་པ་སྤོང་དང་འབྲས་ཆན་འགོབས། ཆང་
 དང་སྒྲ་གར་རོལ་མོ་བྱེད། རྒྱན་དང་ཁ་དོག་སྟོས་ཁྱུ་ཐེང་། ཁྱི་དང་སྟན་ནི་ཆེ་
 མཐོ་དང་། ཁྱི་དྲེའི་ཁ་ཟས་གསེར་དདུལ་ལེན། ཉམས་པ་རྣམ་པ་གསུམ་དག་
 སྟེ། སྐུམ་རྩུ་དྲག་ནི་སྐྱངས་ལས་འདས། ཞེས་གསུངས། ལྷང་མེད་དུ་གསུངས་
 པ་དང་ཕྱོགས་མཐུན་གྱི་ཉིས་པ་རྣམས་སྟོམ་ཆོག་ཏུ་བཞོད་པ་ནི། འཆང་བ་དང་ནི་
 འབྲལ་བ་དང་། དེ་བཞིན་ས་ནི་བཞོ་བ་དང་། རིན་ཆེན་རིག་དང་མེ་ལ་རིག །

བཏང་ནས་ཟ་བར་བྱེད་པ་དང་། རྫོན་གིང་འཛིག་དང་གིང་གཅོད་དང་། བྱིན་
ལེན་མ་བྱས་ཟ་བ་དང་། རྩ་ཕྱོན་མི་གཙང་འདོར་བ་དང་། རྟེན་བཞིན་གསོག་
འཛིག་ཟ་བ་དང་། སྤྱོད་འཛིན་དང་བསྐྱབ་པའི་གཞི། བརྩུ་པོ་དག་ནི་མ་
གཏོགས་པ། སྤྱངས་པའི་ཕྱོགས་མཐུན་གྱིས་པར་བྱ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། ལྷ་
མེད་དང་ཕྱོགས་མཐུན་གྱི་ཉེས་པའི་སྤོམ་ཆིག་འདི་དག་ནི་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་མཆོ་
ཆེན་མོ་ལས་འབྱུང་བར་འདུལ་བ་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་དུ་བཤད་ཅིང་འོད་ལྡན་དུ་ཡང་
དེ་བཞིན་དུ་འབྱུང་། སྤྱངས་འདས་སོ་དྲུག་གི་སྤོམ་ཆིག་འདི་ནི་སྤོམ་གྱི་འདུལ་
འཛིན་འགའ་ཞིག་གིས་བྱེ་བྲག་བཤད་མཆོ་ཆེན་མོ་ལས་འབྱུང་ཞེས་བཤད་ཀྱང་།
འདུལ་བ་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་དུ་མ་དྲངས་གིང་འོད་ལྡན་དུ་ཡང་མི་འབྱུང་ལ། འདུལ་
བ་ལུང་དང་འགྲེལ་བ་ཁྱེད་མ་གཞན་དུ་འང་མ་མཐོང་བས་བྱེ་བྲག་བཤད་མཆོ་
ཆེན་མོའི་ཆིག་ཡིན་མིན་བརྟག་པར་བྱ་ཞིང་། ཐོག་མར་སྤྱོད་བསྐྱབ་པར་མཛད་
པ་ཡིན་ཡང་འདུལ་བ་ལུང་གི་དགོངས་པ་སྤྱོད་པ་ཡིན་ཆེས་ཁྱེད་པོ་བརྩུན་ཏེ།
རྩི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་གནམ་ཅེ་ལྷེད་དུ་འདུལ་བའི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་དག་ཐར་
ཞིབ་ཏུ་མཛད་ནས་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་གཞི་ནས་གསོ་བར་མཛད་པའི་ཆོ་ཡང་།
དགོ་རྒྱལ་གྱི་སྤྱངས་འདས་ཀྱི་ཉེས་པ་རྣམས་སྤོམ་ཆིག་འདིའི་སྤོམ་ནས་ངོ་སྤྱོད་
པར་མཛད་པ་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་ལྟར་རོ། འདུལ་འཛིན་མཆོ་སྤྱོད་པ་ཆེན་པོས་
དགོ་རྒྱལ་གྱི་སྤྱངས་འདས་རྣམས་ཀྱི་སྤོམ་ཆིག་འདི་ལྟར་མཛད་དེ། མི་གསོད་
འདེབས་སྤྱོད་དུ་འགྲོ་གསོད། རྒྱ་དང་མི་ཆངས་སྤྱོད་བྱེད་དང་། རྫོན་དང་གཞི་
མེད་བག་ཙམ་དང་། རྟེན་དང་རྩིས་ཕྱོགས་ཁྱིམ་སྤོམ་འབྱིན། ཤེས་གཞིན་
བཤེས་དོར་འབྱུང་དང་ཟས། ལྷག་མ་གཞི་མེད་བསྐྱབ་པ་སྤོམ་དང་། འབྲས་ཆན་ཆོད་

མ་ལན་ཚུན་འགོ་བས། ཚུག་ཚུག་ལ་སོགས་བཞི་ལ་ཡང་། འདུ་ཤེས་བསྐྱར་བའི་
 ཆ་ནས་བཞི། ཁང་འབྲུང་གར་སྒྲུ་རོལ་མོ་བྱེད། རྒྱན་འདོགས་ཁ་དོག་ཏི་བྱུག་
 དང་། མལ་ཆེ་མཐོ་དང་དུས་མིན་ཟས། ཁིན་ཆེན་རྒྱུ་དང་བར་མ་གསུམ། །
 དགོ་སྒོ་བ་མ་ལ་བཅུ་གཉིས་བསྐྱབ། ཞེས་གསུངས། འདུལ་འཛིན་ཆེན་པོ་སྒྱུན་
 སྒྲུ་སྒོ་གོས་རྒྱལ་མཆོན་གྱིས་དགོ་ཚུལ་གྱི་སྒྲུངས་འདས་དང་། རྩོགས་མཐུན་གྱི་
 ཉེས་པ་དང་། ལྷུང་མེད་ནམས་གྱི་སྒྲོམ་ཆོག་འདི་ལྟར་མཛད་དེ། རྩོག་གཅོད་རྒྱ་
 དང་མི་ཆོངས་སྒྲིབ། རྒྱན་དང་ཁང་དང་བྱི་དྲོའི་ཟས། གར་སོགས་སྤེང་སོགས་
 གསེར་དུས་ལེན། ཁྱི་སྒྲན་ཆེ་མཐོ་གཉིས་དང་བཅུ། སྒྲོམ་པ་སྒྲུངས་པ་ལས་
 འདས་ཡིན། རབ་བྱུང་སྒྲུངས་པ་ལས་འདས་པ། ཁྱིམ་པའི་རྟགས་སྤོང་རབ་བྱུང་
 རྟགས། སྒྲུངས་པ་ཉམས་དང་མཁན་པོ་ལ། གསོལ་བ་བཏབ་པ་ཉམས་དང་
 གསུམ། རྟེ་ཡང་ཞིབ་ཏུ་བྱེ་བྱུར་ན། སྐུམ་ཅུ་ཅ་དུག་དག་ཏུ་བཞེད། མི་གསོད་
 པ་དང་དུད་འགོ་གསོད། འདེབས་སྒྲིབ་གཉིས་དང་སྒོག་གཅོད་བཞི། མི་ཆོས་
 སྒྲུ་མའི་རྒྱན་སྒྲུ་དང་། གཞི་མེད་བག་ཅམ་དགོ་འདུན་དབྱེན། རྟེ་རྗེས་རྩོགས་
 དང་ཁྱིམ་སྒྱུན་འབྱེན། ཤེས་བཞིན་བཤེས་རོར་འཕྱ་བ་དང་། ཟས་ཅུང་ལྟག་
 མའི་སྐྱར་འདེབས་དང་། བསྐྱབ་པ་སྤོང་དང་འབྲས་ཆན་འགོ་བས། རྟེ་དག་བཅུ་
 གསུམ་རྒྱན་ལས་སྤེ། སྒྲུ་དང་གར་དང་རོལ་མོ་སྤེ། གར་སོགས་གསུམ་དང་རྒྱན་
 འདོགས་དང་། རྩོག་བྱུག་ཁ་དོག་སྤེང་སོགས་བཞི། ཁྱི་སྒྲན་གཉིས་པ་རེ་རེ་
 ཡང་། ཆེན་པོ་མཐོན་པོར་བྱེ་བས་བཞི། རྟེ་ལྟར་སྐུམ་ཅུ་ཅ་དུག་ཡིན། འཆང་
 པ་འབྲལ་བ་འཛིན་པ་དང་། རགོན་པའི་འབྲལ་བ་གསོག་འཛིན་བྱེད། ཁིན་
 ཆེན་རྒྱུ་དང་མེ་ལ་རྒྱུ་སྒྲུངས་ཟ་ས་བཞོ་བྱིན་ལེན་མེད། གསོག་འཛིན་ཟ་བ་

རྒྱལ་ལྷག་ཉལ། །ས་པོན་འཛོམས་དང་སྐྱེས་པ་གཙོད། །མ་སྐྱེས་འགྲོ་དང་སྐྱོན་
 གིང་འཛིག་ །རྩ་སྐྱོན་མི་གཙང་འདོར་བ་སྟེ། །གནང་བ་བྱེད་དང་བཙོ་བརྒྱད་
 ཡིན། །དེ་ལྟར་བཤགས་བྱ་ལྟར་མེད་དང་། །མཐུན་པ་ཁ་ཅིག་མ་གཏོགས་པ། །
 རབ་བྱུང་གཞི་སོགས་བཅུ་བརྒྱན་དང་། །རྣམ་འབྱེད་ལས་གསུངས་ལྟར་བ་
 རྣམས། །ཐམས་ཅད་ཡིད་ཀྱིས་བསམ་བྱ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས། དེ་ལ་ལྟར་མེད་
 ལ་བྱེད་དང་བཙོ་བརྒྱད་དུ་མཛད་པ་ནི་བྱེ་བྲག་བཤད་མཚོ་ཆེན་མོ་ནས་ལྟར་མེད་
 དངོས་སུ་བཅུ་གཉིས་དང་། དེའི་ནང་གི་འཆང་བ་ལ་གོས་འཆང་བ་དང་ལྟར་
 བཟེད་འཆང་བ་གཉིས་སུ་བྱེ་བས་གནང་བ་བཅུ་གསུམ་མོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཟླ་
 འཛིག་དང་། དགོན་པའི་འབྲལ་བ་དང་། གསོག་འཛིག་བྱེད་པ་དང་། དག་ཚུལ་
 རང་རྒྱལ་ལྷག་པོར་ཉལ་བ་དང་། ལས་ཀྱི་གནས་ནས་མི་སྐྱེ་བར་འགྲོ་བ་སྟེ། དེ་
 རྣམས་ལ་གནང་བ་བྱེད་དང་བཙོ་བརྒྱད་དོ། །དེ་ཡང་ལྟར་མེད་ལ་བྱེད་དང་བཙོ་
 བརྒྱད་གསུངས་པའི་བྱེད་ཀྱི་དོན་ནི་རྒྱལ་ལྷག་ཉལ་བ་ལ་དག་ཚུལ་དང་ཁྱིམ་པ་
 གཉིས་ལས། དག་ཚུལ་ནང་ཕན་ཚུན་རྒྱལ་ལྷག་གནང་ཡང་། ཁྱིམ་པ་དང་རྒྱལ་
 ལྷག་ཉལ་བ་མ་གནང་བས་རྒྱལ་ལྷག་ལ་གནང་བ་བྱེད་དུ་བྱས་པའོ། །

གཉིས་པ་ཉེས་པ་སོ་སོའི་ངོས་འཛིན་ཞིབ་དུ་བཤད་པ་ནི། ཟློག་གཙོད་
 བཞི་དང་ཞེས་པ་ཟློག་གཙོད་པའི་ཉེས་པ་ལ་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། མི་གསོད་པ་ལམ་
 འབྲའི་ཉེས་བྱས། དུད་འགྲོ་དང་བཅས་པ་འདེབས་པའི་ཉེས་བྱས། དུད་འགྲོ་དང་
 བཅས་པའི་རྩ་སྐྱོད་པའི་ཉེས་བྱས། དུད་འགྲོ་གསོད་པའི་ཉེས་བྱས་བཞིའོ། །
 དང་པོ་ནི། མིའམ་མིར་ཆགས་པ་ལ་དེར་འདུ་ཤེས་ཤིང་། གུན་སྤོང་གསོད་འདོད་
 ཀྱི་བསམ་བས། སྦྱོར་བ་རང་རམ་གཞན་བསྐྱོས་པས་མཚོན་བསྐྱུན་པ་དང་། དུག་

བཏང་བ་དང་། མེར་བསྐྱེག་པ་དང་། རྩར་བསྐྱར་བ་དང་། ཟས་བཅད་པ་དང་།
 རན་ལྷགས་ཀྱིས་མཐུ་བྱེད་པ་སོགས་སྦྱོར་བ་གང་ཡང་རུང་བས་གསོད་པར་
 བརྩམས་ཏེ། སྦྱོར་བ་དེའི་རྒྱུ་ཀྱིས་པ་རོལ་པོ་དེ་གི་བ་ན་དག་སྦྱོར་ལ་ཕམ་པ་
 དང་། དག་རྩལ་ལ་ཕམ་འདྲ་འབྱུང་སྟེ་སྦྱོར་བ་ལྷག་མ་མེད་པར་གཏོང་ངོ་། །
 གཞན་ཡང་གསོད་འདོད་ཀྱི་བསམ་བསྟན་གྱི་ནས་བསྐྱངས་ཏེ། རྩུ་ཐབས་ཀྱིས་
 ནད་རིམས་ཡོད་པའི་སར་གཏོང་བ་དང་། གཙན་གཟན་དང་སྤྲིག་སྦྱུལ་ལ་སོགས་
 པའི་སར་གཏོང་བ་དང་། རྒྱས་མེས་འཁོར་བའི་སར་གཏོང་བ་དང་། གཡང་ས་
 ཆེན་པོར་གཏོང་བ་སོགས་བྱས་ཏེ་སྦྱོར་བ་དེའི་རྒྱུ་ཀྱིས་མི་དེ་གི་ན་ཕམ་འདྲ་
 འབྱུང་སྟེ་སྦྱོར་བ་གཏོང་ངོ་། །གཞན་ཡང་རྩལ་དང་ལྷགས་དང་སྦྱུན་ཀྱི་སྦྱོར་བས་
 འདྲེ་གདོན་དང་གྲུ་ལ་སོགས་པ་མི་མ་ཡིན་གདུག་པ་ཅན་བྱེད་དེ་དེའི་རྒྱུ་ཀྱིས་མི་
 དེ་གི་ན་ཕམ་འདྲ་འབྱུང་སྟེ་སྦྱོར་བ་གཏོང་ངོ་། །དེ་དག་ལ་མི་པ་རོལ་པོ་དེ་གི་
 བ་རང་གིས་ཤེས་པ་མི་དགོས་ཏེ། གསོད་སེམས་ཀྱིས་སྦྱོར་བ་དེ་ལྟར་བྱས་པའི་
 རྒྱུ་ཀྱིས་པ་རོལ་པོ་དེ་ནམ་གི་བ་ན། དེ་གི་བ་རང་གི་མ་ཤེས་ཀྱང་དག་སྦྱོར་ཡིན་
 ན་ཕམ་པ་དང་། དག་རྩལ་ལ་ཕམ་འདྲ་འབྱུང་སྟེ་སྦྱོར་བ་གཏོང་བར་འདུལ་བ་
 ལུང་ལས་གསུངས། གཞན་ཡང་པ་རོལ་པོས་མི་ཞིག་གསོད་པའི་གནད་བ་
 གསོལ་ཞིང་དེ་རང་ལ་རག་ལས་པ་ཡིན་ན། དེ་ལ་རག་གིས་གནད་བ་བྱིན་ཞིང་
 གསོད་འདོད་སྦྱིས་ལ། པ་རོལ་པོ་དེས་གནད་བ་ཐོབ་ནས་མི་དེ་བསད་པ་ན་དག་
 སྦྱོར་ཡིན་ན་རང་ལ་ཕམ་པ་དང་། དག་རྩལ་ཡིན་ན་རང་ལ་ཕམ་འདྲ་འབྱུང་ཞིང་
 སྦྱོར་བ་གཏོང་བར་འདུལ་བ་འོད་ལྷན་ལས་གསུངས། དེ་ལ་ལུས་རག་གིས་
 གནད་བ་བྱིན་པ་མིན་པར་སེམས་ཀྱིས་ཡི་རང་བྱས་ན་དག་སྦྱོར་ལ་སྦྱོར་པོ་དང་།

དགོ་ཚུལ་ལ་བསྐྱེད་བྱའི་ཉེས་བྱས་འབྱུང་བར་འདུལ་བ་འོད་ལྗན་ལས་གསུངས།
གཞན་ཡང་སྐྱགས་དང་སྒྲན་གྱི་རྒྱས་པས་བྱད་མེད་གྱི་མངལ་རྒྱགས་པར་བྱས་ན་
དགོ་སྒྲོང་ལ་པམ་པ་དང་། དགོ་ཚུལ་ལ་པམ་འདྲ་འབྱུང་བར་ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས་
གསུངས་ཤིང་། ཉེས་པ་འདི་ཐོག་མར་སྟོན་པས་བཅའ་བ་མཛད་པའི་གྲོང་གཞི་
ཡང་བྱད་མེད་གྱི་མངལ་རྒྱགས་པ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་མཛད་དོ། །གཞན་ཡང་
སྐྱགས་དང་སྒྲན་གྱི་སྒྲོང་པས་གཙན་གཟན་སོགས་སུ་གཞུགས་བསྐྱར་ཏེ་མི་
བསད་ནའང་པམ་འདྲ་འབྱུང་བ་འདུལ་བ་འོད་ལྗན་ལས་གསུངས་ཤིང་། འོན་
ཀྱང་དེའི་ཆེ་བྱ་པ་གནས་པ་དགོས་ཤིང་བྱ་པ་མ་གནས་པར་སྐྱར་གྱི་མི་དེའི་
འདུ་ཤེས་མེད་ན་ལྟར་བ་དངོས་གཞི་མི་འབྱུང་སྟེ། ལྟར་བ་དངོས་གཞི་འབྱུང་བ་ལ་
སེམས་སྒྲོས་པ་སོགས་དང་བྱ་པ་མི་གནས་པ་མིན་པར་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་
ཞིག་དགོས་པ་འདུལ་བ་ལུང་འབྱེད་པ་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ནས་གསུངས་
སོ། །མི་གསོད་པའི་པམ་འདྲ་འདི་འབྱུང་བ་ལ་ཀྱང་སྒྲོང་གཞོད་སེམས་སྒྲུས་པ་མི་
དགོས་ཤིང་། པན་སེམས་གྱིས་བྱས་ཀྱང་པམ་པ་དང་པམ་འདྲ་འབྱུང་བ་ཡོད་པར་
འདུལ་བ་ལུང་གི་གྲོང་གཞི་ལས་གསུངས་ཏེ། རྒྱལ་པོ་གསལ་རྒྱལ་གྱི་བྱ་འཕགས་
སྒྲུས་པོས་ཆོམ་རྒྱན་པ་མང་པོ་ཞིག་དུར་ཁྱོད་དུ་ཁྱིད་ནས་རྒྱང་ལག་རྣམས་བཅད་
ནས་བཞག་པ་དང་། དགོ་སྒྲོང་དང་དགོ་སྒྲོང་མ་རྣམས་ཡིད་འབྱུང་སྒྲོམ་སྒྲིབ་དུར་
ཁྱོད་དུ་ཁྱིན་ནས་དེ་དག་ལ་རྟོག་པ་ན། མི་གཞན་ཞིག་འདུག་པ་དེ་ན་ཟེ། འདི་
དག་ལ་ལན་རྒྱུ་སྒྲན་རྩལ་བྱུང་ནས་ཤི་ན་མ་གཞོན་ལུང་ལུ་ཞོ་འབྱུང་བར་འབྱུར་
ཟོ། །ཞེས་ཟེར་བ་དགོ་སྒྲོང་མ་སྒྲོང་མ་ཞེས་བྱ་བ་གྲོན་མ་ཞིག་འདུག་པ་དེས་ཐོས་
ནས། བསོད་ནམས་བྱའི་སྒྲུལ་སྟེ། དེ་དགོ་སྒྲོང་མ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་གནས་སུ་

སོང་སྟེ་ལན་ལྷའི་སྤྲོན་ཅུབ་ཀྱི་སྤྱུ་བ་དང་ཁམ་པོར་དུག་ཅུ་སྤངས་ནས་བསོད་
 བཅས་ཀྱི་སྒོས་དེ་དག་ལ་སྤྱད་པས་ཐམས་ཅད་ཤིའོ། ཁམ་སྒོས་ནས་དབྱར་ཁང་
 གི་སྒོ་བཅད་པ་ན། སྦྱོར་མ་འོངས་ནས་དེས་དལ་བྱས་སྒོ་བརྟུངས་པ་དང་། སྤྱ་
 ཡིན། བདག་སྦྱོར་མའོ། ཁམ་སྒོས་ནས་གང་ལ་འོངས། རྗེས་སྤྱ་ཡི་རང་བར་
 གྱིས་ཤིག་ ཁྱི་ཁྱོད་ཀྱིས་འབྲས་བུ་གཞི་མཛོད་དུ་བྱས་སམ། འོན་ཏེ་དགོ་འདུན་
 གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་བྱེད་དུ་བཅུག་གམ། མ་ཡིན་ནོ། འོ་ན་འབྲས་ཆན་ནམ། སྦྱོ་
 མའམ། ཐུག་པའི་བཏུང་བའམ། རས་ཡུག་ཆེན་སྦྱོར་དུ་བཅུག་གམ། སྦྱོར་མ་ན་
 རེ། དེ་ལས་གཞན་མེད་དམ། འོ་ན་གཞན་ཅི་བྱས། ཆོམ་རྒྱན་པ་དུག་ཅུ་པོ་དེ་
 དག་ལ་ལན་ལྷའི་སྤྲོན་ཅུབ་འབྱུང་དུ་བཅུག་ནས་ཤི་བས་མ་གཞོན་ལུའི་ལུ་ཞོ་
 འབྱུང་དུ་བཅུག་གོ། གླུ་ལ་ཆད་མ། ཁྱོད་ལྟོ་བམ་པ་དག་གི་བཀའ་ལ་རེད་ཅག་
 རྗེས་སྤྱ་ཡི་རང་བར་བྱེད་དུ་འཇུག་གམ་དེ་ཡང་འཁྱོད་དེ་གསོལ་བས། ཐམ་པར་
 ཐུར་ཏོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ཤིན་ཏུ་ཉམ་ཐག་པ་ལ་འདི་ནི་ཤི་སྒྲོའི་སྒྲུམ་
 ཏུ་ཕན་སེམས་བྱེད་པ་དང་། སྤྱ་མ་དང་དགོ་འདུན་གྱི་སྟེ་སོགས་ཀྱི་ཆེད་དུ་
 བསམས་ནས་གཞན་ལ་མཐུ་དང་གཞོད་པ་བྱེད་པ་སོགས་འདི་འདྲ་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་
 འབྱུང་ཉེ་སྟེ། རང་རང་གི་སྤྱོད་པ་གཞོད་པ་ཅུང་ཟད་རེ་བྱས་པ་ལའང་མ་བཟོད་
 པར་འདིས་བསྟན་པ་བཞིག་གོ་ཟེར་ནས་ངན་སྤྲུགས་ཀྱིས་མཐུ་བྱེད་པ་དང་འདྲེ་
 གཞོན་ལ་བཅོལ་ཏེ་ཐད་པ་སོགས་བྱས་ན་རང་གི་སྒྲོམ་པ་གཅོད་ཅིང་འདི་ཕྱིའི་
 ཕན་བདེ་ཐམས་ཅད་འཕྱོག་པའི་གཤེད་མ་ཡིན་པས། བདག་ལེགས་སྤྱ་འདོད་པ་
 རྣམས་ཀྱིས་ཞིབ་མོའི་སྒོས་བརྟགས་ནས། འདི་ལྟ་སྤྱའི་སྤྲུག་པ་མི་བཟད་པའི་
 གནས་རྣམས་ལ་གཟབ་པར་བྱའོ། འོན་གྱི་གནད་འདི་འདྲ་ལ་དགོངས་ནས་པོ་

ཏྲོ་བའི་ཞལ་ནས། སངས་རྒྱལ་གྱི་བསྟན་པ་ལ་སྤྲིག་པ་མི་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། གཞོད་
པ་བག་ཅམ་བྱུང་ན་བཟོད་པ་མི་སྒྲིམ་པར་འདིས་བསྟན་པ་རྩ་བ་ནས་བཤིག་ཟེར་
བྱུངས་བྱེད་དེས་ནི་སྒྲིམ་པ་གཏོང་བ་ཡིན། བསྟན་པ་རྩ་བ་ནས་དེས་བཤིག་པ་
ཡིན། སྤྱིའི་བསྟན་པ་འུ་ཅག་ལ་མེད་རང་གི་སྒྲིམ་པ་ཤོར་ན་སྒྲིམ་ཅུང་ཡིན། ཞེས་
གསུངས་སོ། །

ཕམ་འབྲའི་ཉེས་པ་འདི་འབྱུང་བ་ལ་ཉེས་པ་བྱེད་པ་པོ་རང་ཉིད་སྒྲིམ་ལྡན་
ཡིན་པ། ཕ་རོལ་པོ་དེ་མི་ཉིད་ཡིན་པ། རང་ལས་རྒྱུད་གཞན་ཡིན་པ། དེར་འདྲ་
ཤེས་པ། དེ་ཡང་མ་ཞོར་པ། གསོད་པའི་སྦྱོར་བ་བྱས་པ། མི་ལམ་དུ་བྱས་པ་མིན་
པ། གསོད་སེམས་རྒྱན་མ་ཆད་པར་ཡོད་པ། སྦྱོ་བ་དང་སེམས་འབྲུགས་པ་དང་
བྲན་པ་མི་གནས་པ་མིན་པར་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་ཡིན་པ། སྦྱོར་བ་དེའི་རྒྱུན་
གྱིས་ཕ་རོལ་པོ་དེ་གི་བ་རྣམས་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པར་འདུལ་བ་མདོ་རྩ་བ་དང་
འོད་ལྡན་གཉིས་ཀ་ལས་བཤད་དོ། །ཡན་ལག་དེ་དག་ཆང་བ་མིན་པར་མི་གསོད་
འདོད་དང་། དེས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་ལུས་ངག་གིས་གཞོད་འཆོ་བྱས་པ་དང་།
ལྷགས་དང་བྲག་ཤུལ་སོགས་གྱིས་མི་མ་ཡིན་བསམད་པ་དང་། བདག་ཉིད་གསོད་
པའི་སྦྱོར་བ་བརྩམས་པ་སོགས་ནི་སྐྱབས་འདིའི་ཆར་གཏོགས་གྱི་བཤགས་བྱའི་
ཉེས་བྱས་སུ་འདུལ་བ་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་དང་སུམ་བརྒྱ་དང་འོད་ལྡན་རྣམས་ལས་
གསུངས་སོ། །གསོད་སེམས་སྦྱེས་ནས་ལུས་ངག་ཏུ་མ་ཐོན་པའི་བར་བསྐྱམ་བྱའི་
ཉེས་བྱས་ཡིན་པར་དགོ་སྦྱོང་དང་དགོ་ཚུལ་གཉིས་འབྲེལ། ལུས་ངག་ཏུ་ཐོན་ནས་
གསོད་པའི་སྦྱོར་བ་ལ་མ་ཞུགས་པའི་བར་སྦྱོར་བའི་སྦྱོར་བ་དང་། གསོད་པའི་
སྦྱོར་བ་ལ་དངོས་སུ་ཞུགས་པའི་ཆོ་དགོ་སྦྱོང་ལ་སྦྱོམ་པོ་འབྱུང་བར་གསུངས་ཤིང་

དག་ཚུལ་ལ་ཉེས་བྱས་ཏེ། དེ་ཡང་དག་སྒྲོང་རྣམས་ལ་ལྟང་བ་སྟེ་ལྟ་དང་པམ་ལྟག་
 རྣམས་ལ་དེ་དག་གི་སྒྲོམ་པོ་སོགས་ལྟར་བའི་རྣམ་གྲངས་མང་དུ་གསུངས་ཀྱང་།
 དག་ཚུལ་ལ་ནི་དམིགས་བསལ་གྱིས་ལྟར་མེད་དུ་གནང་བ་རྣམས་མ་གཏོགས་
 འདུལ་ལུང་ལས་གསུངས་པའི་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་ཉེས་བྱས་ཀྱི་སྟེ་ཚན་གཅིག་ཏུ་
 བསྐྱས་ནས་སྟོན་པར་མཛད་ཅིང་། སྟེ་ཚན་དང་རྣམ་གྲངས་མང་པོ་མ་གསུངས་
 བར་འདུལ་བའི་འོད་ལྗན་ལས་བཤད། དག་ཚུལ་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་ཀླ་རི་ཀ་ལྟ་བུ་པ་
 དང་སྐུམ་བརྒྱ་པ་ལས་སྒྲོམ་པོའི་ཐ་སྟད་གསུངས་པ་ཡོད་ཀྱང་། དེ་ནི་ཉེས་
 དམིགས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ལ་ཉེས་པ་སྒྲོམ་པོ་ཞེས་བཞུགས་པ་དང་། ཡང་པམ་པ་དང་
 ལྟག་མ་དངོས་གཞི་མི་འབྱུང་བར་པམ་པ་དང་ལྟག་མ་ལས་དམན་པའི་ཉེས་པ་
 ཞིག་འབྱུང་བ་ལ་སྒྲོམ་པོ་ཞེས་བཞུགས་དེ། དེ་ལ་ནི་དམན་པ་སྒྲོམ་པོ་ཞེས་ཐ་སྟད་
 མཛད་པར་འོད་ལྗན་ལས་བཤད་དོ། །སྒྲོ་གོས་ཆེ་བ་རྣམས་གྱིས་བསྟན་པའི་ནང་
 མཛོད་འདུལ་བའི་བཅའ་ཁྲིམས་རྣམས་ཀྱི་ཐ་སྟད་དང་། དོན་ཚན་དུ་བསྐྱེལ་གསུ་
 རི་ལྟར་ཡོད་པ་འདི་དག་གྱང་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་སོ། །དེ་ཡང་སྐབས་འདིའི་ཉེས་
 པ་ལ་མཚོན་ན་པམ་འདྲ་དངོས་གཞི་དང་། དེའི་ཆར་གཏོགས་དང་། དེའི་སྟོགས་
 མཐུན་གསུམ་དུ་འོད་ལྗན་ལས་བཤད་ཅིང་། དང་པོ་གཉེས་སྒྲར་བཞུགས་ཐེན་ལ།
 སྟོགས་མཐུན་ནི། གསོད་སེམས་མེད་ཀྱང་གཞོད་འཆོའི་བསམ་པས་མིའི་ཡན་
 ལག་གཅོད་པ་དང་། མི་ཡོད་པར་དོགས་བཞིན་དུ་ནགས་ལ་མེ་གཏོང་བ་དང་།
 མིའི་འགོ་བ་པ་འཛོང་བ་དང་། ཆོམ་རྒྱན་པ་ལ་སོགས་པ་རྒྱལ་པོའི་གྲར་འབུལ་བ་
 དང་། ནད་པ་བསྐྱོད་པ་སོགས་བྱས་ན་འཆིར་འོང་ངོ་ཞེས་ཟེར་བ་ལ་ཡིད་མི་ཆེས་
 པས་བསྐྱོད་པ་སོགས་བྱེད་པ་དང་། ནད་པ་ཤི་སྒྲོའི་ཞེས་གཞིག་མི་བྱེད་པ་དང་།

མི་འཕྲོད་པའི་ཟས་སྤྱན་པ་དང་། རྟོང་དུ་འཕྲུག་པ་དང་། སྒོ་སྤྲེགས་གྱིས་འཛིང་
 པ་དང་། གནོད་སེམས་མེད་ཀྱང་གཞན་གྱིས་གསན་བྱའི་མི་དྲིས་པ་ན་འདི་ན་
 འདུག་ཅེས་སྒྲིན་པ་དང་། ཉན་པ་ནད་ཚབས་ཆེ་བ་ལ་འཛི་བ་དང་མཐུན་པའི་
 གཏམ་སྤྲས་པ་དང་། ཉན་གཡོག་མཁས་པ་ཡོད་བཞིན་དུ་མི་མཁས་པ་བཞག་པ་
 དང་། མེད་པའི་ཆེ་མི་མཁས་པ་ལ་མི་འཛི་བའི་ཐབས་མ་སྤྲས་པར་ནད་གཡོག་དུ་
 བཞག་པ་དང་། ཉན་པ་འཛི་བའི་ཐབས་སྤྲུབ་པ་ནད་གཡོག་གིས་མ་བསྐྱོག་པ་
 དང་། ཉན་པ་ལ་མཚོན་ཆ་སོགས་མ་བརྟགས་པར་སྤྱན་པ་དང་། སྤྲན་པ་སོགས་
 ལ་མ་དྲིས་པར་ནད་པ་ལ་གྱ་ཆོམ་དུ་སྤྲན་སྤྱན་པ་དང་། ལེགས་པར་མ་བསྐྱབས་
 པར་མཚོན་གྱི་དབྱེད་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པ་དང་། ཉན་པ་འགྲོ་མི་རུས་པ་ལམ་དུ་
 འབྲིད་པ་དང་། ཉན་པ་འཛི་བར་འདོད་པའི་ཉེ་འཁོར་དུ་དུག་དང་མཚོན་འཛིག་
 པ་དང་། ཉན་པ་ལ་ཟས་སྒྲོམ་མི་འཕྲོད་པ་སྟེར་བ་དང་། ཉན་པ་ཚབས་ཆེ་བ་ལ་
 ཉན་གཡོག་མི་མཁས་པ་བསྐྱོས་པ་དང་། གཡའ་སྐྱོག་པ་དང་། འབྲས་མ་སྤྲན་པ་
 བརྟོལ་བ་དང་། འཐབ་མོ་དང་མཚང་འབྲུ་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སྤྲེགས་མཐུན་གྱི་
 ཉེས་པར་སུམ་བརྒྱ་བ་རྩ་འབྲེལ་ལས་བཤད་དོ། །ནད་པ་ནད་ཚབས་ཆེ་བ་ལྟར་དུ་
 འཛི་བར་འདོད་པར་ག་ལ་འཛི་བ་དང་མཐུན་པའི་ཆོས་མི་བཤད་པར། ཆོས་ལྡན་
 གྱི་རྟེན་འདི་ལྟ་བུ་རྟེན་དཀའ་ཞིང་རྒྱལ་བྱིམས་དང་ལྡན་པ་ཡུན་རིང་དུ་འཛོལ་བའི།
 དེ་སྤྲིད་དགེ་བ་འཕེལ་ཞིང་རྒྱས་པར་འགྱུར་བས་ཡུན་རིང་དུ་གསོན་པར་ཤོག་
 ཅིག །ནད་འདི་ལས་ལྷུང་དུ་ཐར་ཏེ་བདེ་བར་ཆོས་སྤྱོད་པར་ཤོག་ཅིག །དེའི་ཕྱིར་
 དུ་དཀོན་མཆོག་མཚོན་པ་བྱས་ཤིག །ཅིས་སོགས་ཡུན་རིང་འཛོལ་བའི་ཐབས་
 བརྟོད་དགོས་པར་འོད་ལྡན་ལས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་དུད་འགྲོ་དང་བཅས་པ་འདེབས་པའི་ཉེས་བྱས་ནི། གཞི་དུད་
འགྲོའི་སྐྱེ་གནས་སུ་གཏོགས་པའི་སློག་ཆགས་གཞི་དང་བཅས་པ་ལ་དེ་འདྲུ་
ཤེས་ཤིང་། གྲུན་སྒྲོང་རང་གི་ལུས་བཟུ་བ་དང་ལྷུང་བཟེད་དང་ཆོས་གོས་བཟུ་བ་
སོགས་ཀྱི་དོན་མིན་པར་སློག་ཆགས་ཀྱི་ལུས་སློག་ལ་གཞོད་པར་མཐོང་ཡང་ལྟོས་
མེད་དུ་སློག་ཆགས་དང་བཅས་པས་འདེབས་པར་འདོད་པ། སྦྱར་བ་རང་རམ་
བསྐྱོས་པས་སློག་ཆགས་དང་བཅས་པའི་རྒྱུ་རྩ་ལ་འདེབས་པའམ། ཤིང་ལ་
འདེབས་པའམ། ས་ལ་འདེབས་པའམ། ལྷི་བ་སོགས་ལ་འདེབས་པར་བྱེད་པ།
མཐར་ཐུག་དེའི་རྒྱུན་གྱིས་སློག་ཆགས་རི་སྟེང་གི་བ་དེ་སྟེང་གི་ཉེས་བྱས་རེའི་
འབྱུང་བར་གསུངས་ཏེ། སློག་ཆགས་ལ་མོ་བརྒྱ་ཙམ་དང་བཅས་པའི་རྒྱུ་ས་ལ་
བཏབ་སྟེ་སློག་ཆགས་བརྒྱ་པོ་དེ་གི་ན་དུས་གཅིག་དུ་ཉེས་བྱས་བརྒྱ་འབྱུང་ངོ་། །

གསུམ་པ་དུད་འགྲོ་དང་བཅས་པའི་རྒྱུ་ལ་སྦྱོད་པའི་ཉེས་བྱས་ནི། གཞི་
དུད་འགྲོའི་སྐྱེ་གནས་སུ་གཏོགས་པའི་སློག་ཆགས་རང་གི་ལུས་སམ་ཡོ་བྱད་ཀྱི་
དོན་དུ་དགོས་པའི་རྒྱུ་ལ་སོགས་པའི་གཞི་དང་བཅས་པ་ལ་དེ་འདྲུ་ཤེས་ཤིང་།
གྲུན་སྒྲོང་རང་གིས་སྦྱོད་པའི་དོན་དུ་སློག་ཆགས་ལ་མོ་དེ་དག་གི་སློག་ལ་ལྟོས་
མེད་དུ་ཡོངས་སྦྱོད་པར་འདོད་པ། སྦྱར་བ་རང་གིས་དངོས་སུ་བའམ་གཞན་
བསྐྱོས་པས་སློག་ཆགས་དང་བཅས་པའི་རྒྱུ་ལ་གཏོང་བཟུ་བ་དང་། སློག་ཆགས་
དང་བཅས་པའི་རྒྱུ་འབྱུང་བ་དང་། བཟའ་བཏུང་གི་ཕྱིར་བསྐྱོལ་བ་དང་། གོས་ལ་
སོགས་པ་འཆོད་པའི་ཕྱིར་དུ་བསྐྱོལ་བ་དང་། ལྷུང་བཟེད་བཟུ་བ་དང་། ཆོས་
གོས་སོགས་ཡོ་བྱད་གཞན་བཟུ་བ་དང་། རྒྱའི་སྟོལ་དགག་པ་དང་བསམ་ལ་བ་
སོགས་གང་ཡང་རུང་བས་སྦྱོད་པར་ཚུལ་པ། མཐར་ཐུག་སྦྱོར་བ་དེའི་རྒྱུན་གྱིས་

གྲོག་ཆགས་ཇི་སྟེང་གི་བ་དེ་སྟེང་གི་ཉེས་བྱས་རེ་རེ་འབྱུང་བར་གསུངས། དེ་ཡང་
 གྲོག་ཆགས་ཕྱ་མོའི་ལུས་སྟག་ལ་གཞོད་པར་མཐོང་ཡང་ལྟོས་མེད་དུ་སྐར་ནས་
 འབབ་བཞིན་པའི་འབབ་ཚུའི་རྒྱན་བཀག་པ་དང་། འོང་བ་བསྐྱར་ཏེ་ཞིང་ལ་
 སོགས་པའི་ས་ཕྱོགས་གཞན་དུ་རྒྱ་བསྐྱར་བ་དང་། གྲོག་ཆགས་དང་བཅས་པའི་
 རྒྱ་དང་གིང་ལ་སོགས་པ་གཙོད་དམ་གཙོད་དུ་བཅུག་པ་དང་། གྲོག་ཆགས་དང་
 བཅས་པའི་ས་ལ་སོགས་པས་གནས་ཕྱིག་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། གྲོག་ཆགས་དང་
 བཅས་པའི་བུད་གིང་འབྲུང་དམ་འབྲུང་དུ་བཅུག་པ་སོགས་གྲོག་ཆགས་ཇི་སྟེང་གི་
 བ་དེ་སྟེང་གི་ཉེས་བྱས་རེ་རེ་འབྱུང་བར་གསུངས། འདེབས་སྟོན་གྱི་ཉེས་བྱས་འདི་
 གཉིས་འདུ་ཤེས་ཐེ་ཚོམ་གྱིས་བྱས་ཀྱང་དངོས་གཞི་བསྐྱེད་པར་ལུང་རྣམ་འབྱེད་
 ལས་གསུངས། ལྟར་བ་འདི་གཉིས་ནི་ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས་དགེ་སྟོང་འདུན་པས་
 གྲོག་ཆགས་དང་བཅས་པའི་རྒྱས་རྒྱ་དང་གིང་དང་ཕྱི་བ་དང་ས་ལ་འདེབས་པར་
 བྱེད། གཞན་ཡང་འདེབས་པར་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་དང་། གྲོག་ཆགས་དང་བཅས་
 པའི་རྒྱས་ལུས་བཀྲ་བ་དང་། གོས་དང་ལྟར་བཟེད་བཀྲ་བ་སོགས་བྱས་པའི་གྲོང་
 གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་བཅས་གིང་། དགེ་སྟོང་རྣམས་ལ་ལྟར་བྱེད་དུ་བཅའ་བ་མཛད་
 དེ། དེ་གཉིས་དགེ་རྒྱལ་རྣམས་ལ་གྲུངས་འདས་གྱི་ཉེས་བྱས་སོ། །འདུལ་བ་སྐྱམ་
 བརྒྱ་བ་ལས། གང་ཞིག་གྲོག་ཆགས་བཅས་རྒྱ་ལ་སོགས་སྟོན། །ཡང་ན་རྒྱ་ཚན་ལ་
 སོགས་ལྷགས་བྱེད་ལ། །བལྟར་ཡོད་སྟེ་པོ་གི་ན་དེ་ལ་ནི། གྲོག་ཆགས་རེ་རེའི་
 ལྟར་བ་ཕྱི་བ་འབྱུང་། །ཞེས་གསུངས། ཉེས་བྱས་དེ་གཉིས་སྐྱར་བ་ལ་རྒྱ་ཆགས་
 བཅད་དགོས་གིང་། སྐྱར་དགེ་རྒྱལ་དང་དགེ་སྟོང་གིས་རྒྱ་ཆགས་མ་བཅངས་ན་
 ཉེས་བྱས་འབྱུང་སྟེ། དང་པོར་མཁན་པོའི་སྐུན་སྐར་རབ་དུ་བྱུང་བའི་ཚོ། མཁན་

བོས་འདི་ཚུ་ཚགས་ཞེས་བྱ་བ། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་སྒྲིབ་རྗེས་རབ་ཏུ་ཆེ་བ་
 ཡིན་ཞིང་། སོ་སོར་ཐར་པའི་སྒྲོམ་པ་གཞན་ལ་གཞོད་པ་གཞི་བཙས་ལས་ལྷོག་པ་
 ཡིན་པས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་གཞོད་པ་སྤང་དགོས། བྱད་པར་དུ་ཚུ་འདི་
 འབྲེལ་ཆེ། འབྱུང་ཉེ། བར་དང་རྩབ་ཏུ་དགོས་པས་ཚུ་ལ་སློག་ཆགས་ཡོད་མེད་
 ལེགས་པར་བརྟགས་ནས། སློག་ཆགས་མེད་པ་མ་སྟེད་ན་འདིས་བཙགས་ནས་
 འོངས་སྟོད་པའི་དོན་དུ་གནང་བ་ཡིན་པས། ཚུ་ཚགས་འདི་འདྲ་རེ་འཆང་ཞིང་།
 དེས་མཚོན་ནས་ཡོ་བྱད་གང་ལའང་སློག་ཆགས་ལ་མི་གཞོད་པར་བྱ་དགོས་སོ། །
 ཞེས་གདོམས་ཤིང་། བསྐྱེན་རྫོགས་སྒྲུབ་པའི་ཆེ་ཡང་མཁན་བོས་དེ་བཞིན་དུ་
 གདམས་ལ། རང་གིས་ཀྱང་སྟོན་པ་དང་དགོ་འདུན་དཔང་དུ་བཞག་སྟེ་དེ་ལྟར་དུ་
 བྱད་པར་ཡིད་དམ་བཙས་པ་ཡིན་པས། ཚུ་ཚགས་ངེས་པར་འཆང་དགོས་ལ། ཚུ་
 ཚགས་ལ་ནམ་པ་ལྟ་སྟེ། རིལ་ཚགས་དང་། ཚུ་ཚགས་གྲུ་གསུམ་དང་། དབྱང་
 ཚགས་དང་། རིལ་བ་ཞབས་ཚགས་ཅན་དང་། བསལ་ཚགས་ལྟར་འདུལ་བ་སུམ་
 བརྒྱ་བ་ལས་གསུངས་དེ་དག་སོ་སོའི་བྱད་པར་དང་། ཚུ་རི་ལྟར་འཆག་ལུགས་
 སོགས་ཞིབ་པར་འདུལ་བ་ལུང་ལས་གསུངས་ཤིང་། སྟོན་གྱི་འདུལ་འཛིན་མཁས་
 པ་བསྐྱབ་པ་ལ་གཅེས་སྒྲུས་སུ་མཛོད་པ་དག་གིས་དཔེ་རིས་བཀོད་པ་དག་ཀྱང་
 བལྟས་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཚུ་ཚགས་ཀྱིས་བཙགས་པ་ཙམ་གྱིས་མི་ཚོག་གི།
 མིག་གསལ་བོས་ལེགས་པར་བརྟགས་ནས་སློག་ཆགས་མེད་པར་ཡིད་ཆེས་པ་
 ཞིག་དགོས་ཏེ། ཚུ་ཚགས་ཀྱིས་བཙགས་ཀྱང་སློག་ཆགས་ལྟ་མོ་འགའ་ཞིག་མི་
 ཟེན་པས་སོ། །དེ་ལ་དགོངས་ནས་ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས། སློག་ཆགས་དང་བཙས་
 པ་ནི་གཉིས་ཏེ། གང་དག་མིག་གིས་མཐོང་བར་འགྱུར་བ་དང་། གང་དག་ཚུ་

ཚགས་ཀྱིས་ཟིན་པར་འགྱུར་བའོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ལུང་ཕྱ་ཚེགས་ལས།
 བཅུན་པ། ཁབ་བཅགས་པ་མ་བརྟགས་པར་འཛལ་དུ་རུང་ངམ། ཉེ་བར་འཁོར།
 མི་རུང་ངོ། །བཅུན་པ། མ་བཅགས་པར་བརྟགས་ནས་འཛལ་དུ་རུང་ངམ། ཉེ་
 བར་འཁོར། རུང་ངོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། འདུལ་བའོད་ལྟན་ལས་ཀྱང་། ཅིའི་
 ཕྱིར་བཏྲར་ཡོད་པ་ཁོན་ལ་བརྟེན་པར་བྱའི། རྒྱ་ཚགས་ལ་ནི་མ་ཡིན་ཞེ་ན། གྲོག་
 ཚགས་ཕྱ་མོ་ཁ་ཅིག་བཏྲར་ཡོད་དུ་ཟིན་ཀྱང་། རྒྱ་ཚགས་ཀྱིས་གཟུང་དུ་མེད་པའི་
 སྤྱོར་ངོ། །ཞེས་གསུངས། མིག་གིས་བརྟགས་པ་དེ་ཡང་ཐ་མལ་པའི་མིག་གསལ་
 པོས་བརྟགས་ནས་གྲོག་ཚགས་མེད་པར་ཡིད་ཆེས་ན་དེས་ཚོག་གི། ལྟའི་མིག་
 གིས་བརྟགས་ནས་དག་པ་མི་དགོས་ཏེ། ལུང་ཕྱ་ཚེགས་ལས། ཚེ་དང་ལྟན་པ་
 མ་འགགས་པས་ལྟའི་མིག་གིས་རྒྱ་བརྟགས་པ་ན། དེ་ན་མིད་པ་བར་མ་དོའི་གྲོག་
 ཚགས་རྣམས་ཀྱིས་གང་བ་དང་། བཅོམ་ལྟན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་རྒྱལ་པ། ལྟའི་
 མིག་ནི་ཐ་སྟད་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པས་དེའི་ཕྱིར་ལྟའི་མིག་གིས་རྒྱ་བརྟགས་པར་མི་
 བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་དེ་ལྟར་རྒྱ་ཚགས་ཀྱིས་བཅགས་ཤིང་མིག་གིས་བརྟགས་
 པའི་རྒྱ་དེ་དུས་རི་མིད་དུ་ཡོངས་སྤྱོད་དུ་རུང་སྟམ་ན། སུམ་བརྒྱ་པ་ལས། དེ་
 བཞིན་ཁོན་པ་དག་དང་རྒྱ་པའི་རྒྱ། །ལན་ཅིག་བརྟགས་པས་ཉི་མ་ཤར་བར་དུ། །
 ཐེ་ཚོམ་མེད་པར་སྤྱད་པར་རུང་བ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སང་ཉི་མ་མ་
 ཤར་གྱི་བར་དུ་ཡོངས་སྤྱོད་དུ་རུང་ཞིང་། ལག་འདས་ན་གྲོག་ཚགས་ཕྱ་མོ་གསར་
 དུ་སྐྱེ་མིད་པས་སྒྲར་ཡང་མིག་གིས་བརྟགས་པ་དང་རྒྱ་ཚགས་ཀྱིས་བཅགས་ནས་
 ཡིད་ཆེས་པར་བྱ་དགོས་སོ། །རྒྱ་ཚགས་མེད་པར་རྒྱ་འབྱུང་དུ་རུང་བའི་སྐབས་
 ཡོད་དེ། འདུལ་བ་སུམ་བརྒྱ་པ་ལས། ཁོན་པ་སོགས་གཅིང་རྒྱ་ཚགས་དམ་ལ་

སྒྲིགས། །དགེ་སྤྱོད་དགེ་འདུན་དེ་བཞིན་ཡིད་ཆེས་པས། །ལྷ་ཆར་རུང་བའི་ཆུ་
 ཡིན་སྐྱང་བར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེའི་ཐད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་འོད་ལྗན་ལས།
 ཆུ་སྐྱང་བར་རུང་བ་ནི་ལྷར་བསྟན་ཏེ། ཁྱོན་པས་རུང་བ་དང་སྟེ། བརྟགས་པས་
 གཙང་བའོ། །ཆུ་ཆགས་ཀྱིས་རུང་བ་དང་སྟེ་ཆུ་ཆགས་དམ་པ་ནི་སྒྲིག་ཆགས་
 འཛིན་པའི་བྱིར་རོ། །དགེ་སྤྱོད་གིས་རུང་བ་དང་སྟེ་འདི་ནི་བསྐྱབ་པ་འདོད་པའོ་
 ཞེས་དེ་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་བྱིར་རོ། །དགེ་འདུན་གྱིས་རུང་བ་དང་སྟེ་དགེ་འདུན་ནི་
 ཆུ་མ་བཙགས་པར་མི་སྦྱོད་པའི་བྱིར་རོ། །ཡིད་ཆེས་པས་རུང་བ་ནི་བཞོད་མའི་
 རུང་བ་དང་སྟེ་བཞོད་མ་ནི་ཆུ་མིག་ཅས་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་སྒྲིག་ཆགས་མེད་དོ་སྟུམ་དུ་
 ཡིད་ཆེས་པའི་དབང་གིས་སོ། །ཉིན་ཞག་གཅིག་ཏུ་རུང་བ་ཡང་ཡིད་ཆེས་པའི་
 རུང་བ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། བརྟགས་པས་ན་སྒྲིག་ཆགས་མེད་དོ་སྟུམ་དུ་ཡིད་ཆེས་པས་
 འཇུག་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་ནི་སྤར་ཉི་མ་ཤར་གྱི་བར་དུ་ཞེས་བྱ་བ་འདིས་བསྟན་ཏོ། །
 ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཆུ་ཆགས་ཀྱིས་བཙགས་ཀྱང་ཆུ་ཆགས་ལ་ཟེན་པའི་
 སྒྲིག་ཆགས་རྣམས་སྤར་རུང་མ་བཤལ་ན་ཆུ་ཆགས་ཀྱི་ནང་ཉིད་དུ་སྒྲིག་ཆགས་
 འཛིན་པར་འགྱུར་བས། ཆུ་ཆགས་བྱིར་བསྐྱར་ཏེ་ཆུ་ལ་ལེགས་པར་བཤལ། བར་དུ་
 ཆུ་བཙགས་པའི་སྒྲིག་ཆགས་དང་བཙས་པ་རྣམས་འབབ་ཆུ་སྒྲིགས་ལ་གཏོར་
 ཞིང་། ས་ལ་ལྷགས་པ་དང་གཡང་ས་ཆེན་པོར་དོར་ན་སྒྲིག་ཆགས་ཀྱི་ལུས་སྒྲིག་
 ལ་གཞོད་པས་དེ་ལྟར་མི་བྱ་ཞིང་། ཁྱོན་པ་གཡང་ས་ཆེན་པོར་སྤུགས་ཀྱང་སྒྲིག་
 ཆགས་ཆུ་དང་བཙས་པ་བསལ་སྟོན་གྱི་ནང་དུ་སྐྱུགས་ནས་དལ་ལུས་གཏོར་བར་
 གསུངས། དེའི་གཏོར་རྒྱལ་ནི་བསལ་སྟོན་དེའི་ཁ་དང་ཞབས་ལ་སྤྱད་བྱ་གཉིས་
 བརྟགས་ནས་ཁྱོན་པར་བཏང་སྟེ་ཆུའི་སྟེང་དུ་སྒྲེབས་པ་ན། ཞབས་ལ་བཏགས་

པའི་སྤང་བུ་འཐེན་ཏེ་སློག་ཆགས་རྣམས་ཚུ་ནང་དུ་དལ་བུས་གཏོང་བར་གསུངས།
 ཚུ་ལ་སློག་ཆགས་ཡོད་མེད་རྟོག་པའི་ཆེ། ཉ་ཕྱིས་ལ་སོགས་པའི་སྟོང་དང་བས་
 བརྟག་པར་ཀླ་རི་ཀ་ལྔ་བརྒྱ་པ་ལས། ཉ་ཕྱིས་ལ་སོགས་ཚུ་བརྟག་སྟེ། སྟོང་དང་
 བར་གཏིང་རིམ་བཞིན་ནོ། ཞེས་རྟོག་ཚུ་ལ་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། འདི་ལྟ་བུའི་
 ཉེས་པ་སྤྱོད་ཆུང་སྤྱང་པ་ལ་རྒྱལ་བའི་བཀའ་ལ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པ་བརྟན་
 པོས་ལས་དཀར་ནག་གི་བླང་དོར་ལ་དྲན་ཤེས་ནར་མར་བསྟེན་པ་ཞིག་དང་།
 རང་ཉམས་ལ་དབགས་ཏེ་འགྲོ་བ་ཉམ་ཐག་པ་རྣམས་ལ་སྟིང་རྗེ་སྟེང་པ་ཞིག་གལ་
 ཆེ་བས། ཀླ་རི་ཀ་ལས་ཀྱང་། ཚུ་ཡི་སྟེ་པོ་ཆེ་ཚུང་རྣམས། ཡུན་མི་རིང་བར་ནན་
 ཏན་བརྟག་སྟིང་རྗེ་ཅན་གྱིས་ཁྱ་བ་རྣམས། རབ་ཏུ་བརྟགས་ནས་སྤྱད་པར་བྱ། །
 ཞེས་གསུངས། གཞན་ཡང་འདེབས་སྟོད་ཀྱི་ཉེས་བྱས་འདི་གཉིས་སྟོང་བའི་ཕྱིར་
 དུ་འདིའི་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལུང་ལས་གསུངས་པ་རྣམས་དང་། དེ་དག་ལས་
 འདས་པའི་ཉེས་བྱས་རྣམས་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་གསུངས་པ་ནི། ཚུ་ཆགས་
 གང་ཡང་རུང་བ་མ་བསངས་པ་དང་། རང་ལ་ཡོད་པའམ་གཞན་གྱིས་ཚུ་ཆགས་
 ཁས་བླངས་པ་མེད་པར་ལྟོངས་རྒྱར་འགྲོ་བ་དང་། ལྟོངས་རྒྱ་བའི་ཆེ་འབྲལ་བ་ན་
 སྟོན་པར་ཁས་མ་བླངས་པའི་ཚུ་ཆགས་ལ་བརྟེན་པ་དང་། རང་དང་ཞེ་འགས་པའི་
 ཚུ་ཆགས་ལ་ལྟོས་པ་བྱས་ཏེ་འགྲོ་བ་དང་། ཚུ་ཆགས་ལ་སློག་ཆགས་ཡོད་པ་རུས་
 མ་བཤལ་བ་དང་། སྤི་མ་ཆགས་པ་མ་བཀྱས་པ་དང་། རུལ་བར་མི་འཇུར་པའི་
 ཕྱིར་མ་བསྐྱམས་པ་དང་། ཚུ་ཆགས་གཞག་པའི་ཆེད་དུ་གདང་བྱ་དང་། ཚུ་སྟོད་
 གཞག་པའི་ཆེད་དུ་བྱིའུ་འམ་སོ་པག་གི་སྟེགས་བུ་སོགས་མ་བྱས་པ་དང་། ཚུ་
 བརྟག་པའི་ཆེ་གཡོ་བ་དང་། རྟོག་པ་དང་བཅས་པ་དང་། སྟོད་མ་ཁེངས་པ་ལ་ཏ་

ཅང་ཡུན་རིང་པོར་བརྟག་པ་དང་། རྩ་ལ་སོགས་པའི་ཅེ་མོ་རྩུབ་པོས་སྟོག་ཆགས་
 བསྟེན་པ་དང་། སྟོག་ཆགས་འཆི་པའི་ལམ་དུ་དོར་བ་དང་། རྩ་བཅགས་པའི་སྟོག་
 ཆགས་དེ་དག་བསལ་སྟོང་དམ་རྩ་ཆགས་ཀྱིས་རྩ་ལ་མ་དོར་བ་དང་། མར་མེའི་
 བར་དུ་སྟོག་ཆགས་ལྟར་ན་འོད་ཁང་མ་བྱས་པ་དང་། སྤྱི་ཉིས་སྤྱལ་བཟུང་བ་
 དང་། སྤྱལ་སྟོང་བ་ན་སེ་གོལ་གྱི་སྤྱལ་སོགས་པས་མ་བསྐྱད་པ་དང་། དེས་མི་
 འགོ་ན་བུམ་པ་སོགས་སུ་བརྟག་ནས་ཁ་བཅད་ཅིང་བུ་ག་བཏོད་ནས་མ་བསལ་བ་
 དང་། དེ་མ་བྱུབ་ན་ཐ་གྲུ་རས་མ་དགྱིས་པ་སོགས་ཀྱིས་མགུལ་བ་བཅིངས་ཏེ་
 མ་དོར་བ་དང་། ཆེད་དུ་གཞུག་པར་མ་བྱས་པ་དང་། ཆང་ཆིང་གི་ནང་དུ་དོར་བ་
 དང་། ཁུང་དུ་ཞུགས་ཀྱི་བར་དུ་མ་བསྐྱད་པ་དང་། ཅ་གིག་རྣམས་གསིང་མ་ལམ་
 རྟོགས་བསལ་བར་མ་དོར་བ་དང་། གིག་རྣམས་རས་མར་བརྟག་སྟེ་ཅིག་པའི་
 བསེབ་ཏུ་བཞུག་པ་སོགས་མི་བྱེད་པར་རང་དགར་དོར་བ་དང་། རྒྱང་སྤྱོད་
 སྟོང་པ་རྩུམ་མ་བཀའ་བ་དང་། རྩ་ལ་སོགས་པའི་སྟོང་མ་བཞག་པ་དང་། སྟོང་
 སྤྱད་འབྲུབ་པར་བསྐྱོས་པས་དགེ་འདུན་གྱི་རྩ་སྟོང་བཞག་པ་དང་། གཡར་པོར་
 སྦྱོར་བ་དང་། དེ་བྱིར་བྲུང་བ་དང་། རྩུམ་དགར་བ་སོགས་མ་བྱས་པ་དང་། བྱིམ་
 པ་སྟོང་སྤྱད་གཡར་བ་ལ་རྩིང་པ་ཡོད་བཞིན་དུ་མ་བཏང་བ་དང་། གཙུག་ལག་
 ཁང་དེ་ནིང་དུ་སྦྱོར་བདག་གིས་སྟོང་སྤྱད་གཡར་བ་ལ་མི་སྦྱོར་བ་དང་། དགེ་སྦྱོང་
 སྟོང་སྤྱད་སྦྱོང་བ་ལ་གཏན་དུ་མ་སྦྱོར་བ་དང་། སྟོང་སྤྱད་གཞག་པའི་བྱིར་མཛོད་
 ཁང་མ་བྱས་པ་དང་། རྩ་དང་ཟངས་མའི་སྟོང་སྤྱད་སོ་སོར་མ་བཞག་པ་དང་། རྩ་
 ཉེ་བར་མ་བཞག་པ་དང་། གར་བབ་བབ་ཏུ་བཞག་པ་དང་། རྩ་ཁང་དགོས་པའི་
 ཆོ་མི་བྱེད་པའམ་རྩལ་དང་མི་མཐུན་པར་བྱས་པ་དང་། རྩ་སྟོང་གཙང་སྤྱུ་མ་བྱས་

པ་དང་། བརྟུང་བའི་རྒྱ་དེ་ལག་པ་དང་གོས་རུང་བ་མ་ཡིན་པས་བྲིམས་པ་དང་།
རྒྱ་སྟོད་དུས་དུས་སུ་རི་ལྟར་འོས་པ་བཞིན་དུ་བཀྲ་བཤལ་དང་སྐྱམ་པ་སོགས་མ་
བྱས་པ་དང་། ཟས་ཀྱི་ཟེར་མ་མི་སྦྱང་བ་དང་། རྒྱ་སྟོད་རྣམས་དུས་གཅིག་དུ་བཀྲ་
བ་དང་། རྒྱ་སྟོད་དང་འབྲེལ་བའི་ལས་རྣམས་གནས་པས་མ་བྱས་པ་རྣམས་སོ། །
ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱས་ལ་ལག་ལེན་ལ་ཅི་ཐེབས་བྱའོ། །

བཞི་པ་དུད་འགོ་གསོད་པའི་ཉེས་བྱས་ནི། གཞི་དུད་འགོའི་སྐྱེ་གནས་སུ་
གཏོགས་པའི་སྒོག་ཆགས་བྱ་རོག་ལ་སོགས་པ་ལ་དེར་འདུ་ཤེས་ཤིང་། ཀྱན་སྟོང་
དེ་གསོད་པར་འདོད་པ། སྟོར་བ་རང་ངམ་གཞན་བསྟོས་པས་མདའ་འཕངས་
པའམ། རྩོད་པ་འཕངས་པའམ། མཚོན་བསྟུན་པའམ། ཁུ་རྩུར་གྱིས་བསྟུན་པའམ།
མེ་དང་རྒྱ་སོགས་སུ་འདེབས་པ་སོགས་སྟོར་བ་གང་ཡང་རུང་བས་གསོད་པར་
ཅོམ་པ། མཐར་ཐུག་སྟོར་བ་དེའི་རྒྱུ་གྱིས་དུད་འགོ་དེ་ཤི་བའོ། །དེ་ཡང་རི་སྟོད་
ཤི་བ་དེ་སྟོད་ཀྱི་ཉེས་བྱས་རེ་རེར་འགྱུར་ངོ། །གསོད་སེམས་མེད་ཀྱང་དུད་འགོའི་
ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་ལ་སོགས་པ་གཅོད་པ་དང་། རང་དགར་སྒོ་གྲེགས་གྱིས་
འཛིར་བ་དང་། ཐག་པས་འཛིར་བ་ལ་སོགས་པའི་སྒོ་ནས་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་
པ་དང་། དུད་འགོ་ནད་པ་ཤི་སྤོའི་ཞེས་གཡོག་མི་བྱེད་པ་དང་། མིད་པར་བཟའ་
བརྟུང་མི་འཕྲོད་པ་ཤེས་བཞིན་དུ་བྱིན་པ་དང་། དུད་འགོ་ལམ་དུ་འགོ་མི་རུས་པ་
ལམ་དུ་བཀྱི་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། དུད་འགོ་ངལ་བ་དང་མི་ངལ་བ་རང་དགར་
འཕུལ་བ་དང་། དུད་འགོ་ངལ་བའི་ཁུར་འཁུར་བ་སོགས་ཀྱི་གོགས་མ་བྱས་པ་ལ་
སོགས་པ་དང་། དུད་འགོའི་རྒྱན་པོ་སྤྲ་བཞོང་བའི་ཕྱིར་བོང་བ་ལ་སོགས་པ་སོག་
པ་འཕེན་པ་དང་། རྩས་ཀྱི་ཕྱིར་དུད་འགོ་འཛིར་འདོད་པ་སོགས་དང་། དུད་

འགྲོའི་གཞུགས་རང་དགར་གིག་པ་དང་། རྟེན་འགྲོ་འཛོར་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་
ལ་ཉེས་བྱས་སོ། །ཉེས་བྱས་འདི་ནི་འཆར་ཀས་མདའ་ལྔ་འཕེན་པའི་སྦྱོར་བས་བྱ་
རོག་བསད་པ་སྤྱང་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་བཅས་ཤིང་། དག་སྤྱང་རྣམས་ལ་ལྟ་
བྱེད་རྒྱ་བཅའ་བ་མཛད་དེ། དག་ཚུལ་རྣམས་ལ་སྤངས་འདས་ཀྱི་ཉེས་བྱས་སོ། །
དེ་ལྟར་སློག་གཙོད་ཀྱི་ཉེས་བྱས་བཞི་པོ་དེ་སྤང་འདས་ཡིན་པ་ནི། དག་ཚུལ་གྱི་
སྒྲིམ་པ་ལེན་པའི་ཆོ་མཁན་སྤྱོད་ཀྱི་སྒྱུན་སྤྱར་སྒྲོན་པ་དག་འདུན་དང་བཅས་པ་
དཔར་རྒྱ་བཞག་སྟེ། བདག་དག་ཚུལ་མིང་འདི་ཞེས་བཟྱི་བས་རྟུས་འདི་ནས་
བཟུང་སྟེ་རི་སྤྱིད་འཛོའི་བར་རྒྱ་སློག་གཙོད་པ་སྤྱོད་འོ་ཞེས་ཁས་སྤངས་ཤིང་། སྤྱོད་
ལུགས་ཀྱང་འཕགས་པ་དག་བཅོམ་པ་དག་གིས་རི་ལྟར་མཛད་པ་ལྟར་བྱེད་པར་
ཁས་སྤངས་པ་ཡིན་པས། ཁས་སྤངས་དེ་ལས་འདས་པའོ། །སྦྱོར་ཡང་རྒྱལ་པའི་
བཟླན་པ་ནི་སྤྱིར་རྗེས་རབ་རྒྱ་བྱེད་པ་དང་འཛོའི་བ་སྤྱོད་བཙོན་ཀྱི་སྤྱིར་པོ་ཡིན་ཞིང་།
སེམས་ཅན་ལ་འཛོའི་བ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཡིན་པས། བསྐྱབ་པ་མ་
སྤངས་ཀྱང་བདག་ཉིད་བདེ་བར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱུག་བསྐྱལ་གྱི་རྒྱ་མཐར་
ཐུག་པ་སེམས་ཅན་ལ་གཞོད་འཛོའི་སྤྱོད་དགོས་ན། གཞན་གཞོད་གཞི་བཅས་སྤྱོད་
བར་ཁས་སྤངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལྟ་ཅི་སྤྱོས། དེས་ན་འདི་ལྟ་ལུའི་གནད་རྣམས་
ཤེས་པར་བྱས་ནས་སེམས་ཅན་ལ་གཞོད་འཛོའི་སྤྱོད་པ་ལ་སྤྱུས་ལུའི་རྩལ་ཅི་ཡོད་
ཀྱིས་འབད་དགོས་ཏེ། བཟོད་པ་དཀའ་ཐུབ་དམ་པ་བཟོད་པ་ནི། །བྱ་ངན་འདས་
པ་མཆོག་ཅེས་སངས་རྒྱས་གསུང་། །རབ་རྒྱ་བྱུང་བ་གཞན་ལ་གཞོད་པ་དང་། །
གཞན་ལ་འཛོའི་བ་དག་སྤྱོད་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པས། རྩ་བ་པོར་ནས་ཡལ་
ག་འཛོལ་བ་ལྟ་ལུར་མ་སོང་བར། འདི་ལྟ་ལུའི་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བའི་ཉེས་

དམིགས་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་དྲན་གེས་བག་ཡོད་བརྟན་པོས་བསྐྱེམས་ཏེ་བསྐྱུང་བ་
 ལ་འབད་བར་བྱའོ། །མ་བྱིན་ལེན་ཞེས་པ་སྤངས་འདས་ལྟ་བུ་ལ་རྒྱ་བའི་ཕམ་འདྲ་
 ལ། གཞི་གང་ལ་རྒྱ་བའི་ཡུལ་ནི་མི་ཡིན་པ། རང་ལས་ཁོར་ཐ་དད་པ་ཞིག་དགོས།
 གང་བརྒྱ་བའི་དངོས་པོ་ནི་རིན་ཐང་ཆང་བ། རྒྱ་ཡུལ་གྱི་མི་དེས་བདག་གིར་བྱས་
 ཤིང་དེ་དབང་བ་ཞིག་དགོས། དེ་དག་ལ་འདྲུ་གེས་མ་འབྱུལ་ཞིང་། གྱུན་སྡོད་
 གཞན་གྱི་ཁོར་འདི་མ་གནང་ཡང་རང་གི་ཆེད་དུ་ལེན་འདོད་རྒྱུ་མ་ཆད་པ། སྦྱོར་
 བ་རང་རམ་རང་གིས་བསྐྱོས་པས་རྒྱ་བར་རྩོམ་པ། མཐར་ཐུག་ཐོབ་སྟོབས་པ་ན་
 དགེ་སྡོད་ལ་ཕམ་བ་དང་། དགེ་རྒྱལ་ལ་ཕམ་འདྲ་སྟེ་སྟོམ་བ་གཏོང་ངོ། །འདི་ལ་
 མ་བྱིན་ལེན་གྱི་གཞི་རྣམས་བདག་ལ། བསམ་བ་དང་སྦྱོར་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་དབང་
 བའི་བདག་པོ། རིགས་བརྒྱད་ཀྱིས་དབང་བའི་བདག་པོ། ཡུལ་ཆོས་ཀྱིས་དབང་
 བའི་བདག་པོ། སངས་རྒྱས་བཀའ་རྒྱལ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་དབང་བའི་བདག་པོར་
 འབྱུར་རྒྱལ་བཞིར་ཡོད་ཅིང་། བསམ་བ་དང་སྦྱོར་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་དབང་བ་ནི།
 རྟོ་དང་རྟོང་དང་རྒྱ་དང་ལིང་བཟབ་སྟེ་རི་དྲགས་ཟིན་པ་ནི་རོན་པ་དེ་ཉིད་དབང་བ་
 ལྟ་བུའོ། །རིགས་བརྒྱད་ཀྱིས་དབང་བ་ནི། ཕའི་ཁོར་རྣམས་ལ་དབང་བ་ལྟ་
 བུའོ། །ཡུལ་ཆོས་ཀྱིས་དབང་བ་ནི། ཡུལ་འགའ་ཞིག་ཏུ་ལམ་དེ་ནས་འགོ་བ་ལ་
 ལམ་ཁྲལ་འཇལ་དགོས་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཡུལ་འགའ་ཞིག་ཏུ་ཡུལ་དེར་ཆོང་བྱེད་པ་
 ལ་ཤོ་གམ་མམ། ཆོང་ཁྲལ་འཇལ་དགོས་པ་ལྟ་བུ་རྣམས་ལ་དེའི་དབྱེ་ཁྲལ་རྣམས་
 ཤོ་གམ་པ་དེ་ཉིད་དང་ཡུལ་དེའི་རྒྱལ་པོ་དབང་བ་ལྟ་བུ་དང་། སངས་རྒྱས་བཀའ་
 རྒྱལ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་དབང་བ་ནི། དབྱར་རྟེན་ལྟ་བུ་མཚམས་ནང་དེར་དབྱར་
 གནས་པ་རྣམས་དབང་བ་དང་། གཞན་མ་དགེ་འདུན་ལ་ཡུལ་བའི་རྣམས་རྣམས་

འབྲུལ་བ་པོའི་བསམ་པ་དང་། འབྲུལ་ཚུལ་གྱི་བྱུང་གྱིས་མཚམས་ནང་དེར་གནས་
 པ་ཁོ་ན་དབང་བ་དང་། བྱོགས་བཞིའི་དགེ་འདུན་རྣམས་དབང་བ་སོགས་བྱུང་
 པར་སྣ་ཚོགས་ཡོད་ཅིང་། ཚོས་ལ་ཕུལ་བ་ནི། ཚོས་ཚོགས་བཅད་གཅིག་འཛིན་
 པ་ཡན་ཆད་ཚོས་འཛིན་པའི་དགེ་འདུན་རྣམས་དབང་བ་དང་། སངས་རྒྱལ་གྱི་སྐྱུ་
 གཟུགས་དང་མཆོད་རྟེན་ལ་ཕུལ་བ་ནི། དེ་དག་ཁོ་ན་ལས་གཞན་གྱིས་དབང་
 བྱར་མེད་པ་ལྟ་བུ་རྣམས་ཡིན་ཞིང་། འོན་ཀྱང་ནད་པ་ནད་ཚབས་ཆེ་བ་ཡོ་བྱད་
 གྱིས་ཐོངས་པ་གཉེན་བཤེས་མེད་པ་རྣམས་ལ་ནི་སྐྱུ་གཟུགས་དང་མཆོད་རྟེན་གྱི་
 རྩལ་གྱིས་ཀྱང་ནད་པ་གསོ་དགོས་པར་གནང་བ་དང་། དགེ་འདུན་སྤྱིའི་རྩལ་
 གྱིས་ཀྱང་གསོ་བར་གནང་ཞིང་། ནད་པ་ནད་ལས་ཐར་ནས་དེ་དག་གི་ཚབ་
 གཞུལ་རྒྱས་ན་འཇལ་ཞིང་མ་རྒྱས་ན་པའི་ཞོར་བྱ་དབང་བ་ལྟར་འགྱོད་པ་བྱ་མི་
 དགོས་པར་གསུངས་ཤིང་། རྩལ་བདག་གི་ཚུལ་འདི་ཤེས་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བས་
 ཡུང་དང་བསྐྱུན་ནས་ཞིབ་ཏུ་ཤེས་པ་བྱའོ། །

མ་ བྱིན་པར་ལེན་ཚུལ་ཡང་རྣམ་པ་མང་སྟེ། མཐུས་འཕྲོག་པ་དང་།
 གཞན་གྱི་རྩལ་རང་གིས་ཁྱིར་བ་སྐྱར་བྱིར་མི་སྟེར་བར་བྱེད་པ་དང་། སྤྱིར་ཡིག་ལ་
 སོགས་པའི་སྟོ་ནས་བརྒྱ་བ་འམ་བརྒྱར་འཇུག་པ་དང་། ཏྲ་ལ་སོགས་པ་ཞོན་
 པའམ་ཁྱིད་ནས་བདག་པོས་མི་མཐོང་བའི་སར་འཇུག་པ་དང་། བརྟམ་པ་དང་
 བསྐྱིས་པ་སྐྱར་མི་སྟེར་བ་དང་། གཞན་གྱིས་རྩལ་སྐྱས་པ་གནས་གཞན་ཏུ་སྟོས་ཏེ་
 སྐྱར་རང་གིས་ལེན་པར་འདོད་པ་དང་། མ་ བྱིན་པར་ལེན་པའི་བསམ་པས་ཕ་
 རོལ་དང་རྒྱལ་སྟོན་གྱི་ཡུར་གསལ་གྱིས་བརྟན་དེ་རང་ཉིད་རྒྱལ་ཞིང་ཕ་རོལ་
 པོས་བསལ་གྱི་སྟོར་བ་བཏང་བ་ན་ཕམ་པ་དང་ཕམ་འདྲ་འབྱུང་ངོ། །གཞན་

ཡང་རྒྱན་ལ་དོར་བྱེད་པ་དང་། གྲངས་ལ་དོར་བྱེད་པ་དང་། སྤར་ཚོམས་གཞན་དུ་
བགྲངས་ནས་ཡང་ཚོམས་གཞན་དུ་འདྲན་པར་བྱེད་པ་དང་། རང་ཉིད་མི་དབང་
ཡང་དབང་ངོ་ཞེས་སྒྲིག་པ་སོགས་གྱི་མཐུས་གཞན་གྱི་རྣམས་འཛིན་ཐང་ཆང་བ་ཐོབ་
པ་ན་དགེ་སྤྱོད་ལ་ཕམ་པ་དང་། དགེ་ཚུལ་ལ་ཕམ་འདྲ་འབྱུང་ངོ་། །གཞན་ཡང་
རང་གིས་དངོས་སུ་བརྒྱུ་བའི་བྱ་བ་མི་བྱེད་ཀྱང་རྒྱ་གསུ་བདག་གིར་བྱེད་འདོད་
པས་རྒྱན་པོ་ལ་ལམ་རྒྱས་སྟོན་པ་དང་། ལམ་རྒྱང་བ་སོགས་རྒྱན་པོ་དང་གྲོས་
མཐུན་བྱས་ནས་འཛིན་ཐང་ཆང་བའི་དངོས་པོ་ཐོབ་ནའང་ཕམ་པར་འབྱུང་ངོ་། །
འཛིན་ཐང་གི་ཆད་ནི། ཀླ་རི་ཀླ་ལྟ་བུ་པ་ལས། དགེ་ཚུལ་བདག་གསུ་གཞན་
རྣམས་གྱིས། རྒྱ་སེམས་མཐུ་དང་འཇབ་བྱ་ཡིས། འབྲུལ་བ་མེད་པར་མི་གཞན་
གྱི། གཞན་ནས་མ་གྲ་ལྟ་ཅམ་མམ། རང་གི་ཡུལ་ནས་བྱུང་བ་གང་། ཀླ་པ་
ཆའི་བཞི་ཆ་བརྒྱས། རྟེན་བརྒྱས་ཚུལ་བྱིམས་ཉམས་པར་འབྱུང་། ཞེས་ཀླ་པ་
ཆའི་བཞི་ཆ་ལ་འཛིན་ཐང་ཆང་བར་མཛད། ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས། མ་གྲ་ཀླ་ལྟ་
ལྟ་ལས་ལྟ་ག་བ་བརྒྱས་ན་ཕམ་པའོ། ཞེས་མ་གྲ་ཀླ་ལྟ་འཛིན་ཐང་གི་ཆད་དུ་མཛད་
དེ། སྟོན་པས་མ་གྲ་རྣམས་པའི་བཅའ་བ་འདི་མཛད་པའི་ཆོ་ཀླ་པ་ཆ་དེ་ལ་མ་
གྲ་ཀླ་ཉི་ཤུར་བྱེད་པས་ཀླ་པ་ཆའི་བཞི་ཆ་བརྒྱས་པ་ལ་འཛིན་ཐང་གི་ཆད་དུ་
མཛད་པའོ། ཀླ་པ་ཆ་ནི་གསེར་རམ་དབུལ་ལས་བྱས་པའི་འཛིན་པོ་ཆའི་དོང་ཅི་
དབྱིབས་རྒྱུ་པོ་མིའི་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་རི་མོ་སྤྲ་ཚོགས་གྱིས་སྤྲས་པ་ཞིག་
སྟེ། སྟོན་རྒྱལ་པོ་མ་བྱ་ཞེས་བྱ་བས་ཐོག་མར་བཅོས་གིང་། དེའི་ཆད་ཀྱང་ཀ་ཀ་ནི་
བཞི་ལ་མ་གྲ་ཀ་གཅིག མ་གྲ་ཀ་ཉི་ཤུ་ལ་ཀླ་པ་ཆ་གཅིག་གི་ཆད་དེ། ཀ་ཀ་ནི་
རི་ལ་མགོན་བྱ་ཉི་ཤུ། དེ་བཞི་ལ་མ་གྲ་སྟེ། མ་གྲ་ཀ་རི་ལ་མགོན་བྱ་བརྒྱད་ཅུ།

མ་ཤ་ཀ་ཉི་ཤུ་ལ་ཀཱ་པ་ཏ་གཅིག་སྟེ། དེ་རིལ་མགོན་བྱ་སྟོང་དང་དྲུག་བརྒྱའི་
 རིན་ཐང་གི་ཚད་དོ། །དེའི་བཞི་ཆ་མགོན་བྱ་བཞི་བརྒྱ་མ་བྱིན་ལེན་གྱི་དངོས་པོའི་
 མ་མཐའི་རིན་ཐང་གི་ཚད་དུ་མཛད་དོ། །འོན་ཀྱང་རིན་ཐང་གི་ཚད་ལ་ངེས་གཟུང་
 མེད་དེ། སྟོན་རྒྱལ་པོ་མ་བྱས་ཀཱ་པ་ཏ་ཐོག་མར་བཅོས་པ་ནས་སྟོན་པས་བསྐྱབ་
 པ་འཆའ་བར་མཛད་པའི་བར་ལ་རིན་ཐང་འཇུག་ཞིང་། དེ་ནས་འདུལ་བ་མདོ་རྩ་
 མཛད་པའི་བར་ལ་ཡང་རིན་ཐང་འཇུག། དེ་ནས་མདོ་རྩའི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་མཛད་
 པའི་བར་ལ་ཡང་རིན་ཐང་འཇུག་བར་གསུངས། དེ་ཡང་མ་ཤ་ཀ་ཉི་ཤུ་ལ་ཀཱ་པ་
 ཏ་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པ་དང་། མ་ཤ་ཀ་བརྩ་གཉིས་ལ་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པ་དང་། མ་ཤ་
 ཀ་སྐུམ་རྩ་རྩ་གཉིས་ལ་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པ་སོགས་ཡུལ་དུས་དང་རྒྱལ་པོ་སོ་སོའི་
 དབང་གིས་མི་འདྲ་བ་མང་དུ་བྱུང་ཡང་། ཡུང་རྣམ་འབྱེད་དང་ཀླ་རི་ཀ་ནས་
 གསུངས་པ་དེ་ནི་མ་ཤ་ཀ་ཉི་ཤུ་ལ་ཀཱ་པ་ཏ་གཅིག་གི་རིན་ཐང་དུ་མཛད་དེ། མ་
 ཤ་ཀ་ལྷ་རིན་ཐང་གི་ཚད་དུ་མཛད་པའོ། །མ་ཤ་ཀ་ནི་འདུལ་བ་ཡུང་དུ་ཡོ་བྱང་ཉི་
 རིན་པ་ན་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ཡིན་པར་འདྲ་ལྟར་དུ་བཤད་ཅིང་། དེ་ལ་གསེར་
 ལས་བྱས་པ་དང་། དཔུལ་ལས་བྱས་པ་དང་། ཟངས་ལས་བྱས་པ་དང་། ལྷགས་
 ལས་བྱས་པ་རྣམས་ཡོད་ཅིང་། དེ་ཡང་རི་མོས་སྐྱས་པ་ཞིག་ཡིན་པར་གསུངས་
 ཤིང་དེ་ལ་མདོན་ཚན་ཅན་ཞེས་ཀྱང་བྱ་བར་གཞི་འགྲེལ་ལས་བཤད། ཀཱ་པ་ཏ་
 ལ་དབྱིག་ཅེས་ཀྱང་བྱ་བར་རྣམ་འབྱེད་གྱི་འགྲེལ་པ་ལས་བཤད་ཅིང་། དེ་ལ་ཡང་
 མདོན་ཚན་ཅན་ཞེས་བྱ་སྟེ། མདོན་ཚན་ཅན་གྱི་དོན་ནི་གསེར་དཔུལ་སོགས་གྱི་
 དོང་ཅེ་རི་མོ་སྒྲ་ཚོགས་ཀྱིས་སྐྱས་པའོ། །ཀཱ་པ་ཏ་དང་མ་ཤ་ཀ་གཉིས་ལ་གསེར་
 ལས་བྱས་པ་སོགས་ཡོད་ཀྱང་། མ་བྱིན་ལེན་གྱི་པམ་པའི་རིན་ཐང་གི་ཚད་དུ་ཀཱ་

བ་ཤའི་བཞི་ཆར་གསུངས་པ་ནི་ཀུ་པ་ཤ་དངུལ་ལས་བྱས་པ་ཡིན་པར་ལུང་ལྷ་
 བའི་འགྲེལ་པ་དང་གཞི་འགྲེལ་གཉིས་ལས་གསུངས། དེ་ལྟར་ཡུལ་དུས་ཀྱི་
 དབང་གིས་རིན་ཐང་ལ་ཚད་གཞུང་ངེས་པ་མ་མཆིས་པས། རྩོན་གྱི་འདུལ་འཛིན་
 རྣམས་ཀྱིས་རིན་ཐང་གི་ཚད་སྒྲ་ཚོགས་ཤིག་གསུངས་ཏེ། རྩུར་བཤད་པ་ལྟར་
 མགོན་བྱ་བཞི་བརྒྱ་ལ་རིན་ཐང་གི་ཚད་དུ་གསུངས་པ་དང་། འོད་ལྗན་ལས་ནས་
 ཁལ་བཞི་ལ་རིན་ཐང་གི་ཚད་དུ་གསུངས་པ་དང་། རོན་བརྒྱད་མར་དངུལ་ཞོ་
 གཅིག་ཙམ་ལ་རིན་ཐང་གི་ཚད་དུ་བྱས་པ་དང་། ཡང་སེ་བ་གསུམ་ཙམ་མམ་
 དངུལ་ཞོའི་བརྒྱད་ཆ་གཅིག་གིས་རིན་ཐང་གི་ཚད་ཡོངས་པར་འདུལ་འཛིན་
 འགའ་ཞིག་གིས་གསུངས་ཞེས་བཤད་དེ། རྩོན་དུས་གསེར་ཞོ་རེ་ལ་འྲི་བརྒྱད་རེ་
 བྱེད་པས་འདྲིའི་དངུལ་ཞོ་ཞེས་པ་འྲི་བརྒྱད་ཀྱི་དོན་མོ། །དེ་ལྟར་ན་དངུལ་ཞོའི་
 བརྒྱད་ཆ་གཅིག་ནི་དངུལ་ལམ་འྲི་གཅིག་ཡིན་པས་དེ་ཙམ་གྱིས་རིན་ཐང་གི་ཚད་
 ཡོངས་པར་གསུངས། རྩུམ་བརྒྱ་བའི་འགྲེལ་པ་སློབ་མ་ལ་ཕན་པར་ནས་ཁལ་
 བྱེད་ཙམ་གྱིས་རིན་ཐང་ཚད་བར་བཤད་པ་དང་། ཤེས་རབ་བྱེད་པར་དངུལ་ཞོའི་
 བརྒྱད་ཆ་གཅིག་ཙམ་གྱིས་རིན་ཐང་ཚད་བར་བཤད་པ་དང་། བོད་ཀྱི་འདུལ་
 འཛིན་འགའ་ཞིག་གིས་ཚོང་དུས་མཁུར་མོའི་ནས་ཁལ་གཅིག་ཙམ་གྱིས་རིན་ཐང་
 ཚད་བར་བཤད་དེ། མཁུར་མོའི་ཁལ་ནི་རུའི་ཁལ་ལོ། །ཡང་ན་ཁལ་བྱེད་ཙམ་
 གྱིས་རིན་ཐང་ཚད་བར་བཤད་པ་སོགས་རིན་ཐང་གི་ཚད་ལ་སྒྲ་ཚོགས་ཤིག་སྒྲ་
 ཡང་། ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས་རྒྱལ་ཁྲིམས་ལ་དངོས་པོ་ཇི་ཙམ་ཞིག་བརྒྱས་ན་ཆད་
 པས་གཙོད་པའི་ཚད་དང་བསྟན་པར་གསུངས། ཇི་ལྟར་གྱུང་ལག་ལེན་དོག་
 རྩོགས་ནས་བྱེད་པ་གནད་དམ་པ་ཡིན་པས། རྩུར་ན་གཞན་གྱི་རྩིས་ཏིལ་གྱི་འབྲུ་

ཅམ་ཡང་མ་བྱིན་པར་མི་ལེན་ཅིང་། ལྷག་པར་དངུལ་ཞོའི་བརྒྱད་ཆའམ་ཧྲི་གཅིག་
 ཅམ་གྱིས་ཀྱང་རིན་ཐང་ཆང་ནས་པམ་པར་འགྱུར་བའི་ཉེན་ཡོད་པས་པམ་པའི་
 གནས་དེ་ལྟ་བུ་སྟོག་དང་བསྟོན་ཏེ་བསྐྱུང་བར་བྱའོ། །གཞན་ཡང་མ་བྱིན་ལེན་གྱི་
 དབྱེ་བ་དང་། དེའི་ཆར་གཏོགས་དང་། དེ་དང་སྟོགས་མཐུན་པའི་ཉེས་པའི་རྣམ་
 བྱངས་རྣམས་འདུལ་བ་ལུང་དང་མདོ་ཙུ་འགྲེལ་བ་དང་བཅས་པ་དང་སྲུམ་བརྒྱ་
 པའི་འགྲེལ་བ་འོད་ལྗན་རྣམས་ལས་རྒྱས་པར་འབྱུང་བས་སྟོ་གྲོས་ཆེ་བ་རྣམས་
 གྱིས་གཞུང་དེ་དག་ཉིད་ལ་བལྟ་བར་བྱའོ། །དེ་དག་ལས་གཞིའི་ཡན་ལག་མ་ཆང་
 བ་རང་དང་ཞོར་གཅིག་པའི་ཉེ་དྲ་དང་། དགེ་འདུན་གྱི་རྣམ་དང་། མི་མ་ཡིན་གྱི་
 རྣམ་དང་། གཞན་ལ་བསྐྱུར་བའི་རྣམ་བསྐྱུར་ས་དེས་བདག་གིར་མ་བྱས་པ་དང་།
 སངས་རྒྱས་ལ་ཡུལ་བའི་མཆོད་རྣམ་ལ་སོགས་པ་བརྒྱ་བ་དང་། རིན་ཐང་མ་ཆང་
 བ་ལེན་པ་དང་། རང་མི་དབང་ཡང་དབང་བར་འདུ་ཤེས་པ་དང་། བདག་པོ་མེད་
 པའི་འདུ་ཤེས་གྱིས་བརྒྱ་བ་དང་། གསང་སྟགས་ལ་སོགས་པའི་མཐུས་ལེན་པ་
 དང་། གཞན་གྱི་རྣམ་བརྟན་པ་སོགས་ལ་བསྟོ་བ་མེད་པར་ཡོངས་སྟོད་པ་དང་།
 གཞོད་སེམས་གྱིས་གཞན་གྱི་རྣམ་མེས་བསྟེན་པ་དང་། རྒྱུར་འཕེན་པ་སོགས་
 རྒྱུད་འཛུལ་བར་བྱེད་པ་དང་། ལོ་རྟོག་དང་ནགས་ཆལ་སོགས་གསང་སྟགས་གྱི་
 མཐུས་སྟེམ་པར་བྱེད་པ་དང་། རི་དྲགས་རྟོན་པས་ཟེན་པ་གཏོང་བ་སོགས་གཞན་
 གྱི་རྣམ་རྒྱུད་འཛུལ་བར་བྱེད་པ་རྣམས་ལ་དགེ་སྟོང་ལ་སྟོམ་པོ་དང་། དགེ་ལྡན་ལ་
 ཉེས་བྱས། རི་དྲགས་སྟོང་རྣམས་གཏོང་བ་ལ་དགེ་སྟོང་ལ་ཡང་ཉེས་བྱས་ཅམ་དང་།
 རྒྱ་འཕུལ་གྱི་མཐུས་གཏོང་བ་ལ་ཉེས་པ་མེད་པར་གསུངས། ཡིད་གཙུགས་གྱི་
 གནས་མ་ཡིན་པ་ལ་ཡིན་གཙུགས་བྱ་མི་རུང་། གཞན་གྱི་ཆོས་གོས་འཆོད་པ་དང་།

འཆོས་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་སྤྱི་རྒྱ་རྒྱ་འདོད་པའི་བསམ་བསམ་བྱ་མི་རུང་ཞིང་ཕན་
 སེམས་གྱིས་བྱ་དགོས་པ་དང་། གཞན་གྱི་རྒྱ་རྒྱ་རྒྱ་ལ་བདག་པོ་འོ་ཤེས་ན་བདག་
 པོ་གང་ཡིན་དེ་ལ་དེ་མ་ཐག་གཏད་དགོས་ཤིང་ཡུན་རིང་དུ་བསྐལ་མི་རུང་བ་དང་།
 བདག་པོ་གང་ཡིན་མ་ཤེས་ན་དགོས་སོགས་ལ་གཏད། དེས་ཀྱང་དགོ་འདུན་
 ལ་བསྐྱུ་ནས་བདག་པོ་གང་ཡིན་ལ་སྤྱོད་པ་དང་། བདག་པོ་མ་བྱུང་ན་གཙུག་
 ལག་ཁང་གི་སྒོ་ཁང་གི་གཟར་ཐག་ལ་བཏགས་ཏེ་ཀུན་གྱིས་མཐོང་སར་འཛིག་པ་
 དང་། དེ་ནས་ཀྱང་བདག་པོ་མ་བྱུང་ན་དགོ་འདུན་སྤྱི་ལོ་རྒྱ་སྤྱི་ལོ་འཛིག་དགོས་པར་
 གསུངས་ཤིང་། ཐ་ན་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཉེ་འཁོར་སོགས་ནས་ཁབ་ཅམ་ཞིང་
 རྟེན་ཀྱང་བདག་ཏུ་མི་གཟུང་བར་བདག་པོ་གང་ཡིན་ཤེས་ན་དེ་ལ་གཏོད་པ་དང་།
 མ་ཤེས་ན་ཁང་སྒྲོང་ངམ་དགོས་སོགས་དགོ་འདུན་སྤྱི་ལོ་ལས་བྱེད་ལ་གཏད་
 དགོས་པར་འདུལ་བ་འོད་ལྗན་ལས་གསུངས། མདོར་ན་མ་བྱེད་པར་ལེན་འདོད་
 གྱི་བསམ་བསམ་གཞན་གྱི་རྒྱ་ལྟུང་འབྲས་འབྲས་གཅིག་གས། མེ་ཏོག་གི་འདབ་མ་ཅམ་
 མམ། ཏིལ་གྱི་ཕུབ་མ་ཅམ་ཡང་ལེན་དུ་མི་རུང་ཞིང་། རྒྱ་སེམས་གྱིས་ཀུན་ནས་
 བསྐྱུངས་ཏེ་ལུས་ངག་གི་ཉེས་པ་གང་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་སྐབས་འདིའི་ཆར་
 གཏོགས་གྱི་བཤགས་བྱའི་ཉེས་པ་དང་། གཞན་མ་ཡན་ལག་མ་ཆང་བའི་ཉེས་པ་
 ཐམས་ཅད་སྐབས་འདིའི་ཕྱོགས་མཐུན་གྱི་ཉེས་བྱས་སོ། །

མི་ཆངས་སྤྱོད་ཅེས་པ་སྐྱངས་འདས་དུག་པ་མི་ཆངས་སྤྱོད་གྱི་ཕམ་འདྲ་ལ།
 གཞི་གང་ལ་བརྩལ་པའི་ཡུལ་ནི། ཁ་དང་། བཤང་ལམ་དང་། མའི་ཟག་བྱེད་
 གསུམ་མ་ཉམས་པ། གང་གིས་རྩོད་པའི་རྟེན་ནི་རང་གི་རྩོད་བྱ་ལས་སྤྱི་རུང་
 བའོ། །འདུ་ཤེས་འབྲལ་མ་འབྲལ་གང་ཡིན་ཡང་འདྲ་ཞིང་། ཀུན་སྒྲོང་མའི་སྒོ་

གསུམ་པོ་དེ་དག་དང་རང་གི་ཡན་ལག་གི་རྣམ་པ་སྤྱད་པའི་རེག་པ་བདག་གིར་
 བྱེད་འདོད་རྒྱུ་མ་ཆད་པ། སྦྱོར་བ་དེ་ལྟར་དུ་ཚོལ་བ། མཐར་ཐུག་བཅུག་རེག་
 ལུས་ཤེས་ཀྱིས་སྦྱོར་ཞིང་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་བདག་གིར་བྱས་པའོ། །འདུལ་བ་ནས་
 གསུངས་པའི་ཉེས་བྱས་སལ་ཆེར་འདུ་ཤེས་གཙོ་ཆེ་བ་ཡིན་ཡང་། མི་ཆངས་སྦྱོད་
 འདི་ནི་འདུ་ཤེས་འབྱུལ་མ་འབྱུལ་ལ་མི་ལྟོས་པར་དངོས་པོ་གཙོ་ཆེ་བ་ཁོ་ནར་
 གསུངས། འདི་ལ་ཡུལ་མི་ཡིན་པ་མི་དགོས་ཤིང་དུད་འགོ་ལ་མི་ཆངས་སྦྱོད་བྱས་
 གྲང་པམ་པ་དང་པམ་འདྲ་འབྱུང་སྟེ། ལྟར་བ་འདིའི་སྤྱིང་གཞི་ལ་བཅས་པ་དང་
 རྗེས་བཅས་གཉིས་ལས། དང་པོར་བཅས་པ་མཛད་པ་ནི་བཟང་སྤྱིན་གྱིས་དགོན་
 པའི་གནས་སུ་བྱིས་པ་མོ་ལ་མི་ཆངས་སྦྱོད་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་པམ་པ་འདིའི་
 བཅའ་བ་མཛད་ཅིང་། དེའི་རྗེས་སུ་དགོན་པར་གནས་པའི་དགེ་སྦྱོར་རྟེན་ཅན་
 ཞིག་གིས་སྒྲ་མོ་ལ་མི་ཆངས་པར་སྦྱད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒར་ཡང་རྗེས་བཅས་
 མཛད་དེ། དུད་འགོ་ལ་མི་ཆངས་པར་སྦྱད་གྲང་པམ་པ་འབྱུང་བར་གསུངས། མི་
 མ་ཡིན་ལ་མི་ཆངས་པར་སྦྱད་གྲང་པམ་པ་འབྱུང་བ་དང་། སྦྱེས་པ་གཞན་གྱི་
 ཁའམ་བཤང་ལམ་མམ། རང་གི་ཁ་དང་བཤང་ལམ་གྱིས་ཁུ་བ་ལྷུང་ཡང་པམ་པ་
 འབྱུང་བར་གསུངས་སོ། །གཞན་གྱི་རྗེས་བརྒྱས་པ་དང་། མའི་སྒོ་དེ་དག་དུ་མི་
 ཆངས་པར་སྦྱད་ན་སྟོམ་པ་གཏོང་བས། དེ་མ་ཐག་དགེ་འདུན་གྱི་ནང་དུ་མི་བཞག་
 པར་བརྟེན་པར་འདུལ་བ་འོད་ལྡན་ལས་གསུངས། ཆགས་སེམས་ཀྱིས་ཀྱན་ནས་
 བསྐྱངས་ཏེ་ཐུད་མེད་ལ་རེག་པ་དང་། འཕྲིག་ཚིག་སྒྲ་བ་དང་། འཕྲིག་པའི་བསྟེན་
 བཀྲར་བསྐྱགས་པ་དང་། སྒོ་བཅད་ཅིང་བསྒྲོར་བ་དང་། གོགས་དགེ་སྦྱོར་རམ་
 དགེ་ཚུལ་གྱིས་བསྐྱངས་པ་དང་། ཤམ་ཐབས་ཀྱི་མཐའ་བཅིངས་པ་སྟེ་སྤྱང་མ་

གསུམ་གང་རུང་གིས་མ་འཇུངས་པར་ཉིན་པ་གྲོས་པ་བ་སྟེ་གཉིད་ལོག་པ་དང་།
 ལུང་མེད་གྱིས་བརྟེན་པའི་བྱིས་དུ་འགོ་བ་དང་། བདུད་རིགས་ཀྱི་མི་མ་ཡིན་གྱིས་
 ཚངས་སྟོན་ལ་བར་ཆད་བྱེད་པའི་གནས་སུ་གནས་པ་དང་། བྱིས་སྟོགས་མེད་
 པར་ལུང་མེད་དང་ལྷན་ཅིག་རྒྱང་གསལ་འདས་ཏེ་འགོ་བ་དང་། དབེན་པ་སྦྱབས་
 ཡོད་དུ་བྱིས་སྟོགས་མེད་པར་ལུང་མེད་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འདུག་པ་དང་། ལུང་
 མེད་དང་མཇའ་བར་བྱེད་པ་དང་། བྱིས་པ་པོ་མོ་གཉིན་སྦྱིག་པར་བྱེད་པ་དང་།
 ལུང་མེད་དང་ཐུང་པའི་ཚེ་དམ་ཤེས་མ་བསྟེན་པ་ལ་སོགས་པ་འདིའི་ཆར་
 གཏོགས་དང་ཚྭ་གསལ་མཐུན་གྱི་ཉེས་པ་ཅི་རིགས་སུ་འབྱུང་ཞིང་། གཞན་ཡང་ལྷང་
 བ་འདི་ལས་སེམས་སྤང་ཚུལ་དང་། ལྷང་བ་འདི་བསྤང་བྱིར་གསུངས་པའི་བསྐྱབ་
 བྱ་རྣམས་ལ་སྟོབ་ཚུལ་སོགས་རྒྱས་པར་འདུལ་བ་ལུང་དང་། མདོ་རྩ་འགྲེལ་པ་
 དང་བཅས་པ་ལས་འབྱུང་ཞིང་། དགེ་ཚུལ་རྣམས་ཀྱིས་རི་ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ་རྒྱས་
 པར་འདུལ་བ་འོད་ལྡན་ལས་འབྱུང་བས། སྟོ་གྲོས་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཞུང་
 དེ་དག་ཉིད་བལྟ་བར་བྱ་ཞིང་། མདོར་ན་འཕྲིག་པའི་བདེ་བ་ལ་ཆགས་སེམས་
 ཀྱིས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པའི་ལུས་རྒྱུ་གི་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་སྐབས་འདིར་
 གཏོགས་གྱི་བཤགས་བྱའི་ཉེས་བྱས་དང་། གཞན་མ་ཡན་ལག་མ་ཚང་བ་ལ་
 སོགས་པ་མི་ཚངས་སྟོན་ལས་བརྒྱུམས་ཏེ་ཉེས་པ་རི་སྟེན་ཅིག་གསུངས་པ་དེ་དག་
 ཐམས་ཅད་སྐབས་འདིའི་ཚྭ་གསལ་མཐུན་གྱི་ཉེས་བྱས་སོ། །དེས་ན་ཐར་པ་ཐོབ་པ་
 ལ་བར་དུ་གཅོད་པའི་གོགས་ཀྱི་གཅོ་བོ་ནི་འདོད་ཆགས་ཡིན་ཞིང་། རྒྱལ་བས་
 འདུལ་བའི་བཅས་པ་རི་སྟེན་ཅིག་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འདོད་ཆགས་སྟོང་
 བའི་ཐབས་སུ་གསུངས་པ་ཡིན་པས། ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ལམ་གྱི་

སྒྲིག་རང་གི་རྒྱལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕྱོམ་པ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཉེས་པ་ཆེན་པོ་འདི་ལ་
 ཏུས་སྐབས་ཀྱལ་ཏུ་བྱོན་ཤེས་བརྟན་པོས་བག་ཡོད་པར་བྱ་ཞིང་། ལྷག་པར་རང་
 དང་གཞན་གྱི་ལུས་ནྟག་དང་། བྱ་དང་། བྱིས་དང་། གཅིན་ལ་སོགས་པ་མི་
 གཙང་བའི་རྩས་སུམ་ཅུ་ཅ་དྲུག་གིས་ཡོངས་སུ་གང་བ། ཤའི་འདམ་གྱིས་སྒྲོར་བ།
 བྱི་ལྷགས་པས་གཡོགས་པ། ལུ་ག་དགུ་ནས་ནྟག་ལ་སོགས་པ་འཛག་བཞིན་པ།
 མི་གཙང་བ། དྲིང་བ། མནམ་པ། སྐྱག་བྱོ་བ། འདི་ལྟ་ལྟ་ལ་ཆགས་པའི་གནས་
 ག་ལ་ཡོད་སྟམ་ཏུ་མི་སྐྱབ་པའི་འདུ་ཤེས་ཡང་དང་ཡང་ཏུ་བསྐྱེད་ནས་ཆགས་པ་
 སྒྲིག་པར་བྱེད། གཞན་ཡང་མི་རྟག་པ་དང་། སྐྱག་བསྐྱལ་བ་དང་། བདག་མེད་
 པའི་རྒྱལ་རྣམས་ཡང་ཡང་བསམས་ནས་འཁོར་བ་ལ་ཡོད་འབྱུང་ཅི་སྟེ་བྱས་ལ།
 ཉེས་པ་ཆེན་པོ་འདི་དག་གིས་མ་གོས་པའི་རྒྱལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ་ཞིག་ལ་
 སྐྱེས་བུའི་རྒྱལ་ཅི་ཡོད་ཀྱིས་འབད་པར་བྱའོ། །

རྩན་ཏུ་སྐྱེ་ཞེས་པ་བྱངས་འདས་བདུན་པ་རྩན་སྐྱེ་བའི་པམ་འདྲ་ལ། གཞི་
 གང་ལ་སྐྱེ་བའི་ཡུལ་ནི། མི་ཡིན་པ། སྐྱེ་ཤེས་པ། རོན་གོ་བ། ཤེས་པ་རང་བཞིན་
 ཏུ་གནས་པ་སོགས་དགོས་ཤིང་། དངོས་པོ་གང་སྐྱེ་བའི་མི་ཆོས་སྐྱེ་མ་སྟེ། འདོད་
 པ་ལས་འདས་པའི་ཡོན་ཏན་མི་རྟག་པའི་འདུ་ཤེས་ནས་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སའི་བར་
 ཡོན་ཏན་གོང་མ་གང་ཡང་རུང་བ། དེ་དང་དེ་ལ་འདུ་ཤེས་མ་འབྱུལ་ཞིང་། ཀྱལ་
 སྒོང་འདུ་ཤེས་བསྐྱར་ཏེ་མི་ཆོས་སྐྱེ་མ་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་དང་། གཞན་གྱིས་བརྗོད་
 པ་དང་ཏུ་ལེན་འདོད་རྒྱུ་མ་ཆད་པ། སྒྲོར་བ་རང་གི་དག་གསལ་པོས་མ་རོར་
 བར་སྐྱེ་བར་རྩོམ་པའམ། གཞན་གྱིས་སྐྱེས་པའི་ཆོག་དང་ཏུ་ལེན་པར་རྩོམ་པ།
 མཐར་ཐུག་པ་རོལ་པོས་དོན་གོ་བའི་ཆོན་རྩན་སྐྱེ་བའི་པམ་འདྲ་འབྱུང་སྟེ་ཕྱོམ་པ་

གཏོང་ངོ། །འདི་ལ་གང་ལ་སྒྲ་བའི་ཡུལ་དེ་སྐོན་སྒྲགས་དང་འོན་པ་སོགས་དོན་
 མི་གོ་བ་ཡིན་ན་ཡན་ལག་མི་ཚང་ཞིང་། རང་གི་དག་གསལ་པོས་མ་སྒྲས་ཀྱང་
 ཡན་ལག་མི་ཚང་བར་གསུངས། སྒྲ་ལྷགས་ལ་མི་ཉག་པའི་འདུ་ཤེས་དང་། སྒྲག་
 བསྐལ་བའི་འདུ་ཤེས་དང་། བདག་མེད་པའི་འདུ་ཤེས་ལ་སོགས་པ་དང་། དེས་
 འབྱུང་དང་། བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་དང་། ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གི་ཉིང་དེ་
 འཛིན་ལ་སོགས་པ་མེད་བཞིན་དུ་དེ་དང་དེ་དག་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པར་སྒྲ་བ་དང་། མི་
 ཚོས་བྲམ་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་ནམ་འབྲས་བུ་མི་མ་ཡིན་གྱིས་གཞོད་པ་མི་བྱེད་པ་
 ལ་སོགས་པ་དེ་དང་དེ་དག་ཁོ་པོ་ལ་བྱུང་ཞེས་སྒྲ་བ་དང་། ལྷ་དང་རྒྱལ་སོགས་པ་
 མཐོང་བ་དང་། དེ་དག་གི་སྒྲ་ཐོས་པ་དང་། དེ་དག་དང་གཏམ་འདྲི་བ་སོགས་
 བྱེད་དོ་ཞེས་སྒྲས་ན་པམ་པ་དང་པམ་འབྲ་འབྱུང་སྟེ། མི་ཚོས་བྲམ་ཐོབ་པའི་སྒྲོ་ནས་
 སྒྲ་བ་དང་། ལྷན་པའི་སྒྲོ་ནས་སྒྲ་བ་དང་། འབྲས་བུའི་སྒྲོ་ནས་སྒྲ་བ་སོགས་རྣམ་པ་
 མང་དུ་ཡོད་དོ། །དེའི་ཡན་ལག་མ་ཚང་བ་འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་གྱི་མི་སྒྲག་པ་
 ལ་སོགས་པའི་སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་ཐོབ་ཅེས་སྒྲ་བ་དང་། གོང་མའི་ཡོན་ཏན་དེ་
 དག་ཡོད་པར་སྒྲོག་འདོད་ནས་ཆོག་གཞན་དུ་སྒྲ་བ་དང་། ཆོག་ནོར་བར་སྒྲ་བ་
 དང་། རང་ཉིད་བྱུང་པར་ཅན་དུ་གཞན་གྱིས་གོ་བ་ཞིག་འདོད་ནས་གནས་འདི་ན་
 ཡོན་ཏན་གོང་མ་ཐོབ་པ་བྱུང་པར་ཅན་ཞིག་ཡོད་དོ་ཞེས་སྒྲ་བ་དང་། མ་བསམས་
 པར་ལུང་སྟོན་པ་སོགས་འདུལ་བ་ལུང་དང་། མདོ་རྩ་འགྲེལ་པ་དང་བཅས་པ་
 དང་། འདུལ་བ་འོད་ལྷན་སོགས་ལས་སྐབས་འདིའི་ཉེས་པ་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་
 རྣམས་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་། མདོར་ན་རང་ཉིད་གོང་མའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པ་བྱུང་པར་
 ཅན་དུ་གྲགས་པ་ཞིག་འདོད་ནས་ཀུན་སྒྲོང་དེས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པའི་ལུས་དག་

གི་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་སྐབས་འདིར་གཏོགས་ཀྱི་བཤགས་བྱའི་ཉེས་བྱས་དང་།
 དེ་མ་གཏོགས་པའི་ཡན་ལག་མ་ཚད་པའི་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་དང་། འོག་ནས་
 འབྱུང་པའི་སྒྲངས་འདས་ཀྱི་གངས་སུ་བགྲངས་པའི་དག་གི་ཉེས་པ་རྣམས་མ་
 གཏོགས། རྒྱུ་དང་། རྩ་མ་དང་། ཚིག་རྒྱུ་དང་། དག་འབྱུང་གིས་བསྐྱུས་པའི་
 ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་སྐབས་འདིའི་ཕྱོགས་མཐུན་གྱི་ཉེས་བྱས་སུ་གསུངས་པས་དེ་
 དག་ཞིབ་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། ཉེས་པ་འདི་ནི་སྟོན་སྟོན་པ་བཞུགས་པའི་དུས་ན་སུ་
 གེ་ཆེན་པོ་ཉམ་ར་བ་སྟོང་མོ་བས་ཟས་རྟེན་དཀའ་བ་ཞིག་བྱུང་བ་ན། ཉ་པའི་
 རིགས་ལས་བྱུང་པའི་དགེ་སྟོང་ལ་བརྒྱས་གཅིག་གིས་གཅིག་གི་ཡོན་ཏན་
 བསྐྱགས་ཏེ་ཟས་གོས་བཅའ་པའི་གྲོང་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་བཅའ་བ་འདི་མཇུག་
 ཅིང་། རྟེན་བཀྱར་གྱི་ཆེད་དུ་བདག་ཉིད་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་སྒྲོག་པར་བྱེད་པ་ནི་རྣམ་
 པར་སྒྲིན་པ་མི་བཟད་པའི་ལས་ཚབས་པོ་ཆེ་ཡིན་པས་ཐར་བ་འདོད་པ་དག་གིས་
 རྩལ་འདི་ལ་བསྒྲིམ་དགོས་ཤིང་། ལྷག་པར་དགེ་རྩལ་ལ་ནི་ཉེས་བྱས་འདིའི་ནང་
 དུ་དག་གི་ཉེས་པ་པལ་ཆེར་ཕྱོགས་མཐུན་དུ་བསྐྱུས་ནས་ཤེས་པ་གལ་ཆེ་བར་
 ཡོད་དོ། །དེ་ལྟར་མི་གསོད་པ་དང་། མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་དང་། མི་ཚངས་པར་
 སྟོད་པ་དང་། མི་ཚོས་སྒྲ་མའི་རྩལ་སྒྲ་བ་བཞི་པོ་དེ་ལ་པམ་འབྲུ་ཞེས་བརྟེན་པ་ནི།
 དགེ་སྟོང་གིས་ཉེས་པ་ཆེན་པོ་བཞི་པོ་དེ་ལས་གང་བྱས་ཀྱང་སྟོམ་པ་གཏོང་ཞིང་
 པམ་པར་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ། དགེ་རྩལ་གིས་ཀྱང་བཞི་པོ་དེ་ལས་གང་བྱས་ཀྱང་
 སྟོམ་པ་གཏོང་བར་འབྲུ་བ་ནི། འདུལ་བ་འོད་ལྗན་ལས། མི་གསོད་ལ་སོགས་
 བཞི་རྣམས་ཀྱིས། །དགེ་རྩལ་ལས་ནི་ཉམས་གྱུར་དང་། །དགེ་སྟོང་བཞིན་དུ་དགེ་
 རྩལ་ཡང་། །ཁྱིས་ནས་སྟོམ་སྟེའི་སྐལ་བ་མེད། །ཅིས་གསུངས། དགེ་སྟོང་ལ་པམ་

པ་དང་དགེ་ལྡན་ལ་ཕམ་འདྲ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི། དགེ་སློང་ནི་འདུལ་བའི་བསྐྱབ་གཞི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་སྤངས་པ་ཡིན་པས་སྒྲོམ་པ་ཉམས་པ་ལ་ཕམ་པ་ཞེས་བརྗོད་ཅིང་། དགེ་ལྡན་ནི་བསྐྱབ་གཞི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་མ་ཐོབ་པས་ཕམ་འདྲ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །འདི་དག་ལ་འཆབ་བཅས་དང་འཆབ་མེད་གྱི་བྱད་པར་དང་། གཞི་བསམ་པ། སྒྱུར་པ། མཐར་ཐུག་གི་ཡན་ལག་རྣམས་ཚར་མ་ཚར་གྱི་བྱད་པར་སོགས་ཞིབ་ཏུ་ཤེས་དགོས་པ་མང་དུ་ཡོད་དེ། འདིར་སློ་བློས་རྒྱུ་དུ་དག་གིས་གོ་སླ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་ཞིབ་ཏུ་མ་བཞོད་པར་ལྷུང་བའི་ངོ་པོ་གང་ཡིན་གོ་སླ་བར་བརྗོད་པ་ཡིན་པས། སློ་བློས་ཆེ་བ་རྣམས་ཀྱིས་འདུལ་བའི་གཞུང་ཆེ་བ་རྣམས་བལྟས་ནས་ཞིབ་ཏུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དགེ་སློང་ལ་ཕམ་པ་བཞིའི་གོ་རིམ་དང་པོར་མི་ཚངས་སྒྱུད། དེ་ནས་མ་བྱིན་ལེན། དེ་ནས་སློག་གཅོད། དེ་ནས་རྩུབ་སྒྲུབ་ལུང་། དགེ་ལྡན་ལ་རིམ་པ་དེ་དང་མི་མཐུན་པར། དང་པོར་སློག་གཅོད། དེ་ནས་མ་བྱིན་ལེན། དེ་ནས་མི་ཚངས་སྒྱུད། དེ་ནས་རྩུབ་སྒྲུབ་ལུང་བའི་ཡིན་སྟེ་ན། དེ་ལ་ནི་དགོས་པ་ཆེན་པོ་ཡོད་དེ། དགེ་སློང་གི་ཕམ་པ་བཞིའི་བཅའ་བ་དེ་རྣམས་སྤྱིར་གཞིའི་བྱང་རིམ་དང་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། དགེ་ལྡན་གྱི་ཕམ་འདྲ་བཞིའི་གོ་རིམ་ནི་མི་དགེ་བཅུའི་གོ་རིམ་དང་བསྟན་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་པར་འོད་ལྗན་དང་སུམ་བརྒྱ་བའི་འགྲེལ་པ་སློབ་མ་ལ་ཕམ་པ་ལས་གསུངས། དགེ་སློང་གི་ཕམ་པ་བཞིའི་བཅའ་བ་སྤྱིར་གཞིའི་བྱང་རིམ་དང་བསྟན་པ་ཡིན་པ་ནི། སྟོན་པ་འཛིག་རྟེན་འདིར་བྱོན་ནས་རྩི་རྩེ་གང་ན་གྱི་སློ་ལ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ཏེ་བདུན་པ་བདུན་ནས་ལྷ་རྒྱ་སྤྱིར་ཕེབས་ཏེ་ཐོག་མར་ལྷ་སྤེལ་བསྟེན་རྫོགས་གནང་བ་ནས་ལོ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་

བསྐྱབ་པ་ལ་སྒྲིབ་མེད་ཅིང་རྒྱ་བུར་མ་ལྟར་བས་ལྟར་བ་སྟེ་ལྡེ་བཅའ་བ་མ་མཛད་
 ལ། འོ་བཅུ་གཉིས་སོང་བ་ན་ཐོག་མར་བཟང་སྒྲིབ་གིས་མི་ཚངས་སྒྲིད་བྱས་པའི་
 རྒྱུན་གྱིས་དགོ་སྒྲོང་གི་དགོ་འདུན་བསྟུ་བར་མཛད་དེ་བསྐྱབ་གཞི་དང་པོ་མི་
 ཚངས་སྒྲིད་མི་བྱ་བའི་བཅའ་བ་མཛད། དེ་ལ་རྗེས་བཅས་མཛད་ཚུལ་གོང་དུ་
 བཤད་ཟིན། དེའི་རྗེས་སུ་དགོ་སྒྲོང་ཞོར་ཅན་གྱིས་རྒྱལ་པོ་མ་སྐྱེས་དགའི་ཤིང་གི་
 ར་བ་ནས་ཤིང་བཅད་དེ་དགོན་པར་ཁང་པ་བཟོ་ཕྱིར་དངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་
 བསྐྱབ་གཞི་གཉིས་པ་མ་བྱེན་ལེན་མི་བྱ་བའི་བསྐྱབ་པ་བཅས། དེའི་རྗེས་སུ་ཉེ་
 སྟེས་སྒོར་གྱི་རྒྱུང་མའི་མངལ་སྒྲགས་པར་གྲགས་པའི་སྐྱེང་གཞི་དང་། ལུལ་སྒྲོང་
 བྱེད་དུ་རྒྱུང་ཡིད་འོང་ལྟར་གྱི་འབྲམ་དུ་དགོ་སྒྲོང་གིས་དགོ་སྒྲོང་གསོད་པ་ཞིག་
 ལྟར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱབ་གཞི་གསུམ་པ་མི་གསོད་པ་ཡམ་པར་བཅས། དེའི་
 རྗེས་སུ་ཉེ་པའི་རིགས་ལས་ལྟར་བའི་དགོ་སྒྲོང་ལྟ་བུར་ཉེ་དུ་ནམས་གྱི་མཉུན་དུ་
 གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་འདིས་གོང་མའི་ཡོན་ཏན་འདི་ལྟ་བུ་ཐོབ་པོ་ཞེས་བསྒྲགས་
 པ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱབ་གཞི་བཞི་པ་མི་ཚོས་སྤྱི་མའི་རྒྱན་སྒྲུབ་པ་ཡམ་པར་བཅའ་
 བར་མཛད་དོ། །དགོ་རྒྱལ་གྱི་ཡམ་འདྲ་བཞི་མི་དགོ་བཅུད་གོ་རིམ་དང་བསྐྱབ་པ་
 བློ། རྟོག་གཙོད། མ་བྱེན་ལེན། མི་ཚངས་སྒྲིད། རྒྱན། སྤྱི་མ། ཚིག་རྒྱུབ། དག་
 འབྲལ། བརྟེན་སེམས། གནོད་སེམས། འོག་ལྟ་ནམས་མི་དགོ་བཅུར་ཡོངས་སུ་
 གྲགས་པ་ལྟར་ཡིན་ཞིང་། དགོ་རྒྱལ་གྱི་ཡམ་འདྲ་བཞི་ཡང་གོ་རིམ་དེ་ལྟར་དུ་བྱས་
 པ་སྟེ། རྒྱན་གྱི་ཁོངས་སུ་ཚིག་རྒྱུབ། སྤྱི་མ། དག་འབྲལ་ནམས་བསྟུས། བརྟེན་
 སེམས། གནོད་སེམས། འོག་ལྟ་གསུམ་ནི་ལུས་དག་གི་མི་དགོ་བ་བདུན་པོ་དེའི་
 རྒྱན་སྒྲོང་ལ་འབྱུང་བས། དགོ་རྒྱལ་གྱི་སྒྲོམ་པའི་རྒྱལ་བྱིས་མ་ནི་སྒྲོང་བདུན་འཁོར་

བཅས་ཀྱི་རྒྱལ་ཁྲིམས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་གཙོ་བོ་རྩ་བ་བཞི་སྟོང་བར་བསྐྱས་ཤིང་།
ཆར་དང་བྱི་དྲིའི་ཁ་ཟས་སོགས་སྟོང་བ་ནི་དེའི་འཁོར་རམ་ཡན་ལག་སྟེ། རྒྱལ་
ཁྲིམས་ནི་གཙོ་བོ་འཇམ་ལུས་ལྟ་བུ་དང་། རྒྱལ་ཁྲིམ་དེ་གོགས་མེད་པར་སྤྱད་བ་དང་།
གནས་པ་དང་། གོགས་མེད་པར་མཐར་ཐྱིན་པར་འགྱུར་བ་ལ་བག་ཡོད་ཀྱི་ཡན་
ལག་དང་། བརྒྱལ་ཞུགས་ཀྱི་ཡན་ལག་དེ་དག་དགོས་པས་དེ་དག་ལ་འཁོར་ཞེས་
བྱ། དེས་ན་འདི་ལྟ་བུའི་གནད་རྣམས་ཤེས་ན་དགོ་རྒྱལ་གྱི་བསྐྱབ་གཞིའི་གངས་
དང་གོ་རིམ་དེ་དག་ལ་ངེས་པ་ཆེན་པོ་སྟེའོ། །

གཞི་མེད་ཅེས་པ་སྤངས་འདས་བརྒྱད་པ་ནི། གཞི་དགོ་སྟོང་རྣམ་དག་ལ།
གནོད་འཚའི་བསམ་པ་དང་ཉམས་པར་འདུན་པའི་ཀྱན་སྟོང་གིས། མཐོང་ཐོས་
དོགས་གསུམ་གྱི་གཞི་མེད་པར་ཤེས་བཞིན་དུ་འདུ་ཤེས་བསྐྱར་ནས། དགོ་སྟོང་
འདིས་བྱད་མེད་འདི་དང་མི་ཆངས་པར་སྟོད་པ་ལ་སོགས་པ་བྱས་སོ་ཞེས་བྱེད་པ་
པོ་དང་བྱ་བ་སྐྱར་ནས་སྐྱར་བ་འདེབས་པའི་ཆོག་གསལ་པོར་སྒྲིས་པའོ། །བག་
ཙམ་ཞེས་པ་སྤངས་འདས་དགྲ་པ་ནི། གཞི་དགོ་སྟོང་རྣམ་དག་ལ་འཆོ་བའི་
བསམ་པ་དང་ཉམས་པར་འདུན་པའི་ཀྱན་སྟོང་གིས། མཐོང་ཐོས་དོགས་གསུམ་
གྱི་གཞི་མེད་པར་ཤེས་བཞིན་དུ་འདུ་ཤེས་བསྐྱར་ནས། དགོ་སྟོང་ཆེ་གོ་མོ་མཐོང་
ངོ། །མི་ཆངས་པར་སྟོད་པ་མཐོང་ངོ་ཞེས་བྱ་བྱེད་མ་སྐྱར་བར་སྐྱར་བ་འདེབས་
པའི་ཆོག་མི་གསལ་བར་སྒྲིས་པའོ། །ཉེས་བྱས་འདི་གཉིས་ནི་མཛའ་པོ་དང་ས་
ལས་སྒྲིས་གཉིས་འཕགས་པ་དགྲ་བཙུམ་པ་བྱད་བུ་ལོར་ལ་ཆོ་རབས་སྟོན་མ་ནས་
ཁོན་འགྲས་ཡོད་པ་དེའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་འཕགས་པ་བྱད་བུ་ལོར་ལ། མཛའ་མོ་
དང་མི་ཆངས་པར་སྟོད་དོ་ཞེས་རྟུན་གྱིས་སྐྱར་བ་བཏབ་པའི་བྱང་གཞི་ལ་བརྟེན་

ནས་གཞི་མེད་གི་ལྷག་མ་དང་། ཡང་དེ་གཉིས་གིས་འཕགས་པ་གུང་བྱ་ལོར་ལ་
ཕམ་པའི་སྐྱར་བ་འདེབས་འདོད་ནས། གུང་བྱ་ལོར་དང་ལྷན་ལའི་མདོག་དང་མི་
ཆངས་པར་སྦྱོད་པ་མཐོང་ངོ་ཞེས་སྐྱར་བ་བཏབ་པའི་གྲུང་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་
བག་ཅམ་གི་ལྷག་མའི་ལྷང་བ་བཅས་ཏེ། དགོ་སྒྲོང་རྣམ་དག་ལ་ཕམ་པས་སྐྱར་བ་
འདེབས་པ་ལྷག་མའི་ལྷང་བར་བཅའ་བ་མཛད་དེ། ལྷང་བ་དེ་གཉིས་ནི་དགོ་སྒྲོང་
ལ་ལྷག་མ་དང་། དགོ་ཚུལ་ལ་སྒྲངས་འདས་གི་ཉེས་བྱས་སོ། །དངོས་བསྟན་དེ་
གཉིས་གིས་མཚོན་ནས་དགོ་སྒྲོང་ལ་ཕམ་པས་སྐྱར་བ་བཏབ་པ་ཐམས་ཅད་དང་།
དགོ་ཚུལ་ལ་ཕམ་པས་སྐྱར་བ་བཏབ་པ་ཐམས་ཅད་འདིར་གཏོགས་པའི་ཉེས་
བྱས་ཏེ། འདི་ནི་བསམ་པ་ངན་པས་ལ་རོལ་བོ་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ལས་ཉམས་
པར་བྱེད་པ་ཡིན་པས་ཉེས་དམིགས་ཤིན་ཏུ་ཆེའོ། །

དགོ་འདུན་དབྱེན་ཞེས་པ་སྒྲངས་འདས་བཅུ་པ་ནི། དགོ་སྒྲོང་བརྒྱུད་ཡན་
ཆད་གི་དགོ་འདུན་གི་སྤེལ་བསམ་པ་ངན་པས་འབྱེད་པར་འདོད་པའི་ཀྱུ་སྒྲོང་
གིས་ཚོས་མ་ཡིན་པའི་ལྷ་བས་འབྱེད་པར་བྱེད་པའོ། །དེ་ཡང་སྟོན་པ་ཐུབ་པའི་
དབང་པོ་ལས་སྟོན་པ་གཞན་དང་ལམ་བསྐྱབ་པ་གསུམ་འཁོར་བཅས་ལས་ལམ་
གཞན་ཏུ་འབྱེད་པ་སྟེ། བཟའ་བཏུང་སོགས་རྟེན་བཀྲམ་གིས་བསྐྱུས་ནས་ཁ་
བྲངས་ཏེ་དགོ་འདུན་གི་སྤེལ་དཀྲུག་ཅིང་དབྱེན་བྱས་ཏེ་འབྱེད་པར་བྱེད་པའོ། །

དེ་རྗེས་ཤོགས་དང་ཞེས་པ་སྒྲངས་འདས་བཅུ་གཅིག་པ་ནི། དགོ་འདུན་
གི་དབྱེན་བྱེད་པ་དེའི་རྗེས་སུ་ཞུགས་ཏེ་ཤོགས་བྱེད་པའོ། །ཉེས་བྱས་འདི་གཉིས་
ནི་སྟོན་ལྷས་བྱིན་གིས་སྟོན་པའི་ཉན་ཐོས་གི་དགོ་འདུན་རྣམས་དབྱེ་བར་འདོད་
ནས་དགོ་སྒྲོང་བདེན་པ་མ་མཐོང་བ་ཟང་ཟིང་ལ་ཆགས་པ་རྣམས་བཟའ་བཏུང་

དང་ཚོས་གོས་དང་ལྷུང་བཟེད་ལ་སོགས་པ་ཟང་ཟིང་གི་དངོས་པོས་བསྐྱས་ཏེ་ཁ་
 དྲངས་ནས་འཁོར་ལཱའི་དབྱེན་བྱས་པ་དང་། དེའི་རྗེས་སུ་གོ་གཤིག་སོགས་ལྟས་
 བྱིན་གྱིས་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་བཞིས་ཀྱང་འཁོར་ལཱའི་དབྱེན་བྱ་བའི་ཕྱིར་བརྟལ་
 བར་བྱས་པའི་སྤང་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་བཅས་ཏེ། དགོ་སྤྱོད་བརྒྱད་ཡན་ཆད་ཀྱི་
 དགོ་འདུན་གྱི་རྗེའི་དབྱེན་བྱེད་པ་དང་། དེའི་རྗེས་སུ་ཚྭགས་པ་གཉིས་ལྟག་མའི་
 ལྷུང་བར་བཅའ་བ་མཛད་དེ། ལྷུང་བ་དེ་གཉིས་དགོ་སྤྱོད་ལ་ལྟག་མ་དང་། དགོ་
 རྒྱལ་ལ་སྤངས་འདས་ཀྱི་ཉེས་བྱས་སོ། །ལྷུང་བ་འདི་གཉིས་ནི་རྗེ་ཚལ་ལྟག་མར་
 བཅའ་བ་མཛད་ཀྱང་། རྣམ་སྤྱིན་དང་ཉེས་དམིགས་ནི་མཐ་བ་བཞི་ག་ལས་ཀྱང་
 ཆེ་བ་ངན་སོང་ངན་འགྲོ་མི་བཟད་པར་ངེས་པར་སྐྱེ་ངེས་པའི་ལས་ཚབས་པོ་ཆེ་
 མཚམས་མེད་ཀྱི་ལས་ཡིན་པས། བདག་ལེགས་སུ་འདོད་པ་དག་གིས་འདི་ལྟ་
 སུའི་ལས་ཚབས་པོ་ཆེ་དག་ལ་འདུག་པ་ལྟ་ཅི་སྟོན། འདི་ལྟ་སུའི་ལས་དག་མི་
 ལམ་དུ་ཡང་མཐོང་པར་མ་གྱུར་ཅིག་སྟུང་དུ་སྟོན་ལམ་འདེབས་ཤིང་སྟོག་ལ་བབ་
 ཀྱང་འདི་ལྟ་སུའི་ལས་མི་བྱའོ། །དགོ་སྤྱོད་བརྒྱད་དུ་མ་འོངས་ཀྱང་རྒྱལ་བའི་
 བསྟན་པ་ལ་ཞུགས་ནས་བསྐྱབ་ཁྲིམས་རྒྱལ་བཞིན་དུ་སྤྱང་བ། དགོ་བའི་བཤེས་
 གཉེན་གྱིས་རྗེས་སུ་བཟུང་བ་དག་ཟང་ཟིང་གིས་ཁ་དྲངས་ཤིང་བསྐྱས་ནས་དགོ་
 བའི་བཤེས་གཉེན་དང་འདུལ་བར་བྱེད་པ་དང་། དགོ་སྤྱོད་བཞི་ཡན་ཆད་མཐུན་
 བར་གནས་པ་ལ་འགའ་ཞིག་ཁ་དྲངས་ཏེ་འབྱེད་པར་བྱེད་པ་དང་། རྒྱལ་ཁྲིམས་
 དང་། ཚོ་ག་དང་། ལྟ་བ་རྣམས་གཞན་དུ་སྤྱུང་བར་བྱེད་པ་དང་། རྟོན་པའི་བཅས་
 པ་དང་མི་མཐུན་པར་སུ་ཞེགས་དང་ཁྲིམ་པའི་རྟགས་འཆང་བ་སོགས་ཉེས་པ་འདི་
 དག་གི་ཆར་གཏོགས་དང་། ཚྭགས་མཐུན་དུ་གཏོགས་པ་ཆེས་མང་བས་ཞིབ་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

ཁྱིམ་སུན་འབྲིན་ཞེས་པ་སྤངས་འདས་བཅུ་གཉིས་པ་ནི། ཁྱིམ་པ་གནས་
 བའི་གྲོང་དུ་ཆང་འཁྱུང་བ་དང་། ཁྱིམ་པའི་གོས་གྲོན་ཏེ་སྤྱ་གར་བྱེད་པ་དང་།
 དཔེན་པ་སྐྱབས་ཡོད་དུ་བྱད་མེད་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འདུག་པ་དང་། བྱད་མེད་དང་
 ལྷན་ཅིག་ལ་འདུག་པ་དང་། ཟེ་བ་དང་། ཅ་ཅ་འདོན་པ་དང་། སྒྲོད་གཅིག་ཏུ་ཟ་
 བ་དང་། སྤར་བུ་གཅིག་ཏུ་འཁྱུང་བ་དང་། རྒྱག་པ་དང་། མཚོང་བ་དང་། མདའ་
 དང་རྡོ་ལ་སོགས་པ་འཕེན་པར་བྱེད་པ་དང་། ཚོང་དང་བྲུན་བསྐྱེད་དང་། སོ་ནམ་
 སོགས་ཁྱིམ་པའི་ལས་བྱེད་པ་དང་། ཁྱིམ་པའི་མདུན་དུ་གྲོགས་དགེ་སྦྲོང་དང་
 དགེ་ཚུལ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲོན་གྱིང་བའི་སྒོ་ནས་ཁྱིམ་པ་རྣམས་ཡིད་སུན་པར་འགྱུར་
 བའི་ལས་བྱེད་པ་དང་། རང་གིས་བྱ་བ་རན་པ་དེ་དག་བྱས་པ་ལ་དགེ་འདུན་གྱིས་
 ཚོས་དང་མཐུན་པར་བསྐྱད་པ་ནན་ཏུར་མཛད་པ་ན། ཤེས་བཞིན་དུ་འདུ་ཤེས་
 བསྐྱར་ནས་དགེ་འདུན་འདི་རྣམས་ཀྱིས་བདག་ལ་མི་རིགས་པའི་ལས་བྱས་སོ། །
 འདི་དག་ནི་འདུན་པས་འགོ་བཤེ། །ཞེ་སྤང་གིས་འགོ་བཤེ། །ཞེས་སོགས་སྤྱ་
 བཤེ། །ཉིས་བྱས་འདི་ནི་ནཔས་སོ་འགོ་མགྲོགས་དམར་སེར་ཅན་གསུམ་གྱིས་
 བྱད་མེད་དང་ལྷན་ཅིག་གནས་ཏེ་ཟེ་བ་དང་ཆང་འཁྱུང་བ་དང་སྤྱ་གར་སོགས་བྱས་
 ཏེ་ཁྱིམ་པ་རྣམས་མ་དད་པར་བྱས་པའི་གྲོང་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་བཅས་ཏེ། སྒྲོད་
 བ་རན་པས་ཁྱིམ་པ་སུན་འབྲིན་པར་བྱེད་པ་ནི་ལྷག་མའི་ལྷུང་བར་བཅའ་བ་
 མཛད་དེ། དགེ་སྦྲོང་ལ་ལྷག་མ་དང་། དགེ་ཚུལ་ལ་སྤངས་འདས་ཀྱི་ཉེས་བྱས་
 སོ། །

རྒྱན་དང་ཞེས་པ་སྤངས་འདས་བཅུ་གསུམ་པ་ནི། རང་ལས་རྒྱད་ཐ་དད་
 བའི་མི་པ་རྡོ་པོ་སྤྱ་ཤེས་དོན་གོ་བ་ལ་ཤེས་བཞིན་དུ་འདུ་ཤེས་བསྐྱར་ནས་རྒྱན་

སྒྲ་བ་སྟེ། སྒྲ་བ་གད་པའི་མི་ཚས་སྒྲ་མའི་རྒྱལ་དང་། གཞི་མེད་དང་བག་ཙམ་
 གྱིས་སྒྲ་བ་འདེབས་པ་དང་། དབྱེན་དང་དེ་རྗེས་སྟོགས་སུ་གཏོགས་པའི་རྒྱལ་
 དང་། འོག་ནས་འབྱུང་པའི་ཞལ་ཏ་པ་སོགས་ལ་འབྱུང་བ་སོགས་ཀྱི་རྒྱལ་ནུམས་མ་
 གཏོགས་པའི་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་དོ། །འདི་ལ་ཀྱལ་སྒྲོང་གཞོན་སེམས་དང་སྒྲུང་བ་
 འདེབས་འདོད་སོགས་མི་དགོས་ཀྱི། ཀྱལ་སྒྲོང་གང་ཡང་རུང་བ་ཐ་ན་བཞད་གད་
 ཀྱི་ཆེད་ཙམ་དུ་སྒྲ་འདོད་གྱིས་ཀྱང་ཆོག་སྟེ། ཡོད་པ་ལ་མེད་ཅེས་སྒྲ་བ་དང་། མེད་
 པ་ལ་ཡོད་ཅེས་སྒྲ་བ་དང་། མཐོང་བ་ལ་མ་མཐོང་ཞེས་དང་། མ་མཐོང་བ་ལ་
 མཐོང་ཞེས་སྒྲ་བ་དང་། ལྷུང་བ་ལྷུང་བ་ལ་མ་ལྷུང་ཞེས་དང་། མ་ལྷུང་བ་ལ་ལྷུང་
 ཞེས་སྒྲ་བ་དང་། བར་དུ་ཡོད་པ་ལ་ཕྱི་ན་ཡོད་ཅེས་སྒྲ་བ་སོགས་དེ་འདྲ་བའི་རྒྱལ་
 ཐམས་ཅད་དོ། །ཉེས་བྱས་འདི་ནི་སྒྲ་གཙན་ཟིན་ལ་ཁྱིམ་བདག་དང་པ་ཅན་དག་
 གིས་སྟོན་པ་གང་ན་བཞུགས་ཞེས་དྲིས་པ་ན། སྟོན་པ་འོད་མའི་ཆལ་ན་བཞུགས་
 བ་བྱ་ཆོད་ལུང་པོ་ལ་བཞུགས། དེ་ན་བཞུགས་ན་འོད་མའི་ཆལ་ན་བཞུགས་ཟེར་
 བ་སོགས་རྒྱལ་སྒྲ་བའི་སྤྱིང་གཞི་དང་། དག་སྒྲོང་ལག་བརྒྱད་གྱིས་བྲམ་ཟེ་ཞིག་
 ལ་རྩོད་པ་བྱེད་པར་ཁས་སྒྲངས་ནས། སང་ཉིན་རྩོད་པ་བྱེད་པའི་དུས་ཆོད་ལ་མ་
 ཕྱིན་པར་རྗེས་སུ་བྲམ་ཟེ་དེ་དང་ལྷན་པ་ན་ཁོ་བོས་ཡེ་བརྟེན་དོ་ཞེས་རྒྱལ་སྒྲ་
 བའི་སྤྱིང་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་བཞིན་དུ་རྒྱལ་སྒྲ་བ་ལྷུང་བྱེད་དུ་བཅའ་བ་
 མཛད་དེ། དག་སྒྲོང་ལ་ལྷུང་བྱེད་དང་། དག་རྩལ་ལ་སྒྲངས་འདས་ཀྱི་ཉེས་བྱས་
 སོ། །འདིའི་སྒྲ་ཆོག་ལ་དེར་སང་གི་དག་རྩལ་གྱི་ཕྱིར་བཅོས་པར་མ་ནུམས་སུ།
 རྒྱལ་དང་བཤེས་ངོར་འབྱུང་བ་དང་། །ཞེས་འབྱུང་བ་སྟོན་གྱི་ཡི་གེ་སྟོང་པ་ནུམས་སུ།
 ཤེས་བཞིན་བཤེས་ངོར་འབྱུང་བ་དང་། །ཞེས་འབྱུང་བས་ཆོག་ལ་མི་འདྲ་བ་ཆེ་

ཡང་། དོན་ལ་འགལ་བ་མེད་དེ། ཤེས་བཞིན་ཞེས་པའང་ཤེས་བཞིན་དུ་འདུ་
ཤེས་བསྐྱར་ནས་རྩལ་སྤྲོ་བའི་ཉེས་བྱས་འདིའི་ཚིག་བསྐྱར་ཏེ་ཚིག་ཕྱི་མ་ནམས་མི་
མངོན་པར་བྱས་ཏེ་ཤེས་བཞིན་ཞེས་འདིའི་སྤྲོ་མ་ཚིག་ཏུ་བཀོད་པར་མཛད་ལ།
རྩལ་དང་ཞེས་མཛད་པ་ནི་སྤྲོ་མ་ཚིག་གི་ཚིག་ཟེན་ལ་གོ་སྤྲོའི་ཕྱིར་མཛད་པར་
མངོན་ནོ། །ལུང་ནམ་འབྱེད་གྱི་ལྷུང་བྱེད་འབའ་ཞིག་པའི་སྤྲོ་མ་ཚིག་ཏུ། རྩལ་སྤྲོན་
དགོ་སྤྲོད་བྲུ་མ་དང་། ཞེས་ལྷུང་བ་འདིའི་སྤྲོ་མ་ཚིག་ལ་རྩལ་ཞེས་འབྱེད་པོ། །

བཤེས་ངོར་ཞེས་པ་སྐྱངས་འདས་བཅུ་བཞི་པ་ནི། དགོ་འདུན་གྱི་ཞལ་ཏ་
བ་ཚེས་དང་མཐུན་པ་དགོ་འདུན་གྱི་ཆེད་དུ་ངལ་ཁིང་གོས་ལ་སོགས་པ་རྩལ་པོར་
གྱུར་པ་ལ། དགོ་སྤྲོད་ནམས་གྱིས་དགོ་འདུན་གྱི་ཆེད་པ་ནས་པན་བཏགས་གིང་
རིགས་པར་བསྐྱོས་པ་ལ་མི་བཟོད་པའི་བསམ་པས་ཤེས་བཞིན་དུ་འདུ་ཤེས་
བསྐྱར་ནས་མི་རིགས་པར་བསྐྱོས་སོ་ཞེས་སྐྱར་བའི་ཚིག་སྤྲོ་བའོ། །

འཕྱ་བ་དང་ཞེས་པ་སྐྱངས་འདས་བཅོ་ལྔ་པ་ནི། དགོ་འདུན་གྱི་ཞལ་ཏ་བ་
ལ་སོགས་པས་རང་ལ་བཟའ་བཏུང་དང་མལ་སྟན་དང་གནས་ཁང་ལ་སོགས་པ་
འོས་གིང་འཚམ་པ་རིགས་པར་བསྐྱབས་པ་ལ་ཚོག་མི་ཤེས་པ་དང་། ཞལ་ཏ་བ་
ལ་ཞེ་འགས་པའི་སེམས་གྱིས་ཤེས་བཞིན་དུ་འདུ་ཤེས་བསྐྱར་ནས། ཞལ་ཏ་བ་
འདིས་བདག་ལ་གནས་ཁང་ལ་སོགས་པ་མི་འོས་པ་མི་རིགས་པ་རན་པ་བསྐྱབས་
སོ་ཞེས་འཕྱ་བའི་དག་སྤྲོས་པའོ། །བཤེས་ངོ་དང་འཕྱ་བའི་ཉེས་བྱས་འདི་གཉིས་
ནི་མཛའ་བོ་དང་ས་ལས་སྐྱེས་གཉིས་གྱིས་འཕགས་པ་གུད་བྱ་ལོར་དགོ་འདུན་གྱི་
ཞལ་ཏ་བ་དང་གནས་མལ་བསྐྱབས་མཛད་པའི་ཚེ་ཚེས་དང་མཐུན་པར་མཛད་
གྱུར་། ཞེ་འགས་པའི་སེམས་གྱི་སྐྱར་བ་བཏབ་པའི་གྲོང་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱར་

བ་འདེབས་པའི་ལྷང་བྱེད་དང་། འཕྱ་བའི་ལྷང་བྱེད་རིམ་བཞིན་བཅའ་བ་མཛད་
དེ། དེ་གཉིས་ནི་དགོ་སྒྲོང་ལ་ལྷང་བྱེད་དང་། དགོ་ཚུལ་ལ་སྒྲངས་འདས་གྱི་ཉེས་
བྱས་སོ། །

ཟས་ཅུང་ཞེས་པ་སྒྲངས་འདས་བཅུ་དྲུག་པ་ནི། ཡ་རོལ་པོ་ཚུལ་བཞིན་དུ་
ཆོས་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ་མི་བཟོད་པའི་ཐུག་དོག་གིས་འདུ་ཤེས་བསྐྱར་ནས།
འདི་ནི་བཟའ་བཏུང་སོགས་ཟང་ཟིང་བསྐྱབ་ཕྱིར་ཆོས་སྟོན་ཏེ་ཞེས་སྐྱར་བ་
འདེབས་པའི་ཆོག་སྒྲུབ་པའོ། །ཉེས་བྱས་འདི་ནི་གནས་བཟུང་དགའ་བྱེད་སྐྱེད་ཁུའི་
བདག་མོ་ལ་སོགས་པའི་དགོ་སྒྲོང་མ་རྣམས་ལ་ཆོས་རྒྱ་ཆེར་སྟོན་པ་ན། དགོ་སྒྲོང་
མ་རྣམས་གྱིས་དེ་ལ་བསྟེན་བཀུར་བྱས་པ་ལ་ཉེར་དགས་མ་བཟོད་པར། ཉེར་
དགས་ཀྱང་འོ་ཐུག་ལ་སོགས་པའི་བཟའ་བཏུང་འདི་དང་འདི་རྟེན་ན་དགོ་སྒྲོང་མ་
ལ་ཉལ་དུ་ཆོས་སྟོན་པར་འགྱུར་པོ། །དགའ་བྱེད་ནི་དགོ་སྒྲོང་མ་ལ་ཟས་ཅུང་ཟད་
ཙམ་གྱི་ཕྱིར་ཆོས་སྟོན་ཏེ་ཞེས་སྐྱར་བ་བཏབ་པའི་གྲོང་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷང་
བྱེད་འདི་བཅའ་བ་མཛད་དེ། དགོ་སྒྲོང་ལ་ལྷང་བྱེད་དང་། དགོ་ཚུལ་ལ་སྒྲངས་
འདས་གྱི་ཉེས་བྱས་སོ། །

ལྷག་མའི་སྐྱར་འདེབས་དང་ཞེས་པ་སྒྲངས་འདས་བཅུ་བདུན་པ་ནི། དགོ་
སྒྲོང་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་མཐོང་ཐོས་དོགས་གསུམ་གྱི་གཞི་མེད་པ་ལ་དེར་ཤེས་
བཞིན་དུ་འདུ་ཤེས་བསྐྱར་ནས། དགོ་སྒྲོང་འདིས་བྱད་མེད་འདི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་རེག་
གོ་ཞེས་བྱ་བྱེད་སྐྱར་བའམ། བྱ་བྱེད་མ་སྐྱར་བར་རེག་པའི་ལྷག་མ་བྱུང་ངོ་ཞེས་སྒྲུ་
བའམ། འབྲིན་པ་ལ་སོགས་པ་ལྷག་མ་གཞན་རྣམས་ལ་འང་དེ་བཞིན་དུ་བྱ་བྱེད་
སྐྱར་བའམ། མ་སྐྱར་བར་སྐྱར་བ་འདེབས་པའི་ཆོག་སྒྲུབ་པའོ། །ཉེས་བྱས་འདི་ནི་

འཕགས་པ་གྲུ་ཐུ་མོར་ལ་དག་སྒྲོང་མ་ལྷན་ལའི་མདོག་ཆོས་ཉན་པའི་ཕྱིར་
འོངས་པ་ན་ཆོས་གོས་ཀྱི་གྲ་རྒྱར་གིས་བསྒྲོད་དེ་དག་སྒྲོང་མའི་མགོ་ལ་རྟེན་པ་
མཛའ་བོ་དང་ས་ལས་སྐྱེས་གཉིས་ཀྱིས་མཐོང་ནས་རྟེན་པའི་ལྷག་མ་བྱུང་ངོ་ཞེས་
སྐར་བ་བརྟབ་པའི་གྲོང་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་སྐར་བ་འདེབས་པའི་ལྷང་བྱེད་འདི་
བཅའ་བར་མཛའ་དེ། དག་སྒྲོང་ལ་ལྷང་བྱེད་དང་། དག་ཚུལ་ལ་བྲངས་འདས་ཀྱི་
ཉེས་བྱས་སོ། །

བསྐྱབ་པ་སྒྲོང་དང་ཞེས་པ་བྲངས་འདས་བཙོ་བརྒྱད་པ་ནི། དག་སྒྲོང་ལ་
སོགས་པས་རང་ལ་སྒྲིང་བཅེ་བས་དུས་མ་ཡིན་པའི་ཁ་ཟས་སྒྲོང་བ་ལ་སོགས་པ་
བསྐྱབ་ཁྲིམས་འདི་དང་འདི་དག་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་སྒྲོབས་གིག་ཅེས་བསྐོ་བ་ན།
དེའི་ཆོག་འདུལ་བ་དང་མཐུན་པར་གཤམ་བཞིན་དུ་འདུ་གཤམ་བསྐྱར་ནས་ཁྲོད་ནི་
མི་མཁས་པ་ཡིན་པས་ཁྲོད་ཀྱི་ཆོག་ལ་ཡིད་མི་ཆེས་པས། མཁས་པ་གཞན་ལ་མ་
དྲིས་ཀྱི་བར་དུ་མི་སྒྲོབ་བོ་ཞེས་དེ་ལ་ཁྲད་དུ་གསོད་པའི་ཆོག་སྒྲུབ་པོ། །ཉེས་བྱས་
འདི་ནི་གནས་བརྟན་ལམ་པས་སྟོན་པའི་བཀའ་བཞིན་དུ་དག་སྒྲོང་མ་རྣམས་ལ་
འདུལ་བའི་བཅའ་པ་སྟོན་དུ་བྱིན་པ་ན་དུག་སྐྱེས་མཐོང་ནས་གར་འགོ་ཞེས་དྲིས་
པ་ན། གནས་བརྟན་ལམ་པས་བསྐྱབ་པ་འདི་དང་འདི་ལྟ་བུ་ཡོད་པས་འདི་ལ་
བསྐྱབ་པར་བྱའོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ན། དུག་སྐྱེས་མ་བཟོད་པར་བདག་ཅག་དག་སྒྲོང་
སྐྱོ་སྒྲོད་གསུམ་འཛིན་པ་ལ་མ་དྲིས་ཀྱི་བར་དུ་མི་མཁས་པ་ཁྲོད་ཀྱི་ཆོག་གིས་
བསྐྱབས་པ་འདི་ལ་མི་སྒྲོབ་བོ་ཞེས་ཁྲད་གསོད་ཀྱི་ཆོག་སྒྲུབ་པའི་གྲོང་གཞི་ལ་
བརྟེན་ནས་བསྐྱབ་པ་ལ་ཉེར་འཛིན་སྒྲོང་བའི་ལྷང་བྱེད་འདི་བཅའ་བར་མཛའ་དེ།
དག་སྒྲོང་ལ་ལྷང་བྱེད་དང་། དག་ཚུལ་ལ་བྲངས་འདས་ཀྱི་ཉེས་བྱས་སོ། །

འབྲས་ཆན་འགོ་བས་ཞེས་པ་སྐྱངས་འདས་བཅུ་དགུ་པ་ནི་རང་གི་བཟང་
བཏུང་གི་རྒྱལ་པ་ཐོབ་ཀྱང་ད་དུང་ལྷག་པོ་ལེན་པར་འདོད་ནས་པ་རོལ་པོས་རང་
གིས་སྤར་མ་ཐོབ་པ་གོ་བའི་ཕྱིར་དུ་སྤར་ཐོབ་པ་དེ་ཟས་ལ་སོགས་པ་གཞན་གྱིས་
འགོ་བས་པར་བྱེད་པའོ། ཞེས་བྱས་འདི་ནི་སྟོན་ཁྱིམ་ཞིག་ཏུ་དགོ་འདུན་སྟུན་
དངས་པ་ན་དུག་སྤེས་ཚོད་མ་ཉུང་འབྲས་ཆན་མང་བར་མཐོང་ནས་འབྲས་ཆན་
གྱིས་ཚོད་མ་བཀའ་སྟེ། སྤར་ཡང་ཚོད་མ་སྐྱངས་པའི་གྲོང་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་
ལྟར་མི་བྱ་བའི་བཅའ་བ་འདི་མཛད་དེ། དགོ་སྤྱོད་ལ་ལྷུང་བ་སྟེ་ལཱའི་ནང་ནས་
ཉེས་བྱས་ཀྱི་སྟེ་ཆན་དང་། དགོ་རྒྱལ་ལ་སྐྱངས་འདས་ཀྱི་ཉེས་བྱས་སོ། །གཞི་
མེད་ནས་འདིའི་བར་གྱི་ཉེས་བྱས་བཅུ་གཉིས་པོ་དེ་དག་སྐྱངས་འདས་ཡིན་པ་ནི།
ཉེས་བྱས་བཅུ་གཉིས་པོ་དེ་དག་རྩུབ་ལས་སྟེ་བ་ཡིན་ཞིང་། རྩུབ་སྟེ་བ་ནི་དགོ་
རྒྱལ་གྱི་སྟེ་མ་པ་ལེན་པའི་ཆོ་སྟོན་པ་དཔང་དུ་བཞག་སྟེ་མཁའ་སྟོབ་ཀྱི་སྟུན་སྤར་
བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བས་དུས་འདི་ནས་རི་མྱོད་འཚོའི་བར་དུ་རྩུབ་སྟེ་བ་
སྤྱོད་རོ། །སྤྱོད་ལུགས་ཀྱང་འཕགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ན་མས་གིས་རི་ལྟར་མཛད་
པ་ལྟར་བྱེད་དོ་ཞེས་ཁས་སྐྱངས་པ་ཡིན་པས། རི་ལྟར་ཁས་སྐྱངས་པ་དེ་ལས་
འདས་པའོ། །རྩུབ་སྟེ་བ་ནི་ཉེས་དམིགས་གིན་ཏུ་ཆེ་སྟེ། རྩུབ་སྟེ་བའི་གྲོང་གཞི་
སྟོན་པའི་ལུང་ནས་འབྱེད་ལས། སྟོན་པས་ཞབས་བསེལ་ཏེ་རྩ་སྟོད་དུ་རྩའི་ལྷག་
མ་ཉུང་དུ་ཞིག་བཞག་ནས། རྩ་གཙན་ཟེན་ལ་བཀའ་སྟུལ་པ། དས་རྩ་སྟོད་དུ་རྩའི་
ལྷག་མ་ཉུང་དུ་ཞིག་བཞག་པ་ཁྱོད་གྱིས་མཐོང་ངམ། བཙུན་པ་མཐོང་རོ། །དེ་
བཞིན་དུང་ནི་མི་གཏི་མུག་ཙན་ལ་ལ་ཤེས་བཞིན་དུ་རྩུབ་སྟེ་ཞིང་རོ་ཆ་མེད་པ།
འཛོམས་པ་མེད་པ། འགྱོད་པ་མེད་པ་དེའི་དགོ་སྤྱོད་གི་རྒྱལ་རྒྱུང་བར་སྟུའོ། །དེ་

ནས་ཆུང་ལྷག་མ་ཉུང་དུ་དེ་ས་ལ་བོ་ནས། ངས་ཆུང་ལྷག་མ་ཉུང་དུ་ས་ལ་འཕོ་བ་
མཐོང་ངམ། མཐོང་ངོ། །དེ་བཞིན་དུ་ང་ནི་མི་གཏི་མུག་ཅན་ལ་ལ་ཤེས་བཞིན་དུ་
རྩལ་སྒྲིབ་བ་དེའི་དགོ་སྒྲིབ་གི་ཚུལ་པོ་བར་སྒྲུའོ། །དེ་ནས་ཆུ་སྒྲིབ་དེ་ས་ལ་བཟུར་
ནས་ངས་ཆུ་སྒྲིབ་ས་ལ་བཟུར་བ་ཁྱོད་ཀྱིས་མཐོང་ངམ། མཐོང་ངོ། །དེ་བཞིན་དུ་
ང་ནི་མི་གཏི་མུག་ཅན་ཤེས་བཞིན་དུ་རྩལ་སྒྲིབ་བ་དེའི་དགོ་སྒྲིབ་གི་ཚུལ་བཟུར་བར་
སྒྲུའོ། །དེ་ནས་ཆུ་སྒྲིབ་དེ་ས་ལ་ཁ་སྐྱབ་ནས། ངས་ཆུ་སྒྲིབ་ས་ལ་ཁ་སྐྱབ་བ་མཐོང་
ངམ། མཐོང་ངོ། །དེ་བཞིན་དུ་ང་ནི་མི་གཏི་མུག་ཅན་ཤེས་བཞིན་དུ་རྩལ་སྒྲིབ་བ་
དེའི་དགོ་སྒྲིབ་གི་ཚུལ་ཁ་སྐྱབ་བར་སྒྲུའོ། །དཔེར་ན་རྒྱལ་པོའི་གྲང་པོ་ཆེ་དྲེགས་པ་
མ་ཉར་ཀ་ནས་ཕྱུང་བ་སྐྱས་ལས་བྱེད་པས་མི་བྱ་བ་ཅི་ཡང་མེད་པ་བཞིན་དུ། ཤེས་
བཞིན་དུ་རྩལ་སྒྲིབ་ས་སྤྱིག་པའི་ལས་མི་བྱ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ། །ལུས་ཅན་
རྩལ་སྒྲིབ་བ་ཡིས། ཆོས་གཅིག་ལས་ནི་འདས་གྱུར་ཅིང་། །འཛིག་རྟེན་པ་རོལ་
དལ་བ་ཡིས། །འདི་ལ་སྤྱིག་པ་མི་བྱ་མེད། །ལྷགས་གོང་མེ་ལྷེ་འབར་བ་
དག་ཟོས་པར་གྱུར་བ་མཆོག་ཡིན་གྱི། ཚུལ་འཆལ་ཡང་དོག་མི་སྡོམ་པས། །
ལུལ་འཕོར་བསོད་སྟོམས་ཟ་བ་མིན། །ཞེས་སོགས་སྐྱེར་གསུངས་ནས། ཡང་།
སངས་རྒྱས་བརྟན་པ་དྲན་བྱེད་ན། །ལུས་ཀྱི་ལས་དང་ངག་ལས་དང་། །ཡིད་ཀྱི་
ལས་ལ་མང་དུ་ནི། །སོ་སོར་རྟོགས་ཤིང་སྒྲིབ་གཅན་ཟེན། །འདི་ནི་དགོ་སྒྲིབ་ལས་
ཡིན་ཏེ། །འདི་ལ་སྒྲོ་བས་ཤིག་སྒྲིབ་གཅན་ཟེན། །འདི་ལ་ཁྱོད་ནི་སྒྲོ་བ་བྱེད་ན། །
དགོ་བར་འགྱུར་ཁིང་སྤྱིག་མེད་ཡིན། །ཞེས་དང་། ཆོས་གི་ཉེས་སྒྲིབ་རྩོད་བྱེད་ན། །
སྒྲེས་བྱ་སྒྲེས་པའི་ཁ་ནས་ནི། །སྟ་རེ་སྒྲེ་ཁིང་དེ་ཡིས་ནི། །བདག་ཉིད་གཙོད་པར་
བྱེད་པར་འགྱུར། །ཞེས་པ་ནས། འཕགས་པས་སྒྲིབ་པ་མ་ཡིན་སྤྱིག་བརྟན་

ནས། ཁྱེ་བ་བརྒྱ་ཕྱག་སྟོང་དང་དྲུང་འཕྱར་ཕྱག་ །སྤུམ་ཅུ་དྲུག་དང་ལྔ་པོ་རི་སྟེང་
པར། །སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་རྣམས་སུ་འགྲོ་བར་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་རྒྱ་ཆེར་
གསུངས་སོ། །

ཆར་དང་ཞེས་པ་སྤངས་འདས་ཉི་ཤུ་པ་ནི། སཔས་བཏབ་པ་འབྱུང་ཆར་
དང་། སཔས་མ་བཏབ་པ་རྒྱན་འབྱུང་ཁུ་བ་ལས་བྱས་པའི་རྒྱན་ཆར་དང་། ལུར་
གིང་གི་ཁུ་བ་ལས་བྱས་པའི་ལུར་ཆར་དང་། མེ་ཏོག་སོགས་ལས་བྱས་པའི་ཆར་
དང་། ཟན་ལས་བྱས་པའི་ཆར་ལ་སོགས་པ་བཅོས་པའི་ཆར་འབྱུང་བར་བྱེད་པ་
སྟེ། མྱོས་འགྱུར་གྱི་ཁུ་བ་འདི་ཐོགས་པ་གཅིག་ཅུ་མ་འབྱུངས་ཀྱང་སྐབས་འདིའི་
སྤངས་འདས་གྱི་ཉེས་བྱས་སོ། །ཉེས་བྱས་འདི་ནི་འཕགས་པ་ལེགས་འོངས་གྱིས་
ཁྱུ་གདུག་པ་ཅན་ཞིག་བཏུལ་བའི་ཆོ་ཡུལ་དེའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་གྱིས་ཁ་ཟས་བསོད་
པས་སྟོན་པ་ལ་ཁོར་དང་བཅས་པ་ལ་བསྟེན་བཀྱར་རྒྱ་ཆེར་བྱས་གིང་། ཡུལ་དེ་
ནས་ཁྱུའི་འཛིགས་པས་མཉན་ཡོད་དུ་བྱོས་པའི་བུམ་ཟེ་ཞིག་གིས་ཁྱུ་གདུག་པ་
ཅན་དེ་བཏུལ་ཞེས་ཐོས་ནས། བུམ་ཟེ་དེས་འཕགས་པ་ལེགས་འོངས་ལ་ཞལ་
ཟས་བསོད་པས་མཚོད་ནས་མཆུག་ཏུ་གྲུང་བོ་ཆེའི་ཆར་གི་ཉིང་ཁུ་སྟོམ་གྱི་ནང་དུ་
བཀྱགས་ཏེ་ཡུལ་བ་དབྱ་བཅོམ་པ་རྣམས་མ་བསམས་པར་མདོན་གེས་མི་འཇུག་
པས་ཆར་ཡིན་པར་མ་གེས་པར་འབྱུངས་ཏེ་ཡོན་བཤད་ནས་སྟན་ལས་ལངས་ཏེ་
ཕྱིན་ནས་མཉན་ཡོད་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་ལུས་ལ་ཉི་མས་ཐོག་པ་དང་ར་རོ་ནས་ས་ལ་
འབྱེལ་བ་ཞིག་བྱུང་བའི་སྒྲིང་གཞི་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མྱོས་འགྱུར་གྱི་ཁུ་བ་འབྱུང་བ་
ལྷུང་བྱེད་དུ་བཅའ་བ་མཛད་དེ། དགོ་སྟོང་རྣམས་ལ་ལྷུང་བྱེད་དང་། དགོ་རྩུལ་ལ་
སྤངས་འདས་གྱི་ཉེས་བྱས་སོ། །འདི་ནི་བཅས་རྒྱང་ཡིན་ཡང་ཉེས་དམིགས་གིན་

ཏུ་ཆེ་བས་གནང་བའི་སྐྱབས་མེད་ཅིང་། རྟོན་པས་རྣམ་པ་ཀྱན་ཏུ་སྦྱང་བར་མཛད་
 དེ། ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས། འཕགས་པ་ལེགས་འོང་ཆར་གིས་ཚུལ་ནས་ས་ལ་
 འབྲེལ་བའི་ཐད་ཏུ་རྟོན་པ་དག་འདུན་དང་བཅས་པ་བྱོན་ནས། དག་སྦྱོང་
 དག །འདི་ཀྱུ་ལ་ཐའི་ཆུ་དོགས་པ་བཏུལ་བ་དེ་ཡིན་ན། འདིས་ད་ལྟ་སྤུལ་གྱི་སྤྱག་
 གྱ་ཞིག་ཀྱང་འདུལ་རུས་སམ་རྩོམ་གྱི་ཐོག་གོ། ཞེས་དམིགས་འདི་དང་གཞན་ཡང་
 ཚུལ་པར་འབྱུང་བ་འབྱུང་བ་ལས་འབྱུང་བས། ང་ལ་རྟོན་པའི་ཟེར་བ་རྣམས་གྱིས་
 ཚུལ་པར་འབྱུང་བ་ཐ་ན་རྩའི་རྩེ་མོས་ཀྱང་མི་བཏུང་བྱུང་པར་མི་བྱའོ། ཞེས་
 གསུངས། འབྱུངས་རབས་ལས་ཀྱང་། གང་ཞིག་འབྱུངས་ན་ར་རྩོད་ནས་གོམ་
 བའང་དབང་མེད་འདོར་ཞིང་འགོ། ༼ཡུལ་སྤྱགས་མ་འདྲིས་པར་ཡང་འབྱུང་ཞིང་
 བརྟེན་འཛོལ་བྱན་པ་ཉམས་པར་འབྱུང་། །བཟའ་དང་མི་བཟའ་དབྱེད་པ་མེད་
 པར་དེ་དང་དེ་དག་ཟ་བར་འབྱུང་། །གང་གིས་རང་གི་སེམས་ལ་དབང་མེད་སྟོ་
 ཉམས་རྣམ་པར་འབྱུང་། །སྤྱགས་དང་འདྲ་བར་བྱུན་ཞིང་དག་པོས་འབྱས་ཀྱང་
 བྱེད་པར་འབྱུང་། །མདུན་སར་གར་བྱེད་འབྱུང་ཞིང་རང་གི་གདོང་གི་རྩ་ཡང་
 བརྒྱང་། །གང་ཞིག་འབྱུངས་པས་རང་ལ་འོས་པའི་རོ་ཆ་འདོར། །གོས་དང་བུལ་
 ཞིང་གཅེར་བུར་སྦྱང་ཡང་མི་དགའ་མེད། །གྲོང་ཁྱེར་སྤྱི་བོ་མང་པོར་ལམ་དུ་ཡིད་
 རྟོན་འགོ། །གང་ཞིག་འབྱུངས་ནས་སྤྱགས་པའི་ཟས་ཀྱང་གོས་འབྱུར་ཞིང་། ཁྱི་
 ཡིས་ཁ་ཡང་དོགས་པ་མེད་པར་བཟླག་པར་འབྱུང་། །དན་པ་མེད་ཅིང་ལམ་པོ་
 ཆེར་ཡང་ཉལ་བར་འབྱུང་། །སྟོ་བུར་དུ་ཞིང་འདུག་ལ་དགོད་ཅིང་མ་དེས་སྤྱ། །
 གདོན་གྱིས་ཟིན་པ་བཞིན་དུ་མིག་ནི་མཆི་མས་གང་། །སྦྱང་ཅིང་བརྟན་པའི་
 གནས་སུ་དེས་པར་འབྱུང་། །ཆང་དེ་ཏུང་དུ་འབྱུངས་ཀྱང་རྣམ་པར་སྟོན་པ་ནི། །མི་

ཡི་གནས་སུ་སྒྲེས་ཀྱང་རྩལ་བྲིམས་ལྟ་ཉམས་ཏེ། །དེ་ཡིས་སྒྲུབ་ཡང་མནར་མེད་
 འབར་བས་བསྐྱེད་འགྱུར་ཞིང་། །ཡི་དྲགས་ལུལ་དང་དྲུད་འགྲོ་དམན་པར་གནས་
 པར་འགྱུར། །རྩལ་བྲིམས་ཉམས་པར་འགྱུར་ཞིང་གཏམ་རབ་མངོན་ཏུ་འབྱུང་། །
 རོ་ཆ་མེད་ཅིང་སྒོ་གོས་དྲི་མ་ཅན་དུ་འགྱུར། །གང་ཞིག་འབྱུངས་པར་ཡོན་ཏན་དེ་
 དང་དེ་ཉམས་ཏེ། །ཞེས་སོགས་སྐྱ་ཆེར་སྒྲུབ་པར་མཛད་དོ། །དེས་ན་རྒྱལ་བའི་
 བསྟན་པ་ལ་ཞུགས་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ནམས་ཀྱིས་ཆང་ནི་སྒོག་གི་ཕྱིར་ཡང་མི་
 བཏུང་ཞིང་། དེ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་ཆང་གི་དྲི་རོ་བྲོ་བའི་གིང་སྒོག་ལ་སོགས་པའང་ཟ་
 མི་རུང་བར་འདུལ་བ་ལུང་ལས་གསུངས་གིང་། དགེ་རྩལ་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་སྟོན་པའི་
 འདུལ་བ་སུམ་བརྒྱ་བ་རྩ་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་ནན་ཏན་དུ་གསུངས། །གཞན་ཡང་
 གྲོས་འགྱུར་དང་སྒྲོགས་མཐུན་པ་སྒྲོག་པའི་རིགས་རྣམས་ཀྱང་ཟ་མི་རུང་བ་ནི།
 སུམ་བརྒྱ་བ་ལས། གྲོས་པར་འགྱུར་བའི་སྒྲོགས་མཐུན་དཔེར་བྱ་ན། །བྲེག་ཙོང་
 ཀེའུ་དང་སྒྲོག་སྐྱ་ཡིན་པར་བཤད། །ཅིས་དང་། དེའི་འགྲེལ་བ་འོད་ལྡན་ལས།
 གཞན་ཡང་རི་ལྟར་ཆང་འབྱུང་བ་བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དང་བཅས་པ་ཡིན་
 ཡང་གིན་ཏུ་སྒྲུབ་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྒྲོག་སྐྱ་ལ་སོགས་པ་ཡང་གིན་ཏུ་སྒྲུབ་པར་བྱ་བ་
 དང་ཆོས་མཐུན་པའི་ཕྱིར་དེ་གྲོས་པར་འགྱུར་བའི་སྒྲོགས་དང་མཐུན་པ་ཉིད་ཡིན་
 བོ། །ཞེས་གསུངས། རྒྱུད་ནད་ལ་སོགས་པ་ནད་ཀྱི་ཕྱིར་དུ་སྒྲན་པས་སྒྲོག་པའི་
 སྒྲན་དེས་པར་བསྟེན་དགོས་པར་བསྟན་ན་གནང་བ་ནི། སུམ་བརྒྱ་བ་ལས། དེ་
 ཡང་ནད་ལ་སྒྲན་པས་ལུང་སོག་པས། །གནད་རོ་དད་མེད་མི་ཡི་མངོན་སུམ་
 མིན། །ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་བ་འོད་ལྡན་ལས། བཙོང་དང་ཀེའུ་དང་སྒྲོག་སྐྱ་ཏེ་
 སྒྲན་པས་ལུང་སོག་པའི་ཕྱིར་བཙོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གནང་བས། །གཙུག་ལག་

ཁང་གི་ཕྱི་རོལ་ཕྱོགས་གིན་ཏུ་དབེན་པར་ཁང་པ་བྱས་ཏེ་དེར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འདུག་
 པར་བྱའོ། དེར་མ་དང་པ་རྣམས་འཇུག་ཏུ་མི་གཞུག་གོ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་
 དེས་ན་དགོ་འདུན་གྱི་མལ་སྟན་དག་གི་སྟེང་དུ་ཡོངས་སྟུང་པར་མི་བྱའོ། ཞེས་
 བཀག་སྟེ། བྱ་བ་ཐེན་དུ་ཐེན་ཀྱང་དེ་ལྟར་ཐ་མལ་པར་མ་གྱུར་པར་གཙུག་ལག་
 ཁང་དུ་འཇུག་པར་མི་བྱའོ། ཁྱི་ར་བ་ཉིད་དང་བྲལ་བར་གྱུར་ནས་ཕྱིས་རང་
 བཞིན་དུ་གནས་ནས་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་འཇུག་པར་བྱའོ། གཞན་དུ་ནི་མ་ཡིན་
 བོ། ཞེས་ནད་ཀྱི་ཕྱིར་དུ་སྟུན་པས་བསྟན་ན་གནང་ཡང་། དགོ་འདུན་གྱི་གཙུག་
 ལག་ཁང་དང་། དགོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་རྟེན་བཞུགས་པའི་གནས་དང་། དགོ་
 སྟོང་དང་དགོ་ཚུལ་མང་པོའི་ཉེ་འཁོར་དང་། བྱིས་པ་གནས་པའི་སར་སྟོག་པའི་
 སྟུན་བསྟེན་དུ་མི་རུང་ཞིང་། སྟོག་པའི་སྟུན་བསྟེན་དགོས་པའི་ཆེ་གཙུག་ལག་ཁང་
 གི་ཕྱི་རོལ་གནས་དབེན་པ་ཞིག་ཏུ་སྟོག་མཆོམས་བྱ་དགོས་པར་གསུངས་ཏེ།
 སྟོག་སྐྱེ་ཞག་བདུན། ཀྱན་དོང་ཞག་གསུམ། ཀའུ་ཞག་གཅིག་མཆོམས་བྱས་ནས་
 གནས་ཏེ་སྟོག་པའི་དྲི་མ་ཡལ་བར་གཙུག་ལག་ཁང་དང་། གཞན་གྱི་བཤང་
 གཅིའི་ས་དང་། བྱིས་པའི་གནས་དང་། སྐྱེ་བོ་མང་པོའི་ས་དང་། མཆོད་རྟེན་གྱི་ཉེ་
 འཁོར་འདོམ་གང་ཚུན་དང་། དགོ་འདུན་གྱི་ནང་དུ་འགོ་མི་རུང་ཞིང་སྟོག་
 མཆོམས་བྱས་ཏེ་སྟོག་པའི་དྲི་ཡལ་བ་ན་ལུས་རིལ་པོའམ། མ་མཐའ་ཡན་ལག་
 ལུང་ཁྱུས་བྱས་ཏེ་དགོ་འདུན་གྱི་ནང་དུ་འཇུག། ཁོས་སོགས་ལ་སྟོག་པའི་དྲིས་
 གོས་པ་རྣམས་ཀྱང་ལེགས་པར་བཀྱ་དགོས་པར་གསུངས་སོ། །

སྐྱེ་ཞེས་པ་སྤངས་འདས་ཉེར་གཅིག་པ་ནི། རྟོན་བག་དང་། ཆགས་པ་
 དང་། ཚེ་བ་ལ་སོགས་པའི་བསམ་པས་སྐྱེ་དབྱངས་ལེན་པར་བྱེད་པའོ། །

གར་ཞེས་པ་སྤངས་འདས་ཉེར་གཉིས་པ་ནི། ཅེ་བ་དང་། རྟོད་བག་དང་།
 ཆགས་པ་ལ་སོགས་པའི་བསམ་པས་བྱོ་གར་བྱེད་པའོ། རོལ་མོ་བྱེད་ཅེས་པ་
 སྤངས་འདས་ཉེར་གསུམ་པ་ནི། ཅེ་བ་དང་། རྟོད་བག་དང་། བྱར་གཡང་དང་།
 ཡོ་ལངས་ལ་སོགས་པའི་བསམ་པས་དགོས་མེད་དུ་རྩ་རྩ་དང་། ལམར་རྩ་དང་།
 རྩ་བོ་ཆེ་ལ་སོགས་པའི་རོལ་མོའི་སྐྱ་འབྱེན་པར་བྱེད་པའོ། རྒྱན་དང་ཞེས་པ་
 སྤངས་འདས་ཉེར་བཞི་པ་ནི། དགོས་མེད་དུ་ན་རྒྱན་དང་། མགྲིན་རྒྱན་དང་།
 དཔུང་རྒྱན་དང་། མོར་གདུབ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱན་འདོགས་པར་བྱེད་པའོ། ཁ་
 རོག་ཅེས་པ་སྤངས་འདས་ཉེར་ལྔ་པ་ནི། དགོས་མེད་དུ་བ་སྤྲ་དང་། ལི་ཁྲི་དང་།
 མཚལ་དང་། རམས་ལ་སོགས་པའི་ཚོན་གྱི་ཁ་རོག་གིས་བྱད་བཞིན་སོགས་ལ་
 རྒྱད་ཅིང་འཆང་བར་བྱེད་པའོ། རྩོམ་ཉུག་ཅེས་པ་སྤངས་འདས་ཉེར་དུག་པ་ནི།
 དགོས་མེད་དུ་རང་དགར་ཅོན་དང་། ལུར་ལུམ་དང་། རྩ་ཉི་ལ་སོགས་པའི་སྒྲིམ་
 རི་ཞིས་པོའི་ལྷེ་གུ་ལུས་ལ་བྱུག་པར་བྱེད་པའོ། བྲང་ཞེས་པ་སྤངས་འདས་ཉེར་
 བདུན་པ་ནི། དགོས་མེད་དུ་རང་དགར་མེ་ཉླ་ལ་སོགས་པའི་མཛེས་བྱེད་གྱི་
 བྲང་བ་མགོ་ལ་སོགས་པར་འཆིང་བར་བྱེད་པའོ། རྒྱ་ནས་བྲང་བའི་བར་གྱི་ཉེས་
 བྱས་བདུན་པོ་འདི་ནི། འཆར་གས་རོལ་མོ་མཁན་རྣམས་ཟིལ་གྱིས་གནན་པའི་
 བྲིར་རོལ་མོའི་དབྱངས་གྱི་ཁྱད་པར་དུག་ལྷན་དང་། དང་སྟོང་པ་དང་། ས་འཛིན་
 པ་དང་། སྒོ་གསལ་དང་། ལམར་ཉན་དང་། བར་མ་པ་དང་། གེུ་གི་ག་རྣམས་
 གཞན་སྐྱས་ཀྱང་བྱ་བར་མི་རུས་པ་རྣམས་བྱས་པ་དང་། དུག་སྒྲེས་ཡངས་པ་ཅན་
 གྱི་སྒྲེད་མོས་ཚལ་དུ་སྤྲ་སྤངས་གིང་བྱོ་བརྟུངས་པ་དང་། རོལ་མོའི་སྐྱ་སྐྱ་ཚོགས་
 བྱས་པ་དང་། འགྲོ་མགྲོགས། བཟས་སོ། དམར་སེར་ཅན་གསུམ་གྱིས་མེ་ཉླ་

གི་སྒྲིབ་པ་མགོ་དང་རྒྱ་པ་སོགས་ལ་བཏགས་ཤིང་། གར་བྱས་པ་སོགས་ཀྱི་སྒྲིབ་
གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་ལོངས་པའི་གཞིར་གཏོགས་ཀྱིས་ལྷུང་བྱེད་ཀྱི་བཅའ་བ་མཛད་
དེ། དགོ་སྒྲོང་གིས་དེ་དག་བྱས་པ་ལ་ལྷུང་བྱེད་དང་། དགོ་རྩལ་ལ་སྒྲངས་འདས་
ཀྱི་ཉེས་བྱས་སོ། །ཉེས་བྱས་བདུན་པོ་དེ་ནི་བཅས་རྒྱུ་ཡིན་པས་སངས་རྒྱས་
མཛོད་པ་སོགས་ཀྱི་ཕྱིར་དུ་གནང་བའི་སྐབས་ཡོད་ཅིང་། འོན་ཀྱང་དགོན་མཛོག་
མཛོད་པའི་ཕྱིར་དུ་དེ་དག་བྱེད་པའམ་བྱེད་དུ་གཞུགས་པ་ན་སྤྱི་བྱོས་ཤིག །
གར་བྱོས་ཤིག་ཅེས་སོགས་བརྗོད་དུ་མི་རུང་ཞིང་། གྱེ། མི་དག་དགོན་མཛོག་
མཛོད་པ་བྱོས་ཤིག་ཅེས་པ་ལྟ་བུ་བརྗོད་ནས་བྱ་དགོས་པར་གསུངས་ཏེ། ལུས་
བརྒྱུ་པ་ལས། བྱོ་གར་སྤྱི་དང་རོལ་མོའི་སྤྱི་ཡང་རུང་། །བརྒྱལ་ཞུགས་ཅན་གྱིས་
རང་ངམ་གཞན་བྱ་མིན། །འདི་འདིར་འཁོར་བ་ལ་ཆགས་སྐྱུ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་
གལ་ཏེ་བྱེད་ན་ཉེས་བྱས་འཇུག། །མཛོད་པའི་ཆེད་དུ་འང་རོལ་མོའི་སྤྱི་དང་ནི། །
སྤྱི་བྱོས་ཞེས་ནི་མི་བརྗོད་འོན་ཀྱང་ནི། །ལྟ་དང་ལྟ་མིན་དབང་པོས་ཞབས་རུལ་
གཏུགས། །སངས་རྒྱས་ལ་ནི་མཛོད་པ་བྱོས་ཞེས་བརྗོད། །ཆོས་སྦྱོགས་བྱེད་པའི་
སྤྱི་ནི་ཉེས་པ་མེད། །སྦྱོན་པའི་ཡོན་ཏན་སྦྱོགས་པའང་དེ་བཞིན་ནོ། །དམ་ཆོས་
ཆེད་དུ་སྤྱི་ནི་མི་ཤེས་ན། །དབེན་པར་སོང་སྟེ་རབ་ཏུ་བསྐྱབ་པར་བྱ། །ཞེས་
གསུངས། དགོན་མཛོག་མཛོད་པའི་ཆེད་མིན་པར་རང་དགར་སྤྱི་གར་སོགས་
བྱེད་པ་ནི་ཉེས་དམིགས་ཆེ་སྟེ། དེ་དག་གར་བྱེད་ཀྱང་ཆོད་བག་དང་ཆགས་པའི་
སེམས་ཀྱིས་བྱེད་པ་ཤས་ཆེ་ལ། འདོད་ཆགས་ནི་འཁོར་བའི་འཛིང་བྱེད་ཀྱི་གཙོ་
པོ་ཡིན་པ་དང་། འདུལ་བའི་བསྐྱབ་བྱིམས་རྣམས་ནི་འཁོར་བར་འཛིང་བྱེད་
འདོད་ཆགས་སྒྲིབ་པ་འགོག་པ་གཙོ་བོར་མཛད་པ་ཡིན་པས། རང་ཉིད་བསྐྱབ་

ཁྱིམ་ལས་གཡེལ་ཞིང་སྤྱོད་པོ་གཞན་དག་ཀྱང་གཡེངས་ནས་ངེས་འབྱུང་དང་སྤྱོད་
 བར་མ་སྤྱོས་པ་མི་སྤྱོད། སྤྱོས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཉམས་པའི་རྒྱུ་དུ་ཆེད། ཉེས་པ་འདི་
 དག་དང་ཕྱོགས་མཐུན་པའི་མཆོད་པ་དང་རྒྱག་པ་སོགས་སྤྱོད་པ་ཉལ་པོ་ཐམས་
 ཅད་དང་། གཞན་ཡང་རྩ་ལ་རྩེ་བ་དང་། གས་པ་དང་ན་བ་དང་བསྟན་པ་དང་
 སེམས་ཅན་གྱི་དོན་སོགས་དགོས་པ་དམིགས་བསལ་ཅན་མེད་པར་རྟེན་ལ་སོགས་
 པའི་གཞོན་པ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། རིན་པོ་ཆེ་ལས་བྱས་པའི་རྒྱ་འཛང་བ་དང་། མེ་
 ལོང་གིས་བཞིན་བལྟ་བ་དང་། སྤགས་སྤྱད་འཛང་བ་དང་། རྟ་བགད་དུ་བྱ་བ་
 སོགས་ལའང་ཉེས་བྱས་སུ་གསུངས། རྒྱ་བ་དང་ན་བ་སོགས་ཀྱིས་ཡིད་འབྱུང་
 སྤྱོད་པ་དང་། གདོད་ལ་མ་བྱུང་བ་འཆོས་པ་སོགས་ཀྱི་ཕྱིར་མེ་ལོང་ལ་བལྟ་བ་ལ་
 ཉེས་པ་མེད་པ་དང་། ཀྱན་ནས་མནར་སེམས་ནི་བའི་ཕྱིར་བཞད་གད་བྱ་བ་
 གནད་བའི་སྤྲབས་ཡོད་དོ། ཁྱི་དང་སྟན་ནི་ཆེ་མཐོ་དང་། ཞེས་པ་འདི་ལ། ཁྱི་
 ཆེན་པོ་ལ་འདུག་པ་དང་། སྟན་ཆེན་པོ་ལ་འདུག་པ་དང་། ཁྱི་མཐོན་པོ་ལ་འདུག་
 པ་དང་། སྟན་མཐོན་པོ་ལ་འདུག་པ་སྟེ་བཞི་ལས། སྤངས་འདས་ཉེར་བརྒྱད་པ་
 ཁྱི་ཆེན་པོ་ལ་འདུག་པ་ནི། དགོས་མེད་དུ་རང་དགར་བ་སོ་དང་གསེར་དཔུལ་ལ་
 སོགས་པའི་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱོས་པའི་ཁྱི་རིན་ཐང་ཆེན་པོ་ལ་འདུག་པའམ་ཉལ་བར་
 བྱེད་པའོ། སྤངས་འདས་ཉེར་དགུ་པ་སྟན་ཆེན་པོ་ལ་འདུག་པ་ནི། རིན་པོ་ཆེས་
 སྤྱོས་པའི་སྟན་རིན་ཐང་ཆེན་པོ་ལ་འདུག་པའམ་ཉལ་བར་བྱེད་པའོ། སྤངས་
 འདས་སུམ་རྩ་བ་ཁྱི་མཐོན་པོ་ལ་འདུག་པ་ནི། དགོས་མེད་དུ་རང་དགར་གིང་ལ་
 སོགས་པའི་ཁྱི་བྱང་ལས་ལྷག་པ་ལ་འདུག་པའམ་ཉལ་བར་བྱེད་པའོ། སྤངས་
 འདས་སོ་གཅིག་པ་སྟན་མཐོན་པོ་ལ་འདུག་པ་ནི། དགོས་མེད་དུ་རང་དགར་སྟན་

གང་ཡང་རུང་བ་ཁྱུ་གང་ལས་ལྷག་པ་ལ་འདུག་པའམ་ཉལ་བར་བྱེད་པའོ། །
 བྱངས་འདས་གྱི་ཉེས་པ་འདི་བཞི་ནི་ཉེར་དགས་ཀྱལ་པོ་གསལ་ཀྱལ་གྱི་མལ་སྟན་
 རིམ་པ་བརྒྱད་པ་བསྐྱངས་པས། རྫོམས་ཤིག་གསུམ་པོ་ཆེ། ཀོ་ས་ལའི་ཡུལ་
 རྣམས་ཁོ་པོ་དབང་སྟུང་མམ། གཙུག་ལག་ཁང་དུ་སྦྱོལ་ལ་བྱིན་ཅིག་དེས་མི་
 བརྒྱད་བྱིན་ནས། བཞིས་མལ་སྟན་ཁྱེར། བཞིས་ཁྱི་ཁྱེར་ཉེ་སྐང་དུ་སྐང་བ་ཁྱིམ་
 པས་མཐོང་ནས། ལྷ་གང་དུ་གཟིམས་པོ་བྱང་དུའོ། གཟིམས་མལ་གར་ཁྱེར། ཁོ་
 པོས་ཐོབ་པོ། ཉེར་དགའ་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་གྱིས་དབྱེན་སྦྱོས་ཟེར་ནས་འབྱ་
 བར་བྱེད་པའི་གྲོང་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་ཁྱི་རྒྱང་འཆོས་པའི་ལྷུང་བྱེད་གྱི་བཅའ་བ་
 མཛད་དེ། དག་སྦྱོང་ལ་ལྷུང་བྱེད་དང་། དག་ཚུལ་ལ་བྱངས་འདས་གྱི་ཉེས་བྱས་
 མོ། ཉེས་བྱས་འདི་ལྷ་བྱ་རྣམས་ནི་འདོད་པ་ཆེ་ཞིང་ཆོག་མི་ཤེས་པ་དང་། ཟང་
 ཟེང་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ལས་འབྱུང་ཞིང་། ཉེས་པ་འདི་དག་བྱས་པས་ཀྱང་
 མངོན་ཞེན་དེ་དག་ཆེས་ཆེར་འཕེལ་བར་འགྱུར་བས། ཀྱལ་བས་རྣམ་གྲངས་དུ་
 མར་སྤྱད་པར་མཛད་ཅིང་། དག་ཚུལ་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་སྟོན་པའི་འདུལ་བ་སུམ་བརྒྱ་
 བ་དང་འོད་ལྡན་རྣམས་སུའང་ཁྱི་སྟན་ཆེ་མཐོ་སོགས་ཟང་ཟེང་གི་རྟེན་བཀྱར་ལ་
 དགའ་བར་བྱེད་པ་ནི་བཀྱ་མི་ཤིས་པ་ཡིན་པས། དེས་རང་ཉིད་སྤྲག་པར་འགྱུར་
 བར་གསུངས། ཆོས་འཆད་པ་སོགས་བསྟན་པ་ལ་བྱ་བ་བྱེད་པའི་ཆོ་དད་པ་ཅན་
 དག་གིས་ཁྱི་སྟན་ཆེན་པོ་དང་མཐོན་པོ་ཅི་འདྲ་ཞིག་བཤམས་ཀྱང་ཆོས་ནི་ཀྱལ་བ་
 རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་མཆོད་པའི་གནས་ཡིན་པས་ཁྱི་སྟན་དེ་ལྷ་བྱ་ལ་འདུག་ཏུ་རུང་བ་
 ཀྱལ་བས་གནང་ཞིང་། འོན་ཀྱང་དེ་ལྷུང་འདུག་པའི་ཆོ་རྟེན་བཀྱར་ལ་དགའ་བ་
 དང་རང་ཉིད་ཆེན་པོར་རྫོམ་པ་སོགས་མི་བྱ་བར། འདུས་བྱས་སྐད་ཅིག་གིས་

འཛིག་ཅིང་འབྱུང་བའི་རང་ཚུལ་བསམས་ནས་སྐྱོ་ཞིང་ཡིད་འབྱུང་བ་དང་།
 མེས་པོ་ཅན་ལ་བྱམས་པ་དང་སྤྱིར་རྗེ་བསྐྱེད་དེ་དམ་པའི་ཆོས་བསྐྱག་པའི་འདུན་
 པ་སོགས་གསལ་བཟུང་ནས་ཁྲིམ་ལ་འཛིགས་ཏེ་ཆོས་ཀྱི་སྤྱོན་པ་བྱ་བར་གསུངས་
 ཏེ། སུམ་བརྒྱ་པ་ལས། སྟན་མཐོ་རིན་ཆེན་འོད་གྱིས་མཛེས་པ་ལ། ། འདྲ་བྱེད་
 འཛིག་པའི་རང་ཅན་འདིར་བསམས་ཏེ། །འཛིགས་ནས་ཆོས་བསྐྱགས་པ་ནི་སྤྱོན་
 བྱ་སྟེ། །བདེ་གཤེགས་ཆོས་ནི་མཆོད་བྱ་ཡིན་པས་སོ། །ཞེས་དང་། དེའི་ཐད་ཀྱི་
 འབྲེལ་པ་འོད་ལྗན་ལས། འདྲ་བྱེད་ནམས་འཛིག་པའི་རང་ཅན་ཡིན་པར་རྗེས་སུ་
 བསམས་ཏེ། སང་གའི་ཁྲི་ལོར་བྱ་སྤྱོད་ཆོགས་ཀྱི་འོད་ཟེར་གྱིས་སྤྲས་པ། ཤིན་ཏུ་
 མཐོ་བ། གླ་རེ་དང་བཅས་པ། འབྱུང་འབྱུལ་དང་བཅས་པ། ཀླང་རྟེན་དང་བཅས་
 པ་ལ་འཛིགས་ནས་ཆོས་བསྐྱགས་པ་སྤྱོན་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་བཅོམ་ལྗན་
 འདས་ཀྱི་ཆོས་ནི་མཆོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །རྗེ་
 ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་རྣམ་ཐར་དུ། ཁོ་པོ་ལ་གཞན་གྱིས་སྟན་བཟང་པོ་བཤམས་
 པ་དང་། སྤྱི་པས་བསྟེན་བཀུར་སོགས་རི་ཙམ་བྱས་པ་ཙམ་གྱིས་ཆེད་དུ་
 བསམས་མི་དགོས་པར་དུས་དེའི་སྐབས་རང་དུ་འདི་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་ཅིང་ཡིད་
 བརྟན་དུ་མི་རུང་བ་སྐྱུ་མའི་སྒོ་བྱིད་དང་འདྲ་བ་ཡིན་སྟམ་པའི་སྐྱོ་བ་ཤུགས་དྲག་པོ་
 སྤང་བ་བྱན་ཡོང་དུ་ཐོངས་པ་ཡིད་གཏིང་ནས་འབྱུང་བ་རྒྱུན་རིང་པོ་རེ་སྐྱེ་བ་ཞིག་
 དང་པོ་ཉིད་ནས་རང་ཆས་སུ་ཡོད། ཅས་འབྱུང་བ་ལྟ་བུ་ལ་ཡིད་སྟོན་དུ་བྱའོ། །དེ་
 ལྟ་བུའི་ངས་འབྱུང་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོར་རིང་པོར་གོམས་པར་མ་བྱས་པར་སྐྱེ་
 དཀའ་ཞིང་དེང་སང་སྟིགས་མ་ལྟ་ཤིན་ཏུ་བདོ་བས་ངས་འབྱུང་བཅོམ་མ་ཙམ་ཡང་
 སྐྱེ་དཀའ་ཡང་། སྤྱིར་བྱངས་པའི་འཕགས་པ་འོད་སྤང་ཆེན་པོ་དང་། མཆོག་ཟུང་

གཉིས་དང་། འཕགས་པ་ཀླ་ཏུ་ཡ་ན་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་དང་། རྩི་ཐམས་ཅད་
མཁུན་པའི་རྣམ་ཐར་དེ་ལྟ་བུ་རྣམས་ལ་སྒོན་ལམ་གྱི་ཡུལ་དུ་བྱེད་ཅིང་། དལ་
འབྱོར་རྟེན་དགལ། འཆི་བ་མི་རྟག་པ། འཁོར་བའི་རང་ཚུལ་རྣམས་ཡང་ཡང་
བསམས་ནས། རྟེན་བཀྱར་ལ་ཞེན་པ་ཅི་ཆུང་བྱེད་པ་དང་། བྱ་བ་ཅི་བྱེད་རེས་
འབྱུང་གི་བསམ་བས་ཟིན་པར་བྱས་ནས་ཐར་པའི་རྒྱར་འགོ་བ་ཞིག་བྱེད་པ་
བཅས་པ་འདི་དག་གི་གནད་ཀྱི་དོན་ནོ། །

ཕྱི་ངོའི་ཁ་ཟས་ཞེས་པ་སྤངས་འདས་སོ་གཉིས་པ་ནི། རང་གནས་པའི་
གྲིང་གི་ཉི་མ་བྱེད་ཡོལ་ནས་སང་ནངས་པར་སྐྱུ་རེངས་དང་པོ་མ་ཤར་གྱི་བར་དུས་
རུང་གི་བཟའ་བཏུང་ལ་གནང་བའི་རྒྱུན་དང་མི་ལྟན་པར་ཡོངས་སྟོན་པའོ། །དེ་
ཡང་ཕྱི་ངོ་དུས་རུང་གི་བཟའ་བཏུང་ལ་ཡོངས་སྟོན་ན། ཁམ་རེ་རེ་ལ་ཉེས་བྱས་རེ་རེ་
བསྟེན་དོ། །དུས་རུང་གི་བཟའ་བཏུང་ནི། བྱེད་དང་། འབྲས་ཆན་དང་། ཤ་དང་།
ཐུད་དང་། འཁུར་བ་ལ་སོགས་པ་དུས་རུང་གི་བཟའ་བ་རྣམས་དང་། ལུང་ཤིང་
ལ་སོགས་པ་སྤོར་བའི་བཅའ་བ་དང་། ཁམ་བུ་དང་། ལྷར་ཁ་དང་། རྒྱན་འབྲུ་
དང་། སེ་འབྲུ་ལ་སོགས་པ་འབྲས་ལུའི་བཅའ་བ་དང་། ལྷན་ལའི་ཅ་བ་དང་། དོ་
བའི་ཅ་བ་ལ་སོགས་པ་ཅ་བའི་བཅའ་བ་སྟེ་དུས་རུང་གི་བཅའ་བ་རྣམས་དང་། ཞོ་
དང་། འོ་མ་དང་། བྱེད་ཐུག་པ་དང་། འབྲས་ཀྱི་ཐུག་པ་ལ་སོགས་པ་དུས་རུང་གི་
ལྡེ་གུ་དང་བཏུང་བ་རྣམས་སོ། །སྐྱུ་རེངས་ཤར་བའི་དུས་ཀྱི་མཚན་མ་ནི་ཤར་
ཐོགས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་སྟོ་རྒྱར་གྱུར་ཅིང་སྐར་མའི་འོད་རྩུང་ཟད་ཉམས་པ་སོགས་
ཡིན་ཏེ། ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས། སྐྱུ་རེངས་དང་པོ་ཤར་ན་ནམ་མཁའ་སྟོན་པོར་
སྤང་དོ། །སྐྱུ་རེངས་བར་མ་ཤར་ན་ནམ་མཁའ་སེར་པོར་སྤང་དོ། །སྐྱུ་རེངས་ཐ

མ་ཤར་ན་ནམ་མཁའ་དམར་པོར་སྒྲར་ངོ། །ཞེས་དང་། འོད་ལྷན་དུ་སྐར་མའི་
བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ལུང་དངས་པ་ལས། སྐྱ་རེངས་དང་པོར་ཤར་ན་ནི། ཤར་
ཕྱགས་སུ་ནི་སྒྲོན་སྒྲར་ཞིང་། །སྐར་མའི་གདོང་གི་འོད་ཉམས་ལ། །ནམ་མཁའ་སྒོ་
སྐར་འགྱུར་བ་ཡིན། །སྐྱ་རེངས་བར་མ་ཤར་ན་ནི། །དེས་ན་ཤར་ཕྱགས་སྐྱ་ཞིང་
དམར། །རྒྱ་སྐར་འོད་ནི་ཆུང་བ་དང་། །ནམ་མཁའ་སེར་སྐར་འགྱུར་བ་ཡིན། །སྐྱ་
རེངས་ཐ་མ་ཤར་ན་ནི། །རྒྱ་སྐར་འོད་ནི་མེད་བ་དང་། །སྐྱ་རེངས་ཐ་མ་འོ་ཟེར་
བཤད། །འོ་ཟེངས་ནི་མ་ཤར་བར་དུ་འོ། །ཞེས་གསུངས། འདྲ་ཤེས་ནི་ཐེ་ཚོམ་
གྱིས་བྱས་ཀྱང་དངོས་གཞིའི་ལྟངས་བ་བསྐྱེད་དེ། སྒྲངས་འདས་སོ་དུག་གི་ནང་ནས་
མི་ཚངས་སྟོད་ནི་དངོས་པོ་ཁོ་ན་གཙོ་ཞིང་། གཞན་མ་རྣམས་འདྲ་ཤེས་གཙོ་པོར་
གསུངས་པས་འདྲ་ཤེས་སུ་དུག་གི་ཚུལ་ཤེས་པ་གལ་ཆེའོ། །དེ་ཡང་ནི་མ་ཐུད་
ཡོལ་ནས་སྐྱ་རེངས་དང་པོ་མ་ཤར་བའི་བར་གྱི་དུས་ཡིན་པ་ལ་དེར་འདྲ་ཤེས་
བཞིན་དུ་དུས་རུང་ཟོས་པ་དང་། །ནི་མ་ཐུད་ཡོལ་ལམ་མ་ཡོལ་སྐྱ་རེངས་དང་པོ་
ཤར་རམ་མ་ཤར་སྐྱམ་དུ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བཞིན་དུ་ཟོས་ན་ཡང་དངོས་གཞི་བསྐྱེད་པས།
དངོས་གཞིའི་སུ་གཉིས་དང་། སྐྱ་རེངས་ཤར་ནས་ནི་མ་ཐུད་མ་ཡོལ་བའི་བར་
དུས་ཡིན་པ་ལ། ཐུད་ཡོལ་བ་དང་། སྐྱ་རེངས་མ་ཤར་བའི་དུས་སུ་འདྲ་ཤེས་པ་
དང་། སྐྱ་རེངས་ཤར་རམ་མ་ཤར་ཡོལ་ལམ་མ་ཡོལ་སྐྱམ་དུ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བཞིན་
དུ་དུས་རུང་ལོངས་སྟུང་པ་ལ་ཉེས་བྱས་བསྐྱེད་པས། ཅན་སྟངས་ཀྱི་སུ་གཉིས་དང་།
དུས་ལ་དུས་སུ་འདྲ་ཤེས་པ་དང་། དུས་མ་ཡིན་པ་ལ་དུས་སུ་འདྲ་ཤེས་ནས་དུས་
རུང་ལོངས་སྟུང་པ་ལ་ལྟར་བ་མི་བསྐྱེད་པས། ལྟར་མེད་ཀྱི་སུ་གཉིས་དང་དུག་
གོ། །འདྲ་ཤེས་སུ་དུག་གི་སྐྱེ་ཚུལ་དེ་ནི་ལྟར་བ་གཞན་རྣམས་ལ་འང་ཅི་རིགས་པར་

ཤེས་པར་བྱའོ། ཁད་པ་ལ་ནི་ཕྱི་དྲོའི་ཁ་ཟས་གནང་སྟེ་འོན་ཀྱང་བཟའ་བཏུང་ལ་
 མེད་ཞེན་གྱིས་ཅུང་ཟད་གནང་བ་ལ་སྟོད་བཏགས་ནས་ཕྱི་དྲོའི་ཁ་ཟས་ཟ་བ་མི་
 རུང་ཞིང་། ཁད་ཚཁས་ཆེན་པོས་གཏུངས་པ་ན་སྒྲན་པ་མཁས་པ་ལ་བསྟན་ཏེ་སྒྲན་
 པས་ནད་འདི་ལ་ཕྱི་དྲོ་བཟའ་བའམ་བཏུང་བ་འདི་དང་འདི་ལྟ་བུ་ངེས་པར་བསྟན་
 དགོས་ཀྱི། མ་བསྟན་ན་མི་འཛོའ་ཞེས་ཟེར་ན་ཆང་ནི་སྟག་གི་ཕྱིར་ཡང་མ་གནང་
 བས་སྒྲན་པས་བསྟན་ཀྱང་འབྱུང་དུ་མི་རུང་ཞིང་། དེ་མ་གཏོགས་པ་སྒྲན་པའི་དག་
 བཞིན་བྱ་རུང་བར་གསུངས་ཏེ། ལུང་གཞི་ལས། བཙོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་བཀའ་
 ལྷལ་པ་གལ་ཏེ་སྒྲན་པ་ཟེར་ན་ལྟེ་གྲུའི་ཟན་དག་སྒྱུན་པར་བྱ་ཞིང་དེ་བཞིན་དུ་གོང་
 བུའི་ཟན་དང་ཐམས་ཅད་སྒྱུན་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལ་འགྲོད་པར་མི་བྱའོ། །དེ་བཞིན་
 དུ་དུས་མ་ཡིན་པར་ག་ཁུ་དག་བྱངས་ཤིག་གསོས་པར་འོང་ངོ་ཞེས་སྒྲན་པས་
 ཟེར་ན་སྒྱུན་པར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ངོ་ཤའི་ཤ་དང་ཆོད་མ་མངར་བག་ཏུ་བྱས་པ་
 ལྷམ་པོ་ཡང་སྒྱུན་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལ་འགྲོད་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
 རོ། །འདིའི་སྟོགས་མཐུན་གྱི་ཉེས་པ་ནི་དགོས་པ་མེད་པར་བྱིས་པ་དང་སྟོད་
 གཅིག་ནས་ཟ་བ་དང་། དགོས་མེད་དུ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ནང་པན་ཚུན་ཡང་སྟོད་
 གཅིག་ནས་ཟ་མི་རུང་བར་གསུངས་པས་དེ་ལྟར་ཟ་བ་དང་། སྟོད་ལམ་མ་
 བསྐྱམས་པར་ཟ་བ་དང་། ཟས་ཟ་བའི་ཆ་ཏ་ཅང་ཉུང་བ་དང་། ཏ་ཅང་མང་བ་ཆོས་
 པ་དང་། ཁམ་ཆུང་བ་དང་། ཏ་ཅང་ཆེས་པ་དང་། འབྲུ་རེ་རེ་ནས་ཟ་བ་དང་།
 གཞན་གྱིས་བྱིན་པའི་ཟས་ལ་འབྲུ་བ་དང་། མཁུར་བ་གཉིས་ཀ་ཟས་གྱིས་བཀའ་
 ནས་ཟ་བ་དང་། ཁ་ཟས་གྱིས་བཀའ་བཞིན་དུ་གཏམ་སྒྲླ་བ་དང་། མིག་སྟོགས་
 བཞིར་གཡེང་བཞིན་དུ་ཟ་བ་དང་། ཁ་མ་བཀྲས་པར་ཟ་བ་དང་། ཀོ་ལྷགས་གྱི་

རྒྱུད་ནས་ཟ་བ་དང་། ལྷུང་བཟེད་ཀྱི་རྒྱུད་རྒྱུད་ཀྱང་པས་མཐུན་ཅིང་ཟ་བ་དང་། ལྷུང་
 མ་ལུང་པར་ཟ་བ་དང་། ལྷུང་ལུང་གྱི་རྒྱུད་ཀྱང་པས་མཐུན་བཞིན་དུ་ཟ་བ་དང་། ག་
 རྒྱུད་པ་ཟ་བ་དང་། རྒྱུག་ལ་སོགས་པའི་གཙལ་གཟན་གྱི་མོད་མ་ཟ་བ་དང་། རྒྱུད་
 གཡོགས་རྒྱུད་གཡོགས་གཉིས་ཀ་མ་པགོས་པར་གོས་གཅིག་ཅུམ་པགོས་ཏེ་ཟ་བ་
 དང་། ཟས་ཟ་པའི་ཆོ་རྒྱལ་རྒྱ་ཏོག་པ་དང་། ཅུག་ཅུག་ཅག་ཅག་རྩ་རྩ་ལུ་ལུ་སོགས་
 རྩེད་པ་དང་། བརྟུང་བ་འཕྱུང་པའི་ཆོ་རྩ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་བྱེད་པ་སོགས་འདུལ་བ་ནས་
 གསུངས་པའི་བཟའ་བརྟུང་གི་ཀྱུན་རྒྱུད་རྩལ་བཞིན་དུ་མི་བྱེད་པར་མོངས་རྒྱུད་པ་
 ཐམས་ཅད་འདིའི་ཕྱོགས་མཐུན་གྱི་ཉེས་པར་འདུལ་བ་འོད་ལྗན་ལས་གསུངས་
 མོ། ཉེས་བྱས་འདི་ནི་སྤྱིས་སྤུན་གཞོན་ལུ་བཏུ་བདུན་མེ་རབ་རྩ་བུར་ཁོང་བསྟེན་
 རྒྱུགས་བྱས་པའི་ཆོ་གཞོན་ལུ་རྒྱལ་པ་བྱེས་པའི་མེས་གདུང་སྤྱོད་ནས་སྤྱི་དོ་སྤོགས་
 ཏེ་བྱུང་མེད་རྒྱུད་མོས་ཆོལ་དུ་བཟའ་བརྟུང་བྱེད་པ་དག་ལ་བསྐྱུངས་ནས་སྤྱི་དོའི་
 ཁ་ཟས་ཟོས་པའི་གྲོང་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་དུས་མ་ཡིན་པར་ཟ་པའི་ལྷུང་བྱེད་ཀྱི་
 བཅའ་བ་མཛད་དེ། དགོ་སྒྲོང་ལ་ལྷུང་བྱེད་དང་། དགོ་རྩལ་ལ་བྱུངས་འདས་ཀྱི་
 ཉེས་བྱས་མོ། །

གསེར་དངུལ་ལེན་ཞེས་པ་ བླངས་འདས་མོ་གསུམ་པ་ནི། གསེར་ལ་
 མོགས་པའི་རིན་པོ་ཆེ་ལ་མི་རུང་བའི་འདྲ་ཤེས་མ་བཞག་པར་ནོར་གསོག་འདོད་
 གྱི་སྒོས་བདག་གིས་བྱེད་པའོ། །གསེར་ལ་མོགས་པའི་རིན་པོ་ཆེ་ལ་རྟག་པ་ནི་བྱེ་
 བྲག་བཤད་མཆོ་ཆེན་མོ་ནས་དགོ་རྩལ་ལ་ལྟར་བྱེད་དུ་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱི་ནང་
 དུ་བྱུང་བས་གསེར་དངུལ་ལ་རྟག་པ་ཙམ་དགོ་རྩལ་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་བ་མིན་
 ཡང་། མི་རུང་བའི་བསམ་པ་མེད་པར་ནོར་གྱི་འདྲ་ཤེས་ཀྱི་བདག་གིས་བྱེད་པའི་

བྱིར་ལེན་པ་སྐྱབས་འདིའི་ཉེས་བྱས་སུ་གསུངས། དགེ་ཚུལ་གྱིས་གསེར་དཔུལ་
 ལ་རེག་ཏུ་རུང་བར་གནང་བ་ནི་དགེ་ཚུལ་ནི་དགེ་སློང་གི་འཁོར་ཡིན་པས་དགེ་
 སློང་ཅམས་ལ་འཚོ་བའི་ཡོ་བྱད་གི་བྱིར་དང་པ་ཅན་གྱིས་གསེར་དཔུལ་ཕུལ་ཞིང་།
 དེ་ཡང་ཚེས་སྐྱབ་པའི་མཐུན་ཆུན་དུ་ངེས་པར་དགོས་པའི་སྐྱབས་དང་། དགེ་སློང་
 ཅམས་ལྟོངས་རྒྱ་བའི་ཆོ་ལམ་བརྒྱགས་སུ་རིན་པོ་ཆེ་འབྱེད་དགོས་པའི་སྐྱབས་
 དང་། དགེ་འདུན་སྒྲིལ་དང་པ་ཅན་དག་གིས་གསེར་དཔུལ་སོགས་རིན་པོ་ཆེ་
 ཕུལ་བ་ཅམས་དགེ་ཚུལ་གྱིས་བྲངས་ནས་སྤྲོ་བ་དང་། གནས་གཞན་དུ་འབྱེད་བ་
 དང་། དགེ་བསྐྱེད་དང་པ་ཅན་སོགས་ལ་གཏད་ནས་འཚོ་བའི་ཡོ་བྱད་སོགས་སྐྱབ་
 པར་བྱེད་པ་དང་། དཀོན་མཆོག་མཆོད་པའི་བྱིར་མཆོད་པའི་ཡོ་བྱད་དག་སྐྱབ་
 པར་བྱེད་པ་སོགས་དགེ་ཚུལ་གྱིས་བྱ་དགོས་པར་གསུངས། དགེ་ཚུལ་རང་ཉིད་
 གི་འཚོ་བའི་ཡོ་བྱད་གི་བྱིར་རམ། བྱད་གི་ཆུན་སྒྲན་གི་བྱིར་རམ། སངས་རྒྱས་
 མཆོད་པ་དང་། ལུང་གི་གྲེགས་བམ་འབྲི་བ་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ལྡན་གི་དགོས་པའི་
 བྱིར་དུ་གསེར་དཔུལ་འཆར་དགོས་པའི་ཆོ་རོའི་ཆ་ནས་མི་རུང་བ་དང་། ཆུན་
 ལ་ལྟོས་ཏེ་གནང་བ་དང་། ལུས་སྒོག་གི་བྱིར་རམ་ཆོས་ལྡན་གི་དགོས་པ་འདི་དང་
 འདིའི་བྱིར་དུ་བཅང་སྒྲམ་པའི་འདུ་ཤེས་གསུམ་བཞག་ནས་བཅང་བར་གསུངས་
 ཏེ། འདུལ་བ་སུམ་བརྒྱ་པ་ལས། དཔུལ་དང་གསེར་གི་ཅམ་པ་ལེན་བྱེད་ན། །
 ཉེས་བྱས་འགྱུར་རོ་གོས་དང་བརྒྱགས་བྱིར་དང་། །ལུས་གི་བྱིར་རམ་དེ་བཞིན་
 སྒྲན་བྱིར་རམ། །ཆོས་དང་ལྡན་པའི་བྱིར་ནི་ལྟར་བ་མེད། །ཅིས་གསུངས་པ་ལྟར་
 རོ། །དེ་དག་གི་རྒྱ་མཚན་ཞིབ་ཏུ་ཤེས་པར་འདོད་ན་འདུལ་བ་འོད་ལྗན་ལས་ཤེས་
 པར་བྱོ། །ཉེས་བྱས་འདིའི་ཕྱོགས་མཐུན་ནི། རང་ལ་ཆོས་གོས་སོགས་ཡོད་

བཞིན་དུ་སྤྲོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་འཕྲོ་བའི་ཡོ་བྱད་གང་དང་གང་ཡང་རང་ལ་
 ཡོད་བཞིན་དུ་ཆོག་མི་ཤེས་པར་མང་པོ་གསོག་པར་འདོད་པས་གཞན་ལ་སྤྲོད་པ་
 དང་། ཁབ་རལ་ལ་སོགས་པའི་ཉེར་མཁོའི་ཡོ་བྱད་རྣམས་པ་སོ་སོགས་ལས་བྱེད་
 པ་དང་། ཡོ་བྱད་གསོག་པར་འདོད་ནས་ཚོང་བྱེད་པ་དང་། ལུན་བསྐྱེད་བྱེད་པ་
 དང་། སོ་ནམ་བྱེད་དམ་བྱེད་དུ་གཞག་པ་སོགས་འདོད་པ་ཆེ་ཞིང་ཆོག་མི་ཤེས་
 པས་འཕྲོ་བའི་བཟའ་ཚང་འདིའི་ཕྱོགས་མཐུན་གྱི་ཉེས་བྱས་སུ་གསུངས། གཞན་
 ཡང་རྒྱལ་འཕྲོ་བའི་དང་། ཁ་གསག་དང་། གཞོགས་སྤྲོད་དང་། ཐོབ་ཀྱིས་འཇལ་བ་
 དང་། རྟེན་པས་རྟེན་པ་སྐྱབ་པ་རྣམས་ཀྱང་འདིའི་ཕྱོགས་མཐུན་གྱི་ཉེས་བྱས་སུ་
 གསུངས། ལོག་འཕྲོ་ལ་པོ་དེ་དག་གི་ངོས་འཛིན་ནི་འདུལ་བ་སྐྱམ་བརྒྱ་པ་ལས།
 རྟེན་ཕྱིར་སྤྲོད་ལམ་རྒྱལ་འཕྲོ་བའི་ཡིན་པར་བསྟན། ཁགས་པས་གཞན་ལ་སྤྲོད་པ་
 ཐོབ་ཀྱིས་འཇལ། རྒྱུ་རྩ་བྱིན་ནས་མང་པོ་འཕྲོ་བའི་བྱེད་དང་། གཞན་གྱི་
 བསྐྱུགས་པ་བྱེད་པ་གཞོགས་སྤྲོད་ཡིན། རྟེན་པའི་ཕྱིར་ནི་གཙམ་དང་སྟན་པར་
 སྤྲོ། བཟའ་ཚང་ཁ་གསག་ཡིན་པར་འཕགས་པས་བཤད། དེ་དག་དཔེ་ཅུ་
 གཞན་ཡང་ལོག་སྐྱབ་པས། འཕྲོ་བའི་བྱེད་པ་ཉིད་ནི་རྟག་ཏུ་སྤྲོད་པ། ཞེས་
 གསུངས་ཤིང་རིན་ཆེན་ཐེང་བ་ལས། རྒྱལ་འཕྲོ་བའི་རྟེན་དང་བཀྲུ་སྟེའི་ཕྱིར།
 དབང་པོ་སྟོམ་པར་བྱེད་པ་སྟེ། ཁ་གསག་རྟེན་དང་བཀྲུ་སྟེའི་ཕྱིར། ཁྱིམ་འཇམ་
 སྤྲོ་བར་བྱེད་པའོ། གཞོགས་སྤྲོད་དེ་ནི་ཐོབ་བྱའི་ཕྱིར། གཞན་གྱི་རྩལ་ལ་
 བསྐྱུགས་བྱེད་པའོ། ཐོབ་ཀྱིས་འཇལ་བ་རྟེན་པའི་ཕྱིར། མཛོན་སྐྱམ་གཞན་ལ་
 སྤྲོད་བྱེད་པ། རྟེན་པས་རྟེན་པ་རྣམས་འདོད་པ། སྤྲོ་བའི་པ་ལ་བསྐྱུགས་བྱེད་
 པའོ། ཞེས་གསུངས་སོ། ཉེས་བྱས་འདི་ནི་དྲག་སྡེ་དག་གསེར་དཔུལ་རང་གི་

ལག་གིས་ལེན་ཅིང་འཆང་བར་བྱེད་ནས་མུ་སྟེགས་དག་གྲུའི་དག་སྒོར་དག་ནི་
 མ་ལོག་མ་སྒྲངས་པ་སྟེ། རང་གི་ལག་གིས་གསེར་དུལ་ལེན་པར་བྱེད། ལེན་དུ་
 འཇུག་པར་བྱེད་དེ། འདི་རྒྱམས་དང་ཁྱིམ་པ་ལ་ཁྱད་པར་ཅི་ཡོད་ཟེར་ནས་འཕྱ་བ་
 ཞིག་བྱང་བའི་གྲོང་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་གསེར་དུལ་ལེན་པའི་སྒྲང་བའི་ལྷུང་བྱེད་
 གྱི་བཅའ་བ་མཛད་དེ། དག་སྒོར་རྒྱམས་ལ་སྒྲང་བའི་ལྷུང་བྱེད་དང་། དག་སྒྲིབ་ལ་
 སྒྲངས་འདས་གྱི་ཉེས་བྱས་སོ། །ཆར་འབྱུང་བ་ནས་གསེར་དུལ་ལེན་པའི་བར་
 འདི་རྒྱམས་སྒྲངས་འདས་ཡིན་པ་ནི་དག་སྒྲིབ་གྱི་སྒྲིབ་པ་ལེན་པའི་ཆོ་མཁན་སྒོ་བ་
 གྱི་སྒྱུན་སྒྲར་སྒྲོན་པ་དཔང་དུ་བཞག་སྟེ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བས་དུས་འདི་
 བས་བཟུང་སྟེ་རི་སྒྲིབ་འཛོའི་བར་དུ་འབྱུང་ཆར་དང་། བཅོས་པའི་ཆར་སྒྲིབ་པར་
 འཕྱར་བ་བག་མེད་པའི་གནས་དང་། སྒྲུ་གར་དང་། རོལ་མོའི་སྒྲུ་དང་། འབྲེང་བ་
 དང་། སྒྲོས་ཉུག་པ་དང་། རྒྱན་དང་ཁ་དོག་འཆང་བ་དང་། ཁྱི་སྒྲན་མཐོན་པོ་དང་།
 ཁྱི་སྒྲན་ཆེན་པོ་དང་། དུས་མ་ཡིན་པའི་ཁ་ཟས་དང་། གསེར་དུལ་ལེན་པ་སྒྲོང་
 རོ། །སྒྲོང་ལུགས་ཀྱང་འཕགས་པ་དག་བཅོམ་པ་དག་གིས་རི་ལྷུང་མཛད་པ་དེ་
 བཞིན་དུ་བྱེད་དོ། །ཞེས་ཁས་སྒྲངས་པ་ཡིན་པས། རང་གིས་ཁས་སྒྲངས་པ་དེ་
 ལས་འདས་པའོ། །སྒྲོན་པ་དཔང་དུ་བཞག་སྟེ་མཁན་སྒོ་བ་གྱི་སྒྱུན་སྒྲར་རི་ལྷུང་
 ཁས་སྒྲངས་པ་དེ་དག་ཡང་ཡང་དྲན་པར་བྱས་ལ་ཉེས་པ་འདི་དག་གིས་མ་གོས་པ་
 ལ་འབད་པར་བྱའོ། །

ཉམས་པ་རྒྱུ་པ་གསུམ་དག་དང་། ཞེས་པ་ཁྱིམ་པའི་རྟགས་སྒོར་བ་
 ཉམས་པ། རབ་དུ་བྱང་བའི་རྟགས་སྒྲངས་པ་ཉམས་པ། མཁན་པོར་གསོལ་བ་
 བཏབ་པ་ཉམས་པ་གསུམ་སྟེ། དེའི་དང་པོ་སྒྲངས་འདས་སོ་བཞི་པ་ཁྱིམ་པའི་

རྟགས་སྤོང་བ་ཉམས་པ་ནི། གོས་ཁ་དོག་དཀར་པོ་གྱོན་པ་དང་། དཀར་པོ་མེན་
 ཡང་དོར་བྱང་དང་ལུ་བྱང་ཅན་གྱོན་པ་དང་། ཁ་ཚར་དང་ལུན་ཚར་མ་བཅད་པ་
 གྱོན་པ་སོགས་ཀྱིས་པའི་རྟགས་མཚན་ཉིད་པ་རྣམས་འཆང་བར་བྱེད་པའོ། ཉེས་
 བྱས་འདིའི་ཆར་གཏོགས་སུ་སྐྱེད་དང་ཁ་སྐྱེ་ཆད་ལས་ལྷག་པ་འཛོག་པ་དང་། མེན་
 མོ་རིང་པོར་འཛོག་པ་སོགས་གསུངས་ཤིང་། དགོན་པར་གནས་པ་ཡིན་ན་སྐྱེད་དང་
 ཁ་སྐྱེ་སོར་གཉིས་ཅམ་དང་། སྤོང་མཐའ་པ་ཡིན་ན་སོར་བྱེད་གཉིས་ཀྱི་ཆད་ཅམ་
 འཛོག་པ་གནང་ཞིང་། ཆད་དེ་གཉིས་ལས་སོར་བྱེད་ཡན་གྱིས་ལྷག་པར་འཛོག་
 བ་སྐྱེད་དང་ཁ་སྐྱེ་ཉག་མའི་གངས་རི་སྟེང་ཡོད་པ་དེ་སྟེང་གི་ཉེས་བྱས་བསྐྱེད་པས་
 བཀགས་བྱར་གསུངས་སོ། བྲེག་ཏུ་མི་འོས་པ་སྤྲིན་མ་དང་། རྩི་མ་དང་། མཚན་
 ཁུང་གི་སྐྱེད་དང་། འདོམས་ཀྱི་སྐྱེད་དང་། བྱིན་པའི་སྐྱེ་རྣམས་བྲེགས་ན་ཉེས་བྱས་སུ་
 གསུངས། མེན་མོ་བྲེག་པའི་ཆོ་སྟེའུའི་ཁ་ལྷ་བྱ་དབུས་ཏུ་ཟད་མཐོ་ཞིང་མཐའ་
 དམའ་བའམ་སྟོམས་པར་བྲེག་དགོས་ཤིང་། དེ་ལས་གཞན་ཏུ་དབུས་ཁབ་ཅེ་
 ལྟར་རྩོན་པོར་བྱེད་པ་དང་། དབུས་དམའ་ཞིང་མཐའ་གཉིས་མཐོ་བར་བྱེད་ནའང་
 ཉེས་བྱས་སུ་གསུངས། སྐྱེ་བྲེག་པའི་ཆོ་གཙུག་ལག་ཁང་གི་སྟོ་ཁང་དང་། དག་
 འདུན་འདུ་བའི་བྱམས་ལ་སོགས་པར་མི་བྲེག་ཅིང་། གདིང་བའི་སྟེང་དུ་འང་མི་
 བྲེག་ཆོས་གོས་སྒྲ་གོས་གྱོན་བཞིན་དུ་འང་མི་བྲེག་པར་སྐྱེ་བཟེད་ཀྱིས་ལུས་
 བཀའ་ནས་བྲེག་པ་དང་། སྐྱེ་བྲེགས་ནས་ཡན་ལག་ལྡེའི་བྲུས་བྱ་བ་དང་། བྲེགས་
 པའི་སྐྱེ་རྣམས་གོས་དང་སྟན་དང་། དག་འདུན་འདུ་བའི་གནས་སོགས་སུ་མ་ལུས་
 པར་བྱས་ལ་བྱག་དར་ཁོད་ཀྱི་དཔེན་པར་དོར་བར་གསུངས་པས་བསྐྱབ་བྱ་དེ་
 དག་ལས་འདས་ནའང་འདིའི་ཕྱོགས་མཐུན་གྱི་ཉེས་བྱས་བསྐྱེད་པར་གསུངས།

ཁ་དོག་བསྐྱར་བའི་གོས་འཆང་དགོས་པ་དེ་ལ་གོས་ཚོན་རི་ལྟར་བུས་ཁ་དོག་
 བསྐྱར་བ་ནི། སུམ་བརྒྱ་པ་ལས། གོས་ནམས་ཁ་དོག་བསྐྱར་བྱིར་ཚོན་ཅི་
 གསུམ། །རུར་སྒྲིག་ཅི་དང་སྒོན་པོའི་མདོག་དང་བཅས། ཅིས་ཚོན་ཅི་གསུམ་
 གསུངས་ལ། རུར་སྒྲིག་ཅི་ནི་མཚོན་པ་སྟེ་རུར་སྒྲིག་གས་སེར་པོ་གང་རུང་དང་།
 སྒོན་པོ་དང་། དམར་པོ་ནམས་བྱ་བར་གསུངས། ཚོན་གང་མི་རུང་བ་ནི། སུམ་
 བརྒྱ་པ་ལས། མཚལ་དང་དེ་བཞིན་སྒྲིགས་བཅོད་ནམས་དང་། ལུར་ཀྲུམ་དག་
 དང་མཐིང་གིང་ལི་བྲི་དང་། །མ་གིང་ལེབ་ཀན་ཅི་ནམས་མི་རུང་སྟེ། །བརྒྱད་པོ་
 ཚོན་ཚེན་ཡིན་པས་བཀག་བྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། དེའི་ཐང་གི་འགྲེལ་པ་འོད་ལྟན་
 ལས། མཚལ་དང་། སྒྲིགས་དང་། བཅོད་དང་། ལུར་ཀྲུམ་དང་། མཐིང་གིང་
 དང་། ལི་བྲི་དང་། མ་གིང་དང་། ལེབ་ཀན་ཅི་མི་རུང་སྟེ། གང་གི་བྱིར་བརྒྱད་པོ་
 དེ་དག་ནི་ཚོན་ཚེན་པོ་ཡིན་པས་བཀག་པའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་ཚོན་ཚེན་པོ་བརྒྱད་པོ་
 དེས་བཅོས་པ་མི་རུང་བར་གསུངས། དེ་ལ་མཚལ་དང་སྒྲིགས་ལ་སྟགས་པ་ནི་
 རིན་ཐང་ཆེ་ཞིང་རྟོད་དཀའ་བས། དེ་དག་གིས་ཚོས་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ནི་འདོད་པ་
 ཆེ་ཞིང་ཚོག་མི་གས་པ་དང་། རྒྱགས་པ་བསྐྱེད་པ་དང་། རོན་མང་བ་དང་། བྱ་བ་
 མང་བས་གཡེངས་ནས་གྲོག་པ་དང་བསམ་གཏན་ཉམས་པར་འཕྱར་བ་དང་།
 རབ་རྒྱ་བྱུང་བ་ནི་འཁོར་བའི་སྤྱན་ཚོགས་ལ་ཞེན་པ་ལོག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པ་ལ།
 ཚོན་ཚེན་པོ་དེ་དག་གིས་གོས་བཟང་པོ་དང་བྱུང་བར་ཅན་འབད་པས་སྐྱབ་པར་
 བྱེད་པ་ནི་རབ་རྒྱ་བྱུང་བའི་རྩལ་དང་མི་མཐུན་པ་ཡིན་པར་འདུལ་བ་འོད་ལྟན་
 ལས་བཤད་ཅིང་། འཁོར་བ་ལ་སྐྱོ་གས་མ་སྐྱེས་པ་མི་སྐྱེ། སྐྱེས་པ་ནམས་ཉམས་
 གིང་། འཁོར་བའི་སྤྱན་ཚོགས་ལ་ཞེན་ཆགས་ཆེ་འགྲོ་བ་རང་རང་གི་རྒྱུད་ལ་

བརྟགས་ནང་གི་ཏུ་གསལ་བས། འཁོར་བ་ལས་ཐར་པར་འདོད་པ་རྣམས་
 གྱིས་འདུལ་བའི་བཅས་པ་འདི་དག་ལ་གྲུས་པས་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །རུང་བའི་
 ཚོན་གསུམ་པོ་དེ་དག་ལས་ཀྱང་གོས་ཐམས་ཅད་ཁ་དོག་གཅིག་པ་མི་བྱ་བ་ནི།
 ལུས་བརྒྱ་པ་ལས། ཁ་དོག་གཅིག་པ་མ་ཡིན་ཁ་ཚར་ཅན་དཀར་མིན། ཞེས་
 གསུངས། དེ་ནི་འདུལ་བ་ལུང་དུ་དག་སྒྲིང་འགའ་ཞིག་གིས་གོས་ཐམས་ཅད་ཁ་
 དོག་དམར་བ་དང་། གོས་ཐམས་ཅད་ཁ་དོག་སེར་བ་སོགས་གྱོན་པས་བྱིས་པ་
 རྣམས་གྱིས་འབྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གོས་ཐམས་ཅད་ཁ་དོག་གཅིག་པ་མི་བྱ་བར་
 གསུངས་པས། རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་འཚོ་བའི་ཡོ་བྱད་ཐམས་ཅད་ཁ་དོག་
 གཅིག་པ་མི་བྱ་བར་འཚོ་བའི་ཡོ་བྱད་གྱི་གོས་གང་རུང་རེ་ཚོས་མི་འདྲ་བ་མཛད་
 དེ། ལྷག་ལེན་དེ་ནི་འདུལ་བ་ལུང་གི་དགོངས་པ་ཡིན་པས་དེ་བཞིན་དུ་བསྐྱབ་
 པར་བྱའོ། །མཚལ་ལ་སོགས་པའི་ཚོན་ཆེན་པོ་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་ལས་བཅོད་ནི་
 བོད་དུ་རྟེན་སྤྲོ་ཞིང་དར་ཆ་ཆེ་བས་ཐོན་གྱི་དམ་པ་རྣམས་གྱིས་མ་བཀག་ཅིང་།
 འདུལ་བ་རུང་མཐུན་སྦྱར་ནས་རུང་བར་བོད་གྱི་འདུལ་འཛིན་སྤྲ་མ་འགའ་ཞིག་
 གིས་གསུངས་ཏེ། རུང་མཐུན་གྱི་ཚུལ་ནི། བལ་ནག་གི་སྟན་འཆར་བ་སྤང་ལུང་དུ་
 གསུངས་ཀྱང་། ཡུལ་འགའ་ཞིག་ཏུ་བལ་ནག་རྟེན་སྤྲོ་ཞིང་རིན་ཆུང་ལ། བལ་
 དཀར་པོ་དཀོན་ཞིང་རིན་ཆེ་བར་སྤང་ན། བལ་དཀར་པོ་ལ་སྟན་བྱེད་པ་སྤང་ལུང་
 དུ་འཐུར་ཞིང་དགག་བྱ་ཆེ་བས་མི་རུང་བ་དང་། བལ་ནག་གི་སྟན་པ་ལུང་བ་མི་
 འཐུར་བ་ལྟ་བུའོ། །མདོར་ན་འདི་དག་ནི་འདོད་པ་ཆེ་ཞིང་ཚོག་མི་ཤེས་པ་དང་།
 དོན་དང་བྱ་བ་མང་པོས་སྒྲོག་པ་དང་བསམ་གཏན་ལ་གནོད་པ་དགག་བྱའི་གཙོ་
 པོ་ཡིན་པས་ཚུལ་དེ་ལ་དབགས་ནས་འདུལ་བ་བསྐྱས་པ་ནས་གསུངས་པའི་རུང་

མཐུན་སྦྱོར་ཚུལ་གཤམ་པ་གནད་ཆེའོ། །སྤངས་འདས་སོ་ལྷ་པ་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་
 རྟགས་སྤངས་པ་ཉམས་པ་ནི། སྤྱོད་གོས་དང་། མཐང་གོས་དང་། གདིང་བ་དང་།
 ལྷུང་བཟེད་ལ་སོགས་པ་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་རྟགས་ཉམས་དོར་བ་དང་། དེ་དག་ཡོད་
 གྲང་མི་འཆང་བ་དང་། རྒྱབ་ལྷུང་བཞིན་དུ་མི་རྒྱབ་པ་དང་། ཆོས་གོས་སོགས་
 ལྷུང་ལ་མི་བགོ་ཞིང་ལྷུང་བཟེད་དུ་ལོངས་མི་སྦྱོད་པ་དང་། ཆོས་འདི་པའི་རྟགས་
 དོར་ནས་གཅེར་བུའི་ཡིད་དམ་ལེན་པ་དང་། སང་རས་རྒྱང་པ་འཆང་བར་བྱེད་པ་
 དང་། སྤྱོད་དང་ལྷག་པའི་སྦྱོར་ལ་སོགས་པ་ལས་བྱས་པའི་གོས་འཆང་བ་སོགས་ལུ་
 རྟགས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་རྟགས་འཆང་ཞིང་བགོ་བ་སོགས་བྱེད་པའོ། །

སྤངས་འདས་སོ་དུག་པ་མཁན་པོར་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ཉམས་པ་ནི།
 མཁན་པོ་ལ་མ་གྲུས་པ་དང་ཁྱད་དུ་གསོད་པ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱོད་མཁན་པོར་མི་
 འཛིན་པ་དང་། སའི་འདུ་ཤེས་མི་འཛིག་པ་དང་། བྱ་བ་རྣམས་མ་ཁུས་པར་བྱེད་
 པ་དང་། ཆོས་ལྷན་གྱི་བཀའ་བསློང་བ་རྒྱབ་ལྷུང་བཞིན་དུ་མི་རྒྱབ་པ་དང་། དུས་
 དུས་སུ་བྱག་འཆལ་བ་དང་། སྟོན་དུ་ལྷང་བ་དང་། བཀྲུར་སྟེ་དང་སྟེ་ལྷུང་དང་།
 སྟོན་གསོལ་བ་དང་། བསྟེན་བཀྲུར་བྱ་བ་སོགས་མཁན་པོ་བསྟེན་ཚུལ་རྣམས་
 ཚུལ་བཞིན་དུ་མི་བྱེད་པའོ། །ཉམས་པ་རྣམས་པ་གསུམ་པོ་དེ་སྤངས་འདས་ཡིན་པ་
 བཤིང་བ་རབ་ཏུ་འབྱུང་བའི་ཆོ་མཁན་པོར་ལན་གསུམ་དུ་གསོལ་བ་བཏབ་པ་དང་།
 སྟོན་པ་ཤུག་ཀྱི་ཚུལ་པོའི་རྗེས་སུ་རབ་ཏུ་འབྱུང་སྟེ། ཁྱིམ་པའི་རྟགས་སྤྱོད་དོ། །
 རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་རྟགས་ཡང་དག་པར་ལེན་ཏོ། །ཞེས་སྟོན་པ་དཔལ་དུ་བཞག་སྟེ་
 མཁན་པོའི་སྟོན་སྤྱོད་རང་གིས་ཁས་སྤངས་པ་ཡིན་པས། ཁས་སྤངས་དེ་ལས་
 འདས་པའོ། །མཁན་པོ་བསྟེན་ཚུལ་དང་། ཁྱིམ་པའི་རྟགས་སྤངས་ནས་རབ་ཏུ་

བྱུང་བའི་རྟགས་ལེན་རྒྱལ་གྱི་ཐོན་གྱི་བྱུང་བ་དང་། བཅས་པ་རི་ལྟར་མཛད་པའི་
 རྒྱལ་རྣམས་རང་བྱུང་གི་གཞི་ལས་རྒྱས་པར་འབྱུང་ངོ་། །སྤུལ་ཅུ་དུག་ནི་སྤངས་
 ལས་འདས། །ཞེས་པ་ནི་སྟོག་གཙོད་ནས་བཟུང་མཁན་པོར་གསོལ་བ་བཏབ་པ་
 ཉམས་པའི་བར་གྱི་ཉེས་བྱས་སོ་དུག་པོ་དེ་ཁས་སྤངས་པ་ལས་འདས་པའི་ཉེས་
 བྱས་ཡིན་ཞེས་པ་སྟེ། དེ་དག་སོ་སོའི་ངོས་འཛིན་དང་། ཁས་སྤངས་ལས་རི་ལྟར་
 འདས་པའི་རྒྱལ་རྣམས་ཞིབ་ཏུ་བརྗོད་ཟིན་པ་ལྟར་རོ། །ཉེས་པ་དེ་དག་གིས་ཆར་
 གཏོགས་དང་། རྟོགས་མཐུན་གྱི་ཉེས་པ་གཙོ་ཆེ་བ་དག་གྲང་སོ་སོའི་ཐད་དུ་
 བརྗོད་ཟིན་ལ། རྟོགས་མཐུན་གྱི་ཉེས་པ་རྣམས་གྱི་གནད་བསྟུས་ནས་སྟོམ་ཆོག་
 ཏུ་མཛད་པ་བྱེ་བྲག་གཤད་མཆོ་ཆེན་མོ་ལས་གསུངས་པ་ནི། འཆང་བ་དང་ནི་
 འབྲལ་བ་དང་། །དེ་བཞིན་ས་ནི་བཞོ་བ་དང་། །འིན་ཆེན་རེག་དང་མེ་ལ་རེག །
 སྤངས་ནས་ཟ་བར་བྱེད་པ་དང་། །ལྷོན་གྱིང་འཛིག་དང་གྱིང་གཙོད་དང་། །བྱིན་
 ལེན་མ་བྱས་ཟ་བ་དང་། །རྩ་སྟོན་མི་གཙོང་འདོར་བ་དང་། །དེ་བཞིན་གསོག་
 འཛིག་ཟ་བ་དང་། །ས་བོན་འཛོམས་དང་བསྐྱབ་པའི་གཞི། །བརྩ་པོ་རྣམས་ནི་མ་
 གཏོགས་པར། །སོ་སོར་ཐར་པར་བསྟན་པ་དག །སྤངས་པའི་རྟོགས་མཐུན་གྱིས་
 པར་བྱ། །ལྟན་ཅིག་དབྱར་ནི་གནས་པ་དང་། །གསོ་སྦྱོང་དགག་དབྱེ་བཅས་ལ་
 སོགས། །སྤངས་པ་ལ་བརྟེན་རྟགས་དང་ནི། །སྦྱོང་སྦྱོང་ཉེར་སྦྱོང་གྲོད་པ་དང་། །
 འདོད་དང་གཏོད་དང་འགྲོགས་པ་དང་། །མ་གུས་མི་སྦྱོང་གཞི་ལས་བྱུང་། །ཞེས་
 པ་སྟེ་སྟོམ་ཆོག་འདི་ནི་འདུལ་བའི་མདོའི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་དང་འོད་ལྡན་གཉིས་
 ཀར་དྲངས་གྱིང་། འཆང་བ་ལ་སོགས་པ་ལྟར་མཛད་དུ་གསུངས་པ་རྣམས་དང་།
 དག་རྒྱལ་གྱི་བསྐྱབ་པའི་གཞི་བརྩ་ལས་འདས་པའི་སྤངས་འདས་གྱི་ཉེས་པ་

རྒྱམས་མ་གཏོགས་པ། རྩ་བ་སོ་སོར་ཐར་པའི་མདོ་དང་གཞི་བརྩུ་བདུན་དང་།
 ལུང་རྒྱམ་འབྲེད་དང་། ལུང་ཐུན་ཆོགས་དང་། གཞུང་དམ་པ་རྒྱམས་ནས་གསུངས་
 པའི་བསྐྱབ་བྱ་དང་འགལ་བའི་ཉེས་པ་ཇི་སྟེད་ཅིག་ཡོད་པ་དེ་ཐམས་ཅད་དག་
 རྩལ་ལ་ཕྱོགས་མཐུན་གྱི་ཉེས་བྱས་སུ་གསུངས་ལ། དེ་ཐམས་ཅད་གྱི་གནད་བསྟུ་
 བ་བརྩུར་འདུ་བ་དང་། བརྩུ་བོ་དེ་ཡང་བསྟུ་ན་སྟོམ་པ་ཉམས་པའི་ཕྱོགས་མཐུན་
 དང་། བར་མ་རབ་བྱུང་ཉམས་པའི་ཕྱོགས་མཐུན་གཉིས་སུ་འདུ་བར་གསུངས་ལ།
 སྟོམ་པ་ཉམས་པའི་ཕྱོགས་མཐུན་ནི། སྟོག་གཙོད་ནས་གསེར་དདུལ་ལེན་པའི་
 བར་གྱི་བྱངས་འདས་རྒྱམས་གྱི་ཕྱོགས་མཐུན་གྱི་ཉེས་པ་རྒྱམས་སོ། །བར་མ་རབ་
 བྱུང་ཉམས་པའི་ཕྱོགས་མཐུན་ནི། ཉམས་པ་རྒྱམ་པ་གསུམ་དང་ཕྱོགས་མཐུན་
 པའི་ཉེས་པ་རྒྱམས་སོ། །ཡང་ཕྱོགས་མཐུན་གྱི་ཉེས་པ་རྒྱམས་བསྟུ་ན་སོ་སོར་
 ཉམས་པའི་ཕྱོགས་མཐུན་དང་། མཐའ་དག་ཉམས་པའི་ཕྱོགས་མཐུན་གཉིས་
 སུང་འདུའོ། །སོ་སོར་ཉམས་པའི་ཕྱོགས་མཐུན་ནི། སྟོག་གཙོད་ནས་མཁན་
 བོར་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ཉམས་པའི་བར་གྱི་བྱངས་འདས་སོ་སོ་དང་ཕྱོགས་
 མཐུན་པའི་ཉེས་པ་རྒྱམས་སོ། །མཐའ་དག་ཉམས་པའི་ཕྱོགས་མཐུན་ནི། རྒྱབས་
 འགྲོའི་བསྐྱབ་བྱ་ཉམས་པ་དང་། མཁན་སྟོབ་ལ་གྲུས་པ་ཉམས་པ་དང་། གཞི་
 གསུམ་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལས་འདས་པ་སོགས་སོ། །བྱེ་བྲག་བཤད་མཆོ་ཆེན་མོ་ནས་
 གསུངས་པའི་ཕྱོགས་མཐུན་གྱི་ཉེས་པ་མཐའ་དག་བརྩུར་བསྟུ་ལུགས་ནི། ཉགས་
 དང་ཞེས་སོགས་སྟོམ་ཆོག་ལྟར། ཉགས་ཀྱི་གཞི་ལས་བྱུང་བ་དང་། སྟོང་པའི་གཞི་
 ལས་བྱུང་བ་དང་། སྟོང་གྱི་གཞི་ལས་བྱུང་བ་དང་། ཡོངས་སྟོང་གྱི་གཞི་ལས་བྱུང་
 བ་དང་། བྱར་གཡང་གི་གཞི་ལས་བྱུང་བ་དང་། འདོད་པའི་གཞི་ལས་བྱུང་བ་

དང་། གཞོད་པའི་གཞི་ལས་བྱུང་བ་དང་། འགྲོགས་པའམ་གནས་པའི་གཞི་ལས་
བྱུང་བ་དང་། མ་གུས་པའི་གཞི་ལས་བྱུང་བ་དང་། མི་སྤྱོད་པའི་གཞི་ལས་བྱུང་བ་
ནམས་སོ། །རྟགས་ཀྱི་གཞི་ལས་བྱུང་བ་ནི། རྩ་མི་རུང་བ་རྩ་མོའི་བལ་དང་།
རས་བལ་སོགས་ལས་བྱས་པའི་ཆོས་གོས་འཆང་བ་དང་། ཆོས་གོས་ཆད་ལས་
ལྷག་པ་དང་། ཆད་ལས་རྒྱང་བ་བྱེད་པ་དང་། རྒྱགས་པ་དང་། ཆགས་པས་སེན་
མོ་འཆོས་པ་སོགས་དང་། རྒྱ་མཚན་པས་འབྲེག་པ་དང་། འདོམས་ཀྱི་སྤྱུ་འབྲེག་པ་
ལ་སོགས་པ་དང་། ལྷུང་བཟེད་ཟངས་ལས་བྱས་པ་དང་། ར་གན་དང་ཞ་ཉེ་
སོགས་ལས་བྱས་པ་འཆང་བ་དང་། ལྷུང་བཟེད་ཆད་ལས་ཆེ་བ་དང་། ཆད་ལས་
རྒྱང་བ་དང་། ལྷུང་བཟེད་ཁ་དོག་སྤྱུ་པོ་འཆང་བ་སོགས་རབ་རྒྱ་བྱུང་བའི་རྟགས་
དང་ཆ་ལྷགས་ལས་བརྒྱམས་ཏེ་གསུངས་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ལས་འདས་པའི་ཕྱོགས་
མཐུན་གྱི་ཉེས་བྱས་ཇི་སྟེད་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་དོ། །སྤྱོད་པའི་གཞི་ལས་བྱུང་བ་ནི།
ཆོས་གོས་ལ་སོགས་པ་ཡོད་བཞིན་དུ་སྤྱོད་པ་དང་། མི་རིགས་པ་སྤྱོད་པ་སོགས་
གོས་འཆོལ་བ་སོགས་ལས་བརྒྱམས་ཏེ་བསྐྱབ་བྱ་ལས་འདས་པའི་ཕྱོགས་མཐུན་
གྱི་ཉེས་བྱས་ཇི་སྟེད་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་དོ། །སྤྱོད་ཀྱི་གཞི་ལས་བྱུང་བ་ནི། བ་སོ་
ལས་བྱས་པའི་ཁབ་རལ་འཆང་བ་སོགས་སྟོད་སྤྱད་ལས་བརྒྱམས་ཏེ་བསྐྱབ་བྱ་
དང་འགལ་བའི་ཉེས་བྱས་ཇི་སྟེད་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་དོ། །འོངས་སྤྱོད་ཀྱི་གཞི་
ལས་བྱུང་བ་ནི། སྟོག་སྤྱུ་ཟ་བ་སོགས་བཟུང་བརྒྱུང་འོངས་སྤྱོད་ལས་བརྒྱམས་ཏེ་
བསྐྱབ་བྱ་དང་འགལ་བའི་ཕྱོགས་མཐུན་གྱི་ཉེས་བྱས་ཇི་སྟེད་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་
དོ། །བྱང་གཡེང་གི་གཞི་ལས་བྱུང་བ་ནི་ཆགས་སེམས་ཀྱིས་བརྒྱ་བ་དང་། རྒྱལ་
བ་དང་། རྒྱ་ལ་ཅེ་བ་དང་། རྟ་བགད་དུ་བྱེད་པ་སོགས་ལུས་ངག་གི་སྤྱོད་ལས་

བསྐྱེད་པ་ལས་བརྒྱུ་མཉམས་ཏེ་གསུངས་པའི་བསྐྱབས་པ་བྱ་དང་འགལ་བའི་ཕྱོགས་མཐུན་གྱི་ཉེས་བྱས་རི་སྟེད་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་དོ། །འདོད་པའི་གཞི་ལས་བྱུང་བ་ནི། བསམས་བཞིན་དུ་ཁུ་བ་འབྱེན་པ་དང་། བྱད་མེད་ལ་རེག་པ་དང་། ཐ་ན་བྱད་མེད་ལ་ཆགས་སེམས་གྱིས་མིག་ལྟ་བ་སོགས་དང་། དགོས་མེད་དུ་ཆོད་ལས་ལྟག་པའི་ཁང་པ་དང་། ཁང་ཆེན་ཅིག་པ་སོགས་འདོད་ཆགས་སྤོང་བྱིར་གསུངས་པའི་བསྐྱབས་པ་བྱ་དང་འགལ་བའི་ཕྱོགས་མཐུན་གྱི་ཉེས་བྱས་རི་སྟེད་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་དོ། །ཁང་པ་དང་། ཁང་ཆེན་ཅིག་པ་འདི་ལ་བྱུངས་འདས་སུ་འགྱུར་བའི་སྐྱབས་ཞིག་གྱང་ཡོད་པར་འདུལ་བའི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་ལས་གསུངས། གཞོད་པའི་གཞི་ལས་བྱུང་བ་ནི། གཞོད་པའི་བསམ་པས་མི་དང་དུང་འགྲོ་ལ་རེག་པ་དང་། དགོ་འདུན་གྱི་དབྱེན་བྱེད་པར་འདོད་ནས་སྐྱར་བ་འདེབས་པ་དང་། ཆོག་རྩལ་བོ་སྐྱབས་པ་སོགས་འཆོ་བ་སྤོང་བྱིར་གསུངས་པའི་བསྐྱབས་པ་བྱ་ལས་འདས་པའི་ཕྱོགས་མཐུན་གྱི་ཉེས་བྱས་རི་སྟེད་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་དོ། །འགྲོགས་པ་འཕམ་གནས་པའི་གཞི་ལས་བྱུང་བ་ནི། བྱིས་པ་དང་ལྟན་ཅིག་གནས་པ་དང་། ལུ་སྟེགས་དང་ལྟན་ཅིག་གནས་པ་དང་། ཆོས་འདི་པ་ཡིན་ཡང་དགོ་འདུན་གྱིས་བསྐྱེད་པ་སོགས་དང་། བསྐྱབས་བྱིས་པ་ལས་གཡེལ་བའི་ཕྱོགས་ངན་དང་ལྟན་ཅིག་གནས་ཤིང་འགྲོགས་པ་སོགས་ཕྱོགས་དང་འགྲོགས་ཚུལ་དང་། ཕྱོགས་དང་ལྟན་ཅིག་གནས་པའི་ཚུལ་ལས་བརྒྱུ་མཉམས་ཏེ་གསུངས་པའི་བསྐྱབས་པ་བྱ་ཆམས་དང་འགལ་བའི་ཕྱོགས་མཐུན་གྱི་ཉེས་བྱས་རི་སྟེད་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་དོ། །འདི་ནི་སྟོམ་པ་མཐའ་དག་ཉམས་ཤིང་འཛིག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱོགས་མཐུན་ཡིན་པར་གསུངས་ཏེ། ཚུལ་བྱིས་འཆལ་པ་སོགས་ཕྱོགས་ངན་དང་འགྲོགས་པ་ནི་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་ཉམས་པའི་གཞི་

ཡིན་པས་དགག་བྱ་གིན་ཏུ་ཆེ་བར་མཛད་དོ། །མ་གུས་པའི་གཞི་ལས་བྱུང་བ་ནི།
 མཁན་སློབ་དང་ཕྱོགས་ཚངས་པ་མཚུངས་པར་སྦྱོད་པ་རྣམས་ལ་མ་གུས་པ་དང་།
 སྐྱབས་འགོའི་བསྐྱབ་བྱ་ལས་འདས་པའི་ཕྱོགས་མཐུན་གྱི་ཉེས་པ་ཇི་སྟེད་ཡོད་པ་
 ཐམས་ཅད་དོ། །མཁན་སློབ་ལ་མ་གུས་པ་དང་སྐྱབས་འགོའི་བསྐྱབ་བྱ་ལས་
 འདས་པ་འདི་གཉིས་ལ་བྱུངས་འདས་སུ་འགྱུར་ཚུལ་དང་ཕྱོགས་མཐུན་དུ་འགྱུར་
 ཚུལ་གཉིས་ཡོད་ཅིང་། རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་དང་འོད་ལྡན་གཉིས་སུ་བཤད་ཚུལ་མི་
 འདྲ་བ་བྱུང་བས་དགག་སྐྱབ་གནང་གསུམ་གྱི་གནད་ལ་མཁས་པའི་འདུལ་འཛིན་
 མཁས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འདུལ་བ་ལུང་དང་བསྟན་ཏེ་ཞིབ་ཏུ་དབྱད་པར་བྱའོ། །
 ཕྱོགས་མཐུན་འདི་ནི་སྟོམ་པ་མཐའ་དག་འཛིག་པའི་ཕྱོགས་མཐུན་ཡིན་པར་
 གསུངས་ཏེ། འདི་ནི་གིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བས་མཁན་སློབ་བསྟན་ཚུལ་མདོར་བསྟུས་
 བྱིག་སྒྲར་བཛོད་ཟེན་ལ། སྐྱབས་འགོའི་བསྐྱབ་བྱ་མདོར་བསྟུས་བྱིག་འོག་ཏུ་བྱི་
 བར་བྱའོ། །མི་སྦྱོར་བའི་གཞི་ལས་བྱུང་བ་ནི། བསྐྱབ་པ་ཡོངས་སུ་སྦྱོར་བའི་
 ཐབས་གཞི་གསུམ་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལས་འདས་པའི་ཉེས་པ་ཇི་སྟེད་ཡོད་པ་ཐམས་
 ཅད་དེ། འདི་ཡང་སྟོམ་པ་མཐའ་དག་འཛིག་ཅིང་ཉམས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱོགས་
 མཐུན་ཡིན་པར་གསུངས་ཤིང་། འདི་ལའང་བཤགས་བྱའི་ཉེས་བྱས་དང་ཕྱོགས་
 མཐུན་གྱི་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་ཅིང་། གཞི་གསུམ་གྱི་ཕྱག་ལེན་ནི་
 རང་གི་བསྐྱབ་པ་ཡོངས་སུ་སྦྱོར་བ་དང་། རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་མི་རུབ་པའི་རྒྱལ་
 མཚན་དུ་གིན་ཏུ་གལ་ཆེ་ཞིང་མེད་དུ་མི་རུང་བ་ཡིན་པས། བསྟན་པ་ལ་གཅིས་
 པར་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱལ་འདི་ལ་བརྩོན་པ་མི་སྟོད་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཕྱོགས་
 མཐུན་གྱི་ཉེས་པ་རྣམས་གཞི་གང་དང་གང་ལས་འབྱུང་བའི་གནད་རྣམས་དག་

བཅོམ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དག་གིས་བཅུར་བསྐྱབ་པར་མཛད་པར་ནི་གིན་ཏུ་གནད་
 ཆེ་ཞིང་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡིན་པས། སློ་གྲོས་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱིས་འདི་དག་ལ་
 ཞིབ་ཏུ་དབྱེད་དེ་ངེས་པ་རྟེན་པར་བྱས་ལ་འདུལ་བའི་བསྐྱབ་ཁྲིམས་རྣམས་མ་
 ཉམས་པར་བསྐྱབ་པ་ལ་གཞན་གྱིས་བགྱི་བར་མི་རུས་པའི་གདེང་ཐོབ་པར་བྱའོ།
 ཁྱད་པར་སྒྲོམ་པ་མཐའ་དག་ཉམས་པའི་སྤྱོད་མཐུན་སྐྱབས་འགྲོའི་བསྐྱབ་བྱ་
 དང་འགལ་བའི་ཉེས་པར་འགྱུར་ཚུལ་ནི། སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་ནས་
 འཛིག་རྟེན་པའི་ལྷ་དབང་ཐུག་དང་དག་པོ་དང་ཁྱད་འཇུག་སྤྱོད་མཐུན་ལ་སྐྱབས་སུ་
 འཛིན་པ་དང་། ཆོས་ལ་སྐྱབས་སུ་བཟུང་ནས་སེམས་ཅན་ལ་གནོད་འཚེ་བྱེད་པ་
 དང་། འཚོ་བ་ཆོས་སུ་སྐྱབ་པ་དང་། ལུ་སྤྱོད་དང་ཐོན་གྱི་ཆོས་ལ་སྐྱབས་སུ་འཛིན་
 པ་དང་། དགོ་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་བཟུང་ནས་ལུ་སྤྱོད་མཐུན་ཅན་དང་འགྲོགས་པ་
 དང་། ཆོས་དང་འགལ་བའི་ཐོན་པོ་དང་འགྲོགས་པ་དང་། ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་
 མི་ཆོས་ཤིང་སྐྱར་བ་འདེབས་པའི་སྤྱོད་ལྷ་ཅན་དང་འགྲོགས་པ་སྤྱོད་མཐུན་སྤྱོད་གི་
 བྱིར་ཡང་མི་བྱ་བར་སྐྱར་དགོས་ཏེ། འཛིག་རྟེན་པའི་ལྷ་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་ནས་
 སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བའི་སྐྱབས་འགྲོ་ཉམས་པར་འགྱུར་ལ། སྐྱབས་
 འགྲོ་མེད་ན་ནི་མང་དུ་ཐོས་པ་སྤྱོད་མཐུན་ཡོན་ཏན་ཅི་ཡོད་ཀྱང་ནང་པ་སངས་རྒྱས་
 པའི་གངས་སུ་མི་རྟེན་ཅིང་། སྒྲོམ་པ་ཐམས་ཅད་གནས་པའི་གཞི་སྒྲོར་བ་ཡིན་
 པས་དེ་ལས་ཉམས་པ་དང་ཐུང་པ་གང་ཞིག་ཡོད། དེ་ལྷ་མིན་པར་དགོན་མཆོག་
 གསུམ་ལ་སྟིང་ནས་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་སྐྱབས་འགྲོ་རྣམ་པར་དག་པ་ཞིག་ཡོད་ན་
 བྱི་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པར་རྟེན་ཅིང་སྒྲོམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་དང་རྟེན་གནས་པ་
 དང་། རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱབས་སྐྱར་དུ་འཇུག་པ་དང་རྒྱད་ལ་ཡོན་ཏན་སྐྱར་

ལ་སྐྱེས་པ་རྣམས་ལྷུང་དུ་སྐྱེ་ཞིང་། སྐྱེས་པ་རྣམས་གོང་འཕེལ་དུ་འགོ་བ་དང་། མི་
དང་མི་མ་ཡིན་གྱིས་གྲགས་མི་རྟེན་ཅིང་ཅི་བསམས་པ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་ལ་
སོགས་པ་ཕན་ཡོན་ཆད་མེད་པ་གསུངས་པས། བདག་ལེགས་སུ་འདོད་པ་རྣམས་
གྱིས་སློ་གོས་དང་རྩལ་བ་དང་རྣམས་པ་ཅི་ཡོད་གྱིས་བསྐྱིམས་ཏེ་སྐྱབས་འགོའི་
བསྐྱབ་བྱ་མ་ཉམས་པར་བྱས་ལ་བསྐྱབ་ཁྲིམས་བསྐྱང་བ་ལ་འབད་དོ། །

འདི་ལྟར་སྐྱངས་འདས་སོ་དུག་གི་ ཞེས་པ་རྣམས་ནི་ཤེས་བྱས་ནས། །
སློག་གི་ཕྱིར་ཡང་སྤང་བར་བྱ། དེ་ལས་རྩ་བའི་ལྷུང་བ་བཞི་གསོར་མི་རུང་བ་
བྱུང་ན་ནི། །ཏ་ལའི་རྩེ་མོ་བཅད་པ་ལྟར། རྩོམ་པ་གཏན་ནས་གཏོང་བར་
འབྱུང། བྱི་དྲིའི་ཁ་ཟས་ལ་སོགས་པའི། ཞེས་པ་བྱུང་བ་རྣམས་ལ་ནི། ལྷུང་
བྱས་ལས་ལ་འགྲོད་སེམས་དང་། བྱིན་ཆད་མི་བྱེད་རྩོམ་སེམས་གྱིས། དགོ་
སློང་རྣམ་དག་བྱུང་འདུག་སྟེ། ལྷུང་བའི་མིང་རིགས་བརྗོད་ནས་ནི། བཤགས་པ་
ལན་གསུམ་སྟེང་ནས་བྱ། སྐྱངས་འདས་སོ་དུག་གིས་བསྐྱས་པའི། ལྷུང་བ་
དངོས་གཞི་མ་ཡིན་པའི། བློགས་མཐུན་ཉེས་པ་རྣམས་ལ་ནི། འགྲོད་དང་རྩོམ་
སེམས་ཡང་ཡང་བྱ། ཞེས་པ་ནི་ཉམས་ན་ཕྱིར་བཅོས་པའི་ཐབས་ཏེ། འདི་ནི་
འོག་ཏུ་སྟོན་ནོ། །

སྐྱང་ཐབས་བཞི་པ་བསྐྱབ་པ་ཡོངས་སུ་སྐྱོང་བའི་སློན་ནས་བསྐྱང་བ་ནི།
བསྐྱབ་པ་ཡོངས་སུ་སྐྱོང་བ་ནི། གསོ་སྐྱོང་དབྱར་གནས་དགག་དབྱེ་སྟེ། གཞི་
གསུམ་སློན་ནས་རང་རྒྱུད་སྐྱོང་། ཞེས་པ་སྟེ། བསྐྱབ་པ་ཡོངས་སུ་སྐྱོང་བའི་ཐབས་
ལ་གསོ་སྐྱོང་དང་། དབྱར་གནས་དང་། དགག་དབྱེ་གསུམ་སྟེ། དེ་ལ་དགོ་རྩལ་
གྱི་གསོ་སྐྱོང་བྱ་རྩལ་ནི། སྐྱིར་གསོ་སྐྱོང་ལ་ཞི་གནས་གྱི་གསོ་སྐྱོང་དང་། མཐུན་

པའི་གསོ་སྦྱོར་གཉིས་གསུངས་ཏེ། ཞི་གནས་ཀྱི་གསོ་སྦྱོར་ནི་དབེན་པའི་གནས་
 གུ་བསྐྱབ་པ་གསུམ་གྱིས་རང་རྒྱུད་འདུལ་བར་བྱེད་པ་སྟེ། ཉིན་མོ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་
 ལྷགས་ཉུང་ཞིང་། མཚན་མོ་ལྷག་ཅིང་གི་སྐྱེ་རྒྱུ་དང་། གནས་དབེན་ཞིང་ཡིད་དུ་
 འོང་ལ་འཛིགས་པ་མེད་པའི་ས་ཁྲོགས་སུ་འདུལ་བ་ནས་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་སྦྱོར་
 ཁང་དུ་སྦྱོར་བ་པའི་ཞལ་ཏ་པ་ཚོས་དང་མཐུན་པས་འགལ་རྒྱུན་སེལ་ཞིང་།
 མཐུན་རྒྱུན་ཚང་བར་བྱས་ནས་གཡེང་བ་མེད་པར་བསམ་གཏན་སྒྲོམ་པ་སྟེ། དེ་
 ཡང་དལ་འབྱོར་རྟེན་དགལ། འཆི་བ་མི་རྟག་པ། ལས་རྒྱ་འབྲས། འཁོར་བའི་
 ཉེས་དམིགས་རྣམས་བསམས་ནས། དེས་འབྱུང་ལྷགས་དྲག་དུ་བསྐྱེད་ཅིང་། རྩལ་
 ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་གནས་ནས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་སྐབ་པར་བྱེད་ན། ལུས་
 དན་པ་ཉི་བར་བཞག་པ་ལ་སོགས་པ་དན་པ་ཉི་བར་བཞག་པ་བཞི་དང་། ཡང་
 དག་པར་སྦྱོར་བ་བཞི་དང་། རྒྱ་འབྲུལ་གྱི་རྒྱུ་པ་བཞི་རྣམས་མན་རག་ལྟར་
 བསྐྱབས་ནས་ཞི་གནས་སྐབ་པར་བྱེད་པ་དང་། ཞི་གནས་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷག་
 མཐོང་བསྒྲོམས་ཏེ་འཁོར་བའི་རྩ་བ་བདག་འཛིན་སྤངས་པའི་ཐར་པ་སྐྱབ་པར་
 བྱེད་པའོ། །རྩལ་སྐྱས་ཀྱི་སྦྱོར་པ་ལ་སྦྱོབ་ན་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་དེས་འབྱུང་
 གི་བསམ་པས་རྩལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ་གཞིར་བཟུང་ནས། སེམས་ཅན་
 རྣམས་ལ་པ་མའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་ནས་དྲིན་དན་པ་དང་དྲིན་དུ་གཞོ་བའི་བསམ་
 པ་བསྐྱེད་ནས་ཡིད་འོང་གི་བྱམས་པ་བསྐྱབ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་པོ་
 དང་ལྷག་བསམ་དང་། དེ་དག་གིས་འཕངས་པའི་བྱང་རྩལ་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་ལ།
 སེམས་དེན་པོ་ཆེ་དེས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་རྩལ་སྐྱས་ཀྱི་སྦྱོར་པ་ཕྱིན་དྲག་ལ་
 སྦྱོབ་ཅིང་། བྱུང་པར་འཁོར་བའི་ཕུན་ཚོགས་གང་ལའང་ཞེན་པ་མེད་པར་འདོད་

པའི་ལུ་ལ་ལ་སེམས་སྤྱིར་འཕྲོ་བ་བསྐྱས་ནས་ནང་དུ་སེམས་གནས་པ་དགུའི་སྒོ་
ནས་ཞི་གནས་བསྐྱབ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷག་མཐོང་བསྒྲོམས་ཏེ་གནས་ལུགས་
ལ་དམིགས་པའི་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ཏིང་འཛིན་སྒྲོམ་པར་བྱེད་པ་སྟེ། མདོར་
ན་དཔེན་པའི་གནས་སུ་བྱང་རྒྱལ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་སྒྲོམ་པའོ། །

མཐུན་པའི་གསོ་སྦྱོང་ནི་ད་ལྟར་སྟེ་བོ་ཡོངས་ལ་གསོ་སྦྱོང་དུ་གྲགས་པ་
འདི་ཡིན་ཏེ། དགོ་རྒྱལ་གྱིས་གསོ་སྦྱོང་དེ་ནི་ལྟར་བྱ་བའི་རྒྱལ་ནི། འདུལ་བ་སུམ་
བརྒྱ་པ་ལས། མཚོད་རྟེན་བྱམས་དག་ཅི་རུས་བྱི་དོར་བྱ། །བདུག་པ་མེ་ཏོག་
དགམ་པ་བགྲམ་བྱས་ཏེ། །རང་གི་རྒྱད་བརྟག་ཐོག་མར་སྒྲོམ་བཙོན་གྱི། །མདུན་
དུ་ལྟང་བ་དག་ནི་བཤགས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཡར་རོ་མར་ངོའི་
གསོ་སྦྱོང་གང་ཡིན་གྱི་ཉིན་དགོ་འདུན་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་དང་། བྱིའི་བྱམས་ལ་
སོགས་པ་ཁོ་ར་ཁོར་ལུག་ཐམས་ཅད་ཆག་ཆག་དང་བྱག་བདར་ལེགས་པར་བྱ།
བྱག་བདར་ལ་ཕན་ཡོན་རྣམ་པ་ལྟ་འདུལ་བ་ལུང་ལས་གསུངས་ཏེ། རང་གི་
སེམས་དང་བ་དང་། གཞན་གྱི་སེམས་དང་བ་དང་། ལྟ་རྣམས་དགའ་བ་དང་།
མཛེས་པའི་ལས་གསོག་པ་དང་། ལུས་ཞི་གནས་ལྟའི་ནང་དུ་སྟེ་བའོ། །ཕན་ཡོན་
དེ་དག་བྲན་པར་བྱས་ནས་དུས་ཀྱི་དགོ་འདུན་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་ཉེ་འཁོར་
དང་བཅས་པ་ལ་ཆག་ཆག་དང་བྱག་བདར་བྱ་བ་ལ་བཙོན་པར་བྱ་ཞིང་། ལྷག་
པར་གསོ་སྦྱོང་གི་ཉིན་བྱག་བདར་ལེགས་པར་བྱས་ལ་སྦྱང་རུལ་དང་། ཇི་བཟང་
གི་རྒྱས་བྱག་པ་དང་། དགོན་མཚོག་གི་སྤྱན་སྐྱར་མེ་ཏོག་དང་། བདུག་སྒོས་དང་།
མར་མེ་དང་། ལྟ་བཞོས་སོགས་མཚོད་པ་ཅི་འབྱོར་བཤམས་ལ། རང་གི་རྒྱད་ལ་
བརྟགས་ནས་སྒྲོམ་ཆོག་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་བྱངས་འདས་གྱི་ཉེས་པ་རྣམས་དང་།

དེ་དག་གི་ཆར་གཏོགས་དང་། བྱོགས་མཐུན་གྱི་ཉེས་པ་རྣམས་བྱུང་མ་བྱུང་ལེགས་
 པར་བརྟགས་ལ་ཉེས་པ་གང་བྱུང་བ་བཤགས་པར་འོས་པ་རྣམས་བཤགས།
 བསྐྱམས་པར་འོས་པ་རྣམས་བསྐྱམས་ནས་རྒྱད་ཡོངས་སུ་དག་པར་བྱས་ཏེ་གསོ་
 སྦྱོང་བྱ་དགོས་ལ། དེའི་གོ་རིམ་ཡང་ཐོག་མར་བཤགས་པ་བྱས། དེའི་རྗེས་སུ་
 གསོ་སྦྱོང་དངོས་གཞི་བྱ་སྟེ། བཤགས་པ་བྱེད་ཚུལ་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པས་རི་
 ལྟར་མཛད་པའི་བྱག་བཞེས་ལྟར་ལོགས་སུ་གསལ་ཞིང་། གསོ་སྦྱོང་དངོས་གཞི་
 བློ། མཁན་པོ་སོགས་དག་སྦྱོང་རྣམ་དག་གང་ཡང་རུང་བའི་མདུན་དུ་བྱག་བཅའ་
 ཏེ་སྟུན་གསན་པའས་ནས། མཁན་པོ་དགོངས་སུ་གསོལ། དེང་དགེ་འདུན་གྱི་
 གསོ་སྦྱོང་བཅོ་ལྔ་པ་ལགས་ཏེ། བདག་དགེ་ཚུལ་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བའི་ཡང་
 གསོ་སྦྱོང་བཅོ་ལྔ་པ་ལགས་ན། བདག་དགེ་ཚུལ་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བའི་བར་
 ཆད་གྱི་ཆོས་རྣམས་ཡོངས་སུ་དག་གོ་ཞེས་བདག་མཆིའོ། །བདག་ཡོངས་སུ་དག་
 པར་མཁན་པོས་གཞུང་དུ་གསོལ། ཞེས་ལན་གསུམ་བཞེད། ཐབས་ལེགས་བྱ།
 གཞན་མཆོས་འབྲེལ་ཡོད་ན་སྟོབ་དཔོན་ཞེས་པ་དང་། ཆོས་འབྲེལ་མེད་པ་ལ་
 གནས་བརྟན་ཞེས་བཞེད་དོ། །སྐྱགས་ཆོག་འདི་འདུལ་བ་འོད་ལྡན་ལས་འབྱུང་
 ཞིང་། སྟོན་དག་བཅོམ་པ་དག་གིས་མཛད་པ་ཡིན་པར་གསུངས། གསོ་སྦྱོང་གི་
 གཙོ་བོ་དག་སྦྱོང་རྣམས་གྱིས་རྒྱད་དག་པར་བྱས་ཏེ་སོ་ཐར་གྱི་མདོ་འདོན་པ་ཉིད་
 ཡིན་ཡང་། དགེ་ཚུལ་རྣམས་གྱིས་ཀྱང་གསོ་སྦྱོང་ངེས་པར་བྱ་དགོས་པ་རྒྱ་མཚན་
 དང་བཅས་འོད་ལྡན་ལས་ཞིབ་དུ་འབྱུང་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་དབྱར་གནས་དང་།
 དགག་དབྱེ་ཡང་ངེས་པར་བྱ་དགོས་གིང་གཞི་གསུམ་སོ་སོའི་སྟོན་གྱི་བྱུང་བ་དང་།
 སྟོན་པས་རི་ལྟར་བཅའ་བ་མཛད་པ་ཚུལ་དང་། སོ་སོའི་དགོས་པ་དང་། ཆོག་རི་

ལྷར་བྱ་བའི་ཚུལ་དང་སོ་སོའི་བསྐྱབ་བྱ་ནམས་ཞིབ་པར་གཞི་གསུམ་གསལ་བྱེད་
དུ་བྱིས་ཟིན་པས་དེ་ཉིད་བརྟ་བར་བྱའོ། །

སྤྱང་ཐབས་ལྷ་པ་བདེ་བར་གནས་པའི་རྒྱན་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་བསྤྱང་བ་
ནི། བདེ་བར་གནས་པའི་རྒྱན་བསྟན་པ། །ཟས་གོས་གནས་མལ་སྒྲན་ནམས་
ལ། །འདྲོད་ཞེན་ཆེན་པོས་འཛོལ་བ་དང་། །ཏ་ཅང་ཚོག་མི་ཤེས་པ་སྤང་། །དག་
བའི་སྦྱོར་བ་ལྟར་ཡིན་ཆེ། །ཁེར་སྒྲས་ལོངས་སྦྱོད་མི་གནས་པ། །ངལ་ཞིང་དུ་བ་
བའི་མཐའ་ཡས་སྤང་། །ཞེས་པ་སྟེ་ཚོས་གོས་དང་། ལྷང་བཟེད་དང་། གདིང་བ་
དང་། རྒྱ་ཚགས་ལ་སོགས་པ་འཛོལ་བའི་ཡོ་བྱད་སྟོན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་གྱིས་རི་ལྷར་
གནང་བ་ནམས་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་བཅང་དགོས་ཤིང་། འཛོལ་བའི་ཡོ་བྱད་དེ་
དག་ཡོད་བཞིན་དུ་ཚོག་མི་ཤེས་པར་འདྲོད་ཞེན་ཆེན་པོས་མང་དུ་འཛོལ་བ་དང་།
བཟང་པོ་དང་ཁྱད་པར་འཕགས་པ་འཛོལ་བ་དང་། ཡོད་བཞིན་དུ་ལོངས་སྦྱོད་མི་
རྒྱས་པར་ངན་ངོན་དང་ལྷལ་ལྷལ་བྱིན་རྒྱབས་མི་ཆགས་པ་གྱོན་པ་དང་། ངལ་ཞིང་
དུ་བ་བའི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པ་མི་བྱ་བར་མཐའ་གཉིས་སུ་མ་ལྟར་བར་བྱ་ཞིང་།
ཚོས་གོས་སོགས་སོ་སོའི་མཚན་དོན་དང་། སྟོན་པས་རི་ལྷར་གནང་བ་ནམས་དྲན་
པར་བྱ་དགོས་པས། ལྷ་གོས་དང་མཐའ་གོས་ལ་བྱིམ་པ་དང་སྟེ་སྟེགས་ཅན་ལས་
ཉགས་ཁྱད་པར་དུ་གྱུར། དག་སྦྱོར་གི་དྲན་པ་གསོ། སྤྱང་བྱ་དང་། ཤ་སྤྱང་དང་།
རྒྱང་དང་ཉི་མ་ལ་སོགས་པའི་ཚ་གྲང་གི་རེག་པ་ལས་སྦྱོབ་པའི་གོས་སུ་སྟོན་པས་
གནང་བ་ཡིན་སྟམ་དུ་དྲན་པར་བྱ་ཞིང་། གཞན་ཡང་། ལུང་མ་མོ་ལས། དྲེགས་
པའི་བྱིར་མ་ཡིན། རྒྱགས་པ་བསྐྱེད་པའི་བྱིར་མ་ཡིན། གཞག་པའི་བྱིར་མ་ཡིན་
གྱི། འདི་ལྷར་སྤྱང་བྱ་དང་། སྤྱང་མ་དང་། རྒྱང་དང་། ཚ་བ་དང་། སྦྱལ་ལ་སོགས་

པས་རེག་ན་མི་བདེ་བའི་གཉེན་པོའི་ཕྱིར་དང་། རོ་ཆ་དང་། ཁྲིལ་བ་གཡོགས་
 པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་དང་། གཞན་ཡང་། མདོ་ལས། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རབ་
 ཏུ་བྱུང་བས། བན་ཡོན་ལ་དགའ་བ་བཅུས། ཆོས་གོས་ལུས་ལ་བཅང་བར་བྱ་སྟེ།
 བཅུ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། རོ་ཆ་ཞིང་འཛེམ་བས་བགྱི་བ་དང་། ཤ་སྒྲུང་དང་།
 སྒྲུང་བྱ་དང་། རྒྱུང་དང་། ཉི་མ་དང་། སྤྲིག་སྒྲུལ་གྱིས་རེག་པར་འགྱུར་བ་གཡོགས་
 པ་དང་། དགེ་སྦྱོང་གི་ཁ་དོག་དང་། ཏྲགས་བསྟན་པ་དང་། རུར་སྒྲིག་འདི་དག་ནི་
 ལྟ་དང་མི་དང་ལྟ་མ་ཡིན་ཏུ་བཅས་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་མཚོན་རྟེན་ཡིན་ནོ་སྟེ།
 བས་མཚོན་རྟེན་གྱི་ཕྱིར་ཡང་དག་པར་གཟུང་བར་བྱ་བ་དང་། འདི་དག་ནི་ཡིད་
 འབྱུང་བ་དང་། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་ཁ་དོག་བསྒྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། འདི་དག་
 ནི་འདོད་ཆགས་གྱིས་ཁ་བསྒྱུར་བ་མ་ཡིན་པ་དང་། འདི་དག་ནི་ཉེ་བར་ཞིབ་དང་
 མཐུན་པ་ཡིན་གྱི། འདི་དག་ནི་ཉོན་མོངས་པ་འབར་བ་དང་མཐུན་པ་མ་ཡིན་པ་
 དང་། རུར་སྒྲིག་འདི་དག་གིས་དགྱིས་ཤིང་གཡོགས་ནས་སྤྲིག་པ་ལས་ལྟོག་པར་
 བྱ་བ་དང་། ལེགས་པར་བྱ་བའི་ལས་བྱ་བ་དང་། ཆོས་གོས་གྱི་ཆེ་བར་སྦྱོར་བ་ལ་
 བརྩོན་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་དང་། རུར་སྒྲིག་འདི་དག་འཕགས་པའི་ལམ་གྱི་
 ཆོགས་དང་མཐུན་པ་ཡིན་པར་ཤེས་ནས། ཅི་ནས་སྐད་ཅིག་གཅིག་ལ་ཡང་རྟོག་
 པ་དང་འགྲོགས་པར་མི་བྱ་བ་དང་། རུར་སྒྲིག་རྣམས་བཅང་བར་བྱ་བ་སྟེ། ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་དམིགས་རྣམ་རྣམས་ཡང་ཡང་དྲན་ཏེ། བདག་གོས་འདི་ལྟ་བུ་
 བྱོན་བཞིན་ཏུ་ཉོན་མོངས་དང་ཉེས་སྦྱོད་ལ་འཇུག་པ་ག་ལ་རིགས་སྟུམ་དུ། ཆོས་
 གོས་མཐོང་བ་དང་། ཡིད་ལ་དྲན་པ་ཅམ་གྱིས་ཉོན་མོངས་དང་ཉེས་སྦྱོད་སྒྲོག་པ་
 དང་། དེས་འབྱུང་སྟེ་ཞིང་ཚུལ་བྱིམས་ལ་དྲན་པ་བསྐྱལ་བྱས་པ་ཞིག་བྱ། གོས་

བགོ་བའི་ཚེ་མཐར་གོས་ཏེ་ཅང་བརྟེངས་པ་ཤུས་མོ་མ་ཐེན་པ་དང་། ཏེ་ཅང་
 འཛོལ་བ་ཡོང་བུ་ལས་ཐལ་བ་དང་། གཡོས་གཡོན་དང་རྒྱབ་མདུན་རྣམས་མ་
 རྟོམས་པར་ཕྱོགས་གཅིག་ནར་བ་དང་། ཤམ་ཐབས་ཀྱི་ཅེ་མོ་སྐྱ་རགས་ཀྱི་བར་
 བར་ནས་ཐོན་པ་དང་། ཅེ་མོ་འོག་ཏུ་འཕྱང་བ་དང་། རྟོད་གཡོགས་ཏེ་ཅང་བརྟེངས་
 པ་དང་། ཏེ་ཅང་ནར་བ་སོགས་གོས་བགོ་རྒྱུ་འདུལ་བ་ནས་གསུངས་པ་དང་
 འགལ་བའི་སྟོན་རྣམས་སྤངས་ཏེ། རྟོད་གཡོགས་སྤང་གཡོགས་གཉིས་ཀ་རྒྱུ་
 བོར་བགོ་ཞིང་། ཤམ་ཐབས་བགོ་རྒྱུ་ལ་སྟེ་པ་སོ་སོ་ལ་མི་འདྲ་བ་ཡོད་ཀྱང་།
 ཐམས་ཅད་ཡོད་སྟེ་ཕྱི་སྟེ་པའི་ལུགས་འདི་ལ་ཤམ་ཐབས་ཀྱི་མདུན་ཁུ་གང་པན་
 རྒྱན་བསྟོལ་ཏེ་ལེབ་མོར་བྱ་བ་དང་། ཟུར་གཉིས་སུ་ཚོམ་བུ་གཉིས། རྒྱབ་ཕྱོགས་
 གཅིག་ནས་དྲིམ་ཏེ་ཆལ་པར་བཞག་ནས་གྲོན་པ་ཡིན་ཞེས་སྟོན་གྱི་འདུལ་
 འཛིན་མཐས་པ་འགའ་ཞིག་གིས་གསུངས་ཏེ། རྟེན་བཅུན་ཅོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་ཕྱག་
 ལེན་དེར་སང་གི་བར་མ་ཉམས་པ་འདི་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ལྷུང་བཟེད་ཀྱང་
 ཚད་དང་ལྷན་པ་ཞིག་ངེས་པར་འཆང་དགོས་ཤིང་། དེ་ཡང་ཁྱིམ་པའི་ཁ་ཐོར། ལུ་
 རྟེགས་ཀྱི་སྤོང་ཐོར། རབ་བྱུང་དམན་པ་གཞན་ལས་སྟོད་སྟུང་གྱི་རྟགས་བྱུང་པར་
 ཅན་དུ་གྱུར་པ་ཡིན། འདི་ཟས་ཀྱིས་འགོངས་པ་བཞིན་དུ་རང་གི་ཤེས་རྒྱུད་ཡོན་
 ཏན་གྱིས་འགོངས། འདིའི་ནང་ནས་ཟས་ལ་ཡོངས་སྟོད་པ་བཞིན་དུ་ཚོས་ལ་
 ཡོངས་སྟོད། མཐའ་གཉིས་སྤངས་པའི་བསོད་སྟོམས་སྟོད་པའི་དོན་དུ་སྟོན་པས་
 གནང་བ་ཡིན་སྟེ་ལྷུང་ཡང་ཡང་བྲན་པར་བྱ། དེ་ལྷུང་བྲན་བཞིན་དུ་ལྷུང་བཟེད་
 ནས་ཟས་ལ་ཡོངས་སྟུང་ན་ཟས་ཐོས་པ་དེ་ཡང་སྟོན་པའི་བཅས་པ་སྤང་བ་དང་
 རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་སྤོང་ཞིང་། སྟོན་བདག་ལ་པན་གདགས་པ་སོགས་པན་

ཡོན་ཆེན་པོར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྟན་ཡང་གང་བྱུང་མི་བྱ་བར་འདུལ་བ་
 བས་བཤད་པའི་ཆད་དང་ལྷན་པ་དང་། སྟན་དམའ་ཡང་ཉིས་རིམ་བྱ་མི་རུང་ཞིང་།
 གདིང་པ་ནི་སྟན་གྱི་གངས་སུ་མི་བགང་བས་སྟན་གྱི་སྟེང་དུ་གདིང་བ་བཏིངས་ཏེ།
 སྟན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་དེས་རི་ལྟར་གནང་བ་དང་རི་ལྟར་བཅས་པ་རྣམས་རྗེས་སུ་
 དན་པར་བྱས་ཏེ་འདུག་པར་བྱའོ། །ལུས་སྟོག་གི་ཕྱིར་དུ་གནང་བའི་སྟན་ནི་རྣམ་
 པ་བཞི་སྟེ། དུས་རུང་གི་སྟན་དང་། བྱམ་ཆོད་དུ་རུང་བའི་སྟན་དང་། སྟན་ཞག་
 བདུན་པ་དང་། རི་སྟོང་འཛོམས་བར་དུ་བཅང་བའི་སྟན་རྣམས་སོ། །དུས་རུང་གི་
 སྟན་ནི། བྱེ་དང་། འབྲས་ཆན་དང་། འཁུར་བ་ལ་སོགས་པ་གོང་དུ་བཤད་པའི་
 བཟའ་བ་དང་། བཅའ་བ་དང་། རྗེ་གྲ་དང་བཏུང་བ་རྣམས་སོ། །བྱམ་ཆོད་དུ་རུང་
 བའི་སྟན་ནི། ཚོ་ཆ་དང་། རྩ་ཤིང་གི་འབྲས་བྱ་དང་། རྩ་ཤུག་དང་། ཨ་ཤར་ཐ་
 དང་། ཨ་དུས་ར་དང་། རྩལ་འགྱུར་དང་། རྩལ་རྩ་དང་། འབྲ་ཀོའི་བཏུང་བ་
 རྣམས་ནི་སྟན་གྱི་དྲང་སྟངས་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་ཤིང་། ཐུབ་པས་གནང་བའི་བྱམ་
 ཆོད་དུ་རུང་བའི་བཏུང་བར་གསུངས། ཨ་ཤར་དང་ཨ་དུས་ར་སོགས་ནི་ཡུལ་དུས་
 ཀྱིས་མི་རྟོག་ཅིང་། བོད་ཡུལ་འདིར་རྩ་རྗེའི་བཏུང་བ་ནི་བྱམ་ཆོད་དུ་རུང་བའི་
 བཏུང་བ་ཡིན་པར་སྟོན་གྱི་དམ་པ་མང་པོས་གསུངས། གཞན་ཡང་རྩལ་འགྱུར་འབྲ་
 སོགས་ལས་བྱུང་བའི་བཏུང་བ་དང་། ཞོའི་ཁ་རྩ་དང་། རྩར་ཁ་དང་། རྩལ་མོའི་
 བཏུང་བ་ལ་སོགས་པ་བྱམ་ཆོད་དུ་རུང་བའི་བཏུང་བ་མང་ངོ་། །ཞག་བདུན་པའི་
 སྟན་ནི། ལུ་རམ་དང་། རྩལ་མར་དང་། སྟེང་ཅི་བསྟོལ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །འཛོ་
 བའི་བར་དུ་བཅང་བའི་སྟན་ནི། ཨ་རུར་དང་། སྟེང་རུར་དང་། བ་རུར་སོགས་རྩ་
 བ་དང་འབྲས་བུའི་སྟན་རྒྱུ་མཁྱིས་བད་ཀན་སོགས་ཀྱི་འདུས་ནད་སེལ་བའི་སྟན་

དུ་ཡུང་ལས་གསུངས་པ་རྣམས་སོ། །སྤྲེལ་དེ་དག་ལ་ཡོངས་སྤྱོད་པའི་ཚུལ་ལ་རྣམ་
 པ་ལྟ་སྟེ། དག་བཅོམ་པ་རྣམས་ནི་བདག་པོའི་ཚུལ་གྱིས་ཡོངས་སྤྱོད་པ་དང་།
 རྒྱན་དུ་ཞུགས་པ་སོགས་སྤྱོད་པ་འཕགས་པ་རྣམས་ནི་བྱིན་པ་ལེན་པའི་ཚུལ་གྱིས་
 ཡོངས་སྤྱོད་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་ལྷན་ཞིང་ཁ་ཏོན་དང་
 བསམ་གཏན་ལ་བརྩོན་པ་རྣམས་ནི་རྗེས་སུ་གནང་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཡོངས་སྤྱོད་པ་
 དང་། ལེ་ལོ་ཅན་རྣམས་ནི་བྱ་ལོན་གྱི་ཚུལ་གྱིས་ཡོངས་སྤྱོད་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་
 འཆལ་པ་རྣམས་ནི་ཕྱགས་བསྐྱེད་མ་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཡོངས་སྤྱོད་པ་སྟེ་ལྟ་
 གསུངས་སོ། །དུས་རུང་གི་སྤྲེལ་དེ་དག་ལ་ཡོངས་སྤྱོད་པའི་ཆོ་ཁ་དང་ལག་པ་
 བརྒྱས་ཏེ་གཙང་སྤྱོད་ལྷན་པར་བྱས་ལ་གོས་ལེགས་པར་བགོས་ནས་སྤྲེལ་གྱི་
 འདྲུ་གེས་བཞག་སྟེ་ཡོངས་སྤྱོད་དགོས་ཤིང་། གཞན་ཡང་འདྲུ་གེས་བཅུ་འདུལ་བ་
 ཅས་གསུངས་ཏེ། ཟས་ནི་ཡུང་ལ་སོགས་པ་མི་གཙང་བ་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་
 འབྱུང་བ་དང་། འབྲས་ཆན་ནི་སྤོང་བ་དང་། བྱེ་ལ་སོགས་པ་ནི་རུས་བྱེ་ལ་སོགས་
 པ་དང་འདྲ་བའི་ཕྱིར་འདྲ་བ་དང་། བཟའ་བཏུང་ཆོས་ནས་རྣག་ཁྲིག་སོགས་སུ་
 འགྱུར་བའི་ཕྱིར་འགྱུར་བ་དང་། ཟས་ལ་བརྟེན་ནས་འཐབ་ཚོད་སོགས་འབྱུང་བ་
 ཕྱིར་ཆོལ་བ་དང་། བཤང་གཅི་སོགས་ཤིན་ཏུ་སྤྲོད་པ་དང་རྒྱ་མཐུན་པ་དང་།
 ཟས་ལ་བརྟེན་ནས་སྤོང་བ་སོགས་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་
 ཉོན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་དང་། ཆོགས་ཆེན་པོས་རྒྱུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར་
 བཅོལ་བ་དང་། འབྲུ་ལ་སོགས་པ་ཆོགས་ཆེན་པོས་གྲུབ་ཀྱང་གཡོ་བ་སོགས་
 གཞན་ལ་རག་ལས་པ་དང་། ཟས་ལོག་པར་ཞུ་བས་རིམས་ནད་ལ་སོགས་པ་
 འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ནད་དང་བཅས་པ་དང་། བཟའ་བཏུང་རྣལ་མར་ཞུ་ཡང་ཆ་གཅིག་

ལུས་ཀྱི་མེས་བསྐྱེག། ཁྱེ་གཅིག་བཤང་གཅིར་འགྱུར། ཁྱེ་གཅིག་ལུས་ཀྱི་སྤྱོད་ལུ་
 དག་གིས་ཟ། ཁྱེ་གཅིག་ཁོ་ནས་ལུས་བརྟན་པར་བྱེད་པའི་བྱིར་སོ་སོར་འགྲོ་བའི་
 འདུ་ཤེས་ཏེ། ཟས་ལ་སྤྱོད་པའི་གཉེན་པོར་འདུ་ཤེས་དེ་དག་བཞག་ཅིང་དུན་
 བཞིན་དུ་བཟའ་བཏུང་བྱེད། རྒྱལ་སྐྱེས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལ་སྤྱོད་པ་ཡིན་ན་སྤྱིར་སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པའི་བསམ་པ་དང་། སྐྱོས་སུ་ལུས་ཀྱི་སྤྱོད་ལ་གནས་
 སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་ཏུ་ཕན་གདགས་པའི་བསམ་པ་དང་ལྟན་པས་འདུལ་བ་
 བྱས་བཤད་པའི་ཀུན་སྤྱོད་ནམས་མ་འཕྲུག་པར་བྱས་ལ་ཡོངས་སྤྱོད། ལུང་གིས་
 དཀོན་མཆོག་མཆོད་པ་དང་། འཕྲོག་མ་ལུ་བཅས་ལ་སྤྱོད་པ་དང་། མཚུག་ཏུ་
 ཆངས་ལུ་གཅིག་ལྟག་ལ་རེ་བ་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་སྤྱོད་པར་བྱ། ལྟག་གི་ཆངས་ལུ་
 འདི་བྱ་རྟོག་དམ་ཁྱི་ལྟ་ལུ་འདི་ལ་སྤྱོད་ལ་འདི་ལ་མི་སྤྱོད་སྤྱུམ་དུ་དམིགས་བསམ་ལ་
 བསྐྱོ་བ་བྱེད་མི་རུང་སྟེ། སྤྱོད་དགེ་སྤྱོད་ཞིག་ཟས་ཟ་བའི་ཆོ་བྱ་རྟོག་ཞིག་དང་།
 དུད་འགོ་གཞན་ཡང་ཡོད་པ་ལ། དགེ་སྤྱོད་དེས་ལྟག་གིས་ཆངས་ལུ་བྱ་རྟོག་ལ་མ་
 བྱིན་པར་དུད་འགོ་གཞན་ཞིག་ལ་བྱིན་པས། བྱ་རྟོག་རན་སེམས་སྤྱོད་ཏེ་རྒྱན་
 པའི་དཔོན་ཞིག་ལ་དགེ་སྤྱོད་འདི་ལ་གསེར་མང་དུ་འདུག་པས་ཆོམས་ཤིག་ཅེས་
 བསྐྱབས་ནས། རྒྱན་པོས་དགེ་སྤྱོད་བཅོམ་པ་ཞིག་བྱུང་བ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྟག་
 གི་ཆངས་ལུ་དམིགས་བསམ་ལ་ཅན་དུ་མི་བསྐྱོ་བར་ལྟག་ལ་རེ་བ་གང་ཡང་རུང་བ་
 ལ་སྤྱོད་དགོས་པར་གསུངས། ཟས་ཟོས་ཟིན་ནས་ཁ་བརྒྱ་ཁྱིང་ཡོན་བསྐྱོ་བ་དང་།
 སྤྱོད་པའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་འདོན་པ་སོགས་ལུང་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱའོ། །
 དེ་བཞིན་དུ་ཀུན་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་རང་དགར་མི་བྱ་བར་མཁན་པོ་བཞུགས་ན་
 མཁན་པོ་དང་། མ་བཞུགས་ན་འདུལ་འཛིན་མཁས་པ་གཞན་ལ་བྱ་བ་ཐམས་

ཅད་ལྷ་ཞིང་བྱེད་དགོས་པར་གསུངས། ལྷག་པར་དགོ་ཚུལ་ནི་དགོ་སྒྲོང་གི་འཁོར་
 ཏུ་སྟོན་པས་གནང་བ་ཡིན་པས་མཁན་སྒྲོབ་དགོ་འདུན་དང་བཅས་པ་ལ་གྲུས་པ་
 དང་། རིམ་གྱི་ཚུལ་བཞིན་ཏུ་བྱ་དགོས་ལ། དགོ་སྒྲོང་རྣམས་ལ་བྱིན་ལེན་དང་།
 རུང་བ་བྱ་ཚུལ་སོགས་འདུལ་བ་ནས་རི་ལྷོར་གསུངས་པ་རྣམས་ལེགས་པར་ཤེས་
 པར་བྱས་ལ་ལག་ལེན་ལ་ཅི་ཐེབས་བྱ། དེ་ཡང་བྱིན་ལེན་བྱ་བའི་ཚུལ་ནི་གཙང་
 སྒྲོང་ལྷན་པས་དགོ་སྒྲོང་གི་མདུན་ཐད་དང་ཏུ་ལུས་བཏུང་ཅིང་གྲུས་པ་དང་ལྷན་
 པས་ལག་པ་གཉིས་གྱིས་འབུལ། དེ་ལྟ་མེན་པར་དགོ་སྒྲོང་ལས་མཐོ་བའི་ཕྱོགས་
 སུ་འདུག་པ་དང་། སྒོ་གཡས་གཡོན་ནས་འབུལ་བ་དང་། མེས་བར་ཏུ་ཆོད་པ་
 དང་། རྒྱས་བར་ཏུ་ཆོད་པ་དང་། བདག་པོས་བར་ཏུ་ཆོད་པ་དང་། ལྷག་ནས་
 མཁའ་དང་། དཔངས་སོར་བཞི་ཡན་གྱི་རགས་པས་བར་ཏུ་ཆོད་པ་སོགས་ལ་
 བྱིན་ལེན་མི་ཆགས་པར་གསུངས། རུང་བ་བྱེད་ཚུལ་ལ་མེས་རེག་པ་དང་། མེན་
 མོས་མ་ཐུང་བ་དང་། བེ་ཙོ་སོགས་གྱིས་མ་ཐུང་བ་དང་། མཚོན་གྱིས་མ་ཐུང་བ་
 དང་། ཤིན་ཏུ་རྟིངས་པ་དང་། ར་བ་ནས་ཐུང་བ་དང་། བཀས་པ་དང་། དཀྱུམ་པ་
 དང་། བཅད་པ་དང་། ས་བོན་མེད་པར་བྱེད་པ་དང་བཅུ་ཡོད་ལ། རུང་བ་བཅུ་པོ་
 དེ་བྱེད་ཚུལ་ནི། མེས་རུང་བ་ནི་སྤྱི་ལ་བྱས་པས་ཆོག་ཅིང་། རུང་བ་གཞན་མ་
 རྣམས་རེ་རེ་ནས་བྱ་དགོས་པར་གསུངས། མེས་རུང་བ་བྱེད་ཚུལ་ནི། དགོ་སྒྲོང་
 རྣམས་འབྲུལ་ལོངས་སྤྱོད་པའམ། སྤྱིན་སྤྱེག་སོགས་གྱི་ཕྱིར་དགོ་ཚུལ་ལ་རུང་བ་
 འཛུལ་ན། འབྲུལ་འདི་དག་ལ་མེ་འདིས་རེག་ཅིག་ཅེས་བརྗོད་མི་རུང་སྟེ། དེ་ལྟར་
 བྱས་ན་དགོ་སྒྲོང་ལ་མེ་རེག་གི་ཉེས་བྱས་འབྲུང་བས། དགོ་ཚུལ་འདུལ་བའི་བརྗོད་
 ཆད་ཤེས་པ་ལ་འདི་དག་ལ་རུང་བ་གྱིས་ཤིག་ཅེས་བརྗོད། དེ་ནས་དགོ་ཚུལ་གྱིས་

འབྲུ་དེ་རྣམས་སྟོད་གཅིག་ཏུ་སྦྲངས་ནས་འབྲུ་དེའི་སྤྱོད་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་དུ་མེས་རེག་
 པར་བྱས་པས་རུང་བར་འབྱར་གྱི། འབྲུ་རེ་རེ་ནས་མེས་རེག་མི་དགོས་པར་
 གསུངས། དེ་བཞིན་དུ་སྦྲང་བཅད་ལ་སོགས་པའི་རུང་བ་གཞན་རྣམས་ཀྱང་བྱེད་
 རྒྱུ་ཤིས་པར་བྱའོ། །ཐུན་ཚོད་དུ་རུང་བའི་སྤྱན་ལ་ཡོངས་སྟོད་རྒྱུ་ལོ། ཇི་ལྟ་བུ་
 ལ་མཚོན་ན། དེ་དག་རྒྱུ་ལྱིས་བསྐྱོལ་ཞིང་ཚགས་ཀྱིས་བཅགས་ནས་རུང་རྒྱུ་
 བཟབ་སྟེ་ཡོངས་སྟོད་དགོས་ལ། དེ་ཡང་སྟོད་དུས་སུ་རྩ་སོགས་འབྱུང་བ་ལ་
 རུང་རྒྱུ་འདེབས་མི་དགོས་ཤིང་། ཉིན་གྲང་ཡོལ་ནས་བྱི་དྲོའི་དུས་སུ་རྩ་ལ་སོགས་
 པའི་ཐུན་ཚོད་དུ་རུང་བའི་བཟུང་བ་གང་ལ་ཡོངས་སྟོད་ཀྱང་རུང་རྒྱུ་འདེབས་
 དགོས་ལ། རུང་རྒྱུ་བཟབ་པའི་དགོས་པ་ནི། རུང་རྒྱུ་མ་བཟབ་པའི་ཉེས་བྱས་མི་
 འབྱུང་བ་དང་། བཅས་པའི་ས་མཚམས་ཟེན་པའོ། །བཅས་པའི་ས་མཚམས་
 འཛིན་ཡུགས་ནི། རུང་རྒྱུ་འདེབས་དགོས་པའི་བྱི་དྲོའི་དུས་དེར་དུས་རུང་གི་ཟས་
 ལ་ཡོངས་སྟོད་དུ་མི་རུང་བར་ངེས་པར་བྱེད་པའོ། །རུང་རྒྱུ་འདེབས་རྒྱུ་ནི། ར་
 ལྟ་བུ་བསྐྱོལ་ནས་ཚགས་ཀྱིས་བཅགས་ཏེ་འབྱུང་བ་ལ་སྤྱོད་ཀྱིས་ཐེ་མེ་ཐབ་
 ལས་ཐབ་ལ་དག་རྒྱུ་ལྱིས་རྒྱུ་གང་མོ་འཐོར་བའོ། །རྒྱུ་བསྐྱོལ་བས་རུང་རྒྱུ་མི་
 རུང་ཞིང་སྐྱོལ་གང་གིས་ཀྱང་མི་རུང་བར་གསུངས་པས། སྤར་མེ་དང་མ་འབྲེལ་
 བ་རང་བཞིན་གྱི་རྒྱུ་གང་ཞིག་དགོས་སོ། །མི་རུང་བའི་བཟུང་བཟུང་ལ་རུང་རྒྱུ་བྱ་
 མི་རུང་ཞིང་། དུས་རུང་གི་ཟས་ལ་ཡང་རུང་རྒྱུ་བྱ་མི་དགོས་སོ། །དེ་ལ་དགོངས་
 བས་སྟོན་གྱི་འདུལ་འཛིན་དག་གིས། མི་རུང་བ་དང་དུས་རུང་དང་། ཁོལ་བའི་
 གནས་སྐབས་དང་ལ་ནི། རུང་རྒྱུ་བྱ་བར་མི་བཞེད་དོ། །ཞེས་རུང་རྒྱུ་འདེབས་མི་
 རུང་བ་རྣམས་ཚགས་བཅད་དུ་མཛད་དོ། །སྤར་བཤད་པའི་རུང་བ་དང་། རུང་རྒྱུ་

འདི་གཉིས་ཀ་དག་ཚུལ་གྱིས་བྱེད་པར་འདྲ་ཡང་། གང་གི་དོན་དུ་བྱ་བ་ལ་ཁྱད་
 ཡོད་དེ། རུང་བ་ནི་དག་སྒྲིབ་ཁོ་ནའི་དོན་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། རུང་ཚུ་ནི་དག་སྒྲིབ་
 དང་དག་ཚུལ་གཉིས་ཀའི་དོན་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་རུང་བའི་དགོས་པ་ནི་དག་སྒྲིབ་
 རྣམས་གྱིས་རུང་བ་མ་བྱས་པར་ས་བོན་འཛོམས་པ་དང་། རུང་བཅད་སོགས་བྱས་
 བ་ལྟར་བྱེད་འབྱུང་བས། ཉེས་པ་དེ་མི་འབྱུང་བའི་ཐབས་སུ་དུས་དྲན་དང་རུང་བ་
 བྱ་བ་གནང་བ་ཡིན་ལ། རུང་ཚུ་ནི་སྤྱོད་དང་ཕྱི་དོ་བཟའ་བཏུང་གང་བྱ་རུང་བ་དང་
 མི་རུང་བའི་བཅས་པའི་ས་མཚམས་འཛིན་བྱེད་ཡིན་ལ། ཕྱི་དོའི་ཁ་ཟས་སྒྲིབ་བ་
 ནི་དག་སྒྲིབ་དང་དག་ཚུལ་གཉིས་འདྲ་ཞིང་། རུན་ཚོད་དུ་རུང་བའི་བཏུང་བ་
 རྣམས་གནང་བའང་འདྲ་བས། དག་ཚུལ་རང་ཉིད་ཕྱི་དོ་ལུན་ཚོད་དུ་རུང་བའི་
 བཏུང་བ་ལ་ཡོངས་སྒྲིབ་པའི་ཕྱིར་དུའང་རུང་ཚུ་འདེབས་དགོས་པ་ནི། སུམ་བརྒྱ་
 པ་ལས། དུས་མིན་རུང་བ་ཚུ་གིང་འབྲས་བུ་ལ། །སོགས་པའི་བཏུང་བ་ཚགས་
 བཅགས་རུང་ཚུས་བསྐྱད། །དར་བ་དང་རྩབ་རྩར་ཁྱ་སྒྱར་བའི་མུ། །བྱ་རམ་གིང་
 །ཁྱ་དང་བ་འབྱུ་མྱ་ཡིན། །ཞེས་དང་། དེའི་ཁྱད་ས་ཀྱང་ལུང་ཐུན་ཚོགས་ལས།
 བཅུན་པ། དུས་སུ་རུང་བའི་བཏུང་བ་ནི་གང་ལགས། དུས་མ་ལགས་པར་རུང་བ་
 གང་ལགས། བཀའ་སྤྱུལ་པ། ཉེ་བ་འཁོར། མ་བཅགས་པ་ནི་དུས་སུ་རུང་བའོ། །
 ཚགས་གྱིས་ཡོངས་སུ་བཅགས་གིང་ཚུས་གཏོར་བ་ནི་དུས་མ་ཡིན་པར་རུང་
 བའོ། །ཞེས་གསུངས། དེ་བཞིན་དུ་བྱ་རམ་དང་སྒྲིབ་རྩི་ལ་སོགས་པ་ལུན་ཚོད་དུ་
 རུང་བར་གནང་བའི་སྒྲན་གཞན་རྣམས་ལའང་རུང་ཚུ་འདེབས་དགོས་པར་
 གསུངས་ཏེ། རུང་ཚུའི་ཐུང་བ་ནི། སྒྲན་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ལ། སྒྲུ་ཅང་ཤེས་
 ཤིག་གིས་ལྟར་བཟེད་སྒྲིབ་རྩིས་བཀའ་སྟེ་ཤུལ་བ་ན། དེ་བཞིན་གསེགས་པས་

སྤྱད་ཅི་ལ་གཟིགས་ཏེ་མ་བཞེས་པ་ན། སྤྱེུས་སྤྱད་ཅིའི་ནང་ན་སྤྱོད་པའི་རོ་ཡོད་
 པར་རིག་ནས་སྤྱོད་པའི་རོ་ལ་སོགས་པ་ལེགས་པར་བསལ་ཏེ་སྤུལ་བས། ད་དུང་
 མ་བཞེས་པ་ན། སྤྱེུས་རུང་ཆུ་གདབ་དགོས་པར་རིག་ནས་ཆུ་གདམ་མོ་གཏོར་ཏེ་
 སྤུལ་བ་ན་བཞེས་ཏེ་སྤྱོད་པ་ལའོར་དང་བཅས་པས་ལོངས་སྤྱོད་པར་མཛད་པ་
 འདུལ་བ་ལུང་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་རོ། །དེས་ན་བསྟན་པའི་ནང་མཛོད་འདུལ་པའི་
 བཅས་མཚམས་འདི་དག་གི་བཟླ་ཆད་དང་། སོ་སའི་ཆོ་ག་དང་། རྒྱལ་ལེན་རི་
 ལྟར་བྱ་བ་དང་། སོ་སའི་དགོས་པ་དང་། སྤྱོད་གྱི་བྱུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱོད་པས་
 རི་ལྟར་བཅས་པ་དང་། རི་ལྟར་གནད་པའི་ཚུལ་རྣམས་ཞིབ་ཏུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །
 གཞན་ཡང་བཟའ་བཏུང་གི་མཇུག་ཏུ་ཡོན་བསྟོ་བ་དང་། སྤྱོད་པའི་ཆོགས་བཅད་
 བྱ་བ་དང་། ཆུ་བཅུ་པའི་ཆོ་ཆུ་ལྟ་དང་། སྤྱི་རྒྱལ་པོ་དགའ་པོ་དང་ཉེར་དགའ་
 གཉིས་གྱི་མིང་ནས་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་པའི་ཆོགས་བཅད་བྱ་བ་དང་། འཛིག་རྟེན་པའི་
 ལྟ་རྟེན་དང་སྤྱད་པའི་ཆོ་མི་རྟག་པའི་ཆོགས་བཅད་འདོན་པ་དང་། དགོང་ཀ་ལ་
 སོགས་པ་དུས་དུས་སུ་རྒྱུན་ཆགས་གསུམ་པ་འདོན་པ་དང་། ལྷོངས་རྒྱ་པའི་ཆོ་རི་
 ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ་ལ་སོགས་པ་ཞིབ་པར་གཞི་གསུམ་གསལ་བྱེད་དུ་བྲིས་ཟིན་
 ཅིང་། མཐའ་སྤྱོད་དང་གོགས་ཚངས་པ་མཚུངས་པར་སྤྱོད་པ་རྣམས་ལ་གྲུས་པ་རི་
 ལྟར་བྱ་བ་དང་། གང་ལ་གྲུས་པ་དང་བསྟེན་བཀྲར་མི་བྱ་བའི་བྱུང་པར་འདུལ་བ་
 སུམ་བརྒྱ་པ་ལས་མཐའ་སྤྱོད་ལ་གྲུས་པ་བྱ་བའི་ཚུལ་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པའི་
 མཇུག་ཏུ། ཚུལ་ཁྲིམས་ཉམས་ལ་བཀྲར་སྤྱི་མི་བྱ་ཞིང་། །དེ་དང་འགྲོགས་དང་
 ལོངས་སྤྱོད་མི་བྱའོ། །ལ་མ་སྤྱོད་པ་དག་དང་ནད་པ་དག་ཚུལ་ཁྲིམས་ཉམས་སུ་
 ཟིན་ཀྱང་བསྟེན་བཀྲར་བྱ། །ཞེས་དང་། སངས་རྒྱས་དེ་ཡི་ཡོན་ཏན་སྤྱོད་པས་

བརྗོད། སློབ་དཔོན་སློབ་དཔོན་ཚིག་དང་ལྷན་པས་སོ། །དོན་སོགས་སློབ་པ་ཉི་
བའི་ཚིག་བྱས་ཏེ། །འདུད་བཅས་མཁན་པོར་གྱུར་པའི་མིང་དག་བརྗོད། རྒྱན་
ལ་བཅུན་པའི་ཉི་བའི་ཚིག་གིས་བརྗོད། །གཞོན་ལའང་ཆོ་དང་ལྷན་པ་ཉི་ཚིག་
གིས། །དེ་བཞིན་གནས་བརྟན་ཞེས་བྱའི་ཉི་ཚིག་བརྗོད། །དེ་ལྟར་འདིར་ནི་མིང་
སློབ་རིམ་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། མཁན་སློབ་ལ་གྲུས་པ་བྱེད་ཚུལ་སྐར་
བཤད་ཟིན་པར་ལྟར་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དགོ་སློབ་ཐམས་ཅད་དང་། དགོ་ཚུལ་
རང་ལས་བསྐྱབ་པ་རྒྱན་པ་ཐམས་ཅད་ལ་གྲུས་པར་བྱ་ཞིང་། ལྷག་པར་འདུལ་
བའི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་མཁས་པའི་འདུལ་འཛིན་རྣམས་ལ་ཤིན་ཏུ་གྲུས་པར་བྱ་བ་དང་།
མིང་བརྗོད་པའི་ཆོ་སྟོན་པ་དང་རང་གི་མཁན་སློབ་ལ་མཚན་ནས་རྗེན་པར་བརྗོད་
དུ་མི་རུང་ཞིང་། སྟོན་པ་ལ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་
རྗོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཞེས་སོགས་ཡོན་ཏན་གྱི་བྱུང་པར་ཆེན་པོ་བརྗོད་པ་སྟོན་
དུ་གཏང་དགོས་པ་དང་། རང་གི་མཁན་པོ་ལ་ནི་དོན་གྱི་སྤྱད་དུ་མཚན་ནས་སློབ་
ཏེ་ཞེས་བརྗོད་པ་སྟོན་དུ་བཏང་ཞིང་ཡོན་ཏན་གྱི་བྱུང་པར་དང་བཅས་མཚན་ནས་
བརྗོད་དགོས་པར་གསུངས་པས། དཔེར་མཚོན་ན་དོན་གྱི་སྤྱད་དུ་མཚན་ནས་
སློབ་ཏེ་མཁན་པོ་རིན་པོ་ཆེ་རྩེ་བཅུན་དམ་པ་སློ་བཟང་ཡེ་ཤེས་དཔལ་བཟང་པོའི་
ཞལ་སྐྱ་ནས་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་བརྗོད། རང་གི་མཁན་སློབ་མིན་པ་ལ་མཁན་པོ་དང་
སློབ་དཔོན་ཞེས་མི་བརྗོད། རང་ལས་རྒྱན་པའི་དགོ་སློབ་རྣམས་ལ་གནས་བརྟན་
ཞེས་སམ་བཅུན་པ་ཞེས་བརྗོད། མ་མཐའ་དགོ་སློབ་ཞེས་མ་བརྗོད་པར་མིང་རྗེན་
པར་བརྗོད་དུ་མི་རུང་ངོ་། །རང་དང་མཉམ་པའམ་གཞོན་པ་རྣམས་ལ་ཆོ་དང་ལྷན་
པ་ཞེས་བརྗོད། མཁན་སློབ་སོགས་ལ་ཐུག་འཚལ་བའང་རུང་བའི་དུས་དང་། མི་

རུང་བའི་དུས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཤེས་དགོས་ཏེ། སྤུས་བརྒྱ་པ་ལས། འདི་ལ་བཀྱར་
 རྟིས་ཕྱག་བྱ་རྣམ་གཉིས་ཏེ། ཡན་ལག་ལྔ་དང་སྦྱིད་བཟུང་རང་བཞིན་ནོ། །སྤུན་
 ཁྱེད་སྤྱོད་མར་སྦྱི་བོས་སར་གཏུགས་པའི། ཕྱག་དག་མི་བྱ་ཆོག་གིས་ཕྱག་བྱའོ། །
 རྟོམ་བཙོན་བཅའ་བ་གང་ཞིག་འཆའ་བྱེད་ན། ཕྱག་དག་མི་བྱ་དེས་ཀྱང་ཕྱག་མི་
 བྱ། མི་གཙང་ལམ་གྱི་ཕྱོགས་མ་བཀྱས་པའང་མིན། ཁོས་གཅིག་མ་ཡིན་ཟས་
 བཅད་ཁ་མ་ཡིན། མཐུན་དུ་ཟས་དངས་སྤྱོད་བ་སྤྱོད་བ་དང་། བྱིས་གནས་ཚུལ་
 ཁྲིམས་འཆལ་དང་གསར་བྱ་དང་། ཁག་ཞ་ཡང་ཕྱག་བྱ་མིན་མང་རྟག་པར་ནི། །
 ཕྱག་བྱ་གཉིས་ཏེ་བདེར་གཤེགས་ཀྱན་པོ་ཡིན། ཞེས་དང་། འདུལ་བ་མི་རྟོག་
 བྱེད་རྒྱུ་ལས། ཕྱག་མི་བྱ་དང་མི་སྤྱོད་དུས། བརྟུལ་ལྔ་ཟས་ལ་འཁོད་བ་
 དང་། འོག་གི་ལམ་ནི་མི་གཙང་དང་། ཁོས་གཅིག་གིས་ནི་འདུག་པ་དང་། མ་
 མིན་ན་ཡང་གང་ཞིག་གིས། ཁ་ནི་ཟས་ཀྱིས་བཀྱང་བ་ལ། ཕྱག་མི་བྱ་ཁྱེད་དེས་
 ཀྱང་ནི། ཁག་ཞ་ལ་ཕྱག་ནི་མི་བྱའོ། ཁག་ཞ་ཡང་ཕྱག་བྱའི་ཡུལ་མིན་མང་། ཁྱོ་
 མགུ་སྤྱོད་བ་ལ་སོགས་ཡིན། མངས་རྒྱས་དང་ནི་རྟོམ་པས་ཀྱན། རྟག་ཏུ་དག་
 སྤྱོད་ཕྱག་བྱ་གཉིས། བརྟུན་ལ་དམ་པར་བྱ་བ་ཡིས། བཞེ་སྤྱོད་ཕྱག་ནི་རྣམ་པ་
 གཉིས། ཁག་ཅིག་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་ལྔ་པ་སྟེ། ཁག་ཞ་ནི་སྦྱིད་པ་ནས་འཁྱུད་ཡིན། །
 ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། མཁན་སྤྱོད་སོགས་ཕྱག་བྱ་བའི་འོས་རྣམས་ལ་ཡང་སྤུན་
 ཁྱེད་དུ་གནས་པ་དང་། སྤུགས་པའི་དུས་སུ་ཕྱག་མི་བྱ་བར་གསུངས་ཏེ། སྤུགས་
 པ་ནི་བཟུང་བཏུང་དང་བཤང་གཅི་སོགས་ཀྱི་དུས་སོ། ཇེ་ཡང་བཟུང་བཏུང་བྱེད་
 པའི་དུས་དང་། བཤང་གཅི་བྱེད་པའི་དུས་དང་། ཁྲུས་བྱེད་པའི་དུས་དང་། ཁྱོ་
 མགུ་སྤྱོད་པའི་དུས་ལ་སོགས་པ་ཕྱག་མི་བྱ་བའི་གནས་སྐབས་མང་དུ་གསུངས་

གིང། རྒྱ་རྩོལ་ངས་མ་ཐག་སྐྱ་མ་མལ་དུ་གནས་པ་ལ་ཕྱག་འཆལ་བ་ནི་དམིགས་
བསལ་ཡིན་པར་གསུངས་གིང། སྐྱ་མ་ཐུན་པར་གནས་པའི་ཆོ་མོག་གིས་ཕྱག་བྱ་
བར་གསུངས་ཏེ། ཐལ་མོ་སྐྱར་ནས་ཕྱག་འཆལ་ལོ་ཞེས་བརྗོད་པའོ། །དགེ་སློང་
ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱག་འཆལ་བ་དང་གྲུས་པར་བྱ་དགོས་ཀྱང། རྒྱལ་བྱིས་མ་འཆལ་
བ་ཡིན་པར་ཤེས་ན་ནི་བསྟེན་བཀྲར་མི་བྱ་ཞིང། ཡུད་ཅམ་ཡང་འགྲོགས་པར་མི་
བྱ་ཏེ། མདོ་ལས། དགེ་སློང་དག་དེ་ལྟ་བུས་ན་མ་དང་འདྲ་བ་ལས་མེད་གོ་དང་
འདྲ་བས་བསྟེན་བཀྲར་མི་བྱའོ། །བྱེད་ན་འགལ་ཚབས་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་
གསུངས། དེས་ན་རྒྱལ་བྱིས་མ་འཆལ་བ་དང་ལྟན་ཅིག་འགྲོགས་པར་མི་བྱ། ཆོས་
ཀྱི་ཡོངས་སྟོན་ལྟན་ཅིག་མི་བྱ། ཟང་ཟེང་གི་ཡོངས་སྟོན་ཀྱང་ལྟན་ཅིག་མི་བྱའོ། །
བུམ་ཟེའི་བུ་མོ་ལྟ་བུའི་མདོ་ལས། དགེ་སློང་རྒྱལ་བྱིས་མ་དང་ལྟན་པས་ཤེས་
བཞིན་དུ་རྒྱལ་བྱིས་མ་འཆལ་བ་ལ་སོ་གིང་སྟོབས་པར་བྱེད་ན། དེའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་
པར་སྒྲིན་པས་དགེ་སློང་རྒྱལ་བྱིས་མ་དང་ལྟན་པ་ལོ་སྟོང་ཕྱག་དགུ་བཅུར་སེམས་
ཅན་དཔུལ་བར་འགྱུར་བའི་ལས་བསགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་འདག་རྗེས་
སྟོབས་པ་དང་། ཁ་ཏྲོག་བྱེད་པ་དང་། གནས་བྱེད་པ་དང་། རྒྱལ་བྱིས་མ་འཆལ་བ་
ལ་གནས་སུ་འཛིན་པ་དང་། རྒྱལ་བྱིས་མ་འཆལ་བ་དང་ལྟན་ཅིག་ཉལ་བར་བྱེད་
ན་ནི་མིན་དུ་སྐྱ་རེངས་མ་ཤར་བ་དེའི་བར་དུ་ལོ་སྟོང་ཕྱག་དགུ་བཅུར་སེམས་ཅན་
དཔུལ་བར་འགྲོ་བའི་ལས་བསྐྱབས་པ་ཡིན་ནོ། །སྐྱ་རེངས་ཤར་ན་ལོ་བྱེད་པ་ཕྱག་
བཅུ་བཞི་དང་ལོ་སྟོང་ཕྱག་བཞི་བཅུར་སེམས་ཅན་དཔུལ་བར་གྱུར་བའི་ལས་
བསྐྱབས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། འོན་ཀྱང་རང་གི་མཐའ་སྟོབ་དང་། བ་མ་
ཡིན་ན་ནི་རྒྱལ་བྱིས་མ་འཆལ་བ་ཡིན་དུ་ཟིན་ཀྱང་བསྟེན་བཀྲར་བྱ་དགོས་པ་

དམིགས་པས་ལ་དུ་གསུངས། མཁན་སློབ་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་དེ་ལ་ཕྱག་
 འཆལ་བའི་ཆེ་སྒར་ཚུལ་ཁྲིམས་མ་ཉམས་པའི་གནས་སྐབས་དེ་ཉིད་སློབ་ལུལ་དུ་
 བྱས་ཏེ་ཕྱག་འཆལ་དགོས་པར་གསུངས། ཕྱག་འཆལ་བའི་ཚུལ་ནི་ལག་པ་ཐལ་
 མོ་ཁོང་སྟོང་དུ་སྒྱར་ཏེ་ས་ལ་ཐབ་ནས་ལུས་ཐམས་ཅད་དམ། མ་ཐམས་ལུག་ལག་
 ལུ་ས་ལ་གཏུགས་ཏེ་ཕྱག་བྱ་བའམ། ཉིང་པའམ་སྦྱིད་པ་ནས་བཅངས་ཤིང་མགོ་
 བོས་གཏུགས་ཏེ་ཕྱག་བྱ་དགོས་པར་གསུངས། དེ་ལྟ་མིན་པར་ཐལ་མོ་མ་སྒྱར་བ་
 དང་། མཆིལ་ལྟ་མ་གྱོན་བཞིན་དུ་ཕྱག་འཆལ་བ་སོགས་ཀྱིས་གོ་མི་ཆོད་པར་
 གསུངས། རང་ཟས་ལ་སོགས་པས་སྒྲགས་པ་ལ་གཞན་གྱིས་ཕྱག་བྱས་པ་སོགས་
 བྱུང་ན་དང་དུ་མི་ལེན་ཅིང་། གཞན་ཕྱག་འཆལ་བ་ལ་ཨ་རྟུ་ཞེས་བརྗོད།
 མཁན་སློབ་སོགས་ཕྱག་འོས་རྣམས་དང་རང་ལ་སྦྱིད་པ་བྱུང་བའི་ཆེ་ཕྱག་འཆལ་
 ལོ་ཞེས་བརྗོད། གན་ཞུགས་དང་ཁྱིམ་པ་ལ་སྦྱིད་པ་བྱུང་ན་གསོས་པར་གྱུར་ཅིག་
 ཅེས་བརྗོད། འདི་ལ་མེ་ཏོག་ཐེང་རྒྱུད་ལས་ཆེ་རིང་བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་བརྗོད་པར་
 གསུངས། རང་ལས་གཞོན་པ་གསར་བུ་ལ་སྦྱིད་པ་བྱུང་ན་ཨ་རྟུ་ཞེས་བརྗོད་པ་
 སོགས་ཀྱང་འདུལ་བ་ལུང་ལས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་བྱེད་དོ། །དེ་དག་ནི་འབྲལ་
 གྱི་ཀུན་སྦྱོང་འདུལ་བ་ལུང་ནས་གསུངས་པའི་ཉེ་བར་མཁོ་བ་འགའ་ཞིག་བཞོད་
 པ་ཡིན་གྱི། ཟས་གོས་གནས་མལ་ལ་ལོངས་སྦྱོང་པའི་ཚུལ་དང་། འགྲོ་འཆག་
 ཉལ་འདུག་གི་སྦྱོང་ལམ་རི་ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ་རྒྱས་པར་འདུལ་བ་ལུང་སྟེ་བཞི་
 དང་། དེ་དག་གི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བའི་འདུལ་གཞུང་ཆེན་མོ་རྣམས་ལས་ཤེས་
 དགོས་པས་འདུལ་འཛིན་མཁས་པ་ཡུན་རིང་དུ་བསྟན་ནས་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ཉམས་ན་ཕྱིར་བཅོས་པའི་ཚུལ་ནི། དེ་ལས་ཅ་བའི་ལུང་བ་

བཞི། གསེར་མི་རུང་བ་བྱུང་ན་ནི། ཉ་ལའི་ཅེ་མོ་བཅད་པ་ལྟར། རྩོམ་པ་གཏན་
ནས་གཏོང་བར་འགྱུར། བྱི་དྲོའི་ཁ་ཟས་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་བ་འབྱུང་བ་རྣམས་
ལ་ནི། ལྷར་བྱས་ལས་ལ་འགྱུར་སེམས་དང་། བྱིན་ཆད་མི་བྱེད་སྒྲོམ་སེམས་
ཀྱིས། དགེ་སློང་རྣམ་དག་བྱུང་འདུག་སྟེ། ལྷར་བའི་མིང་རིགས་བརྗོད་ནས་
ནི། བཤགས་པ་ལན་གསུམ་སྟེང་ནས་བྱ། སྤངས་འདས་སོ་དྲུག་གིས་བསྐྱས་
པའི། ལྷར་བ་དངོས་གཞི་མ་ཡིན་པའི། བྱོགས་མཐུན་ཉེས་བ་རྣམས་ལ་ནི། །
འགྱུར་དང་སྒྲོམ་སེམས་ཡང་ཡང་བྱ། ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་མི་གསོད་པ། རིན་ཐང་
ཆོང་བའི་དངོས་པོ་བརྒྱ་བ། མ་སྟོ་གསུམ་དུ་མི་ཆོངས་པར་སྤྱད་པ། ཁི་ཆོས་སྤྱི་
མའི་རྩན་སྤྱི་བ་བཞི་ལས། གང་བྱུང་ཡང་སྒྲོམ་པ་གཏོང་ཞིང་། ཤིང་ཉ་ལའི་མགོ་
པོ་བཅད་ན་དེ་མ་ཐག་བསྐྱམས་ཤིང་སྤྱར་སྤྱེར་མི་རུང་བ་ལྟ་བུ་དང་། གཡུལ་དུ་
ཞུགས་པའི་ཆེ་ཕ་རོལ་གྱི་དམག་གིས་རང་གི་མགོ་བཅད་ན་སྤྱར་ལང་དུ་མེད་པ་
བཞིན་དུ་རྩ་ལྷར་འཆབ་བཅས་བྱུང་ན་ཆེ་འདི་ལ་སྤྱར་སྒྲོམ་པ་སྤྱེ་བའི་སྐྱལ་བ་མེད་
ཅིང་། དགེ་འདུན་གྱི་ནང་དུ་གནས་སུ་མི་རུང་བས། དེ་མ་ཐག་དགེ་འདུན་གྱི་ནང་
ནས་རང་གིས་འཐོན་པའམ། རང་གིས་མ་འཐོན་ན་དགེ་འདུན་རྣམས་ཀྱིས་
བསྐྱེལ་བར་གསུངས། ཡམ་འདྲ་བཞི་པོ་དེ་མ་གཏོགས་པའི་སྤངས་འདས་ཀྱི་ཉེས་
པ་ཆར་གཏོགས་དང་བཅས་པ་བྱུང་ན་དགེ་སློང་རྣམ་དག་གི་མདུན་དུ་བཤགས་
པར་བྱ། དེ་ཡང་བང་དུ་དུག་སྤུལ་བྱུང་བ་དང་། ཁོང་པར་དུག་སོང་བ་དང་། མགོ་
ལ་མེ་ཤོར་བ་ལས་ཀྱང་འཛིགས་ཤིང་སྤྱག་པ་དང་། འགྱུར་ཅིང་གཞོང་བས་
འབྲལ་འབྲལ་དུ་བཤགས་པ་ལ་སྤྱེས་བུ་རྩལ་ཅི་ཡོད་ཀྱིས་འབད་དགོས་ཏེ། ཉིན་
གཅིག་ཙམ་མ་བཤགས་པར་ལུས་ནའང་ཆེས་ཆེར་འཕེལ་འགོ་བ་ནི། བྱི་དྲོའི་ཁ་

ཟས་ཟོས་པ་ལྟ་བུའི་ལྷ་ར་བ་གཅིག་མ་མཐོལ་མ་བཤགས་པར་ཞག་འདས་ན།
 སང་ཉིན་ལྷ་ར་བའི་རོ་བོ་དེ་དང་། མ་མཐོལ་བའི་ཉེས་པ་དང་། དེ་མ་བཤགས་
 བའི་ཉེས་པ་གསུམ་འབྱུང་། དེ་ཞག་གཉིས་འདས་ན་ལྷ་ར་བ་དྲུག་ཏུ་འགྱུར། ཞག་
 གསུམ་འདས་ན་བཅུ་གཉིས་སུ་འགྱུར། ཞག་བཞི་འདས་ན་ལྷ་ར་བ་ཉི་ཤུ་ཙུ་
 བཞིར་འགྱུར་བ་སོགས་ཆེས་ཆེར་འཕེལ་ནས་མཐའ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཉེས་པ་
 དེ་གཟུགས་སུ་གྲུབ་ན་འཛིག་རྟེན་ཁམས་སུ་མི་ཤོང་བ་ལྟ་བུ་ཡོད་། བར་གི་ཉེས་
 ལྷ་ར་གི་འཕེལ་འདྲ་བ་ཕྱི་འདི་དངོས་པོ་གང་ལ་ཡང་མེད་གསུངས། འཁོར་བ་འདི་
 ལས་ཤིན་ཏུ་ཐར་དཀའ་བ་ཡང་ཉོན་མོངས་དང་ཉེས་པ་འཕེལ་ཆེ་ཞིང་སྤོང་དཀའ་
 བའི་དབང་གིས་ཡིན་པས། བདག་ལེགས་སུ་འདོད་པ་དག་གིས་རྒྱལ་དེ་དག་
 ཤེས་པར་བྱས་ལ་རྩོམ་མེད་དཔལ་ལྷན་ཨ་ཏི་ཤ་དང་རྒྱལ་བ་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོའི་
 རྣམ་ཐར་ལྷ་ར་བ་དང་ཞག་ཏུ་མི་འགྲོགས་པར་འབྲལ་འབྲལ་དུ་བཤགས་
 པས་དག་པར་བྱ་བ་ལ་སྦྱེས་བུའི་རྩལ་ཅི་ཡོད་ཀྱིས་འབད་དོ། །བཤགས་པ་བྱེད་
 རྒྱལ་ནི། ཕྱི་དྲིའི་ཁ་ཟས་ལྟ་བུའི་ཉེས་བྱས་གཅིག་བྱུང་ན་དགོ་སྤོང་རྣམ་དག་གི་
 མདུན་དུ་སྤྱུག་བཅུལ་ལ། གནས་བརྟན་འདུལ་བ་འཛིན་པ་ཆེན་པོ་ལྷ་ར་བ་ཕྱིར་
 བཅོས་ཀྱི་ཆོག་ལ་སྤྱུགས་གཏད་པར་བྱ། ཞེས་སྟན་གསུངས་པས་ནས་ཅོག་ཤར་
 འདུག་སྟེ། གནས་བརྟན་དགོངས་སུ་གསོལ། བདག་དགོ་རྒྱལ་མིང་འདི་ཞེས་
 བཟི་བ་ལ་ལྷ་ར་བ་ཉེས་བྱས་ཀྱི་སྡེ་ཆོན་ལས། ཕྱི་དྲིའི་ཁ་ཟས་ཟོས་པའི་ཉེས་པ་
 བྱུང་སྟེ། བདག་དགོ་རྒྱལ་མིང་འདི་ཞེས་བཟི་བའི་ཉེས་པ་དེ་གནས་བརྟན་ཀྱི་སྤྱོད་
 རྣམ་མཐོལ་ལོ། །བཤགས་སོ། ཕྱིན་ཆད་ཀྱང་སྟོམ་པར་བཟིད་ལགས་སོ། །
 མཐོལ་ཞིང་བཤགས་ན་བདག་བདེ་བ་ལ་རེག་པར་གནས་པར་འགྱུར་གྱི། མ་

མཐོལ་མ་བཤགས་ན་དེ་ལྟར་མི་འཇུར་བ་ལགས་སོ། །ཞེས་ལན་གསུམ་བརྗོད་
ནས་བཤགས་ལ། མཐོང་སྡོམ་དྲི། དྲི་ལན་བྱ། དེ་ནས་ལངས་ཏེ་ཐུག་བཅའ་ནས།
གནས་བརྟན་འདུལ་བ་འཛིན་པ་ཆེན་པོ་ལྟར་བ་ཕྱིར་བཅོས་གྱི་ཆོ་ག་ལ་ཐུགས་
གཏད་པ་བཀའ་དྲིན་ཆེ་ལགས། ཞེས་བརྗོད། མཁན་སློབ་གྱི་མདུན་དུ་བཤགས་
ན་མཁན་པོའམ་སློབ་དཔོན་ཞེས་བརྗོད་ཚུལ་གཤམ་པར་བྱའོ། །སྒྲངས་འདས་གྱི་
ཉེས་པ་གཞན་རྣམས་ལའང་བཤགས་པ་བྱེད་ཚུལ་དེ་བཞིན་དུ་བྱའོ། །ཕྱོགས་
མཐུན་གྱི་ཉེས་པ་རྣམས་ནི་བསྐྱེད་བྱའི་ཉེས་བྱས་སུ་གསུངས་པས། ཁོང་པར་དུག་
སོང་བ་ལྟར་སྐར་བྱས་ལ་འགྲོད་པ་དག་པོ་དང་། ཕྱིན་ཆད་སློག་ལ་བབ་ཀྱང་མི་བྱ་
བའི་སྡོམ་སེམས་ཡང་དང་ཡང་དུ་བྱའོ། །སློག་གཅོད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་བྱས་
འདི་དག་ལ་ལྟར་བ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི་ཉེས་པ་འདི་དག་བྱས་ན་རང་ཉིད་འན་སོང་
དུ་ལྟར་བར་བྱེད་པས་ན་ལྟར་བ་ཞེས་བརྗོད་དེ། ལུང་རྣམ་འབྱེད་དུ་ལྟར་བ་རེ་རེ་
ནས་བྱ་བ་འདི་བྱས་ན་དཔྱལ་བ་དང་ཡི་དུགས་དང་དུང་འགྲོ་རྣམས་སུ་ལྟར་བར་
གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཉེས་བྱས་འདི་དག་ལ་སྐྱིབ་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི་རང་རྒྱུད་ལ་
སྐར་མ་སྐྱེས་པའི་ཡོན་ཏན་སྐྱེ་བ་ལ་གཤགས་བྱེད་ཅིང་སྐྱིབ་པར་བྱེད་པས་ན་སྐྱིབ་
པ་ཞེས་བརྗོད། འདི་དག་ལ་ཉེས་བྱས་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི་རྒྱལ་པའི་བཀའ་དང་
མཐུན་པའི་བྱ་བ་ལེགས་པ་མ་བྱས་པར་ཉེས་པར་བྱས་པ་ཡིན་པས་ན་ཉེས་བྱས་
ཞེས་བརྗོད། འདི་དག་ལ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི་སྐྱེས་སུ་དམ་པ་རྣམས་
གྱིས་རྣམ་པ་ཀུན་ནས་སྤང་ཅིང་། དམ་པ་རྣམས་ཚོགས་པའི་དབུས་སུ་བརྗོད་མི་
ལུས་པའི་ལས་ཡིན་པས་ན་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཞེས་བརྗོད་དེ། ཉེས་པ་འདི་དག་ལ་
རྒྱལ་བས་རྣམ་གྲངས་དུ་མར་སྤང་པའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་གཞན་ཡང་མང་དུ་ཡོད་

དོ། །འདུལ་བ་ནས་གསུངས་པའི་ཉེས་པ་འདི་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ཙམ་དུ་གཞོན་ན།
 རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་རྣམས་བསྐྱངས་པས་མི་ཚག་པར་བཅས་པ་མང་པོ་
 ཞིག་མཛད་ནས་བསྐྱང་དགོས་པ་འདི་ཅིའི་ཕྱིར་མཛད་སྟུང་ན། རྟོན་པ་ཐུགས་རྗེ་
 ཅན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བཅས་པ་འདི་ལྟར་མཛད་པ་ནི། རང་ཉིད་ལ་རྣམ་པ་ཀྱན་ཏུ་ཕན་
 པ་དང་བདེ་བའི་ཕྱིར་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། ལུང་རྣམ་འབྱེད་དུ་བཅས་པ་གང་དང་
 གང་མཛད་ཀྱང་དགོས་པ་འདི་ལྟར་ཡིན་ཞེས་སྒྲུལ་བ་རང་ཉིད་ཀྱིས་གསུངས་པ་
 བེ། ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས། ཕན་ཡོན་བརྒྱ་ཡང་དག་པར་གཟིགས་པས་འདུལ་བ་
 ལ་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་བསྐྱབས་པའི་གཞི་བཅའ་བར་བྱ་སྟེ། དག་འདུན་བསྐྱབས་པའི་
 ཕྱིར་དང་། དག་འདུན་ལེགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། དག་འདུན་བདེ་བར་
 གནས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། གཞོན་མི་བཀྱར་བའི་གང་ཟག་རྣམས་ཚར་གཅད་
 པའི་ཕྱིར་དང་། རོ་ཆ་ཤེས་པ་རྣམས་བདེ་བ་གནས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། མངོན་
 པར་མ་དད་པ་རྣམས་མངོན་པར་དད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། མངོན་པར་དད་པ་
 རྣམས་ཕྱིར་ཞིང་འབྱུང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཆེ་འདིའི་ཟག་པ་རྣམས་བསྐྱུལ་བར་
 བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཆེ་རབས་བྱི་མའི་ཟག་པ་རྣམས་བསྐྱོག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་།
 ངའི་ཚངས་པར་སྟོད་པ་སྟེ་བོ་མང་པོ་ལ་ཕན་པ་ཡངས་པོར་གྱུར་པ་ལྟ་དང་མའི་
 བར་ལ་ཡང་དག་པར་རབ་ཏུ་བསྟན་པ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་འབྱུར་བའི་ཕྱིར་
 ངའི་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་འདུལ་བ་ལ་བསྐྱབས་པའི་གཞི་འདི་ལྟར་གདོན་པར་བྱ་
 སྟེ། ཞེས་གསུངས་ནས་བཅས་པ་མཛད་པ་ལྟར་རོ། །རྟོན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་གྱིས་
 དེ་ལྟར་བཅའ་བ་མ་མཛད་ན་བསྐྱབས་པ་སྐྱང་བ་སུ་ཡང་མི་ཡོང་བས་གདུལ་བྱ་སུ་
 ཡང་ལའོར་བ་ནས་ཐར་དཀའ་ཞིང་། དེར་མ་ཟད་ངན་སོང་གི་སྒྲུལ་འཛུལ་པའང་

ཤིན་ཏུ་དགོན་པ་ཞིག་འོང་ངོ་། ཇེ་ལ་དགོངས་ནས་ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས། གང་
 ཞིག་སྟོན་པ་བྱགས་རྗེའི་བསྟན་པ་ལ། ཡང་བར་སེམས་ཤིང་ཅུང་ཟད་འདའ་བྱེད་
 པ། ཇེ་ནི་དེ་ལས་སྟག་བསྟལ་གཞན་དབང་ཐོབ། སྦྱིག་ཆལ་བྲགས་བས་ཨ་
 བའི་ཆལ་ཉམས་བཞིན། འདི་ན་ལ་ལས་རྒྱལ་པོའི་ཆོག་ཆེན་ཡང་། འདས་ན་
 ལན་འགའ་ཆད་པ་ཐོབ་མི་འགྱུར། རྒྱལ་པའི་བཀའ་ལུང་རྒྱལ་མིན་འདའ་བྱས་
 བ། ཏུང་འགྲོར་འགྲོ་འགྱུར་ཨེ་ལའི་འདབ་སྒྲུ་བཞིན། ཞེས་དང་། སོ་སོར་ཐར་
 པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། སེམས་རྟ་ཁ་བསྟན་དཀའ་བ་ལ། མཐུན་པའི་གཟེར་རྗོན་
 བཏབ་པ་ཡི། སྒྲུབ་ནི་སོ་སོར་ཐར་འདི་ཡིན། ཆེ་བ་གང་དག་དག་ཅམ་གྱིས། །
 རྟོག་ཅིང་མཚམས་ལས་མི་འདའ་བ། ཇེ་དག་མི་རྟ་བཟང་པོ་སྟེ། ཉོན་མོངས་
 གཡུལ་ལས་ངས་རྒྱལ་འགྱུར། སྟུ་ལ་སྒྲུབ་འདི་མེད་པ་དང་། ཁམ་དུའང་འདོད་
 པར་མི་འགྱུར་བ། ཇེ་དག་ཉོན་མོངས་གཡུལ་གྱིས་དཀྱགས། འཛོག་བྲལ་རྣམ་
 པར་འབྱུང་པར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་སོ། འདུལ་བ་ནས་གསུངས་པའི་དགག་
 རྒྱུབ་གནད་གསུམ་གྱི་གནད་ལེགས་པར་ཤེས་ན་ཐར་པ་དང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
 བ་རྒྱུབ་པ་ལ་འདུལ་བའི་བཅས་པ་འདི་དག་མེད་དུ་མི་རུང་བ་དང་། བཅས་པ་
 འདི་དག་ཡོད་ན་ལམ་རྒྱུབ་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་སྟོབ་པ་དང་། དེར་མ་ཟད་ཆོ་འདི་ལའང་
 བདེ་བར་གནས་པའི་རྒྱུ་གོང་ན་མེད་པ་ཞིག་ཏུ་གོ་འོང་ངོ་། ཇེ་ཡང་ལུས་སྟོག་
 གི་བར་ཆད་སྟུང་བ་དང་། རྒྱལ་བྱིས་ཀྱི་བར་ཆད་སྟུང་བ་དང་། དག་སྟོང་གི་
 རྒྱལ་གྱི་བར་ཆད་སྟུང་བ་དང་། གོགས་ཆངས་པ་རྒྱུངས་པར་སྟོད་པ་གཞན་གྱི་
 བར་ཆད་དེ་དག་སྟུང་བ་དང་། བར་ཆད་དེ་དག་གང་རུང་ཞིག་བྱུང་བའི་ཆོ་བཅས་
 པ་སྟུང་རྒྱལ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་དང་། བཅས་པ་དང་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ནང་།

འདོམས་ན་སྤང་ཚུལ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་དང་། བཅས་རྒྱུ་ནང་འདོམས་ན་སྤང་ཚུལ་ཇི་
 ལྟར་བྱ་བ་རྣམས་ཞིབ་ཏུ་ཤེས་དགོས་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བ་ཡིད་དེ། འདིར་མཐའ་
 དག་གི་མ་རྒྱུས་པས་འདུལ་འཛིན་མཁས་པ་ཡུན་ཏུ་བསྟེན་ལ་རུང་ཟད་རེས་ཚིམ་
 པར་མི་བྱ་བར་དགག་སྐྱབ་གནང་གསུམ་གྱི་གནད་རྣམས་ལ་མི་འཛིགས་པའི་
 གདེང་ཐོབ་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་འདུལ་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ཡུང་སྟེ་བཞི་ནས་གསུངས་
 པའི་གནད་རྣམས་སྟོབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད་གྱིས་འདུལ་པའི་མདོར་བསྡུས་ནས་
 གཏན་ལ་ཐབ་པ་དང་། དག་ཚུལ་རྣམས་གྱིས་ཇི་ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ་སྟོབ་དཔོན་
 རྒྱ་འོད་གྱིས་སུམ་བརྒྱ་བྱ་དང་འོད་ལྡན་གཉིས་སུ་ཞིབ་ཏུ་གཏན་ལ་ཐབ་པ་ལྟར་
 ཤེས་པར་བྱས་ནས། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ་འདུལ་བ་བསྡུས་པའི་དོན་རུང་མཐུན་
 སྟོར་ཚུལ་ཤེས་པའང་ཤིན་ཏུ་གནད་ཆེའོ། །འདུལ་བ་བསྡུས་པའི་བྱུང་ཚུལ་ནི།
 ཉོན་པས་ཐོག་མར་ལྟ་སྟེ་ལ་ཤམ་ཐབས་རྒྱུ་པོར་བགོ་བ་དང་། ཕྱི་དྲིའི་ཁ་ཟས་
 སྟོང་བར་གདམས་པ་ནས་བཟུང་མཐར་ཀྱ་ཤའི་གྲོང་ཁྱིམ་གྱི་ཤིང་སྤུ་ལ་བྱུང་གི་
 ཚལ་ན་བཞུགས་ཏེ་ཀུན་ཏུ་རྒྱ་རབ་བཟང་ལ་བསྟེན་ཇོགས་གནང་བའི་བར་
 འདུལ་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ཇི་སྟེད་ཅིག་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་གནད་བསྡུས་ཏེ།
 དག་སྟོང་རྣམས་ལ་བཀའ་སྤུལ་པ། ངས་འདུལ་བ་རྒྱས་པར་བསྟན་ན་མདོར་
 བསྡུས་ཏེ་མ་བསྟན་པས། ལེགས་པར་རབ་ཏུ་ཉོན་ལ་ཡིད་ལ་བྱུངས་ཤིག་བཤད་
 དོ། །དག་སྟོང་དག་ཁྱེད་གྱིས། ངས་སྟོན་གནང་བའང་མེད། བཀའ་པའང་མེད་
 པ་གང་ཡིན་པ་དེའང་གལ་ཏེ་མི་རུང་བ་བསྟེན་ཅིང་རུང་བ་དང་མི་མཐུན་ན་རུང་
 བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྦྱད་པར་མི་བྱའོ། །གལ་ཏེ་རུང་བ་བསྟེན་ཅིང་མི་རུང་བ་དང་
 མི་མཐུན་ན་རུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྦྱད་པར་བྱ་སྟེ་འདི་ལ་འགྱོད་པར་མི་བྱའོ། །

ཞེས་གསུངས་པ་འདི་ལ་འདུལ་བ་བསྟུན་པ་ཞེས་བརྗོད། འདིའི་རུང་མཐུན་སྒྲིབ་
 རྒྱལ་དཔེར་མཚོན་ན། སྤར་བལ་ནག་གི་སྤར་བ་ལ་སྒྲིབ་རྒྱལ་བཤད་པ་དང་། ས་
 བཞོ་བའི་ལྷུང་བ་ལ་མཚོན་ན་སྒྲིབ་ས་འོག་གཞི་དང་འབྲེལ་བ་འཐས་པ་ནས་
 བཞོས་ན་ལྷུང་བ་དང་། བྱེ་མ་བཞོས་པ་ལ་ལྷུང་བ་མེད་པས་གསུངས་ཀྱང་། བྱེ་མ་
 ལ་སྒོག་ཆགས་མང་པོ་གནས་ན་རུང་མཐུན་གྱི་གནད་གིས་བྱེ་མ་བཞོས་པ་དེ་ཉིད་
 ལ་ལྷུང་བ་འབྱུང་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེས་མཚོན་ནས་གཞན་ཐམས་ཅད་ལ་ཤེས་པར་བྱ་
 དགོས་པར་གསུངས། འོན་ཀྱང་དེར་སང་གི་གདུལ་བྱ་སློ་གྲོས་རྒྱུང་དུ་དག་གིས་
 རང་རང་གི་སློ་ཚེད་ཅམ་གྱིས་ཤེས་པ་མ་ཡིན་གྱི། རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་འབྲེལ་བ་
 ལ་ཚད་མར་གྱུར་པ་རྣམས་གྱི་གསུང་ཡི་གེར་བཞོད་པ་དག་དང་། དགག་སྒྲུབ་
 གནད་གསུམ་གྱི་གནད་ལ་མཐས་ཤིང་སྤར་སྤར་རྒྱལ་བཞིན་དུ་བྱེད་པའི་འདུལ་
 འཛིན་དམ་པ་རྣམས་གྱི་ཞལ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །མདོར་ན་མགོན་པོ་ཀྲུ་སྒྲུབ་
 གྱིས། མདོན་མཐོ་དེས་ལེགས་མ་ལུས་པའི། རྩ་བ་རྒྱལ་བེམས་ཡིན་པར་
 གསུངས། སྤྱིང་ནས་ཚོས་བཞིན་བྱེད་འདོད་པའི། དགོ་རྒྱལ་རྣམས་གྱི་བསྐྱབ་པའི་
 གནས། རྟོན་པའི་འདུལ་བའི་གཞུང་ལུགས་མཚོག་ རྒྱལ་བརྒྱབ་པ་དང་ཀླ་རི་ཀ།
 འཇམ་མགོན་སྤྱི་མ་ཡབ་སྤྱིས་གྱི། ལེགས་གཤད་མན་དག་ཚོགས་རྣམས་ལ།
 མཐས་པ་བསྟེན་ནས་རྒྱལ་བཞིན་སྤྱང་། རྒྱབ་པའི་བསྟན་ལ་ལུགས་རྣམས་
 གྱིས། རང་གི་ནོར་བུ་ཡོངས་དོར་ནས། མཚིང་བའི་གོར་མ་གཟུགས་ལེགས་
 དག ལེན་པའི་དལ་བ་དོར་བྱོས་ལ། རྒྱལ་བེམས་ནོར་བུ་རིན་ཆེན་ལ། གཅེས་
 སྤྱི་དོར་གྱིས་ཤིག་ཅེས། གྲུབ་ལ་བདག་གིས་ཐན་པར་སྤྱིས། ཞེས་པ་
 འདུལ་བའི་བསྐྱབ་བེམས་ལ་གཅེས་སྤྱིས་སུ་བྱེད་པར་གདམས་པ་སྟེ་གོ་སྤྱོད། །

འདིར་འབད་དགེ་བའི་མཐུ་སྟོབས་ཀྱིས། །བདག་དང་འགྲོ་བ་མ་ལུས་
 པ། །ཚུལ་ཁྲིམས་གྲུ་ཆེན་ལ་བརྟེན་ནས། །རྣམ་གྲོལ་གྱིར་དུ་ཕྱིན་གྱུར་ཅིག །ཅིས་
 པ་བརྩམས་པའི་དགེ་བ་བསྟོ་བའོ། །དེ་ལྟར་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ལ་རབ་དུ་བྱུང་སྟེ་
 སྟོམ་པ་བྲལ་ནས་བསྐྱབ་བྱའི་གནས་མཐའ་དག་གིས་པར་བྱས་ཏེ་དྲན་གིས་
 བག་ཡོད་བརྟན་པས་ཚུལ་བཞིན་དུ་སྤང་བ་ནི་ཐུབ་པས་རྒྱ་ཆེར་བསྐྱགས་ཏེ།
 འདུལ་བ་ལུང་ལས། ངའི་འདུལ་བ་འཛིན་པའི་གང་ཟག་ལ་ཕན་ཡོན་ལྡན་ཡོད་
 དེ། འཁོར་བཞིས་མཐུན་དུ་བདར་བ་ཡིན། གདམས་པའི་དང་རྩེས་སུ་བསྟན་པ་
 གཞན་ལ་རག་མ་ལུས་པ་ཡིན། འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་དང་ད་ལྟར་བྱུང་བའི་
 ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ནང་གི་མཛོད་སྤང་བ་ཡིན། དགེ་
 སྦྱོར་དང་བྲམ་ཟེ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲི་བོ་ན་འདུག་པ་ཡིན། དམ་པའི་ཆོས་གནས་པའི་
 ཕྱིར་དང་བསྐྱབ་པའི་ཆེད་ཀྱི་ཕྱིར་སྒྲི་བོ་མང་བོ་ལ་ཕན་པ་དང་བདེ་བར་ཞུགས་པ་
 ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་ཕན་ཡོན་ལྡན་ཡོད་དེ། རང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྤང་བོ་ལེགས་
 པར་བསྐྱབས་གིང་སྤྲོས་པ་ཡིན། འཁོར་བཞིས་མཛོད་སུམ་དུ་བསུ་བ་ཡིན། གང་
 ཟག་འགྲོད་པ་སྦྱེས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྟོན་པར་འགྱུར་བ་ཡིན། དགེ་འདུན་གྱི་ནང་ན་
 བག་ཆ་བ་མེད་པར་གནས་པ་ཡིན་ཆོས་དང་མཐུན་པས་ཕྱིར་ཆོལ་བ་ཆར་གཙོད་
 པ་ཡིན། ཡང་ལྟ་སྟེ། འདྲེས་པར་སེལ་བ་ཡིན། འདྲེས་པར་གཏུན་ལ་
 དབབ་པར་བྱ་བ་ལ་གིན་དུ་ངེས་པ་ཡིན། དེའི་བསྐྱབ་པའི་གཞི་རྣམས་ལེགས་
 པར་བཟུང་བ་ཡིན། སེམས་ཀྱི་སྤང་བ་སྦྱེས་པས་མང་དུ་གནས་པ་ཡིན། སྒྲི་བོ་ཕྱི་
 མ་རྣམས་ཀྱི་སྤང་བ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ལྟ་སྟེ། འདུལ་བ་འཛིན་པ་གནས་པའི་
 ཕྱོགས་དེ་ངས་སྤང་བ་སྦྱེས་པ་དང་། གསལ་བ་སྦྱེས་པ་དང་། འོད་སྦྱེས་པར་

མཐོང་། རྩལ་ས་དེར་ལུགས་ཁུལ་རྒྱུ་རྒྱུ་གནས། རྩལ་ས་དེ་ངས་སྟོང་པ་མ་ཡིན་
 པར་མཐོང་ངོ་། ཞེས་སོགས་བསམས་པ་རྒྱ་ཆེར་མཛད་དོ། ཁྱེ་མེད་སྟོན་པ་
 མཚོག་དེའི་ལུགས་རྗེའི་རྒྱ་འཛིན་ལས་ཐོན་བཟང་ཡས་སྐལ་ལྷན་འཛིན་མར་
 བདུད་ཅིའི་ཆར་ཆེན་པོ་པའི་ལེགས་བཤད་རྒྱ་རྒྱུང་འབུམ་སྐལ་གཅིག་ཏུ་རབ་
 འབྱེད་བ། བཅས་དང་རྗེས་བཅས་དགག་རྒྱུ་གནང་བའི་རྒྱལ་སྐུང་རབ་གཡོ་
 གཏིང་མཐའ་དབག་དཀའ་འཕགས་ལོར་རིན་ཆེན་ཚོགས་གྱིས་བྱར་བྱར་གཏམས་
 པའི་འདུལ་བ་ལུང་གི་རྒྱ་གཏིང་ཆེན་པོ་ནས། འཇམ་མགོན་དེད་དཔོན་མཚོག་
 གི་ལུགས་རྗེའི་མཐུ་དང་མན་རག་གྱུ་རྗེའི་ལ་བརྟེན་རྣམ་དག་ཁྱིམས་གྱི་ལོར་བྱ་
 བརྟེན་པས་བྱངས་ཏེ་ལུང་དང་རིགས་པས་བྱི་དོར་ལེགས་བྱས་ནས། སྟེ་དགྲ་
 ཡོངས་གྱི་སྟེ་དཔལ་མཚོག་ཏུ་བདག་གིས་བཀོད་གྱིས་གཟུར་གནས་སྟོ་ལྷན་
 ཚོགས་རྣམས་གྱུས་པས་གསོལ་བ་ཐོབ་ལ་རྣམ་དག་ཁྱིམས་གྱི་དཔལ་ལ་འདོད་
 དགུར་ད་སྟོད་ཅིག ལུང་བ་གཞོན་རྣམ་གཤོག་རྒྱལ་སྐུང་པ་ཡིས། ལོར་
 འཛིན་ཡངས་པའི་པ་མཐའ་འཚོལ་བ་བཞིན། བདག་འདས་བསྟན་པའི་ནང་
 མཛོད་སྟོ་འབྱེད་ཅིས། ཁྱེ་བ་མཁས་པའི་མདུན་སར་བཞད་གང་ཉིད། དེ་ལྟ་
 བཤའ་ཆོ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ། ལམ་བཟང་འདི་དང་འབུལ་བར་མ་གྱུར་ཅིས། །
 རང་གི་ཡིད་ལ་སྟོན་པ་བྱ་བྱིར་དང། གཞན་གྱིས་བསྐུལ་བྱིར་རྒྱལ་འདིར་རལ་བ་
 བྱས། འདུལ་བ་ལུང་དང་འགལ་བ་མཆིས་གྱུར་ན། ཁྱེ་མེད་སྟོན་པ་མཚོག་ལ་
 སྟོང་ནས་བཤགས། བདག་ནི་ལོངས་པ་རྒྱུད་དང་བཅས་པ་རྣམས། བྱང་ཞིང་
 དག་པ་ཉིད་དུ་མཛོད་དུ་གསོལ། རྒྱལ་འདིར་འབད་ལས་བྱང་བའི་དགེ་བ་
 དེས། བསྟན་པའི་ནང་མཛོད་འདུལ་བའི་བཅས་ཁྱིམས་འདི། བཅ་ཡང་མི་རྣམ་

ཆེས་ཆེར་རྒྱས་ཐུང་ཏེ། །འགྲོ་ཀུན་ཚུལ་འདིས་སྒྲིན་ཅིང་གོལ་ཐུང་ཅིག །ཐུབ་
 པས་བསྟན་པ་གང་ལ་གཉེར་གཏད་པ། །འཕགས་པའི་གནས་བརྟན་ཆེན་པོ་བཅུ་
 སྟག་གིས། །སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་ཕྱོགས་བཅུར་སྒྲེལ་མཛད་ནས། །ཅུམ་དག་
 ཁྲིམས་ལྗན་ཆོགས་ཀྱིས་གང་ཐུང་ཅིག །བསྟན་པ་བསྐྱབ་ཞིང་སྒྲིང་བར་ཞལ་
 བཞེས་པ། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་རྣམ་ཐོས་སྤྲས་ལ་སོགས། །དཀར་ཕྱོགས་སྒྲིང་བའི་
 སྐྱང་མ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། །ཆོས་འདི་སྒྲེལ་ལ་འཕྲིན་ལས་མ་གཡེལ་ཞིག །ཅིས་
 འདུལ་བའི་བསྐྱབ་བྱ་འོད་ལྗན་སྒྲིང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། དག་ཚུལ་ཡེ་ཤེས་
 དཔལ་ལྗན་གྱིས་དག་ཚུལ་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་རྒྱས་པ་སྐྱངས་འདས་སོ་སྟག་གི་ངོས་
 འཛིན་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་ཞིག་དགོས་ཞེས་བསྐྱལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས། དག་ཚུལ་གྱི་
 བསྐྱབ་བྱ་སྟོན་པའི་གཞུང་སྤྲུལ་བརྒྱུ་བ་དང་འོད་ལྗན་གནམ་ཅེ་ལྗེང་མ་རྣམས་ལ་
 གཞི་བྱས། འདུལ་བ་མདོ་རྩ་བ་དང་། དེའི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་སོགས་གཞུང་ཁྱད་སྤངས་
 ཐུབ་མང་པོ་ནས་ཁ་བསྐྱངས་ཤིང་། རྗེ་བཅུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཅོང་ཁ་བ་ཆེན་པོའི་
 མན་དག་གིས་ལེགས་པར་བརྒྱན་ཏེ་འདུལ་བ་འཛིན་པ་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་གྱིས།
 རྣམ་འགྱུར་ཞེས་པ་ལྷགས་པོ་སྟག་གི་ཡོ་གོ་བཞིན་ཟླ་བའི་ཡར་ཆོས་དག་བར་
 བཀྲ་ཤིས་བསམ་གཏན་སྒྲིང་དུ་སྐྱར་བའོ། །འདིས་ཀྱང་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་རིན་
 པོ་ཆེ་མི་ལུབ་པའི་རྒྱལ་མཚན་དུ་སྐྱར་ཅིག། ||

༡༡། སློ་སྦྱོར་དོན་བདུན་མའི་ཁྱིད་ཡིག་མདོར་བསྡུས་སུ་
བཀོད་པ་བཀའ་གདམས་སྟོང་པོ་ཞེས་
བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

ན་མོ་གྲུ་རུ་མུ་ནི་ཡི་རྩུ་ཡ། རྩེ་བཅུན་སྤྲ་མ་དམ་པ་དམིགས་པ་མེད་པའི་
ཐུགས་རྩེ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པ་ནམས་ཀྱི་ཞབས་ལ་ཐུག་འཆལ་ཞིང་སྦྱབས་སུ་
མཆིའོ། །བརྩེ་བ་ཆེན་པོས་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་རྩེས་སུ་གཟུང་དུ་གསོལ། དེ་ལ་
འདིར་སྐལ་བ་དང་ལྷན་པའི་སྦྱོས་བྱ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་བགྲོད་པའི་ཐབས་
མཆོག་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སློ་སྦྱོར་གི་གདམས་པའི་སྟོང་པོ་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ནི།
གནས་ཁང་བྱི་དོར་བྱས་ལ་སྦྱ་གསུང་ཐུགས་རྩེན་དགམ། །མཆོད་པ་གཡོ་མེད་
པར་བཅལ་ལ་བཀོད་པ་མཛེས་པར་བཤམ། ལྷན་བདེ་བ་ལ་ལུས་རྣམ་རྣུང་གི་
ཆོས་བདུན་ལྷན་དུ་འཁོད་ནས་རང་རྒྱུད་ལ་བརྟགས་ཏེ་དག་སེམས་བྱུང་པར་ཅན་
ཀྱི་རང་ནས། མདུན་གྱི་ནམ་མཁའ་རིན་པོ་ཆེའི་ཁྱིད་དུ་སྤྲ་མ་བྱལ་པའི་དབང་
པོ་དངོས་བརྒྱུད་ཀྱི་སྤྲ་མ་ཡི་དམ་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཉན་རང་དཔལ་པོ་
མཁའ་འགྲོ་ཆོས་སྦྱོང་སྲུང་མའི་ཆོགས་དང་བཅས་པ་སྦྱབས་ལུལ་མ་ཆང་བ་མེད་
པ་བཞུགས་པ་གསལ་བཏབ་ལ། སྦྱ་གསུང་ཐུགས་མཛད་པ་འཕྲིན་ལས་དང་
བཅས་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་བསམས་ཏེ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་གུས་ཐུགས་དྲག་དང་།
རང་གི་མཐའ་སྒྲོར་དུ་མ་རྒྱན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གསལ་བར་དམིགས་ནས་
རང་དང་མ་རྒྱན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཁམས་གསུམ་འཁོར་པའི་སྦྱག་བསྐལ་

གྱིས་མཛར་ཚུལ་བསམས་པས་འཛིགས་ཤིང་སྒྲག་པ་དང་། དེ་ལས་སྒྲོབ་པའི་
 ལུས་པ་སྒྲ་མ་དགོན་མཆོག་གསུམ་པོ་ཉིད་ལ་ཡོད་ཅིང་། དེ་ལས་གཞན་དུ་རེ་ས་
 གང་དུ་འང་མེད་པར་ཡིད་ཆེས་པའི་དད་གུས་བྱགས་དྲག་པོས་སྐྱབས་འགོ་བྱ་བ་
 འི། རྒྱས་པར་སྒོ་སྒྲོང་གི་བྲིད་ཡིག་ཆེན་མོ་དང་། སྒོ་སྒྲོང་གི་སྒྲོན་འགྲོལ་གསལ་བ་
 ལྟར་བྱ་ཞིང་། འདིར་མཛོད་བསྐྱུས་ཤིག་བྱ་ཚུལ་འི། བདག་དང་མཁའ་མཉམ་
 སེམས་ཅན་མ་ལུས་པ། རི་བྱིད་བྱང་ཆུབ་སྤྱི་དོར་མཆོས་ཀྱི་བར། སྒྲ་མ་རིན་
 པོ་ཆེ་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆི། སྒྲོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀླམས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆི། ལྷུང་
 རྟགས་དམ་པའི་ཆོས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆི། འབགས་མཆོག་དགེ་འདུན་ཀླམས་ལ་
 སྐྱབས་སུ་མཆི། རྟེན་ནས་བཟུང་སྟེ་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་བར། སྒྲ་མ་དགོན་མཆོག་
 གསུམ་ལ་སྐྱབས་འགོ་ཞིང་། ལ་མ་རིགས་དྲག་སེམས་ཅན་མ་ལུས་པ། སྒྲོལ་
 བྱིར་སངས་རྒྱས་གོ་འཕང་ལྷུང་ཐོབ་ཤོག། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཉག་ཏུ་བདེ་
 ཡུར་ཅིག། འགོ་པའི་སྐྱག་བསྐྱེད་མ་ལུས་ཞི་ཡུར་ཅིག། སྒྲ་ན་མེད་པའི་བདེ་དང་
 བུལ་མ་ཡུར། འགོ་པའི་ཆགས་སྤང་མ་ལུས་ཞི་ཡུར་ནས། ལན་ཚུན་བུམས་པའི་
 བར་དུ་གནས་པར་ཤོག། མ་ཡུར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པའི་བྱིར། ལྷུང་
 བ་ལྷུང་བར་རྟོགས་བྱང་བསྐྱེད་པར་བྱ། རྟེན་ཡི་བྱིར་དུ་ཐེག་ཆེན་སྒོ་སྒྲོང་གི།
 གདམས་པ་ཟབ་མོ་ཉམས་སུ་བྱང་བར་བྱ། །

དེ་ལྟར་སྐྱབས་འགོ་སེམས་བསྐྱེད་ཆོད་མེད་བཞི་བྱང་པར་གྱི་སེམས་
 བསྐྱེད་ཀླམས་རྒྱད་དང་འདྲེས་རེས་བྱས་ནས། ཆོགས་ཞིང་གསལ་གདབ་པ་འི།
 མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་འོད་འཕར་ནོར་བུའི་བྲིར། སྒྲ་ཆོགས་པད་ཉི་ལྷ་པའི་
 དཀྱིལ་འཁོར་སྟེང་། འགའ་དྲིན་མཉམ་མེད་ཅ་པའི་སྒྲ་མ་དང་། རྟེན་མེད་

སྟོན་པ་ བྱལ་པའི་དབང་པོ་ལ། །བརྒྱད་པ་གསུམ་ལྟ་བུ་མའི་ཚོགས་རྣམས་
 དང་། །ཡི་དམ་སངས་རྒྱལ་བྱང་སེམས་ཉན་རང་དང་། །དཔལ་པོ་མཁའ་འགྲོ་
 བསྟན་སྲུང་རྒྱ་མཚོས་བསྟོར། །སྟོགས་བཅའི་ཞིང་ནས་རང་འབྲེའི་ཡེ་ཤེས་པ། །
 སྟོན་དངས་ཐིམ་པས་དབྱེར་མེད་གཅིག་ཏུ་བཞུགས། །དེ་ལྟར་ཚོགས་ཞིང་གསལ་
 བཏབ་ནས་ལམ་རྒྱད་ལ་སྐྱེ་བའི་མཐུན་རྒྱུན་ཚོགས་གསོག་པ་དང་། །འགལ་རྒྱུན་
 རྟིག་སྒྲིབ་སྒྲོང་ཕྱིར་བསག་སྲུང་གི་གནད་བསྐྱུས་པ་ཡན་ལག་བདུན་པ་མཆོལ་
 དང་བཅས་པ་འབུལ་བ་ལ་ནན་ཏན་དུ་བྱེད་པ་གིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བས་རྒྱས་པར་སྒོ་
 སྒྲོང་གི་ཁྲིད་ཡིག་ཆེན་མོར་གསལ་བ་ལྟར་བྱ་ཞིང་། །འདིར་མདོར་བསྐྱུས་བྱ་རྒྱལ་
 ཞིག་བརྗོད་པ་ནི། །འབྲེན་པ་མཉམ་མེད་སྟོན་པ་བཅོམ་ལྟར་འདས། །ལམ་བཟང་
 གསལ་མཛད་དངོས་བརྒྱད་སྒྲ་མ་དང་། །བསྐྱེད་མེད་མཚོག་གསུམ་བྱག་འོས་
 ཐམས་ཅད་ལ། །སྟོ་གསུམ་གྱུས་པ་ཆེན་པོས་བྱག་འཛལ་ལོ། །རྒྱ་གཉིས་ཉེར་
 སྒྲིང་རོལ་མོ་འདོད་ཡོན་སོགས། །དངོས་བཤམས་ཡིད་ཀྱིས་སྐྱུལ་པ་ཅི་ཡོད་དང་།
 །བྱད་པར་བདག་ལུས་བྲན་དུ་འབུལ་ལགས་ན། །བྱགས་རྩེ་ཆེ་མགོན་ཚོགས་ཀྱིས་
 བཞེས་སུ་གསོལ། །བདག་སེམས་དུག་གསུམ་གདོན་གྱི་དབང་གྱུར་པས། །སྟོ་
 གསུམ་སྟོ་ནས་ཉེས་སྒྲིང་ཅི་མཆིས་པ། །བྱགས་རྩེ་ཆེ་ལྟར་རྣམས་ཀྱི་སྟོན་སྲུང་
 བཤགས། །བདག་གི་རྟིག་སྒྲིབ་དག་པར་མཛད་དུ་གསོལ། །རང་གཞན་རྣམ་
 དཀར་དགེ་བ་ཅི་ཡོད་དང་། །བྱད་པར་བདག་པས་གཞན་གཅིས་མཛད་པ་ཡི། །
 རྒྱལ་ཤས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱབས་ཆེན་མཛད་པ་ལ། །བསམ་པ་ཐག་པས་རྩེས་སུ་ཡི་
 རང་ངོ་། །མ་རིག་ལྟར་འཐོམས་སྤྱིད་མཚོ་ཉམ་ང་སྤྱ། །འབྱམས་ཤིང་སྐྱག་བསྐྱུལ་
 མགོན་མེད་བདག་ཅག་ལ། །ལན་བཞེད་ལམ་བཟང་ཡུན་དུ་འདོམས་པའི་ཕྱིར། །

འདྲན་པ་མཆོག་ཅུམས་བསྐྱེད་བརྒྱུ་ལ་བརྒྱུགས་མཛུ་གསལ། །དུས་གསུམ་ཅུམས་
 དཀར་དགོ་བ་ཅི་མཆོག་པ། །ཅུམས་ཐག་འགོ་བ་འདི་ཀུན་སྒྲོལ་བའི་ཕྱིར། །ཀྱུལ་
 གསལ་སྒྲོད་པ་ཀྱུ་མཆོར་ལེགས་བསྐྱེད་པ་ཏེ། །སྒྲུ་མེད་རྫོགས་བྱང་ལྷུང་དུ་ཐོབ་ཕྱིར་
 བསྐྱེད། །དེ་ལྷུང་ཡན་ལག་བདུན་པ་དམིགས་པ་དང་བཅས་པའི་སྒྲོ་ནས་དལ་ལྷན་
 བརྫོད་ཅིང་ནན་ཏན་དུ་བྱ། །དེ་ནས་དམིགས་པ་གསལ་བར་བྱས་ལ་མཛུལ་ལྷུལ་
 ཏེ་གསལ་བ་གདབ་བ་ནི། །སྒྲོ་སྒྲོད་གི་སྒྲུ་བརྒྱུད་གསལ་འདེབས་ཀྱས་པ་སྒྲོ་སྒྲོད་
 གི་སྒྲོན་འགྲོར་གསལ་ཞིང་མའི་བསྐྱེད་ཤིག་བྱ་བར་འདོད་ན་འདི་ལྷུང་། དལ་
 ལྷན་ཅ་བའི་སྒྲུ་མ་རིན་པོ་ཆེ། །བདག་གི་སྒྲི་བོར་པདྨའི་སྒྲིང་བཞུགས་ལ། །
 བཀའ་དྲིན་ཆེན་པོའི་སྒྲོ་ནས་རྫོགས་བཟུང་སྟེ། །སྒྲུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་དཔོན་གྲུབ་
 ལྷུལ་དུ་གསལ། །སྒྲོན་པ་ལྷུལ་པའི་དབང་པོ་བྱམས་འཇམ་དབྱངས། །སྒྲུ་སྒྲུབ་
 ཐོགས་མེད་ཀྱུལ་སྐྱས་ནི་བ་ལ། །ཨ་ཏི་ཤ་སོགས་བརྒྱུད་པའི་སྒྲུ་མ་ལ། །གསལ་
 བ་འདེབས་སོ་བདག་རྒྱུད་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབས། །ཀྱུལ་བསྐྱེད་སྒྲེལ་ལ་ཀྱུལ་བ་རང་
 ཉིད་དང་། །མཛུངས་པར་བསྐྱེད་འོས་རྗེ་བཙུན་ཅོང་ཁ་པ། །ཡལ་སྐྱས་བརྒྱུད་
 པར་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ལ། །གསལ་བ་འདེབས་སོ་བདག་རྒྱུད་བྱིན་གྱིས་
 སྒྲོབས། །ཀྱུལ་དང་ཀྱུལ་སྐྱས་ཀུན་གྱིས་མ་ལྷུལ་བའི། །དམ་སྒྲོན་བདག་ཅག་ཐེག་
 མཆོག་ལམ་བཟང་ལ། །འཕྱིད་མཛད་ལྷ་མེད་དྲིན་ཅན་སྒྲུ་མ་ལ། །གསལ་བ་
 འདེབས་སོ་བདག་རྒྱུད་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབས། །སྒྲེ་བ་ཀུན་དུ་ཡང་དག་སྒྲུ་མ་དང་། །
 འབྲལ་མེད་ཆོས་ཀྱི་དལ་ལ་ལ་ལོངས་སྒྲོད་ཅིང་། །ས་དང་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་རབ་
 རྫོགས་ནས། །རྫོ་རྗེ་འཆང་གི་གོ་འཕང་ལྷུང་ཐོབ་ཤོག །ཅིས་བརྫོད་ཅིང་གསལ་
 བ་ལྷུགས་དག་དུ་གདབ། །དེ་ནས་ཆོགས་ཞིང་ཅུམས་བསྐྱེད་ཏེ་རང་གི་སྒྲི་བོའི་

དྲིན་ཅན་ཅ་བའི་སྤྲུལ་ལ་ཐིམ་པས། སྤྲུལ་གྲགས་རྩེ་ཆེན་པོའི་ནམ་པ་ཅན་སྐྱབས་
 གསུམ་ཀྱན་འདུས་གྱི་ངོ་བོར་བཞུགས་པ་གསལ་བཟབ་ལ། གཏུང་གྲགས་དྲག་
 པོའི་སྒྲོ་ནས། དུས་གསུམ་སྐྱབས་གནས་ཀྱན་འདུས་གྱི་ངོ་བོ་སྤྲུལ་མེན་པོ་ཆེ་ལ་
 གསོལ་བ་འདེབས་སོ། ། བྱིན་ཅི་ལོག་གི་སྒོ་སྤྲུལ་མཐའ་དག་ལགག་པ་དང་། བྱིན་
 ཅི་མ་ལོག་པའི་སྒོ་སྤྲུལ་མཐའ་དག་བདེ་སྒྲག་ཏུ་སྦྱེ་བ་དང་། རྒྱུན་བྱི་ནང་གི་བར་
 ཆད་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་བར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ། ཞེས་སུར་ཚུགས་
 གསོལ་འདེབས་གྲགས་དྲག་ཏུ་བྱ་ཞིང་། རྒྱས་པར་བྱེད་ན་ཡན་ལག་བདུན་པ་
 མཐུལ་དང་བཅས་པ་ཡུལ་ཏེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྒོ་སྦྱོང་གི་ལམ་ནམས་རྒྱུད་ལ་སྦྱེ་
 བའི་གསོལ་འདེབས་བྱ་ཚུལ་སྒོ་སྦྱོང་གི་སྒོན་འགྲོར་གསལ་བ་ལྟར་བྱ། དེ་ནས་སྦྱི་
 པོར་སྤྲུལ་གྲགས་རྩེ་ཆེན་པོ་སྒྲོམ་བཞིན་པའི་རང་ནས་སྒོ་སྦྱོང་དོན་བདུན་མའི་
 དམིགས་ནམ་སྦྱོང་ཚུལ་ནི། འདི་བྱིའི་ཕན་བདེ་ལེགས་ཚོགས་མ་ལུས་པ། ཁང་
 གི་མཐུ་ལ་ངེས་པར་རྟག་ལས་པས། དྲིན་ཅན་སྤྲུལ་མ་མཚོག་གསུམ་ཀྱན་འདུས་
 སུ། མཐོང་ནས་བཀའ་བཞིན་སྦྱབ་པར་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབས། ཆོས་ལྡན་རྟེན་བཟང་
 འདི་འདྲ་ཐོབ་གྲུང་ཀྱང་། ལྷང་ཤས་གདོང་ཆེན་འདི་ཡིས་བདག་བསྐྱུས་ནས། །
 དོན་མེད་བྱ་བས་དལ་བ་རྒྱུད་གཞོན་བྱེད། འདུལ་འབྱོར་དོན་ཆེ་རྟེན་དཀའ་བྲན་
 བྱས་ཏེ། དོན་མེད་མི་གཏང་སྟིང་པོ་སྤང་བར་བྱ། སྟིང་པོ་སྤང་བའི་ནང་ནས་
 མཚོག་གྲུང་པ། དེན་ཆེན་བྱང་ཚུབ་སེམས་མཚོག་བསྐྱེད་པར་བྱ། དེ་ལྟར་ལུས་
 པར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ། འདྲ་ཉིད་དུ་མི་འཆིའི་གདོང་མེད་ཀྱང་། ཉལ་
 འཛིན་གདོན་ཆེན་འདི་ཡིས་བསྐྱུས་བསྐྱུས་ནས། གཏན་དུ་སྟོང་ཅིས་གྲུབས་
 གཤོམ་ངང་ལ་ཟད། ཁམ་འཆི་ངེས་མེད་དན་པར་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབས། དེ་ཆེ་ཕན་

དེས་དམ་ཚེས་ཉིད་ཡིན་ཞིང་། ཚེས་ཀྱི་ནང་ནས་སྤྱིར་པོ་མཚོག་གུར་པ། རིན་
 ཚེན་བྱང་རྒྱལ་སེམས་མཚོག་འདི་ཡིན་པས། སྤྱོད་སྤྱོད་ཉམས་ལེན་རྒྱས་པར་བྱིན་
 གྱིས་སྤྱོད་སྤྱོད། འཁོར་བའི་གནས་འདིར་སྟུག་བསྟུལ་ཅི་མཚེས་པ། ཐམས་ཅད་
 རང་རང་མི་དགའི་ལས་ལས་འབྱུང་། ལན་བདེ་ཐམས་ཅད་དགའི་མཐུ་ཉིད་
 ལས། འབྱུང་ཞེས་རྒྱལ་བས་གསུངས་པ་ཐོས་གུར་གྱང་། ཡིད་ཆེས་དེས་བ་
 གཏིང་ནས་མ་སྟེས་པས། སྤྱོད་གསུམ་བག་མེད་སྤྱོད་པས་དུས་འདའ་ཞིང་། འ
 བཞག་ཏུ་འོས་པ་དམ་པའི་ཚེས་ལ་བྱས། སྤྱོད་དོར་གོ་ལོག་རང་གིས་རང་ཉིད་
 བསྟུ། སྤྱོན་པ་རང་སྤྱང་བདག་ལ་བྱགས་རྗེས་གཟིགས། ཉེས་པ་བག་ཆགས་
 བཅས་པ་གཏན་སྤངས་གིང་། སྤྱོད་གསུང་བྱགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་
 རྫོགས། གཅིག་ཏུ་འགོ་ལ་བཅེ་བ་ལྟར་མཛད་པ། སྤྱོད་མེད་སྤྱོན་པ་བྱགས་རྗེ་
 ཅན་དེ་ཡིས། ལ་རོལ་བསྟུ་བའི་རྒྱན་གསུང་ག་ལ་སྤྱིད། བམ་མཁའི་ཁམས་ནི་
 རྣམ་པ་གཞན་གུར་གྱང་། རྒྱལ་བས་རྒྱན་གསུང་ནམ་ཡང་མི་སྤྱིད་ཅེས། ཡང་
 ཡང་བསམས་ནས་ཡིད་ཆེས་བསྟེད་བྱས་ལ། འགོ་འཆག་ཉལ་འདུག་སྤྱོད་ལམ་
 ཐམས་ཅད་དུ། རང་གི་སྤྱོད་གསུམ་སྤྱོད་པ་ལ་བརྟགས་ནས། བག་མེད་ཉོན་
 མོངས་དབང་དུ་མ་གཏང་བར། དྲན་དང་གེས་བཞིན་བག་ཡོད་བརྟན་པོ་ཡིས། འ
 སྟུག་སྤྱོད་དགའི་བ་སྟུབ་ལ་བཅོན་པར་བྱ། དགའི་བ་ཀྱང་གྱི་ནང་ནས་མཚོག་གུར་
 པ། རིན་ཚེན་བྱང་རྒྱལ་སེམས་མཚོག་བསྟེད་པ་ལ། དུས་རྣམས་ཀྱང་ཏུ་བཅོན་
 པ་ལྟར་སྤྱོད་བྱ། དེ་ལྟར་རྒྱས་པར་བྱིན་གྱིས་བསྟུབ་ཏུ་གསོལ། བཟོད་དཀའ་
 ཁམས་གསུམ་འཁོར་བའི་སྟུག་བསྟུལ་དང་། ཐར་པའི་ཕན་ཡོན་རྒྱལ་བཞིན་མ་
 བསམས་པས། འཁོར་བའི་གནས་ལ་ཆགས་གིང་ཡུན་དུ་འཁོར། དེས་འབྱུང་

རྣམ་དག་སྐྱེ་བར་བྱིན་གྱིས་སྐྱབས། །ལས་དང་ཉེན་མོངས་འཛིང་བ་དམ་པོས་
བཅིངས། །ལམ་དང་ལམ་མིན་བཟླ་ལ་སློ་མིག་སྤོངས། །ཤུགས་དག་སྐྱེ་ག་ན་
འཛིང་ཆུ་པོ་བཞིས། །སྤིང་པའི་རྒྱན་སྤྱགས་ངོས་སུ་ཡུན་དུ་བྱེད། །མཐའ་མེད་
སྤིང་མཚོའི་གློང་དུ་འཁོར་ཞིང་འབྱམས། །སྤྱག་བསྐལ་ཆུ་མིན་སྤོང་གིས་ཡུན་དུ་
གཙོས། །འདི་འདྲའི་གནས་ལ་ཡིད་འབྱུང་མི་སྐྱེ་བར། །སྤྱར་ཡང་སྤིང་མཚོར་
དགའ་ཞིང་རྒྱག་བྱེད་པ། །སྤྱག་བསྐལ་བདེ་བར་འཛིན་པའི་ལོག་ཤེས་ཅན། །
རབ་སྐྱོངས་བདག་ལ་ཤུགས་རྗེས་གཟིགས་སུ་གསོལ། །སྤིང་ལ་ཡིད་འབྱུང་སྐྱེ་
བར་བྱིན་གྱིས་སྐྱབས། །འཁོར་བའི་གནས་འདིར་ཡིད་བརྟན་ཅད་མེད་དེ། །
བསགས་པ་ཀུན་གྱི་ཐ་མ་འཛད་པ་དང་། །འདུས་པའི་ཐ་མ་ངེས་པར་འབྲལ་བ་
དང་། །མཐོན་པོའི་མཐའ་ནི་དམའ་མོར་ལྟར་བ་དང་། །སྐྱེས་པའི་ཐ་མ་ངེས་པར་
འཛི་བ་སྟེ། །འཁོར་བའི་རང་ཚུལ་རྒྱད་པའི་རང་བཞིན་ཉིད། །ཡིད་བརྟན་མི་རུང་
འཁོར་བའི་གནས་འདི་ལ། །ཞེན་ལོག་ངེས་འབྱུང་སྐྱོ་ཤས་དག་པོ་ཡིས། །རྣམ་
དག་ཁྲིམས་གྱི་ས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས། །ཐར་པའི་ལམ་བཟང་ལྷུང་དུ་བགྲོད་པར་
བྱ། །ལམ་རྣམས་ཀུན་གྱི་ནང་ནས་མཆོག་གྱུར་པ། །རིན་ཆེན་བྱང་ཆུབ་སེམས་
མཆོག་བསྐྱེད་པར་བྱ། །དེ་ལྟར་རུས་པར་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་ཏུ་གསོལ། །དེ་ལྟར་སློ་
སྤྱོད་གི་དོན་ཚན་བདུན་ལས། །དང་པོ་སྤོན་འགྲོ་རྟེན་གྱི་ཆོས་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་
བཤེས་གཞིན་ལ་དད་གུས་སྒོམ་བཞིན་པའི་རང་ནས། །དལ་འབྱོར་རྟེན་དཀའ།
ནམ་འཛི་ངེས་མེད། །ལས་རྒྱ་འབྲས། །འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་རྣམས་དག་ཏུ་
བསམས་ནས་སློ་སྤྱོད་སྒོམ་པ་ལ་རྒྱད་སྐུལ་བར་བྱེད་པ་ནི་སློ་སྤྱོད་གི་གཞི་རྟེན་དུ་
བསྟན་པས་སྐྱེས་པའི་རྒྱལ་ཅི་ཡོད་གྱིས་འབད་ལ་སྤྱོད་པ་ཅི་ཐོན་བྱུང། །དེ་ནས་

དངོས་གཞི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གཉིས་སྒོམ་ཆུལ་ནི། སྤྱི་པོར་སྤྲ་མ་ལྟ་སྒོམ་བཞིན་
 པའི་རང་ནས་འདི་ལྟར་བསམ་སྟེ། མདོ་སྒྲགས་གསུང་རབ་ཀྱན་གྱི་སྟིང་པོའི་དོན་
 ཆུལ་བ་མ་ལུས་གང་ནས་གསེགས་པའི་ལམ། ཁྱོགས་བཅུའི་ཆུལ་སྒྲས་ཀྱན་གྱི་
 ཐུགས་དམ་མཐིལ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་གཞི་དང་རྟེན། བསྒྲགས་བྱ་ཀྱན་
 གིས་བསྒྲགས་པར་བྱ་བ་ནི། ཁིན་ཆེན་བྱང་ཆུབ་སེམས་མཆོག་འདི་ཉིད་དོ། །
 བཅ་མཁའི་མཐའ་གྲས་འགྲོ་བ་མ་ལུས་ལ། ཡན་བདེ་རི་སྟེང་འབྱུང་བ་ཐམས་
 ཅད་ཀྱང་། ཁིན་ཆེན་སེམས་མཆོག་འདི་ཡི་མཐུ་ཉིད་དུ། ཆུལ་དང་ཆུལ་སྒྲས་
 ཀྱན་གྱིས་མཐུན་པར་གསུངས། ཆུལ་དང་ཆུལ་སྒྲས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་
 རྣམས། དག་པའི་ཁིང་དུ་ཞི་བདེར་མི་བཞུགས་པར། བཅ་མཁའི་མཐའ་གྲས་
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ། མཐའ་ཡས་སྤྱལ་པས་ཡན་བདེ་སྦྱབ་མཛད་
 པའང་། ཁིན་ཆེན་སེམས་མཆོག་འདི་ཡི་མཐུ་དུ་གསུངས། མདོར་ན་སྤྱི་ཞེས་
 རྣམ་དཀར་དག་ལེགས་ཀྱན། བྱང་ཆུབ་སེམས་མཆོག་འདི་ལས་འབྱུང་བས་ན། །
 འདོད་དགུ་འབྱུང་བའི་བུམ་པ་བཟང་པོ་དང་། དབག་བསམ་གྲིང་དང་ཡིད་
 བཞིན་ལོར་ལྟ་བུར། ཆུལ་བས་གསུངས་དབྱངས་མཐོན་པོས་རྒྱ་ཆེར་བསྒྲགས། །
 དེ་ལྟར་ཡན་ཡོན་བསམ་ལས་འདས་པ་དག ཡང་ཡང་བསམས་པས་རེས་པ་
 བསྐྱེད་བྱས་ལ། ཁྱོད་དར་རྒྱས་པ་རྩོལ་བ་ཅི་ཡོད་ཀྱིས། བྱང་ཆུབ་སེམས་མཆོག་
 བསྐྱེད་ལ་འབད་པར་བྱ། དེ་ལྟར་སྤྱོད་སྤྱོད་རྒྱས་པར་བྱིན་གྱིས་སྤྲོབས། བཅའ་
 རྩབ་སེམས་ཅན་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི། རང་གི་མ་རྒན་དྲིན་ཅན་ཉིད་ཡིན་
 ཏེ། ཐོག་མེད་དུས་ནས་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བ་འདིར། ཟླ་ཆུན་འཕུན་ལྷོང་
 དབང་མེད་འབྱུངས་གྲིང་འཁོར། དེ་ཆོ་སེམས་ཅན་རེ་རེས་རང་གི་མ། ཡང་ཡང་

བྱས་པ་གྲངས་གྱིས་མི་ཆོད་ཅེས། །རྒྱལ་བ་དུས་གསུམ་གཟིགས་པས་གསུངས་
 བྱིར་རོ། །དེ་དང་དེ་ཡི་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ། །ཆོ་འདྲིའི་མ་ཡིས་རི་ལྟར་
 བསྐྱངས་པ་ལྟར། །མངལ་དུ་ཡུན་རིང་བཟུང་ཞིང་བཅུ་བས་བསྐྱངས། །བཙས་
 བས་ཐབས་ཚུལ་ཀྱན་གྱིས་བདག་གསོས་ཤིང་། །སྤྲིག་སྤྲིག་གཏམ་རན་ཐམས་
 ཅད་བྱུང་བས་ནས། །བདག་ཅག་འབའ་ཞིག་སེམས་ཤིང་བྱམས་པས་
 བསྐྱངས། །མདོར་ན་ཆོ་འདྲིའི་མ་དང་ཐོག་མེད་ནས། །ཡང་ཡང་དྲིན་གྱིས་
 བསྐྱངས་པའི་མ་ཆན་རྣམས། །དྲིན་ཅན་ཉིད་དུ་རྣམ་པ་ཀྱན་ནས་མཆུངས། །དེ་
 ལྟར་ནའང་མ་རིག་ཆོངས་པས་བསྐྱབས། །སྤྱོད་ཤི་འཕོས་པས་པན་ཚུན་རོ་མ་
 ཤེས། །འགའ་ཞིག་ཆོ་འདྲིའི་གཉེན་དུ་བཟུང་ནས་ཆགས། །འགའ་ཞིག་ཡིད་དུ་
 མི་འོང་དགྲར་བཟུང་ནས། །རྣམ་པ་ཀྱན་དུ་གནོད་ཅིང་འཆོ་བར་བྱས། །པལ་ཆེར་
 བཏང་སྟོམས་སྟོ་ཡིས་ཡལ་བར་དོར། །ཐོག་མེད་དུས་ཀྱི་དྲིན་ཅན་པ་མ་ལ། །
 གནོད་པ་ཅི་འབྱོལ་བྱེད་པའི་ཕོ་རྒྱུད་པོ། །རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཙས་སྤུན་སྤར་རོ་རེ་
 གནོད། །རང་ཆོངས་བདག་ལ་སྤྲགས་རྗེས་གཟིགས་སུ་གསོལ། །ཐིམ་ཆད་འགོ་
 ཀྱན་དྲིན་ཅན་མ་ཉིད་དུ། །གཏིང་ནས་ངེས་ཤེས་འདྲོངས་པར་བྱིན་གྱིས་སྟོབས། །
 དྲིན་ཅན་མ་རྣམས་ཡལ་བར་བོར་བྱས་ནས། །རང་ཉིད་གཅེས་པར་འཛིན་པའི་སྟོ་
 རན་འདིས། །ཐོག་མེད་དུས་ནས་ད་བར་སྤྲིག་ལ་སྤྱུར། །ཁམས་གསུམ་འཁོར་བའི་
 སྤྲིག་བསྐལ་རི་སྟེད་པ། །རང་ཉིད་གཅེས་འཛིན་སྟོ་རན་འདིས་བྱས་ཏེ། །རབ་
 འབར་དཔལ་བའི་མེ་ནང་བསྐྱེག་པའང་། །རང་ཉིད་གཅེས་པར་བཟུང་ནས་
 གཞན་དག་ལ། །གནོད་པ་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་ཉིད་དུ་གསུངས། །དེ་བཞིན་ཡི་
 དུགས་གནས་ན་བཀྱས་སྟོམ་སོགས། །བཟོད་མེད་སྤྲིག་བསྐལ་བརྒྱ་ཕྱག་ཕྱོད་པ་

ཡང་། གཅེས་འཛིན་དབང་གིས་གཞན་ལ་མི་སྟེར་བར། །སེར་སྤྲུམ་གསོག་ཅིང་
 སྟེན་པའི་ཁ་འགུགས་བྱས། །མཚོག་གསུམ་དཀོར་ལ་འབགས་པ་ལ་སོགས་པ། །
 གཅེས་འཛིན་སྟོང་ན་འདི་ཡིས་བྱས་པར་ཟད། །དུད་འགྲོའི་གནས་ན་གཅིག་ལ་
 གཅིག་འཆོ་ཞིང་། །གསོད་དང་བརྟུང་དང་སྟེན་སྒྲགས་བཀོལ་སྟུང་སོགས། །
 བཟོད་མེད་སྟུག་བསྐལ་བརྒྱ་ཕྱག་སྟེང་བ་ཡང་། །རང་ཉིད་གཅེས་པར་བཟུང་ནས་
 གཞན་དག་ལ། །བྱད་གསོད་སྟོ་ཡིས་སྟོན་བརྟུང་བྱས་པ་དང་། །རྩལ་མའི་ཆོག་
 གིས་མཛང་འབྲུ་བརྟེན་འཛོག་དང་། །ཆོས་དང་དགོ་འདུན་བྱད་དུ་བསད་པ་
 སོགས། །གཅེས་འཛིན་སྟོ་ངན་འདི་ཡིས་བྱས་པར་གསུངས། །ཁམས་གསུམ་
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དགར་ལངས་ཀྱང་། །ཆོ་འདིའི་ལུས་སྟོག་ཅམ་ཞིག་
 འཛོམས་རུས་གྱི། །རང་ཉིད་ངན་སོང་གནས་སྒྱུ་སྒྲུང་མི་རུས། །ཐོག་མེད་དུས་
 ཅན་སྟེང་དུ་ཆང་བཅས་པའི། །གཅེས་འཛིན་འགོང་པོ་འདི་ཡིས་སྐད་ཅིག་ལ། །
 འཛིགས་རུང་ངན་འགྲོའི་གཡང་དུ་འཕེན་པར་བྱེད། །གཅེས་འཛིན་འགོང་པོ་འདི་
 ཡིས་རྒྱད་དཀྱགས་ནས། །ཞེ་སྤང་ཁྱོ་བོའི་མེ་ཆེན་འབར་བའི་ཆོ། །ལོ་བརྒྱར་
 བསགས་པའི་རྣམ་དཀར་དགོ་ཆོགས་ཀྱང་། །སྐད་ཅིག་ཉིད་ལ་སྟེན་ཅིང་རྟག་
 བྱེད་པས། །དེ་ལས་སྤང་བར་བྱ་བ་གང་ཞིག་ཡོད། །འཁོར་བའི་གནས་ན་བདེ་བ་
 གང་ཡོད་པ། །ཐམས་ཅད་གཞན་ལ་ཕན་པའི་སེམས་ལས་འབྱུང་། །སྐྱུ་དང་ཞིང་
 དང་མཛད་པ་འཕྲིན་ལས་སོགས། །ཁྲོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་
 ཀྱང་། །འགྲོ་ལ་ཕན་པའི་བསམ་པ་ཉིད་ལས་འབྱུང་། །ཐོག་ཆེན་ལམ་གྱི་གནས་
 ལ་མཁས་རྣམས་གྱིས། །ལེགས་པར་དབྱུང་ན་མ་གྲན་འགོ་འདི་རྣམས། །འདོད་
 དགྲུ་འབྱུང་བའི་བུམ་པ་བཟང་པོ་དང་། །ཅི་འདོད་སྟོལ་བའི་དཔག་བསམ་གིང་

ཆེན་དང་། འདོད་དགའི་ཆར་འབབས་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་ལ། བཅོས་མ་མིན་
 པའི་རེས་པ་རྟེན་པར་འགྱུར། ཉེ་ཕྱིར་བདག་གཞན་བརྗེ་བའི་རྣལ་འབྱོར་ལ། །
 ཉམས་ལེན་སྟེང་པོར་རྣམས་པར་བྱིན་གྱིས་སྟོབས། བདག་པས་གཞན་གཅེས་
 བསམ་པ་སྤྲུགས་དྲག་གིས། མར་གྱུར་འགོ་བའི་སྤྲིག་སྤྱིབ་སྤྲུག་བསྡུལ་ཀྱན། །
 རང་གི་རྒྱུད་སྟེང་ཉིད་ཏུ་སྒྲུང་བ་དང་། རང་ལ་བདེ་དགོ་རི་སྟེན་ཡོད་པ་ཀྱན། །
 འགོ་བ་ཀྱན་ལ་སྟོམས་པར་གཏང་བར་བྱ། ཉམ་ཐག་མ་ཁན་དྲིན་ཅན་འདི་དག་
 རྣམས། བྱ་སྤྲུག་ལྟ་བུར་ཤིན་ཏུ་གཅེས་པའི་སྟོས། སོ་སའི་ལས་རན་སྤྲིག་སྤྱིབ་
 མ་ལུས་པ། རང་ལ་སྒྲངས་ནས་ཐམས་ཅད་ཐར་བྱས་ཏེ། ཀྱན་གྱི་ལས་རན་
 འབས་བྱ་སྤྲུག་བསྡུལ་རྣམས། བདག་ཉིད་གཅིག་ལུས་འཁུར་སྟམ་གོ་ཆ་གྲོག། །
 རྒྱབས་ཆེན་བསམ་པ་དེ་ཉིད་འཕེལ་བའི་ཕྱིར། རྣལ་ལས་རྒྱུད་གི་འགོ་བའི་བྱེད་པ་
 དང་། བརྒྱན་ནས་བཏོང་ལེན་ཡང་ཡང་བསྟོམ་པར་བྱ། བདག་པས་གཞན་
 གཅེས་སེམས་མཆོག་དེ་ལྟ་བུ། བཅོས་མ་མིན་པ་ལན་ཅིག་སྟེས་གྱུར་ན། །
 གངས་མེད་བསྐལ་པར་བསགས་པའི་སྤྲིག་སྤྱིབ་རྣམས། མེ་ཆེན་འབར་དང་ལྷན་
 པའི་རྩ་སྤྱར་བཞིན། རླན་ཅིག་ཉིད་ལ་བྱང་ཞིང་དག་པ་དང་། བསྐལ་པར་
 མཆོད་དང་སྦྱིན་གཏོང་བྱས་པ་ལས། རྣམས་པའི་རྒྱབས་ཆེན་བསོད་ནམས་གསོག་
 པར་གསུངས། ཅི་ཕྱིར་ཞེན་འགོ་འདིའི་པན་བདེ་ཀྱན། རྒྱལ་བ་སྤྲུག་བཅས་
 རྣམས་ཀྱི་མཐུ་ལས་འབྱུང་། རྒྱལ་བ་སྤྲུག་བཅས་བརྒྱན་པའི་ས་པོན་ནི། བོན་
 ཆེན་སེམས་མཆོག་འདི་ཉིད་ཡིན་ཕྱིར་ལོ། ལྷན་པར་རང་གི་ལུས་ལ་ན་ཆ་དང་། །
 སེམས་སྟེང་གྲོ་བུར་སྤྲུག་བསྡུལ་བྱུང་གྱུར་ན། འགོ་བ་ཡོངས་ཀྱི་ནད་དང་སྤྲུག་
 བསྡུལ་ཀྱན། རང་གི་ལུས་སེམས་སྟེང་ཏུ་ལེན་བྱེད་པའི། བསམ་པ་སྤྲུགས་དྲག་

ཡང་ཡང་བསྐྱེད་བྱ་སྟེ། ཐེག་ཆེན་སློ་སྒྲོང་མན་དག་ལྟན་ནམས་ལ། ཁ་ཚ་བྱང་བ་
 སྟིག་སྒྲིབ་ཕྱགས་གིང་དང་། རྒྱུན་རྒྱུན་དག་པའི་སྒྲུལ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས། རྒྱུན་བྱོན་
 དམ་པས་རྒྱ་ཆེར་བསྐྱགས་ཕྱིར་རོ། བདག་གཞན་བརྗེ་བའི་ལྷག་པས་མ་ཕྱགས་
 དག་གིས། ཁ་རྒྱན་སེམས་ཅན་མ་ལུས་བསྐྱུལ་བའི་བྱིར། རྒྱུར་དུ་སངས་རྒྱས་
 གོ་འཕང་ཐོབ་བྱ་ཞེས། དམ་བཅའ་སྒྲོན་ལམ་རྒྱ་ཆེར་གདབ་པར་བྱ། རིན་ཆེན་
 སེམས་མཆོག་དེ་ཉིད་སྒྲེས་གྲུར་ན། ལྟར་བཅས་འགྲོ་བ་ཡོངས་ཀྱི་མཆོད་པའི་
 གནས། རྒྱལ་བའི་སྤྱན་པོ་ཞེས་བྱའི་གངས་སུ་ཆུད། རྒྱལ་བ་སྤྱན་བཅས་ཀྱང་
 གྱིས་བྱ་གཅིག་ལྟར། དགོངས་གིང་ཡུན་དུ་བྱིན་གྱིས་སློབ་པར་འགྱུར། འདབ་
 གཤོག་རྫོགས་པའི་ཁྱུང་གི་སྤྱག་གུ་ནི། ཁམ་མཁའི་དབྱིངས་སུ་ངེས་པར་འཕུར་
 བ་བཞིན། རྒྱབས་ཆེན་སེམས་མཆོག་བསྐྱེད་པའི་སྒྲེས་བྱ་ནི། རྒྱལ་སྤྱན་སྒྲོད་ལ་
 དེས་པར་སློབ་པར་འགྱུར། རྒྱལ་སྤྱན་དཔལ་པོ་གཞོན་ལུ་ནོར་བཟང་གིས། རྒྱལ་
 སྤྱན་སྒྲོད་པ་རི་ལྟར་སྒྲུད་པ་ལྟར། རྒྱལ་སྤྱན་ནམས་ཀྱི་རྒྱབས་ཆེན་སྒྲོད་པ་
 ལ། རྒྱལ་བའི་བཀའ་བཞིན་བདག་གིས་བསྐྱབ་པར་བྱ། སྤྱམ་དུ་ཞེད་མ་བརྟན་
 པོ་ཡང་ཡང་བྱ། རྒྱལ་སྤྱན་སྒྲོད་པ་རྒྱ་མཚོ་མཐའ་ཡས་ཀྱང་། ཁ་ཕམ་མགོན་
 པོས་རྒྱལ་བའི་བཀའ་བཞིན་དུ། གནད་བསྐྱས་ཕྱིན་དུག་བསྐྱ་བཞིའི་ཉམས་ལེན་
 ལ། བརྩོན་པ་ཆེན་པོས་རྒྱལ་བཞིན་བསྐྱབ་པར་བྱ། ལུས་དང་ཡོངས་སྒྲོད་དུས་
 གསུམ་དགོ་བ་རྣམས། མཁའ་མཉམ་སེམས་ཅན་ཀྱང་ལ་གང་འདོད་དུ། ལངས་
 པ་མེད་པར་གཏང་བར་བྱ་བ་དང་། རྟེན་དག་བསྐྱང་ཞིང་དག་པར་བྱ་བ་དང་། རྒྱལ་
 ཡང་ཡང་མི་ཟད་རྒྱ་ཆེར་སྟེལ་བྱེད་པའི། རྒྱབས་ཆེན་སྒྲོད་པ་རྒྱ་མཚོར་བསྐྱབ་
 པར་བྱ། རྟེན་ལུས་པར་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་དུ་གསོལ། རྗེས་ཀྱི་སྒྲོད་ལམ་ཀྱང་

ཏུ་སྒོ་གསུམ་ལ། འདྲ་ཤེས་སྤང་པོས་ཡང་དག་ཡང་བརྟགས་ནས། འདྲ་ཉིད་
གཅེས་འཛིན་དབང་དུ་མི་གཏང་བར། སྒོ་གསུམ་སྒོ་སྤྱང་སྤྱང་ལ་སྤྱར་བར་བྱ། །
ཆོགས་དྲག་དབང་པོའི་ཡུལ་དུ་ཡིད་འོང་གི་སྤྱང་བ་གང་དང་གང་ཞིག་ཤར་གྱུར་
པ། འདྲ་དང་དེ་ལ་ཆགས་པ་མི་སྤྱེད་པར། ཡིད་འོང་སྤྱང་བ་དེ་ཉིད་མཁའ་ཁྱབ་
གྱི། སེམས་ཅན་ཀྱན་ལ་བསྟེ་ཞིང་གཏང་བར་བྱ། ཆོགས་དྲག་ཡུལ་དུ་ཡིད་དུ་
མི་འོང་པའི། མི་འདོད་སྤྱང་བ་གང་དང་གང་ཤར་ཡང་། ཡིད་མི་བདེ་བའི་སྤྲུག་
བསྐལ་མི་བྱ་བར། མ་ཀུན་སེམས་ཅན་ཀྱན་གྱི་མི་འདོད་པའི། སྤྱང་བ་ཐམས་
ཅད་རང་ལ་བྱངས་བྱས་ལ། མི་འདོད་སྤྱང་བ་སྒོ་སྤྱང་གོགས་སུ་བསྐྱར། མ་
བརྟགས་བཏང་སྟོམས་རང་དུ་གནས་པ་དང་། གཉིད་དང་སྟོམ་ལས་ཤེ་མའི་
གཏམ་ལ་སོགས། བག་མེད་སྤྱོད་པ་བྱེད་པར་མངོན་ཕྱོགས་ཆོ། འདྲ་མ་ཐག་ཏུ་
དན་པས་བཟུང་བྱས་ལ། གཅེས་འཛིན་འགོང་པོ་ཁྱོད་གྱིས་ཐོག་མེད་ནས། འདྲ་
ལྟའི་བར་དུ་བདག་ཅག་སྤང་བྱས་ཤིང་། ཐེག་ཆེན་སྒོ་སྤྱང་གདམས་དག་ཟབ་མོ་
དང་། ལན་ཅིག་ཙམ་ཞིག་མཇལ་བའི་སྐབས་འདིར་ཡང་། སྒོ་རན་ཁྱོད་གྱིས་
དལ་བ་ཚུད་གཞོན་བྱེད། འདྲ་ཁྱོད་གྱི་དབང་དུ་གཏང་རི་ཞེས། ཡང་དང་ཡང་
དུ་ཞེ་དམ་བཅས་བྱས་ལ། སྒོ་གསུམ་སྒོ་སྤྱང་སྤྱང་ལ་སྤྱར་བར་བྱ། ཕྱོགས་དང་
ཕྱོགས་སུ་འགོ་ཞིང་འཆག་པའི་ཆོ། མཁའ་མཉམ་སེམས་ཅན་སྤྱིད་མཚོ་ལས་
བསྐལ་ཏེ། བྱང་ཚུབ་ཆེན་པོའི་གནས་སུ་འཁྱིད་པའི་བྱིར། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་
ལམ་དུ་འཇུག་སྟམ་དུ། འགོ་བའི་བྱ་བ་སྒོ་སྤྱང་གོགས་སུ་བསྐྱར། གཞན་ཡང་
བྲ་མ་ཡི་དམ་མཆོག་གསུམ་ལ། སྒོར་བ་བྱེད་ཅིང་ཡང་ཡང་ཐུག་བྱས་ཏེ། །
བདག་དང་མཁའ་མཉམ་པ་མ་སེམས་ཅན་རྣམས། ཐེག་མཆོག་ལམ་ལ་འཁྱིད་

པར་མཛོད་ཅིག་ཅེས། སྤྲུགས་རྗེ་བསྐྱལ་ཕྱིར་འགོ་སྟོན་སྟོ་སྟོང་རོ། རྒྱལ་མོ་
 ཉལ་བར་མངོན་དུ་སྤྲུགས་པའི་ཆོ། གཉིད་ཀྱི་ནང་དུ་འདྲ་བུམས་དང་སྟིང་རྗེ་
 ཡིས། གཏོར་ལེན་བྱེད་ཅིང་བྱང་སེམས་སྒྲོམ་སྒྲུམ་དུ། འདུན་པ་བསྐྱེད་ཅིང་སྟོ་
 མ་ལྟ་ཆོགས་ལ། རྟེ་ལྟར་རྒྱས་པར་གསོལ་བ་བདུབ་བྱས་ལ། སེམས་ཅན་ཀུན་
 ལ་བྱམས་དང་སྟིང་རྗེ་ཡིས། གཏོར་ལེན་སྒྲོམ་ཞིང་གཉིད་དུ་འགོ་བར་བྱ། ཟུམ་
 གོས་གནས་མལ་ལྷམས་ལ་ཡོངས་སྟོང་ཆོ། ལུར་ཆེན་བསྐྱར་ཕྱིར་གླུང་པོ་གསོ་བ་
 ལྟར། མཁའ་མཉམ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདག་གཅིག་ཤུས། བསྐྱལ་ཕྱིར་
 སྟོ་སྟོང་སྒྲོམ་པའི་ལུས་རྟེན་འདི། གསོ་སྟོན་བསམ་པ་ཡང་ཡང་གསལ་གདབ་
 པོ། བདག་གཞན་མཉམ་བརྗེའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་འདི་ནི། རྒྱལ་སྐུ་དཔལ་པོ་
 ལྷམས་ཀྱི་སྤྲུགས་དམ་སྟེ། སྟོ་སྟོང་ལྷམས་ཀྱིས་ཡི་རང་ཙམ་ཡང་དགའ། འོན་ཀྱང་
 འདི་ལྟའི་གདམས་དག་ཟབ་མོ་དང་། བསྐྱལ་མང་སྟོང་དུ་མཇལ་བར་དགའ་
 བས་ན། ལུན་ཅིག་ཙམ་ཞིག་མཇལ་བའི་གནས་སྐབས་འདིར། ཉིན་རེ་བཞིན་
 དུ་བག་ཆགས་ཅི་ཐེབས་བྱ། ཡང་དང་ཡང་དུ་སྟོན་ལམ་གདབ་བྱ་ཞིང་། ཐུན་
 ཆོག་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་སྟོ་སྟོང་ཞེས། ཨ་ ཉི་ཤ་དང་འཇམ་མགོན་སྟོ་མས་
 གསུངས། རྟེ་ཕྱིར་གང་མོས་སྟོ་སྟོང་ཆོགས་བཅད་འདོན། རྟེ་སྟོང་འདིར་ནི་
 ཆོགས་བཅད་འགའ་ཞིག་གི། འཇིག་རྟེན་ཀུན་ན་སྟེ་པོ་གང་། སྟེ་དག་འཇིགས་
 པས་སྟོ་བ་དེ། བདག་གི་མིང་ཙམ་ཐོས་པས་ཀྱང་། ཤིན་ཏུ་འཇིགས་པ་མེད་
 པར་ཤོག བདག་ནི་མཐོང་དང་བྲན་པ་དང་། མིང་ཙམ་ཐོས་པའི་སྟེ་པོ་ལྷམས། །
 རབ་དང་འབྲལ་མེད་རྣལ་མ་དང་། རྗོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དེས་པ་དང་། ཆོ་
 རབས་ཀུན་ཏུ་རྗེས་འབྲང་བའི། མངོན་ཤེས་ལྟ་པོ་ཐོབ་པར་ཤོག སེམས་ཅན་

ཀྱན་ལ་ནམ་ཀྱན་ཏུ། ཏྲག་ཏུ་ཡན་བདེ་བཟིང་པར་ཤོག། འཛིག་རྟེན་ཀྱན་ན་སྒྲེ་
 བོ་གང་། སྤྲིག་པ་བྱེད་པར་འདོད་ལྷུང་བ། ཇི་དག་ཐམས་ཅད་གཞོད་མེད་
 པར། ཏྲག་ཏུ་ཅིག་ཅར་བསྐྱོག་ལྷུང་ཅིག། སྐད་དང་ཆུ་དང་མེ་དང་རྒྱུད་། སྒྲན་དང་
 དགོན་པའི་ཤིང་བཞིན་དུ། ཏྲག་ཏུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱིས། རང་དགར་
 དགག་མེད་སྤྱད་བྱར་ཤོག། སེམས་ཅན་ནམས་ལ་སྒོག་བཞིན་པར་ས། བདག་ལ་
 དེ་དག་ཆེས་པངས་ཤོག། བདག་ལ་དེ་དག་སྤྲིག་སྤྲིན་ཅིང་། བདག་དགོ་མ་ལུས་
 དེར་སྤྲིན་ཤོག། རི་སྤྲིད་སེམས་ཅན་འགའ་ཞིག་གྱང་། གང་དུ་མ་གྲོལ་དེ་སྤྲིད་
 དུ། ཇི་ཕྱིར་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡི། བྱང་ཆུབ་ཐོབ་ཀྱང་གནས་ལྷུང་ཅིག། འདལ་
 མགོན་འཕགས་པ་རྒྱ་སྐྱབ་ཞལ་སྒྲ་ནས། སེམས་མཆོག་སྤྱོད་ཕྱིར་ཆོགས་བཅད་
 འདི་དག་ནི། ཡང་ཡང་བཟོད་ནས་སྤོན་ལམ་གདབ་བྱ་ཞེས། གསུངས་པའི་
 ཆོགས་བཅད་དེ་དག་ཡང་དང་ཡང་། བཏོན་ནས་སེམས་ལ་དན་བསྐྱལ་སྤོན་
 ལམ་གདབ། ཇི་ལྟར་བློ་སྤྱོད་གི་སྤྲིང་པོ་བདག་གཞན་མཉམ་བརྟེན་བྱང་ཆུབ་གྱི་
 སེམས་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱོད་པ་ལ་སྤྲེས་པའི་རྩལ་ཅི་ཡོད་གྱིས་འབད་ཅིང་། དེ་ལྟ་པའི་
 བསམ་པ་རྒྱབས་པོ་ཆེ་འབྲལ་དུ་རྒྱུད་ལ་སྤྱེ་དཀའ་ཡང་བློས་མི་དོར་བར་ནམ་ཞིག་
 བ་འདི་ལྟ་པའི་བསམ་པ་རྒྱབས་པོ་ཆེ་བདག་གི་རྒྱུད་ལ་སྤྱེ་བར་འཁྱུར་ཞིག་གྱུ་
 སྒྲམ་དུ་ཡང་དང་ཡང་དུ་སྤོན་ལམ་གདབ་ཅིང་། ལམ་འདི་རྒྱུད་ལ་སྤྱེ་བའི་གོགས་
 འགལ་ཁྱེན་སྤྲིག་སྤྲིབ་སྤྱོད་པ་དང་མཐུན་ཁྱེན་ཆོགས་སྤོ་དུ་མ་ནས་གསོག། ཐ་ན་
 ཆོག་ཅམ་གྱིས་གྱང་བློ་སྤྱོད་བར་གསུངས་པ་ལྟར་བློ་སྤྱོད་གི་ཆོག་ནམས་རྒྱན་དུ་པ་
 ཏོན་བྱའོ།

དེ་ནས་དོན་དམ་བྱར་རྒྱུ་གི་སེམས་སྒྲོང་རྒྱུ་ནི། སྤྱི་པོར་སྤྲ་མ་ལྟ་སྒྲོམ་
 བཞིན་པའི་ངང་ནས་འདི་ལྟར་བསམ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཀུན་རྫོབ་བྱར་རྒྱུ་སེམས་
 སྒྱུངས་ནས། ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་ལ་བསྐྱབ་དགོས་ཏེ། འབྲས་བུ་སྐྱ་གཉིས་
 ཟུང་འཇུག་ཐོབ་པ་ལ། ཐབས་ཤེས་ཟུང་འབྲེལ་ལམ་ལ་སྒྲོབ་དགོས་ཀྱི། ཤེས་
 རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་མེད་ཐབས་དག་དང་། ཐབས་དང་བྲལ་བའི་ཤེས་རབ་རྒྱུར་བ་
 ཡིས། འབྲས་བུ་སྐྱ་གཉིས་སྒྱུབ་པར་མི་རུས་སོ། ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་པ་སྒྲོམ་
 པ་ལ། ཟབ་མོ་དབུ་མའི་ལྟ་བ་འཛོལ་དགོས་ཏེ། དབུ་མའི་ལྟ་བ་མེད་པར་ཐེག་
 གསུམ་གྱི། འཕགས་ལམ་གང་ཡང་བཟོད་པར་མི་རུས་ན། ཐབས་ཅན་མཁྱེན་
 པ་ཐོབ་པར་ག་ལ་རུས། དེ་ཕྱིར་མཐའ་བྲལ་དབུ་མའི་ལྟ་བ་འདི། ཁྱི་སྒོ་གཉིས་
 པ་མེད་པའི་ལམ་དུ་གསུངས། ཟམ་མོའི་ལམ་དུ་འཇུག་པའི་རིམ་པ་ནི། དེས་
 འབྱུང་བྱར་སེམས་སྒྲོང་བ་ཕྱིན་དུག་གི། ཐབས་ཀྱི་ཆ་རྒྱམས་སེམས་ལ་བརྟན་བྱས་
 བས། ཁཛུན་འཛིན་འཕྲིང་བ་མ་ལུས་གཙང་པའི་ཕྱིར། ཆོས་རྒྱམས་ཀྱན་གྱི་
 གནས་ལུགས་བཅའ་བར་བྱ། ལས་ཉོན་འཁོར་བའི་སྐྱུག་བསྐལ་མ་ལུས་པ། །
 གང་ལས་འབྱུང་བའི་གཞི་རྩ་མཐར་ཐུག་པ། གང་ཡིན་དེ་ཉིད་ལེགས་པར་ཤེས་
 དགོས་ཏེ། ཤིད་པའི་རྩ་བ་གང་ཡིན་མ་ཤེས་ན། དེ་ཉིད་སྒྲོང་རྒྱུ་ཤེས་པའི་
 ཐབས་མེད་དོ། ཐོག་མེད་དུས་ནས་སྤིང་དུ་ཆང་བཅས་པའི། འཁོར་སྐྱམ་པའི་
 བདེན་འཛིན་སྒོ་ངན་འདི། འཁོར་བའི་རྩ་བ་ཡིན་པར་གསུངས་པས་ན། དེ་ཡི་
 འཛིན་རྒྱུ་ལེགས་པར་ངོས་ཟིན་བྱ། རྒྱུད་ལྟན་སྤྲ་མ་དམ་པའི་མན་ངག་ལ། །
 བརྟེན་ནས་ངར་འཛིན་སྒོ་ཡི་སྤྲང་རྒྱུ་དང་། འཛིན་རྒྱུ་འཕྲུགས་མེད་ལེགས་ས་
 པར་ངོས་ཟིན་ནས། དེ་དང་འཛིན་སྤངས་འགལ་བའི་གཉེན་པོའི་ལམ། བདག་

མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་བསྒྲུམ་བྱ་སྟེ། ཇི་མེད་ལམ་གཞན་གང་དང་གང་
བསྒྲུམ་གྱང་། ཁངས་འཛིན་ལྟ་སྟེས་སྤོང་བར་མི་རུས་སོ། རྣམ་རྟོག་འཕྲོ་བ་
ཐམས་ཅད་རྒྱུ་བསྟུས་ཏེ། ཡིད་བྱེད་བཀའ་ནས་ཅེ་གཅིག་བསྒྲུམས་བྱས་
གྱང་། ཁངས་འཛིན་ཉོན་མོངས་སྤོང་བར་མི་རུས་ཏེ། རྟོང་པོའི་རྩ་བ་ས་ནས་མ་
བཏོན་ན། ཡལ་ག་ལོ་མ་ཐམས་ཅད་བཅད་བྱས་གྱང་། སྤྲུང་ཡང་ཆེས་ཆེར་སྟེ་
བ་མཐོང་ཕྱིར་རོ། ཡིད་ཆེས་ལུང་དང་དྲི་མེད་རིགས་པ་ཡིས། འཁོར་བའི་རྩ་བ་
མ་རིག་ངོས་ཟིན་ཅིང་། ཇི་དང་འགལ་བའི་གཉེན་པོའི་ལམ་ཤེས་ནས། ཟུབ་
མོའི་ལམ་འདི་ཡིད་ལ་གོམས་པར་བྱ། ཆོས་རྣམས་མི་ལམ་ལྟ་བུར་བསམ་བྱ་
ཞིང་། རང་སེམས་སྟེ་མེད་གནས་ལུགས་བསྒྲུམ་བྱ་ཞེས། མགོན་པོ་ཨ་ཏི་ཤ་
ཡིས་གསུངས་པས་ན། མི་ལམ་བཞིན་དུ་བདེན་མེད་བསྒྲུམ་པར་བྱ། མི་ལམ་
ལུང་དུ་དག་གཉེན་སྣ་ཆོགས་དང་། མེ་ཡིས་ཆོག་དང་རྒྱ་ཡིས་ཁྱེར་བ་སོགས། །
སྣ་ཆོགས་སྤྱང་བ་གང་དང་གང་ཤར་ཡང་། རང་སྟོ་གཉིད་ཀྱིས་བསྟུང་པའི་
འབྲུལ་སྤྱང་ལས། གཞན་དུ་གང་སྤྱང་དེ་དག་དེ་ན་མེད། ཇི་བཞིན་བཟང་ངན་
སྤྱང་བ་གང་ཤར་ཡང་། རང་སྟོས་བཞག་པ་ཙམ་ཞིག་མ་གཏོགས་པ། ཇོན་ལ་
བདེན་པར་བྱུབ་པ་གང་ཡང་མེད། ཆོས་རྣམས་ཀྱན་གྱི་གདོད་མའི་གནས་
ལུགས་དེ། ཡང་ཡང་བསམས་ནས་ངེས་ཤེས་བསྟུང་པར་བྱ། ཆོས་རྣམས་རང་
རང་ངོ་བོས་སྤོང་བ་དང་། སྤྱང་བ་ཉོན་འབྲེལ་བསྟུང་བ་མེད་པ་གཉིས། ལན་རྒྱུ་
འགལ་མེད་གོགས་སུ་མ་ཤར་ན། མཐའ་བུལ་ལྟ་བ་མཐར་བུག་མི་རྟེན་ཅིས། །
འཇམ་མགོན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོས་གསུངས་པས་ན། སྤྱང་སྟོང་པན་རྒྱུ་གོགས་སུ་
འགོ་བ་ཡི། ཉོན་འབྲུང་མཐའ་བུལ་དབུ་མའི་ལམ་བཟང་ཆོལ། ལམ་འདིར་

དེས་པ་ཅུང་ཟད་རྟེན་པ་ན། ཅུང་ཟད་ཙམ་གྱིས་ཆོག་པར་མི་འཛིན་པར། གནད་
 བཞི་རྣམ་བདུན་དོ་རྩེ་གཟེགས་མ་དང་། གཅིག་དང་དུ་བལ་རྟེན་འབྲེལ་ལ་
 རོགས་པ། གྲི་མེད་རིགས་རྩལ་འབྲུམ་སྤྱག་ཤེས་བྱས་ལ། གནས་ལྷགས་རིག་
 པའི་ཤེས་རབ་མཆོན་རྟེན་གྱིས། མཐར་འཛིན་དྲ་བ་མ་ལུས་གཅད་པར་བྱ། །
 དཔེན་པའི་གནས་སྤྱ་ཅེ་གཅིག་སྒོམ་པའི་ཆོ། མཉམ་བཞག་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་
 སྒྲོང་ཉིད་དང་། རྩེས་ཐོབ་སྦྱུ་མ་ལྟ་བུའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས། ཐབས་ཤེས་ཟུང་
 འབྲེལ་ལམ་ལ་སྒོམ་བ་ནི། རྒྱལ་བ་དགེས་པའི་ལམ་བཟང་ཡིན་པར་
 གསུངས། གེ་ལྟར་འབྲུལ་མེད་ལམ་བཟང་རྟེན་བ་དང་། རྟེན་ནས་དཔེན་པའི་
 གནས་སྤྱ་སྦྱབ་ལུས་པར། སྒྲ་མ་ལྟ་ཆོགས་རྣམས་གྱིས་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབས། རྩོན་
 ཆད་ནམ་ཡང་མ་བསམས་མ་གོམས་པ། ཤིན་ཏུ་རྟོགས་དག་འདྲར་སྒྲོང་ཆེན་པོའི་
 ལམ། ཡུད་ཙམ་ཞིག་ལ་རྟོགས་པར་ག་ལ་ལུས། སྒྲ་མ་ལྟ་ལ་ཅེ་གཅིག་གསལ་
 འདེབས་ཤིང་། རྒྱན་དུ་ཆོགས་གསོག་སྦྱིབ་བ་སྒྲོང་བ་དང་། གྲི་མེད་རིགས་པའི་
 ལམ་བཟང་འཆོལ་བ་དང་། ཤེར་བྱིན་ཟབ་མོར་གྱས་ཤིང་མཆོད་བ་དང་། རྟོག་
 ཅིང་ཡུན་དུ་ཁ་ཏོན་བྱེད་བ་དང་། རྣམ་ཞིག་ཟབ་མོའི་ལམ་འདི་རྟོགས་འགྱུར་
 ཞེས། ཡང་དང་ཡང་དུ་སྒོམ་ལམ་གདབ་པར་བྱ། དེས་དོན་མདོ་སྡེ་ཟབ་མོའི་
 དབྱངས་གྱིས་གྱང་། འབྲ་པར་བྱ་ཞེས་འཇམ་མགོན་སྤྱ་མས་གསུངས། གེ་བྱིར་
 ཟབ་མོའི་དབྱངས་འདི་བསྒྲག་པར་བྱ། རི་ལྟར་སྒྲིག་རྒྱ་དྲི་ཟའི་གྲོང་ཁྱིམ་དང་། །
 སྦྱུ་མ་རི་བཞིན་མི་ལམ་རི་ལྟ་བུར། མཆོན་མ་སྒོམ་པ་དོ་བོ་ཉིད་གྱིས་སྒྲོངས། །
 ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་ཤེས་པར་གྱིས། རི་ལྟ་ནམ་མཁའ་དྲངས་པར་
 ཟླ་ཤར་བ། གེ་ཡིས་གཟུགས་བརྟན་དྲངས་པའི་མཆོར་སྣང་སྟེ། ཟླ་བ་རྩ་ཡི་ནང་

དུ་འཕོས་པ་མེད། ཆོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དེ་འབྲར་གསུང་བར་གྱིས། རི་ལྟར་མི་
 དག་ནགས་རིའི་ཁྱོད་འདུག་ནས། སྤྱི་ལོ་སྤྱི་དང་དགོད་དང་བྱ་བ་ལས། བྱག་
 ཅ་ཐོས་ཀྱང་སྤར་བ་མེད་པ་ལྟར། ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་གསུང་བར་
 གྱིས། སྤྱི་དང་རོལ་མོ་དེ་བཞིན་བྱ་བ་ཡང་། རྟེན་ལ་བརྟེན་ནས་བྱག་ཅ་འབྱུང་མོད་
 གྱི། སྤྱི་ལ་དབྱངས་དེ་ནམ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་
 གསུང་བར་གྱིས། རི་ལྟར་མི་ལམ་ན་ཡང་འདོད་བསྟེན་པ། སྤྱི་ལ་སྤྱི་དང་བར་
 སྤྱི་དང་མི་མཐོང་སྟེ། བྱས་པ་གིན་དུ་འདོད་ལ་ཆགས་གིང་ཞེན། ཆོས་རྣམས་
 ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་གསུང་བར་གྱིས། སྤྱི་མ་བྱེད་པ་དག་གིས་གཟུགས་སྤྱི་
 ཏེ། རྟེན་དང་སྤྱི་དང་པོ་གིང་རྟེན་སྤྱི་ཆོག་པ་བྱས། རྟེན་ལ་རི་ལྟར་སྤར་བ་གང་ཡང་
 མེད། ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་གསུང་བར་གྱིས། རི་ལྟར་སྤྱི་མོ་གཞོན་
 རུའི་མི་ལམ་ན། སྤྱི་མོ་བྱུང་ཞིང་གི་བ་དེས་མཐོང་ནས། བྱུང་ནས་དགའ་ཞིང་གི་
 བས་མི་དགའ་ལྟར། ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་གསུང་བར་གྱིས། རི་ལྟར་
 མཚན་མོ་རྒྱ་ཡི་ལྷ་བ་དག རྟེན་གིང་རྟེན་པ་མེད་པའི་རྒྱ་ནང་སྤར། རྒྱ་ལྷ་སྤོང་
 པ་གསོག་སྟེ་གཟུང་དུ་མེད། ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་གསུང་བར་གྱིས། རི་
 རི་ལྟར་སོས་ཀའི་ཉི་མ་བྱེད་དུས་ན། སྤྱི་ལ་སྤྱི་མ་པས་གཏུངས་གིང་འགོ་བ་
 ཡིས། སྤྱི་ག་རྒྱ་དག་ལ་རྒྱ་ཡི་སྤྱི་དང་པོར་མཐོང་། ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་
 གསུང་བར་གྱིས། སྤྱི་ག་རྒྱ་ལ་ཡང་རྒྱ་མི་ཡོད་མེད་ན། སེམས་ཅན་སྤོངས་པ་དེ་ལ་
 འབྱུང་འདོད་དེ། མི་བདེན་རྒྱ་མི་བདུང་བར་ཡོངས་མི་རུས། ཆོས་རྣམས་ཐམས་
 ཅད་དེ་བཞིན་གསུང་བར་གྱིས། རི་ལྟར་རྒྱ་གིང་རྒྱ་པའི་སྤོང་པོ་ལ། སྤོང་པོ་
 འདོད་མྱིར་སྤྱི་ལས་དེ་གསལ་གསུང་། བར་དང་བྱི་རོལ་ཀྱི་ན་སྤོང་པོ་མེད། །

ཆོས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་ཤེས་པར་གྱིས། །དེ་ལྟར་ངེས་དོན་མདོ་སྟེ་ཟུབ་
 མའི་དབྱངས། །བསྐྱགས་ན་སྟོན་བསགས་ལས་སྒྲིབ་བྱང་བ་དང་། །སྒྲས་བཅས་
 རྒྱལ་བས་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་པ་དང་། །དཀར་ཕྱགས་སྒྲོང་བའི་ལྷ་སྤྱུ་བགྲང་ཡས་
 ལ། །ཆོས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཆེན་པོར་འགྱུར་བ་དང་། །ཆངས་དབང་འཛིག་ཏེན་སྒྲོང་
 སྟོན་སྤྱང་མས་ཀྱང་། །རྟག་ཏུ་བསྐྱང་ཞིང་སྒྲོང་བར་བྱེད་པ་སྟོན། །ལན་ཡོན་
 མཐའ་ཡས་གསུངས་པས་དེ་དོན་བསམ། །དེ་ལྟར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གདམས་
 པའི་སྒྲིང་པོ་བདག་གཞན་མཉམ་བརྗེའི་བྱང་རྒྱུ་ཀྱི་སེམས་དང་། །དོན་དམ་བྱང་
 རྒྱུ་ཀྱི་སེམས་སུ་གསུངས་པ་ཟབ་མོ་དབྱ་མའི་ལྷ་བ་གཉིས་ལ་གཙོ་བོར་བྱ་
 དངོས་གཞི་ལ་དམིགས་རྣམ་སྒྲོང་བ་དང་། །བྱན་མཚམས་སུ་ཡང་ཡང་ཡང་དྲན་
 པར་བྱས་ཏེ་སྒྲིམ་པའི་རྩལ་ཅི་ཡོད་ཀྱིས་འབད་ནས་བྱང་རྒྱུ་ཀྱི་སེམས་རྣམ་པ་
 གཉིས་པོ་དེ་ཉིད་སྒྲོམ་པའི་ཆོ་རྒྱལ་དན་ཅི་བྱང་ཡང་དེའི་དབང་དུ་མི་གཏང་བར་སྒོ་
 སྒྲོང་གི་སྒོ་ནས་རྒྱལ་དན་ལམ་དུ་བསྐྱར་བ་དང་། །སྒོ་འབྱོངས་པའི་ཆད་དང་།
 །ཉམས་ལེན་ཐམས་ཅད་སྟོབས་ལྡང་སྐྱར་ཏེ་ཆོ་གང་གི་ཉམས་ལེན་དུ་དྲིལ་བ་
 དང་། །སྒོ་སྒྲོང་སྒྲོམ་པའི་ཆོ་ལུས་དག་གི་སྒྲོད་པ་རི་ལྟར་བྱ་བ་སྟོན་སྒོ་སྒྲོང་གི་
 དམ་ཆོག་དང་། །བསྐྱབ་བྱ་བསྟན་པ་སྟེ། །དོན་ཆན་ལྡ་པོ་དེ་དག་ཀྱང་མདོར་བསྟུན་
 དམིགས་ཕྱེ་བ་ཙམ་ཞིག་བརྗོད་པ་ནི། །རྒྱལ་དན་བྱང་རྒྱུ་ལམ་དུ་བསྐྱར་བ་ནི། །
 མི་འདོད་རྒྱལ་དན་ཅི་དང་ཅི་བྱང་ཡང་། །བྱང་རྒྱུ་སེམས་གཉིས་སྒྲོམ་པའི་སྤྱལ་
 མ་སྤྱ །ཤེས་ནས་སྒོ་དགས་དང་དུ་ལེན་བྱེད་ཅིང་། །བྱམས་དང་སྒྲིང་རྗེས་གཏོང་
 ལེན་བྱེད་པ་དང་། །ཆོས་རྒྱལ་དོ་བོས་གྲུབ་པ་མེད་པའི་རྒྱལ། །བསམས་ནས་
 གནས་ལུགས་དང་དུ་སྒྲོད་ནས་འཛིག་ །དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་མཆོད་ནས་

གསོལ་བ་གདབ། རྩོན་བསགས་ལས་ངན་སྤྱི་སྤྱི་སྤྱི་བས་བཞིས་སྤྱོད་། །
 བཀའ་སྤྱོད་སྤྱང་མར་གཏོར་འབུལ་འཕྲིན་ལས་འཆོལ། གཏོན་བགགས་ལན་
 ཆགས་གཏོར་མས་ཆིམ་པར་བྱ། འབུལ་ལ་གང་ཐུག་གཏོར་ལོན་སྒྲུམ་པ་སྒྱུར། །
 དེ་ལྟར་རྩོན་ངན་བྱང་རྒྱལ་ལམ་ཉིད་དུ། བསྒྱུར་བར་ནུས་ན་གཤམ་གྱི་འབྲང་
 ལས་གྲོལ། ལྟས་ངན་ཐམས་ཅད་གཡང་དུ་ལོན་པར་འགྱུར། རང་ལུས་བདེ་བ་
 ཅན་དང་མི་འབྲུགས་ཞིང་། ཁྲོད་ཁྲེད་སྤྱོད་པའི་འབྲུང་གནས་ཉིད་དུ་འགྱུར། ཆོ་
 གཅིག་ཉམས་ལོན་སྤྱོད་པོར་དེལ་བ་ནི། ཆོ་བྱང་འདི་ཡི་སྒོ་གསུམ་བྱ་བ་ཀྱན། །
 གཅིས་འཛིན་འགོང་པོའི་དབང་དུ་མི་གཏང་བར། འཕེན་གོམས་ས་པོན་སུམ་
 འབྲིན་སྒྲོན་ལམ་སྟེ། རྩོད་པས་ལྷ་དག་དང་སྒྱུར་ཏེ་ལམ་དུ་བསྒྱུར། འཕེན་པའི་
 རྩོད་པས་ནི་དེང་ནས་བྱང་རྒྱལ་བར། ཆེད་དུ་རི་སྤྱོད་འཆོ་དང་ལོ་རྒྱུ་འདི། ཁྱད་པར་
 དེ་རིང་ཉིན་ཞག་ཐུགས་འདི་ལ། བདག་འཛིན་འགོང་པོའི་དབང་དུ་མི་གཏང་
 བར། བྱང་རྒྱལ་སེམས་གཉིས་སྒྲོམ་སྒྲུམ་འཕེན་པ་གཏོར། གོམས་པའི་རྩོད་པས་
 བྱི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་གཉིས་པོ། ཡང་དང་ཡང་དུ་སྤྱོད་ཞིང་གོམས་པར་བྱེད། ས་
 པོན་རྩོད་པས་ནི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་གཉིས་པོ། འཕེལ་བྱིར་བསྐྱོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་
 ཆོགས་གཉིས་གསོག། སུན་འབྲིན་རྩོད་པས་ནི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་གཉིས་པོ། འཕེལ་
 པའི་འགལ་རྩོན་བདག་འཛིན་འདུལ་བའོ། རྩོན་ལམ་རྩོད་པས་ནི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་
 གཉིས་དང་། ཉམས་ཡང་མི་འབུལ་བསྐྱོད་པ་སྒྲོན་ལམ་བྱེད། ཆོ་གང་ཉམས་ལོན་དེ་
 ལྟར་འབད་བྱས་ནས། འཆི་ཆོ་རྩོད་པས་ལཱི་སྒོ་ནས་འཕོ་བར་བྱ། ཡུན་དུ་སྒོ་སྤྱོད་
 བསྒྲོམས་ནས་འབྱོངས་ཆད་ནི། བྱང་རྒྱལ་ལམ་ལ་གཤམ་བྱེད་དག་པོའི་
 མཆོག་བདག་འཛིན་འགོང་པོ་འཛོམས་ཤིང་བུལ་བ་སྟེ། མདོ་སྒྲགས་གསུང་

རབ་དགོངས་འགྲེལ་བཅས་པ་ཀུན། །བདག་འཛིན་ཉོན་མོངས་གཉེན་པོར་
གསུངས་ཕྱིར་རོ། །བྱ་བ་ཀུན་ལ་རང་སེམས་དབང་པོར་གཟུང་། །རྒྱུན་རན་བྱང་
རྒྱུ་གྲོགས་སུ་སྦྱར་བྱེད་པས། །དུས་ཅམས་ཀུན་ཏུ་ཡིད་བདེ་འབང་ཞིག་
བསྟེན། །སློབ་རྒྱུན་རན་ཅི་དང་ཅི་བྱང་ཡང་། །ཡིངས་ནས་ཉོན་མོངས་དབང་དུ་
མི་འགོ་བར། །གཉེན་པོས་འབྲེལ་བ་བྱུལ་ན་འབྱོངས་པའི་རྟགས། །མི་ལམ་དུ་ཡང་
རང་དོན་མི་སེམས་པར། །འགོ་བའི་སྤྱག་བསྐལ་འབང་ཞིག་སེམས་བྱེད་ཅིང་། །
བདག་པས་གཞན་གཅེས་རང་གིས་སྦྱེ་འགྱུར་ན། །སློབ་རྒྱུང་འདི་ཡི་འབྱོངས་རྟགས་
དམ་པའོ། །སློབ་རྒྱུང་སྒྲོམ་པ་གལ་ཆའི་དམ་ཆིག་ནི། །སློབ་རྒྱུང་སྒྲོམ་ཆེ་ལུས་དག་
སྦྱོད་པ་ཀུན། །གཞན་ངོར་རྩལ་འཛོམས་ཐོ་ཅོར་མ་ཤོར་བར། །སྒྲོམ་གསུམ་བཅས་
མཛམས་དག་པ་གཞིར་བཟུང་ནས། །བྱོགས་རེར་མ་ལྟར་ཆ་ཆང་ལམ་ལ་སྦྱོབ། །
གཞན་སྦྱོན་མི་སེམས་རང་གི་རྒྱད་ལ་བརྟག། །ཆོ་འདིའི་སྣང་ཤས་ལ་སོགས་ཉོན་
མོངས་པ། །གང་དང་གང་སྦྱེས་དེ་དང་དེ་ཉིད་ལ། །གཉེན་པོ་བསྟེན་ནས་འབྱར་
འཛོམས་བྱ་བ་སོགས། །སློབ་རྒྱུང་དམ་ཆིག་རི་ལྟར་གསུངས་པ་རྣམས། །འཆོ་བའི་
སྒོག་ལས་ཀྱང་ནི་གཅེས་པར་བསྟུང་། །ཐེག་ཆེན་སློབ་རྒྱུང་བསྐྱབ་བྱ་བ་སྟེན་པ་
ནི། །ཟས་གོས་གནས་མལ་འགོ་འཆག་ཉལ་འདུག་གི་སྦྱོད་ལམ་བྱ་བ་གང་དང་
གང་བྱེད་ཀྱང་། །རང་ཉིད་གཅེས་འཛིན་དབང་དུ་མི་གཏང་བར། །གཞན་ཕན་
བསམ་པ་ཁོ་ནས་བྱ་བ་དང་། །སྦྱིད་སྤྱག་འབྱོར་རྒྱད་མཐོ་དམའ་ཅིར་གྱུར་ཀྱང་། །
སློབ་རྒྱུང་སྒྲོམ་ལས་ནམ་ཡང་མི་གཡེལ་དང་། །བྱི་ནང་རྒྱུན་རན་གཞོད་པ་ཅི་བྱང་
ཡང་། །བྱང་རྒྱུ་སེམས་གཉིས་སྒྲོམ་པ་འདི་ཁོ་ནས། །གོགས་སེལ་བོགས་འདོན་
བྱ་བ་ལ་སོགས་པ། །སློབ་རྒྱུང་བསྐྱབ་བྱ་རི་ལྟར་གསུངས་པ་རྣམས། །བསམ་དང་

སྒྱུར་བས་རྒྱལ་བཞིན་བསྐྱབ་པར་བྱ། ཉེ་ལྷར་སྒྱུར་དམ་ཆོག་བསྐྱབ་བྱ་
 རྣམས། ཉམས་པ་མེད་པར་རྒྱལ་བཞིན་བསྐྱར་ལུས་པར། སྒྲ་མ་ལྷ་ཆོགས་
 རྣམས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབས། བྱིན་གྱི་མཇུག་ཏུ་སྒྲ་མ་ལྷག་པའི་ལྷར། སྤྱགས་
 དག་གསོལ་བ་བཏབ་ལ་དགེ་བ་བསྒྲོ། ཐེག་ཆེན་སྒྱུར་འདི་དང་ནམ་ཏུ་
 ཡང་། མི་འབྲལ་འདི་ཡི་ཉམས་ལེན་མཐར་བྱིན་པའི། སྤྱག་དག་སྒྲོན་ལམ་རྒྱ་
 ཆེར་གདབ་པར་བྱ། ཉེ་ལྷར་སྒྱུར་དོན་བདུན་མའི་དམིགས་སྒྲོར་དེ་དག་ནི་
 རང་དང་སྐལ་བ་མཉམ་པའི་སྒྱོ་དམན་བ་དག་ལ་མདོར་བསྡུས་སུ་བྱས་ཏེ་གོ་བདེ་
 བར་བཞོད་པ་ཡིན་གྱི། སྒྱུར་གི་དོན་ཆན་བདུན་པོ་སོ་སོའི་དམིགས་རྣམ་ཅི་
 ལྷར་སྒྱུར་རྒྱལ་དང་། རྒྱལ་བས་ཅི་ལྷར་གསུངས་རྒྱལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྤེའི་
 དགོངས་པ་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཅི་ལྷར་བཀྲལ་རྒྱལ། ལམ་དེ་དག་ལ་ཤིང་
 རྟ་ཆེན་པོའི་དམས་ལམ་ནས་ངེས་ཤེས་འདྲན་རྒྱལ། གདམས་དག་འདིའི་སྒྲ་མ་
 གོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཉམས་བཞེས་ཅི་ལྷར་མཇུག་རྒྱལ་དང་། གདམས་དག་འདིའི་
 བྱང་རྒྱལ་བཅས་ཆེས་ཞིབ་པར་སྒྱུར་གི་བྲིད་ཡིག་ཆེན་མོ་སྒྱོ་བཟང་དགོངས་
 རྒྱན་ཏུ་བྲིས་ཟིན་ཅིང་། དོན་ཆན་བདུན་པོ་སོ་སོའི་དམིགས་པའི་རྟ་གདམས་
 རྣམས་སྒྱོ་སྒྱུར་གི་རྩ་ཆོག་ཏུ་གསལ་བར་བཞོད་ཡོད་པས་དེ་དག་ལས་ཤེས་པར་
 བྱོལ།

ཐེག་ཆེན་གསུང་རབ་ཀྱན་གྱི་སྒྲིང་པོའི་དོན། མགོན་པོ་ཨ་ཏི་ཤ་ཡི་སྤྱགས་
 གྱི་བཅུད། སྒྱོ་བཟང་རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་སྒྲོན་བརྒྱུད་གྱི། མན་དག་འདི་འདྲ་
 མཇུག་བ་སྐལ་བ་བཟང་། སྒྲིགས་མ་ལྷ་པོ་ལྷག་པར་བདོ་དུས་འདིར། རྒྱན་
 དན་བྱང་རྒྱལ་ལམ་ཏུ་སྒྱུར་བྱེད་པའི། ཆོས་འདིས་ཕན་ཞེས་ཨ་ཏི་ཤ་གསུངས་

པས། ཆོས་ཚུལ་འདི་ལ་བདག་གིས་ངལ་བ་བྱས། བྱུང་ཆེན་མཁའ་དབྱིངས་
བཀོད་པའི་བྱལ་ལས་དུ། ཉམ་ཆུང་སྤང་བུའང་གཤོག་ཅུལ་འདེགས་པ་ལྟར། །
རྩོམ་རྩེ་དང་འཇམ་མགོན་སྤྲུལ་ཡི། མཛད་པ་ལ་མོས་རྩེས་སྒྲོས་འདི་བྱས་སོ། །
ཐེག་ཆེན་སྒྲོ་སྒྲིང་མཁའ་ལྟར་རྒྱ་ཆེ་ཟེ། །བདག་ནི་སྒྲོ་གྲོས་ཉམ་ཆུང་སྤངས་པ་
དམན། ཉེ་སྤང་འདིར་ནི་འོངས་པ་མཆིས་ལྟར་ན། སྤྲུལ་མ་ལྟ་ཆོགས་ནམས་ལ་
སྤྲིང་ནས་བཤགས། ཉེ་གོ་བ་འདི་ཡིས་ཆོ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ། བསྟན་པའི་
སྤྲིང་པོ་འདི་དང་མི་འབྲལ་ཞིང་། ཉམ་ཐག་མ་ཆན་འགོ་བ་འདི་ཀུན་གྱང་། །
ཆོས་ཚུལ་འདི་ཡིས་སྤྲིན་ཅིང་གོལ་ལྟར་ཅིག། །

ཅས་སྒྲོ་སྒྲིང་དོན་བདུན་མའི་བྲིད་ཡིག་མདོར་བསྡུས་སུ་བཀོད་པ་བཀའ་
གདམས་སྤྲིང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། མི་བྱེད་པའི་དད་པ་དང་ལྷན་པ་སྤྲུག་པོ་མོར་
བྱ་བྱི་ཐར་གྱིས་རྒྱུང་རིང་པོ་ནས་བསྐྱལ་ཞིང་། ཆོས་ཚུལ་འདི་ལ་ཉམས་ལེན་སྤྲིང་
པོར་མཛད་བཞེད་པ་མང་པོར་ཡང་པན་དུ་རེ་བའི་བསམ་པས་དགོ་སྒྲོང་ཡེ་ཤེས་
རྒྱལ་མཆོན་གྱིས། བལ་པོད་མཆོམས་ཀྱི་དཔེན་གནས་བཀྲ་ཤིས་བསམ་གཏན་
གྲིང་དུ་སྤྲོད་པའོ། འདིས་གྲང་བྱབ་པའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་མི་ལྷུབ་པའི་རྒྱལ་
མཆོན་དུ་ལྟར་ཅིག །

༥ ཅེས་ཀྱི་རུ་ལོ་གེ་བུ་རྣམས། དུན་པ་ཡིས་གྲང་གཏུང་བ་ཀུན་མེད་པ། །
ཐུགས་རྩེའི་གཏེར་ཆེན་སྤྲུན་རས་གཟིགས་མགོན་ལ། འོ་དོད་གཏུང་བའི་
དབྱངས་གྱིས་གསོལ་བ་འདེབས། བདག་དང་བདག་འདྲའི་འགོ་རྣམས་ཐུགས་
རྩེས་དྲོངས། སྤྲུབས་གསུམ་ཀུན་འདུས་ཅུ་བའི་སྤྲུལ་མ་དང་། ཉེ་མེད་རྩེ་
བཅུན་སྤྲུན་རས་གཟིགས་མགོན་ལ། ཕྱི་གཅིག་མོས་པའི་ཡིད་གྱིས་གསོལ་བ་

འདེབས། བདག་དང་བདག་འདྲི་འགོ་རྣམས་ཐུགས་རྗེས་བྱོངས། འཇགས་
 ཚུགས་ཐམས་ཅད་གང་ལ་རག་ལས་པ། བདེ་ལེགས་རྩ་བ་དྲིན་ཅན་སྐྱེ་མ་ཡི། །
 བཀའ་བཞེན་སྐྱབ་པས་དལ་བའི་རྟོན་བཟང་འདི། འོན་ཕུན་སྡིང་པོ་ལེན་པར་
 ཕྱིན་གྱིས་སློབས། ཆོ་འདི་མི་རྟག་རྩ་བར་ལྟར་མཐོང་ནས། ལྷན་གསལ་གདོན་གྱི་
 དབང་དུ་མ་སོང་བར། བྱི་མ་རན་སོང་གཡང་ས་སྒྲོལ་བའི་ཕྱིར། རྟིག་སྒྲོང་དག་
 སྐབ་རུས་པར་ཕྱིན་གྱིས་སློབས། ཉེས་བརྒྱའི་འབྱུང་གནས་སྒྲིབ་པའི་ཕུན་ཚུགས་
 གྱི། ཁང་རྩལ་མཐོང་བས་སྡིང་ནས་ཞེན་ལོག་སྟེ། འཁྱགས་དག་པེས་འབྱུང་དག་
 པོས་ཀྱང་བསྐྱངས་ནས། བསྐྱབ་གསུམ་སྐྱབ་ལ་བཙོན་པར་ཕྱིན་གྱིས་སློབས། །
 ཐོག་མེད་རུས་གྱི་དྲིན་ཅན་པ་མ་རྣམས། རྟུག་བསྐྱལ་མེ་འོབས་འབར་བའི་ནང་
 རྩད་ཀྱང་། རྟུན་མོངས་བདག་གིས་སྟོན་ཆད་ཡལ་བར་དོར། བཙོན་མིན་སྡིང་
 རྗེ་སྟེ་བར་ཕྱིན་གྱིས་སློབས། བདག་ལ་པན་བདེ་མ་ལུས་སྡིང་བྱེད་པའི། དྲིན་
 ཅན་པ་མ་ཡིད་བཞེན་ལོར་བྱ་རྣམས། མོངས་ཆེན་བདག་གིས་སྟོན་ཆད་དག་རུ་
 བཟུང་། ཕྱིན་ཆད་གཅེས་འཛིན་སྟེ་བར་ཕྱིན་གྱིས་སློབས། བདེ་བ་ཐམས་ཅད་
 པ་མ་སེམས་ཅན་ལས། འབྱུང་ཞེས་བདེན་པ་གསུངས་པའི་བཀའ་ལས་
 བཤད། དེ་ཕྱིར་སེམས་ཅན་ཡིད་བཞེན་ལོར་བྱ་རྣམས། ཀྱས་པས་སྟེ་པོར་
 བསྟེན་པར་ཕྱིན་གྱིས་སློབས། མི་འདོད་ཐམས་ཅད་རང་ཉིད་གཅེས་འཛིན་
 ལས། འབྱུང་བར་གསུངས་ཕྱིར་རང་འཛིན་དག་པོ་འདི། སྡིང་གི་ནང་ནས་ཐུར་
 དུ་ཐོན་པ་དང་། སེམས་ཅན་གཅེས་འཛིན་སྡིང་དུ་རྩད་པར་ཤོག འགོ་བའི་སྟུག་
 བསྐྱལ་ཇི་སྟེད་མཆིས་པ་ཀྱང་། རྟིག་ཅན་བདག་ལ་ད་ལྟ་སྟོན་གྱིར་ཉེ། བཀའ་
 དྲིན་ལམོར་མེད་པ་མ་རིགས་དུག་ཀྱང་། འདྲ་ཉིད་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་

ཤོག། བདག་ལ་དུས་གསུམ་དག་བ་ཅི་ཡོད་ཀྱན། དྲིན་ཅན་པ་མ་རྣམས་ལ་ལུལ་
བ་ཡིས། ཤོག་མེད་དུས་ཀྱི་དྲིན་ལན་འཁོར་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་
སྟེན་ཚང་བར་ཤོག། བདག་ལ་ནད་དང་གདོན་དང་སྟག་བསྐལ་སོགས། མི་
འདོད་ཐམས་ཅད་གཅེས་འཛིན་འདི་ཡིས་ལན། ལེགས་པ་ཅི་བྱང་དྲིན་ཅན་པ་
མའི་དྲིན། དེ་ཕྱིར་བདག་པས་གཞན་གཅེས་འཛིན་པར་ཤོག། མདོར་ན་བདག་
གཞན་བརྗེ་བའི་རྣལ་འབྱོར་འདི། རྒྱལ་ཕྱི་དཔལ་པོ་ཀྱན་གྱི་ཐུགས་དམ་
མཐིལ། ཡིན་ཞེས་དྲིན་ཅན་གྱི་མ་མཆོག་རྣམས་གསུང་། དེ་ཕྱིར་གཏོར་ལེན་
ལུས་པར་བྱིན་གྱིས་སྟོབས། བདག་པས་གཞན་གཅེས་སེམས་མཆོག་སྟོབས་
རྒྱས་ཏེ། རང་གི་དོན་ལ་སྐད་ཅིག་མི་སེམས་པར། འགོ་བའི་སྟག་བསྐལ་སེལ་
ལ་ནམ་དུ་ཡང་། ལུས་མེད་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་དང་མཚུངས་པར་ཤོག། རི་སྤྱང་ནམ་
མཁའ་ཟད་པར་མ་གྱུར་བར། འགོ་འདི་འཁོར་བའི་གནས་ནས་སྟོལ་བ་ལ། །
སྤྱིད་ལུག་ལུས་པ་སྐད་ཅིག་མི་སྟེ་བར། སྟོང་སྟོབས་ལྷག་བསམ་དམ་བཅའ་
མཐར་བྱིན་ཤོག། །

ཅས་པ་འདི་ནི་དད་ལྡན་དག་སྟོང་སྟོན་ལམ་རྒྱ་མཆོས་གཏོར་ལེན་གྱི་
ཆོགས་བཅད་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་དགོས་ཞེས་སྟེ་ཕྱིར་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསྐུལ་བ་ལ་
བརྟེན་ནས། དག་སྟོང་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཆོན་གྱིས་འདི་ལུང་སྒྲུབ་སྟེར་སྒྲུབ་བཤོ། །

༥ ཅེ་མོ་གྲུ་དུ་བརྗོད་ཏེ་རྣམས། ཐུགས་རྗེའི་བདག་ཉིད་ཅ་བརྒྱད་གྲྭ་མ་
དང་། ཡི་དམ་མཆོག་གསུམ་བཟང་སྟོང་བཅས་ལ་འདུད། བདག་པས་གཞན་
གཅེས་སེམས་མཆོག་རིན་པོ་ཆེ། ལྷུང་དུ་རྒྱུད་ལ་སྟེ་བར་བྱིན་གྱིས་སྟོབས། སྟོན་
བསགས་སྟོབས་གྱིས་དཔལ་བའི་རྟེན་ཐོབ་ཀྱང་། སྟོན་ཆད་འདི་ནང་བྱ་བས་

གཡེངས་ཤིང་འདས། འདྲི་གཏན་གྱི་མདུན་མ་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར། ཆོ་ལྷག་དོན་
 ལྷན་ལུས་པར་བྱིན་གྱིས་རྫོབས། རྫོན་པ་མཉམ་མེད་དེ་ཡི་བསྟན་པ་ལ། རྟུགས་
 གྲང་ཉེས་ལྟར་དྲི་མས་སེམས་རྒྱུད་སྟགས། བྱིན་ཆད་ངེས་འབྱུང་སེམས་གྱིས་རྒྱུད་
 བསྐྱལ་ཏེ། རྒྱལ་བྱིས་མས་ཕུང་པོ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཤོག ཁབ་རྒྱས་ཐེག་ཆེན་
 ཆོས་རྒྱལ་མང་ཐོས་གྲང་། འདྲི་འགོ་ལྷ་ཕུར་རང་དོན་སྦྱོང་པས་འདས། ། བྱིས་
 མེད་བདག་ལ་སྐྱ་མས་ཐུགས་རྗེས་གཟིགས། བྱམས་དང་སྙིང་རྗེ་འབྱོངས་པར་
 བྱིན་གྱིས་རྫོབས། རྫོན་བྱོར་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱིས་གསེགས་པའི་ལུལ། རྒྱལ་སྐས་
 དམ་པ་ཀུན་གྱི་ཐུགས་དམ་མཐིལ། བྱམས་དང་སྙིང་རྗེ་བྱང་སེམས་རིན་པོ་ཆེ། །
 ལྷུང་དུ་རྒྱུད་ལ་སྦྱེ་བར་བྱིན་གྱིས་རྫོབས། རྫོན་ཆོ་ཐུབ་པས་རི་ལྷུང་མཛད་པ་
 ལྷུང་། འགོ་པའི་སྟོན་དང་སྟུག་བསྐྱལ་མ་ལུས་པ། བདག་ཉིད་གཅིག་ལུས་སྦྱང་
 བར་སྦྱོ་བྱེད་ཅིང་། བདེ་དགོ་མ་ལུས་འགོ་ལ་གཏོང་བར་ཤོག རྫོན་ཆོ་མཛའ་
 པོའི་བྱ་མོར་འབྱུངས་པའི་ཆོ། འགོ་ཀུན་སྟུག་བསྐྱལ་རྒྱུད་སྙིང་བཞེས་པ་
 བཞིན། སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་སྟུག་བསྐྱལ་མ་ལུས་པ། གཅིས་འཛིན་བདག་གི་
 སྙིང་དུ་སྦྱིན་གྱུར་ཅིག འདུལ་པའི་གྲང་དུ་འབྱུངས་ཆོ་འགོ་ཀུན་གྱི། འདྲི་སྦྱང་
 སྦྱོ་སྦྱོ་གཙོད་པའི་ཐུགས་བསྐྱེད་ལྷུང་། འགོ་པའི་སྟོན་དང་སྟུག་བསྐྱལ་མ་ལུས་
 པ། བདག་ལ་སྦྱིན་ནས་རང་སྦྱང་སྦྱངས་གྱུར་ཅིག འདྲི་སྦྱང་བཟོད་པ་སྦྱོ་པའི་
 རྣམ་ཐར་ལྷུང་། བདག་ལ་མི་སྦྱོན་བཟོད་ཅིང་མཚོན་འདེབས་གྲང་། འཇུག་གི་
 པའི་མ་བཞིན་ལྷག་པར་དུ། འདྲི་ལ་བཅེ་བས་པན་འདོགས་ལུས་པར་ཤོག །
 བྱམས་པའི་སྦྱོབས་གྱིས་གཞོད་སྦྱིན་སྦྱོན་ལྷུང་། རི་ལྷུང་མཛད་པ་དེ་བཞིན་
 བདག་གིས་གྲང་། སྟོན་ཅན་མ་ལུས་གནས་སྐབས་མཐར་ཐུག་དུ། པན་དང་

ཅེས་བྱ་བ་འདི་ནི་རྒྱལ་བ་སྤྱིང་པོར་མཛད་བ་མང་པོ་ལ་ཕན་དུ་རེ་བ་དང་།
རང་ཉིད་ཀྱང་ཁ་ཉོན་བྱ་བྱིར་དག་སྤོང་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་ལྷ་ཅེ་འོག་མིན་
སྤྱིང་དུ་སྦྱར་བའོ།   །

༣། འདྲེན་མཆོག་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་རྗེས་སུ་བྲན་པའི་ཚུལ་
 རྣམ་པར་བཤད་པ་བྱུང་བསྟན་གསལ་བའི་
 རྟོན་མེ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

ན་མོ་གུ་རུ་མཛུ་གྲོ་ལ། རྒྱུའམ་གསུམ་ཀུན་འདུས་གྱི་ངོ་བོ་རྗེ་བཙུན་
 སྤྲུལ་དམིགས་པ་མེད་པའི་བྱུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པ་རྣམས་གྱི་ཞབས་ལ་
 བྱག་འཆའ་ཞིང་རྒྱུའམ་སུ་མཆིའོ། །བརྟེ་བ་ཆེན་པོས་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་རྗེས་
 སུ་གཟུང་དུ་གསོལ། གདོང་བཞི་བ་དང་མིག་སྟོང་ལྷན་ལ་སོགས། སྤྲིད་པ་
 གསུམ་ན་ཆེར་སྟོམ་མཐའ་དག་གིས། ཁང་གི་ཞབས་མཐིལ་གཙུག་ཏུ་གུས་
 མཆོད་པ། བྱུང་དབང་ལྷ་ཡི་ལྷ་ལ་བྱག་འཆའ་ཡོ། །མཆོན་དཔའི་དཔལ་
 འབར་གཟི་བརྗིད་ལུང་པའི་སྒྲ། ཡན་ལག་དྲུག་ཅུའི་དབྱངས་ལྷན་འགག་མེད་
 གསུང་། བཤེས་བྱ་ཀུན་ལ་ཅིག་ཅར་བྱུང་པའི་བྱུགས། རྟོན་པ་མཉམ་མེད་དེ་
 ལ་མགོས་བྱག་འཆའ། ཁང་ཞིག་བཟུང་དང་ཅུང་ཟད་བསམས་པས་ཀྱང་། །
 ལན་དང་བདེ་བའི་དངོས་གྲུབ་མཆོག་སྟོལ་བ། །བསྐྱུ་མེད་རྒྱུའམ་མཆོག་དམ་
 ཆོས་རིན་པོ་ཆེར། སྤྲིད་གི་ཁོང་ནས་གུས་པས་བྱག་འཆའ་ཡོ། །རང་ཉིད་
 འཆིང་བ་ཀུན་ལས་རྣམ་གྲོལ་ཞིང་། །བདག་པས་གཞན་གཅེས་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་མཆོག་གིས། །འགྲོ་ཀུན་སྟོལ་མཛད་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་ཆོགས། རྒྱལ་
 སྤྲུལ་མཐུ་ཆེན་རྣམས་ལ་སྤྲིང་ནས་འདུད། །སྟོ་ཆེར་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད། །
 བཟང་པོའི་མཛད་པས་བྱུང་བསྟན་སྟེལ་བ་ལ། །བྱང་བྱུགས་བསིལ་ལྷན་

སྤྱོདས་ན་རྒྱ་བལ་བ། རྩེ་བཅུན་སྤྱ་མ་ཙྰ་ཁ་པ་ལ་འདྲད། གང་གི་ཞབས་
 ཟུང་པསྤྱིའི་གེ་སར་རུལ། སྤྱི་པོའི་གཅུག་ཏུ་གྲས་པས་ཡེགས་བསྟེན་ནས། འདི་ཕྱིའི་ཡེགས་ཚེགས་འབད་མེད་འབྱུང་མཛད་བ། རྩེ་བཅུན་སྤྱ་མ་ནམས་
 ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། བདེ་གཤེགས་ལམ་བཟང་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་པར་དགལ། བདག་ནི་སྤོ་གྲོས་ཉམ་རྒྱུང་སྤྱངས་པ་དམན། སྤྱི་པོ་པལ་ཆེར་སྤྱགས་སྤྱང་
 གདོན་གྱིས་དཀྱགས། རྩེ་ཕྱིར་བདག་འདས་གཞན་ལ་པན་མི་རུས། འོན་
 གུང་རང་སྤོ་གོམས་པ་འཕེལ་ཕྱིར་དང་། སྤྱལ་མཉམ་གྲོགས་ཀྱི་འདོད་པ་
 བསྐྱར་བའི་ཕྱིར། མཚུངས་མེད་རྩེ་བཅུན་སྤྱ་མའི་མན་ངག་ལ། བརྟེན་ནས་
 མཚེག་གསུམ་ཡོན་ཏན་རྒྱུང་ཟད་བཛོད། རྩེ་ཡང་འཛིག་རྟེན་འདིའི་བདེ་བ་
 ཙམ་གྱིས་ཚེག་པར་མི་འཛིན་པར་འཛིག་རྟེན་ཕྱི་མ་པན་ཆད་ཀྱི་གོང་མའི་བྱང་
 པར་འཆོལ་བ་ནམས་ཀྱི་འཇུག་དོགས་ནི་ལྷ་དང་བཅས་པའི་འགྲོ་བ་ཡོངས་ཀྱི་
 མགོན་སྤྱབས་དང་དཔུང་གཉེན་དམ་པ་སངས་རྒྱས་བཙུམ་ལྷན་འདས་ཞེས་
 སྤྱན་པའི་བ་དན་འཛིག་རྟེན་གསུམ་ན་ནམ་པར་གཡོ་བ་དེའི་བསྟན་པ་ཁོ་ན་
 ཡིན་ཏེ། སྤེལ་མར་བསྟོད་པ་ལས། གཏིང་མཐའ་མེད་པའི་ལའོར་བ་ནི། རྒྱ་
 མཚོའི་ནང་ན་རྣམ་པར་གནས། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་མི་བཟད་པའི། རྒྱ་
 སྤོན་གྱིས་ནི་ལུས་ཟོས་པས། རྩེ་རིང་གང་ལ་སྤྱབས་སུ་མཆི། གང་ཞིག་ལ་ནི་
 ཉེས་པ་ཀུན། གཏན་ནས་ཡོང་ཡེ་མི་མངའ་ཞིང་། གང་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
 དུ། ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་གནས་སྤྱར་བ། གལ་ཏེ་སེམས་ཤིག་ཡོད་ན་ནི། རྩེ་
 དེ་ཉིད་ལ་ནི་སྤྱབས་འགྲོ་ཞིང་། རྩེ་བསྟོད་དེ་ནི་བཀྱར་བ་དང་། རྩེ་ཡི་བསྟན་
 ལ་གནས་པའི་རིགས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྷ་རྩེ། རྩེ་ཡང་རྒྱལ་པའི་སྤྱས་པོ་

ཞི་བ་ལྟས། །འགྲོ་བའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་སྤྲུག་གཅིག་ལ། །བདེ་བ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བའི་གནས། །བསྟན་པ་རྟེན་དང་བཀུར་སྟེ་དང་། །བཅས་ཏེ་ཡུན་རིང་གནས་གུར་ཅིག་ཅིས་དང་། །རྗེ་སྤྲུག་པ་ཁོ་ན་ལྟར་བཅས་འགྲོ་བ་ཡི། །བདེ་ལེགས་ཀྱན་གྱི་རྩ་བར་ཡིད་ཆེས་ནས། །ལུས་སྒྲིག་ཡལ་བར་གྱུར་གྱང་མི་གཏོང་བའི། །སྟིང་སྟིང་ཆེན་པོས་དམ་ཆོས་འཛིན་གྱུར་ཅིག །

ཅིས་གསུངས་པ་ལྟར་ལུས་ཅན་ཀྱན་ལ་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་ཕན་བདེ་གང་འབྱུང་ཐམས་ཅད་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཁོ་ན་ལས་འབྱུང་ཞིང་། དེ་ལས་གཞན་དུ་འབྱུང་བའི་ཐབས་གང་ཡང་མེད་དོ། །འོན་ཏེ་སྤྱི་རྒྱལ་སྤྲུགས་པའི་གྲུབ་མཐའ་ནམས་ལ་ཡང་རང་རང་ནས་བཤད་པའི་དངོས་གྲུབ་སོགས་འབྱུང་བའི་ཚུལ་མེད་དམ་སྟུམ་ན། །བསྐྱེད་སྤྲུགས་འོས་བསྐྱེད་སྤྲུགས་བསྟན་ལས། །ཁྱོད་ཀྱི་ཆོས་ལ་མི་སྤྲུགས་པའི། །སྤྱི་བོ་གཏི་མུག་གིས་ཐོངས་པ། །སྤྱིང་རྩེའི་བར་དུ་སོང་ནས་གྱང་། །སྤྲུག་བསྐྱེད་ཡང་འབྱུང་སྤྱིང་པ་རྒྱུ། །ཁྱོད་ཀྱི་བསྟན་པའི་རྗེས་འགྲོ་བ། །བསམ་གཏན་དངོས་གཞི་མ་ཐོབ་གྱང་། །བདུད་ཀྱི་མིག་རས་བཅའ་བཞིན་དུ། །སྤྱིང་པ་དག་ནི་རྒྱོག་པར་བགྱིད། །ཅིས་གང་གསུངས་པ་ལྟར་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ལས་སྤྱི་རྒྱལ་ཀྱུར་པ་དག་གི་ལུགས་ལ་གནས་སྐབས་ཆེ་འདིར་ཟས་ཞོར་རྒྱུབ་པ་དང་། །ནད་གདོན་ཞི་བ་སོགས་ཀྱི་ལས་ཆོགས་ཕྱ་མོ་རེ་མཆིས་གྱང་འཁོར་བའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་རྩ་བ་ནས་སྤྱོད་པའི་ཐབས་མ་ཞོར་བ་རྒྱུབ་པ་དང་སྟོན་ཤེས་པ་ནི་སྤྲུག་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །སྤྲུགས་ཀྱི་རིགས་འགའ་ཞིག་ནི་མེ་ལྔ་བསྟན་པ་དང་། །མདུང་ཅེ་གསུམ་ལ་མཚོང་བ་དང་། །ཁུ་ནད་དུ་གཏན་དུ་འཇུག་ཅིང་བྱས་ཁོ་ནས་དག་པར་སྤྲུབ་

སོགས་པ་ལ་ཁོང་དུ་བ་པ་ཁོ་ནའི་ཐབས་སྟོན་པར་བྱེད་ཅིང་། འགའ་ཞིག་ནི་
 འཛིག་རྟེན་གྱི་མ་མེད་པར་བཟུང་སྟེ་བག་མེད་གྱི་སྟོང་པས་རང་གཞན་སྤང་བར་
 བྱེད་ལ། དག་གོས་འགའ་ཞིག་ནི་ཁོ་རྒྱལ་པ་ཅན་གྱི་ལམ་བསྟོམས་ཏེ་
 མིང་རྩེའི་བར་དུ་བཟོད་པ་མིང་གྲང་། འཁོར་བའི་བདེ་འབྲས་ཤིག་ལ་ཐར་
 བར་འབྲུལ་ནས་པ་ལ་བར་བྱེད་པ་ཅམ་ལས་འཁོར་བ་ལས་གཏན་དུ་ཐར་བའི་
 ཐབས་མ་ཤེས་པས་པ་ལ་བ་བརྒྱ་ལྷག་གཅིག་བྱས་ཀྱང་འཁོར་བའི་འཁོར་ལོ་
 བསྐོར་བ་དང་། སྤྱར་ཡང་མིང་པའི་སྤྱག་བསྐལ་སྤྱབ་པའི་རྒྱ་འབའ་ཞིག་ལས་
 མ་འདས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བདག་ལེགས་སུ་འདོད་པ་དག་གིས་ནི་རྒྱལ་
 བའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་འཇུག་དགོས་ཤིང་། བསྟན་པ་ལ་འཇུག་པའི་སྒོ་
 དམ་པ་ནི་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། སྟོབ་དཔོན་
 རྒྱ་བ་གཤས་པས། དག་བསྟོན་གསུམ་ལ་སྐྱབས་འགོ་བ། །དེ་ནི་སྟོམ་བརྒྱད་
 ཅུ་བ་ཡིན། །ཞེས་དང་། འདུལ་བའི་རྒྱ་ཆེར་འགེལ་ལས་ཀྱང་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་
 ནི་སྟོམ་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་རྒྱ་བ་ཡིན་པར་གསུངས་ལ། དེ་བཞིན་དུ་དཔལ་ལྷ་
 ཅིག་དྲི་པོ་ཀ་རས་ཀྱི་ནང་གི་བྱེད་པར་སྐྱབས་འགོས་འབྱེད་པར་མཛད་ཅིང་
 ཆོས་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོས་ཀྱང་བསྟན་པའི་འཇུག་སྒོ་སྐྱབས་འགོ་ཡིན་
 པར་ལུང་དང་རིགས་པ་དྲི་མ་མེད་པས་གསལ་བར་མཛད་དོ། །དེ་ནི་བསྟན་པ་
 ལ་འཇུག་པའི་སྒོ་དམ་པ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བའི་རྒྱལ་ལ་བཞི། གང་ལ་བརྟེན་ནས་
 སྐྱབས་སུ་འགོ་བའི་རྒྱ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱབས་སུ་འགོ་བའི་ཡུལ། རི་ཅམ་
 གྱིས་སྐྱབས་སུ་སོང་བའི་རྒྱལ། སྐྱབས་སུ་སོང་ནས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་རིམ་
 པའོ། །

དང་པོ་ནི། སྤྱིར་སྐྱབས་འགྲོའི་རྒྱ་མཐའ་ལས་ཀྱང་། རང་ཉིད་འཁོར་བ་
 དང་རན་སོང་གི་སྐྱལ་བསྐལ་གྱིས་འཛིགས་པ་དང་། དགོན་མཚོག་ལ་དེ་ལ་
 སྒྲོབ་པའི་རྣམས་པ་ཡོད་པར་ཡིད་ཆེས་པ་གཉིས་སྐྱབས་འགྲོའི་རྒྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་
 ཏེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། སུ་ཞིག་འཛིགས་ཆེན་འདི་ལས་བདག་ལྷགས་པར་
 སྒྲོབ་པར་བྱེད་འགྱུར་ཞེས། བྱེད་ཤ་འཕོན་པའི་མིག་བགྱང་ནས། བློགས་
 བཞིར་སྐྱབས་དག་འཛོལ་བར་བྱེད། བློགས་བཞིར་སྐྱབས་མེད་མཐོང་ནས་
 བེ། རྟེན་གྲུབ་ཏུ་ཡི་སྐྱལ་འགྱུར། གནས་དེར་སྐྱབས་ཡོད་མ་ཡིན་ན། རྟེན་
 ཆོ་བདག་གིས་རི་ལྟར་བྱ། རྟེན་བས་རྒྱལ་བ་འགྲོ་བའི་མགོན། འགྲོ་བ་སྒྲོབ་
 པའི་དོན་བརྩོན་པ། སྒྲོབས་ཆེན་འཛིགས་པ་གྲུབ་སེལ་ལ། རྟེན་རིང་ཉིད་ནས་
 སྐྱབས་སུ་མཆི། རྟེན་ཡི་བྱུགས་སུ་རྒྱུད་པའི་ཆོས། འཁོར་བའི་འཛིགས་པ་སེལ་
 བ་དང་། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ཆོགས་ལ་ཡང་། རྟེན་བཞིན་ཡང་དག་སྐྱབས་
 སུ་མཆི། ཞེས་དང་། ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། སྤྱིར་རྒྱ་མཐའ་སྐྱབས་འདིར་
 བེ་སྐྱར་བཤད་པ་ལྟར་ཆོ་འདིར་མི་སྤྱོད་པར་སྐྱར་བྱ་འཆི་བ་དང་། ཤི་བའི་འོག་
 ཏུ་ཡང་གང་བྱ་སྒྲིབ་པ་ལ་རང་དབང་མེད་ཀྱི། ལས་ཀྱི་གཞན་དབང་ཅན་ཡིན་ལ།
 ལས་ཀྱང་སྤྱོད་འཇུག་ལས། རི་ལྟར་མཆོན་མོ་སྐྱར་ནས་སྤྱིར་རུམ་ན། བློག་
 འགྱུ་སྐྱད་ཅིག་རབ་སྐྱར་སྤོན་པ་ལྟར། རྟེན་བཞིན་སངས་རྒྱས་མཐུ་ཡིས་བརྒྱ་
 ལམ་ན། འཛིག་རྟེན་བསོད་ནམས་སྒྲོ་གྲོས་ཐང་འགའ་འབྱུང་། རྟེན་ལྟས་དག་
 བ་ཉམ་རྒྱུད་ཉིད་ལ་རྟག་སྤྱིག་པ་སྒྲོབས་ཆེན་ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་པ། ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར་དཀར་པོའི་ལས་ཉམ་རྒྱུད་ཞིང་ནས་པོའི་ལས་ཆེས་ཤིན་ཏུ་
 སྒྲོབས་ཆེ་བས་རན་འགོར་ལྟར་བའི་ཚུལ་བསམས་པས་འཛིགས་ཤིང་སྐྱལ་བ་

སྐྱེས་ནས་སྐྱབས་འཛོལ་བའི་སྤོ་སྤོ་སྤོ། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཕྱགས་གྱི་གྲང་
 པོས། གཏིང་མཐའ་མེད་པའི་འཁོར་བ་ནི། རྒྱ་མཚོའི་ནང་ན་ནས་པར་
 གནས། འདྲོད་ཆགས་ལ་སོགས་མི་བཟད་པའི། རྒྱ་སྤོ་གྱིས་ནི་ལུས་ཟོས་
 པས། ཉེ་རིང་གང་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆི། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། མཛོད་ན་
 རང་རན་འགོ་ལ་སོགས་པས་འཛིགས་པ་དང་། དཀོན་མཆོག་ལ་དེ་ལས་སྐྱབ་
 པའི་རུས་པ་ཡོད་པར་ཡིད་ཆེས་པ་གཉིས་ཡིན་ནོ། ཉེས་ན་དེ་གཉིས་ཆོག་ཅམ་
 དུ་སོང་ནས་སྐྱབས་འགོ་ཡང་དེ་དང་འབྲེལ། དེ་གཉིས་ཤུགས་དག་ལ་བརྟན་པ་
 ཞིག་ཡོད་ན་སྐྱབས་འགོ་ཡང་ཡིད་འཁུལ་བ་ཞིག་འོང་བས་རྒྱ་གཉིས་ལ་འབད་
 པར་བྱའོ། ཞེས་གང་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། རྒྱལ་དེ་ནི་སྐྱེས་ལུ་རྒྱུང་བའི་སྐྱབས་
 འགོའི་བསམ་པ་སྐྱེ་རྒྱུ་ཡིན་ལ། སྐྱེས་ལུ་རྒྱུང་བའི་རྟོགས་པ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་ནས་
 འབྲིང་གི་བསམ་པ་སྐྱོང་བ་ནི་སྤྱིད་པ་མཐའ་དག་གི་ཉེས་དམིགས་བསམས་
 བས་དེ་ལ་འཛིགས་ཤིང་ཐར་འདྲོད་དང་། སྐྱེས་ལུ་ཆེན་པོའི་སྐྱབས་སུ་རང་
 ཉམས་ལ་དབགས་ཏེ་མཁའ་ཁྱབ་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྟུག་བསྟུལ་
 གསུམ་གྱི་མནར་བ་ལ་མི་བཟོད་པའི་སྤྱིང་རྩེ་ཤུགས་དག་བསྐྱེད་ནས་སྐྱབས་སུ་
 འགོ་རྒྱལ་གྱི་ཁྱད་པར་ཤེས་དགོས་ཏེ། རང་གི་རྒྱུད་ཆོད་དང་བསྟན་ནས་རི་
 སྤྱིད་སངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་གྱི་བར་དུ་སྐྱབས་འགོའི་ཉམས་ལེན་ཡང་གོང་འཕེལ་
 དུ་འགོ་བའི་རྒྱལ་རྩེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་མན་ངག་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་ཞིབ་
 ཏུ་ཤེས་དགོས་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བ་ཡོད་ཀྱང་འདིར་ཡི་གེ་མང་བས་འཛིགས་
 བས་བྱི་མ་རུས་པ་སྤྱུ་མ་དམ་པ་ཡུན་རིང་དུ་བསྟན་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱབས་སུ་འགོ་བའི་ཡུལ་ནི། སྐྱབས་འགོ་
བདུན་ཅུ་པ་ལས། སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་ནི། བཅར་པ་འདོད་པ་
ནུས་ཀྱི་སྐྱབས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བསྟུ་བ་མེད་པའི་སྐྱབས་ནི་དགོན་
མཆོག་རིན་པོ་ཆེ་ནུས་པ་གསུམ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། སྐྱབས་གནས་མཐར་ཐུག་ཏུ་འོས་
པ་ལ་རང་ཉིད་འཛིགས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་གྲོལ། གཞན་འཛིགས་པ་ལས་
སྦྱོལ་བའི་ཐབས་ལ་མཁས། ཀུན་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་ཉེ་རིང་མེད་པར་
འཇུག། ཡན་བཏགས་མ་བཏགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་མཛད་པ་ཞིག་དགོས་པ་
ལས། ཡོན་ཏན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཆང་བ་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི།
ཆངས་པ་དང་། བརྒྱ་ཕྱིན་དང་། དབང་ཐུག་ལ་སོགས་པ་འཛིག་རྟེན་འདིར་ན་
ཆེ་བར་སྒྲོམ་པ་སུ་ལ་ཡང་ཡོན་ཏན་དེ་དག་གི་ནང་ནས་སྒྲ་གཅིག་ཆང་བའང་
མེད་ན་ཐམས་ཅད་ཆང་བ་ལྟ་ཅི་སྟོས། དེའི་ཕྱིར་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཁོ་ན་ཐར་
འདོད་ནུས་ལ་མི་བསྟུ་བའི་སྐྱབས་སུ་འགྲུབ་ལ། དེ་གྲུབ་ན་དེས་བསྟན་པའི་
ཆོས་དང་། ཆོས་དེ་ཚུལ་བཞིན་དུ་སྐྱབ་པའི་དགེ་འདུན་ནུས་ཀྱང་མི་བསྟུ་བའི་
སྐྱབས་སུ་ཡིད་ཆེས་པར་འགྱུར་རོ། ཇེ་ལྟར་ཡང་བསྟགས་འོས་བསྟགས་
བསྟོད་ལས། ང་ནི་མགོན་མེད་ཁྱེན་ནུས་ཀྱི། ཤོགས་སུ་གྱུར་པ་ཞེས་སྟོགས་
ཤིང་། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོས་འགོ་བ་ནི། མཐའ་དག་འབྱུང་པ་བཞིན་དུ་
བཞུགས། སྟོན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་མངའ་བ། བརྟེན་བར་ལྟན་ཞིང་ཐུགས་བརྟེན་
མཛད། ཇེར་བརྟེན་ལེ་ལོ་མི་མངའ་བ། ཁྱོད་དང་འདྲ་བ་གཞན་སུ་མཆིས།
ཁྱོད་ནི་སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་མགོན། སྤྱི་ཡི་ཅུ་ལག་བཟང་པོ་ལགས། མགོན་
དུ་ཁྱོད་བཞུགས་མ་འཛལ་བས། ཇེ་སྤངས་སྤྱེ་བོ་བྱིང་བར་གྱུར། གང་ཞིག་ཡང་

དག་སྒྲངས་ནས་ནི། བཟ་ཤལ་བས་ཀྱང་གྲོགས་ནུས་པ། གྲོགས་བྱེད་པ་ཡི་
 ཚོས་དག་ནི། རྩོད་ལས་གཞན་པ་འགས་མི་རྟོགས། བྱི་ཡི་ཡན་ལག་སྟོབས་
 ཀྱན་ནི། རྩོད་ཀྱིས་ཡང་དག་བསྐྱབས་ལགས་ཏེ། ཁང་གི་སྟོབས་དག་མ་ཚང་
 བས། བྱིས་པ་རྣམས་ནི་སྤྱག་བསྐྱལ་བསྟེན། ཞེས་དང་། ལྷ་ལས་ཕུལ་བྱུང་གི་
 བསྟོད་པ་ལས། བདག་ནི་སངས་རྒྱས་བྱོགས་མི་འཛིན། ཁེར་སྐྱ་སོགས་ལ་
 མི་སྤང་ཡང་། ཤང་ཞིག་རིགས་པར་ལྷན་པའི་ཚིག་ །དེ་ཉིད་སྟོན་པར་ཡོངས་
 སུ་འཛིན། ཅེས་དང་། བཅོམ་ལྷན་བདེ་གཤེགས་མངོན་སུམ་མ་གྱུར་བྱབ་
 འཇུག་མིན། ཚངས་པ་མ་ཡིན་ལྷ་ཆེན་པོ་ཡང་མ་མཐོང་སྟེ། །དེ་དག་གི་
 གཟུགས་མཐུ་དང་སྟོད་དང་བསམ་པ་རྣམས། བོས་ནས་སུ་ལ་ཡོན་ཏན་ཡོད་
 དམ་མེད་པར་དབྱད། རྩབ་འཇུག་དབྱང་དག་མཚོན་ཆ་དབྱུག་ཏེ་བོགས་པར་
 བཅོན། ལྷ་ཆེན་མི་ཡི་ཐོད་པའི་འབྲེང་བ་རྣམས་ཀྱིས་བརྒྱན། སངས་རྒྱས་ཆ་
 ལུགས་ཤིན་ཏུ་ཞི་བའི་ཕུལ་བྱིན་ན། ཉེ་བར་ཞི་དང་མ་ཞི་གང་ལ་མཚོད་པར་
 ཅུ། རྩབ་འཇུག་གིས་ནི་འཐབ་དཀའ་ལ་སོགས་རིགས་བརྒྱད་བརྒྱག་པར་
 ཅུས། ལྷ་ཆེན་པོས་ནི་གོང་ཁྱམ་བརྟེགས་བཅོམ་པར་གྱུར་ཅེས་གྲགས། །
 རྗེས་བྱེད་ཀྱིས་ཀྱང་མདུང་བུང་འཛེབས་བསྐྱེན་བྱུང་བསད་པར་གྱུར། །
 སངས་རྒྱས་ཉག་གཅིག་འགོ་ལ་སྒྲན་པ་ཐམས་ཅད་མཛོད་པ་ལགས། །ང་ཡིས་
 འདི་ལ་གནོད་བྱ་འདི་ཉིད་བསྐྱུང་བྱ་འདི། གསང་བྱ་ཞེས་པ་ལྷ་ཡི་མཚོག་གི་
 གཞུང་ལུགས་ཡིན། སངས་རྒྱས་ལ་ནི་དག་དང་མཛོད་བཤེས་མི་མངའ་
 བར། དེས་པར་ལེགས་དང་མངོན་པར་མཐོ་བས་པན་འདོགས་མཛོད། ཅེས་
 གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

གསུམ་པ་རི་ཙམ་གྱིས་སྐྱབས་སུ་སོང་བའི་ཚུལ་ནི་གཏན་ལ་དབབ་པ་
 བསྐྱ་བ་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་བཞི་སྟེ། ཡོན་ཏན་གཤམ་པ་དང་། རྒྱད་པར་གཤམ་པ་
 དང་། ཁས་སྒྲངས་པ་དང་། གཞན་དུ་མི་སྐྱབས་སྐྱབས་སུ་སོང་བའོ། །དང་པོ་
 ཡོན་ཏན་གཤམ་ནས་སྐྱབས་སུ་སོང་བ་ལ། དགོན་མཆོག་གསུམ་སོ་སོའི་ཡོན་
 ཏན་རྗེས་སྤྲོད་པར་བྱེད་དགོས་པས་དེ་ནི་འོག་ཏུ་སོ་སོར་འཆད་པར་འགྱུར་
 རོ། རྒྱད་པར་གཤམ་པས་སྐྱབས་སུ་སོང་བ་ནི། བསྐྱ་བ་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་
 དགོན་མཆོག་གསུམ་སོ་སོའི་ངོ་བོ་རི་ལྟར་ཡིན་པ་དང་། འཕྲིན་ལས་ཀྱི་རྒྱད་
 པར་རི་ལྟར་ཡོད་པ་དང་། གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་མོས་པ་བྱེད་ཚུལ་གྱི་རྒྱད་པར་
 རི་ལྟར་ཡིན་པ་དང་། མཆོད་ཅིང་བསྟེན་བཀྱར་བ་སོགས་སྐྱབ་པའི་རྒྱད་པར་རི་
 ལྟར་ཡིན་པ་དང་། སོ་སོའི་ཡོན་ཏན་རྗེས་སྤྲོད་པའི་རྒྱད་པར་དང་། གང་
 ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་བསོད་ནམས་འཕེལ་ཚུལ་གྱི་རྒྱད་པར་
 རྣམས་ཏེ། འདི་དག་གི་ཚུལ་ཞིབ་ཏུ་གཤམ་པར་འདོད་ན་གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྐྱ་
 བ་དང་། རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ལམ་རིམ་ཆེ་ཆུང་རྣམས་ཞིབ་ཏུ་བལྟས་པ་
 ལས་གཤམ་པར་བྱ་ཞིང་། འདིར་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། རྗེས་སྤྲོད་པའི་རྒྱད་
 པར་ནི། འདི་ལྟར་བཙུམ་ལུན་འདས་དེ་ནི་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གསུམ་པོའི་ཡོན་
 ཏན་སོ་སོར་དྲན་པའོ་ཞེས་པ་ཙམ་ཞིག་ལས་མདོའི་ཆོག་དོན་ཞིབ་ཏུ་འགྲེལ་
 བར་མ་མཛད་པས་དགོངས་པ་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། དགོན་མཆོག་རྗེས་དྲན་གྱི་
 མདོའི་ཆོག་རིས་ལྟར་དགོན་མཆོག་གསུམ་སོ་སོའི་ཡོན་ཏན་དྲན་ཚུལ་ཅུང་ཟད་
 སྒྲོས་ཏེ་འཆད་པ་ལ། དགོན་མཆོག་གསུམ་ངོས་གཟུང་བ་དང་། སོ་སོའི་ཡོན་
 ཏན་དྲན་ཚུལ་ལོ། དང་པོ་ལ། ཉན་ཐོས་སྟེ་པའི་ལུགས་ཀྱི་མཆོག་གསུམ་ངོས་

འཛིན་ཚུལ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཡུགས་ཀྱི་མཆོག་གསུམ་ངོས་འཛིན་ཚུལ་
ལོ། དང་པོ་ནི། མཛོད་ལས། གང་ཞིག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་འགོ་དེ། སངས་
རྒྱུ་དགེ་འདུན་བྱེད་པའི་ཆོས། མི་སྒྲོབ་པ་དང་གཉིས་ཀ་དང་། ལྷ་རན་
འདས་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཏེ། འདི་དག་གི་རྣམ་གཞག་
ཞིབ་ཏུ་ཤེས་པར་འདོད་ན་མཛོད་པ་མཛོད་ཅུ་འགྲེལ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཡུགས་ཀྱི་མཆོག་གསུམ་ངོས་འཛིན་ཚུལ་ནི།
སྐྱེ་གསུམ་སོགས་སངས་རྒྱུ་གྱི་ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་སངས་
རྒྱུ་དགོན་མཆོག་དང་། ཐེག་པ་གསུམ་གའི་འགོག་བདེན་དང་ལམ་བདེན་
མཐའ་དག་ཆོས་དགོན་མཆོག་དང་། ཐེག་པ་གསུམ་གའི་འཕགས་པ་ཐམས་
ཅད་དགེ་འདུན་དགོན་མཆོག་ཏུ་བཤད་དེ། སྐྱབས་འགོ་བདུན་ཅུ་པ་ལས།
སྐབ་དབང་གི་ནི་སྐྱེ་གསུམ་དང་། ལྷ་རན་འདས་དང་ཞུགས་གནས་བརྒྱད། །
ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཏེ། འཛིན་ཚུལ་དེ་ནི་སྤུན་མོང་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་
པར་ལེགས་བཤད་གསེར་འབྲེང་ལས་བཤད་ཅིང་། སྤུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་
འཛིན་ཚུལ་ནི། རྒྱུད་བྲམ་མ་ལས། འདུས་མ་བྱས་ཤིང་ལྷན་གྱིས་བྱུང་། གཞན་
གྱི་རྒྱུན་གྱིས་རྟོགས་མིན་པ། མཁའ་དང་བརྟེ་དང་རུས་པ་ལྟ། རྟོན་གཉིས་
ལྷན་པའི་སངས་རྒྱུ་ཉིད། ཅེས་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་དང་ལྷན་པའི་སངས་རྒྱུ་
དང་། བསམ་མེད་གཉིས་མེད་རྟོག་མེད་པ། དག་གསལ་གཉིན་པོའི་ཐྱོགས་
ཉིད་གྱིས། གང་ཞིག་གང་གིས་ཆགས་བྲལ་པ། བདེན་གཉིས་མཚན་ཉིད་
ཅན་དེ་ཆོས། ཆགས་བྲལ་ཉིད་ནི་འགོག་པ་དང་། ལམ་གྱི་བདེན་པ་དག་
གིས་བསྐྱས། ཞེས་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་དང་ལྷན་པ་ཆོས་དང་། རི་ལྷ་རི་སྟེང་ནང་

གི་ནི། ཡེ་ཤེས་གཟིགས་པ་དག་པའི་ཕྱིར། ། གློ་ལྡན་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་
 ཆོག་ཀྱང། ། གློ་མེད་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་ཉིད། ། ཅེས་ཡོན་ཏན་བཞིའམ་རིག་གྲོལ་
 གྱི་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་དང་ལྡན་པའི་དགེ་འདུན་དགོན་མཆོག་སྟེ་མཆོག་གསུམ་
 རོས་འཛིན་ཚུལ་ཞིབ་ཏུ་བཤད་ཅིང་། འདི་དག་གི་ནང་གསལ་གྱི་རྣམ་གཞག་
 ཞིབ་ཏུ་ཤེས་པར་འདོད་ན། རྒྱུད་སྒྲ་ཙ་འགྲེལ་དང་། རྗེ་སྒྲ་མས་མཛེད་པའི་
 ལེགས་བཤད་གསེར་འབྲེང་རྣམས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། ། གསུང་རབ་ལས་
 རྒྱུབས་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་སྤྱད་པའི་རྒྱ་མཚན་རི་ལྟར་ཡིན་ཞེས། རྒྱུད་སྒྲ་མ་ལས།
 རྟོན་པ་བསྟན་པ་སྟོབ་དོན་གྱིས། ཐེག་པ་གསུམ་དང་བྱེད་གསུམ་ལ། མོས་
 པ་རྣམས་ཀྱི་དབང་བྱས་ནས། རྒྱུབས་གསུམ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡིན། ཞེས་
 གང་གསུངས་པ་ལྟར་ཉེ་དགོས་པ་གང་གི་ཕྱིར་རྒྱུབས་གསུམ་དུ་བསྟུས་པ་དང་།
 གང་ཟག་གང་གི་དབང་དུ་བྱས་ནས་རྒྱུབས་གསུམ་དུ་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་།
 རྒྱ་རྒྱུབས་དང་འབྲས་རྒྱུབས་ཀྱི་བྱེད་པར། མཐར་ཐུག་གི་རྒྱུབས་གཅིག་ཏུ་
 འབྱུང་ཚུལ་སོགས་འདི་དག་གི་རྣམ་གཞག་ཞིབ་ཏུ་ཤེས་པར་འདོད་ན་ལེགས་
 བཤད་གསེར་གྱི་འབྲེང་བ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། ། རྒྱུབས་གསུམ་པོ་དེ་ལ་དགོན་
 མཆོག་རིན་པོ་ཆེ་ཞེས་བཛྲེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་སྟུམ་ན། རྒྱུད་སྒྲ་མ་ལས།
 འབྱུང་བ་དགོན་ཕྱིར་དྲི་མེད་ཕྱིར། ། མཐུ་ལྡན་ཕྱིར་དང་འཛིག་རྟེན་གྱི། རྒྱུ་
 རྒྱུར་ཕྱིར་དང་མཆོག་ཉིད་ཕྱིར། ། འབྱུང་བ་མེད་ཕྱིར་དགོན་མཆོག་ཉིད། ཅེས་
 གསུངས་པ་ལྟར་འཛིག་རྟེན་ན་འབྱུང་བར་དགོན་པ་དང་། རྒྱུབས་ཀྱི་མཆོག་
 ཡིན་པ་དང་། དྲི་མས་མ་གོས་པ་དང་། གསོལ་བ་བཏབ་ན་འཁོར་བ་དང་རན་
 སོང་གི་སྟུག་བསྟུལ་ཐམས་ཅད་སེལ་ཞིང་། མདོན་མཐོ་དང་རེས་ལེགས་ཀྱི་གོ་

བམ་གཉིས་སུ་བཤད་དོ། །བདུད་བཞི་ནི། སྤང་པོའི་བདུད། ཉོན་མོངས་པའི་
 བདུད། འཆི་བདག་གི་བདུད། ལྷའི་བྱའི་བདུད་རྣམས་སོ། །བཙུག་ལྷན་འདས་
 གྱིས་བདུད་བཞི་རིམ་ལྔ་བཙུག་པ་ནི། ཉོན་མོངས་པའི་བདུད་ས་བརྒྱད་པ་
 བརྟེས་པའི་ཆེ་བཙུག་ལ། ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་རང་དབང་མེད་པར་སྐྱེ་ཞིང་
 འཆི་བའི་འཆི་བདག་གི་བདུད་ནི་ས་དང་པོ་བསྐྱེས་མ་ཐག་ནས་བཙུག་ཞིང་།
 བདུད་དེ་གཉིས་གྱི་བག་ཆགས་དང་། སྤང་པོའི་བདུད་དང་། ལྷའི་བྱའི་བདུད་
 རྣམས་བག་ཆགས་དང་བཙུག་པ་ནི་དོ་རྗེ་ལྷ་བྱའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱིས་དངོས་
 གཉེན་བྱས་ནས་མདོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་བཙུག་པར་
 གསུངས་སོ། །ལྷའི་བྱའི་བདུད་རིམ་ལྔ་བརྒྱལ་བའི་ཚུལ་ནི། བདུད་བྱེ་བ་ལྷག་
 དྲུང་སྤྱང་བྱམས་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱིས་པམ་པར་མཛད་པ་སོགས་འཕགས་པ་
 རྒྱ་ཆེར་རོལ་པ་ལས་རིམ་ལྔ་འབྱུང་བ་ལྟར་རོ། །ལེགས་པ་དྲུག་ནི། རྣམ་
 བཤད་རིགས་པ་ལས། དབང་ལྷག་དང་ནི་གཟུགས་བཟང་དང་། དཔལ་དང་
 གྲགས་དང་ཡེ་ཤེས་དང་། བརྩོན་འགྲུས་སུན་སུམ་ཆོགས་པ་སྟེ། དྲུག་པོ་
 རྣམས་ལ་སྐལ་ཞེས་བྱ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དབང་ལྷག་སུན་སུམ་ཆོགས་
 པ་དང་། གཟུགས་བཟང་སུན་སུམ་ཆོགས་པ་དང་། དཔལ་སུན་སུམ་ཆོགས་པ་
 དང་། གྲགས་པ་སུན་སུམ་ཆོགས་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་སུན་སུམ་ཆོགས་པ་དང་།
 བརྩོན་འགྲུས་སུན་སུམ་ཆོགས་པ་རྣམས་ཉེ་འདི་དག་ལ་ཡེ་ཤེས་ལྷའི་སྒྲོན་ནས་
 བཤད་པ་མཛད་ཚུལ་ཡང་ཡོད་པས་ཤེས་པར་འདོད་ན་གསེར་འབྲེང་ལས་
 ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ། ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་གནས་
 ལུགས་རིམ་ལྔ་ཡོན་པ་དེ་མོན་བཞིན་དུ་བྱགས་སུ་རྒྱུད་ནས་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་

ཡང་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་གསུང་བར་མཛད་པས་ན། དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་བརྗོད་དོ། དག་བཙུང་པ། ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཉོན་མོངས་
བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་དོན་ནོ། ཡང་དག་པར་
རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས། ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཡང་དག་
པར་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྣམ་པ་ཀུན་ནས་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐུགས་སྙུ་རྩ་
པའི་དོན་ཏེ། ཆོག་འདི་དག་གིས་ནི་བཙུང་ལྟར་འདས་སྟོན་པ་སྤྱད་སྤུམ་ཆོགས་
པ་ཡིན་པར་བརྟན་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་བྱ་བས་ཆོས་གསུངས་པ་
སྤྱད་སྤུམ་ཆོགས་པ་དང་། དག་བཙུང་པ་ཞེས་བྱ་བས་སྤངས་པ་སྤྱད་སྤུམ་
ཆོགས་པ་དང་། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱ་བས་ཡེ་ཤེས་
སྤྱད་སྤུམ་ཆོགས་པ་བརྟན་ནས་བཙུང་ལྟར་འདས་ལ་སྤྱད་སྤུམ་ཆོགས་པ་དེ་
གསུམ་མངའ་བས་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་བསྐྱུ་བ་མེད་པའི་སྟོན་པ་སྤྱད་སྤུམ་ཆོགས་པ་
ཡིན་པར་གྲུབ་ཅིང་། བྱི་རོལ་སྤྲེགས་པའི་སྟོན་པ་རྣམས་དང་། ཉན་ཐོས་དང་
རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལས་ཀྱང་བྱུང་བར་དུ་འཕགས་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། བྱི་
རོལ་སྤྲེགས་པའི་སྟོན་པ་རྣམས་ནི་ལོང་བ་ལ་གཞིའི་བྱེད་པ་ལྟར་ཤེས་བྱའི་
གནས་ལུགས་མི་ཤེས་བཞིན་དུ་རང་རང་གི་འདོད་པས་སྒྲོ་བཏགས་ནས་སྤང་
བོ་ལ་སྟོས་མེད་ཀྱི་བདག་ཡན་གར་བ་དང་། སྤྱི་གཙོ་བོ་ཆ་མེད་དང་། དབང་
ཐུག་བྱེད་པ་བོར་སྒྲུབ་བ་སོགས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་འགལ་འདུག་སྟེག་སྒྲུབ་བྱེད་
ཅིང་། རང་གི་རྗེས་སྤྱང་བ་རྣམས་ཀྱང་རྣམ་པ་ཀུན་ནས་སྤང་བར་བྱེད་ལ།
ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་སྤྲེགས་པ་ལྟར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་མོངས་
གིང་། གོལ་བ་མ་ཡིན་ཞིང་དག་བཙུང་བོ་བ་པའི་ཆོ་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་

དེས་པར་སྤྱང་བ་ཡིན་ཡང་རང་ལམ་དེས་ཤེས་སྒྲིབ་སྤྱང་མི་ནུས་ཤིང་ཚོས་
 ཐམས་ཅད་ཐུགས་སུ་རྒྱུད་པའང་མ་ཡིན་པས། སྒྲོན་ཐམས་ཅད་དང་བུལ་ཞིང་
 ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པར་མཐར་ཐུག་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཁོ་ནར་འཐད་
 ཏོ། །རིག་པ་དང་ཞབས་སུ་ལྷན་པ། ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་
 བརྒྱད་པའི་སྒོ་ནས་གོ་འཕང་སྤྱོད་མེད་པར་གཤེགས་པའི་དོན་ཏེ། གོང་གི་
 སྒྲོན་པ་ལུག་སུམ་ཚོགས་པ་དེ་ཉིད་ཐོབ་པའི་རྒྱ་བསྟན་པ་ཡིན་ཅོ། །དེ་ལ་རིག་
 པ་ནི་ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་དང་། ཞབས་ནི་ཡན་ལག་ལྷག་མ་བདུན་ཏེ། ཡང་
 དག་པའི་རྟོག་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་ངག་དང་། ཡང་དག་པའི་ལས་ཀྱི་མཐའ་
 དང་། ཡང་དག་པའི་འཚོ་བ་དང་། ཡང་དག་པའི་རྩོལ་བ་དང་། ཡང་དག་པའི་
 དྲན་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་རྣམས་སོ། །འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་
 བརྒྱད་པོ་དེ་བསྐྱབ་པ་གསུམ་དུ་འདུ་བས་བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལ་སྦྱར་ན། རིག་པ་
 ནི་ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་དང་། ཞབས་ནི་ལྷག་པའི་ཚུལ་བྱིམས་དང་
 ལྷག་པའི་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་གཉིས་ལ་བཤད་དོ། །ཚུལ་འདི་ནི་ཡུམ་སྤྱད་པ་
 ལས་ཤིང་ཕྱིན་ལ་མིག་ལྟ་བུ་དང་པར་ཕྱིན་ལྷག་མ་ལྟ་དེས་ཟིན་ནས་བྱང་རྒྱལ་
 ཏུ་འགྲོ་དགོས་པར་གསུངས་པ་དང་དོན་འདྲའོ། །རིག་པ་དང་ཞབས་ཞེས་རིག་
 པ་སྦྱར་སྒྲོས་པ་ནི། སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ལགས་ཉེས་དབྱེད་པ་རྫོག་
 དུ་བཅད་ནས། དེའི་རྗེས་སུ་ཚུལ་བྱིམས་དང་ཉིང་རེ་འཛིན་ཡོངས་སུ་དག་པར་
 བྱེད་དགོས་པའི་དོན་ཏེ། ལམ་དུ་འགྲོ་བའི་ཚོ་གང་དུ་བགྲོད་པའི་ལམ་མིག་
 གིས་མཐོང་བར་བྱས་ཏེ་རྒྱང་པས་འགྲོ་བ་ཡིན་པ་ལྟར། ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་གིས་
 སྒྲོན་ཡོན་ལགས་པར་བྱེ་བའི་རྗེས་སུ་ཚུལ་བྱིམས་དང་། ཚུལ་བྱིམས་རྣམ་པར་

དག་ན་ཉིང་དེ་འཛིན་སྐྱེ་བ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཚེས་ཉིད་ཡིན་ལ། བད་དུ་སེམས་
མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་སྐྱེས་ན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གནས་ལུགས་
གྱི་དོན་རིམ་ལྟ་བུ་བཞུགས་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་ལྟག་མཐོང་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཞིང་།
ལྟག་མཐོང་གི་རྒྱན་གོམས་པར་བྱས་པ་ལས་འཁོར་བའི་ས་བོན་ཅན་ནས་
འཐོན་པའི་ཐར་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བས། མདོར་ན་གོ་འཕང་སླ་ན་མེད་པ་ཐོབ་
པ་ལ་འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱན་དམ། བསྐྱབ་པ་གསུམ་གྱིས་བསྐྱས་པའི་
ལམ་ཆ་ཚང་ལ་གོ་རིམ་མ་འཛོལ་བར་བསྐྱབས་ནས་ཐོབ་དགོས་ཞེས་པའི་དོན་
ཏེ། འདི་དག་ནི་གདུལ་བྱ་བྱུན་མོང་པའི་དབང་དུ་བྱས་པར་སློབ་དཔོན་དབྱིག་
གཉེན་གྱིས་བཤད་ཅིང་། ཐེག་ཆེན་བྱུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལམ་གྱི་ཚུལ་ནི་འོག་
ཏུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །བཤད་པའི་རྣམ་གྲངས་གཞན་ཡང་རིག་པ་ནི་སྒྲོན་
གནས་རྗེས་སུ་བྱན་པའི་མདོན་ཤེས་དང་། འཆི་འཕོ་བ་དང་སྐྱེ་བ་ཤེས་པའི་
མདོན་ཤེས་དང་། ཟག་པ་ཟད་པ་མཁྱེན་པའི་མདོན་ཤེས་གསུམ་དང་། ཞབས་
ནི་དཔེ་སྒྲོན་དུ་འགྲོ་བའི་ཚུལ་གྱིས་སོགས་ལའང་བཤད་དེ། འདི་ནི་བཙུམ་
ལྟན་འདས་གྱིས་ཚུལ་གྱིས་སྤྲོད་ཏིང་དེ་འཛིན་གོམས་པ་མཐར་ཐིམ་ནས་བྱང་
ཚུབ་གྱི་ཞིང་བྱང་དུ་བཞུགས་ཏེ། མདོན་ཤེས་གསུམ་བརྟེན་ནས་མདོན་པར་
རྫོགས་པར་བྱང་ཚུབ་པའི་ཚུལ་རྒྱ་ཆེར་རོལ་པ་ལས་འབྱུང་བ་དང་མཐུན་པར་
བཤད་པ་སྟེ། ཞིབ་ཏུ་ཤེས་པར་འདོད་ན་མདོ་འགྲེལ་ཉིད་ལས་ཤེས་པར་
བྱའོ། །དེ་ལྟར་རིག་པ་དང་ཞབས་སུ་ལྟན་པས་གང་དུ་གཤེགས་པར་བྱ་བ་སྒྲོན་
ཀྱང་ཟད་ཅིང་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པའི་གོ་འཕང་སླ་ན་མེད་པར་
གཤེགས་པ་དེ་སྒྲོན་པ་ལ། བདེ་བར་གཤེགས་པ། ཞེས་གསུངས། དེ་ཡང་ཆོད་

མ་ཁྲམ་འགྲེལ་ལས། རྒྱ་སྤངས་ཡོན་ཏན་གསུམ་བདེ་གཤེགས། །ཞེས་སོགས་
 གསུངས་པ་ལྟར་ལེགས་པར་གཤེགས་པ། སྤར་མི་ལྷོག་པར་གཤེགས་པ། མ་
 ལུས་པར་གཤེགས་པ་སྟེ་ཡོན་ཏན་གསུམ་དང་ལྡན་པའི་སྤངས་རྟོགས་མཐར་
 ཐུག་བརྟེས་པའི་དོན་ནོ། །གོ་འཕང་སྤྲོ་ན་མེད་པ་དེ་ལྟ་བུ་བརྟེས་ནས་འཕྲིན་
 ལས་ཅི་ཞིག་མཛད་ཅེ་ན། ལྟ་དང་བཅས་པའི་འགྲོ་བ་ཡོངས་ཀྱི་དོན་སྤྲོ་ན་མེད་
 པ་མཛད་དོ་ཞེས་སྟོན་པ་ལ། འཛིག་རྟོན་མཁྱེན་པ། སྟེས་བྱ་འདུལ་བའི་ཁ་ལོ་
 སྤྲོ་བ་སྤྲོ་ན་མེད་པ། ཞེས་གསུངས། དེ་ལ་སྤྲོ་བ་འཛིག་རྟོན་གྱི་ཐ་སྣང་ནི་དོན་
 མང་པོ་ལ་འཇུག་སྟེ། ཁྲམ་བཤད་རིགས་པ་ལས། འཛིག་རྟོན་ཞེས་བྱ་སེམས་
 ཅན་དང་། རྟོན་དང་སྟུག་བསྐལ་འགྲོ་འདོད་ལའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
 སེམས་ཅན་རྣམས་དང་། གང་དུ་སེམས་ཅན་གནས་པའི་ཡུལ་གྱི་ཕྱོགས་རྣམས་
 དང་། སྟུག་བསྐལ་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཐུང་པོ་ལྟ་དང་། ཡང་སྤྲོ་དུ་འགྲོ་བ་
 དང་། འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཉེ་འདི་དག་ལ་འཛིག་རྟོན་ཞེས་བྱུལ་བའི་
 གསུང་རབ་ལས་འབྱུང་བ་ལས། སྐབས་འདིར་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་
 བརྟེས་ནས་ཞི་བའི་དབྱིངས་ཅམ་དུ་བཞུགས་པ་མ་ཡིན་པར་མཁའ་ཁྱབ་ཀྱི་
 སེམས་ཅན་ཀྱན་ལ་ཡེ་ཤེས་སྤྲིབ་པ་མེད་པས་གཟིགས་ནས་སྐལ་བ་དང་ལྡན་
 པ་དང་། སྐལ་བ་དང་མི་ལྡན་པ་སོ་སོར་མཁྱེན་ནས་སྐལ་ལྡན་རྣམས་ལ་མཛད་
 པ་བཅུ་གཉིས་སོགས་གང་ལ་གང་འཆོམ་གྱི་སྒྲུལ་པས་ཆོས་སྟོན་པར་མཛད་པ་
 སོགས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་ནམ་ཡང་བསྟེལ་བ་མེད་པ་ནི་འཛིག་རྟོན་མཁྱེན་
 པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཉེ། མཁས་མཚོག་དབྱིག་གཉེན་གྱིས། བཅོམ་ལྡན་འདས་
 ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྲོ་བ་གྱིས་ཉིན་ལན་གསུམ་མཚན་ལན་གསུམ་དུ། སུ་ནི་

ཉམས། ལུ་ནི་འཕེལ། ལུ་ནི་ཉམ་ངར་ཟུར། ལུ་ནི་ངན་སོང་ལ་གཞོལ། ལུ་ནི་
 ངན་སོང་ལ་འབབ། བདག་གིས་གང་ནི་ངན་སོང་ལས་བྱངས་ནས་མཐོ་ཤིས་
 དང་ཐར་པ་ལ་དགོད་པར་བྱ། གང་གི་དགོ་བའི་རྩ་བ་མ་བསྐྱེད་པ་རྣམས་ནི་
 ཡོངས་ལུ་སྒྲིན་པར་བྱ། གང་ཡོངས་ལུ་སྒྲིན་པ་རྣམས་ནི་ཐར་པར་བྱ། ཞེས་
 འཛིག་རྟེན་ལ་རྣམ་པར་གཟིགས་པར་མཛད་དོ། །ཞེས་དང་། འདུལ་བ་ལྟང་
 ལས་ཀྱང་། ལྟོན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྟན་པ། འཛིག་རྟེན་ལ་ཕན་པ། ལྟང་
 བ་གཅིག་ལུ་པ། ཉག་གཅིག་དཔའ་བ། གཉིས་པ་མེད་པ། གཉིས་ལུ་མི་གསུང་
 བ། ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གིས་བཞུགས་པ། ཤིག་པ་གསུམ་གསལ་བར་
 མཛད་པ། བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལ་ལེགས་པར་བསྐྱབས་པ། དུལ་བའི་གནས་
 གསུམ་གྱི་གཞི་ལ་མཁས་པ། རྩ་བོ་བཞི་ལས་བཀལ་བ། རྩ་འབྲུལ་གྱི་རྒྱུད་པ་
 བཞིས་སྒྱུད་པའི་གཞི་ལ་གནས་པ། བསྐྱབ་པའི་དངོས་པོ་ལ་ཡུན་རིང་པོ་ནས་
 ལྟང་བ་མཛད་པ། མི་འཛིགས་པ་བཞིས་བསྐྱེངས་པ་མི་མངའ་བ། ཡན་ལག་ལྔ་
 ལྟངས་པ། འགྲོ་བ་ལྔ་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པ། ཡན་ལག་དྲུག་དང་ལྟན་
 པ། བ་འོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ཡོངས་ལུ་རྗོགས་པ། ཉག་ཏུ་གནས་པ་དྲུག་གིས་
 གནས་པ། བྱང་རྩལ་གྱི་ཡན་ལག་བདུན་གྱི་མེ་རྟོག་གིས་ཐུག་པ། ལམ་གྱི་ཡན་
 ལག་བརྒྱད་རྟོན་པ། མཐར་གྱིས་གནས་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་དགུ་ལ་
 མཁས་པ། ལྟོབས་བརྩའི་སྟོབས་དང་ལྟན་པ། ཐུགས་བརྩར་སྟན་པ་ཡང་དག་
 པར་རྒྱས་པ། བརྒྱ་ཐུག་བརྩར་དབང་རྒྱུར་བ་ལས་བྱུང་བར་ཏུ་འཕགས་པ་
 རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ནི། ཉིན་ལན་གསུམ་མཚན་ལན་གསུམ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 ལྟན་གྱིས། འཛིག་རྟེན་ལ་རྣམ་པར་གཟིགས་ནས་གང་ནི་ཉམས། གང་ནི་

འཕེལ། ངས་ གང་ ངན་ མོང་ བས་ བསྐྱར་ རྟེ་ མཐོ་ རིས་ དང་། ཐར་ པ་ དང་།
 འབྲས་ ལུ་ ལ་ གཞག་ པར་ བྱ། འདྲོད་ པའི་ འདམ་ ཏུ་ བྱིང་ བ་ གང་ གི་ ལག་ བས་
 དང་། འཕགས་ པའི་ རོར་ དང་ བྲལ་ བ་ གང་ འཕགས་ པའི་ རོར་ ལ་ གཞག་ གང་
 སངས་ རྒྱས་ འབྱུང་ བ་ འབྲས་ ལུ་ དང་ བཅས་ པར་ བྱ། གང་ གི་ དག་ བའི་ རྩ་ བ་ མ་
 བསྐྱེད་ པ་ བའི་ བསྐྱེད། བསྐྱེད་ པ་ བའི་ སྒྲིན། སྒྲིན་ པ་ བའི་ གོལ་ བར་ བྱ་ ཞེས་ མཁུན་ པ་
 འཇུག་ རྟེ། རྒྱ་ སྒྲིན་ གནས་ གྱི་ ཏུག་ ཅན་ པ། ཏུས་ ལས་ འདའ་ བར་ འགྱུར་ སྤྱིང་
 གྱི། སངས་ རྒྱས་ གཏུལ་ ལ་ བྱམས་ པ་ བའི། ཏུས་ ལས་ འདའ་ བར་ མི་ འགྱུར་
 རོ། ཞེས་ དང་། རྒྱུད་ ལྷ་ མ་ ལས། བྱགས་ རྗེ་ ཆེན་ པོས་ འཛིག་ རྟེན་ མཁུན། །
 འཛིག་ རྟེན་ ཏུ་ ལ་ གཟིགས་ བས་ བའི། ཆོས་ གྱི་ རྒྱུ་ ལས་ མ་ གཡོས་ པར། རྒྱལ་
 པའི་ རང་ བཞེན་ རྒྱ་ ཆོགས་ གྱིས། རྒྱེ་ བ་ མངོན་ པར་ རྒྱེ་ བ་ དང་། དགའ་ ལྷན་
 བས་ བའི་ འཕོ་ བ་ དང་། ལྷུ་ མས་ རྒྱ་ འཇུག་ དང་ བལྷམས་ པ་ དང་། བཟོ་ ཡི་ གནས་
 ལ་ མཁས་ པ་ དང་། བཙུན་ མོའི་ འཁོར་ དབྱེས་ རོལ་ པ་ དང་། དེས་ འབྱུང་
 དགའ་ བ་ རྒྱོད་ པ་ དང་། བྱང་ རུབ་ རྟིང་ པོར་ གཤེགས་ པ་ དང་། བཅུད་ རྟེ་
 འཛོམས་ དང་ རྩོགས་ པར་ བའི། བྱང་ རུབ་ ཆོས་ གྱི་ འཁོར་ ལོ་ དང་། ལྷ་ ངན་
 འདས་ པར་ གཤེགས་ མཛད་ རྒྱམས། ཡོངས་ རྒྱ་ མ་ དག་ ཞིང་ རྒྱམས་ རྒྱ། སྤྱིང་
 པ་ རྩོད་ གནས་ པར་ རྟོན། ཞེས་ གསུངས་ པ་ ལྷུར་ རོ། དེ་ ལྷུར་ འཛིག་ རྟེན་ ལ་
 གཟིགས་ བས་ རྒྱལ་ བ་ དང་ ལྷན་ བ་ འདུལ་ བར་ འོས་ པ་ རྒྱམས་ འདུལ་ བར་ མཛད་
 དེ། དེ་ ཡང་ ལུས་ རེམས་ ལ་ གཏུང་ བ་ བསྐྱེད་ བས་ འདུལ་ བ་ མིན་ གྱི། ཐབས་ རྒྱ་
 ཞིང་ བདེ་ བ་ གང་ ལ་ ལུགས་ པ་ ཅོམ་ བས་ གནས་ རྒྱལ་ རྒྱ་ ལུས་ རེམས་ བདེ་ ཞིང་
 མཐར་ བྱག་ ལྷ་ བ་ མེད་ པའི་ གོ་ འཕང་ རྟེར་ བའི་ ཐབས་ མཚོག་ ཏུ་ རྒྱུར་ བ་ མཐའ་

གཉིས་སྤངས་པའི་དབུ་མའི་ལམ་བཟང་པོས་འདུལ་བར་མཛད་ལ། དད་པ་
 ཅན་འདུལ་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་མཛད་པར་མ་ཟད་གིན་ཏུ་འདུལ་དགའ་བ་
 འདོད་ཆགས་ཅན་དགའ་བོ་ལྟ་བུ་དང་། ཞེ་སྤང་དང་ཁྱོ་གཏུམ་ལྟག་པར་ཆེ་བ་
 སོར་མོའི་འཕྲེང་བ་ཅན་དང་། དབང་པོ་གིན་ཏུ་བུལ་བ་ལམ་རྒྱུང་བ་ལྟ་བུ་
 རྣམས་ཀྱང་ཐབས་མཁས་པས་བཏུལ་ནས་དག་བཅོམ་པའི་གོ་འཕང་ལ་འགོད་
 པར་མཛད་པས་ན་འཛིག་རྟེན་འདི་ན་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པ་ལ་འགྲན་
 པའི་ཁྱེ་ཐམས་ཅད་དང་བུལ་ཞིང་སྤྱོད་ན་མེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གོ་བའི་ཆེད་དུ།
 སྤྱོད་ཏུ་འདུལ་བའི་ཁ་ལོ་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་ན་མེད་པ། ཞེས་གསུངས་སོ། འོ་ན་སྤྱོད་
 བ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་མཛད་ནས་མི་ལྡན་པ་རྣམས་ཡལ་བར་འདོར་
 རམ་སྟམ་ན། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ། བདེན་པ་པོའི་ལེུ་ལས། གཏི་མུག་མུན་པ་
 མུན་ནག་གིས་ཉག་ཏུ། སེམས་ནི་བསྐྱེད་པར་གྱུར་པའི་སྤྱོད་དགྲ་དང་། །
 འཁོར་བའི་བཅོན་རར་རྒྱུད་པ་རྣམས་གཟིགས་ན། དྲང་སྤང་དམ་པ་དེ་ནི་
 ཐུགས་རྗེ་སྤྱོད། ཞེས་དང་། འདོད་པས་ཟེལ་གྱིས་ཅོན་པའི་ཡིད་ལྡན་དང་། །
 སྤྱོད་པ་ཆེ་ཞིང་ཉག་ཏུ་ཡུལ་བཞུགས་དང་། སྤྱོད་པའི་འདོད་ཆགས་རྒྱ་མཚོ་ལྷང་
 བ་རྣམས། གཟིགས་ན་རྒྱལ་བའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་སྤྱོད། ཁད་དང་ལྟ་བུ་རྣམ་
 བ་མང་དག་གིས། གིན་ཏུ་གཅེས་པའི་སྤྱོད་དགྲ་ཅོན་མོངས་རྣམས། གཟིགས་
 བ་སྤྱོད་བསྐྱེད་པ་ལུས་བསལ་སྤྱོད་དུ། སྤྱོད་པར་བཅུ་མངའ་བའི་ཐུགས་རྗེ་རབ་
 ཏུ་སྤྱོད། ཐུབ་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཉག་འཕྱུང་སྤྱོད། དེ་མི་འཕྱུང་བ་ནམ་ཡང་
 སྤྱོད་མི་འཕྱུང་། འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་བསམ་པར་གནས་པ་སྤྱོད། དེ་བས་སངས་
 རྒྱུས་དེ་ལ་སྤྱོད་མི་མངའ། ཞེས་དང་། བསྟོད་པ་བརྒྱ་ལྷ་བརྒྱ་པ་ལས། འགྲོ་བ་

འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི། ཁྱད་མེད་ཉོན་མོངས་རྣམས་ཀྱིས་བཅིངས། ཁྱོད་ནི་
 འགྲོ་བའི་ཉོན་མོངས་དག་། དགྲོལ་སྤྲད་ཡུན་རིང་ཐུགས་རྗེས་བསྐྱམས། དང་
 བོར་ཁྱོད་ལ་ཐུག་བགྱི་ལས། འོན་ཏེ་གང་གིས་འཁོར་བར་ཁྱོད། སྦྱོན་མཁུན་
 ཡུན་རིང་དེ་ལྟ་བུར། བཞུགས་མཛད་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ལ་བགྱི། ཁྱེས་གསུངས་པ་
 ལྟར་དཔྱལ་བ་པ་སོགས་ཐུག་བསྐྱལ་གྱིས་ཉམ་ཐག་པ་རྣམས་ལ་ཐུགས་རྗེ་
 ལྟག་པར་ཆེ་ཞིང་། རེ་གིག་ལམ་བསྟན་པའི་སྟོད་དུ་མི་རུང་ཡང་གནས་སྐབས་
 གྱི་ཐུག་བསྐྱལ་སེལ་བའི་ཕྱིར་སྐྱེ་ལས་འོད་ཟེར་གྱི་ཚོགས་བགྱེན་ཆ་བས་
 གདུངས་པ་རྣམས་ལ་བསིལ་བ་དང་། གང་བས་ཉེན་པ་རྣམས་ལ་བྱོ་བ་དང་།
 བགྱེས་པས་ཉེན་པ་རྣམས་ལ་ཟས་སྒོམ་སོགས་ཀྱིས་ཆིམ་པར་མཛད་ནས་གང་
 ལ་གང་འཚམ་གྱི་སྤྱལ་པས་ཐུག་བསྐྱལ་དེ་དང་དེ་ལས་བསྐྱལ་ནས་གནས་
 སྐབས་གྱི་བདེ་བ་ལ་བཀོད་ཅིང་དགོ་བའི་རྩ་བ་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་དང་། དགོ་
 རྩ་རུང་ཟད་བསྐྱེད་པ་རྣམས་རིམ་གྱིས་སྦྱོན་པའི་ཐབས་ལ་སྐད་ཅིག་ཀྱང་
 ཐུགས་བསྐྱལ་བ་མེད་པར་རི་ལྟར་མ་རང་གི་བྱ་གཅིག་པ་ལ་བརྟེན་པ་ལས་ཀྱང་
 རྣམ་པ་ཀྱན་ནས་ལྟག་པའི་ཐུགས་བརྟེན་དང་ཕན་པ་མཛད་དེ། བསྐྱུགས་འོས་
 བསྐྱུགས་བསྟོད་ལས། ཁྱོད་ཀྱིས་གང་ལས་འགྲོ་བ་དག་། མ་དངས་ཀྱུད་པ་དེ་
 གང་མཆིས། གང་དང་འཛིག་ཉེན་མ་སྤྲད་པའི། ཡུན་ཚོགས་དེ་ཡང་གང་ཞིག་
 མཆིས། ཁྱེས་དང་། བརྒྱ་ལྔ་བརྒྱ་པ་ལས། ཁྱོད་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་གཞོམ་པ་
 བཤད། བདུད་གྱི་གཡོ་དག་བསྟན་པ་མཛད། འཁོར་བའི་རང་བཞིན་མི་
 བཟང་བཟོད། འཛིགས་པ་མེད་པའི་ཐུགས་ཀྱང་བསྟན། ཡན་དགོངས་
 ཐུགས་རྗེ་ཅན་གྱིས་ནི། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བགྱི་འཚལ་བ། གང་ཞིག་ཁྱོད་

གྱིས་མ་མཛད་པ། གཤམ་གོ་ཅི་ཞིག་མཆིས་ལགས་ཀྱི། ཞེས་གསུངས་པ་
 ལྟར་དོ། ཉེ་ལྟར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཉེ་རིང་མེད་པའི་ཐུགས་བརྩེ་བ་
 ཆེན་པོས་གཟིགས་ཤིང་སྐལ་བ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ལ་ཆོས་སྟོན་པར་མཛད་ན།
 འགྲོ་བ་རིགས་དྲུག་གི་ནང་ནས་སྐལ་བ་དང་ལྡན་པ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་སྟོན་སྟམ་
 བ། ཐུབ་པའི་ཐུགས་རྗེ་ལ་ཉེ་རིང་མེད་ཀྱང་། རན་སོང་གསུམ་དང་ལྟ་མ་ཡིན་
 གྱི་རྟེན་ལ་བདེན་པ་གསར་དུ་མཐོང་བ་དང་དགེ་སྦྱོང་རྒྱལ་གྱི་འབྲས་ལུ་ཐོབ་
 པའི་སྐལ་བ་མེད་ཅིང་། ལྟ་དང་མའི་རྟེན་ལ་བདེན་པ་མཐོང་བའི་སྐལ་བ་ཡོད་
 པས་ཐུབ་པས་ཆོས་སྟོན་པའི་སྦྱོང་གི་གཙོ་བོ་ལྟ་དང་མི་རྣམས་ཡིན་པས་ན། ལྟ་
 དང་མི་རྣམས་ཀྱི་སྟོན་པ། ཞེས་གསུངས་སོ། སྐྱེ་ཡང་སངས་རྒྱས་བཙུམ་
 ལྡན་འདས་ཞེས་གསུངས་པ་ནི། གོང་དུ་བཤད་པའི་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་གང་
 ལ་མངའ་བ་ནི་བཙུམ་ལྡན་འདས་ཉིད་ཡིན་ཅོ་ཞེས་གོ་བའི་ཕྱིར་དུ་གསུངས་
 སོ། ཁངས་རྒྱས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། རྒྱུའས་འགྲོ་བ་དུན་ཅུ་པ་ལས། ཤེས་བྱ་ལ་ནི་
 སྟོ་རྣམས་རྒྱས། རྟོངས་པའི་ཟུམ་པ་བཙུམ་པས་ན། ཁངས་རྒྱས་པུ་ལྟར་
 རྣམ་རྒྱས། ཞེས་དང་། མ་རིག་གཉིད་ནི་རྒྱུ་ཆད་ཅིང་། ཡང་དག་ཡེ་ཤེས་
 དེས་བྱང་བས། གང་ཞིག་རྣམ་སང་དེ་སངས་རྒྱས། རྒྱེས་བྱ་གཉིད་སང་ཇི་
 བཞིན་ཅོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་མ་རིག་པའི་གཉིད་རྒྱུ་ཆད་པས་སངས་
 ཤིང་། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་རྒྱས་པས་ན་སངས་
 རྒྱས་ཞེས་བརྗོད་དོ། ཉེ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྒྲིབ་དོད་བརྒྱ་ཞེས་པའི་སྒྲིབ་གཉིད་
 སང་པ་དང་པད་འདབ་རྒྱས་པ་གཉིས་ཀ་ལ་འཇུག་ས་ཡོད་པས། རྟོན་གྱི་ལོ་རྒྱུ་
 བ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་གཉིས་ཀའི་དོན་ཆང་བར་བྱས་ནས་སངས་རྒྱས་ཞེས་

བསྐྱེམས་ནས་བསྐྱར་བར་སྒྲུབ་བམ་གཉིས་སུ་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་བྱུན་མོང་མ་ཡིན་པ་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་སྒོ་ནས་ཡོན་ཏན་དན་རྒྱལ་སོ་སོར་བྱེ་སྟེ་བཤད་པ་ནི། དེ་བཞིན་གསལ་བའི་དེ་ནི་བསྐྱེད་ནམས་དག་གི་རྒྱ་མཐུན་པ། དགོ་བའི་རྩ་བ་རྣམས་རྒྱ་མི་ཟ་བ། བཟོད་པ་རབ་ཏུ་བརྒྱན་པ། བསྐྱེད་ནམས་ཀྱི་གཏེར་རྣམས་ཀྱི་གཞི། དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲུས་པ། མཆོན་རྣམས་ཀྱི་མེ་ཏོག་རྒྱས་པ། རྒྱུད་ཡུལ་རན་པར་མཐུན་པ། མཐོང་ན་མི་མཐུན་པ་མེད་པ། དད་པས་མོས་པ་རྣམས་ལ་མངོན་པར་དགའ་བ། ཤེས་རབ་ཟེལ་གྱིས་མི་ལོན་པ། རྒྱུ་བས་རྣམས་ལ་བརྗེ་བ་མེད་པ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོན་པ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཡལ། འཕགས་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ། བྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་གྲོང་ཁྱེར་དུ་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་དེད་དཔོན། ཡེ་ཤེས་དཔག་ཏུ་མེད་པ། རྒྱུ་བས་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ། གསུང་རྣམ་པར་དག་པ། དབྱངས་སྟན་པ། རྒྱ་བྱད་བཏུ་བས་ཆོག་མི་ཤེས་པ། རྒྱ་མཚུངས་པ་མེད་པ། འདོད་པ་དག་གིས་མ་གོས་པ། གཟུགས་དག་གིས་ཉེ་བར་མ་གོས་པ། གཟུགས་མེད་པ་དག་དང་མ་འདྲིས་པ། རྟུག་བསྐྱེལ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ། ལྷང་པོ་དག་ལས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་གྲོལ་བ། ཁམས་རྣམས་དང་མི་ལྡན་པ། རྒྱེ་མཆེད་རྣམས་བསྐྱེམས་པ། མདུད་པ་རྣམས་གིན་ཏུ་བཅད་པ། ཡོངས་སུ་གདུང་བ་དག་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ། སྤྱིད་པ་ལས་གྲོལ་བ། རྒྱ་པོ་ལས་བརྒྱལ་བ། ཡེ་ཤེས་ཡོངས་སུ་རྒྱུ་རྒྱུ་ལ། འདས་པ་དང་མ་བྱོན་པ་དང་ད་ལྟར་བྱུང་བའི་སངས་རྒྱས་བཙུམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་གནས་པ། བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་མི་གནས་པ། ཡང་དག་པ་ཉིད་ཀྱི་མཐའ་

ལ་གནས་པ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་གོང་དུ་བཤད་པའི་ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་
 པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་སངས་རྒྱས་དེས་དུས་རྟག་ཏུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་
 པ་འདི་རྒྱ་གང་ལས་བྱུང་སྟེ་མ་ན། རྩོན་སློབ་པ་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་བསོད་
 བསམས་མཐའ་ཡས་པ་བསགས་ཤིང་། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
 ཀྱིས་ཟིན་པའི་མཐུ་ལས་བྱུང་ཞེས་སྟོན་པ་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་ནི་
 བསོད་ནམས་དག་གི་རྒྱ་མཐུན་པ། དགེ་བའི་རྩ་བ་རྣམས་རྒྱུད་མི་ཟ་བ། ཞེས་
 པ་འདི་གསུངས། དེ་ཡང་བསྐལ་བཟང་ལས། ང་ནི་རྩོན་ཆེ་དཔན་པར་གྱུར་པ་
 བ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཤུག་ཐུབ་པ་ལ། །འཇམ་གང་ཞིག་ནི་དཔུལ་བར་
 བྱས་ནས་ཀྱང་། །དང་པོར་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་
 ལྟར་སྟོན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་འདི་རྩ་མཐུན་གྱི་བྱ་ཁྱེད་སྣང་བྱེད་དུ་འབྱུངས་པའི་
 དུས་སུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཤུག་ཐུབ་ཆེན་ཞེས་བྱ་བ་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱོན་པ་ལ་
 མཚོད་ནས་བྱང་ཆུབ་མཚོག་ཏུ་ཐུགས་བསྐྱེད། དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
 སེམས་སྐད་ཅིག་ཀྱང་ཉམས་པ་མེད་པར་གོང་ནས་གོང་དུ་སྟེལ་ཏེ་བསྐལ་ཆེན་
 གངས་མེད་གསུམ་དུ་ཚོགས་བསགས། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་དོན་དུ་བསྟོན་པ་
 སྐད་ཅིག་ཀྱང་མ་མཛད་པར། བསོད་ནམས་འདི་ཡིས་ཐམས་ཅད་གཟིགས་པ་
 ཡི། །གོ་འཕང་ཐོབ་ནས་སྟོན་གྱི་དགྲ་བུལ་ཏེ། །ཁྱ་དང་ན་དང་འཆི་བའི་
 རྐབས་འབྱུག་པའི། །སྤྱིད་པའི་མཚོ་ལས་འགོ་བ་འདོན་པར་འདོད། །ཅིས་
 དང་། ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་པར་བསྟོན་པ་ལས། རང་དོན་སྟོན་པའི་སྒྲོ་གྲོས་
 ཅན་ནི་མྱ་ངན་འདས་ཀྱང་མ་ལགས་ཞེས། །དེ་སྤྱད་ཁྱོད་ནི་འཁོར་བའི་
 འཇིགས་པས་མི་ལྷོག་བརྟན་ཞིང་མི་གཡོ་བས། །འཇིག་རྟེན་སྐྱེ་ཞིང་འཆི་བས་

ཉམ་ཐག་ཡོངས་སུ་བསྐྱབ་པར་བརྩོན་པ་ལགས། སྤྱིད་པའི་འགྲོ་བ་དག་ཏུ་
 སྟག་བསྐྱེད་རྒྱུ་ལ་གྱིས་སྤྲུལ་པའི་སེམས་ཅན་ལ། ཁད་ག་གིས་སློ་གྲོས་རྒྱུ་བ་
 བོས་སྟག་བསྐྱེད་རྒྱུ་མང་དེ་དང་དེ་བསྐྱབས་པས། ཉེ་ཕྱིར་བདག་གིས་དེ་
 དག་རྒྱུ་ལ་བདེ་བ་བསྐྱེད་ཕྱིར་བཟོད་བྱ་ཞེས། ཉེ་སྤྱད་ཁྱོད་ནི་འགྲོ་ལ་ཞི་
 བའི་བདེ་བ་བསྐྱེད་སྤྱད་བརྩོན་པ་ལགས། སེམས་ཅན་གང་དག་མ་རིག་
 ཡོངས་པས་བསམ་པ་རྒྱུ་པའི་སློ་གྲོས་ཅན། ཁ་དང་ལུང་གྲུར་རྒྱུ་ལ་གྱིས་
 བདག་ལ་གཉེན་སྙིང་བྱམས་པས་པན་བཏགས་པ། ཉེ་དག་བཏང་ནས་གཅིག་
 ལུང་ཐར་བར་བྱེད་པ་བདག་གི་རྒྱལ་མིན་ཞེས། ཉེ་སྤྱད་ཁྱོད་ཀྱིས་འགྲོ་བ་
 མགོན་མེད་ངེས་ཐར་བཞི་སྤྱད་སློན་ལམ་བཏབ། སློན་ཆད་འཁོར་བར་སྟག་
 བསྐྱེད་ཀྱི་ཏུ་ཕྱོད་གྲུར་ཆོ་ན་བདག་ལ་ནི། གང་དག་ཡུན་རིང་ངོ་ཤེས་བྱམས་
 སེམས་ལྟན་པས་ལན་བརྒྱུད་གོགས་བྱས་པ། ཁད་བ་ཐོབ་ཆོ་དེ་དག་བཀོལ་
 བས་རི་ལྟར་ཡོངས་སུ་སྤྱད་བྱ་ཞེས། ཉེ་སྤྱད་ཁྱོད་ནི་བདུད་རྩི་འད་སེམས་ཅན་
 ཀྱི་དང་ལུན་མོང་གསོལ་བར་མཛད། ཅེས་དང་། རིགས་པ་དྲུག་ཏུ་པ་ལས་
 གྲུང་། དགོ་བ་འདི་ཡིས་སྒྲེ་བོ་ཀྱན། ཁསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་ཚོགས་བསགས་
 ཏེ། ཁསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་ལས་བྱུང་བ། ཉམ་པ་གཉིས་ནི་ཐོབ་པར་ཤོག །
 ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་བསོད་ནམས་གང་བསགས་ཐམས་ཅད་འགྲོ་བ་སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་པན་པའི་ཐབས་འབའ་ཞིག་ཏུ་བསྒྲོ་བར་མཛད་པ་དེའི་རྒྱ་
 མཐུན་གྱིས་རི་སྤྱོད་ནམ་མཁའ་མ་ཟད་གྱི་བར་དུ་ཐུབ་པའི་འཕྲིན་ལས་རྒྱུན་མི་
 འཆད་པར་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། དགོ་བ་གཞན་ཀྱི་རྒྱ་ཏུ་ཤིང་
 བཞིན་དུ་ནི། འབྲས་བུ་བསྐྱེད་ནས་ཟད་པར་འགྱུར་བ་ཉིད། བྱང་རྒྱུ་སེམས་

གྱི་ཕྱོན་གྱི་རྟག་པར་ཡང་། །འབྲས་ལུ་འབྱེན་པས་མི་ཟད་འཕེལ་བར་
 འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སོ་སྟེ་རང་དགའ་བ་རྣམས་ནི་སྦྱིན་པ་གཏོང་བ་
 ར་ཡོངས་སྦྱོང་འབའ་ཞིག་གི་སྦྱིར་དུ་བསྟོ་བ་སོགས་དགེ་བ་ཅི་བྱེད་རང་དོན་ཁོ་
 བའི་ཆེད་དུ་བྱས་པས་རྣམ་སྦྱིན་ལུང་སྟེ་ཟད་པར་འགྱུར་ལ། ལུབ་པས་ནི་སྦྱོན་
 བསོད་རྣམས་ཅི་མཛད་ཐམས་ཅད་རྣམ་མཁའ་མ་ཟད་གྱི་བར་དུ་སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་གྱི་ཉེར་འཛོལ་འབའ་ཞིག་དུ་བསྟོ་བར་མཛད་པས་དགེ་བའི་རྩ་བ་
 རྒྱད་འཛའ་བའི་སྐབས་མེད་པས་རྣམ་ཡང་རྒྱད་མི་ཟ་བ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་བཅོམ་
 ལྷན་འདས་གྱིས་རྣམ་མཁའ་མ་ཟད་གྱི་བར་དུ་སེམས་ཅན་དོན་མཛད་ན་སྦྱི་ཅི་
 འདྲ་བ་བསྟན་རྣམ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། སྦྱིར་སྦྱི་གསུམ་དུ་
 ཡོད་ཀྱང་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་དངོས་སུ་སྦྱང་རྣམ་དོན་མཛད་པ་ནི་མཁོན་དཔེས་
 སྦྱས་པའི་གཞུགས་གྱི་སྦྱི་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་དེ་འདྲ་བའི་སྦྱི་མཁོན་དཔེས་སྦྱས་པ་དེ་
 རྒྱ་གང་གིས་འགྲུབ་སྟུམ་ན། སྦྱིར་རྒྱ་མཐའ་ཡས་ཀྱང་སྦྱི་མཛེས་པ་དེ་གཙོ་བོར་
 བཟོད་པའི་རྒྱ་ལས་ལུང་ཞེས་སྟོན་པ་ལ། བཟོད་པས་རབ་དུ་བརྒྱན་པ། ཞེས་
 གསུངས། དེ་ནི་སྦྱད་པ་ལས། བཟོད་ལ་གནས་པའི་ལུས་ནི་ཡོངས་སུ་དག་
 ལུར་ཏེ། །སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་མཁོན་དང་མཐུ་སྟོབས་པ་མཐའ་ཡས། །ཞེས་དང་།
 བཟོད་པས་གཞུགས་བཟང་དམ་པ་རྒྱ་ཆེན་ཐོབ་འགྱུར་ཏེ། །གསེར་མདོག་སྟུག་
 ཅིང་འགོ་བས་བལྟ་བའི་འོས་སུ་འགྱུར། །ཞེས་དང་། བར་སྦྱིན་བསྟུས་པ་ལས།
 མཐུ་ལྷན་རྣམས་གྱི་རྒྱན་གྱི་དམ་པ་སྟེ། །དཀའ་ལུབ་རྒྱལ་འཆང་རྣམས་ལ་
 སྟོབས་གྱི་སྟུལ། །ཞེས་དང་། ཡོན་ཏན་མཛེས་ལྷན་མཁོན་རབ་བརྒྱན་པ་ཡི། །
 གཞུགས་སྦྱབ་བཟོ་ཡི་གནས་ཀྱང་བཟོད་པ་ཡིན། །ཞེས་གང་གསུངས་པ་ལྟར་

པོ། །འོ་ན་དེ་འདྲ་བའི་སྐྱེ་མཚན་དཔེས་སྒྲུས་པ་དེ་རྒྱ་གཅིག་གིས་འགྲུབ་པམ་
 སྐྱམ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་གིས་བསྐྱབ་
 དགོས་ཞེས་སྟོན་པ་ལ། བསོད་ནམས་ཀྱི་གཏོར་རྣམས་ཀྱི་གཞི། ཞེས་གསུངས།
 འདིས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པ་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེས་
 ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་ཚོགས་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་གསོག་དགོས་ཤིང་། དེ་
 ཐམས་ཅད་ཀྱང་པར་བྱིན་དུག་ལྟ་དང་། ཐབས་ཤེས་རྒྱུ་འབྲེལ་དུ་དགོས་པ་
 དང་། རང་གསེས་ཀྱི་རྒྱ་ཡང་ཕྱག་ཞབས་འཁོར་ལོས་མཚན་པ་འགྲུབ་པ་ལ་གྲ་
 མ་བསུ་སྦྱེལ་སོགས་མཚན་དང་དཔེ་བྱད་སོ་སོའི་རྒྱ་ཚོགས་རྣམས་ཀྱང་མདོ་སྡེ་
 བས་བཤད་པ་ལྟར་མཐར་ཐྱིན་པ་དགོས་ཞེས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་གྲོ་
 གོས་མི་ཟད་པའི་མདོ་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་ཏེ་དེ་ལས་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
 ཀྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་སྤང་པོ་བརྩ་འགྱུར་གྱིས་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་བ་སྤྱིའི་
 ཁྱུང་བྱ་གཅིག་མདོན་པར་འགྲུབ་པར་གསུངས་ལ། བ་སྤྱིའི་ཁྱུང་ཐམས་ཅད་
 མདོན་པར་འགྲུབ་པར་གཏོགས་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་སྤང་པོ་བརྩ་འགྱུར་གྱིས་
 བྱི་དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་གཅིག་མདོན་པར་འགྲུབ་པོ། །དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་ཐམས་
 ཅད་མདོན་པར་འགྲུབ་པར་གཏོགས་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་སྤང་པོ་སྟོང་འགྱུར་
 གྱིས་ནི་མཛོད་སྟུ་དང་། གཙུག་ཏོར་དང་། ཆོས་ཀྱི་དྲུང་མ་གཏོགས་པ་མཚན་རེ་
 རེ་ཡོངས་སུ་འགྲུབ་པར་གསུངས་ལ། མཚན་ནི་བྱ་ཅ་དགུ་འགྲུབ་པར་གཏོགས་
 པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་སྤང་པོ་ཁྱི་འགྱུར་གྱིས་ནི་མཛོད་སྟུ་འགྲུབ་པོ། །མཛོད་སྟུ་
 འགྲུབ་པར་གཏོགས་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་སྤང་པོ་འབུམ་འགྱུར་གྱིས་ནི་གཙུག་
 ཏོར་འགྲུབ་པོ། །གཙུག་ཏོར་འགྲུབ་པར་གཏོགས་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་སྤང་པོ་

ཕྱི་བ་ཕྱག་འབུམ་འགྱུར་གྱིས་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་དྲུང་མངོན་
 པར་འགྱུབ་པོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དང་། རིན་ཆེན་འཕྲང་བ་ལས། རང་
 སངས་རྒྱས་ཀྱན་ལས་བྱུང་དང་། སྟོབ་དང་མི་སྟོབ་ལས་བྱུང་དང་། འཛིག་
 རྟེན་མ་ལུས་ཀྱན་བསོད་ནམས། འཛིག་རྟེན་བཞིན་དུ་དཔག་མེད་གང་། ཉེ་
 ཙམ་བཅུར་ནི་བསྐྱེས་པ་ཡིས། བ་སྟུའི་བྱ་ག་གཅིག་འགྱུབ་སྟེ། སངས་རྒྱས་
 བ་སྟུའི་བྱ་ག་ནི། ཐམས་ཅད་དེ་དང་འདྲ་བར་འགྱུར། བ་སྟུའི་བྱ་ག་ཐམས་
 ཅད་ནི། སྦྱོང་བར་ཕྱིན་པའི་བསོད་ནམས་གང་། ཉེ་དག་བརྒྱར་ནི་བརྒྱར་བ་
 ཡིས། ཉེ་བའི་བྱང་བཟང་པོ་གཅིག་ཏུ་བཞེད། བསོད་ནམས་དེ་སྦྱོང་དེ་སྦྱོང་
 གིས། རྒྱལ་པོ་དཔེ་བྱང་བཟང་པོ་ནི། གཅིག་མཐར་ཕྱིན་ཏེ་དེ་ལྟ་བུར། །
 བརྒྱད་ཅུའི་བར་དུ་འབྱུང་བར་འགྱུར། ཉེ་བའི་བྱང་བཟང་པོ་བརྒྱད་ཅུ་དག་།
 འགྱུབ་པའི་བསོད་ནམས་ཆོགས་གང་ཡིན། ཉེ་དག་བརྒྱར་ནི་བརྒྱར་བ་
 ཡིས། སྦྱོར་བུ་ཆེན་པོའི་མཚན་གཅིག་གོ། མཚན་ནི་སྟུམ་ཅུ་འགྱུབ་པའི་རྒྱ། །
 བསོད་ནམས་རྒྱ་ཆེན་གང་ཡིན་པ། ཉེ་དག་སྟོང་དུ་བརྒྱར་བ་ཡིས། ཁྲི་བ་ཉ་
 འདྲའི་མཛོད་སྟུའོ། མཛོད་སྟུ་ཡི་ནི་བསོད་ནམས་དག་སྟོང་ཕྱག་བརྒྱར་ནི་
 བསྐྱེམས་པ་ཡིས། སྦྱི་གཙུག་ལྟར་ནི་མི་སྦྱང་བ། སྟོབ་པ་གཙུག་ཏྱར་སྦྱོང་བར་
 ཕྱིན། གཙུག་ཏྱར་བསོད་ནམས་ཕྱི་བ་དག་འབུམ་ཕྱག་བརྒྱར་ནི་བསྐྱེས་པ་
 ཡིས། བྱངས་མེད་རྒྱ་ཆེན་བཅུ་པོ་དག་སངས་རྒྱས་གསུང་གི་རྒྱ་དབྱངས་
 ནི། ཡན་ལག་དུག་ཅུ་བསྦྱོད་པའི་མཚོག་ཉེ་དག་བསོད་ནམས་ཆད་མེད་
 གྱང་། རི་ལྟར་འཛིག་རྟེན་ཕྱོགས་ཀྱན་ཏུ། བཅུས་བསྐྱེས་མ་ལུས་བརྟོད་པ་
 ལྟར། ཆད་དང་ལྟན་པར་བག་ཙམ་བརྟོད། གང་ཆེ་སངས་རྒྱས་གཙུགས་སྟུ་

ཡི། རྒྱུ་ཡང་ད་ལྟར་འཛིག་རྟེན་བཞིན། གཞལ་མེད་དེ་ཆོ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུའི། རྒྱུ་
ལ་རི་ལྟར་གཞལ་དུ་ཡོད། ཅེས་དང་། མདོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། ལྷ་མ་སྒྲེལ་ལ་
སོགས་པ་དང་། ཡང་དག་སྒྲངས་པ་བརྟེན་པ་དང་། བསྟུ་བ་བརྟེན་དང་གྲ་
མོམ་པའི། དངོས་པོ་སྒྲིན་དང་གསལ་བྱ་བ། ཐར་པར་བྱེད་དང་དག་བ་ནི། །
ཡང་དག་སྒྲངས་པ་སྒྲེལ་ལ་སོགས། རྒྱུ་བྱེད་རྒྱུ་ཡིན་མཚན་ཉིད་ནི། མདོ་
ལས་རི་སྐད་འབྱུང་བ་བཞིན། ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་རོ། འདི་དག་ཞིབ་ཏུ་གེས་
པར་འདོད་ན་མདོ་སྡེ་བསྐལ་བཟང་དང་། བྱང་ས་དང་། རྒྱུད་སྒྲ་ཅ་འགྲེལ་
དང་། རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་རྣམས་ལས་གསལ་པར་བྱའོ། འོ་ན་དེ་འདྲ་བའི་མཚན་
དཔེས་སྒྲུམ་པའི་སྒྲུའི་ངོ་བོ་རི་ལྟ་བུ་སྒྲུམ་ན་དེ་སྟོན་པ་ལ། དཔེ་བྱུང་བཟང་པོ་
རྣམས་ཀྱིས་སྒྲུམ་པ། མཚན་རྣམས་ཀྱི་མེ་རྟོག་རྒྱས་པ། རྒྱུད་ཡུལ་རན་པར་
མཐུན་པ། མཐོང་ན་མི་མཐུན་པ་མེད་པ། ཞེས་གསུངས། དེ་ལ་མཚན་དང་
དཔེ་བྱུང་གིས་བརྒྱན་པའི་རྒྱལ་ནི་མཚན་བཟང་པོ་སྒྲུམ་རྩ་རྩ་གཉིས་དང་དཔེ་
བྱང་བཟང་པོ་བརྒྱད་རྩས་སྒྲུམ་པ་སྟེ། མཚན་བཟང་སྒྲུམ་རྩ་རྩ་གཉིས་ནི་མདོན་
རྟོགས་རྒྱན་ལས། དུག་ཞབས་འཁོར་ལོའི་མཚན་དང་རུས་སྒྲུལ་ཞབས། དུག་
དང་ཞབས་སོར་བྱ་བས་འབྲེལ་བ་དང་། དུག་ནི་ཞབས་བཅས་འཇམ་ཞིང་
གཞོན་ཞ་ཆགས། འདི་ཡི་སྒྲུ་ནི་བདུན་དག་མཐོང་བ་དང་། སོར་མོ་རིང་དང་
རྟིང་ཡངས་སྒྲུ་ཆེ་དྲང་། ཞབས་འབྱུར་མི་མདོན་སྒྲུ་ནི་གཉིས་དུ་ཕྱོགས། དྲིན་པ་
ཨེ་ན་ཡ་འདྲའི་དུག་རིང་མཛེས། འདོམས་ཀྱི་སྒྲ་བ་སྒྲུབས་སྒྲ་རུབ་པའི་
མཚོག་ བགས་པ་གསེར་མདོག་བགས་པ་སྒྲབ་པ་དང་། སྒྲུ་ནི་རེ་རེ་ནས་
གཡས་ལེགས་འབྱུངས་དང་། ཞལ་མཛོད་སྒྲུས་བརྒྱན་རོ་སྟོད་སེང་གོ་འདྲ། །

འདི་ཡི་དབྱང་པའི་མགོ་ལྷུ་ཐལ་གོང་རྒྱས། །འདི་ལ་རོ་མི་ཞིས་པའང་རོ་
 མཚོག་སྤང་། །སྤྱི་ནི་ཐོ་རྩ་ལྟ་ཆེང་གཤམ། །གཙུག་རྟོང་དབྱང་ལྟ་ལྷགས་
 རིང་མཛེས་པ་དང་། །ཆངས་དབྱངས་འགྲམ་པ་སང་གའི་འདྲ་དང་ཆེམས། །
 ཤིན་ཏུ་དཀར་དང་ཆད་མཉམ་ཐགས་བཟང་དང་། །གངས་ནི་བཞི་བརྩ་ཐམ་པ་
 ཆང་པ་དང་། །སྤྱི་ནི་མཐོན་མཐིང་སྤྱན་རླེ་པ་མཚོག་གི་འདྲ་པ་འདི་དག་
 སྤྱུ་ཅུ་ཅ་གཉིས་མཚན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། །ཕྱག་ཞབས་འཁོར་ལོས་
 མཚན་པ་དང་། །ཞབས་མཐིལ་མཉམ་པ་དང་། །སོར་མོ་དྲ་བས་འབྲེལ་པ་
 དང་། །ཕྱག་ཞབས་གཞོན་གཞགས་ཤིང་འཇམ་པ་དང་། །སྤྱི་བདུན་མཐོ་པ་
 དང་། །སོར་མོ་རིང་པ་དང་། །རྟིང་པ་ཡངས་པ་དང་། །སྤྱི་ཆེ་ཆེང་དྲང་པ་དང་།
 །ལོང་བུ་མི་མངོན་པ་དང་། །བ་སྤྱི་ཐུན་དུ་ཕྱོགས་པ་དང་། །ཕྱིན་པ་རི་དྲགས་ཨེན་
 ཡའི་ལྟ་བུ་དང་། །ཕྱག་རིང་པ་དང་། །འདོམས་ཀྱི་སྤྱི་བ་སྤྱབས་སྤྱུ་ལུ་པ་དང་།
 །པགས་པའི་མདོག་གསལ་པ་དང་། །པགས་པ་འཇམ་པ་དང་། །སྤྱི་རེ་རེ་ནས་
 སྤྱིས་ཤིང་གཡས་ཕྱོགས་སྤྱི་འཕྱིལ་པ་དང་། །མཛོད་སྤྱི་དང་། །རོ་སྟོད་སང་གའི་
 འདྲ་པ་དང་། །དབྱང་མགོ་ལྷུ་པ་དང་། །ཐལ་གོང་རྒྱས་པ་དང་། །རོ་བྱོ་པ་
 མཚོག་དང་། །སྤྱི་ཆུ་ཆེང་གཤམ་པ་དང་། །གཙུག་རྟོང་དང་། །ལྷགས་རིང་པ་དང་།
 །གསུང་ཆངས་པའི་དབྱངས་དང་། །འགྲམ་པ་སང་གའི་འདྲ་པ་དང་། །ཆེམས་
 དཀར་པ་དང་། །ཆེམས་མཉམ་པ་དང་། །ཆེམས་ཐགས་བཟང་པ་དང་། །གངས་
 བཞི་བརྩ་ཐམ་པ་ཆང་པ་དང་། །སྤྱི་མཐོན་མཐིང་དང་། །སྤྱི་རླེ་ལྟ་མཚོག་གི་
 རླེ་མ་ལྟ་བུ་སྤྱི་སྤྱུ་ཅུ་ཅ་གཉིས་སོ། །དེ་ལ་ཕྱག་ཞབས་འཁོར་ལོས་མཚན་པ་
 བོ། །ཕྱག་མཐིལ་གཉིས་དང་ཞབས་མཐིལ་གཉིས་ན་འཁོར་ལོ་རྩལས་སྟོང་པ་

ཉེ་བ་སྤྱི་ཕྱིད་དང་བཅས་པའི་རི་མོ་གསལ་ལ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་རི་ལྟར་
 མགར་བ་མཁས་པས་གསེར་ལ་བསྐྱོས་པའི་རི་མོ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཡོད་
 པའོ། །ཞབས་མཐིལ་མཉམ་པ་ནི། ཞབས་མཐིལ་གཉིས་ན་གཤོང་བུ་མེད་
 པར་ཉིང་པ་ནས་སོར་མོའི་བར་རྒྱམས་ལེགས་པར་མཉམ་པའོ། །སོར་མོ་དྲ་
 བས་འབྲེལ་བ་ནི། དུག་ཞབས་ཀྱི་སོར་མོ་རྒྱམས་ཆེགས་དང་པོ་ནས་བརྩམས་
 ཏེ་སོར་མོའི་བར་རྒྱམས་སེང་སེང་པོ་མེད་པར་འབྲེལ་བ་དང་། སོར་གདུབ་ལ་
 སོགས་པ་རྒྱུ་ཡང་གཞུག་ཏུ་རུང་བའོ། །དུག་ཞབས་འཇམ་པ་ནི། ཤིན་ཏུ་
 གཞོན་ཤ་ཆགས་ཤིང་ཤིང་བལ་གྱི་འདམ་ཀྱི་ལྟར་འཇམ་པའོ། །སྒྲིའི་བདུན་མཐོ་
 བ་ནི། དུག་ཞབས་ཀྱི་རྒྱབ་བཞི། དུག་གོང་གཉིས་དང་། ལྟག་པ་རྒྱམས་ཡོངས་
 སུ་གང་བའོ། །སོར་མོ་རིང་བ་ནི། དུག་ཞབས་ཀྱི་སོར་མོ་རྒྱམས་རིང་ཞིང་རྒྱས་
 པའོ། །ཉིང་པ་ཡངས་པ་ནི། ཞབས་མཐིལ་གྱི་བཞི་ཆ་ཕྱིར་འཕགས་པའོ། །སྒྲི་
 ཆེ་ཞིང་དྲང་བ་ནི། རྒྱ་བདུན་ཙམ་དུ་འཕགས་ཤིང་ཡ་ཡོ་མེད་པའོ། །ལོང་བུ་མི་
 མངོན་པ་ནི། ཞབས་གཉིས་ཀྱི་ལོང་བུ་མི་མངོན་པའོ། །འདི་ལ་རྗེ་ཐམས་ཅད་
 མཆོད་པས། ཞབས་ཀྱི་མཁྱིག་མ་ལོང་བུའི་འབུར་གྱིས་དབེན། ཞེས་གང་
 གསུངས་པ་ལྟར་ཞབས་གཉིས་ཀྱི་མཁྱིག་མ་ལ་ལོང་བུའི་འབུར་མེད་པར་
 རྫོམས་པའི་མཛེས་པའོ། །བ་སྤྱི་གྱེན་དུ་ཕྱོགས་པ་ནི། སྒྲིའི་བ་སྤྱི་རི་རི་ནས་
 གྱེན་དུ་ཕྱོགས་ཤིང་གཡས་སུ་འབྲེལ་བའོ། །བྱིན་པ་རི་དྲགས་ཞེན་ཡའི་ལྟ་བུ་
 བྱི་རི་དྲགས་བསེ་ཁ་སྒྲིའི་བྱིན་པ་ལྟར་རིམ་པར་འཆོམ་ལ་རྒྱས་ཤིང་རྒྱུ་
 པའོ། །འདི་ལ་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཆོད་པས། དགས་ཀྱིས་སྤྲོ་བའི་རྒྱུ་པའི་བྱིན་
 པ་ལེགས། ཞེས་གསུངས་སོ། །དུག་རིང་བ་ནི། བརྒྱ་དྲུག་པོར་བཞག་སྟེ་མ་

བདུད་ཀྱང་ཕྱག་གིས་ཕུས་མའི་ལྷ་རར་སླེབ་པའོ། །འདོམས་ཀྱི་སྤྱ་སྤྱབས་སུ
 རུབ་པ་ནི། སྤང་པོ་ཆེ་དང་རྟ་ཅང་གེས་ལྷར་འདོམས་ཀྱི་སྤྱ་བ་ཕྱིར་མི་མངོན་
 པར་མཛེས་པར་རུབ་པའོ། །བགས་པའི་མདོག་གསལ་བ་ནི། ཤིན་ཏུ་གཡའ་
 དག་པའི་གསེར་ལྷར་གསལ་བའོ། །བགས་པ་འཇམ་པ་ནི། གསེར་ཤིན་ཏུ་
 སྤངས་པ་ལྷར་འཇམ་ཞིང་སྟོམས་ལ་རུལ་གྱིས་མ་གོས་པའོ། །སྤྱ་རེ་རེ་ནས་
 སྤྱིས་ཤིང་གཡས་ཕྱོགས་སུ་འཁྱེལ་བ་ནི། ཆོག་གི་དངོས་ཟེན་ལྷར་རོ། །མཛོད་
 སྤྱི་ནི། སྤྱིན་མ་གཉིས་ཀྱི་བར་ཐིག་ལའི་གནས་ན་སྤྱ་དཀར་པོ་ཤིན་ཏུ་འཇམ་ལ་
 མཉེན་པ་དངས་ན་ཁུ་གསུམ་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་ལ། བདར་ན་གཡས་སུ་
 འཁྱེལ་ཞིང་ཅེ་མོ་གྱེན་ཏུ་ཕྱོགས་པ་སྤྱ་རུ་རའི་འབྱུ་ཆད་ཅམ་པ། གསེར་གྱི་མེ་
 ལོང་ངོས་ལ་དབུལ་གྱི་འབྱུར་བདུབ་པ་ལྷ་བུའོ། །རོ་སྟོད་སེང་གའི་འདྲ་བ་ནི།
 སྤྱ་སྟོད་འཕེལ་ཁ་ཆེ་བའོ། །འདི་ལ་རྩེ་ཐམས་ཅད་མཉེན་པས། གདོང་ལྷ་བ་
 བཞིན་ཀྱན་ནས་རྒྱས་པའི་སྟོད། །ལྷན་པོའི་ངོས་ལྷར་རབ་ཏུ་ཡངས་པའི་
 བྲང་། ཞེས་གསུངས་སོ། །དབྱུང་མགོ་རྒྱུམ་པ་ནི། གསེར་གྱི་བུམ་པའི་མགྱིན་
 པ་ལྷར་རྩའི་བྲ་བ་མི་མངོན་ཞིང་ཡོངས་སུ་རྒྱུམ་པའི་མགྱིན་པ་ལེགས་པར་
 འབྲེལ་བའོ། །ཐལ་གོང་རྒྱས་པ་ནི། དབྱུང་མགོ་ཕན་ཚུན་གྱི་བར་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་
 པ་གསེར་གྱི་གཏན་པ་ཕྱིས་པ་ལྷ་བུའི། རོ་བྲོ་བ་མཆོག་ནི། ཐུབ་པའི་ལྷགས་ལ་
 རོ་ཅི་སྤང་ཐམས་ཅད་རོ་ཞེས་པའི་མཆོག་ཁོ་ནར་སྤང་བའོ། །སྤྱ་རྒྱ་ཞིང་གལ་བ་
 ནི། ཤིང་ཅུ་གོ་རྟ་དར་ལ་བབ་པ་ལྷར་འདོམས་ཀྱི་ཕན་ཚུན་གྱི་ཅེ་མོ་ནས་བཅལ་
 པ་རི་ཅམ་པ་ཞབས་ནས་སྤྱི་བོའི་བར་ལའང་དེ་ཅམ་ཡོད་པའོ། །གཙུག་ཏྲར་ནི།
 རྒྱུམ་ཞིང་ཀྱན་ནས་མཉམ་ལ་གཡས་སུ་འཁྱེལ་བའི་དབུའི་གཙུག་ཏྲར་འགོ་བ་

ལྷ་དང་བཅས་པ་སྤྱི་ཀྱང་ཅེ་མོ་ལྷ་ར་མི་མངོན་པའོ། །ལྷགས་རིང་བ་ནི། ཞལ་
 གྱི་དགྱིལ་ལའོར་ཐམས་ཅད་ཁེབས་པ་ལྷ་ལ་ལྷ་ལ་དམར་པོའི་མདོག་འདྲ་
 བའི་ལྷགས་རིང་བའོ། །འདི་ལ་ལར་ཐུན་གྱི་འགྲེལ་པ་ནས་སྤྱོད་གསུམ་གྱི་
 འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ལྷགས་གྱིས་ཁེབས་པར་མཛད་པ་སོགས་ཇི་ཅམ་བཞེད་
 པ་དེ་ཅམ་དུ་ལྷགས་གྱིས་ཁེབས་པར་ཡང་བཤད་དོ། །གསུང་ཚངས་པའི་
 དབྱངས་ནི། ཡན་ལག་དྲུག་ཅུ་དང་ལྷན་པའི་ཚངས་པའི་དབྱངས་སོ། །འགྲམ་
 པ་སེང་གའི་འདྲ་བ་ནི། ཞལ་དགྱིལ་མེ་ལོང་གི་དགྱིལ་ལའོར་ལྷ་ར་རྒྱམ་ལ་རྒྱས་
 ཤིང་ལྷ་ན་སྤྱག་པའོ། །ཆོམས་དཀར་བ་དང་། ཆོམས་མཉམ་བ་དང་། ཆོམས་
 ཐགས་བཟང་བ་དང་། གྲངས་བཞི་བཅུ་ཐམ་པ་ཚང་བ་རྣམས་ནི་ཆོག་གི་དངོས་
 ཟེན་ལྷ་ར་གོ་སྤྱོད། །སྤྱན་མཐོན་མཐིང་ནི། སྤྱན་འབྲས་གྱི་དབྱས་སྒྲོ་ཞིང་།
 མཐའ་དཀར་པའི་དཀར་ནག་གི་ཆ་མ་འདྲེས་ཤིང་ཤིན་ཏུ་དག་པའི་མཛེས་
 པའོ། །འདི་ལ་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཆོན་པས། ལྷ་ལ་མཐིང་ཁའི་འདབ་མ་ཇི་
 བཞིན་དུ། སྤྱན་དཀྱིས་རིང་པོ་ཅུང་ཟད་རྒྱམ་པ་ཡི། །དཀར་ནག་ཆ་རྣམས་མ་
 འདྲེས་མཛེས་པ་ནི། །འདམ་སྒྲིས་འདབ་མ་ཀྱན་ནས་རངས་པ་བཞིན། །ཞེས་
 གསུངས་སོ། །སྤྱན་རྗེ་བྱུ་མཆོག་གི་རྗེ་མ་ལྷ་ལུ་ན། སྤྱན་ལྷགས་སྤྱོད་འོག་གི་རྗེ་
 མ་རྣམས་ལེགས་པར་གཞོལ་ཞིང་སོ་སོར་མ་འདྲེས་པར་གནས་པའི་ཤིན་ཏུ་
 མཛེས་པའོ། །དེ་ལྷ་ར་མཚན་བཟང་འདི་རྣམས་ཤེས་པར་བྱས་ནས་ཡང་ཡང་
 ཡིད་ལུལ་དུ་བྱས་ན་ནི་སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་དང་མི་འབྲལ་བ་དང་།
 ཆོགས་གསོག་པ་དང་སྤྱི་བ་པ་སྤྱོད་པའི་ཞིང་དུ་སངས་རྒྱས་གྱི་སྤྱི་རྣམ་པ་
 གསལ་བར་འཆར་བ་དང་། རྗེས་སུ་དྲན་པའི་སངས་རྒྱས་གྱི་སྤྱི་འདི་ལྷ་ལུ་ཞིག་

བདག་གིས་ཀྱང་ཐོབ་ན་ཅི་མ་རུང་སྟམ་དུ་བྱང་ཚུབ་གི་སེམས་ལྟར་དུ་སྒྲིབ་
 སོགས་དགོས་པ་ཤིན་ཏུ་ཆེད། གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་སྒྲིབ་
 མཛོད་སྒྲིབ་འགྲུབ་པའི་རྒྱུར་སྟོན་སྟོན་པ་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་མཁན་སྟོན་
 དང་པ་མ་སོགས་བསྟེན་བཀྱར་བའི་ཞིང་རྣམས་ལ་བསྟེན་བཀྱར་གྱིས་མཛོད་
 ཅིང་རིམ་གྱོ་མཛོད་པར་བཤད་པས་མཚོན་མཚན་བཟང་རེ་རེ་ལ་ཡང་རང་རང་
 གི་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་ཚོགས་མདོ་ལྗེ་ནས་བཤད་པ་ལྟར་དང་། དེ་ཡང་
 ལན་རེ་རེ་གཉིས་གཉིས་ཅམ་དང་ཆེ་རེ་གཉིས་ཅམ་མ་ཡིན་པར་བསྐྱལ་ཆེན་
 གངས་མེད་པ་གསུམ་གྱི་བར་ལ་གོམས་པར་མཛོད་ཅིང་། དེའི་ཆེ་རྒྱ་ཚོགས་རེ་
 རེ་ལ་ཡང་ཐབས་ཤེས་ཟུང་འབྲེལ་དང་། བར་བྱིན་དུག་ལྷན་གསུམ་ཏུ་གོམས་
 པར་མཛོད་ཅིང་། ཅི་མཛོད་ཐམས་ཅད་བདག་ཅག་འགྲོ་བ་ཉམ་ཐག་རྣམས་
 འབའ་ཞིག་གི་དོན་དུ་མཛོད་པས་འདི་འདྲ་བའི་མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་རྒྱ་
 བརྟེས་པ་ཡིན་ནོ་སྟམ་དུ་སྟོན་པ་བྱགས་རྩེ་ཅན་དེ་ཉིད་གྱི་རྒྱ་དང་མཛོད་པ་
 རྣམས་ཡང་ཡང་ཡིད་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་སྟོན་ལམ་འདེབས་ཤིང་། རེ་ས་གཞན་
 བ་མེད་པའི་སྒྲོ་ལྟས་བཅས་ནས་ཡང་དང་ཡང་དུ་སྒྱབས་སུ་འགྲོ་ཞིང་གསོལ་བ་
 འདེབས་པར་བྱེད་པ་ནི་གསུང་རབ་མང་དུ་བོས་པའི་གནད་དམ་པ་ཡིན་ནོ། །
 མཚན་བཟང་འདི་དག་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་རྒྱལ་ལ་ཡང་ཡོད་པར་བཤད་པ་མ་
 ཡིན་ནམ། འདི་བྱབ་པའི་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་དཔྱ་ཚུལ་དུ་རི་ལྟར་
 འགྱུར་སྟམ་ན། རིན་ཆེན་འབྲེང་བ་ལས། འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བ་ཐམས་ཅད་
 ལ། །འདི་དག་ཡོད་པར་འདོད་མོད་གྱི། དག་དང་མཛོས་དང་གསལ་བ་ནི། །
 སངས་རྒྱུ་རྣམས་གྱི་ཆར་མི་པོད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་འཁོར་སྐྱར་རྣམས་

དང་བྱང་སེམས་སར་གནས་རྣམས་ལ་མཚན་བཟང་རྗེས་མཐུན་པ་ཡོད་མོད་
 གྲང་། རྒྱལ་བའི་མཚན་དཔེ་དང་བསྟན་ན་ཉིན་བྱེད་དབང་པོ་དང་མེ་བྱིར་
 འགུན་པ་བཞིན་དུ་རྣམ་པ་ཀྱན་ནས་བྱུང་ཞུགས་ཏེ་འཁོར་སྐྱར་གྱི་མཚན་དཔེ་
 རྣམས་ནི་འོལ་སྤྱི་ཙམ་ཡིན་ལ། སངས་རྒྱས་གྱི་མཚན་དཔེ་ནི་རྣམ་པ་ཀྱན་ནས་
 དྲི་མ་མེད་པའི་དག་པ་དང་། ཡིད་དུ་འོང་བའི་མཛེས་པ་དང་། རྒྱིབ་བྱེད་མེད་
 ཅིང་ཆ་ཐམས་ཅད་ནས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་། མཚན་རེ་རེས་གྲང་ཁམས་
 གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་གང་ལ་གང་འཆོམ་གྱི་སྤྱལ་པའི་འོད་
 འགྲེད་པ་དང་ཆོས་སྟོན་པ་སོགས་མཛད་པ་མཐའ་ཡས་པ་མཛད་ཅིང་། རྒྱུའི་སྒྲོ་
 རས་གྲང་འཁོར་སྐྱར་གྱི་མཚན་དཔེ་རྣམས་ནི་སངས་རྒྱས་ལ་སེམས་དང་བའི་
 དད་པ་ལན་ཅིག་ཙམ་སྒྲིས་པ་ལས་འབྱུང་ཞིང་། སངས་རྒྱས་གྱི་མཚན་དཔེ་ནི་
 བསྐྱལ་ཆེན་གངས་མེད་པ་གསུམ་དུ་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཆོགས་
 མཐའ་ཡས་སུ་མེད་པ་ཞིག་བསགས་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །འདྲིར་མཚན་
 རྣམས་ལ་མེ་ཏོག་རྒྱས་པ་ཞེས་དང་། དཔེ་བྱད་རྣམས་ལ་སྤྱས་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་
 ནི་དཔེ་བྱད་རྣམས་མཚན་བཟང་གི་འཁོར་ཡིན་པས་སྤྱས་པ་ཞེས་བརྗོད་པར་
 མཁས་མཆོག་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་གསུངས་སོ། །

དཔེ་བྱད་རྣམས་མཚན་བཟང་གི་འཁོར་དུ་རྗེ་ལྷར་འགྱུར་བའི་ཚུལ་ནི།
 སེན་མོ་ཟངས་གྱི་མདོག་ལྷ་བྱ་སོགས་དུག་ནི་དུག་སོར་རིང་བའི་མཚན་བཟང་
 གི་འཁོར་དུ་འདྲུབ་སོགས་འདི་དག་གི་རྣམ་གཞག་ཞིབ་ཏུ་ཤེས་པར་འདོད་ན།
 བྱང་ས་དང་། ཉི་མི་སྤང་བ་དང་། ཡུམ་གསུམ་གྱི་གནོད་འཛེམས་དང་། འགྲེལ་
 པ་ རོན་གསལ་དང་། དེ་དག་ཐམས་ཅད་གྱི་དགོངས་པ་གྲང་བསྒྲིགས་

ནས་ལེགས་པར་འཆད་པ་ལེགས་བཤད་གསེར་འབྲང་རྣམས་ལས་ཤེས་པར་
བྱའོ། །

དཔེ་བྱད་བརྒྱད་ཅུ་ནི། ལུ་པ་པའི་སེན་མོ་ཟངས་མདོག་དང་། མདོག་
སྒྲུལ་མཐོ་དང་སོར་མོ་རྣམས། རླུམ་རྒྱས་བྱིན་གྱིས་ཕྲ་བ་དང་། རྩ་མི་མདོན་
དུ་མདུད་པ་མེད། རྡོང་བྱ་མི་མདོན་ཞབས་མཉམ་དང་། རེང་གི་སྤང་ཆེན་བྱ་
དང་ནི། རྒྱ་མཆོག་སྤབས་གཤེགས་གཡས་ཕྱོགས་དང་། མཛེས་གཤེགས་དྲང་
དང་འབྲིལ་བག་ཆགས། བྱི་དོར་བྱས་འདྲ་རིམ་པར་འཆོམ། གཙང་དང་
འཇམ་དང་དག་པའི་སྒྲ། མཚན་ནི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་། སྒྲ་ཡི་ཁོ་ལག་
ཡངས་ཤིང་བཟང་། ཁོམ་སྒྲམས་པ་དང་སྒྲུན་གཉིས་ནི། དག་དང་གཞོན་ག་
ཅན་ཉིད་དང་། སྒྲ་ལྷུ་མེད་དང་རྒྱས་པ་དང་། ཤིན་ཏུ་གིམས་པའི་སྒྲ་ཉིད་
དང་། ཡན་ལག་ཤིན་ཏུ་རྣམ་འབྲས་དང་། གཟིགས་པ་སྒྲིབ་མེད་དག་པ་
དང་། དཀྱ་རླུམ་སྐབས་བྱིན་མ་རྫོངས་དང་། རྒྱང་ངེ་བ་དང་ཉེ་བ་ནི། ཟབ་
དང་གཡས་ཕྱོགས་འབྲིལ་བ་དང་། ཀྱན་ནས་ལྷ་ན་སྤྲུག་པ་དང་། ཀྱན་སྤྱོད་
གཙང་དང་སྒྲ་ལ་ནི། སྒྲེ་བ་གནག་བག་མེད་པ་དང་། རྒྱག་ནི་ཤིང་བལ་ལྷར་
འཇམ་དང་། རྒྱག་རིས་མདངས་ཡོད་ཟབ་རིང་དང་། ཞལ་ནི་ཉ་ཅང་མི་རིང་
དང་། མཆུ་ནི་བིམ་པ་ལྷར་དམར་དང་། རྒྱགས་མཉེན་པ་དང་སྒྲབ་པ་དང་། །
དམར་དང་འབྲུག་གི་སྒྲ་ཉིད་དང་། གསུང་མཉེན་འཇམ་དང་མཆེ་བ་རླུམ། རྫོ་
དང་དཀར་དང་མཉམ་པ་དང་། བྱིན་གྱིས་ཕྲ་དང་ཤངས་མཐོ་དང་། མཆོག་ཏུ་
དག་པ་དག་དང་ནི། སྒྲུན་ཡངས་པ་དང་རྩི་མ་སྤྲུག་པ་འདྲའི་འདབ་མ་འདྲ་བ་
དང་། སྒྲིན་རྒྱགས་རིང་དང་འཇམ་པ་དང་། སྒྲུམ་དང་སྒྲ་ནི་མཉམ་པ་དང་། །

ཕྱག་རིང་རྒྱས་དང་སྟན་མཉམ་དང་། ཉམས་པ་རྣམས་པར་སྤངས་པ་དང་། འབྲལ་བ་ལེགས་པར་འབྲེས་པ་དང་། འདྲེས་ཆེ་བ་དང་དབྲུག་རྒྱས་དང་། འདྲུག་རྒྱ་བུང་བ་ལྟར་གནག་དང་། སྒྲིག་དང་འཇམ་དང་མ་འཛིངས་དང་། མི་གཤོར་བྱི་ཞེས་སྒྲིས་བྱ་ཡི། ཡིད་ནི་འཕྲོག་པར་བྱེད་པ་དང་། འདལ་གྱི་བེའུ་དང་བཟླ་གིས་ནི། ཁངས་རྒྱས་དཔེ་བྱད་བཟང་པོར་བཞེད། ཅེས་གང་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། འདི་དག་སོ་སོའི་ངོས་འཛིན་ཞིབ་ཏུ་བཀྲལ་ན་ཡི་གེ་མངས་སུ་དོགས་པས་སྒྲོ་བྲོས་གྱི་ཚུལ་དང་ལྟན་པ་རྣམས་གྱིས་ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཐེང་བ་ཞིབ་ཏུ་བལྟས་ནས་གཤེས་པར་བྱའོ། མཚན་དཔེ་འདི་དག་ལ་མཚན་དང་དཔེ་བྱད་ཅེས་བཞེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། ཕྱག་ཞབས་འཁོར་ལོས་མཚན་པ་སོགས་སུ་མ་ཕུ་ཕ་གཉིས་པོ་འདི་དག་རང་གང་ལ་ལྟན་པའི་གང་ཟག་སྒྲིས་བྱ་ཆེན་པོར་མཚན་པའི་མཚན་ཉིད་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་མཚན་ཞེས་བཞེད། སེན་མོ་ཟངས་མདོག་སོགས་དཔེ་བྱད་བརྒྱད་ཕྱེད་པོ་འདི་དག་ནང་དུ་ཐུགས་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་སོགས་ཡོན་ཏན་བྱེད་པར་ཅན་བརྟེས་པ་དེ་ཉིད་གཞན་ལ་གོ་བར་བྱེད་པ་དང་། བ་རོལ་ལ་སྐྱའི་མཛེས་པ་སྟོན་བྱེད་ཡིན་པས་ན་དཔེ་བྱད་ཅེས་བྱའོ། འདི་འདྲ་བའི་སྐྱེད་སྐྱེད་ལམ་རྣམས་བཞི་གང་མཛད་ཀྱང་རྣམས་པ་ཀླན་ཏུ་མཛེས་ཤིང་ཐུན་སུ་མཚོགས་པ་དང་། དཔུགས་ཕྱི་ནང་དུ་རྒྱ་བ་ཚུན་ཆད་ཅི་མཛད་ཀྱང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་མི་འགྱུར་བའི་སྐབས་མེད་དོ་ཞེས་གོ་བའི་ཕྱིར་དུ། སྐྱོད་ལུལ་རན་པར་མཐུན་པ་ཞེས་གསུངས། མཐོང་ན་མི་མཐུན་པ་མེད་པ། ཞེས་བྱ་བ་འདིས་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱའི་མཛེས་པ་ཐུན་སུ་མཚོགས་པ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱེད་ནི་འགོ་བ་སུས་

མཐོང་ཡང་རྣམ་པ་ཀླན་ནས་ཡིད་དང་བར་བྱེད་ཅིང་ཡིད་དུ་མི་འོང་བའི་ཆ་ཅུང་
 ཟད་ཀྱང་མེད་པས་སོ། །དད་པས་མོས་པ་རྣམས་ལ་མཛོད་པར་དགའ་བ།
 ཤེས་རབ་ཟེལ་གྱིས་མི་ལོན་པ། ལྟོབས་རྣམས་ལ་བརྗེ་བ་མེད་པ། ཞེས་བྱ་བ་
 འདིས་ནི་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་དྲུང་དུ་ལྷགས་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་རིགས་
 གཉིས་དང་། དེ་ལ་སྟོན་པས་རི་ལྟར་མཛད་རྩལ་རྣམས་སྟོན་ཏེ། དེ་ཡང་དེ་
 བཞིན་གསེགས་པའི་དྲུང་དུ་ལྷགས་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་བསམ་བཤིག་གཉིས་ཏེ།
 དད་པའི་བསམ་པ་དང་། རྩོད་པར་འདོད་པའམ་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པའི་བསམ་
 པའོ། །དད་པའི་བསམ་པས་འོང་བ་ལ་ནི་འགའ་ཞིག་སྟོན་གྱི་དགེ་བའི་རྩ་བས་
 བསྐྱལ་ནས་འོང་ཞིང་། འགའ་ཞིག་ལྟར་མོའི་བསམ་པས་འོང་། འགའ་ཞིག་ནི་
 ཡིད་ཆེས་པའི་དད་གྲས་དྲག་པོས་འོང་བ་ཡོད། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་བཞིན་
 གསེགས་པའི་སྒྲིའི་འོད་དང་གཟི་བརྗིད་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་དད་པ་ལྷག་པར་
 སྒྲེ་ཞིང་དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྐྱེད་ནས། དབང་པོ་རྣོད་པོ་རྣམས་ནི་གསུང་གི་བདུད་
 ཅི་ཟུངས་ནས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་ལ་འཇུག་པ་དང་། ཞུགས་ནས་རང་རང་
 གི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པར་བྱེད། དབང་པོ་རྩལ་པོ་རྣམས་ནི་མཐོ་རིས་དང་ཐར་པའི་
 ལམ་ལ་བག་ཆགས་འཛིག་པར་འགྱུར་རོ། །ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པའི་བསམ་པས་
 འོངས་པ་རྣམས་ནི། དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་སྟོབས་བསམ་གྱིས་
 མི་བྱབ་པས་དེ་མ་ཐག་རང་རང་གི་ང་རྒྱལ་བཙོམ་ནས་སྒྲིན་ཅིང་གྲོལ་བར་
 མཛད་དོ། །སྦྱིར་སྟོབས་ལ་བཟང་པོ་སྦྱོད་པའི་མདོ་དང་ཉིང་རེ་འཛིན་རྒྱལ་པོའི་
 མདོ་སོགས་མདོ་མང་པོ་ནས་སྟོབས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མང་དུ་གསུངས་ཤིང་།
 བྱད་པར་འདིའི་སྐབས་ཀྱི་སྟོབས་ནི་སྟོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉིན་གྱིས་གཙོ་ཆེར་

སྐྱའི་སྟོབས་སུ་བཤད་ཅིང་། སྟོབ་དཔོན་འཇམ་དཔལ་གྲགས་པས་མཆིན་པའི་
 སྟོབས་སུ་བཤད། སྐྱའི་སྟོབས་ནི། སྐྱ་བལྟམས་པའི་ཆོ་ལྷ་མོ་སྐྱ་འབྲུལ་མའི་
 ཅིབ་ལོགས་གཡས་ནས་རི་ལྷར་སྒྲིན་གྱི་གསེབ་ནས་ཉི་མ་གསལ་བར་ཤར་བ་
 བཞིན་དུ་བལྟམས་པའི་རྒྱལ་བལྟན་པའི་ཆོ། ཆངས་པ་དང་བརྒྱ་བྱིན་གཉིས་
 གྱིས་བཟུང་། སྐྱའི་རྒྱལ་པོ་རྣམས་གྱིས་སྐྱ་བྱས་གསོལ་ཞིང་ཕྱོགས་རེ་རེར་གོམ་
 པ་བདུན་པོར་ནས་ང་ནི་འཇིག་རྟེན་འདི་ན་མཆོག་གོ་ཞེས་གསུངས་པར་མཛད་
 པའི་ཆོ། ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་གྱིས་ལོག་གཞི་རྩོམ་པོ་ཆེར་བྱིན་
 གྱིས་སྟོབ་པར་མཛད་དེ། དེ་ལྷར་མཛད་ནས་འདི་རྣམ་པ་བརྒྱར་ཞིག་པར་
 འགྱུར་ཞེས་རྒྱ་ཆེར་རོལ་བ་ལས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་དང་། གཞིན་ལུ་རོལ་ཅིང་
 མཛད་སྐབས་ལྷས་བྱིན་ཐུག་དོག་གིས་ཡིད་ཚུལ་པས་སྤང་བོ་ཆེ་བསད་པ་ན།
 སྤང་ཆེན་དེའི་རོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཞབས་གཡས་པའི་མཐེའུ་རྒྱུད་གིས་
 སྤངས་ཉི་རྒྱུད་གྲགས་ཙམ་གྱི་བར་དུ་འཕངས་པ་དང་། མེས་སེང་གོ་འབྲམ་གྱི་
 གནམ་དུ་སྐྱེས་བུ་སྟོབས་དང་ལྷན་པ་མང་པོས་འདེགས་དགོས་པ་དེ་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པས་སྟན་ལས་མ་བཞེངས་པར་སྐྱིལ་གྱུང་བྱུང་བཅས་ཉི། ཕྱག་གཡོན་
 པས་བཟུང་ནས་གཡས་པའི་སོར་མོ་གཅིག་གིས་བདུངས་པའི་ཆོ་འབྲུག་སྟོང་
 ལྷིང་བ་ལྟ་བུའི་སྐྱ་གྲག་པ་དང་། བྱང་རྒྱལ་གྱི་ཤིང་དུང་དུ་མདོན་པར་རྫོགས་
 པར་འཆང་རྒྱ་བའི་རྒྱལ་སྟོན་པའི་ཆོ་འདིས་སྐྱའི་གཟི་བཞིན་དང་སྟོབས་མི་
 བཟོད་པར་རྣམ་པར་བརྒྱར་ཞིག་པར་འགྱུར་བ་ལ། ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་
 ཐམས་ཅད་གྱིས་ལོག་གཞི་མི་ཞིག་པའི་ཕྱིར་རྩོམ་པོ་ཆེར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པས་ན་
 གནས་དེ་ལ་རྩོམ་པོ་ཆེ་གདན་ཞེས་བཞིན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་གྱུང་གཏུལ་བྱ་བྱུང་

མོང་བའི་སྒྲ་ངོ་དང་མཐུན་པར་བསྟན་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་
 དབང་དུ་བྱས་ནས་ཕྱོགས་བཅུའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐུ་སྟོབས་གཅིག་
 ཏུ་བསྟོམས་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱའི་བ་སྐྱ་གཅིག་ཀྱང་གཡོ་ཞིང་སྐྱལ་
 བར་མི་རྒྱས་པ་སོགས་སྟོབས་ཀྱི་ཚུལ་མཐའ་ཡས་སོ། །མཐུན་པའི་སྟོབས་ནི་
 བཅུ་ལྟེ། བྱང་ས་ལས། གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་མཐུན་པ་དང་། ལས་ཀྱི་
 རྣམ་པར་སྤྱོད་པར་མཐུན་པ་དང་། བསམ་གཏན་དང་རྣམ་པར་ཐར་པ་དང་ཉིང་
 དེ་འཛིན་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་མཐུན་པ་དང་། དབང་པོ་མཆོག་དང་མཆོག་
 མ་ཡིན་པ་མཐུན་པ་དང་། མོས་པ་སྣ་ཆོགས་མཐུན་པ་དང་། །ཁམས་སྣ་ཆོགས་
 མཐུན་པ་དང་། ཐམས་ཅད་དུ་འགོ་བའི་ལམ་མཐུན་པ་དང་། རྩོན་གྱི་གནས་
 རྗེས་སུ་བྱན་པ་མཐུན་པ་དང་། འཆི་འཕོ་དང་སྐྱེ་བ་བྱན་པ་མཐུན་པ་དང་།
 ཟག་པ་ཟད་པ་མཐུན་པའི་སྟོབས་ཏེ། བཅུ་པོ་རྣམས་སངས་རྒྱས་པ་དང་དུས་
 མཉམ་དུ་ཅིག་ཅར་དུ་བརྟེན་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཚུལ་འདི་དག་ལ་སློ་
 གྲོས་དང་ལྟན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཞིབ་ཏུ་དབྱད་ནས་རིགས་པའི་ལམ་ནས་བྱངས་
 པའི་རེས་པ་རྟེན་པ་ཞིག་བྱང་ན་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བྱན་ཚུལ་སྟོན་མེད་
 པ་ཞིག་ལྟེ། རྩོན་པ་ལ་ཤེས་ནས་དད་པ་ཐོབ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་གྲངས་སུ་འགོ་
 བར་འགྱུར་རོ། །ཤེས་ནས་དད་ཐོབ་འདི་ལ་མངོན་པ་མཛོད་ནས་བདེན་པ་
 མཐོང་བ་ལ་བཤད་པ་སོགས་བཤད་ཚུལ་གྱི་རྣམ་གྲངས་མང་དུ་སྒྲུང་ནའང་
 འདིར་ནི་ལས་དང་པོ་བའི་སྐབས་སུ་ཆད་མས་བྱངས་པའི་རེས་ཤེས་བྱད་པར་
 ཅན་རྟེན་ནས་སྐབས་གནས་ལ་ཡིད་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བ་ཞིག་ལ་བྱེད་དོ། །
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོན་པ། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཡཔ།

འཕགས་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ཀྱི་ཀླུ་པོ། བྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་གོང་ཁྱིམ་དུ་
 འགོ་བ་རྣམས་ཀྱི་དེད་དཔོན། ཞེས་བྱ་བའི་ཆོག་འདི་དག་གིས་ནི་བཙམ་ལྡན་
 འདས་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་རི་ལྟར་མཛད་པའི་ཚུལ་སྟོན་ཏེ། དེ་
 ལ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། བཙམ་ལྡན་འདས་སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཉི་འཛེད་པར་བྱུང་དོར་གྱི་གནས་སྟོན་པར་མཛད་ཅེས་པ་
 ཡིན་ཏེ། བསྐྱུགས་འོས་བསྐྱུགས་བསྟོན་ལས། ཁྱེད་ཀྱིས་གང་ལས་འགོ་བ་
 དག་ཁྱེད་ཀྱི་དྲངས་ཀྱང་པ་དེ་གང་མཆིས། གང་དང་འཇིག་རྟེན་མ་སྤྱད་པའི།
 སུན་ཆོགས་དེ་ཡང་གང་ཞིང་མཆིས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གདུལ་བྱའི་ངོས་
 ཅན་སྟོན་དུ་རུང་ན་བྱུང་པས་བྱུང་དོར་གྱི་གནས་མི་སྟོན་པའི་སྐྱབས་མེད་དོ།
 དེ་ཡང་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་ངན་སོང་དུ་སྐྱེས་པ་རྣམས་ཀྱི་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པའི་སྐྱེའི་འོད་ཀྱིས་ངན་འགོ་ལས་བསྐྱུལ་ཏེ་བདེ་འགོ་ལ་བགོད་པར་
 མཛད། བདེ་འགོར་སྐྱེས་ནས་སྟོན་རུང་དུ་གྱུར་ན་གང་འཆོམ་གྱི་སྐྱར་བསྟན་
 ཅན་ཆོས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཡབ་ཅེས་བྱ་
 བ་ནི། རི་ལྟར་འཁོར་ལོས་སྐྱར་བའི་ཀླུ་པོས་རང་གི་བྱ་བོ་མཆོན་དང་ལྡན་
 པ་ལ་འཁོར་ལོ་གཏད་ནས་ཀླུ་པ་མྱིན་དུ་དབང་སྐྱར་བར་བྱེད་པ་ལྟར། སངས་
 ཀླུ་རྣམས་ཀྱི་རང་གིས་བརྟེས་པའི་གོ་འཕང་སྤྱོད་ན་མེད་པ་དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་རྣམས་འབྲིད་ཅིང་འཇོག་པར་མཛད་པས་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཡབ་ཅེས་བྱ་ཞིང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་ཀླུ་པའི་
 སྐྱེས་ཤེས་བརྟེན་དོ། །འཕགས་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ཀྱི་ཀླུ་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི།
 མདོ་ལས། རི་ལྟར་ལོ་ཏོག་ཐམས་ཅད་ས་ལ་ནི། །བརྟེན་ནས་སྟོན་མེད་པར་ནི་

ནི་མགོན་པོ་ལྷ་སྐྱབ་ཀྱིས། རྒྱལ་པོ་ཁྱེད་ལ་ཚོས་བསྐྱབ་ཕྱིར། གཅིག་ཏུ་དགོ་
བའི་ཚོས་བཤད་དེ། །དམ་པའི་ཚོས་ཀྱི་སྟོན་ལ་ནི། ཚོས་འབྱུང་འབྱུང་ཏེ་གང་
ཞིག་ལ། །དང་པོར་མངོན་པར་མཐོ་བའི་ཚོས། །ཕྱིས་ནི་ངེས་པར་ལེགས་
འབྱུང་བའོ། །གང་ཕྱིར་མངོན་པར་མཐོ་བོ་བཤད་ནས། །དེས་ཀྱིས་ངེས་པར་ལེགས་
པ་འོང་། །ཞེས་གང་གསུངས་པ་ལྟར་ཏེ། རྒྱལ་འདི་ལ་རྣམ་དཔྱད་ཅན་གྱིས་
ལེགས་པར་དཔྱད་ཤེས་ན་ལམ་གྱི་བཞོད་རྒྱལ་ལ་ངེས་པ་ལུལ་དུ་ཕྱིན་པ་སྟེར་
རོ། །ཡེ་ཤེས་དབག་ཏུ་མེད་པ། སྟོབས་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པ། གསུང་རྣམ་
པར་དག་པ། དབྱངས་སྟན་པ། སྐྱ་བྱང་བལྟ་བས་ཚོག་མི་ཤེས་པ། སྐྱ་མཚུངས་
པ་མེད་པ། ཞེས་བྱ་བའི་ཚོག་འདི་དག་གིས་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སེམས་
ཅན་གྱི་དོན་སྒྲ་ན་མེད་པ་མཛད་པ་དེ་ཐབས་གང་གི་སྒྲོ་ནས་མཛད་པའི་རྒྱལ་
བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །འདིར་ཐབས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་མིང་ཡིན་པས་དེ་
ལ་དབྱེ་ན་གསུམ་སྟེ། ཐུགས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས། གསུང་གི་འཕྲིན་ལས། སྐྱའི་
འཕྲིན་ལས་སོ། །

དང་པོ་ཐུགས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་ནི། ཡེ་ཤེས་དབག་ཏུ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་
འདིས་བསྟན་ཏེ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་ཐུགས་ཀྱི་འཕྲིན་
ལས་ཞེས་བཤད་དོ། །འོ་ན་འདིར་ཐུགས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་སྟོན་དུ་བཟྃ་དཔའི་རྒྱ་
མཚན་གང་སྟུམ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གདུལ་བྱ་ལ་ཚོས་སྟོན་པ་དང་
སྐྱའི་རྒྱ་འབྱུལ་སོགས་འཕྲིན་ལས་གང་མཛད་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་ཞིང་དེའི་མཐུས་མཛད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
གོ་བའི་ཕྱིར་དུ་ཐུགས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་སྟོན་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་ཤེར་

ཕྱིན་གྱི་མདོ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
 པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་བརྟེན་པའི་རྒྱལ་རྒྱས་པར་གསུངས་གིང་། དེའི་དོན་མཛོན་
 རྟོགས་རྒྱལ་ལས་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་འཕྲིན་ལས་ཉི་ཤུ་ཅུ་བདུན་པ་
 ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་ཚེས་སྤྱིའི་བདག་རྒྱུན་ལས་བྱུང་བར་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །འོ་
 བ་དེ་འདྲ་བའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཅི་འདྲ་ཞིག་སྟུམ་ན། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཐོགས་པ་
 མེད་པར་འཇུག་པ་ཞིག་སྟེ། ཡུལ་ཤེས་བྱ་མཐའ་ཡས་གིང་དཔག་ཏུ་མེད་པས་
 བ་ཡུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས་ལ་ཡང་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཞེས་བཟོད་དོ། །དེ་ཡང་བསྟན་གས་
 འོས་བསྟན་གས་བསྟོད་ལས། ཁྱོད་འབའ་ཞིག་གི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས། །ཤེས་བྱ་
 མཐའ་དག་བྱབ་ལགས་ཀྱི། ཁྱོད་ལས་གཞན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི། ཤེས་བྱ་ཁོ་ན་
 ལྟག་པ་ལགས། ཞེས་དང་། བཅོམ་ལྡན་དུས་ཀྱི་གཏོགས་པའི་ཚོས། རྣམ་
 ཀྱི་འབྱུང་གནས་ཐམས་ཅད་ནི། །ལག་མཐིལ་སྐྱུ་རུ་ར་ལྟ་བུར། ཁྱོད་ཀྱི་
 ཐུགས་ཀྱི་སྟོང་ཡུལ་གྱུར། ཚོས་རྣམས་གཡོ་དང་མི་གཡོར་བཅས། གཅིག་
 དང་སྐྱ་ཚོགས་སོ་སོ་ལ། མཁའ་ལ་རྒྱུད་དག་རྒྱ་བ་བཞིན། ཁྱོད་ཀྱི་ཐུགས་དག་
 ཐོགས་མི་མངའ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་གསུང་གི་འཕྲིན་ལས་ནི། སྟོབས་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་
 པ། གསུང་རྣམ་པར་དག་པ། དབྱངས་སྟན་པ་ཞེས་བྱ་བས་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལ་
 སྟོབས་པ་ནི་གཉིས་ཏེ། ཡེ་གེ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། དོན་ལ་བརྟེན་པའོ། །ཡི་གེ་
 ལ་བརྟེན་པ་ནི་མི་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཡི་གེ་དང་ཚིག་རེ་རེ་ལ་ཡང་ཡི་གེའི་བྱེ་བྲག་
 གཞན་དང་གཞན་དག་གི་སྟོན་ནས་བསྐྱལ་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་བར་དུ་བཤད་
 ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོབས་པ་ལ་ཟད་པ་དང་གཏུགས་པ་མེད་པ་ལྟ་

བུ་ལོ། །དོན་ལ་བརྟེན་པ་ནི་ཕྱོགས་བརྩའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སོ་སོ་
 བས་དྲི་བ་མི་འདྲ་བ་རེ་རེ་དུས་གཅིག་ཏུ་ལྷས་ཀྱང་། ཐུགས་ཀྱིས་སྐད་ཅིག་
 གཅིག་ལ་བརྩུང་ནས་གསུང་གཅིག་གིས་སོ་སོའི་ལན་དུས་གཅིག་ཏུ་འདེབས་
 པར་མཛད་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་བདེན་པ་པོའི་ལུ་ལས། འདི་ལྟར་
 སེམས་ཅན་ཀྱན་གྱིས་ངེས་པའི་ཆོག་ །མང་པོ་དག་གིས་དུས་གཅིག་ལྷ་ལྷས་
 བ། །སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་གཅིག་ལ་ཐུགས་ཚུད་ནས། །གསུང་དབྱངས་གཅིག་
 གིས་སོ་སོར་ལན་གྲང་འདེབས། །དེ་ལྟ་བུས་ན་འདྲིན་པ་འཛིག་རྟེན་ནས། །
 ཚངས་པའི་སྒྲ་དབྱངས་གསུང་སྒྲོག་མཁུན་པར་མཛད། །དེ་ནི་ལྟ་མི་སྟག་
 བསྐལ་མཐར་འབྱིན་པའི། །ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རབ་ཏུ་བསྐྱོར་བར་མཛད། །
 ཅིས་དང་། རྗེ་བླ་མས་བྱེད་དབང་ལ་བསྟོད་པ་ལས་ཀྱང་། འཛིག་རྟེན་ཀྱན་གྱི་
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། །དུས་གཅིག་ཉིད་དུ་ཐེ་ཚོམ་དོན་ལྷས་ཀྱང་། །དེ་
 དག་རེ་རེའི་མདུན་དུ་འང་དེ་སྟེད་གྱི། །སྒྲ་དང་གསུང་གི་བཞོད་པ་དུས་གཅིག་
 ཏུ། །མཛད་པ་མཛད་ཀྱང་རྟོག་པ་ཉེར་ཞི་བ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །
 གསུང་རྣམ་པར་དག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་རྣམ་པ་
 ཀྱན་ནས་སྒྲོན་དང་བུལ་པའི་དོན་ཏེ། དག་གི་སྒྲོན་རྒྱུ་དུ་སྒྲ་བ་དང་མ་འབྲེལ་
 པའི་བྱང་ཆུལ་སྒྲ་བ་སོགས་དང་། སྒྲ་འདོད་ཀྱི་ཚོལ་པའི་སྒྲོན་ལུས་འདར་བ་
 དང་སྒྲ་ཟིང་ཞེས་བྱེད་པ་སོགས་དང་། ང་ཙམ་གྱི་སྒྲོན་སྐད་འཛེར་འཛེར་པོ་དང་
 གདངས་མི་སྟན་པ་སོགས་སྒྲོན་གྱི་རིགས་རྣམ་པ་ཀྱན་ནས་མེད་པའི་དོན་ཏེ།
 བརྒྱ་ལྔ་བརྒྱ་བ་ལས། ཁྱོད་ཞལ་བལྟ་ན་རབ་སྟག་པ། །དེ་ལས་མཉན་ན་སྟན་
 པ་ཡི། །གསུང་འདི་དག་ནི་རྒྱ་བ་ལས། །བདུད་རྩི་འཛིག་པ་བཞིན་དུ་འབྱུང་།

ཁྱོད་གྱི་གསུང་ནི་འདོད་ཆགས་ཀྱི། རྩལ་རབ་ཞི་མཛད་ཆར་སྒྲིན་འདྲ། ཞེ་
སྤང་སྒྲུལ་ནི་དབྱུང་བ་ལ། ཁམ་མཁའ་ཕྱིར་དང་འདྲ་བ་ལགས། ཡང་དང་
ཡང་དུ་མི་ཤེས་པའི། རབ་རིབ་འཛོམས་པས་གདུགས་དང་འདྲ། ར་རྒྱལ་རི་
བོ་མངོན་འཛོམས་པས། རྩོ་རྩེ་དང་ཡང་འདྲ་བ་ལགས། རོན་གཟིགས་པས་
ནི་མི་བསྐྱུ་བ། རོངས་མི་མངའ་ཕྱིར་རྩེས་སུ་མཐུན། ལེགས་པར་སྒྱུར་བས་གོ་
སླ་སྟེ། ཁྱོད་གྱི་གསུང་ནི་ལེགས་གསུང་ལྟ། རེ་ཤིག་དང་པོར་ཁྱོད་གྱི་
གསུང་། ཉན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡིད་འཕྲོག་མཛད། རེ་ནས་ཡིད་ལ་བསམས་
བགྱིས་ན། འདོད་ཆགས་གཏི་མུག་རྣམས་ཀྱང་སེལ། རོངས་པ་རྣམས་ཀྱི་
དབུགས་འབྱེན་ཞིང་། བག་མེད་རྣམས་ཀྱི་སྒྱབས་ཀྱང་མཛད། བདེ་བ་ཅན་
དག་སྟོབས་བགྱིད་པས། ཁྱོད་གསུང་ཀྱན་དང་འཆོམ་པར་འཇུག་མཁས་པ་རྣམས་
ཀྱི་དགའ་བ་བསྐྱེད། བར་མ་རྣམས་ཀྱི་སྒོ་ཡང་སྟེལ། ཐ་མའི་རབ་རིབ་རྣམ་
འཛོམས་པས། གསུང་འདི་སྟེ་བོ་ཀྱན་ལ་སྒྲན། ཞེས་དང་། ཆོག་བཟང་བ་དང་
དོན་ཆེ་དང་། བདེན་པ་དང་ནི་སྟན་པ་དང་། ཟབ་གསལ་གཉིས་ཀའི་དོན་
ལྟན་དང་། བརྩམས་དང་སྒྲིས་པ་དང་ལྟན་པས། ཁྱོད་གྱི་གསུང་ནི་དེ་ལྟ་བུ།
ཁྱོད་གྱི་དག་པོས་ཐོས་ན་ཡང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལགས་སོ་ཞེས། སྒྲ་
ཞིག་ངས་པ་སྟེ་མི་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། རོ་ན་དེ་བཞིན་
གསེགས་པའི་གསུང་དེ་ཡོན་ཏན་རི་ལྟ་བུ་ཞིག་དང་ལྟན་སྟམ་ན། དེ་ནི་འགྲོ་བ་
ལྟ་དང་བཅས་པ་སྟའི་རྣ་བའི་ལམ་དུ་ཐོས་ཀྱང་སྟན་ཅིང་ཡིད་དུ་འོང་ལ་ཡན་
ལག་དུག་ཅུའི་དབྱངས་དང་ལྟན་པ་ཡོན་ཞེས་སྟོན་པ་ལ། དབྱངས་སྟན་པ་ཞེས་
གསུངས། ཡན་ལག་དུག་ཅུ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྟེ་དེ་བཞིན་གསེགས་

པའི་གསང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལས། ཞི་བའི་སྒོ་གྲོས་གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པའི་གསུང་ནི་རྣམ་པ་དྲུག་ཅུ་དང་ལྷན་པར་འབྱུང་སྟེ། མཉེན་པ་དང་། འཇམ་
 པ་དང་། ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་། ཡིད་དུ་འཐད་པ་དང་། དག་པ་དང་། གི་མ་མེད་
 པ་དང་། གསལ་བ་དང་། སྙན་ཅིང་འཛེབས་པ་དང་། མཉེན་པར་འོས་པ་དང་།
 མི་རྒྱལ་པ་དང་། སྙན་པ་དང་། དུལ་བ་དང་། མི་རྒྱུ་བ་དང་། མི་བརྒྱུང་བ་
 དང་། རབ་ཏུ་དུལ་བ་དང་། རྣམ་སྙན་པ་དང་། ལུས་ཚིམ་པར་བྱེད་པ་དང་།
 སེམས་ཚིམ་པར་བྱེད་པ་དང་། སྙིང་དགའ་བར་བྱེད་པ་དང་། དགའ་བ་དང་
 བདེ་བ་སྦྱེད་པ་དང་། ཡོངས་སུ་གདུང་བ་མེད་པ་དང་། གྲུན་ཏུ་གཤེགས་པར་བྱ་བ་
 དང་། རྣམ་པར་རིག་པར་བྱ་བ་དང་། རྣམ་པར་གསལ་བ་དང་། དགའ་བར་
 བྱེད་པ་དང་། མཛོན་པར་དགའ་བར་བྱེད་པ་དང་། གྲུན་གཤེགས་པར་བྱེད་པ་དང་།
 རྣམ་པར་རིག་པར་བྱེད་པ་དང་། རིགས་པ་དང་། འབྲེལ་བ་དང་། སྒྲོས་པའི་
 སྒྲོན་མེད་པ་དང་། སེང་གའི་སྒྲུའི་ཤུགས་དང་། སྤང་པོ་ཆེའི་སྒྲ་སྤྲད་དང་།
 འབྲུག་གི་སྒྲ་དབྱངས་དང་། སྒྲུའི་དབང་པོའི་སྒྲ་དབྱངས་དང་། གི་ཟའི་སྒྲ་
 དབྱངས་དང་། ཀ་ལ་པིདླའི་སྒྲ་དབྱངས་དང་། ཆངས་པའི་སྒྲ་དབྱངས་བསྒྲགས་
 པ་དང་། ཤང་ཤང་ཉེའི་སྒྲ་དབྱངས་སུ་གྲག་པ་དང་། ལྷའི་དབང་པོའི་སྒྲ་
 དབྱངས་ལྟར་སྙན་པ་དང་། རའི་སྒྲ་དང་། མ་ཁེངས་པ་དང་། མི་དམའ་བ་དང་།
 སྒྲ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྗེས་སུ་ཞུགས་པ་དང་། ཚིག་ཟུར་ཆག་པ་མེད་པ་དང་། མ་
 ཆང་བ་མེད་པ་དང་། མ་ཞུམ་པ་དང་། མི་ཞན་པ་དང་། རབ་ཏུ་དགའ་བ་དང་།
 བྱེད་པ་དང་། རྒྱུ་བ་དང་། རྒྱན་ཆགས་པ་དང་། འབྲེལ་བ་དང་། སྒྲ་ཐམས་
 ཅད་རྗེས་པར་བྱེད་པ་དང་། དབང་པོ་ཐམས་ཅད་ཚིམ་པར་བྱེད་པ་དང་། མ་

སྒྲུང་བ་དང་། མི་འགྲུར་བ་དང་། མ་རྟུང་བ་དང་། འཁོར་ཁྱེན་ཏུ་གྲགས་པ་
 དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚོག་དང་ལྷན་པའོ། །ཞེས་གསུངས། འདོད་
 ཆགས་ཞི་བར་བྱེད་པ་དང་། ཞེ་སྤང་འདུལ་བ་དང་། གཏི་མུག་སེལ་བ་དང་།
 བདུད་དཔུང་ཚར་གཅོད་པ་བཞི་བསྒྲུན་ནས་གསུང་དབྱངས་ཡན་ལག་དྲུག་ཅུ་
 ཅུ་བཞིར་ཡང་གསུངས་སོ། །འདི་དག་སོ་སོའི་ངོས་འཛིན་ཞིབ་ཏུ་ཤེས་པར་
 འདོད་ན་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་མཛད་པའི་རྣམ་བཤད་རིགས་
 པ་ཞིབ་ཏུ་བརྟུས་ནས་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་། གསུང་དབྱངས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་འདི་དག་
 གོ་བདེ་ཞིང་མདོར་བསྟུས་པ་རྗེ་བླ་མས་གསུངས་པ་ནི། བསྟོད་སྦྱོན་གྱི་མཚོ་
 ལས། གསུང་མཉེན་འཇམ་ཞིང་ཡིད་འོང་ཡིད་དུ་འཐད། །དག་ཅིང་དྲི་མེད་
 འོད་གསལ་སྟན་ལ་འཇེབས། །མཉན་པར་འོས་ཤིང་མི་རྒྱུགས་སྟན་ཞིང་
 དུལ། །མི་རྒྱུབ་མི་བརྒྱུང་རབ་དུལ་ན་བར་སྟན། །ལུས་སེམས་སྙིང་ནི་ཆོམ་བྱེད་
 དགལ་བདེ་སྦྱིད། །གདུང་མེད་ཁྱེན་ཏུ་ཤེས་བྱ་རྣམ་རིག་བྱ། །རྣམ་གསལ་
 དགལ་བྱེད་མདོན་པར་དགལ་བྱེད་ཅིང་། །ཁྱེན་ཤེས་བྱེད་ཅིང་རྣམ་པར་རིག་
 པར་བྱེད། །རིགས་ཤིང་འབྲེལ་ལ་སྦྱོས་པའི་སྦྱོན་དང་བྲལ། །སེང་གོ་གླུང་ཆེན་
 འབྲུག་དང་ལག་འགྲོའི་དབང་། །དྲི་ཟ་ཀ་ལ་པིར་ཚངས་པ་དང་། །ཤང་ཤང་
 ཉེའུ་དབང་པོའི་དབྱངས་ལྟར་སྟན། །རྩ་སྒྲ་མ་ཁེངས་མི་དམའ་ཁྱེན་རྗེས་
 ལྷགས། །ཆོག་ཟུར་ཕྱིན་ཅིང་མ་ཚང་མེད་པ་དང་། །མ་ལུམ་མི་ཞན་རབ་དགལ་
 ལྷབ་ཅིང་རྒྱབ། །རྒྱན་ཆགས་འབྲེལ་ཞིང་སྒྲ་ཁྱེན་རྩོགས་པར་བྱེད། །དབང་པོ་
 ཁྱེན་ཆོམ་མ་སྦྱང་མི་འགྲུར་ལ། །མ་རྟུང་འཁོར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཁྱེན་ཏུ་གྲག།
 དུག་གསུམ་སེལ་བྱེད་བདུད་དཔུང་ཚར་གཅོད་ཅིང་། །རྣམ་པ་ཁྱེན་གྱི་མཚོག་

དང་ལྷན་པར་འབྱུང་། །དེ་ལྟར་བཞི་ཡིས་ལྷག་པའི་དྲུག་ཅུའི་དབྱངས། །གསུང་
གཅིག་ཉིད་ལའང་མ་ཚང་མེད་པར་ནི། །རི་སྤྱོད་ནམ་མཁའི་མཐས་ཁྱབ་དེ་
སྤྱོད་དུ། །སྐལ་ལྷན་ན་བའི་ལམ་དུ་བདེ་བ་སྟེ། །དེ་ཆེ་ཉེ་བར་གནས་ལ་ཉ་
ཅང་ཆེ་བར་མི་སྒྲུང་རིང་ན་གནས་ལ་ཆུང་མིན་པར། །སྒྲ་ཚོགས་ཚོན་དང་ཡུང་
པའི་ཤེལ་བཞིན་གངས་མེད་གདུལ་བྱའི་རང་རང་སྐྱད་དང་མཐུན་པར་ནི། །སྤྱི་
གཙུག་མཛོད་སྤྱི་མགྱིན་པ་ལ་སོགས་ཁྱོད་སྤྱིའི་ཆ་ཤས་ཀྱང་ནས་འབྱུང་བར་
རབ་སྟོན་གྱང་། །དེ་དག་ཀྱང་ལ་རྟོག་པ་ཉེར་ཞི་འདི་ནི་ནམ་མཁས་ཚངས་
དབྱངས་སྒྲོག་ན་མཚོན་པར་བྱས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་བཞིན་
གསེགས་པའི་གསུང་དབྱངས་དེ་ན་བའི་ལམ་དུ་ཐོས་པ་ཙམ་གྱིས་ལས་ཀྱི་སྤྱི་བ་
པ་མང་པོ་དག་པར་འགྱུར་ཞིང་། མཐོ་རིས་དང་ཐར་པའི་ས་བོན་རིས་པར་
ཐེབས་པར་འགྱུར་ཏེ། མཛོད་སྤྱི་མགྱིན་ལྷན་ལྷན་འབྱུང་བ་ལྟར་རང་པ་ལྟ་བུས་དེ་
བཞིན་གསེགས་པའི་གསུང་ན་བའི་ལམ་དུ་ཐོས་པ་ཙམ་གྱིས་ཆེ་འཕོས་ནས་
སུམ་ཅུ་ཅུ་གསུམ་གྱི་ལྟར་སྒྲུས་ཤིང་བདེན་པ་མཐོང་བ་ལྟ་བུ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་
གནག་རྩི་དགའ་བོའི་ལའར་བས་བརྩིས་པའི་སྤལ་བ་དང་། ཉ་དང་རུས་སྤལ་
སོགས་དུང་འགྲོ་མང་པོས་གསུང་ཐོས་པ་ཙམ་གྱིས་ཐར་པའི་ས་བོན་ཐེབས་པ་
ལུང་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་དང་། དུམ་ཟེ་ལོང་བ་ཞིག་གིས་དེ་བཞིན་གསེགས་
པའི་གསུང་ཚངས་པའི་དབྱངས་ཐོས་པ་ཙམ་གྱིས་དགའ་བ་དང་དད་པ་ཆེན་
པོས་སྒྲུས་ཤིང་མིག་གཉིས་གྱང་རང་བྱེ་ནས་གསལ་བར་མཐོང་བ་སོགས་
མཐའ་ཡས་སོ། །

གསུམ་པ་སྐྱའི་འཕྱིན་ལས་ནི། སྐྱ་བྱང་བཏུ་བས་ཚོག་མི་ཤེས་པ། སྐྱ་
 མཚུངས་པ་མེད་པ། ཞེས་བྱ་བ་འདིས་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལ་སྐྱ་བྱང་བཏུ་བས་ཚོག་
 མི་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་སྐྱའི་ཡན་ལག་གང་ལ་དུས་
 ཡུན་རིང་པོར་བཏུས་ཀྱང་སྟོན་མ་མཐོང་བའི་ངོ་མཚར་ཅན་གསར་དུ་མཐོང་བ་
 བཞིན་དུ་བཏུ་བ་ལ་དགའ་བས་ངོམས་མི་ཤེས་པ་ཡིན་པས་ན། བཏུ་བས་ཚོག་
 མི་ཤེས་པ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་འདྲ་བའི་སྐྱ་དེས་འཕྱིན་ལས་ཇི་ལྟར་མཛད་པ་
 བེ། སྐྱ་མཚུངས་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བས་བསྟན་ཏོ། །འགོ་བ་རིགས་དྲུག་དང་སྐྱེ་
 གནས་བཞེས་བསྟུས་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁམས་དང་བསམ་པ་དང་
 བག་ལ་ཉལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མཁྱེན་ནས་རང་རང་གི་སྒྲལ་བ་དང་མཐུན་པར།
 ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་དང་སྦྱོད་པ་དང་རྩལ་འདྲ་བར་སྒྲལ་བ་བསྟན་ནས་རང་
 རང་གི་ཁམས་དང་མཐུན་པར་ཚོས་གསུངས་དེ་ཞིང་འདུལ་བར་མཛད་པས་ན་
 སྐྱ་མཚུངས་པ་མེད་པ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་ལས། སེམས་ཅན་
 ཁམས་དང་མོས་པ་དང་། སྦྱོད་ལམ་བརྟལ་ཞུགས་མི་མཐུན་པ། གཏུའི་བྱེ་
 སྟེད་འདུས་གྲུར་གྱང་། ཁོ་མོའི་སྦྱོད་ལམ་མོས་པ་དང་། མཐུན་པར་སྐྱ་ནི་
 འཕྲལ་མཛད་དེ། གཅིག་གིས་གཅིག་ནི་ཤེས་མི་རུས། ལྟར་བཅས་འཇིག་
 རྟེན་ཀྱན་གྱིས་གྱང་། ཁྱོད་ཀྱི་སྤྱི་གཙུག་ལྟར་མི་མཐོང་། བྱང་རྩལ་སེམས་
 དཔལ་ཤུགས་འཆར་གིས། སེམས་ཀྱི་རྒྱ་བ་ཅམ་དག་གིས། སྟེང་དུ་ཞིང་
 ཁམས་གཏུའི་གྲུང་། བྱེ་བ་ཤག་བརྒྱའི་བྱེ་མ་སྟེད། འདས་པར་ཕྱིན་ནས་
 བཏུས་ན་ཡང་། ཁྱོད་ཀྱི་སྐྱ་ཡི་མཐའ་མ་རྟོགས། བསྐྱལ་བ་གཏུའི་བྱེ་མ་
 སྟེད། སྟེང་དུ་རྩལ་འདུལ་འདིས་ཕྱིན་ཡང་། སྐྱ་ཡི་མཐའ་ནི་མི་རྟོགས་ཞེས། །

དབྱའི་དཔལ་གྱི་རྒྱལ་པོས་གསུངས། ཁམ་མཁས་རི་སྟེང་བྱབ་གྱུར་པ། །
 སངས་རྒྱལ་གྱི་ནི་སྒྲུབ་བྱབ་སྟེ། ཁམ་མཁའ་ལ་ནི་མཐའ་མེད་ལྟར། སངས་
 རྒྱལ་སྐུའང་མཐའ་ཡོད་མིན། ཞེས་དང་། ཡབ་སྐུས་མཛལ་བ་ལས། བརྒྱ་བྱིན་
 ཚངས་པའི་ཆ་བྱད་དང་། ལ་ལར་བདུད་གྱི་ཆ་བྱད་གིས། ཁེམས་ཅན་རྣམས་
 གྱི་དོན་མཛད་དེ། འཛིག་རྟེན་རྣམས་གིས་རྟོགས་མི་རུས། བྱད་མེད་ཆ་བྱད་
 སྟོད་པ་མཛད། བྱད་འགྲོའི་སྟེ་གནས་ན་ཡང་གདལ། འཛིག་རྟེན་ཆོས་གིས་
 མི་གོས་ཏེ། དབྱ་རྒྱལ་མི་ཆགས་པ་བཞིན། ཞེས་དང་། འདོད་ཆགས་མི་
 མངའ་ཆགས་པའི་ཚུལ། འཛིགས་པ་མི་མངའ་འཛིགས་པ་ལྟར། རྫོངས་མེད་
 རྫོངས་པའི་ཚུལ་བཅུན་ཏེ། སྟོས་པ་མ་ལགས་སྟོས་པའི་ཚུལ། ཞ་བ་མ་
 ལགས་ཞ་བ་ལྟར། རྣམ་པར་འབྱུལ་བ་སྒྲ་ཆོགས་གིས། ཁེམས་ཅན་རྣམས་ནི་
 འདུལ་བར་མཛད། གར་མཁན་རྩ་མཁན་གྱང་དང་རོལ་མོ་མཁན། སྒྲ་མ་
 མཁན་པོ་གཞུགས་མང་ཀྱན་ཏུ་སྟོན། བྱོར་པ་བྱོར་དཔོན་ཁ་ལོ་སྒྱུར་བར་
 འགྱུར། དེ་བཞིན་དེད་དཔོན་ཆོང་དཔོན་ཁྱིམ་བདག་འགྱུར། རྒྱལ་པོ་སྟོན་པོ་
 མདུན་འདོན་པོ་ཉ་དང་། སྟོན་པ་འཛིགས་མེད་བཅུན་བཅོས་ཆོག་མཁས། །
 དེ་དག་དགོན་པར་སྟོན་གིང་ཆེན་པོར་འགྱུར། སྟོན་དང་རིན་ཆེན་མི་ཟད་
 གཏེར་རྣམས་དང་། ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་འདོད་སྟོན་སྟོང་པོ་དང་། ལམ་གོལ་
 དོངས་པ་རྣམས་ལ་ལམ་སྟོན་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། དེ་འདྲ་བའི་
 སྐུ་དེ་ནི་མཐོང་བ་ཅུས་གིས་སྟོན་བསགས་པའི་ལས་གྱི་སྒྲིབ་པ་རྣམས་བྱང་བར་
 འགྱུར་ཞིང་ཐར་པའི་ས་པོན་ཐེངས་པར་རུས་པས་མཐོང་བ་དོན་ལྡན་ཞེས་བྱ་
 བ་ཡིན་ཏེ། རྒྱལ་པོ་གསལ་རྒྱལ་གྱི་བུ་མོ་རྩོ་རྩོའི་གཏམ་རྒྱད་དང་། གོང་དུ་

བཤད་པ་ལྟར་བུམ་ཟེ་ལོང་བའི་བྱང་བ་དང་། སྟོན་དགེ་བའི་ཙུ་བ་བསྐྱེད་པ་
 རྣམས་ཀྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱེ་གསར་དུ་མཐོང་བ་ན་དགའ་བ་དང་བདེ་
 བ་ཇི་ལྟར་སྐྱེ་བ་ནི། དགེ་སྟོང་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་གནས་པའི་དགའ་བདེ་
 ལ་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་མདོ་ལས་ཇི་ལྟར་འབྱུང་བ་ལྟར་རོ། །འདོད་པ་དག་གིས་མ་
 གོས་པ། གཟུགས་དག་གིས་ཉེ་བར་མ་གོས་པ། གཟུགས་མེད་པ་དག་དང་མ་
 འདྲེས་པ། ཞེས་བྱ་བས་ནི་བཙུག་ལྟན་འདས་གང་དུ་བཞུགས་པའི་གནས་དང་།
 གནས་གང་དུ་བཞུགས་ཀྱང་དེ་དང་དེའི་སྟོན་གྱིས་མ་གོས་པའི་ཚུལ་འབྱོར་ཉེ།
 གང་དུ་བཞུགས་པའི་གནས་ནི་འདོད་ཁམས་དང་གཟུགས་ཁམས་གཉིས་སུ་
 བཞུགས་ནས་ཆོས་གསུངས་པར་མཛད་གྱི། གཟུགས་མེད་ཁམས་ན་ལུས་ངག་
 གི་བྱ་བ་མེད་པས་ཆོས་གསུངས་པའི་སྟོན་དུ་མ་གྱུར་ལ། དེའི་བྱིར་གཟུགས་
 མེད་པ་དག་དང་མ་འདྲེས་པ་ཞེས་བྱའོ། །འདོད་གཟུགས་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་
 ཀྱང་འདོད་ཁམས་སུ་མཛད་པ་གཙོ་ཆེ་སྟེ། དགའ་ལྟན་གནས་ནས་འཕོ་བ་
 སོགས་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་སྟོན་པའི་གནས་ནི་འདོད་ཁམས་ཁོ་ན་ཡིན་ཞིང་།
 འདོད་ཁམས་ཀྱི་ནང་ནས་ཀྱང་འཛམ་བུའི་གླིང་ཁོ་ནར་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་
 སྟོན་པར་མཛད་དེ། གླིང་གཞན་གསུམ་གྱི་མི་རྣམས་ནི་ཆོ་རིང་ཞིང་ལོངས་སྟོང་
 ཆེ་ཡང་སོ་སོར་རྟོག་པའི་རྣམ་དབྱེད་ཤས་རྒྱང་ཞིང་དབང་པོའི་རིམ་པ་ཆེར་མེད་
 ལ། འཛམ་བུ་གླིང་པ་ནི་ལས་ཀྱིས་པ་ཡིན་པས་ཆོ་སྟོང་གྱི་ལས་ཆོ་སྟོང་ལ་སྦྱོར་
 རུས་པ་དང་། དབང་པོ་ཤིན་ཏུ་རྩ་ཞིང་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤས་རབ་ཤས་ཆེ་བ་
 མང་བས་འཛམ་བུའི་གླིང་ཁོ་ནར་མཆོག་གི་སྤྱལ་སྤྱའི་མཛད་པ་སྟོན་ལ་དེ་ཡང་
 འཛམ་བུའི་གླིང་འདིར་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་སྟོན་པ་གཅིག་ཤིང་མ་ཟད་འཛམ་

སྤྱིར་བྱེ་བ་ཤག་བརྒྱར་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་དུས་གཅིག་ཏུ་སྟོན་ལ། དེ་ཙམ་དུ་
 མ་ཟད་མི་མཛད་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདིར་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་དེ་
 དང་དེ་སྟོན་པའི་ཆོ། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གཞན་བྱེ་བ་གྲངས་མེད་པ་དུ་མར་
 ཡང་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་སྤྱ་ཆོགས་སྟོན་པར་མཛད་པ་སོགས་སྐུལ་
 བའི་མཛད་པ་ནི་བསམ་ལས་འདས་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་རྗེ་སྤྱ་མས། བསོད་
 བསམ་ཆོགས་རབ་རབ་འབྱམས་སྐུ་ལས་འབྱུངས་པའི་སྐུ་མཆོག་མཆོག་ཏུ་
 མཛེས་པ་ཁྱོད་ཀྱི་སྤྱ། །ནམ་མཁའི་མཐས་གཏུགས་གཏུགས་པ་མེད་པའི་ཁིང་
 མཆོག་ཀྱན་དུ་དུ་མའི་འགོ་ལ་མིག་འཕྲུལ་བཞིན། །ལ་ལར་བལྟམ་ཁིང་ཁིང་
 གཞན་དུ་ཡང་བྱང་ཆུབ་ཆུལ་སྟོན་སྟོན་པ་ཁྱོད་ཀྱི་སྐུ་ཡི་ནི། །བཀོད་པ་མཆོག་
 འདི་འདི་དང་གཞན་དུ་མ་ལུས་འགོ་ཀྱན་ཀྱན་མཁུན་གྱུར་གྱང་བཛྲོད་མི་
 ལུས། །ཞེས་གང་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །འདོད་པའི་ཁམས་སུ་བཞུགས་གྱང་
 དེའི་སྟོན་གྱིས་མ་གོས་པ་ནི། འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་
 ཀྱན་ཏུ་མི་མངའ་ཁིང་འདོད་ཁམས་ཀྱི་སེམས་ཅན་མ་རུང་པ་པ་ལ་པར་མི་
 འཛིན་མ་ལ་མར་མི་འཛིན་སྟོབ་དཔོན་ལ་སྟོབ་དཔོན་དུ་མི་འཛིན་དྲིན་ལན་
 འོག་པར་འཇལ་བ་དག་གིས་འོགས་སྐབ་རི་ཙམ་བྱས་གྱང་བྱགས་ལ་སྦྱིད་
 ལུག་པ་དང་ཁོང་ཁྱོད་དང་ཡལ་བར་འདོར་བ་སོགས་མདོར་ན་འདོད་པའི་ཉོན་
 མོངས་པ་གང་གིས་གྱང་བྱགས་ལ་གོས་པ་མེད་པས་ན། འདོད་པ་དག་གིས་མ་
 གོས་པ་ཞེས་གསུངས་སོ། །གཞུགས་ཁམས་རྣམས་སུ་བཞུགས་ནས་ཆོས་སྟོན་
 པར་མཛད་གྱང་ཁམས་གོང་མའི་སྟོམས་འཇུག་གི་བདེ་བ་ལ་རོ་མུང་བའི་སྤེད་
 པ་དང་། གཞུགས་དང་གནས་ལ་ཆགས་པ་སོགས་ཁམས་གོང་མའི་སྟོན་གང་

གིས་ཀྱང་མ་གོས་པས་ན། གཟུགས་དག་གིས་ཉེ་བར་མ་གོས་པ་ཞེས་གསུངས་
 མོ། སྟུག་བསྐལ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ། སྤང་པོ་དག་ལས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་
 གྲོལ་བ། ཁམས་རྣམས་དང་མི་ལྡན་པ། སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་བསྐྱམས་པ། ཞེས་བྱ་
 བའི་ཆོག་འདི་དག་གིས་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་གང་ལ་ཡང་
 ཆགས་པ་མེད་པར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཁོ་ན་མཛད་པར་སྟོན་ཏེ། ཕྱི་ནང་གི་
 དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་སྤང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་དག་ཏུ་འདུས་པར་
 གསུངས་ལ། དེ་དག་གི་རྒྱལ་ནི་མངོན་པ་མཛོད་ནས་ཞིབ་ཏུ་བཤད་པ་ལྟར་
 རོ། །དེ་ལ་སྤང་པོ་ནི། རྣམ་འགྲེལ་ལས། སྟུག་བསྐལ་འཁོར་བ་ཅན་སྤང་པོ། །
 ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལས་ཉོན་གྱི་གཞན་དབང་ཅན་གྱི་འདུ་བྱེད་གྱི་སྤང་པོ་
 ཡིན་ལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བའི་སྟུག་བསྐལ་རྒྱ་དང་བཅས་
 པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སྤངས་ཤིང་ཐར་པ་སླ་ན་མེད་པའི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་
 མཛད་པས་ན། སྤང་པོ་དག་ལས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཞེས་གསུངས་མོ། །
 འདིར་སྟུག་བསྐལ་དག་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཉིང་ངེ་འཛིན་
 རྒྱལ་པོའི་མདོ་དང་། དེའི་འགྲེལ་པ་སྟོབ་དཔོན་འཇམ་དཔལ་གྲགས་པས་
 མཛད་པ་གཉིས་ཀ་ན་མི་སྤང་ཞིང་། དབྱིག་གཉེན་གྱི་འགྲེལ་པར་ཡང་མ་བྱུང་
 རོ། །འོན་ཀྱང་ཆོག་གི་དངོས་ཟེན་ནི་གོ་བར་ཟད་དོ། །ཁམས་རྣམས་དང་མི་
 ལྡན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དབང་པོ་དང་ཡུལ་ལ་བརྟེན་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་
 པ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བས་ན་དེ་ལྟར་གསུངས་མོ། །སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་
 བསྐྱམས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། སྐྱེ་མཆེད་ནི་མིག་དང་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་སྟེ།
 མཐོང་བ་དང་ཐོས་པ་ལ་སོགས་པའི་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་སྐྱེ་ཞིང་མཆེད་པའི་

སྒྲོ་ཡིན་པས་ན་སྒྲུ་མཆོད་ཅེས་བརྗོད་དོ། །དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་
 སྒྲུ་ཚུལ་ནི། ཡིད་དུ་འོང་བ་རྣམས་ལ་འདོད་ཆགས་དང་། ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་
 རྣམས་ལ་ཞེ་སྤང་དང་། བར་མ་རྣམས་ལ་གཏི་མུག་གི་རིགས་འདྲ་སྒྲུ་བ་ལས། །
 བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་རྩ་བ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་
 སྤངས་པས་ན། སྒྲུ་མཆོད་ལ་བརྟེན་ནས་ཐུགས་ལ་ཉོན་མོངས་སྒྲུ་བའི་གོ་
 སྐབས་མེད་ཅེས་པའི་དོན་ནོ། །མདུད་པ་རྣམས་ཤིན་ཏུ་བཅད་པ། ཡོངས་སུ་
 གདུང་བ་དག་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ། སྤོང་བ་ལས་གྲོལ་བ། ཚུ་བོ་ལས་བཟལ་
 བ། ཞེས་བྱ་བའི་ཆོག་འདི་དག་གིས་ནི། བདེ་བར་གཤེགས་པ་ཞེས་པའི་
 སྐབས་སུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སྤངས་པ་ལུན་ཆོགས་བརྟེས་ཚུལ་བརྟན་པ་
 དེའི་རྒྱས་བཤད་ལྟ་བུར་སྤང་བྱ་རི་ལྟར་སྤངས་པའི་ཚུལ་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་
 བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སྤངས་པ་ཅི་འདྲ་ཞིག་བརྟེས་པ་ཡིན་སྟེ་ན། ཐོག་མ་
 མེད་པ་ནས་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བར་འཁོར་བའི་འཆིང་བྱེད་ཀྱི་མདུད་པ་དམ་
 པ་གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་མཆོན་ལྗོན་པོས་ལེགས་པར་བཅད་
 ཅིང་། རྣམ་པ་ཀླན་ནས་ཡོངས་སུ་གདུང་ཞིང་སྟག་བསྐལ་བར་བྱེད་པའི་ཉོན་
 མོངས་པའི་ཆོགས་མཐའ་དག་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་ཡོངས་སུ་སྤང་བར་
 མཛད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟོན་པ་ལ། མདུད་པ་རྣམས་ཤིན་ཏུ་བཅད་པ། ཡོངས་སུ་
 གདུང་བ་དག་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ། ཞེས་གསུངས་སོ། །འོ་ན་དེ་འདྲ་བའི་
 འཆིང་བྱེད་ཀྱི་མདུད་པ་དེ་གང་། ཡོངས་སུ་གདུང་བར་བྱེད་པའི་ཆོགས་དེ་ཡང་
 གང་སྟེ་ན། འཆིང་བྱེད་ཀྱི་མདུད་པ་ནི་སྤོང་བ་དང་། ཡོངས་སུ་གདུང་བ་ནི་
 ཉོན་མོངས་པའི་ཚུ་བོ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟོན་པ་ལ། སྤོང་བ་ལས་གྲོལ་བ། ཚུ་བོ་

ལས་བཀྲལ་བ། ཞེས་གསུངས་སོ། །གསུང་འདི་དག་ལ་སློབ་དཔོན་འཇམ་
 དཔལ་གྲགས་པས་བཤད་ཚུལ་གཞན་སྣང་ཡང་། འདིར་ནི་ཀུན་མཁྱེན་གཉིས་
 པ་དབྱིག་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་པ་ལྟར་བཤད་དོ། །དེ་ལ་སྤྱིར་འཁོར་བར་འཆིང་
 བྱེད་ལ་ལས་ཉོན་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་ཉོན་མོངས་གཙོ་ཆེ་ལ། ཉོན་མོངས་མེད་ན་
 ལས་སྣང་བསགས་བབྲང་ལས་འདས་པ་ཡོད་ཀྱང་འཁོར་བར་འཕེན་མི་རུས་
 ཏེ། བདེན་པ་མཐོང་ལ་འཕེན་པ་མེད། ཁྱིམ་དང་། སྤྱིང་པའི་སྤྱིང་ལས་རྣམ་
 བཀྲལ་བའི། །ལས་གཞན་འཕེན་རུས་མ་ཡིན་ཏེ། །ལྷན་ཅིག་བྱེད་པ་ཟད་ཕྱིར་
 རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཉོན་མོངས་ཡོད་ན་ནི་ལས་སྣང་བསགས་མེད་
 ཀྱང་དེ་མ་ཐག་གསར་དུ་བསགས་ནས་འཁོར་བར་འཕེན་པར་བྱེད་པས་ཉོན་
 མོངས་གཙོ་ལ། ཉོན་མོངས་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་ཀྱང་འདོད་ཆགས་སྤྱིང་པ་གཙོ་
 ཆེ་བས་འདིར་འཆིང་བྱེད་ཀྱི་མདུད་པ་ནི་སྤྱིང་པ་ལ་བཤད་དོ། །དེ་ནི་འཕགས་
 པ་བྱམས་པའི་སློན་ལམ་ལས། སྤྱིང་པའི་སྤྱིང་བྱམས་དམ་བཅིངས་པ། །འཆིང་བ་
 ཀུན་གྱིས་བཅིངས་དག་ལ། ཞེས་དང་། རྣམ་འགྲེལ་ལས། སྤྱིང་པ་ནི། ཡོད་
 བ་སྤྱར་ཡང་འབྱུང་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། རྒྱ་ཆར་རོལ་བ་ལས། སྤྱིང་སྤྱིང་མ་
 རིག་དབང་གིས་སྤྱོད་བོ་རྣམས། །མི་དང་ལྷ་གནས་ངན་སོང་ལམ་གསུམ་པོ། །
 འགྲོ་བ་ལྟ་བོ་དག་ཏུ་མི་མཐས་འཁོར། །དཔེར་ན་རྩ་མཐན་འཁོར་ལོ་བསྒྲོར་བ་
 བཞིན། །དྲག་ཏུ་གཟུགས་སྤྲུག་མཚོག་དང་སྤྱ་སྤྲུག་དང་། །དྲི་ཞིམ་རོ་མཚོག་
 རིག་པ་བདེ་བྱེད་པ། །དུས་ངན་རྩི་ལ་འགྲོ་བ་འདི་དག་ཐོགས། དཔེར་ན་རྩོན་
 པའི་རྩི་ལ་སྤྱི་འཕྲོ་ཐོགས་བཞིན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །སྤྱིང་པ་དེ་ལ་དབྱེ་
 བ་གསུམ་སྟེ། འདོད་སྤྱིང་། འཛིག་སྤྱིང་། སྤྱིང་སྤྱིང་གསུམ་དུ་ཡོད་དོ། །དེ་དག་

གི་ངོས་འཛིན་ནི། རྣམ་འགྲེལ་ལས། རྟོག་ཆགས་བདེ་སྤྱད་ཐོབ་པ་དང་། །
 འདོད་འདོད་འཇུག་པ་དེ་དག་ནི། འདོད་དང་འཛིག་སྲིད་ཡིན་པར་འདོད། །
 བདག་ཏུ་ཆགས་པའི་རྒྱ་ཉིད་ལས། བདེ་མིན་བདེ་བར་འདུ་ཤེས་པས། གྲུན་
 ལ་རབ་ཏུ་འཇུག་འགྲུབ་བ། ཉེ་ཕྱིར་སྲིད་པ་སྲིད་རྟེན་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་
 ལྟར་ཉེ་ཞིབ་པར་ཤེས་འདོད་ན་ཆད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་རྣམ་བཤད་ལས་ཤེས་
 པར་བྱའོ། ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལུས་དང་སེམས་ཡོངས་སུ་གདུང་བར་
 བྱེད་ཅིང་འདི་ཕྱིར་བདེ་ལགས་ཐམས་ཅད་འཕྲོག་པར་བྱེད་ལ། ཡང་སྲིད་ཕྱི་
 མར་འབྱེར་བར་བྱེད་པས་ན་རྒྱ་བོ་ཞེས་གསུངས་སོ། མཛོན་པ་གྲུན་བཏུས་
 ལས་ནི་མདུད་པ་བཞི་དང་། ཡོངས་སུ་གདུང་བ་གསུམ་དང་། རྒྱ་བོ་བཞིར་
 བཤད་དེ། མདུད་པ་བཞི་ནི། བརྒྱབ་སེམས། གནོད་སེམས། རྒྱལ་བྱིས་དང་
 བརྒྱལ་བྱིས་མཆོག་འཛིན། ལྟ་ངན་མཆོག་འཛིན་བཞི་ལ་བཤད་དོ། ཡོངས་
 སུ་གདུང་བ་གསུམ་ནི། འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཡོངས་སུ་གདུང་བ། ཞེ་སྤང་གི་ཡོངས་
 སུ་གདུང་བ། གཏི་མུག་གི་ཡོངས་སུ་གདུང་བ་གསུམ་ལ་བཤད་དོ། རྒྱ་བོ་བཞི་
 ནི། འདོད་པའི་རྒྱ་བོ་དང་། སྲིད་པའི་རྒྱ་བོ་དང་། མ་རིག་པའི་རྒྱ་བོ་དང་། ལྟ་
 བའི་རྒྱ་བོ་བཞི་ལ་བཤད་ལ། དེ་བཞིན་དུ་སློབ་དཔོན་འཇམ་དབལ་གྲགས་
 པས་ཀྱང་། རྒྱ་བོ་ལས་བཞུལ་བ་ཞེས་པའི་རྒྱ་བོ་དེ་འདོད་པའི་རྒྱ་བོ་དང་། སྲིད་
 པའི་རྒྱ་བོ་དང་། མ་རིག་པའི་རྒྱ་བོ་དང་། ལྟ་བའི་རྒྱ་བོ་བཞི་ལ་བཤད་དེ་དོན་
 འདུའོ། ཉེ་ལྟའི་དཀོན་མཆོག་རྗེས་སུ་བྱེད་པར་མ་རྣམས་ལས་སྲིད་པ་ལས་གྲོལ་
 པ་ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་ན། ཞོང་དུ་བཤད་པ་དེ་ལས་བཤད་རྒྱལ་གཞན་དུ་བྱ་
 དགོས་པར་མཛོན་ནོ། ཁྱི་ལྟར་ཡང་དོན་གྱི་གནད་གཅིག་སྟེ། ཐུབ་པ་བཅོམ་

ལྷན་འདས་རྒྱུ་ལས་ཉོན་དང་འབྲས་བུ་སྤྲུག་བསྐྱེལ་མཐའ་དག་ལས་གྲོལ་བའི་
 འོན་ནོ། །འདི་ནི་རྩེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས། གྲུག་འབྱུང་འཁོར་བའི་འཇུག་
 རིམ་མ་བསམས་ན། །འཁོར་བའི་རྩ་བ་གཅོད་ཚུལ་མི་ཤེས་པས། །སྲིད་ལས་
 དེས་འབྱུང་སྐྱོ་ཤས་བསྟན་པ་དང་། །འཁོར་བར་གང་གིས་བཅིངས་པས་ཤེས་
 པ་གཅེས། །ཞེས་གང་གསུངས་པ་ལྟར་སྟིང་ནས་ཐར་པ་འདོད་པ་རྣམས་ལ་
 ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བའི་མན་ངག་གི་གནད་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་ཐར་པ་ཐོབ་པར་
 འདོད་ན་ཐར་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བཅིངས་པ་ལས་གྲོལ་བའི་མིང་ཡིན་པས་གང་
 གིས་བཅིངས་པའི་ཚུལ་ཤེས་དགོས་ལ། དེ་ནི་མགོན་པོ་ཁྱུ་སྐུབ་ཀྱིས། རི་སྲིད་
 ལུང་པོར་འཛིན་ཡོད་པ། །དེ་སྲིད་དེ་ལས་རར་འཛིན་ཡོད། །རར་འཛིན་ཡོད་ན་
 ཡང་ལས་ཏེ། །དེ་ལས་ཡང་ནི་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། རྣམ་འགྲེལ་ལས།
 གང་ཞིག་བདག་མཐོང་དེ་ལ་ནི། །ར་ཞེས་རྟག་ཏུ་ཞེན་པར་འགྱུར། །ཞེས་པས་
 བདེ་ལ་སྲིད་འགྱུར་ཏེ། །སྲིད་པས་སྐྱོན་རྣམས་སྦྱིབ་པར་བྱེད། །ཡོན་ཏན་
 མཐོང་བས་ཡོངས་སྲིད་པ། །ར་ཡི་ཞེས་དེའི་སྐྱབ་བྱེད་ལེན། །དེས་ན་བདག་ལ་
 མངོན་ཆགས་པ། །དེ་སྲིད་དེ་ནི་འཁོར་བར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། བདག་ཡོད་ན་
 བྱི་གཞན་ཏུ་ཤེས། །བདག་གཞན་ཆ་ལས་འཛིན་དང་སྤང་། །འདི་དག་དང་ནི་
 ཡོངས་འབྲེལ་ལས། །ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བར་འགྱུར། །ཞེས་གང་
 གསུངས་པ་ལྟར་འཁོར་བ་འགྱུབ་པའི་རྒྱུ་ལས་ཉོན་གཉིས་དང་། དེའི་ནང་ནས་
 གྲུང་ཉོན་མོངས་གཙོ་ཆེ་ཞིང་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་བདག་འཛིན་ཡིན་
 ཚུལ་དང་། བདག་འཛིན་སྤངས་ན་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་བསྐྱོག་པའི་ཚུལ་
 དང་། བདག་འཛིན་བསྐྱོག་པ་ལ་བདག་མེད་པའི་གནས་ལུགས་ཤེས་དགོས་

ཤིང་དེ་གོམས་པར་བྱས་ན་ཐར་པ་ཐོབ་ཚུལ་ལ་སོགས་པ་མདོར་ན་འཁོར་བར་
 འཇུག་མིམ་དང་། དེ་ལས་ཕྱོག་སྟེ་ཐར་པ་ཐོབ་པའི་རྒྱལ་རྒྱུ་པར་ལུང་ཙམ་
 སྐབས་སུ་འཛིན་པ་མ་ཡིན་པར་དྲི་མ་མེད་པའི་རིགས་པའི་ལམ་ནས་དངས་ཏེ་
 གཏིང་ཚུགས་པའི་ངེས་པ་རྟེན་པ་དགོས་ལ། དེ་ཡང་རང་གི་རྒྱུད་འདུལ་བའི་
 ཐབས་སུ་འབྱེད་ཤེས་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་སྟེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་གཞན་དང་ཁ་
 གཤགས་འགྱུར་པ་ཙམ་དང་གཞན་སྟོགས་སུན་འབྱིན་པ་དང་སྒྲི་དབབ་པར་
 འདོད་པ་དང་རྟེན་པ་དང་བཀྱར་སྟེ་དང་གྲགས་པ་ཇི་ཙམ་ཐོབ་ན་སྐྱམ་བས་
 བྱས་ན་ནི། མཉན་ན་ཆོག་མི་ཟིན། བསམས་ན་དོན་མི་གོ། །བསྟོམས་ན་རྒྱུད་
 ལ་མི་སྒྱུ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཤེས་རབ་འཆལ་བའི་རྒྱུར་འགྱུར་བས་རབ་པ་
 འབྲས་བུ་མེད་པ་དང་དལ་བ་རྒྱུད་གསོན་པར་འགྱུར་ཞིང་། ཕྱི་རྒྱལ་ཇི་ལྟར་
 བཅོས་གྱུར་ནང་གི་བསམ་པའི་བྱུང་པར་ཞིང་པ་དང་བྱུང་མེད་པར་འགྱུར་བས་
 བདག་ལེགས་སུ་འདོད་པ་དག་གིས་ནི་འདི་ལྟ་བུའི་མདོ་སྟེ་ཟབ་མོ་དང་ལན་
 ཅིག་མཇལ་བ་འདི་རྒྱུད་མ་ཟོས་པར་རང་གི་རྒྱུད་འདུལ་བའི་མན་ངག་མཆོག་
 ཏུ་འབྱེད་ཤེས་པར་བྱེད་པ་ནི་གནད་གྱི་དོན་ནོ། །ཡེ་ཤེས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ།
 འདས་པ་དང་མ་བྱོན་པ་དང་ད་ལྟར་བྱུང་བའི་སངས་རྒྱུས་བཅོམ་ལྷན་འདས་
 རྒྱུས་གྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་གནས་པ། བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་མི་གནས་པ། ཡང་
 དག་པ་ཉིད་གྱི་མཐའ་ལ་གནས་པ། ཞེས་བྱ་བའི་ཆོག་འདི་དག་གིས་ནི་བཅོམ་
 ལྷན་འདས་གྱིས་རྟོགས་པ་ཐུན་སུམ་ཆོགས་པ་བརྟེས་རྒྱལ་དེ་རྒྱས་པར་བཤད་
 པ་ཡིན་ནོ། །རྟོགས་པ་ཐུན་སུམ་ཆོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ལ་དབྱེ་ན་རྣམ་པ་
 གསུམ་སྟེ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། ཐ་དད་པ་མེད་པར་

མཁའ་པོའི་ཡེ་ཤེས་དང་། མི་གནས་པའི་མཁའ་པོ། །དེ་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་
 ཅད་མཁའ་པོའི་ཡེ་ཤེས་ནི། དུན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་བཞི། ཡང་དག་པར་སྒྲིང་
 བ་བཞི། རྩ་འབྲུལ་གྱི་རྒྱུ་པ་བཞི། དབང་པོ་ལྔ། སྟོབས་ལྔ། བྱང་ཆུབ་གྱི་ཡན་
 ལག་བདུན། འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་དེ་བྱང་བྱུགས་སོ་བདུན།
 ཚད་མེད་པ་བཞི། རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད། མཐར་གྱིས་གནས་པའི་སྟོམས་
 པར་འཇུག་པ་དགུ། །ཟད་པར་གྱི་སྒྲེ་མཆེད་བཅུ། ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པའི་སྒྲེ་
 མཆེད་བརྒྱད། ཉན་མོངས་མེད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན། སྟོན་གནས་མཁའ་པ།
 མཛོན་པར་ཤེས་པ་དུག །སོ་སོར་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི། རྣམ་པ་ཐམས་
 ཅད་ཡོངས་སུ་དག་པ་བཞི། དབང་བཅུ། སྟོབས་བཅུ། མི་འཛིགས་པ་བཞི།
 བསྐྱུང་བ་མེད་པ་རྣམ་པ་གསུམ། དུན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་གསུམ། བསྟོལ་བ་
 མི་མངའ་བའི་ཆོས་ཉིད། བག་ཆགས་ཡང་དག་བཅོམ་པ། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ།
 སངས་རྒྱས་གྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད། མཁའ་པ་གསུམ་དང་བཅས་པའི་
 རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་དང་ཞེ་དུག་པོ་ཐམས་ཅད་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་ཏེ་
 ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་མཐར་ཐུག་ཅིང་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁའ་པའི་བར་གྱི་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་མཛོན་སུམ་དུ་མཁའ་པ་སྟེ། རྒྱས་པར་ཤེར་བྱིན་གྱི་མདོ་ལས་
 བཤད་པ་ལྟར་རོ། །བསྟུ་ན་རི་ལྟ་བུ་མཁའ་པ་དང་། རི་སྟེང་པ་མཁའ་པ་
 གཉིས་སོ། །རི་ལྟ་བུ་མཁའ་པ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་རི་ལྟར་
 ཡིན་པ་ཐུགས་སུ་རྒྱུད་པའོ། །རི་སྟེང་པ་མཁའ་པ་ནི། ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་
 ཅད་རི་ལྟར་ཡོད་པ་ལྟར་མཁའ་པ་སྟེ། མདོར་ན་ཐུབ་པས་མ་མཁའ་པ་འཇམ་མ་
 གཟིགས་པ་གང་ཡང་མེད་པས་ན་ཡེ་ཤེས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཐ་

དང་པ་མེད་པར་མཁུན་པ་ནི། ལྷར་འདས་པའི་དུས་སུ་བྱོན་ཟིན་པ་དང་། མ་
འོངས་པ་ན་འབྱོན་པར་འགྱུར་བ་དང་། ད་ལྟར་བྱོགས་བཅུའི་ཁིང་མུ་མེད་པ་ན་
བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་སྐྱེ་ཆེ་དང་མཛད་པ་འཕྲིན་ལས་དང་ཁིང་ཁམས་ལ་
སོགས་པའི་བྱད་པར་རི་སྟེང་ཅིག་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་སྤྱིའི་ངོ་བོ་
མཉམ་པ་ཉིད་ཡིན་པས་ན། འདས་པ་དང་མ་བྱོན་པ་དང་ད་ལྟར་བྱུང་བའི་
སངས་རྒྱས་བཙུམ་ལྷན་འདས་རྣམས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་གནས་པ་ཞེས་བྱའོ། །
མཉམ་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་འདི་ལ་བཤད་པར་བྱ་བ་མང་དུ་སྒྲུབ་ན་ཡང་མ་སྟོས་སོ། །
མི་གནས་པའི་མཁུན་པ་ནི། མདོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། ཤེས་པས་སྤྱིད་ལ་མི་
གནས་ཤིང་། སྟིང་རྗེས་ཞི་ལ་མི་གནས་དང་། ཞེས་གསུངས་པ་ལྷར་མཁུན་
པ་དང་བཙུང་བ་མཐར་ཐུན་པས་སྤྱིད་ཞི་གཉིས་ཀའི་མཐའ་ལ་མི་གནས་པར་
ནམ་མཁའ་མ་ཟད་ཀྱི་བར་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་རྒྱན་མི་འཆད་དུ་མཛད་
པའོ། །དེའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུང་འདས་ལ་མི་གནས་པའི་ཐུང་ན་ལས་
འདས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཡང་དག་པ་ཉིད་ཀྱི་མཐའ་ལ་གནས་པ་ཞེས་བྱ་
བ་ནི། ཉན་ཐོས་ལྷར་ཞི་བའི་དབྱིངས་སུ་བཏང་སྟོམས་སུ་བཞུགས་པ་མ་ཡིན་
ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་སྟོས་པའི་མཐའ་བརྒྱད་དང་བུལ་བ་རང་
བཞིན་གྱིས་རྣམས་པར་དག་པའི་སྟེང་དུ་གློ་བུར་གྱི་དྲི་མ་མཐའ་དག་གིས་དབེན་
པའི་དག་པ་གཉིས་ལྷན་གྱི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ལ་ནམ་མཁའ་མ་ཟད་ཀྱི་བར་དུ་གཡོ་བ་
མེད་པར་བཞུགས་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་ཅེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དོན་
འདི་ནི་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་པར་དགའ་བའི་གནས་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟིང་
པོར་གྱུར་པ་ཞིག་སྟེ། མདོ་ལས། ཟབ་ཞི་སྟོས་བུལ་འོད་གསལ་འདུས་མ་

བྱས། བདུད་ཅི་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཤིག་ཁོ་བོས་རྟེན། །སྤུལ་བསྟན་གྲང་གོ་བར་མི་
 ལུས་པས། །མི་སྤྱོད་གསུམ་གྱི་ཆོལ་དུ་གནས་པར་བྱ། །ཞེས་དང་། ཉིང་རེ་འཛིན་
 རྒྱལ་པོ་ལས། སྤྱོད་མ་རྒྱུ་བུར་སྤྱི་གྲོག་འདྲ་ཞིང་། ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་རྒྱ་
 ཡི་རྒྱ་བ་བཞིན། །ཤི་ནས་འཛིག་རྟེན་པ་རོལ་འགོ་བ་ཡི། །སེམས་ཅན་གྱི་དང་
 ལས་སྦྱེས་པ་མི་དམིགས་གྲང་། །ལས་རྣམས་བྱས་པ་མེད་པར་མི་འགྱུར་རྟེ། །
 དཀར་ནག་རི་བཞིན་འབྲས་བུ་སྟོན་པར་བྱེད། །རིགས་པའི་རྒྱལ་གྱི་སྟོ་འདི་
 བཟང་པོ་སྟེ། །ཤུ་ཞིང་མཐོང་དཀར་རྒྱལ་བའི་སྟོན་ཡུལ་ཡིན། །ཞེས་དང་།
 འཕགས་པ་ཡུལ་འཁོར་སྟོང་གིས་ལུས་པ་ལས་གྲང་། སྟོང་བ་ཞི་བ་སྦྱེ་བ་མེད་
 པའི་རྒྱལ། །མི་ཤེས་པས་ནི་འགོ་བ་འབྱུངས་གྱུར་པ། །དེ་དག་ཐུགས་རྗེ་མངའ་
 བས་ཐབས་རྒྱལ་དང་། །རིགས་པ་བརྒྱ་དག་གིས་ནི་འཛུང་པར་མཛད། །ཅེས་
 ཀང་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །རྒྱལ་འདི་ནི་དཔེ་བསྟན་གསུམ་པ་ཅམ་དང་གང་བྱུང་གི་
 གཏམ་གྱིས་ཤེས་པར་ལུས་པ་མ་ཡིན་གྱི། རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་གིང་རྟ་ཆེན་པོ་
 གྲུ་རྒྱབ་ཡབ་སྐུས་གྱིས་ལེགས་པར་བཀྲལ་བའི་དྲི་མ་མེད་པའི་རིགས་པའི་
 ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་དགོས་ལ། དེ་ཡང་རྒྱད་ལྟན་མཁས་པའི་མན་ངག་ལ་
 རག་ལས་པས་སྒྲལ་བ་དང་ལྟན་པ་རྣམས་གྱིས་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁུན་པའི་
 གསུང་རབ་རིན་པོ་ཆེ་རྣམས་ལ་མཁས་པའི་མན་ངག་བརྟེན་ནས་ཐོས་བསམ་
 སྟོམ་གསུམ་གྱིས་འཇུག་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་དོན་བསྟུ་བ་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་གཟིགས་པའི་ས་
 ལ་བཞུགས་པ་སྟེ། འདི་དག་ནི་སངས་རྒྱས་བཙུམ་ལྟན་འདས་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་
 བའི་ཡོན་ཏན་ཡང་དག་པ་རྣམས་སོ། །ཞེས་བྱ་བ་འདིས་གོང་དུ་དེ་བཞིན་

གཤེགས་པའི་སྐྱ་ཆེ་པའི་ཡོན་ཏན་རྗེས་སྤྲོད་ཅིག་བཤད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་
 བསྐྱུས་ནས་བསྐྱུས་པ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་གཟིགས་པའི་ས་
 ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྐྱ་གསུམ་གྱི་གོ་འཕང་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པའི་བྱགས་རྒྱུད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རིས་བསྐྱུས་པ་སྐྱ་གསུམ་དུ་འདྲུ་བ་ཡིན་ནོ། །སྐྱ་
 གསུམ་ནི། རང་དོན་ཆོས་སྐྱ་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་སྐྱ་སྐྱལ་པའི་སྐྱ་རྣམས་སོ། །
 རང་དོན་ཆོས་སྐྱ་ལ། རོ་བོ་ཉིད་སྐྱ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱ་གཉིས། རོ་བོ་ཉིད་སྐྱ་
 བློ་དུ་གཉིས་དང་ལྷན་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བྱགས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་
 དམ་ཆོས་སྐྱ་ཡིན་ནོ། །ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱ་ལ་ལྷོག་པས་སྤྱོད། གོང་དུ་བཤད་པ་
 ལྟར། རི་ལྟ་བུ་དང་རི་སྟེང་པ་མཁའ་པའི་རྒྱལ་གཉིས་དང་། དབུ་མ་རིན་ཆེན་
 འབྲང་བ་ལས། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ས་གཞན་ཏེ། རྣམ་པ་ཀྱན་ཏུ་གཞལ་
 ཡས་པར། རྒྱ་ཆེ་དེ་ནི་སྟོབས་བརྟེན་དང་། ལྷན་པ་ཡིན་པ་ཙམ་ཞིག་བརྟེན། །
 དེ་ཡི་སྟོབས་ནི་རེ་རེ་ཡང་། །འགྲོ་བ་ཀྱན་བཞིན་དཔག་ཏུ་མེད། ཅེས་གསུངས་
 པ་ལྟར་སྟོབས་བརྟེན་རྒྱལ་རྣམས་ནི་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་ཅིང་། མེ་ཡོང་ལྟ་བུའི་
 ཡེ་ཤེས་ལ་སོགས་པ་ཡེ་ཤེས་བཞིའམ་ལྟར་བཤད་པའི་རྒྱལ་རྣམས་ནི་རྒྱུད་གྲ་
 མ་དང་གསེར་འབྲང་ནས་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐྱ་ནི།
 བཙུམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བསྐྱལ་པ་གངས་མེད་གསུམ་དུ་ཆོགས་བསགས་པ་
 མཐར་ཕྱིན་ནས། ས་བརྟུ་རྒྱུན་གྱི་ཐ་མ་ལ་གནས་གཙང་མ་ལྟའི་སྟེང་ན་འོག་
 མེན་སྐྱག་པོ་བཀོད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཞིང་ཁམས་ཡོད་པས་ཞིང་དེར་བྱོགས་
 བརྟེན་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འོད་ཟེར་ཆེན་པོའི་དབང་བསྐྱར་བ་བརྟེན་
 ཤིང་། ས་བརྟུ་མཐར་ཕྱིན་ནས་རྩོ་རྩོ་བུའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱིས་གཉིས་སྤྲོད་

འབྲུལ་བའི་བག་ཆགས་མ་ལུས་པ་བཅོམ་ནས། བྱགས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱར་གྱུར་པ་
 དང་དུས་མཉམ་དུ་སྐྱུ་མཚན་དང་དཔེ་བྱད་ཀྱིས་སྒྲིས་པའི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱར་
 བཞེངས་ཏེ་འཁོར་བ་རི་མིད་གནས་ཀྱི་བར་འབྱུང་བ་མེད་པར་བཞུགས་པ་དེ་
 ཡིན་ནོ། །ཡོངས་སྐྱུ་དེ་ནི་ངེས་པ་ལྟ་དང་ལྟན་ཏེ། ངེས་པ་ལྟ་ནི། གནས་ངེས་པ་
 འོག་མིན་ཁོ་ནར་བཞུགས། འཁོར་ངེས་པ་སར་གནས་ཀྱི་བྱར་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་འབའ་ཞིག་གིས་བསྐྱོད། ཡོངས་སྐྱུ་དེས་པ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་འབའ་
 ཞིག་ལ་ཡོངས་སྐྱུ་དུ། དུས་ངེས་པ་འཁོར་བ་རི་མིད་མ་སྟོང་གི་བར་དུ་བཞུགས།
 རོ་བོ་ངེས་པ་མཚན་དཔེ་གསལ་རྫོགས་ཀྱིས་སྒྲིས་པ་ནུམས་ལ་བཤད་དོ། །དེ་
 ལ་མཚན་དཔེས་སྒྲིས་པ་ནི་མཆོག་གི་སྐྱལ་སྐྱུ་ལ་ཡང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཡོད་
 དོ། །སྐྱལ་བའི་སྐྱུ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། བཟོ་བོ་སྐྱལ་སྐྱུ། སྐྱེ་བ་སྐྱལ་སྐྱུ།
 མཆོག་གི་སྐྱལ་སྐྱུ་གསུམ་མོ། །བཟོ་བོ་སྐྱལ་སྐྱུ་ནི། དྲི་ཟའི་རྒྱལ་པོ་རབ་དགའ་
 འདུལ་བའི་ཕྱིར་དྲི་ཟར་སྐྱལ་བ་ལྟ་བུའོ། །སྐྱེ་བ་སྐྱལ་སྐྱུ་ནི། ལྷའི་བྱ་དམ་པ་
 ཏོག་དཀར་ལྟ་བུའོ། །མཆོག་གི་སྐྱལ་སྐྱུ་ནི། གཟིགས་པ་ལྟ་ལ་གཟིགས་ནས་
 གྲུང་པོ་ཆེར་སྐྱའི་རྣམ་པ་བསྐྱར་ནས། ལྷམས་སུ་ཞུགས་པ་དང་། སྐྱ་བལྟམས་
 པ་དང་། གཞིན་རུ་རོལ་ཅེད་དང་། གནས་གཙང་མའི་ལྟ་དང་ཐོགས་བཅུའི་
 སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བསྐྱལ་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དང་། ཡོ་དྲུག་ཏུ་དཀའ་བ་སྐྱད་པ་
 དང་། དཀའ་སྐྱད་ལས་བཞེངས་ནས་བ་མཆོག་སྟོང་གི་འོ་མ་ཉིང་ཁུར་བྱས་པ་
 གསོལ་བ་རྣམས་མཛད་ནས། ཨ་ཤད་ཐ་ཞེས་བྱ་བའི་བྱར་ཆུབ་ཀྱི་གིང་རྩ་བ་
 གསེར་གྱི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ། ལྷན་བཞུགས་འདུག་པ། ཡལ་ག་དང་ལོ་མ་རིན་པོ་
 ཆེ་སྟེ་བདུན་ལས་གྲུབ་པ། དྲི་ཞིམ་པོ་དང་འོད་བཟང་པོས་འཛིག་རྟེན་གྱི་

ཁམས་རྒྱུ་པར་འགོངས་པ། དགོས་འདོད་ཀྱན་འབྱུང་བས་ཡིད་བཞིན་གྱི་
 རོར་བྱ་དང་འབྲ་བ། ལྷམས་སུ་ཞུགས་པ་དང་མཉམ་དུ་ཅ་བ་ཚུགས་པ། སྐྱ་
 བལྟམས་པ་དང་མཉམ་དུ་ཁ་འབྲས་པ། བྱང་ཚུབ་པ་དང་མཉམ་དུ་སྤྲོད་པོ་རྒྱས་
 པ་དེའི་དྲུང་དུ་ཐུན་མོང་བ་ལྟར་ན་རྩ་དྲུང་བའི་སྤྲོད་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་
 རིན་པོ་ཆེའི་ཁྲིའི་སྤྲོད་དུ་སྒྲིལ་མོ་ཀྱང་བཅས་ནས་བདུད་བྱེ་བ་ལྷག་དྲུང་ལྷུང་
 བྱམས་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱིས་བདུལ་ནས་མདོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་
 པའི་སྐྱ་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་མཚན་བཟང་པོ་དང་དཔེ་བྱད་གྱིས་སྒྲིས་པ་
 གསེར་གྱི་ལྷན་པོ་ལ་ཉིན་བྱེད་བྱེད་པའི་མདངས་གྱིས་འཕྱུད་པ་ལྟ་བུའི་སྐྱ་དེ་ཡིན་
 བོ། །སྐྱ་དེ་ནི་སྟོབས་དང་མི་འཛིགས་པ་དང་མ་འདྲིས་པ་སོགས་ཡོན་ཏན་
 མཐའ་དག་རྫོགས་པ་ཞིག་གོ། །དེ་ལ་སྟོབས་བཅུ་ནི་གོང་དུ་བཤད་ཅིང་། མི་
 འཛིགས་པ་ནི་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། ཉོགས་པ་ཐུན་ཚོགས་སུ་དམ་བཅས་པ་ལ་མི་
 འཛིགས་པ་དང་། སྤངས་པ་ཐུན་ཚོགས་ལ་མི་འཛིགས་པ་དང་། བར་དུ་གཙོད་
 པའི་ཚོས་ལ་མི་འཛིགས་པ་དང་། དེས་པར་འབྱུང་བའི་ལམ་ལ་མི་འཛིགས་
 པའོ། །དེ་ཡང་རྒྱུད་སྤྱི་མ་ལས། ཚོས་ཀྱན་རྫོགས་པར་བྱང་ཚུབ་དང་། །གོགས་
 བྱི་འགོག་པར་བྱེད་པ་དང་། །ལམ་སྟོན་པ་དང་འགོག་སྟོན་ལ། །མི་འཛིགས་པ་
 བྱི་རྣམ་པ་བཞི། །ཞེས་དང་། རྗེ་སྤྱི་མས། བས་སྐོལ་གྲུང་པོ་དྲེགས་པའི་གྲུང་
 འགོམས་གིང་། །ལེགས་བཤད་སྐྱ་ཆེན་འཁོར་དབུས་བསྐྱགས་པ་ཡིས། །སྐྱ་བ་
 ངན་པའི་མ་སྐྱེས་མཐར་མཛད་པའི། །མི་འཛིགས་བཞི་ལྟར་མི་ཡིས་སང་གོ་
 བྱིད། །ཁེངས་པས་མཐོ་བའི་འཛིག་རྟེན་མེས་པོ་དང་། །ཉག་ཐུན་བདག་པོ་དགོ་
 སྤྲོད་བྲམ་ཟེ་སོགས། །གང་གིས་སྐྱ་བར་མ་ལུས་འཁོར་པོ་མཚོག་ །བསྐྱོར་བས་

འགྲོ་ལ་བུམས་པའི་མགོན་པོ་ཁྱོད། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། མ་འདྲེས་པ་ནི་
 བཙུག་དེ། སྟོད་པ་མ་འདྲེས་པ་དུག རྟོགས་པ་མ་འདྲེས་པ་དུག འཕྲིན་
 ལས་མ་འདྲེས་པ་གསུམ། ཡེ་ཤེས་མ་འདྲེས་པ་གསུམ་རྣམས་སོ། རྟེན་གཤིག་
 རིས་འཛིན་ཆོག་ཏུ་ཞིང་གོ་བདེ་བར་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་གསུངས་པ་ནི་
 འདི་ལྟར། སྐྱེད་པ་གསུང་ལ་འབྲུལ་པའི་མིང་ཡང་མེད། དྲན་པ་མ་ཉམས་ཏྲག་
 ཏུ་མཉམ་པར་བཞག། ཐེད་པ་འཛིན་པ་མ་བཞགས་བཏང་སྟོམས་གྱིས། རྟེན་
 བཟུང་གི་ཁྱོད་ཀྱི་སྟོད་པ་ཡོངས་སུ་དག འདུན་པ་དང་ནི་བཙུན་འབྲུས་དྲན་
 པ་དང་། རྟེན་འཛིན་ཤེས་རབ་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ལ། ཉམས་པའི་གོ་སྐབས་
 མ་ལུས་རིང་དུ་མཛད། རྟེན་ཁྱོད་ཀྱི་རྟོགས་པ་སྒྲ་ན་མེད། རྟེན་གསུམ་
 ཐམས་ཅད་ཆགས་ཐོགས་མེད་པར་མཁྱེན། སྐྱེད་པ་གསུང་གི་འཕྲིན་ལས་
 རྣམ་པར་དག སྐྱིད་པའི་ཕྱི་མཐའ་རི་སྐྱིད་འགྲོ་བའི་དོན། མཛད་པའི་ཁུང་
 གྱིས་དབྱེས་བཞེན་འབྲུག་པ་ཁྱོད། ཅེས་གང་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། འདི་དག་
 ཞིབ་ཏུ་ཤེས་པར་འདོད་ན་རྒྱུད་སྒྲ་ཙུ་འབྲུལ་དང་འགས་བཤད་གསེར་གྱི་
 འབྲེང་བ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། མི་འཛིགས་པ་དང་མ་འདྲེས་པའི་ཡོན་ཏན་
 འདི་དག་ནི། སྟོད་ལུལ་རན་པར་མཐུན་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། གསུང་རྣམ་པར་
 དག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་མདོ་རང་གི་ཆོག་ཟིན་ལ་ཡང་གསལ་བར་སྟངས་
 སྟེ། ཆོག་སོ་སོ་དང་བསྐྱེད་ནས་ཞིབ་ཏུ་བཤད་ན་ཏུ་ཅང་མངས་སུ་དོགས་པས་
 མ་བྲིས་སོ། ཁངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་རྒྱལ་དགེ་བའི་གཤེས་གཉེན་པོ་ཏྲ་
 པ་ཆེན་པོས་གསུངས་པ་ནི་བེའུ་བུམ་སྟོན་པོ་ལས། དེ་བས་དང་པོ་རྗེས་དྲན་
 བསམ་བྱ། རྟེན་ཡང་རྒྱུད་པ་འབྲས་བུའི་གནས་སྐབས། རྒྱུ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་

དཔའི་རྒྱུད་པ། །པ་འལ་བྱེད་དུག་ཇི་ལྟར་རྒྱུད་པས། །ཆོག་ས་གཉིས་ཇི་ལྟར་
བསགས་པ་ལོས་དུ། །འབྲས་བྱ་རང་དོན་གཞན་དོན་གཉིས་ལས། །རང་དོན་
སྤངས་པ་ཡེ་ཤེས་ལོས་ཡིན། །གཞན་དོན་བྱགས་རྗེའི་བྱེད་རྒྱུ་ལོས་ཡིན། །
དེ་ལྟར་ཡང་དང་ཡང་དུ་དུར་པས། །དེ་ཡི་ཡོན་ཏན་དག་ལ་ཡིད་ཆེས། །དེ་ཡང་
ཉིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལོས་གསུངས། །བྱེད་ལ་བསྒྲིལ་ལ་སོགས་པ་བཞིན། །དེ་
གྲུབ་ན་ནི་ཆོས་རྒྱལ་གྱི་འགྲུབ། །ཅེས་དང་། དེའི་དོན་བེད་བྱས་ཀྱི་འགྲུབ་
པ་ལྟ་འབྲི་སྒྲུང་པས་མཛད་པ་ལས། །དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མཐར་
བྱུག་པ་དེ་སངས་རྒྱས་ཁོ་ནའི་ངོ་གང་ཡིན། །ས་བརྩའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་
སྤྲོད་གསལ་གྱི་ཉི་མའི་ཆོད་ལས་མ་རྟོགས་པ་ཡིན་གསུངས། །འོ་ན་འུ་ཅག་གིས་
ཇི་ལྟར་རྟོགས་པར་བྱེད་སྒྲུལ་ན། །དེ་ས་བརྩའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཡོན་
ཏན་ལ་དབགས་ནས་ཤེས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། །དེའི་ཡོན་ཏན་རང་ཡང་སངས་
རྒྱས་དང་བྱེད་མེད་པ་ལྟ་བུ་ཡོད་དེ། །བཙུང་ལྟ་འདས་ཀྱིས་ས་བརྩའི་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའི་ཡོན་ཏན་གསུངས་པས་འཁོར་རྒྱལ་གྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་
ཏན་དང་བྱེད་པར་མེད་པར་རྟོགས་ནས་བྱེད་ཅི་ཡོད་ཞུས་པས། །ས་ཆེན་པོ་དང་
སེན་མོ་གང་གི་སའི་བྱེད་ཅམ་ཡོད་གསུངས་གསུང་། །ས་བརྩའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའི་ཡོན་ཏན་ཡང་ས་འོག་མ་འོག་མའི་ཡོན་ཏན་ལས་ཤེས་པར་བྱེད་པ་ཡིན།
དེ་ཡང་མོས་པས་རྒྱུད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཡོན་ཏན་ལ་དབགས་ནས་
ཤེས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། །དགེ་བཤེས་སྤྲུག་རུམ་པའི་ཞལ་ནས། །ངས་རྒྱུར་
ལམ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཡོན་ཏན་སངས་པ་ཞིག་བསྐྱུས་ན་
ཡང་། །བྱེད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་བྱེད་མི་བྱེད་པ་ཡིན་གསུངས། །འོ་

ན་རི་ལྟར་ཤེས་པར་བྱེད་ན། བརྒྱ་བྱིན་ཏམ་པུ་རའི་རྒྱུང་མ་དབྱངས་ལྟན་མ་ལ་
 མོགས་པ་དུག་གསུམ་མ་སྤངས་པ་འཛིག་རྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་ཡང་དེ་འདྲ་ན།
 བྱང་རྒྱལ་མེམས་དཔའི་ལྟ་ཅི་སྒྲོས་སྟམ་དུ་ཤེས་པར་བྱེད། བྱང་རྒྱལ་མེམས་
 དཔའི་ཡང་དེ་འདྲ་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལྟ་ཅི་སྒྲོས་སྟམ་དུ་ཤེས་པར་བྱས་ནས་
 ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་གསུངས། དེ་ཡང་འོ་སྒྲོལ་གྱིས་སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་
 དྲན་པ་བསྒོམ་བྱས་པས། ཉ་མ་དང་བྱིས་པའི་ཆོས་སུ་བྱེད་དེ། མདོ་བསྟན་
 བཅོས་ཐམས་ཅད་གྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གཅིག་པུ་སྟོན་བྱས་ཀྱང་
 འགལ་བ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཆོན་གཅིག་ནི་རྒྱ། ཆོན་གཅིག་ནི་ལམ། ཆོན་གཅིག་
 ་ནི་འབྲས་ལ། ཆོན་གཅིག་ནི་འཕྲིན་ལས། ཆོན་གཅིག་ནི་དེ་དག་གི་མི་མཐུན་
 རྟོགས་སྤང་བྱ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པས། དེ་ཐམས་ཅད་དེ་ལྟར་རང་གིས་
 བརྒྱལ་པར་རྟུས་པ་ནམས་རྒྱལ། མི་རྟུས་པ་ནམས་སྟོན་ལམ་གྱི་ཡུལ་དུ་བྱས་
 བས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ཅིས་ཀྱང་གལ་ཆེ་བ་ཡིན། སྤྱིར་དེ་ལྟར་ཡིན་ཡང་རང་
 ཅག་མེམས་པའི་དུས་ན་མང་ན་ཡང་མི་གོ། ཁྱུང་ན་ཡང་མི་གོ་བས། རྒྱའི་ཡོན་
 ཏན་དང་འབྲས་སུའི་ཡོན་ཏན་གཉིས་ཀྱི་རྒྱལ་དུ་བསམ་གསུངས། དེ་ལ་རྒྱའི་
 གནས་སྐབས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ནི་དང་པོ་མེམས་ཅན་མ་བཟོད་པས་སྟོན་འཇུག་
 གཉིས་ཀྱི་མེམས་བསྐྱེད་པས། པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དུག་གི་སྟོན་མོགས་གཉིས་
 རྗེས་པར་བྱ་ཞིང་། བསྟར་བའི་དངོས་པོ་བཞིས་མེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྟོན་
 པར་བྱེད་པ་སྟེ། མདོར་བསྟུས་ན་དེ་ལྟར་བྱ་ཞིག་ཡིན། དེ་ཡང་ཅི་ལྟར་བྱ་ཡིན་ན།
 འཕགས་པ་རོང་བཟང་གིས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བརྒྱ་ཅུ་བཅུ་བཞེན་པ་ལ།
 དེ་ནམས་ཀྱིས་ལ་ལས་ཡོན་ཏན་རི་ལྟར་བྱ་བསྟན། ལ་ལས་རི་ལྟར་བསྟན་ནས་

སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་དེ་ཐམས་ཅད་རྒྱའི་གནས་སྐབས་གྱི་ཡོན་ཏན་ཡིན་གསུངས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །འོ་ན་སངས་རྒྱས་གྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་བཤད་པར་རྣམས་པ་ཡིན་ནམ་སྟམ་ན། བདག་ཅག་ལྟ་བུ་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྤྱོ་བོ་དག་གིས་ནི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ལྟ་ཅི་སྟོས། རྒྱའི་བ་སྤྱིའི་ཁུང་གཅིག་གི་ཡོན་ཏན་ལས་བརྒྱམ་ན་ཡང་ཆ་ཅིམ་ཞིག་ཀྱང་བརྗོད་པར་མི་རྣམས་སོ། །དེར་མ་ཟད་ཆངས་པ་དང་བརྒྱ་བྱིན་དང་དབྱ་བཅོམ་པ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་རྒྱའི་བ་སྤྱི་གཅིག་གི་ཡོན་ཏན་ཀྱང་རྗོགས་པར་རྟོགས་པ་དང་བཤད་པར་རྣམས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེར་ཡང་མ་ཟད་ས་བརྩུ་ལ་གནས་པའི་རྒྱལ་སྤྱི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དག་གིས་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྒྱ་གསུང་བླགས་གྱི་གསང་པའི་གནས་རྣམས་ཤེས་པར་རྣམས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་ལས། ལྷེད་དང་ཕྱོགས་བཞི་མཚམས་གྱི་ཞིང་དེར་ནི། །བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་དེ་དག་གཞན་མ་ཡིན། །ཤུག་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཉིད་དུ་མཁས་པས་གཟུང་། །སྟོན་ཆོ་བསྐལ་པ་དབག་མེད་བགྱང་འདས་ན། །བདེ་བ་ཅན་ལྟར་དག་པའི་ཞིང་ཁམས་སུ། །དབང་པོའི་དོག་ཅས་བྱ་བའི་སངས་རྒྱས་བྱུང་། །དེ་ཡང་ཤུག་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་འདི་ཡིན་ཏེ། །སངས་རྒྱས་རྣམས་གྱི་ཡོན་ཏན་བསམ་མི་བྱེད། །ཅེས་དང་། རྒྱ་མཚོ་དབག་ཆད་བརྒྱ་སྟོང་རྒྱས་གང་བ། །ཁ་ཏས་བཏུང་དུ་རུང་བར་ཁ་ད་ཆད། །བསྐྱའི་ལོ་མས་ཁེབས་ལ་མི་ཞིག་གིས། །རྒྱུད་གི་བྱགས་ལས་དྲག་པའི་གིང་རྟ་བྱངས། །མཚོ་ནང་དེ་ནས་སྤྱལ་གྱིས་སྐད་ཅིག་དེར། །གིང་རྟ་དེ་ལ་ལན་བརྒྱ་བསྐྱར་བར་འགྱུར། །དེ་ཡིས་ལན་ཅིག་བསྐྱར་བའི་སྐད་ཅིག་ལ། །ཀྱན་དགའ་བོས་ནི་ཆོས་རྣམ་བརྩུ་སྟོན་ཅིང་། །དོན་ཡང་གོ་བྱེད་དེ་ཡི་ཆོག་གཅིག་ལ། །རང་རྒྱལ་རྣམས་

གྲིས་དམ་ཚེས་གངས་མེད་སྟོན། །རང་རྒྱལ་ཚིག་གཅིག་སྒྲ་བའི་སྐད་ཅིག་ལ། །
 བྱང་རྩབ་སེམས་དབས་གངས་མེད་ཚེས་སྟོན་ཅིང་། །དོན་ཡང་གོ་བྱེད་དེ་ཡི་
 ཚིག་གཅིག་ལ། །མོ་འུ་འགལ་གྲིས་བརྒྱད་ཁྲི་ཞིང་ཁམས་འདལ། །དེ་ལྟའི་
 འགྲོས་གྲིས་ཕྱོགས་བརྩུར་ངལ་མི་གསོ། །ཉིན་མཚན་བདུན་བདུན་ཕྱིན་པའི་རྒྱ་
 ཁྱོན་ཏེ། །རྩོ་སྐགས་མེད་ཅིང་མཐོ་དམའ་མེད་པ་ལ། །ར་བས་བསྐྱར་ཏེ་ཡུངས་
 འབྱས་བྱར་བྱར་བཀའ། །ཡུངས་འབྱ་དེ་བས་ཆེས་མང་འཛིག་རྟེན་ན། །བྱང་
 རྩབ་ལ་བཞུགས་སངས་རྒྱས་གྲིས་གཟིགས་གིང་། །དེ་བས་ཆེས་མང་སྤྱད་པ་
 སྟོད་པ་དང་། །ཆེས་མང་དགའ་ལྡན་སྤྱེ་ཞིང་ཆེས་མང་བ། །དགའ་ལྡན་གནས་
 གིང་ཆེས་མང་འཛིག་རྟེན་ན། །དགའ་ལྡན་འཆི་འཕོ་ཆེས་མང་མངལ་དུ་
 འཇུག། །མངལ་ནས་འབྱུང་དང་གཞོན་ཅུ་རྩེད་དང་། །རབ་བྱུང་དཀའ་སྤྱད་
 བྱང་རྩབ་སྟིང་པོར་གཤེགས། །དེ་ལ་ལྟ་དང་དེ་ལ་སྐྱར་བ་བྱེད། །དེ་ལ་འདུག་
 དང་བྱང་རྩབ་གིང་དུང་འདུག། །མདོན་པར་འཛང་རྒྱ་མདོན་པར་སངས་རྒྱས་
 དང་། །འཁོར་ལོ་བསྐྱར་དང་ལྷ་རན་འདལ་བ་སྟོན། །བཙུ་གསུམ་པོ་ལ་སྤར་
 བཞིན་སྤྱར་བ་སྟེ། །ཡུངས་འབྱ་དེ་བས་ཆེས་མང་འཛིག་རྟེན་ན། །སངས་རྒྱས་
 ལྷ་རན་འདལ་བར་སྟོན་པ་གཟིགས། །དེ་དག་ཀུན་གྱི་མཚན་མཐུན་གདུང་
 མཐུན་བ། །ཤ་སྟག་ཡིན་ན་ཐ་དད་ལྟ་ཅི་སྟོས། །དེ་ལྟར་དབག་མེད་གངས་མེད་
 གཟིགས་མོད་ཀྱི། །གཞུང་གི་བྱེད་མ་ཇི་སྟེད་དང་། །དེ་ལས་བྱེད་མ་འབྱུ་
 གཅིག་ཇི་ལྟ་བས། །སངས་རྒྱས་མེད་དང་བྱང་སེམས་མེད་པ་ཡི། །འཛིག་རྟེན་
 ཁམས་དང་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཡོད། །འཛིག་རྟེན་ཁམས་གྱི་དེ་འདྲར་
 རིག་པར་བྱ། །མོ་འུ་འགལ་གྲིས་སངས་རྒྱས་ཞིང་གཅིག་ནི། །འདས་པའི་སྐད་

ཅིག་གཅིག་གི་དུས་ཉིད་ལ། ཁམ་མཁའི་ཁམས་ཀྱི་མཐས་གཏུགས་འཛིག་
 རྟེན་ཁམས། བསྐྱལ་བ་འབུམ་དུའང་བགང་བར་དགའ་བ་ཡི། འཛིག་རྟེན་
 ཁམས་རེ་རེ་དང་གྲིང་རེ་དང་། སྒྲ་ཡི་ཁྱོན་ཙམ་བ་སྒྲའི་ཁྱད་ཙམ་རེ། མཛད་
 བ་བཅུ་གཉིས་དམ་ཚོས་རྒྱབ་པའི་བར། སྐད་ཅིག་དེ་ལ་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་
 རྟོན། བྱོན་པ་བཅུ་ཀྱན་ཏུ་སྒྲ་ཡི་ཁྱོན་ཙམ་རེ། དུས་གསུམ་གསལ་པའི་
 རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི། འཁོར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱ་མཚོ་ཐམས་ཅད་དང་། འཁོར་གྱི་
 ཡོན་ཏན་བཀོད་པ་ཇི་སྟེད་དང་། འགྲོ་བ་ཀྱན་གྱི་བཀོད་པ་ཇི་སྟེད་
 ཀྱན། རྣམ་པར་མི་རྟོག་བཞིན་དུ་ཅིག་ཅར་རྟོན། ཇི་ཙམ་ཞིག་གི་ཆོ་འཕྲུལ་
 བསྟན་གྱུར་ཀྱང་། ཇི་བཞིན་གསལ་པའི་རྒྱ་འཕྲུལ་བརྒྱ་ཆ་དང་། རྟོར་ཆ་
 འབུམ་ཆ་གངས་དང་བགང་བ་དང་། ཇི་ཙམ་བྱོན་པ་ཙམ་ཞིག་ཀྱང་བསྟན་མ་
 ཡིན། ཞེས་དང་། འཇུག་པ་ལས། སྤྱིན་གང་ཇི་ཙམ་དེ་དག་ལ་སྤུལ་བ། ཇི་ནི་
 མ་ལུས་སྒྲ་གཅིག་ལ་རྟོན་མཛད། ཇི་བཞིན་རྒྱལ་བའི་ཐམས་ཅད་བཅོན་ཉིད་
 འཛིན་དང་། ཤེས་རབ་སྟོན་ཆོ་སྒྲུང་གྱི་གནས་སྐབས་གང་། མ་ཚད་མེད་དེ་
 དག་ཉིད་སྟོན་པ་ཀྱན། སྒྲ་ཡི་བ་སྒྲའི་ཁྱད་བྱར་གསལ་བར་རྟོན། སངས་རྒྱལ་
 གང་དག་འདས་དང་འབྱུང་འབྱུར་གང་། གང་དག་ད་ལྟར་ནམ་མཁའི་མཐར་
 ཐུག་པར། གངས་མཐོན་ཚོས་རྟོན་སྤྱད་པ་སྤུལ་གྱིས་བཟུང་བའི། འགྲོ་
 དབུགས་འབྱིན་ཞིང་འཛིག་རྟེན་བཞུགས་པ་དང་། ཇི་ཙམ་བྱོན་པ་བཟུང་བྱང་
 རྒྱལ་སྟེང་པོའི་བར། ཇི་དག་སྟོན་ཀྱན་དངོས་རྣམས་མིག་འཕྲུལ་གྱི། རང་
 བཞིན་མཐུན་ནས་བདག་གཞན་བ་སྒྲ་ཡི། ཁྱད་བྱར་དུས་གཅིག་ལ་ནི་གསལ་
 བར་རྟོན། ཇི་བཞིན་དུས་གསུམ་བྱང་རྒྱལ་སྟེང་དཔལ་དང་། རང་རྒྱལ་

འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་མ་ལུས་ཀྱི། ཁྱོད་དང་དེ་ལྷག་སྐྱེ་བོའི་གནས་སྐབས་
 བློ། །ཐམས་ཅད་པ་སྤྱི་ཁྱད་བུར་གཅིག་ཆོ་སྟོན། །དག་པ་འདི་ནི་བཞེད་པ་
 འཇུག་པ་ཡིས། །རྒྱལ་གཅིག་ཡུལ་ལ་མཁའ་གཏུགས་འཛིག་རྟེན་དང་། །
 འཛིག་རྟེན་མཐའ་ཡས་སྤྱགས་ཁྱབ་རྒྱལ་སྟོན་མོད། །རྒྱལ་རགས་མི་འགྱུར་
 འཛིག་རྟེན་པ་མི་འགྱུར། །ནམ་རྟོག་མི་མངའ་ཁྱོད་ཀྱིས་སྤྱི་མཐའི་བར། །
 སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་སྐྱོད་སྒྲ་ཆོགས། །རི་སྟེང་སྟོན་པ་དེ་སྟེང་འཛམ་བུ་གླིང་། །
 མ་ལུས་རྒྱལ་གང་དེ་སྟེང་ལ་གྲངས་མེད། །ཅེས་པ་དང་། །རྩེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
 པས། ཁྱོད་ཀྱི་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་གསང་བ་ཡི། །ཚུལ་འདི་རྒྱལ་གསུང་རང་རྒྱལ་
 ཉན་ཐོས་ཀྱིས། །རི་ཙམ་བརྟགས་ཀྱང་སྟོ་ཡི་ཡུལ་མིན་ན། །ཆོངས་དང་དབང་
 བོ་སྟོགས་ཀྱིས་སྟོས་ཅི་འཆོལ། །མཁའ་ལྗིང་དབང་བོས་མཁའ་ལ་བགྱོད་
 བགྱོད་ནས། །ནམ་ཞིག་རང་སྟོབས་བྱི་བས་ལྷོག་འགྱུར་གྱི། །ནམ་མཁའ་ཟད་
 པས་ལྷོག་པར་མི་འགྱུར་བཞིན། ཁྱོད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའང་དེ་ལྟ་
 ལགས། །ཞེས་དང་། །བསྟོད་ནམས་ཆོགས་རབ་རབ་འབྱམས་རྒྱ་ལས་འབྱུངས་
 པའི་སྐྱེ་མཆོག་མཆོག་ཏུ་མཛེས་པ་ཁྱོད་ཀྱི་སྐྱེ། །ནམ་མཁའི་མཐས་གཏུགས་
 གཏུགས་པ་མེད་པའི་ཞིང་མཆོག་ཀུན་དུ་ཁྱེད་འགྲོ་ལ་མིག་འཕྲུལ་བཞིན། །
 ལ་ལར་བལྟས་ཞིང་ཞིང་གཞན་དུ་ཡང་བྱང་ཆུབ་ཆུལ་སྟོན་སྟོན་པ་ཁྱོད་ཀྱི་སྐྱེ་ཡི་
 བློ། །བཀོད་པ་མཆོག་འདི་འདི་དང་གཞན་དུ་མ་ལུས་འགྲོ་ཀུན་མཁྱེན་གྱིར་
 ཀྱང་བརྗོད་མི་ལུས། །ཞེས་གང་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །འོ་ན་ཡོན་ཏན་ཐམས་
 ཅད་བརྗོད་པར་མི་ལུས་ན་འདིར་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་ངལ་བས་ཅི་བྱ་སྟུམ་ན།
 རང་སྟོབས་ཀྱིས་བརྗོད་པར་མི་ལུས་ཀྱང་རྒྱལ་པ་རང་ཉིད་ཀྱིས་གསུལ་བྱ་

ནམས་ལ་ཐུགས་བརྩེ་བས་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་གྱི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པ་ནམས་རང་གི་བསོད་ནམས་འཕེལ་བའི་ཕྱིར་བཟུང་ཞིང་བཟུངས་པ་ལ་ཕན་ཡོན་མཐའ་ཡས་པར་གསུངས་པས་སྒྲིན་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། བྱང་རྒྱལ་དོན་དུ་རང་བྱུང་འགྱུར་བྱ་ཞེས། བོག་མར་བྱང་རྒྱལ་སེམས་སྒྲིས་གྱུར་པ་ཡི། ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའང་མཐའ་ཡས་དཔག་དུ་མེད། །མཚུངས་མེད་གྱིས་གྲང་ཡོངས་སུ་བརྗོད་མི་སྲོད། །པ་རོལ་བྱིན་དང་ས་ཡི་ཡོན་ཏན་ནམས། །བསྐྱལ་པ་མང་པོས་སྲོད་པ་ཅི་སྒྲོས་དེ། །བྱོགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱིས་དེ་དག་གི་ཡོན་ཏན་རྒྱ་པོ་ཟད་པས་མཛད་མི་སྲོད། །ཅིས་དང་། སེམས་ཅན་ནམས་ལ་ཉིན་རེ་བཞིན། །བསྐྱལ་པ་གཞུང་ཁྲི་མ་སྟེད། །ལྟ་ཡི་ཟས་གོས་བྱིན་པ་བས། །དགེ་བསྟེན་གཅིག་ལ་ཟན་གཅིག་བྱིན། །དེ་བས་བསོད་ནམས་གངས་མེད་བསྟེད། །དགེ་སྲོང་དད་པའི་རྗེས་འབྲང་དང་། །རྒྱན་ཞུགས་ཕྱིར་འོང་མི་འོང་། །དག་བཅོམ་རང་རྒྱལ་བར་དུ་སྐྱར། །ལ་ལས་ཐུགས་བརྩེའི་རྒྱལ་སྟེད་གྱི། །རང་རྒྱལ་ནམས་ལ་ཉིན་རེ་བཞིན། །བསྐྱལ་པ་གཞུང་ཁྲི་མ་སྟེད། །ལྟ་ཡི་ཟས་གོས་བྱིན་པ་བས། །གང་གིས་སངས་རྒྱས་སྐྱ་ཐོས་སམ། །སངས་རྒྱས་སྐྱ་གཞུགས་བྱིས་པའམ། །འཛིན་པ་ལས་བྱས་མཐོང་བ་ཡང་། །དེ་བས་བསོད་ནམས་ཆེས་ལྷག་ན། །སྐྱ་མཐོང་ཐལ་མོ་སྐྱར་བ་འམ། །བསྐྱུགས་པ་ཆོག་གཅིག་ཅམ་བརྗོད་དམ། །མཆོད་པ་བྱེད་པ་ལྟ་ཅི་སྒྲོས། །གང་གིས་སངས་རྒྱས་མཆོན་བཟུང་སྟེ། །ཡིད་ཆེས་མོས་ཤིང་མི་སྲོང་ན། །ཞིང་བཅུ་རིན་པོ་ཆེ་ཡིས་བཀའ་། །སངས་རྒྱས་ནམས་ལ་ཉིན་རེ་བཞིན། །བསྐྱལ་པ་གཞུང་ཁྲི་མ་སྟེད་དུ། །ཐུལ་བའི་དགེ་བས་དཔེར་མི་ཐོད། །གཞན་ཡང་མཆོན་ཅམ་བཟུང་བ་ལའང་། །ཆོ་འདི་ཉིད་དང་ཕྱི་མར་ཡང་། །

གྱིས་བསྐྱབས་པ་དང་རྗེས་སུ་གནང་བ་བྱིན་པ་རྣམས་ནི་བཀའ་ཁྲིའི་ཁོངས་སུ་
གཏོགས་ཏེ། ཤེས་རབ་སྒྲིང་པོའི་མདོ་དང་འཕགས་པ་རབ་འབྱེར་གྱིས་ཤེར་
བྱིན་ལས་བརྒྱམས་ཏེ་འདོད་གཞུགས་ཀྱི་ལྷའི་བྱ་མང་པོ་ལ་གདམས་པ་བརྟན་
པ་ལྟ་བུའོ། །སྟོན་པ་བྱ་ངན་ལས་འདས་རྗེས་སུ་ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་རྣམས་གྱིས་
བརྟན་བཅོས་རི་སྟེད་ཅིག་མཛད་པ་ཐམས་ཅད་ནི་བཀའ་ཁྲི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བ་
ཤ་སྟག་ཡིན་ཅོ། །དོན་འདི་ལ་དགོངས་ནས་ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་སྟེད་པ་ལས།
རྒྱལ་པའི་ཉན་ཐོས་པ་དག་རི་སྟེད་ཆོས་སྟོན་དང་། །འཆང་དང་རིགས་པ་དག་
དང་ལྷན་པར་བཞུགས་པ་དང་། །མཆོག་འཕགས་བདེ་བ་བྱེད་དང་དེ་ཡི་འབྲས་
ཐོབ་པ། །དེ་དག་ཀྱང་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྒྲིམ་བུའི་མཐུ། །ཅི་བྱར་ཞེན་
རྒྱལ་བས་ཆོས་རྒྱལ་གང་བརྟན་པ། །དེ་ལ་མི་མཆོག་སྟོབ་མར་བཅས་པས་
མདོན་བསྐྱབས་ཤིང་། །མདོན་སུམ་བྱས་ནས་བསྐྱབ་པ་རི་བཞིན་སྟོན་བྱེད་
དེ། །སངས་རྒྱས་མཐུས་བྱེད་རང་གི་སྟོབས་ཀྱི་མཐུས་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་
སོ། །འདིར་དམ་པ་ནི་སངས་རྒྱས་དང་། ཆོས་ནི་དེས་ལེགས་པར་བཤད་པ་ལ་
བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། ལམ་རིན་ཆེན་མོ་ལས། དམ་པའི་ཆོས་ཉན་པ་དང་རྒྱལ་བཞིན་
ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི། དམ་པ་སངས་རྒྱས་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཉན་ཐོས་གྱིས་
བཤད་པའི་ཆོས་མདོ་སྟེ་ལ་སོགས་པ་ཅི་འོས་སུ་ཉན་ཅིང་གང་ཡིད་ལ་བྱས་ན་
ཉན་མོངས་པ་སྒྲོག་པའི་དམིགས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པས་
སོ། །ཆོས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་བཤད་རིགས་པ་ལས། ཉན་མོངས་དབྱ་རྣམས་མ་
ལུས་འཆོས་པ་དང་། །རང་འགྲོའི་སྤྱིད་ལས་སྟོབ་པ་གང་ཡིན་པ། །འཆོས་སྟོབ་
ཡོན་ཏན་བྱིར་ན་བརྟན་བཅོས་ཏེ། །གཉིས་པོ་འདི་དག་གཞན་གྱི་ལུགས་ལ་

མིད། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་འཛིན་སྐྱོབ་གྱི་ཡོན་ཏན་གཉིས་དང་ལྟན་པ་སྟེ།
 འདི་ནི་ཚོས་གྱི་སྒྲིབ་དོད་རྒྱུ་ཞེས་པ་ལ་ངེས་ཚིག་གི་བཤད་པ་མཛད་པའི་དོན་
 བོ། །དམ་པའི་ཚོས་དེ་ལ་དབྱེ་ན་ལུང་གི་ཚོས་དང་། རྟོགས་པའི་ཚོས་གཉིས་སུ་
 ཡོད་དེ། མཛོད་ལས། རྟོན་པའི་དམ་ཚོས་རྣམ་གཉིས་ཏེ། ལུང་དང་རྟོགས་
 པའི་བདག་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །ལུང་གི་ཚོས་རི་ལྟར་བྱུང་རྒྱལ་ནི།
 རྟོན་པ་མཛོན་པར་རྟོགས་པར་སངས་རྒྱས་པའི་རྒྱལ་བསྟན་ནས་བདུན་པའི་
 བདུན་གྱི་རིང་ཐ་མལ་པའི་སྒྲིབ་དོར་ཚོས་མི་གསུང་བར་བྱང་རྒྱལ་གྱི་ཤིང་བྱུང་
 ཏུ་བཞུགས་པ་དང་། རྟོན་གསུམ་གྱི་རྟོན་ཆེན་པོའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ལ་
 རྒྱང་རིང་ཏུ་འཆག་པར་མཛད་ནས། ཟབ་ཞི་སྦྱོས་བྲལ་འོད་གསལ་འདུས་མ་
 བྱས། །བདུད་ཅི་ལྟ་བུའི་ཚོས་ཤིག་ཁོ་བོས་རྟེད། །སུ་ལ་བསྟན་ཀྱང་གོ་བར་མི་
 རུས་པས། །མི་སྦྱ་ནགས་གྱི་ཚལ་ཏུ་གནས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་ནས་ཚོས་
 གསུང་བ་མི་དབྱེས་པ་ལྟར་མཛད་པ་ན། རྟོགས་བརྩའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་
 གྱིས་བསྐྱལ་ཞིང་། མི་མཛད་གྱི་བདག་པོ་ཆངས་པས་གསེར་གྱི་འཁོར་ལོ་
 ཕྱི་བས་རྟོན་དང་ལྟན་པ་སུལ་ནས། ཚོས་གྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བར་ནན་གྱིས་
 གསོལ་བ་བཏབ་པ་ན་དུས་ལ་བབ་པར་མཐུན་ནས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ཏེ། ལྷ་ར་
 རྒྱ་སི་དྲང་སོང་སྦྱ་བ་རི་དྲགས་གྱི་ནགས་སུ་གོ་ལུ་དི་ཅུ་སོགས་ལྟ་སྟེ་རྣམས་དང་
 ལྟའི་སྒྲས་པོ་བརྒྱད་ཁྱི་ཅུ་ལ་བཀའ་དང་པོ་བདེན་པ་བཞིའི་ཚོས་འཁོར་
 བསྐྱོར། དེ་ནས་རིམ་གྱིས་ཡུལ་སྤྱོ་ཆོགས་དང་། སུམ་ཅུ་ཅུ་གསུམ་ལ་སོགས་པ་
 ལྟའི་གནས་དང་། ཡུའི་གནས་ལ་སོགས་པ་གནས་དུ་མར་ཚོས་གྱི་འཁོར་ལོ་
 བསམ་ལས་འདས་པ་བསྐྱོར་རོ། །འདི་དག་གི་བྱུང་རྒྱལ་ཞིབ་པར་ནི་མདོ་སྟེ་

རིན་པོ་ཆེ་རྒྱམས་དང་། སྒོན་གྱི་མཁས་པ་དག་གིས་ཆོས་འབྱུང་གི་ཡི་གེ་ཞིབ་ཏུ་
 གྲིས་པ་དག་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཆོས་གྱི་འཁོར་ལོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐེག་པ་
 དམན་པའི་ལུགས་ལ་མངོན་པ་མཛོད་ནས་བཤད་པ་ལྟར་མཐོང་ལམ་ལ་འདོད་
 ལ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པ་རྒྱམས་ནི་ཡུང་དང་རྟོགས་པ་གཉིས་ཀ་ལ་ཆོས་འཁོར་དུ་
 བྱེད་དོ། །འཁོར་ལོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི། འཁོར་ལོ་དང་ཆོས་མཚུངས་པས་ན་དེ་
 ལྟར་བརྗོད་དོ། །འདི་ལ་བཤད་པར་བྱ་བ་མང་དུ་སྒྲུང་ན་ཡང་མ་སྒྲིམ་སོ། །དེ་
 ལྟར་བྱུང་བས་ཆོས་གྱི་ཡུང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་དང་བཞི་སྟོང་བཀའ་སྤྱལ་བ་ནི་གཤལ་
 བྱའི་ཉོན་མོངས་འཛོམས་པའི་ཐབས་འབའ་ཞིག་ཏུ་གསུངས་ཏེ། འདོད་ཆགས་
 ལ་སྒྱུད་པའི་གཉེན་པོར་ཆོས་གྱི་ཡུང་པོ་ནི་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་། ཞེ་སྤང་གི་གཉེན་པོར་
 ཉི་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་། གཏི་ལྷག་གི་གཉེན་པོར་ནི་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་། དུག་གསུམ་ཆ་
 མཉམ་པའི་གཉེན་པོར་ནི་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་སྟེ། ཉོན་མོངས་པ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་
 གི་གཉེན་པོར་ཆོས་གྱི་ཡུང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་གསུངས་སོ། །ཆོས་གྱི་ཡུང་པོ་
 རེའི་ཆད་ནི། ཐེག་པ་བྱུན་མོང་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཆོས་ཡུང་རེ་ལ་སྒྲི་ཀ་སྟོང་
 ལྷག་རེའི་ཆད་དུ་བཤད་པ་ཡང་ཡོད་ལ། ཉོན་མོངས་སྟེ་རེའི་གཉེན་པོ་ཆ་ཆད་
 རེ་སྟོན་པ་ལ་ཆོས་ཡུང་རེའི་ཆད་དུ་བཤད་པ་འང་ཡོད་དོ། །ཐེག་ཆེན་བྱུན་མོང་
 མ་ཡིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་གྲང་པོ་ཆེ་ས་ལ་རབ་བརྟན་གྱིས་རི་ཙམ་ཐེག་པའི་
 ལྷག་ཆས་ནི་ཆོས་གྱི་ཡུང་པོ་གཅིག་འབྲི་རུས་པར་གསུངས་ལ། དེ་ལྟར་ན་ཆོས་
 ཡུང་གཅིག་གི་ཆད་ཀྱང་བསམ་ལས་འདས་སོ། །འོ་ན་བྱུང་བས་ཞིང་འདིར་ལོ་
 བརྒྱད་ཏུ་ཙམ་ལས་མ་བཞུགས་པས་ཆོས་ཡུང་དེ་ཙམ་རི་ལྟར་གསུང་རུས་སྟམ་
 བ། རྗེ་བླ་མས། དེ་ཆོ་ཉེ་བར་གནས་ལ་ཏ་ཅང་ཆེ་བར་མི་སྒྲུང་རེད་ན་གནས་ལ་

རྒྱུ་མེན་པས། །སྤྱོད་ཆོག་ཆོན་དང་ཕྱད་པའི་ཤེལ་བཞིན་གྲངས་མེད་གསུལ་
 བུའི་རང་རང་སྐད་དང་མཐུན་པར་ནི། །སྤྱི་གཙུག་མཛོད་སྤྱི་མགྱིན་པ་ལ་
 སོགས་ཁྱོད་སྤྱི་ཆ་ཤས་ཀྱི་ནས་འབྱུང་བར་རབ་སྟོན་གྱིང་། །དེ་དག་ཀྱི་ལ་
 རྟོག་པ་ཉེར་ཞི་འདི་ནི་ནམ་མཁས་ཆངས་དབྱངས་སྟོག་ན་མཚོན་པར་བྱས། །
 ཞེས་གང་གསུངས་པ་ལྟར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་གི་གསང་བ་བསམ་
 གྱིས་མི་བྱབ་པ་ཡིན་པས་ཞལ་གཅིག་ཤུ་ནས་གསུང་དགོས་པའི་རེས་པ་མེད་
 ཅིང་། དབུའི་གཙུག་ཏོར་སོགས་སྤྱི་ཆ་ཤས་ཐམས་ཅད་ནས་ཆོས་ཀྱི་དབྱངས་
 འབྱུང་བ་དང་། སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་སྟོབས་མ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་སྟོན་
 པར་མཛོད་པས་ན་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་ཡིན་ནོ། །འཛམ་བུའི་སྤྱི་འདི་ན་
 ཆོས་དེ་ཙམ་མི་སྤྱང་ན་ཆོས་ཕུང་རྒྱ་ཆེན་པོ་དེ་དག་གང་ན་མཆིས་སྟམ་ན། སྟོབ་
 སྤྱི་ལས། བསྟན་པ་རེན་ཆེན་མཆོག་ལྟར་བཟང་ལ་འཕལ་མེད་པ། རྣམ་པར་
 དག་ཚུལ་གང་ཡིན་སྤྱི་མགོའི་གདེངས་ཀ་ཅན། ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་གཙུག་གི་
 རྒྱན་བཞིན་གྲུས་མཐོས་ནས། །ས་ཡི་གཏིང་ན་གནས་པའི་རབ་རིབ་སེལ་བར་
 མཛད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྤྱི་ཆ་ཕྱུ་ཕྱུ་ཆ་གསུམ་སོགས་ལྟ་གནས་རྣམས་དང་།
 སྤྱི་འགཞན་དང་སྤྱི་ཕྱད་དག་དང་། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གཞན་དག་དང་།
 བལ་ཆེ་བ་ནི་སྤྱི་རྣམས་ཀྱི་གནས་ན་ཡོད་པར་གསུངས་སོ། །ཆོས་ཕུང་བརྒྱད་ཁྱི་
 བཞི་སྟོང་པོ་དེ་ཡང་བསྟན་ན་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་སུ་འདུ་སྟེ། འདི་
 ལྟར། མདོའི་སྟེ་དང་། དབྱངས་ཀྱིས་བསྟན་པ་དང་། ལུང་བྱ་བསྟན་པ་དང་།
 ཆོགས་སུ་བཅད་པ་དང་། ཆེད་བྱ་བཛོད་པའི་སྟེ་དང་། སྤྱི་གཞི་དང་། རྟོགས་
 བཛོད་དང་། དེ་ལྟ་བུ་བྱུང་དང་། སྤྱིས་རབས་ཀྱི་སྟེ་དང་། མདོ་བྱ་བྱུང་བ་དང་།

གིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་སྡེ་དང་། གཏན་ལ་དབབ་པའི་སྡེ་རྣམས་སོ། །གསུང་རབ་
ཡན་ལག་དགུར་སྤྱད་པའི་ཚུལ་ནི། སྤང་གཞི་གཙོ་འཁོར་བཞི་གཅིག་ཏུ་བྱས་
པའོ། །དེ་ལྟར་དགུའམ་བཅུ་གཉིས་པོ་དེ་ཡང་བསྟུན་སྡེ་སྤྱད་རིག་པོ་ཆེ་གསུམ་
དུ་འདུ་བ་ཡིན་ནོ། །སྡེ་སྤྱད་གསུམ་ནི། འདུལ་བའི་སྡེ་སྤྱད། མདོ་སྡེའི་སྡེ་སྤྱད།
མདོན་པའི་སྡེ་སྤྱད་གསུམ་སོ། །དེ་ལྟར་ལུང་གི་ཆོས་བཤད་ནས། རྟོགས་པའི་
ཆོས་ནི་ཐོག་པ་ཐུན་མོང་བ་ལྟར་ན་བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་དང་། ཐུན་མོང་མ་
ཡིན་པ་ནི། དེ་ཡང་ས་གསེར་རྩ་བ་མེ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་སེམས་
བསྐྱེད་ཉེར་གཉིས་ལམ་ལྷ་ས་བཅུས་བསྟུས་པའི་ཐོག་པ་ཆེན་པོའི་ས་ལམ་གྱི་
ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་དང་། སྟོབས་དང་མ་འདྲེས་པ་སོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
རྟོགས་པ་མཐའ་དག་གོ། །དེ་དག་རེ་རེ་ནས་རྒྱས་པར་བཤད་ན་ནི་གསུང་རབ་
མཐའ་དག་འཆད་དགོས་པར་འགྱུར་བས་འདིར་མིང་གི་སྟོན་ནས་སྟོམ་ཅམ་ཞིག་
བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །མདོར་ན་བཤེས་གཉན་བསྟེན་ཚུལ་ནས་བཟུང་འབྲས་ལུ་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་ཉམས་ལེན་རྣམས་ཆོས་སུ་བཟུང་ནས་
སྟོང་ཐག་པ་ནས་སྐྱབས་སུ་འཛིན་པར་བྱེད་པ་ནི་གནད་གྱི་དོན་ནོ། །

གཉིས་པ་ཆོས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དུན་ཚུལ་ནི། དམ་པའི་ཆོས་ནི་ཐོག་མར་
དགོ་བ། བར་དུ་དགོ་བ། ཐ་མར་དགོ་བ། དོན་བཟང་པོ། ཆོག་འབྱུ་བཟང་པོ།
མ་འདྲེས་པ། ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ། ཡོངས་སུ་དག་པ། ཡོངས་སུ་བྱང་བ། ཡང་
དག་པར་མཐོང་བ། བད་མེད་པ། དུས་ཆད་པ་མེད་པ། ཉེ་བར་སྟོན་པ། འདི་
མཐོང་བ་ལ་དོན་ཡོད་པ། མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སོ་སོར་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་
བ། བཅོམ་ལྟན་འདས་ཀྱིས་ལེགས་པར་གསུངས་པའི་ཆོས་འདུལ་བ་ལ་

ལེགས་པར་རྟོན་པ། དེས་པར་འབྱུང་བ། རྟོགས་པའི་བྱང་རྒྱུ་ཏུ་འགྲོ་བར་
 བྱེད་པ། མི་མཐུན་པ་མེད་ཅིང་འདུས་པ་དང་ལྷན་པ། བརྟེན་པ་ཡོད་པ་རྒྱ་བ་
 བཅད་པའོ། །ཞེས་བྱ་བ་འདིས་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལ་ཐོག་མར་དགོ་བ་ནི་རྒྱལ་
 ཁྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་དང་། བར་དུ་དགོ་བ་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བསྐྱབ་པ་དང་།
 ཐ་མར་དགོ་བ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ཏེ། མདོ་ལས་དགོ་
 སྟོང་དག་ཁྱེད་ལ་ངས་གང་ཆོས་ཐོག་མར་དགོ་བ་དག་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ།
 ཆོངས་པར་སྟོད་པའི་ཐོག་མ་གང་ཞེ་ན། རྒྱལ་ཁྲིམས་དང་ལྷན་པར་གནས་པ་
 ཞེས་སོགས་སོ་སོའི་ཁྱེད་སྐྱེས་པར་གསུངས་སོ། །རྒྱལ་འདི་ལ་རྣམ་དཔྱད་
 ཅན་གྱིས་དཔྱད་ཤེས་ན་ཉམས་ལེན་གྱི་གོ་ངེས་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བ་ཞིག་སྟེ།
 བསྟན་པ་ལ་ཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐོབ་བྱའི་གནས་མཐར་ཐུག་པ་ནི་ཐར་པ་དང་
 ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཐོབ་པ་ལ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་སྟོང་
 དགོས་ཤིང་། ཉོན་མོངས་སྟོང་བ་ལ་བདག་མེད་པའི་གནས་ལུགས་མདོན་སྐྱུ་
 ཏུ་ཤེས་ནས་གོམས་དགོས་ལ། དེ་ལ་གནས་ལུགས་སུ་ཐག་ཆོད་པ་ལ་དེས་པ་
 ལྷག་པར་ཐོབ་པའི་ལྷག་མཐོང་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྟེ་དགོས། ལྷག་མཐོང་ཐོབ་པ་
 ལ་ཞི་གནས་སྟོན་ཏུ་འགྲོ་དགོས། ཞི་གནས་ཐོབ་པ་ལ་སེམས་རྟ་དཔྱ་ཆོད་ལྟ་བུ་
 འདི་དན་ཤེས་གྱིས་འདུལ་བའི་རྒྱལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པར་སྟོན་ཏུ་འགྲོ་
 དགོས་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །དོན་བཟང་པོ། ཆོག་འབྱུང་བཟང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་འདིས་
 བོ། རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཀྱི་བརྟེན་བྱའི་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དང་རྟོན་བྱེད་
 ཀྱི་ཆོག་རྣམ་པ་ཀུན་ནས་སྟོན་དང་བུལ་བས་བརྟེན་བྱ་རྟོན་བྱེད་གཉིས་ཀ་ཕུན་
 སུམ་ཆོགས་ཞེས་སྟོན་ནོ། །མ་འདྲེས་པ། ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ། ཡོངས་སུ་དག་

པ། ཡོངས་སུ་བྱང་བ། ཞེས་བྱ་བ་འདི་དག་གིས་ནི་བྱུང་པའི་བསྟན་བ་རྣམ་པ་
 ཀྱན་ནས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པར་བསྟན་ཏེ། བྱི་རོལ་མུ་སྟེགས་པའི་བསྟན་བ་
 ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་། འགལ་བ་འདུ་བ་དང་། གཞན་བསྐྱུ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ།
 བྱུང་པའི་བསྟན་བ་ནི་དེ་ལས་ལྷོག་སྟེ་འཛིག་རྟེན་དག་དང་བྱན་མོང་མ་ཡིན་
 པས་ན། མ་འདྲེས་པ་ཞེས་བྱའོ། ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། བྱི་རོལ་མུ་
 སྟེགས་པའི་བསྟན་བ་རྣམས་ནི་པལ་ཆེར་ཉོན་མོངས་པའི་གྲོགས་སུ་འགྱུར་
 ཞིང་། ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ལམ་སྒྲོམ་པ་རེ་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་། གནས་
 སྐབས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཉི་ཆེའི་གཉེན་པོ་ལས་ཉོན་མོངས་མཐའ་དག་གི་གཉེན་
 པོ་ཤེས་པ་དང་སྟོན་པར་བྱེད་པ་སྐྱེད་མེད་ལ། བྱུང་པའི་གསུང་རབ་རྣམས་ནི་
 ཉོན་མོངས་པ་མཐའ་དག་གི་གཉེན་པོ་སྟོན་པ་ཡིན་པས། ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་
 ཞེས་བྱའོ། རྒྱལ་འདི་ནི་མན་ངག་སྤྱོད་མེད་པ་ཞིག་སྟེ། དེར་སངས་སྟིགས་མའི་
 སྐྱེ་པོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོབས་དམན་ཞིང་བསོད་ནམས་ཀྱི་བསགས་རྒྱུ་རྒྱུང་བ་
 པལ་མོ་ཆེ་ནི་བསྐྱེད་སྟོམ་སོགས་ཡལ་བར་དོར་ནས་ཅི་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་
 ལྟ་བུའི་དམིགས་པ་བྱུན་རེ་ལ་སེམས་རྩོམ་འཛིག་ཏུ་འཛིག་པའི་མན་ངག་རེ་ལ་
 བརྟེན་ནས་ཆོ་གཅིག་ལུས་གཅིག་ལ་འཆང་རྒྱ་བའི་རེས་དོན་མཐར་བུག་ཡིན་
 པས་འདི་གཅིག་ལུས་ཆོག་གི། ལྷག་མཆོད་དང་རྒྱལ་ཁྲིམས་བསྐྱེད་པ་སོགས་ནི་
 དགོས་པ་མེད་དོ་ཞེས་བསྟན་པ་ན་སྟིང་ཐག་པ་ནས་མཁྱེན་ཞིང་སྐབས་སུ་འཛིན་
 ལ། ལམ་གྱི་ལུས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལ་བསྐྱེད་དགོས་ཞེས་གདམས་ན་པོང་
 བུའི་མགོར་དབྱུག་པ་བསྟན་པ་ལྟར་རྣམ་པ་ཀྱན་ནས་འཕྲོམས་ཤིང་གྲུ་དོག་པ་
 དང་བག་ཚིག་བར་བཟུང་ནས་སྟིང་མི་དགའ་བར་བྱེད་ལ། དེའི་ཕྱིར་བསྐྱེད་སྟོམ་

ཁྱད་དུ་གསོད་ཅིང་མང་པོ་བསྐྱབ་མི་དགོས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་
 རུབ་པའི་རྒྱུ་ཆེ་ཤོས་སུ་སྤང་བས། བདག་ལེགས་སུ་འདོད་པ་དག་གིས་ནི།
 སྟོན་པ་ཉིད་གྱིས་ཉོན་མོངས་པའི་གཉེན་པོ་སྤྲུགས་རེས་མི་ཆོག་གིས་ཡོངས་སུ་
 རྫོགས་པ་དགོས་སོ་ཞེས་གསུངས་པ་འདི་གནད་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་གཟུང་ངོ་། །
 ཡོངས་སུ་དག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཉོན་མོངས་ཀྱང་ཏུ་སྦྱོད་པ་དང་ནམ་པ་ཀྱང་
 བས་འགལ་ཞིང་དེའི་གཉེན་པོ་སྟོན་པའི་དོན་ནོ། །ཡོངས་སུ་བྱང་བ་ཞེས་བྱ་བ་
 ནི། ཉོན་མོངས་པ་ཀྱང་ཏུ་སྦྱོད་པའི་གཉེན་པོ་སྟོན་པར་མ་ཟད་ཉོན་མོངས་པའི་
 བག་ཆགས་ཀྱང་འཛེམས་པར་བྱེད་པའི་དོན་ནོ། །ཡང་དག་པར་མཐོང་བ་ཞེས་
 བྱ་བ་ནི་ཆོག་ཙམ་གྱིས་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་མ་ཡིན་གྱི་སོ་སོར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་
 གྱིས་ལེགས་པར་དབྱེད་ནས་དོན་ལ་ངེས་པ་ཐོབ་པ་དགོས་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །
 དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་ལས། དགེ་སྦྱོང་དག་གམ་མཁས་རྣམས་གྱིས། །བསྐྱེད་སྤྱོད་
 བཅད་བརྟུག་པའི་གསེར་བཞིན་དུ། །ལེགས་པར་བརྟགས་ལ་ང་ཡི་བཀའ། །
 སྤང་བར་བྱ་ཡི་གྲུས་སྤྱིར་མིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ངོ་། །ནད་མེད་པ། ཞེས་
 བྱ་བ་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ལ་ཉལ་གྱི་གཉེན་པོར་གྱུར་པ་ཡིན་པས་ན་
 དེམས་ནད་གྱི་བག་མེད་པ་ལྟ་བུའོ། །དུས་ཆད་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཡོངས་
 སུ་ཉམས་པ་མེད་པའི་དོན་ཏེ། དུས་སྐབས་ཀྱང་ཏུ་སྤྱང་དུ་མི་རུང་ཞིང་ངེས་པར་
 བསྟན་དགོས་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །ཉེ་བར་གཏོད་པ། ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐོས་བསམ་
 སྒོམ་གསུམ་གྱི་འཕྲུག་པ་ཐམས་ཅད་མཐར་ཐུང་ན་ལས་འདས་པའི་འབྲས་བུ་
 ལ་སྦྱར་པའི་དོན་ནོ། །ད་ལྟའི་དགོན་མཆོག་རྗེས་དྲན་བར་མ་རྣམས་ལས་ཉེ་
 བར་སྟོན་པ་ཞེས་འབྱུང་ཡང་། མཁས་མཆོག་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་རྣམ་བཤད་

རིགས་པའི་ནང་དུ། ཉེ་བར་གཏོད་པ་ཞེས་གསུངས་ནས་དོན་ཡང་གོང་ལྟར་
བཤད་དོ། །འདི་མཐོང་བ་ལ་དོན་ཡོད་པ། ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱུང་པའི་གསུང་རབ་
རིན་པོ་ཆེ་རྣམས་ནི་སྤྱི་ན་བའི་ལམ་དུ་སོང་ཡང་འདི་ཕྱི་དོན་ཆེན་པོ་བྱ་ན་
མེད་པ་བསྟར་བ་ཡིན་གྱི། འདི་ཞེས་པའི་ཆོག་གི་རྣམ་བཅད་ལ་བྱི་རོལ་ལུ་
སྟེགས་པའི་བསྟན་པ་ནི་མཐོང་བ་ལ་དོན་མེད་པའི་ཁར་སྤང་པའི་རྒྱར་འཕྱར་
ཞེས་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ནི་ལམ་
བདེ་བས་འབྲས་བུ་བདེ་བ་འཐོབ་པ་དང་། འཁོར་བའི་རྒྱར་ལས་ཕྱོག་པ་དང་།
ཉོན་མོངས་རྣམ་པར་བྱང་བར་བྱེད་པ་དང་། ཐར་འདོད་མི་བསྐྱུ་བ་དང་།
གཅིག་ཏུ་དགོ་བ་དང་། ཉེས་པ་དག་པར་བྱེད་ལ། བྱི་རོལ་བའི་བསྟན་པ་ནི་དེ་
དག་ལས་བསྐྱོག་པ་སྟེ། རྒྱད་པར་འཕགས་བསྟོད་ལས། གང་སྤྲང་ཁྱོད་གྱི་
བསྟན་པ་ནི། །བདེ་བས་བདེ་བ་ཐོབ་བགྱིད་པ། །དེ་སྤྲང་སྤྲ་བའི་སངས་ཁྱོད་
གྱི། །གཞུང་ལུགས་ལ་ནི་འགྲོ་འདི་དང་། །ཅེས་དང་། བསྟགས་འོས་བསྟགས་
བསྟོད་ལས་ཀྱང་། འཇུག་དང་ཕྱོག་པ་གང་ལགས་དང་། །ཀྱུན་ནས་ཉོན་
མོངས་རྣམ་བྱང་གང་། །དེ་ཉིད་དཔལ་པོ་ཁྱོད་བཀའ་དང་། །གཞན་གྱི་ཆོག་གི་
ཁྱད་པར་ལགས། །འདི་ནི་གཅིག་ལུ་དེ་བཞིན་ཉིད། །དེ་ནི་བསྐྱུ་ཆོས་འབའ་
ཞིག་ན། །ཁྱོད་གྱི་བཀའ་དང་གཞན་གྱི་ཆོག་དེ་ལས་ཁྱད་ལུགས་གཞན་ཅི་
འཆོལ། །འདི་ནི་གཅིག་ཏུ་དགོ་ལ་དེ། །གཅིག་ཏུ་བར་ཆད་བགྱིད་ལགས་ན།
ཁྱོད་གྱི་བཀའ་དང་གཞན་གྱི་ཆོག་དེ་ལས་མི་འདྲ་ཅི་ཞིག་མཆིས། །དེ་ཡིས་
བསྐྱོས་ཤིང་ཉེར་བསྐྱོས་པ། །འདི་ཡིས་དག་པར་བགྱིད་འཕྱར་བ། །དེ་ཉིད་
མགོན་པོ་ཁྱོད་བཀའ་དང་། །གཞན་གྱི་ཆོག་གི་ཁྱད་པར་ལགས། །ཞེས་

གསུངས་ཏེ། དེས་དགོ་འདུན་གྱི་ཁྱད་པར་ཡང་གེས་པར་རུས་སོ། །ཞེས་དང་།
 ཐུབ་པའི་དབང་པོ་ལ་བསྟོད་པ་ལེགས་པར་བཤད་པའི་སྒྲིང་པོ་ལས། དོན་
 བཞིན་གཟིགས་ནས་ལེགས་གསུང་བ། ཁྱོད་གྱི་རྗེས་སུ་སློབ་པ་ལ། ཁྱུང་པ་
 ཐམས་ཅད་རིང་དུ་གྱུར། ཉེས་ཀྱིན་ཅ་བ་ལྷོག་ཕྱིར་རོ། ཁྱོད་གྱི་བསྟན་ལས་
 ཕྱིར་ཕྱོགས་པས། །ཡུན་རིང་ངལ་བ་བསྟེན་བྱས་ཀྱང་། ཕྱི་ཕྱིར་སྟོན་རྒྱམས་
 བོས་པ་བཞིན། །བདག་ཏུ་ལྟ་བ་བརྟན་ཕྱིར་རོ། །ཞེ་མ་ཏོ་མཁས་པས་འདི་
 གཉིས་གྱི། ཁྱུང་པར་ཁོང་དུ་རྒྱུད་གྱུར་བ། །དེ་ཆོ་རྒྱུད་གི་ཁོང་ནས་ནི། ཁྱོད་ལ་
 ཅི་ཕྱིར་གྱུས་མི་འབྱུང་། ཁྱོད་གསུང་དུ་མ་ཅི་ཞིག་སྟོས། །ཆ་གསར་རེ་ཡི་དོན་ཅམ་
 ལའང་། །འོ་ལ་སྟེ་ཅམ་གྱི་རེས་རྟེན་དང་། །དེ་ལའང་མཆོག་གི་བདེ་བ་རྟེན། །
 ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །མཁས་པ་རྒྱམས་ཀྱིས་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་
 བ། ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱད་པ་ལས། སློབ་མ་བཟང་པོ་སྤྲུམ་
 གུས་ལྡན་དེ་དག་གིས། །སྤྲུམ་མཁས་པ་རྒྱམས་ལ་རྟག་ཏུ་བརྟེན་པར་བྱ། ཅི་
 ཕྱིར་ཞེ་ན་མཁས་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་ལས་འབྱུང་། །དེ་དག་གེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་
 པ་རྗེས་སུ་སྟོན། །སངས་རྒྱས་ཆོས་རྒྱམས་དགོ་བའི་བཤེས་ལ་བརྟེན་ཏོ་ཞེས། །
 ཡོན་ཏན་ཀྱིན་གྱི་མཆོག་མངའ་རྒྱལ་བ་དེ་རྒྱད་གསུངས། །ཞེས་གསུངས་པ་
 ལྟར་མཁས་པའི་མན་ངག་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱི་ཞིང་མཛའས་པའི་སློ་བོས་ཀྱིས་
 ཐུབ་པའི་གསུང་རབ་རྒྱམས་ལ་ཞིབ་ཏུ་སྒྱུངས་ནས་དགོངས་པ་གེས་པར་བྱེད་
 དགོས་ཀྱི། རྟོག་འཛིན་ཆེད་དང་འཛིགས་སློབ་ཀྱི་ཆེད་དུ་རྟགས་ཅམ་འཛིན་
 ཅིང་ཐོས་བསམ་སྟོམ་པའི་རྒྱལ་ལ་བརྟེན་པ་དོར་ནས་བག་ཡངས་ཀྱི་སྟོད་པས་
 ཅི་བདེར་གནས་པ་དག་གིས་ནི་ལམ་གྱི་གནད་རྒྱམས་གེས་པར་མི་རུས་པའི་

དོན་ནོ། །དེས་ན་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་འབྲུལ་མེད་ཤེས་པར་འདོད་ན། གསུང་
 རབ་ལ་དྲང་དོན་དང་རེས་དོན་མང་དུ་ཡོད་པས་དྲང་རེས་ལེགས་པར་བྱེ་ནས་
 དོན་གྱི་གནད་མ་ཞོར་བ་དགོས་ལ། དེ་ནི་གིན་ཏུ་རྟོགས་པར་དཀའ་བའི་
 གནས་ཡིན་པས། གཟུ་པོར་གནས་ཤིང་སློ་གྲོས་ཀྱི་རྩལ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་
 གྱིས་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་སྤྲུབ་དང་ཐོགས་མེད་སྤྲུ་མཆད་རྣམས་གྱིས་གསུང་རབ་
 གྱི་དྲང་རེས་བྱེ་ནས་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་གཏན་ལ་ལབ་པ་དེ་ཉིད། རྗེ་བཙུན་
 ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་བོ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་མགོན་པོ་འཇམ་པའི་དབྱངས་གྱིས་མན་
 རག་ལ་བརྟེན་ནས་ལུང་དང་རིགས་པ་དྲི་མ་མེད་པས་ཐོགས་འདིར་ཤིང་རྟ་ཆེན་
 པོའི་སློལ་གསར་དུ་བྱེ་བའི་མན་རག་ལེགས་པར་བཤད་པའི་སྤྲིང་པོ་ཞིབ་ཏུ་
 བལྟས་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ། །བཙོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་ལེགས་པར་གསུངས་
 པའི་ཆོས་འདུལ་བ་ལ་ལེགས་པར་རྟོན་པ། ཞེས་བྱ་བ་འདིས་ནི། རྒྱལ་བའི་
 བསྟན་པ་ལ་ཞུགས་པ་རྣམས་གྱིས་ནི་འདུལ་བའི་བཅས་མཚམས་བསྐྱང་བ་
 གཞིར་བཞག་ནས་ལམ་ལ་སློབ་དགོས་སོ་ཞེས་པའོ། །ནད་པ་རྣམས་སྤྲོན་པ་
 ལ་རྟོན་ཅེས་པ་ལྟར་བྱི་རོལ་ལུ་སྟེགས་ཀྱི་ལུགས་ལ་མི་རྟོན་པར་བྱུང་བའི་
 བསྟན་པ་ཁོ་ན་ལ་ཡིད་ཆེས་པ་དགོས་ཤིང་། བསྟན་པའི་ནད་མཛོད་འདུལ་བ་
 ཡིན་པས་འདུལ་བ་ལ་རྟོན་པ་གཞིར་གཟུང་དགོས་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །དེ་ལྟར་
 ཆོས་འདུལ་བ་ལ་རྒྱལ་བཞིན་དུ་བསྐྱབས་པ་དེས་ནི་ཁམས་གསུམ་གྱི་འཁོར་བ་
 ལས་རེས་པར་འབྱུང་ཞིང་ལམ་བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལ་རྒྱལ་བཞིན་བསྐྱབས་ན་
 ཐར་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་ལུས་མོད་ཀྱང་། འཁོར་བ་ལས་ཐར་པ་ཙམ་གྱིས་མི་
 ཆོག་སྟེ། རང་ཉིད་ཐར་པ་ཙམ་དོན་དུ་གཉེར་བ་ནི་ཐེག་པ་དམན་པའི་བསམ་

བ་ཡིན་ཞིང་ཐེག་དམན་གྱི་དག་བཅོམ་ཐོབ་ཀྱང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་
 བསྐྱལ་ནས་མཐར་ཐོག་གས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་འབྲིང་དགོས་པར་གསུངས་སོ། །
 དེའི་ཕྱིར་ཐུབ་པའི་གསུང་རབ་རྣམས་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཐོག་གས་པའི་
 བྱང་ཆུབ་ཏུ་འབྲིང་པར་མཛད་པའི་ཐབས་ཤ་སྟག་ཡིན་ཞེས་གོ་བའི་ཕྱིར་དུ།
 དེས་པར་འབྲུང་བ། ཐོག་གས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་འགོ་བར་བྱེད་པ་ཞེས་གསུངས་
 སོ། །རྒྱལ་བས་མདོ་སྟེ་དུ་མར་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་བཤད་པ་མ་ཡིན་
 བ་ཐེག་དམན་དག་བཅོམ་རྣམས་ཐེག་ཆེན་དུ་རི་ལྟར་འབྲིང་ཅེ་ན། ཐུབ་པས་
 མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་གསུངས་པའི་གསུང་རབ་རྣམས་ནི་དྲང་དོན་
 དགོངས་པ་ཅན་ཡིན་གྱི། དེས་པའི་དོན་དུ་ནི་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་
 གསུངས་ཏེ། དམ་པའི་ཆོས་པདྨ་དཀར་པོ་ལས་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ཆུལ་
 མང་དུ་གསུངས་ཤིང་འཕགས་པ་ཤུ་རིའི་བྱ་ཡང་མ་འོངས་པ་ན་སངས་རྒྱས་སུ་
 འགྱུར་བའི་ཆུལ་གསུངས་ལ། མཚན་ཡང་དག་པར་བཛྲོད་པ་ལས་ཀྱང་། ཐེག་
 པ་གསུམ་གྱི་དེས་འབྲུང་ལ། ཐེག་པ་གཅིག་གི་འབྲས་བུར་གནས། ཞེས་གང་
 གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །མི་མཐུན་པ་མེད་ཅིང་འདུས་པ་དང་ལྡན་པ། ཞེས་བྱ་བ་
 འདིས་ནི་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་མཐའ་དག་གི་གཉེན་པོ་ཆང་
 བར་སྟོན་ཅིང་། ཐམས་ཅད་མཆོན་པ་འཐོབ་པའི་རྒྱ་ཆོག་མཐའ་དག་སྟོན་པ་
 ཡིན་པས་ན་རྣམ་པ་ཀུན་ནས་ཐུན་སུམ་ཆོག་པ་དང་། ཕྱི་རོལ་སུ་སྟེགས་པའི་
 བསྟན་པ་ནི་དེ་ལས་ལྡོག་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །བརྟེན་པ་ཡོད་པ། ཞེས་བྱ་བ་
 འདིས་ནི། རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ལ་ཞུགས་པ་རྣམས་ནི་སྟོན་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་
 ཞིང་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཐོག་གས་པ་ལྟ་དང་བཅས་པའི་འགོ་བའི་མགོན་པོ་སྟོན་

འདུན་གྱི་ནང་ན་ཕྱིར་མི་འོང་བ་ལ་ཞུགས་པ་འདྲ་ཡོད། དགེ་འདུན་གྱི་ནང་ན་
 ཕྱིར་མི་འོང་བའི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱས་པ་ཡང་ཡོད། དགེ་འདུན་གྱི་ནང་ན་
 དགྲ་བཙུག་པའི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱས་པ་ཡང་ཡོད། དགེ་འདུན་གྱི་ནང་ན་
 དགྲ་བཙུག་པ་ལ་ཞུགས་པ་ཡང་ཡོད་དོ། །དེ་རྣམས་ནི་སྦྱེས་བུ་ཟུང་བཞིའམ་
 གང་ཟག་ཡ་བརྒྱད་དེ། དེ་དག་ནི་བཙུན་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དགེ་འདུན་
 ཏེ། ཚུལ་བྱིམས་སུན་སུམ་ཚོགས་པ། ཏིང་ངེ་འཛིན་སུན་སུམ་ཚོགས་པ། ཤེས་
 རབ་སུན་སུམ་ཚོགས་པ། དད་བ་སུན་སུམ་ཚོགས་པ། ཐོས་བ་སུན་སུམ་ཚོགས་
 པ། རྣམ་བར་གྲོལ་བ་སུན་སུམ་ཚོགས་པ། རྣམ་བར་གྲོལ་བའི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་
 བ་སུན་སུམ་ཚོགས་པའོ། །ཞེས་གང་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་རྒྱུག་ཞུགས་
 སོགས་དགེ་འདུན་བརྒྱད་དམ། དགེ་འདུན་ཉི་ཤུར་བྱེད་པའི་ཚུལ་ཡང་ཡོད་དེ།
 དེ་དག་གི་རྣམ་གཞག་ཞིབ་ཏུ་ཤེས་པར་འདོད་ན་མངོན་པ་མཛོད་ཅུ་འགྲེལ་
 དང་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་གཞུང་ལུགས་རྣམས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་དག་ལ་
 དགེ་འདུན་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས། མི་
 བྱེད་པའི་དད་པ་བརྟན་པོ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་དགེ་འདུན་ཏེ། སློབ་པ་དང་མི་
 སློབ་པ་གྲུར་པའི་གང་ཟག་སྟེ། ལམ་ལས་བདུན་ལ་སོགས་པ་ཕྱིར་རྒྱོལ་བ་
 རྣམས་ཀྱིས་དབྱེ་བར་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། སྐབས་འགོ་བདུན་ཅུ་
 བ་ལས། འཕགས་པའི་བདེན་པ་རྣམ་པ་བཞི། ཁྱོགས་ཏེ་ཤེས་ནས་དད་གྲུར་
 པ། སྦྱེས་བུ་གང་ཟག་ཡ་བརྒྱད་པོ། མི་བྱེད་དགེ་འདུན་ཞེས་བཤད་དོ། །ཞེས་
 དང་། ཉན་པའི་སློབ་པའི་ཚོགས་འདི་ནི། གྲོལ་དང་གྲོལ་བའི་ལམ་ལ་
 གནས། །སངས་རྒྱས་ཚས་དང་དགེ་འདུན་ནི། །བདུད་རྣམས་བྱེ་བ་བརྒྱ་ཡིས་

ཀྲང་། གང་ཕྱིར་དབྱེ་བར་མི་རུས་པས། ཉེ་ཕྱིར་དགོ་འདུན་ཞེས་བཤད་དོ། །
 ཞེས་གང་གསུངས་པ་ ལྟར་རོ། བེག་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། རྒྱན་ལས།
 དམིགས་པ་ཆེ་བ་ཉིད་དང་ནི། ཉེ་བཞིན་སྐྱབ་པ་གཉིས་དག་དང་། ཡེ་ཤེས་
 བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་པ་དང་། ཐབས་ལ་མཁས་པར་གྱུར་བ་དང་། ཡང་དག་
 འགྲུབ་པ་ཆེན་པོ་དང་། སངས་རྒྱས་འཕྲིན་ལས་ཆེན་པོ་སྟེ། ཆེན་པོ་འདི་དང་
 ལྟན་པའི་ཕྱིར། བེག་ཆེན་ཞེས་ནི་རེས་པར་བཞོད། ཅེས་གསུངས་པ་ ལྟར་
 དམིགས་པ་ཆེ་བ་སོགས་ཆེན་པོ་བདུན་དང་ལྟན་པ་ལ་བཤད་དོ། འདི་དག་གི་
 རྒྱལ་ཞིབ་པར་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་ན་གསལ་ཡོ། མདོར་ན་མཁའ་ཁྱབ་གྱི་
 སེམས་ཅན་མ་ལུས་པ་སྟག་བསྟེན་གསུམ་གྱིས་མནར་བ་ལ་མ་བཞོད་ནས་
 འགོ་བ་མ་ལུས་པ་སྒྲོལ་བའི་ཁྱར་འཁྱེར་ནས་ཅི་བྱེད་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་བྱེད་
 པ་ཞིག་ལ་ཐེག་ཆེན་པ་ཞེས་བཞོད་དོ། བེག་ཆེན་དགོ་འདུན་གྱི་རྒྱལ་ལ། ཕྱིར་
 མི་ལྷོག་པའི་རྟགས་ཐོབ་པ་དབང་པོ་རྣམས་པོ་ལ་སྒྱུར་ལམ་ནས་འབྱུང་བའི་རྒྱལ་
 དང་མཐོང་ལམ་ནས་འཛོག་རྒྱལ་སོགས་ཞིབ་པར་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་སྟེ་རིན་པོ་
 ཆའི་དོན་རྒྱལ་ཚབ་མ་པམ་པས་མན་དག་ཏུ་བཀྲལ་བ་མདོན་པར་རྟོགས་པའི་
 རྒྱན་ན་གསལ་ཡོ། མདོར་ན་བདག་པས་གཞན་གཅེས་པའི་བྱང་ཆུབ་གྱི་
 སེམས་དང་། དེས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་པའི་རྒྱལ་སྐས་གྱི་སྦྱོང་པ་རྒྱབས་པོ་ཆེ་
 མཐའ་དག་ལ་སྦྱོབ་པར་ཁས་སྐྱངས་པའི་རྗེས་སུ་འགོ་བའི་འཇུག་པ་སེམས་
 བསྐྱེད་གཉིས་གྱི་སྒྲོ་ནས་པར་ཕྱིན་དུག་ཏུ་རྒྱལ་སྐས་གྱི་སྦྱོང་པ་མཐའ་དག་
 བསྐྱེད་ཏེ་སྐྱེ་གཉིས་འགྲུབ་བྱེད་གྱི་རྒྱ་ཐབས་ཤེས་བྱང་འབྲེལ་གྱི་ཉམས་ལེན་ལ་
 གོམས་པ་དར་དུག་ལ་ཡུན་རིང་བར་མཛད་པས་གནས་ལུགས་མདོན་སྐུམ་དུ་

གཟིགས་པའི་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དགོ་འདུན་ཞེས་
གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་དགོ་འདུན་གྱི་ཡོན་ཏན་དྲན་རྩལ་སྟོན་པ་ལ། ཐེག་པ་ཆེན་
པོའི་དགོ་འདུན་ནི་ལེགས་པར་ཞུགས་པ། རིགས་པར་ཞུགས་པ། དང་པོར་
ཞུགས་པ། མཐུན་པར་ཞུགས་པ། ཐལ་མོ་སྦྱར་བའི་འོས་སྤྱད་པ། ལྷག་ཅུ་
བའི་འོས་སྤྱད་པ། བསོད་ནམས་གྱི་དཔལ་གྱི་ཁིང་། ཡོན་ཡོངས་སྤྱོད་པ་
ཆེན་པོ། སྦྱོར་བའི་གནས་སྤྱད་པ། ཀྱན་རྒྱུང་སྦྱོར་བའི་གནས་སྤྱད་པ་
ཆེན་པོའོ། །ཞེས་ཅུ་བ་འདི་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་ལེགས་པར་ཞུགས་པ་ཞེས་ཅུ་
བ་འདིས་ནི་འོག་ནས་འཆད་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་མདོར་བསྟུས་པའི་རྩལ་
གིས་བསྟན་པ་ཡིན་ཞེས་ཐོགས་མེད་སྒྲུ་མཆེད་བཞེད་དོ། །ཞུགས་པ་ཞེས་ཅུ་བ་
ནི་དགོ་སྦྱོང་གི་རྩལ་ལ་ཞུགས་པའི་དོན་ནོ། །དགོ་སྦྱོང་གི་རྩལ་ནི། མཛོད་ལས།
དགོ་སྦྱོང་རྩལ་ནི་དྲི་མེད་ལས། །འབྲས་སུ་འདུས་ཅུས་འདུས་མ་ཅུས། ཞེས་
གང་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ལེགས་པར་ཞུགས་པ་ཞེས་ཅུ་བ་ནི་བྱི་རོལ་སུ་
སྟེགས་པའི་རྗེས་འབྲང་རྣམས་ནི་ལམ་ལོག་པ་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན་པས་ན་ཉེས་
པར་ཞུགས་པ་ཞེས་ཅུ། ཐུབ་པའི་ཉན་ཐོས་རྣམས་ནི་གཏན་དུ་བདེ་ཁིང་ལུན་
སུམ་ཚོགས་པའི་ལམ་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན་པས་ན་ལེགས་པར་ཞུགས་པ་ཞེས་
ཅུའོ། །རིགས་པར་ཞུགས་པ་ཞེས་ཅུ་བ་ནི། ལམ་ལ་ཞུགས་པ་དེ་ཡང་རྟེན་
བཀྲར་དང་། གྲགས་པ་འདོད་པ་དང་གཡམ་ལ་རྒྱག་དང་། རྫོངས་ཞེན་ཅམ་
གིས་ཞུགས་པ་མ་ཡིན་ཁིང་། ཇི་སྟེན་དུ། བདག་ནི་སངས་རྒྱས་ཕྱོགས་མི་
འཛིན། །སེར་སྒྲུ་སོགས་ལ་མི་སྤང་ཡང་། །གང་ཞིག་རིགས་པ་ལྟན་པའི་ཚོགས་ །

དེ་ཉིད་སྟོན་པར་ཡོངས་སུ་འཛིན། །ཞེས་གང་གསུངས་པ་ལྟར་ལེགས་ཉེས་
 འབྱེད་པའི་སྒྲོ་གྲོས་ཀྱིས་གང་ནི་སྒྲོན་དང་བཅས་གང་ནི་ཡོན་ཏན་དང་བཅས་།
 གང་ལ་ཞུགས་ན་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་དོན་ཐམས་ཅད་འབྱུང་པར་
 འགྱུར། གང་ལ་ཞུགས་ན་མུང་པོར་འགྱུར་སྐམ་དུ་གཞུ་བོའི་སྒྲོས་དབྱེད་པ་ན།
 ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་ཉག་གཅིག་བསྐྱུ་བ་མེད་པ་དང་ཡན་བདེ་སྟེར་པའི་ཐབས་
 མཆོག་ཏུ་ཡིད་ཆེས་རྟེན་ནས། རིགས་པའི་ལམ་ནས་དྲངས་ཏེ་ཆོས་དང་མཐུན་
 པར་ཞུགས་པ་ཡིན་པས་ན། རིགས་པར་ཞུགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །བསྟན་པ་འདི་
 ལས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གྱུར་པ་རྣམས་ནི་རིགས་པར་ཞུགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སེར་སྐྱ་ལ་
 སོགས་པའི་སྟོན་པ་རན་པ་ནི་ཤེས་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་སྒྲོམ་པའི་ར་རྒྱལ་ཅན་
 རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱུས་ཤིང་། རྟེན་བཀྱར་ལ་ཆགས་པ་དང་། རྟེན་བཀྱར་གྱི་ཕྱིར་
 རྒྱལ་འཆོས་པ་དང་། རང་གི་ལྟ་བ་མཆོག་འཛིན་དང་། གནས་ལུགས་ལ་སྤོངས་
 པའི་ཐུན་པ་འབྲུག་པོས་བསྐྱེདས་ནས་སྤོངས་ཞེན་གྱིས་འཇུག་པ་ཡིན་པས་
 མོ། །དྲང་པོར་ཞུགས་པ། ཞེས་བྱ་བ་ནི། འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ལ་
 ཞུགས་པའི་དོན་ཏེ། རི་སྐད་དུ། བདུད་ཅིའི་སྒོ་ནས་ཕྱེ་མཛད་ཅིང་། དྲང་པོའི་
 ལམ་ནི་རབ་ཏུ་བསྟན། ཁྱིམ་དང་། དྲང་པོ་ཅི་ཞེ་ན། འཕགས་པའི་ལམ་མོ།
 གྲ་གྲ་བཅི་ཞེ་ན། ལྟ་བ་སྟིག་པ་ཅན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། འདོད་པ་བསོད་
 ཉམས་ཀྱི་མཐའ་དང་རལ་ཞིང་དུ་བ་པའི་མཐའ་སྤངས་ནས་དབྱ་མའི་ལམ་
 འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ལ་གནས་དགོས་རྒྱལ་འདུལ་བ་ལུང་ནས་ཡང་
 ཡང་འབྱུང་བ་ལྟར་རོ། །འདི་དག་ལ་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་ལེགས་པར་
 ཞུགས་པ་ཞེས་བྱ་བས་ལམ་ལ་ཞུགས་རྒྱལ་མདོར་བསྟན་ནས། དེ་མན་ཆད་

རྒྱུན་ཞུགས་སོགས་ལ་སྦྱར་ནས་བཤད་པ་མཛད་སྒྲུང་སྟེ། འདིར་ནི་རྣམ་བཤད་
 རིགས་པ་དང་མཐུན་པར་བཤད་དོ། །མཐུན་པར་ཞུགས་པ། ཞེས་བྱ་བ་ནི།
 ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་ལ་ཞུགས་པའི་དགོ་སྟོར་རྣམས་ནི་ལུས་ངག་གི་སྟོན་པ་དང་།
 ཡོངས་སྟོན་དང་། ཚུལ་བྲིམས་དང་། ལྟ་བ་མཉམ་པ་ལམ་མཐུན་པ་ཞིག་ངེས་
 པར་དགོས་པའི་དོན་ཏེ། འདུལ་བ་ལུང་ལས་བསྟེན་པར་རྫོགས་མ་ཐག་ཏུ་
 གདམས་ངག་བརྩ་གཅིག་བརྫོང་དགོས་པར་གསུངས་པའི་ནང་དུ་ཚུལ་བྲིམས་
 མཉམ་པ་སོགས་འདི་དག་འབྱུང་ལ། དེ་ཡང་བསྟེན་པར་རྫོགས་ནས་ལོ་བརྒྱ་
 ལོན་པའི་དགོ་སྟོང་གིས་གང་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་དག་ལ་དེ་རིང་བསྟེན་པར་
 རྫོགས་པས་ཀྱང་བསྐྱབ་དགོས་གིང་། དེས་གང་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་རྣམས་ལ་
 ལོ་བརྒྱ་ལོན་པས་ཀྱང་བསྐྱབ་དགོས་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་དོན་ནོ། །འདི་དག་
 གི་རྣམ་གཞག་རྒྱས་པ་འདུལ་བ་ལུང་ལས་འབྱུང་ཞིང་། ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས་
 ཀྱང་། ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཆོས་རྒྱུ་པ་ནི། ཆོས་ལྷ་ངན་ལས་འདས་
 པའི་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་རྒྱུ་པ་སྟེ། དགོ་འདུན་ལ་སྦྱབས་སུ་སོང་བས་ནི་མྱང་
 འདས་སུ་བཞོད་པའི་གང་ཟག་ལ་ཤོགས་སུ་འཛིན་པ་ཡིན་ལ། དེ་དང་རྗེས་སུ་
 མཐུན་པའི་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ནི་ཐར་པའི་ཕྱིར་དུ་ཞུགས་པ་རྣམས་དང་མཐུན་
 པར་སྟོབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས། མདོར་ན་དགོ་འདུན་མཐུན་པ་
 འདི་གིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བ་ཞིག་སྟེ། མོ་མོ་ཐར་པ་ལས། དགོ་འདུན་མཐུན་པ་བདེ་
 བ་སྟེ། མཐུན་པ་རྣམས་ཀྱི་དཀའ་ཐུབ་བདེ། །འཕགས་པ་རྣམས་ནི་མཐོང་བ་
 བདེ། །དམ་པ་དག་དང་འགྲོགས་པ་བདེ། །ཞེས་གང་གསུངས་པ་ལྟར་དགོ་
 འདུན་རྣམས་ཐུགས་མཐུན་པར་གྱུར་ན་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཚུ་

ནང་གི་པདྨ་བཞིན་དུ་སྤྲོ་སྤྲོ་ཞིང་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་ལ། དགེ་འདུན་གྲགས་
མ་མཐུན་པར་གྱུར་ན་ནི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོགས་རྣམས་མ་ཐོབ་པ་གསལ་དུ་མི་
འཐོབ་ཅིང་ཐོབ་པ་རྣམས་ཉམས་ནས་འགྲོ་བར་གསུངས་པས། སྤྲོ་ནས་ཆོས་
བཞིན་སྤྲོད་པར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་རང་ཉིད་དམན་ས་བཟུང་ཞིང་གཞན་ལ་
དག་སྤྲོད་སྤྲོད་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་སྟེ། མདོ་ལས། དཔམ་ར་དང་འདྲ་བས་གང་
ཟག་གི་ཆོད་བཟུང་གི། གང་ཟག་གིས་གང་ཟག་གི་ཆོད་མི་གཟུང་སྟེ། དེ་ལྟར་
ན་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་ལྟར་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ཆོད་མི་ཤེས་
པར་སྤྲོན་ནས་བརྗོད་པ་དང་། དོན་མེད་པར་ཁོང་ཁྱོད་བདེ། ཆོག་རྩུབ་སྤྲོ་བར་
བྱེད་པ་སོགས་ནི་རང་གཞན་ཐམས་ཅད་ལྟར་བར་བྱེད་ཅིང་། དཔུལ་བ་མི་
བཟད་པར་འཕེན་པའི་རྒྱ་བྱ་ན་མེད་པ་ཡིན་པས། གནས་འདི་ལ་ཐལ་བས་
གཡོགས་པའི་མི་དོང་བཞིན་དུ་ཤིན་ཏུ་བག་དང་ལྡན་པར་བྱ་དགོས་སོ། །དེ་
ཡང་འབྲོམ་རིན་པོ་ཆེས། འོ་སྒྲོལ་དགེ་བ་འདྲ་བ་བྱད་བྱད་བྱེད་པར་འདུག་གྱུང་
འཕེལ་དྲགས་མེད་པར་ཟད་དྲགས་མེད་པ་བྱང་སེམས་དང་གོགས་ལ་ཞེ་སྤང་
དང་བརྟན་པ་བྱས་ཤིང་མ་སྤྱང་བས་ཟད། དེས་ན་འདི་དང་བྱང་སེམས་ལ་མ་
འབྲིན་པ་སྤྱིང་བ་གཉིས་ཕུབ་ན་བསྐྱབ་བཏུས་ནས་གང་ཟག་ལ་བརྟེན་པའི་
གནོད་འགྱུར་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་མི་འོང་ཞེས་གསུངས་སོ། །འདི་འདྲའི་
ཉིས་པ་ཆབས་པོ་ཆེ་འགོག་པའི་ཐབས་སུ་དགོན་མཆོག་བརྟེན་པ་སོགས་
མདོ་སྡེ་དུ་མར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྲོན་པའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་དགོས་
པར་གསུངས་ལ། རོ་བོ་རྗེས་གྱུར། གང་ཟག་ཆོས་ཀྱི་མིག་ཅན་དང་། །ལས་
དང་བོ་པའི་སེམས་ཅན་ལ། །སྤྲོན་པའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་པར་བྱ། །སེམས་ཅན་

ཐམས་ཅད་མཐོང་བའི་ཆོ། །པ་མ་བྱ་ཚའི་འདྲ་ཤེས་བསྐྱེད། །ཅིས་གསུངས་པ་
ལྟར་སྒྲིབ་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་པ་མའི་འདྲ་ཤེས་དང་། རྫོགས་སྒྲིབ་དང་
དང་སྒྲིབ་པ་མཉམ་པའི་ཆོས་སྒྲིབ་ལྷགས་པ་རྣམས་ལ་སྟོན་པའི་འདྲ་ཤེས་སྐྱེད་
པ་སོགས་དག་སྒྲིབ་སྐྱོང་བ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་ལ། གལ་ཏེ་ཅིས་ཀྱང་དག་སྒྲིབ་སྐྱོང་
བར་མ་རྒྱས་ན་འད་སྟོན་རྫོང་གི་སྒྲིབ་པ་ཉུང་བར་བྱེད་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་ལ། །ཐལ་
མོ་སྒྲིབ་པའི་འོས་སྒྲིབ་པ། ལྷག་བྱ་བའི་འོས་སྒྲིབ་པ། བསོད་ནམས་གྱི་
དཔལ་གྱི་ཞིང་། ཡོན་ཡོངས་སྒྲིབ་པ་ཆེན་པོ། སྒྲིབ་པའི་གནས་སྒྲིབ་པ།
ཀྱན་ཏུ་འད་སྒྲིབ་པའི་གནས་སྒྲིབ་པ་ཆེན་པོ་ལོ། །ཞེས་བྱ་བ་འདི་དག་གིས་ནི།
སྟོན་པའི་ཉན་ཐོས་རྣམས་བསོད་ནམས་གསོག་པའི་ཞིང་སྒྲིབ་མེད་པར་བསྟན་
ཏེ། ཆོག་གི་དངོས་ཟེན་ནི་གོ་བར་ཟད་དོ། །དེ་ཡང་མདོ་ལས། འཛམ་བུའི་གླིང་
གི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲིབ་པ་བཏང་བ་ལས་དགེ་བསྟན་བསྐྱེད་བསྐྱབ་པའི་
གཞི་ལྟ་དང་ལྟན་པ་གཅིག་ལ་མཆོད་པ་པན་ཡོན་ཆེ་བ་དང་། དགེ་བསྟན་
གངས་མེད་པ་ལ་སྒྲིབ་པ་བྱས་པ་བས་དགེ་སྦྱོང་གཅིག་ལ་མཆོད་པ་པན་ཡོན་ཆེ་
ཞིང་། དེ་ལ་ཡང་ལམ་ལ་མ་ལྷགས་པ་གངས་མེད་པ་མཆོད་པ་ལས་ལམ་ལ་
ལྷགས་པ་གཅིག་ལ་མཆོད་པ་པན་ཡོན་ཆེ་བར་གསུངས་ཤིང་། ལམ་ལ་ཡང་
ཆོགས་ལམ། སྒྲིབ་ལམ། རྒྱན་ལྷགས། བྱིར་འོང་། བྱིར་མི་འོང་། དག་བཅོམ་
པའི་བར་ལ་པན་ཡོན་གྱི་འགྲུང་ཁྱད་གསུངས་ལ། མདོར་ན་དཔུང་བཟང་གིས་
ལྷས་པ་ལས། རི་ལྟར་ལོ་ཏྲོག་ཐམས་ཅད་ས་ལ་ནི། །བརྟེན་ནས་སྟོན་མེད་པར་
ནི་སྟེ་བ་ལྟར། །དེ་བཞིན་ཚུལ་ཁྲིམས་བརྟེན་ནས་ཆོས་དཀར་མཆོག་ །སྤྱིང་རྩེའི་
རྒྱས་བསྐྱེད་པས་ནི་རྣམ་པར་སྟེ། །ཞེས་དང་། མགོན་པོ་ལྷ་སྐྱབ་ཀྱིས། ཁྲིམས་

ནི་རྒྱ་དང་མི་རྒྱའི་ས་བཞིན་དུ། ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་གཞི་རྟེན་ལགས་པར་
 གསུངས། ཞེས་དང་། དག་བཅོམ་ཆོས་ཀྱི་ཆོད་དཔོན་གྱིས་ཀྱང་། རི་ལྷར་ས་
 བོ་སྐྱེ་དགུ་ཀུན་གྱི་གཞི། ཉེ་ལས་འབྲུ་རྣམས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་ལྟར། ཉེ་
 བཞིན་འདུལ་བ་སྟོམ་བཅོལ་རྣམས་ཀྱི་གཞི། ཉེ་བཞིན་དེ་ལས་བསྟོན་རྣམས་
 རྣམས་ཀྱང་སྐྱེ། རྒྱལ་བློ་སྤྲོས་ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་གནས་སུ་དགོངས། ཉེ་ཡི་
 གནས་ནི་འདུལ་བ་ཡིན་པར་གསུངས། འདི་ལ་གནས་པར་གྱུར་ན་མཐར་
 ཐུན་འགྱུར། འདི་ལ་མི་གནས་མཐར་ཐུན་ག་ལ་འགྱུར། ཞེས་དང་། དགོ་
 རྟོག་ལ་རབ་རྒྱ་གཅིས་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། ཤིན་རྒྱ་ལེགས་པར་རྒྱལ་བློ་སྤྲོས་
 གང་། བསྟན་པའི་མི་དེ་མཛོལ་པའི་གཞུགས། འདུལ་བ་ལ་ནི་ཉེ་བར་
 གནས། རྒྱལ་བློ་སྤྲོས་བསྟན་པ་རང་ཡིད་ཆེས། མི་དེ་ཉེ་མ་གཅིག་ལ་ཡང་། །
 བསྟོན་རྣམས་སྤང་པོ་དཔག་མེད་པ། གསོག་ཅིང་སངས་རྒྱས་འབྲས་བུ་
 བསྐྱེན། ཞེས་དང་། རྒྱལ་བློ་སྤྲོས་འདི་ནི་བདེ་བའི་མཆོག་ རྒྱལ་བློ་སྤྲོས་འདི་ནི་
 ཐར་པའི་ལམ། རྒྱལ་བློ་སྤྲོས་འདི་ནི་ཡོན་ཏན་གཞི། རྒྱལ་བློ་སྤྲོས་འདི་ནི་
 སངས་རྒྱས་རྒྱ། ཞེས་དང་། མཁས་མཆོག་དཔལ་པོས། རྒྱལ་བློ་སྤྲོས་དེ་ནི་
 རྩད་པར་ཐོབ་པའི་ལམ། རྟོག་རྗེའི་དང་ཅན་རྣམས་དང་མཉམ་པར་སྦྱབ། ཡེ་
 ཤེས་གཙང་མ་སྤུལ་གྱི་རང་བཞིན་ཉེ། རྟོན་བྲལ་རྒྱལ་བྱ་གྱུར་པས་མཆོག་ཅིས་
 བྱ། ཁམས་གསུམ་ཀུན་རྒྱ་ཡིད་འོང་བྱི་བསྟུང་སྟེ། རབ་རྒྱ་བྱུང་དང་མི་འགལ་
 བྱུག་བ་ཡིན། ཆ་ལུགས་མཐུན་ཡང་རྒྱལ་བློ་སྤྲོས་ལྡན་གྱུར་ན། མི་ཡི་ནང་ན་དེ་
 ཉིད་འཕགས་པར་འགྱུར། ཆོག་རྒྱ་མ་བཞེད་ཆོགས་སུ་མ་གྱུར་ཀྱང་། ཉམས་
 སུ་མཁོ་བའི་ལོངས་སྟོན་རིམ་གྱོ་འདུ། བསྟན་པ་མེད་པར་འཛིག་རྟེན་ཀུན་

འདུད་དེ། ཆོག་མེད་མ་བསྐྱབས་དབང་ལྷག་འཕོབ་པར་འགྱུར། བརྗོད་དུ་
 མ་འོས་རིགས་སུ་འབྱུང་བ་དང་། བཅོམ་ཞིང་དབེན་བ་གང་ཡང་མ་བྱས་ཤིང་། །
 རྩོན་ཆད་མི་ཤེས་སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། རྩུལ་ཁྲིམས་ལྷན་པའི་སྐྱེ་བོ་དེ་ལ་
 འདུད། ཀླུ་པས་བཀྲ་ཤིས་གྱུར་པའི་རྩུལ་དག་ཀྱང་། སྤྱི་གཙུག་དམ་པས་
 བླངས་ཤིང་ལྟ་དང་མིས། བྱག་འཆལ་མགོས་གཏུགས་ཐོབ་པ་ཀྱན་ཏུ་
 འཁྱེར། ཇི་ཕྱིར་རྩུལ་ཁྲིམས་དང་ལྷན་རིགས་མཆོག་ཡིན། ཞེས་དང་། རྗེ་བླ་
 མས། རྩུལ་ཁྲིམས་ཉེས་སྤྱོད་དྲི་མ་འབྱུང་པའི་རྒྱ། ཉོན་མོངས་ཆ་གདུང་སེལ་
 བའི་ཟླ་བའི་འོད། སྐྱེ་དགུའི་དབུས་ན་ལྷན་པོ་ལྟ་བུར་བརྗོད། སྤྱོད་པས་ཀྱིས་
 བསྐྱེགས་པ་མེད་པར་འགོ་ཀྱན་འདུད། ཇི་ལྟར་ཤེས་ནས་ཡང་དག་བླངས་
 བའི་ཁྲིམས། ཇམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་མིག་བཞིན་སྤྱང་བར་མཛད། རྣལ་འབྱོར་
 ངས་ཀྱང་ཉམས་ལེན་དེ་ལྟར་བྱས། ཐར་འདོད་ཁྱེད་ཀྱང་དེ་བཞིན་བསྐྱང་
 འཆལ་ལོ། ཞེས་གང་གསུངས་པ་ལྟར་རྩུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ་ཞིག་གྱུར་
 བ་རྒྱལ་བ་སྤྲས་དང་བཅས་པས་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསྐྱེགས་པའི་གནས་ཡིན་ཞིང་
 འགོ་བ་ལྟ་དང་བཅས་པའི་ཡོན་གནས་ཆེན་པོར་འགྱུར་རོ། ཇི་ལྟར་ཡང་མདོ་
 ལས། སྤྱ་རིའི་སྤྱ་རིའི་བསྟན་པ་འདི་ལ་ཉེས་པ་ཐོབ་པར་མི་འགྱུར་ལ། བའི་
 ཉན་ཐོས་རྣམས་ནི་ཆོས་གོས་དང་བསོད་སྟོམས་ཀྱིས་དུབ་པར་མི་འགྱུར་བས།
 སྤྱ་རིའི་སྤྱ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་མཛོན་པར་བརྩོན་པར་ཀྱིས་ཤིག སྤྱ་རིའི་སྤྱ་
 འཛིག་རྟེན་ཟང་ཟང་ལ་གཅེས་པར་མ་བྱེད་ཅིག སྤྱ་རིའི་སྤྱ་སྟོན་ཤིག ཇའི་
 འདི་སྐད་དུ། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་དགེ་སྤྱོད་རྣམས་ལ་ལྟ་བུ་བ་སྤྱོད་ཐུག་དག་
 བདེ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྤྱོད་པས་བརྩོན་པར་གནས་ཏེ། སྤྱ་རིའི་སྤྱ་མིས་ནི་

དེ་ལྟ་བུའི་མཆོད་པ་དང་བསྟེན་བཀུར་བྱེད་པར་མི་རྩལ་སོ། །ཞེས་དང་། སྤྱི་
 རིའི་བྱ་གང་གིས་དེ་བཞིན་གསལ་བའི་རིགས་སུ་བྱུང་ནས་ཆོས་དེ་ལ་བརྟེན་
 འགྲུལ་གྱིས་གནས་ན། འདོད་པ་རྒྱུ་བའི་ལྟ་རྒྱལ་སྤྱི་ལྟ་དང་། འདོད་པ་རྒྱུ་བའི་
 མི་རྒྱལ་སྤྱི་ལྟ་དང་། འདོད་པ་རྒྱུ་བའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལས་དགེ་སྤྱོད་རྒྱལ་
 འབྱོར་སྤྱོད་པའི་རྒྱུ་བ་བཟེད་དང་ཆོས་གོས་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་།
 ཁྱིམ་པའི་སྒྱུ་བོ་ཐམས་ཅད་ནི། །སེན་མོའི་སྤྱི་ལྟ་ཞིང་མོད་ཀྱང་། །ང་ཡི་རབ་ཏུ་
 བྱུང་བ་རྒྱལ་ས། །འཆོ་བས་ཐོངས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོགས་སྐྱེ་ཆར་
 གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཞོད་དུ་བཤད་པའི་དགེ་འདུན་གྱི་ཡོན་ཏན་དྲན་རྒྱལ་དེ་
 དག་ནི་ཐེག་པ་ཐུག་མོང་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ། ཐེག་ཆེན་ཐུག་མོང་མ་ཡིན་
 པའི་དགེ་འདུན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ནི། སྤྱོད་འཇུག་ལས། བྱང་རྒྱུ་སེམས་
 སྒྱུས་གྱུར་ན་སྒྲིབ་ཅིག་གིས། །འཁོར་བའི་བརྟོན་རར་བསྐྱམས་པའི་ཉམ་ཐག་
 རྒྱལ་ས། །བདེ་གསལ་རྒྱལ་ས་ཀྱི་སྒྲིབ་ཞེས་བརྗོད་བྱ་ཞིང་། །འཛིག་རྟེན་ལྟ་
 མིར་བཅས་པའི་ཕྱག་བྱར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་
 རིན་པོ་ཆེ་སྒྱུས་ཅམ་ཉིད་ནས་ལྟ་དང་བཅས་པའི་འགྲོ་བ་ཡོངས་ཀྱི་ཕྱག་གི་
 གནས་སུ་འགྱུར་ཞིང་སངས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བྱ་གཏུག་ལྟར་དགོངས་པ་
 སོགས་པར་ཡོན་མཐའ་ཡས་ཤིང་། ཆོགས་ལམ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པ་ན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱན་
 གྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཐོབ་ནས་མཆོག་གི་སྒྲུལ་སྒྲུའི་ཞལ་དངོས་སུ་མཐོང་ཞིང་ཆོས་
 ཉན་པར་རྩལ་པ་དང་། ཤའི་མིག་གི་མངོན་ཤེས་ཐོབ་སྟེ་དཔག་ཆད་བསྐྱེད་པ་
 སོགས་པའི་གཞུགས་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་གསལ་བར་མཐོང་བ་དང་། སྐྱ་ཕྱ་
 རགས་ཐམས་ཅད་དངོས་སུ་ཐོས་པ་སོགས་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་རྩལ་པ་བསམ་

གྱིས་མི་བྱལ་བ་ཐོབ་ཅིང་ཚོགས་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་
 དང་། གཙོ་ཆེར་ཚོགས་གསོག་པ་གཙོ་བོར་བྱས་བས་སྦྱོར་ལམ་དྲོད་དུ་གནས་
 ལུགས་མཐར་ཐུག་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཐོབ་
 ཅིང་རིམ་གྱིས་སྦྱོར་ལམ་ཅེ་མོ་བཟོད་པ་ཆོས་མཚོག་རྣམས་མཐར་ཐུན་ནས་ས་
 དང་པོ་ཐོབ་པ་ན་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཕྱག་བརྒྱ་གཉིས་སྐད་ཅིག་ལ་ཐོབ་སྟེ། ཉིང་རེ་
 འཛིན་བརྒྱ་ཐོབ་ཅིང་དེ་དག་ལ་འཇུག་པ་དང་། སངས་རྒྱས་བརྒྱ་མཐོང་བ་དང་།
 དེ་རྣམས་གྱི་བྱིན་བརྒྱབས་ཀྱང་ཤེས་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བརྒྱ་གཡོ་
 བར་བྱེད་པ་དང་། ཞིང་བརྒྱར་ཡང་འགོ་བ་དང་། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བརྒྱ་
 སྣང་བར་བྱེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་བརྒྱ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་དང་། བསྐྱལ་བ་
 བརྒྱར་གནས་པར་བྱེད་པ་དང་། བསྐྱལ་བ་བརྒྱ་ལ་སྟོན་དང་བྱི་མའི་མཐའ་
 འཇུག་ཅིང་ལྡང་བ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྒོ་བརྒྱ་འབྱེད་པ་དང་། ལུས་བརྒྱ་ཀྱན་ཏུ་
 སྟོན་པ་དང་། ལུས་རེ་རེ་ལ་འཁོར་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་བརྒྱ་བརྒྱ་དང་ལྡན་
 པར་སྟོན་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ས་གཉིས་པ་ལ་ཡོན་ཏན་དེ་དག་སྟོང་འགྱུར་དང་
 གསུམ་པ་ལ་འབུམ་དང་། བཞི་པ་ལ་བྱེ་བ་ཕྱག་བརྒྱ་དང་། ལྡ་པ་ལ་བྱེ་བ་ཕྱག་
 སྟོང་དང་། རྒྱག་པ་ལ་བྱེ་བ་བརྒྱ་ཕྱག་སྟོང་དང་། བདུན་པ་ལ་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་
 འབུམ་འཐོབ་བོ། །ས་ལྷག་མ་རྣམས་གྱི་ཡོན་ཏན་ནི་བྱེ་བ་ལ་སོགས་པའི་
 གྲངས་གྱིས་མི་ཆོད་པས་འཛིག་རྟེན་ཁམས་གྱི་རྩལ་ལྟ་རབ་གྱི་གྲངས་གྱིས་
 བསྟན་ཏེ། བརྒྱད་པ་ལ་སྟོང་གསུམ་གྱི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འབུམ་གྱི་རྩལ་ལྟ་
 རབ་གྱི་གྲངས་དང་མཉམ་པ་དང་། དགུ་པ་ལ་སྟོང་གསུམ་གྱི་འཛིག་རྟེན་གྱི་
 ཁམས་གྲངས་མེད་པ་འབུམ་ཕྱག་བརྒྱའི་རྩལ་ལྟ་རབ་གྱི་རྩལ་རི་སྟེད་པ་དེ་སྟེད་

དང་། བཅུ་པ་ལ་སངས་རྒྱུ་གྱི་ཞིང་བཟོད་དུ་མེད་པའི་ཡང་བཟོད་དུ་མེད་པའི་
 རུལ་ལྷ་རབ་གྱི་རུལ་སྟེད་དང་མཉམ་པའི་ཡོན་ཏན་འཐོབ་པར་དབུ་མ་ལ་
 འཇུག་པ་ལས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་དགོན་མཆོག་རིན་པོ་ཆེ་གསུམ་གྱི་ཡོན་
 ཏན་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་ཚུལ་བསྟན་པ་དེས་ནི། བསྟན་པ་ལ་འཇུག་པའི་སྒྲོ་དམ་
 པ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བའི་ཚུལ་མཐའ་དག་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་རང་དང་
 གཞན་གྱི་སྟོན་པའི་ཁྱད་པར་དང་བསྟན་པའི་ཁྱད་པར་རྣམས་ལེགས་པར་ཤེས་
 བས་སྟོན་པ་སངས་རྒྱུ་ཉིད་ལ་རྣམ་པ་ཀུན་ནས་ཡིད་ཆེས་པ་ཞིག་དང་། དེས་
 གསུངས་པའི་བླ་འོ་དོར་གྱི་གནས་རྣམས་ལ་རིགས་པའི་ལམ་ནས་དྲངས་པའི་
 དེས་པ་ཐོབ་པ་ཞིག་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་ལ། དེས་པ་དེ་ལྟར་ཐོབ་པ་ནི་གོང་དུ་
 བཤད་པ་ལྟར་སྒྲོན་ཡོན་ལེགས་པར་ཤེས་པ་ལ་རག་ལས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་རྗེ་
 ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས། དེ་ལྟ་ནའང་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་མི་ཤེས་བཞིན་
 དུ་ཤེས་པར་རྣོམ་པའི་ར་རྒལ་གྱི་དུག་རྒྱས་ཕྱིས་པའི་སྟོན་པར་རྣོམ་པ་སེར་སྐྱ་
 ལ་སོགས། བདེ་བར་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཉེ་བར་བསྟན་པ་ལས་ཚུལ་
 གཞན་དུ་དངོས་པོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟན་པར་འདོད་ནས་ཡང་དག་པའི་ལམ་
 ལྟར་བཅོས་པའི་གཞུང་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་ཞིག་སྐྱར་ནས་ཐར་འདོད་རྣམས་ལ་
 འདོམས་པར་བྱེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུ་དང་།
 དེས་ཉེ་བར་བསྟན་པ་དང་། དེ་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་སྟོབ་པ་རྣམས་ཁོ་ན་ཐར་པ་
 འདོད་པ་རྣམས་ཀྱི་སྟོན་པ་དང་ལམ་དང་ཐར་པར་བགྲོད་པའི་གོགས་ཡིན་གྱི།
 ཆོས་འདི་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་སྟོན་པ་དང་བསྟན་པ་དང་དེ་ལ་སྟོབ་པ་
 རྣམས་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྐྱབས་གནས་ལ་ཡིད་གཞན་དུ་མི་གཡོ་བའི་

ངེས་པ་རྟེན་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན་སྤྱབ་པའི་བསྟན་པ་ཁོ་ན་ཐར་པ་འདོད་པ་
 རྣམས་ཀྱི་འཇུག་དོགས་སུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། ངེས་པ་དེའང་སྤོའི་མཐུ་ཆུང་
 བས་ནི་ཡིད་དཔྱོད་ཅམ་གྱིས་ཡིན་ལ། སྤོའི་མཐུ་ཆེ་བས་ནི་ཚད་མས་དངས་
 བའི་ངེས་པ་བརྟན་པོ་བཅའ་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་དམ་བཅའ་བ་ཅམ་དུ་
 ཟད་པས་སོ། རྟེ་ཡང་ལྟ་ལས་སྤུལ་བྱུང་གི་བསྟོད་པ་ལས། བདག་ནི་སངས་
 རྒྱས་ཕྱོགས་མི་འཛིན། ཁེར་སྐྱ་སོགས་ལ་མི་སྤང་ཡང་། ཁང་ཞིག་རིགས་
 པར་ལྟན་པའི་ཆོག རྟེ་ཉིད་སྟོན་པ་ཡོངས་སུ་འཛིན། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར།
 རང་དང་གཞན་གྱི་སྟོན་པའི་ལུགས་ལ་ཕྱོགས་ལུང་དང་སྤང་ལུགས་དོར་ནས་
 འདི་གཉིས་ལས་གང་ནི་ལེགས་པར་བཤད་པ་ཡིན་ལ། གང་ནི་ཉིས་པར་
 བཤད་པ་ཡིན་སྟམ་དུ་དབྱད་པ་ན། གདུལ་བྱའི་དོན་གཉིས་འགྲུབ་པའི་ཐབས་
 སྟོན་པ་གང་ལ་སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་ནི་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །
 དེའི་ཆེ་ལུང་གཉིས་ནི་བདེན་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་མིན་དཔྱོད་པའི་གཞི་ཡིན་པས་
 ཅོད་གཞི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རིགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བདེན་པའི་དོན་ཅན་
 ཡིན་མིན་དབྱེ་བར་བྱའོ། རྟེའི་ཚུལ་ནི་གང་ཟག་གི་རྒྱད་ལ་སྟེ་བ་ན་གནས་
 སྐབས་ཀྱི་ཐོབ་བྱ་མངོན་མཐོ་སྟོན་དུ་ཐོབ་ནས་བྱེད་ནས་ངེས་ལེགས་ཐོབ་པར་བྱ་
 བ་ཡིན་མོད་ཀྱང་། ལུང་གང་སྟེས་སྤའི་དོན་གཉིས་སྟོན་པ་རྣམས་དེ་ལ་བསྐྱུ་མི་
 བསྐྱུ་དཔྱོད་པའི་ཆོ་ནོ། གཙོ་བོའི་དོན་ངེས་ལེགས་ལ་མི་བསྐྱུ་བར་རིགས་པས་
 གྲུབ་པ་སྟོན་དུ་བཏང་ནས་ཐོབ་བྱ་པལ་པ་མངོན་མཐོ་ལ་མི་བསྐྱུ་བར་དཔོག་པ་
 ནི་མཁས་པའི་དབང་པོ་རྣམས་ཀྱི་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། གཙོ་
 བོའི་དོན་ལ་མི་བསྐྱུའི་ཕྱིར། གཞན་ལ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཡིན། ཞེས་དང་།

བཞི་བརྒྱ་པ་ལས་ཀྱང་། སངས་རྒྱལ་གྱིས་གསུངས་ཤོག་གྲུར་ལ། །གང་ཞིག་ཐེ་
 ཚོམ་སྒྲེ་འགྱུར་བ། །དེ་ཡིས་སྟོང་པ་ཉིད་བརྟེན་ཏེ། །འདི་ཉིད་ཁོ་ནར་ཡིད་ཆེས་
 བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་ཀྱན་འཕྱུང་ལས་
 རྟལ་བསྐལ་གྱི་ཡུང་པོ་ཉིད་མཚམས་སྟུང་པའི་འཁོར་བ་དང་། བདག་མེད་
 རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་གོ་འཕང་སྒྲུབ་པའི་ཐར་པར་
 བཤོད་པའི་རིམ་པ་རྣམས་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་རྣམས་ཟུ་རིགས་པས་
 བསྒྲུབས་པ་ལྟར་རིགས་པས་གྲུབ་པ་དགོས་ཀྱི། དེ་དག་རྒྱུར་མཐོང་ལ་གིན་ཏུ་
 ཤོག་གྲུར་ཡིན་པས་སྒྲུབ་བྱེད་ལུང་ཙམ་དུ་ཟད་དོ་ཞེས་སྒྲུབ་ནི། བདག་ནི་སྟོན་
 པ་གཞན་སྤངས་ནས་བཅོམ་ལུན་ཁྱོད་ལ་སྒྲུབས་ཟུ་སོང་བ་འདི་ནི་རང་གི་
 འདོད་པ་ཙམ་དུ་ཟད་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་པ་ཅི་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་རང་གི་
 སྒྲུབས་འགྲའི་མཚང་སྒྲོག་པ་སྟེ། དེའི་ཆོ་ལུང་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་མི་རུང་ལ་རིགས་
 པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱང་མེད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་རང་གཞན་གྱི་
 རྟོན་པས་སྒྲེ་བ་སྒྲུབ་ཡོད་མེད་དང་། ཡུང་པོ་རྟག་མི་རྟག་དང་བདག་ཡོད་མེད་
 རོགས་མི་མཐུན་པ་བརྟན་པའི་ལུང་རྣམས་ལ་གང་འཐད་ལ་གང་མི་འཐད་ཅེས་
 རང་གི་སྡེ་པ་ཆེན་པོ་རྣམས་དང་གཞན་སྡེ་རྣམས་ཅོད་པ་ན་རང་གི་རྟོན་པའི་
 ལུང་དེ་རྣམས་རྣམ་དག་ཏུ་སྒྲུབ་མི་ལུས་པར་ཡང་འགྱུར་རོ། །དངོས་སྟོབས་གྱི་
 ཚད་མས་མི་འགྲུབ་པའི་གིན་ཏུ་ཤོག་གྲུར་སྟོན་པའི་ལུང་རྣམས་ནི་རང་གི་
 བརྟན་བྱའི་དོན་ལ་མི་བསྒྲུབ་པར་དབྱེད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་གཏན་ཆོགས་
 གྱིས་འགྲུབ་ལ། དེའི་རྒྱལ་སྒྲུབ་པ་ཡང་རིགས་པས་འགྲུབ་ཀྱི་ལུང་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་
 ཁས་ལེན་པ་ལ་མི་སྟོས་ཏེ། འདིར་ནི་སྟོ་ཙམ་ཞིག་བརྟན་གྱིས་རྒྱས་པར་གཞན་

དུ་བྱའོ། །གཞན་སྡེའི་ཡུང་སྐྱེས་པའི་དོན་གྱི་གཙོ་བོ་སྟོན་པ་རྣམས་ནི་སྤྱི་
འགལ་བ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་གཙོ་བོ་དང་དབང་ཕྱུག་ལ་སོགས་པའི་རྟག་པ་
འཁོར་བའི་བྱེད་པ་པོར་སྤྱི་ཞིང་། ཡང་གོལ་བ་དོན་གཉིས་གྱིས་ལམ་པ་
བསྐྱེམས་པའི་མཐར་འཁོར་བ་ལྟོག་པར་ཡང་འདོད་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། འཁོར་བའི་
རྒྱའི་གཙོ་བོ་མ་ལོག་ན་འཁོར་བ་མི་ལྟོག་པའི་ཕྱིར་དང་རྟག་པའི་རྒྱ་ཡིན་ན་
དུས་ནམ་ཡང་ལྟོག་པར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་བདག་མེད་པའི་ལྟ་
བ་སྟན་འབྱིན་ཞིང་འཁོར་བར་འཆིང་བ་ཆད་པའི་གོལ་བ་ཐོབ་བྱུང་བྱེད་པ་ཡང་
འགལ་བའོ། །སྤར་བཤད་པ་ལྟར་རང་གི་སྟོན་པ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱབས་གསུམ་
ཐར་འདོད་ཀྱི་སྐྱབས་ཡིན་གྱི། དེ་དང་མི་མཐུན་པའི་སྟོན་པ་ལ་སོགས་པ་
སྐྱབས་གཏན་མིན་ནོ་སྟུམ་པའི་ངེས་པ་མ་དངས་ན་རང་གི་སྐྱབས་གནས་ལ་ཅེ་
གཅིག་པའི་སློ་བརྟན་པོ་མི་འབྱུང་ལ། དེ་འབྱུང་བ་ཡང་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་སྟོན་
ཡོན་རིགས་བས་མཐོང་བ་ལ་རག་ལས་བས། ལུ་སྟེགས་བྱེད་དངོས་སུ་ཡོད་
དམ་མེད་ཀྱང་སྤྱི་སློ་གྲོས་ཆེ་བ་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱབས་འགྲོའི་སློ་བྱེད་པར་ཅན་
སྟེད་པར་འདོད་ན་སྤར་ལྟར་བྱའོ། །དེས་ན་སྡེ་བདུན་ལ་སོགས་པ་རིགས་པའི་
བརྟན་བཅོས་རྣམས་ནི་རང་གི་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་དང་། དེའི་བརྟན་པ་ཡུང་
རྟོགས་གཉིས་དང་། དེ་དག་རྒྱལ་བཞིན་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་ཆོག་ཙམ་མིན་
པའི་གྲས་པ་ཆེན་པོ་སྟེད་པའི་ཐབས་མཆོག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱོས་ཤིག །ཅེས་གང་
གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

གསུམ་པ་ཁས་སྤངས་བས་སྐྱབས་སུ་སོང་བའི་རྒྱལ་ནི། སངས་རྒྱས་ལ་
སྐྱབས་སྟོན་པ་པོ་དང་། ཆོས་ལུང་འདས་ལ་སྐྱབས་དངོས་དང་། དགེ་འདུན་ལ་

སྐྱབས་སྐྱབ་པའི་གྲོགས་སུ་བཟུང་བའི་སྒོ་ནས་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་སྟེ། འདུལ་བ་
ཀྱ་ཆེར་འབྲེལ་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་རོ། །

བཞི་བ་གཞན་དུ་མི་སྐྱབས་སྐྱབས་སུ་སོང་བ་ནི། བར་པ་དང་ཕྱི་པའི་
སྟོན་པ་དང་། བརྟན་པ་དང་། དེ་ལ་སློབ་པ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་དམན་གཤམ་ནས་
དགོན་མཆོག་གསུམ་ཁོ་ན་ལ་སྐྱབས་སུ་འཛིན་གྱི། དེ་དག་དང་མི་མཐུན་པའི་
སྟོན་པ་སོགས་ལ་སྐྱབས་སུ་མི་འཛིན་པ་ལོ། །

ཅུ་པའི་བཞི་བ་སྐྱབས་སུ་སོང་ནས་བསྐབ་པར་བྱ་བའི་རིམ་པ་ནི།
སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་ནས་འཛིན་ཏེན་གྱི་ལྟ་ལ་ཐུག་མཆོད་དང་སྐྱབས་
འགོ་མི་བྱེད། སེམས་ཅན་ལ་གཞོན་འཆོ་སྤྱོད། གྲོགས་སུ་སྟེགས་པ་སོགས་
སྟེག་གྲོགས་དང་མི་འགྲོགས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱ་གཟུགས་བྲིས་འབྱུང་ཅི་འདྲ་
ཞིག་མཐོང་ཡང་སྟང་འདོགས་མི་བྱེད་ཅིང་འོ་བརྒྱལ་སར་མི་གཞག། སྟོན་པ་
དངོས་ལྟར་བཟུང་ནས་གུས་མཆོད་བྱེད། ཆོས་ཆོག་བཞི་བ་ཡན་ཆད་ལ་འགོ་
ཡུག་སོགས་མ་གུས་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་ཏེ་ཆོས་དགོན་མཆོག་དངོས་ལྟར་
གུས་པར་བྱེད། དགེ་འདུན་གྱི་སྟེ་རྣམས་ལ་ཕྱོགས་རིས་དང་སྟང་འདོགས་
སོགས་མི་བྱེད་ཅིང་དགེ་སྤྱོད་གི་རྟགས་ཅམ་འཛིན་པ་ལ་ཡང་མི་གཤེ་ཞིང་མི་
བརྟན་པ་དང་། རིས་སུ་བཅད་ནས་དབྱར་ལྟ་བུ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་བྱ་
བར་དགེ་འདུན་དགོན་མཆོག་ལྟར་གུས་པར་བྱེད་པ་ལོ། ། དེ་ལྟར་ཡང་བྱ་ངན་
ལས་འདས་པ་ལས། གང་ཞིག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་འགོ་བ། དེ་ནི་ཡང་དག་དགེ་
བསྟོན་ཏེ། ཁམ་དུ་འདྲ་ལྟ་ནི་གཞན་དག་ལ། སྐྱབས་སུ་སོང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །
དམ་པའི་ཆོས་ལ་སྐྱབས་འགོ་བ། འཆོ་ཞིང་གསོད་པའི་སེམས་དང་བྲལ། །

དག་འདུན་ལ་ཡང་སྐྱབས་འགོ་བ། ལུ་སྟེགས་ཅན་དང་འགྲོགས་པ་མིན། །
 ཞེས་དང་། བཤེས་སྤྱིང་ལས། རི་ལྟར་བདེ་གཤེགས་སྐྱ་གཟུགས་ཤིང་ལས་
 ཀྱང་། བགྱིས་པ་ཅི་འདྲའང་རུང་སྟེ་མཁས་པས་མཛོད། རྩེས་གསུངས་པ་
 ལྟར་རོ། བསྐྱབ་བྱ་འདི་དག་ནི་འདིར་ས་བཅད་ཅམ་ཞིག་བཀོད་པ་ཡིན་གྱི།
 ཡི་གེ་འདི་ཅམ་གྱིས་ཚོག་པ་མ་ཡིན་པས། རྩེ་ཐམས་ཅད་མཁུན་པས་གཏན་ལ་
 དབབ་པ་བསྐྱབ་པ་སོགས། ཤིང་རྟ་ཆེན་པོའི་གཞུང་རྣམས་དང་མན་དག་ལས་རི་
 ལྟར་འགྱུར་བའི་ཚུལ་ཐམས་ཅད་ཞིབ་པར་བྱང་ཚུབ་ལམ་རིམ་དུ་བཀའ་སྤྱལ་
 པས་སློ་གོས་དང་ལྟན་པ་རྣམས་གྱིས་ཞིབ་ཏུ་བལྟས་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་
 ལྟར་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་ནི་བསྟན་པ་ལ་འཇུག་པའི་སློ་
 གཅིག་ཏུ་ཡིན་པས་འདི་ལ་ཐོག་མར་འབད་དགོས་ཏེ། གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་
 འགོ་བ་འདི་མེད་པར་ནང་པའི་གསུམ་སུ་མི་རྒྱུད་ལ། ཆེ་ཉིལ་པོར་ཆོས་བྱེད་ཚུལ་
 བྱས་ཀྱང་ལམ་གྱི་གནད་འགག་འདི་འདྲ་བས་མ་ཟེན་ན་བསྟན་པའི་སློར་རྒྱུད་
 པ་ཅམ་ཡང་མི་འབྱུང་ན་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་གོང་མ་སྟེ་བའི་གོ་སྐབས་ག་ལ་ཡོད།
 སྐྱབས་འགོའི་ཉམས་ལེན་རྣམ་པར་དག་པ་ཞིག་ཡོད་ན་ནི་མཐུ་སྤལ་དུ་བྱུང་བ་
 ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་པས་བྱི་དང་། བྱང་གི་བར་ཆད་གྱིས་མི་བརྩི་བ་དང་། ཡོན་
 ཏན་གྱི་བྱུང་པར་རྣམས་སྟེ་སྤྱི་ཞིང་ཉམས་དཀའ་བས་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་
 བར་འགྱུར་བས། ལྟར་བཤད་པ་ལྟར་འཛིགས་པ་དང་ཡོན་ཏན་བྱན་པ་སོགས་
 གྱི་སློ་ནས་སྐྱབས་སུ་གཟུང་ཞིང་དེའི་བསྐྱབ་བྱ་ལས་མི་འདའ་བ་ལ་འབད་བ་
 གནད་དུ་ཆེའོ་ཞེས་རྩེ་ཐམས་ཅད་མཁུན་པས་གང་གསུངས་པ་ལྟར་དཀོན་
 མཆོག་གསུམ་ལ་ཡིད་ཆེས་གྱི་དད་པ་བརྟན་པོ་ཐོབ་ནས་སྐྱབས་སུ་འགོ་ཞིང་།

སྐྱབས་འགྲོའི་བསྐྱབ་བྱ་རྣམས་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་སློབ་ཅུས་པ་ཞིག་བྱང་ན་ཀླུལ་
 བས་བསྟགས་པའི་ཡིན་ཏན་བྱང་པར་ཅན་ཐོབ་པ་ཡིན་པས་དལ་བའི་རྟེན་ལ་
 སྟིང་པོ་ལོན་པ་ཡིན་ནོ། །གང་གི་འཕྲིན་ལས་ཀྱང་ཏུ་བཟང་པོའི་འོད་ཟེར་དག་
 གིས་འཛིག་རྟེན་མ་ལུས་སྤང་བས་བྱུང་མཛད་ཅིང་། །གྲགས་པ་མཐའ་ཡས་
 འཛིག་རྟེན་སྒྲོན་མ་ཀྱང་གྱི་ནང་ན་སྟིགས་དུས་འགོ་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེས་ཆེ་བ། །
 སྟིང་སྟོབས་ལུལ་ཕྱིན་ཟླ་མེད་སྟོན་པ་ལྟ་ཡི་སྤྱོད་མ་ཟས་གཙང་སྲས་ཞེས་སྟོན་
 པར་གྲགས་དེ་ཡི། །ཞབས་གྱི་བསྐྱོའི་རུལ་ལ་གུས་པས་འདུད་ཀྱིས་དུས་རྣམས་
 ཀྱང་ཏུ་ཐུགས་རྗེས་གཡེལ་མེད་འཛིན་གྱུར་ཅིག །མཁའ་རབ་སྟོབས་བརྩའི་གོ་
 འཕང་མཛོན་མཛད་ཀྱང་། །བརྟེ་བས་ཀླུལ་བའང་སྟེས་མཛད་ཐུགས་རྗེ་ཅན། །
 བཀའ་དྲིན་མཚུངས་མེད་རྗེ་བརྟན་སྤྱོད་མ་ཡིས། །སྤྱོད་ཡང་བྱང་ཚུབ་བར་དུ་
 བདག་སྒྲིངས་ཤིག །བདེ་གསལ་ཆོས་གྱི་སྤྱོད་མའང་ཐུགས་རྗེ་ཅན། །ལན་
 བདེའི་འབྱུང་གནས་ལུང་རྟོགས་དམ་པའི་ཆོས། །ཚུལ་བཞིན་སྐྱབ་མཛད་ཐེག་
 གསུམ་འཕགས་པའི་ཆོགས། །སྐྱབས་གསུམ་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ། །
 བདེན་གསུང་ཡིད་བཞིན་མཆོ་ཡི་གཏིང་གནས་པ། །མཚུངས་མེད་དེད་དཔོན་
 རྗེ་བརྟན་སྤྱོད་མ་ཡི། །མཐུ་དང་འཇམ་མགོན་ལེགས་བཤད་གྲུ་ཆེན་ལ། །བརྟེན་
 བས་བདག་གིས་བརྟན་པ་ཆེན་པོས་སྤངས། །འོན་ཀྱང་བདེ་བར་གསལ་གས་
 པའི་གསུང་རབ་དོན། །རྣམ་དག་ཐུགས་མའང་རྣམས་གྱི་ཡུལ་ཡིན་པས། །
 བྱིས་པའི་འདོམ་གྱིས་རྣམ་མཁའ་འཇམ་པ་ལྟར། །ཉམ་ཚུང་བདག་འདྲས་ཁོང་
 དུ་ག་ལ་ཆུད། །དེ་ཕྱིར་མ་བཤད་ལོག་པར་བཤད་པ་སྟགས། །བདག་གི་ཉེས་
 པར་གྱུར་པ་ཅི་མཆིས་པ། །ཆོས་གྱི་སྤྱོད་ལྡན་རྣམས་ལ་སྟིང་ནས་བཤགས། །

ནོངས་པ་རྒྱ་བཅས་དག་པར་མཛད་དུ་གསོལ། །ཕྱག་དོག་དུག་རྒྱས་སྒོ་ཡི་མིག་
བསྐྱད་ཅིང་། །ཆགས་སྤང་འབྱུང་པོའི་གདོན་གྱིས་སྒྲིང་དགྲུགས་ནས། །བརྟན་
འཛིན་ནམས་ལ་སྒྲིད་པ་ལྟར་ལེན་པ། །དེ་འདྲ་ནམས་ལ་སུ་ཡིས་ཅེ་ཞིག་བྱ། །
ཐུབ་བརྟན་ཉིན་བྱེད་རུབ་རིར་བྱོགས་ཉེ་ཞིང་། །དམ་པའི་ལེགས་བཤད་པད་
ཆལ་པལ་ཆེར་བྲམ། །བདུད་གྱི་གཉེན་གྱིར་འབྱུང་པོའི་བྱ་ནམས་ལངས། །ཆོས་
ལྟར་བཅོས་པས་ས་ཡི་སྟེང་འདི་བྱལ། །མི་བཟད་སྟེགས་མའི་དུས་མཐའ་འདི་
འདྲ་བར། །བདག་འདས་གཞན་ལ་འཆད་པ་ཅོལ་རེ་རུང་། །སྟོན་ཆད་ལུས་
སེམས་མ་བལ་བླ་མའི་དྲིན། །དེ་ནི་དབེན་པར་རང་སེམས་འདུལ་བར་སྟོན། །
དགེ་བ་འདི་ཡིས་ཆེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ། །ཐུབ་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་དང་
མི་འབྲལ་ཞིང་། །ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་པའི་རྒྱལ་ལ་བརྩོན་པ་ཡིས། །རྒྱལ་པའི་
དམ་ཆོས་མ་ལུས་འཛིན་གྱིར་ཅིག། །བདེ་བ་འདོད་ཀྱང་སྤང་དོར་གོ་ལོག་སྟེ། །
སྟུག་བསྟུལ་རྒྱ་ཆོགས་སྒྲུབ་པ་ལྟར་ལེན་པ། །ཉམ་ཐག་མཁའ་མཉམ་ཡིད་ཅན་
མ་ལུས་པ། །ལམ་བཟང་འདི་ཡིས་སྟོན་ཅིང་གོལ་གྱིར་ཅིག། ॥

ཅེས་དགོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་རྗེས་སུ་དབུ་བའི་རྒྱལ་ནམ་པར་
བཤད་པ་ཐུབ་བརྟན་གསལ་པའི་སྟོན་མེ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། རང་གི་ཉེ་ལོར་
བ་དཀའ་ཆེན་སྒོ་བཟང་སྐལ་བཟང་གིས་དགོན་མཆོག་རྗེས་དབུ་གྱི་མདོ་འདི་
རིས་སུ་མ་ཆད་པའི་ཆོས་བྱེད་ཐམས་ཅད་གྱིས་འདོན་ཞིང་གིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བ་
དང་། གོ་གིན་ཏུ་དཀའ་བ་བཅས་འདི་ལ་འབྲེལ་བ་གོ་བདེ་ཞིང་། རྒྱས་པ་ཞིག་
དགོས་ཞེས་ལོ་མང་པོའི་བར་དུ་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསྐྱལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས། ཕྱི་
ནང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟེག་རྒྱ་དང་རྒྱ་ལྷ་ལྟར་གཞིགས་ཤིང་གྲུབ་མཆོག་

དཔེན་ས་པའི་མན་ངག་ལ་ཉམས་ལེན་སྟིང་པོར་མཛད་པས་གྲུབ་པའི་གོ་
 འཕང་མཐོན་པོར་གཤེགས་པ་མཚན་བརྗོད་པར་དཀའ་བ་རྗེ་བཙུན་སྤྱི་མ་སྟོ་
 བཟང་རྣམ་རྒྱལ་དཔལ་བཟང་པོ་དང་། རྒྱལ་པའི་དམ་ཆོས་འཛིན་པའི་སྒྲོན་
 ལམ་རྒྱབས་པོ་ཆེའི་མཐུ་གྲུབ་ཅིང་། གཅིག་ཏུ་འགོ་ལ་བརྟེ་བའི་གཞན་དབང་
 གིས་སྟིགས་མའི་དུས་འདིར་ཐུབ་བསྟན་སྤེལ་བ་ལ་འགྲན་པའི་ཁྲ་ཐམས་ཅད་
 དང་བལ་བ་རྗེ་བཙུན་སྤྱི་མ་བྱམས་པའི་མཚན་ཅན་གཉིས་ཀྱི་སྐྱེ་དྲིན་ལས་
 རྒྱབས་འགྲོའི་ཆོས་སྒྲོར་གྱི་མན་ངག་དང་བཤད་པ་མཐའ་དག་པར་ཐོབ་པ་ཡེ་
 ཤེས་རྒྱལ་མཚན་གྱིས། ཐོགས་མེད་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་གཞུང་ལ་གཞི་བྱས། རྗེ་སྤྱི་
 མའི་མན་ངག་གིས་ཀྱང་བརྒྱན་ཏེ་ཡུལ་སྦྱིད་གོང་གི་རི་བོད་མ་ཁི་ལ་ཁར་གྲང་
 ལོ་ཚུ་སྟོད་ཁྲ་པའི་ཆོས་འཁོར་བསྒྲོར་པའི་དུས་ཆེན་གྱི་ཉིན་གྲུབ་པར་སྐྱར་
 བའོ། །འདིས་ཀྱང་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་སྟོ་ཀྱན་ནས་འཕེལ་ཁིང་རྒྱས་
 པར་གྱུར་ཅིག །

༡། །བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་སྟིང་པོ་བསྐྱས་པ་དངོས་གྲུབ་
གྲུག་འབྱུང་བཞུགས་སོ། །

རྗེ་བཙུན་སྤྲུལ་མ་དམ་པ་བྱབ་དབང་དོ་རྗེ་འཆང་དང་དབྱེར་མ་མཆིས་པའི་
ཞབས་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །བརྟེ་བ་ཆེན་པོས་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་རྗེས་སུ་གཞུང་དུ་
གསོལ། དེ་ལ་འདིར་དལ་བའི་རྟེན་ལ་སྟིང་པོ་ལེན་པའི་ཞབས་མཆོག་དུ་གྱུར་པ།
གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟིང་པོ་གཅིག་དུ་བསྐྱས་པ། སྐལ་བ་དང་ལྷན་པའི་
གདུལ་བྱ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་བཞོད་པའི་ཞབས་ཆང་ལ་མ་ནོར་བ་བྱང་ཆུབ་ལམ་
གྱི་རིམ་པའི་ཁྱིད་མདོར་བསྐྱས་སྟིང་པོར་དྲིལ་ཏེ་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ལ་གཉིས།
ཐུན་གྱི་ངོ་པོ་ལ་རི་ལྟར་བྱ་བ་དང་། ཐུན་མཆོམས་སུ་རི་ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ་ལོ། །
དང་པོ་ལ་སྟོར་དངོས་མཐུག་གསུམ། དང་པོ་སྟོར་བ་ལ་སྟོར་བའི་ཆོས་དྲུག་ཡོད་
པ་ལས་སྟོར་བའི་ཆོས་དང་པོ་ནི། གནས་ཁང་གི་དོར་བྱས་ལ་སྟོན་པ་བྱབ་པའི་
དབང་པོ་རོ་པོ་རྗེ་རྒྱལ་བ་ཙོང་ཁ་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱ་སོགས་དང་། བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་
རིམ་པའི་སྐྱེགས་བམ་སོགས་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་རྣམས་མི་ཁྱ་ཆེན་པོ་དང་
བཅས་ལེགས་པར་དགམ། སྟོར་བའི་ཆོས་གཉིས་པ་ནི། ཡོན་ཆབ་དང་། མེ་དོག་
དང་། བདུག་སྟོས་དང་། མར་མེ་སོགས་མཆོད་པ་ཅི་འབྱོར་གཡོ་སྐྱུས་མ་བསྐྱད་
པར་བཅལ་ལ་བཞོད་པ་མཛེས་པར་བཤམ། སྟོར་བའི་ཆོས་གསུམ་པ་ནི། ལྷན་
བདེ་བ་ལ་ལུས་རྣམ་སྟངས་གི་ཆོས་བདུན་ལྷན་དུ་འཁོད་ནས་རང་རྒྱུད་ལ་བརྟགས་
ཏེ། ཉོན་མོངས་པའི་བསམ་པ་སྟེ་བར་སྟངས་ན། སྟོ་བན་འདིས་བདག་ཐོག་མེད་

ནས་ད་བར་བསྐྱུས་ཤིང་དལ་འབྱོར་ལན་ཅིག་ཐོབ་པ་འདི་ཡང་ཆུད་ཆོས་པར་
བྱས་ཏེ་སྐར་ཡང་སྟུག་བསྐྱུས་མཐའ་མེད་ལ་སྦྱོར་རོ་སྟུམ་དུ་དབྱར་བལྟས་ཏེ་སྒོ་
ངན་དེ་ཡུལ་བཏོན། རྒྱལ་བ་ཤས་བཅས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱིན་རྒྱབས་རྣམས་རང་
ཆུད་ལ་རྒྱར་བསྟུ་ཞིང་། དབྱགས་འགྲོ་ལོང་རང་བབས་སུ་དལ་བསྐྱུར་བཅུག་
ནས་རྒྱང་ཆམ་ལ་པབ། སེམས་གསལ་ཞིང་དྲངས་པའི་རང་ནས། ཐོག་མ་མེད་པ་
ནས་ད་བར་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བར་འཁོར་ནས་སྟུག་བསྐྱུས་བརྒྱད་མར་མྱོང་
ཞིང་། སྐར་ཡང་འཁོར་བའི་མཐའ་མི་མངོན་པའི་རྒྱལ་བསམས་པས་ཡིད་འབྱུང་
སྒོ་གས་དང་། མཐའ་སྒོར་དུ་པ་མ་སེམས་ཅན་རྣམས་གསལ་བཏབ་སྟེ། དེ་དག་
ལས་ཉོན་གྱིས་དབང་མེད་དུ་བཅིངས་ཤིང་སྟུག་བསྐྱུས་གསུམ་གྱིས་མནར་རྒྱལ་
བསམས་ནས་བྱམས་སྒྲིང་རྗེ་བྱགས་དྲག་དུ་བསྐྱེད་ཅིང་། དེས་ཀྱང་ནས་བསྐྱེདས་
ཏེ་མ་སེམས་ཅན་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་བདག་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་
འཕང་ཅི་ནས་ཀྱང་ཐོབ་པར་བྱའོ་སྟུམ་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཡིད་འབྱུར་མ་ཐོན་
བར་དུ་ཡང་ཡང་གསལ་བཏབ་ལ་བྱགས་དྲག་བསྐྱེད། དག་སེམས་ཁྱད་པར་ཅན་
དེའི་རང་ནས་སྐྱབས་ཡུལ་གསལ་བཏབ་སྟེ། སྐྱབས་འགྲོ་སེམས་བསྐྱེད་ཆུད་དང་
འདྲིས་ངེས་བྱ་བ་སོགས་དངོས་གཞི་རྣམས་ཆོགས་སུ་བཅད་པའི་སྒོ་ནས་བརྗོད་ན་
འཇུག་པ་བདེ་བས་འདི་ལྟར། མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་སེར་གྱི་བད་ལྷའི་སྟེང་།
བཀའ་དྲིན་མཆོངས་མེད་ཅ་བའི་སྒྲ་མ་དང་། །དབྱེར་མེད་བཅོམ་ལྡན་ཐུབ་པའི་
དབང་པོ་ནི། །གསེར་གྱི་ལྷན་པོ་ལྟ་བུ་རབ་བརྗོད་ཅིང་། །མཚན་དཔེའི་དཔལ་
འབར་ཆོས་གོས་རྣམ་གསུམ་གསོལ། །བྱག་གཡས་ས་གནོན་གཡོན་པ་མཉམ་
བཞག་སྟེང་། །བདུད་ཅིས་རབ་དུ་གང་བའི་ལྷ་བཟེད་བསྐྱམས། །བལྟ་བས་མི་

དོམས་གཟི་བརྗེད་ལུང་པོའི་སྒྲ། །འོད་གྱི་ལུང་པོའི་དབུས་ན་ལྷ་མ་མེར་
 བཞུགས། །དེ་ཡི་གཡས་སུ་བྱམས་མགོན་ནས་བཟུང་སྟེ། །རྒྱ་ཆེར་སྦྱོད་པའི་
 བརྒྱད་གྱི་སྒྲ་མ་ནམས། །གཡོན་དུ་རྩེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་ནས་བཟུང་སྟེ། །ཟབ་
 མོ་ལྷ་བའི་བརྒྱད་གྱི་སྒྲ་མ་ནམས། །རྒྱབ་ཏུ་ཁྱབ་བདག་དོ་རྩེ་འཆང་ཆེན་ལ། །
 ཉམས་ལེན་བྱིན་རྒྱབས་བརྒྱད་པ་ནམས་གྱིས་བསྐྱོར། །མདུན་དུ་བྱིན་ཅན་ཅ་བའི་
 སྒྲ་མ་ལ། །ཆོས་འབྲེལ་དངོས་ཐོབ་སྒྲ་མ་ནམས་གྱིས་བསྐྱོར། །དངོས་དང་བརྒྱད་
 པའི་སྒྲ་མ་དེ་ནམས་གྱི། །མཐའ་སྐྱོར་ཡི་དམ་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་དང་། །རང་
 རྒྱལ་ཉན་ཐོས་དཔའ་བོ་དཔའ་མོ་དང་། །བཀའ་སྔོན་ཆོས་སྦྱོར་སྦྱང་མ་ནམས་
 གྱིས་བསྐྱོར། །སོ་སོའི་མདུན་དུ་ལུང་གི་སྒྲེགས་བམ་ནམས། །ཡིག་འབྲུ་ནམས་
 ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོ་བཞིན་བཞུགས། །སྒྱབས་ལུལ་དེ་དག་ནམས་གྱི་སྦྱའི་ཆ་
 ལས། །འོད་ཟེར་སྒྲེགས་བཙུ་ཀུན་ཏུ་འཕྲོ་བྱེད་ཅིང་། །འོད་ཟེར་རེ་རེའི་སྟེ་ལས་
 གངས་མེད་པའི། །སྒྲུལ་པ་འབྱེད་ཅིང་སེམས་ཅན་སྒྲིན་པར་མཛད། །སྟུག་པའི་
 བྱ་ལ་བརྟེ་ལྷན་མ་ཡིས་བཞིན། །སྟུགས་རྩེའི་སྦྱུན་གྱིས་རང་ལ་གཟིགས་མཛད་
 ཅིང་། །རིགས་གྱི་བྱ་ཁྱོད་འཁོར་བའི་སྟུག་བསྐལ་ལས། །ཐར་བར་འདོད་ན་ང་
 ཡིས་བསྐྱབ་བོ་ཞེས། །འཇུམ་ལྷན་ཞལ་གྱིས་དགྲེས་པའི་དབུགས་དབྱུང་མཛད། །
 རང་གི་མཐའ་སྐྱོར་པ་མ་སེམས་ཅན་ནམས། །སོ་སོའི་སྟུག་བསྐལ་མྱོང་ཞིང་ཉམ་
 ཐག་པའི། །རང་རྒྱལ་བསམས་ནས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་དང་། །ལྷན་ཅིག་སྒྱབས་
 འགྲའི་བསམ་པ་འདི་ལྟར་སྦྱང་། །བདག་དང་པ་མ་རིགས་དྲུག་སེམས་ཅན་
 ནམས། །ཐོག་མེད་དུས་ནས་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བ་འདིར། །མ་རིག་ལས་ཉོན་
 རྒྱུད་ལྷགས་དྲུག་པོའི་མཐུས། །སྐྱད་ཅིག་རལ་གསོ་མེད་པར་འཁོར་ཞིང་

འབྱམས། །སྟག་བསྐལ་གསུམ་གྱིས་བར་མཚམས་མེད་བར་མནར། །ད་དྲུང་
གར་སྒྲིའི་རང་དབང་མ་མཆིས་ཤིང་། །རན་སོང་གནས་ན་ཆ་གང་བཀའ་སྒྲོམ་
དང་། །སྒྲིབ་ཁིང་ལྷགས་དང་གཅིག་ལ་གཅིག་ཟ་སོགས། །བཟོད་དཀའི་སྟག་
བསྐལ་དབག་མེད་ཡོད་བར་གསུངས། །ཁྱོད་བ་ལྟ་ཞེས་ཐོས་ནའང་སྒྲི་རེ་
གཡའ། །མཐོ་རིས་ནའང་སྒྲི་ཁ་ལ་འཆི་དང་། །འཆི་འཕོ་ལྟར་སོགས་སྟག་བསྐལ་
མཐའ་ཡས་ཤིང་། །ཀྱུན་གྲང་ལས་ཉོན་འཆིང་བས་རབ་བཅིངས་ནས། །འདྲུ་བྱེད་
སྟག་བསྐལ་ཟུག་དུས་ཡུན་དུ་མནར། །དལ་བའི་རྟེན་ཐོབ་ལམ་སྟོན་བཤེས་
གཉེན་དང་། །མཇལ་བའི་སྐྱབས་འདིར་རང་གིས་མ་འབད་ན། །འཁོར་བའི་མཆོ་
ཆེན་འདི་ལས་སུ་ཡིས་སྒྲོལ། །བྱང་བར་ཉོན་མོངས་ལས་རན་དབང་བཅོན་པས། །
རན་སོང་གནས་སུ་ལྟར་ན་ཅི་ཅུག་བྱེད། །དེ་ཆོ་བདག་ལ་མགོན་སྐྱབས་སུ་ཞེས་
ཡོད། །དེས་ན་བསྐྱེ་མེད་སྒྲ་མ་མཆོག་གསུམ་ལ། །ད་ལྟ་ཉིད་ནས་སྐྱབས་སུ་
གཟུང་བར་བགྱི། །བདག་དང་མཁའ་མཉམ་འགོ་བ་མ་ལུས་པ། །རི་སྒྲིང་བྱང་
ཆུབ་སྟོན་པོར་མཆིས་ཀྱི་བར། །སྒྲ་མ་རེན་པོ་ཆེ་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆི། །སྟོན་པ་
སངས་རྒྱས་ཀྱམས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆི། །ལུང་རྟོགས་དམ་པའི་ཆོས་ལ་སྐྱབས་སུ་
མཆི། །འཕགས་མཆོག་དགེ་འདུན་ཀྱམས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆི། །དེ་ལྟར་སྐྱབས་
འགོའི་ཆོག་དངོས་གཞི་ཀྱམས་རེ་རེ་ནས་ལན་མང་དུ་བརྟེན་ཅིང་། །སྒྲ་མ་ལ་
སྐྱབས་འགོ་བྱེད་པའི་ཆེ་སྒྲ་མ་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་དང་དེའི་མཐའ་སྒྲོར་གྱི་དངོས་
བརྒྱད་ཀྱི་སྒྲ་མ་ཀྱམས་ཀྱི་སྒྲ་ལས་བདུད་ཅིང་། །རྒྱན་བབས་ནས། །རང་དང་མ་
མཐུམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་སེམས་ལ་ཞུགས་པས། །ཐོག་མེད་ནས་
བསགས་པའི་སྟོན་སྒྲིབ་ཐམས་ཅད་དང་། །བྱང་བར་སྒྲ་མའི་དམ་ཆོག་དང་འགལ་

པའི་ཉེས་ལུང་ཐམས་ཅད་སྤངས། ལུས་དྲངས་གསལ་འོད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་
 བྱུང། སྤྲ་མའི་སྐྱ་གསུང་བྲགས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱབས་ལུས་སེམས་ལ་ཞུགས་པས་སྤྲ་མའི་
 སྐྱབས་འོག་ཏུ་ཆུད་དེ་ཕྱིན་ཆད་རང་ངོས་ནས་སྤྲ་མའི་བཀའ་དང་འགལ་བ་མ་
 བྱས་ན་སྤྲ་མའི་བྲགས་རྗེས་ངེས་པར་སྐྱོབ་ལུས་སོ་སྙམ་དུ་སྤོའི་གདེང་དང་ལྷན་
 པར་བྱ། དེ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་དང་ཚེས་དང་དགོ་འདུན་རྣམས་ལ་ཡང་སྐྱབས་
 འགྲའི་ཆོག་དང་བརྟན་ནས་བདུད་ཅི་འབེབ་སྤྱད་དང་སྐྱབས་འོག་ཏུ་ཆུད་པའི་
 མོས་པ་གོང་ལྟར་བྱ། དེ་ཙམ་གྱི་རྒྱས་པ་བྱ་བའི་ཡོང་སྐབས་མེད་ན། སྤྲ་མ་ནས་
 དགོ་འདུན་གྱི་བར་སྐྱབས་འགྲའི་ཆོག་རྣམས་ཐར་ཆགས་སུ་ལན་གསུམ་ཙམ་བྱ་
 ཞིང་བདུད་ཅི་འབེབ་སྤྱད་གི་དམིགས་པ་བྱ། དེ་ནས་སེམས་བསྐྱེད་སྒྲོམ་ཚུལ་ནི།
 སངས་རྒྱས་ཚེས་དང་ཚོགས་ཀྱི་མཚོག་རྣམས་ལ། །བྱང་ཆུབ་བར་དུ་བདག་ནི་
 སྐྱབས་སུ་མཆི། །བདག་གིས་སྐྱིན་སོགས་བགྱིས་པའི་ཚོགས་རྣམས་ཀྱིས། །འགྲོ་
 ལ་ཡན་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་འགྲུབ་པར་ཤོག །ཅིས་ལན་མང་དུ་བརྗོད་ཅིང་བྱང་ཆུབ་
 མ་ཐོབ་བར་དུ་བུན་མོང་མིན་པའི་སྐྱབས་འགྲོ་ནམ་ཡང་མི་གཏོང་བ་དང་།
 སེམས་ཅན་འདི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་བདག་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ངེས་
 པར་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་སྙམ་དུ་དམ་འཆའ་ཞིང་འདུན་པ་བྲགས་དག་བྱ། དེ་ལྟར་
 སེམས་བསྐྱེད་བྲགས་དག་བསྒྲོམས་པའི་མཐུས། །སྤྲ་མ་ལྟ་ཚོགས་ཐམས་ཅད་
 བྲགས་དགེས་ནས། །བྱབ་པའི་དབང་པོའི་སྐྱ་ལས་རང་འདྲ་ཞིག །རང་ལ་ཐིམ་
 པས་སྤིག་སྤྱིབ་ཀྱང་དག་ནས། །རང་ཉིད་བཙམ་ལྷན་བྱབ་པའི་དབང་པོར་གྱུར། །
 རང་གི་སྐྱ་ལས་འོད་ཟེར་ཕྱོགས་བཅུར་འཕྲོས། །མཁའ་མཉམ་སེམས་ཅན་རྣམས་
 ཀྱི་སྒྲོད་བཅུད་ཀྱང། །སྤངས་ནས་དག་པ་རབ་འབྱམས་ཉིད་དུ་གྱུར། །དེ་ལྟར་

གྱུར་ལ་དགའ་བ་སྒྲོམ་བྱེད་ཅིང་། །མཉམ་བཞག་དེ་ཡི་རང་དུ་ཅི་རུས་འཛོག་ །དེ་
 བྱི་སེམས་བསྐྱེད་འབྲས་བྱ་ལམ་བྱེད་གྱི་ཚུལ་དུ་སྒྲོམ་པ། རྒྱལ་བ་ཙེང་ཁ་པ་ཆེན་
 པོ་ནས་གྲུབ་ཆེན་དཔེན་ས་པ་ཡབ་སྐུ་ལ་བརྒྱད་པའི་སྟན་བརྒྱད་གྱི་མན་ངག་
 བྱང་པར་ཅན་ཞིག་སྟེ། འདི་ལྟ་བུ་ལན་རེ་བསམས་ན་འང་མདོ་སྟགས་གཉིས་ཀའི་
 ལམ་གྱི་གནད་ལ་བག་ཆགས་ཆེན་པོ་ཐེབས་པར་འགྱུར་བས་ཤིན་ཏུ་གནད་
 ཆེའོ། །དེ་ནས་ཚད་མེད་བཞི་སྒྲོམ་ཚུལ་ནི། བདག་དང་པ་མ་སེམས་ཅན་འདི་
 དག་རྣམས། །ཆགས་སྣང་དབང་གིས་སྟུག་ལ་སྦྱར་བས་ན། །ཆགས་སྣང་མེད་
 པའི་བྱང་སྒྲོམས་ལྟན་གྱུར་ཅིག །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཏྲག་ཏུ་བདེ་གྱུར་
 ཅིག །འགྲོ་བའི་སྟུག་བསྐྱེད་མ་ལུས་ཞི་གྱུར་ཅིག །འགྲོ་ཀྱན་བདེ་བ་མཆོག་དང་
 བྲལ་མ་གྱུར། །དེ་དང་དེ་ལྟར་འགྱུར་བར་བདག་གིས་བྱ། །དེ་ལྟར་བྲལ་ལྟ་ཡིས་
 བྱིན་གྱིས་སྒྲོབས། །

དེ་ལྟར་ཚད་མེད་བཞི་བདུད་ཅི་འབེབ་སྦྱང་དང་བཅས་པ་བསྒྲོམས་ནས།
 བྱང་པར་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་སྒྲོམ་ཚུལ་ནི། བྱང་པར་མཁའ་མཉམ་སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་གྱི། །དོན་དུ་སྦྱར་བ་སྦྱར་བར་སངས་རྒྱས་གྱི། །གོ་འཕང་ཐོབ་ཕྱིར་བྱ་
 མའི་ནལ་འཁྱོར་གྱི། །སྒྲོ་ནས་བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་བསྒྲོམ་པར་བྱ། བྱང་པར་གྱི་
 སེམས་བསྐྱེད་སྒྲོམ་ཚུལ་འདི་གནད་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས་ལན་མང་དུ་བརྗོད་ཅིང་འདུན་
 པ་བྲགས་དྲག་བྱ། སྦྱོར་བའི་ཆོས་བཞི་པ་ཆོགས་ཞིང་གསལ་གདབ་པ་ནི། བྱང་
 ཆུབ་ལམ་རིམ་ལ་ཆིག་སྒྲིལ་དུ་བྱས་ནས་སྦྱོང་ཞིང་། ལྷག་པར་སྦྱོར་བའི་ཆོས་དྲག་
 ལ་ནན་ཏན་དུ་བྱས་ནས་དལ་བུས་བྱ་བའི་ལོང་ཡོད་པ་ཡིན་ན། སྦྱབས་ཡུལ་
 རྣམས་འོད་དུ་ཁུ་ནས་རང་ལ་ཐིམ་པས་རྒྱུད་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་མོས་པ་དང་།

དེ་ནས་ཚོགས་ཞིང་གོང་ལྷར་དལ་བྱས་གསལ་གདབ་ཅིང་མོས་པ་བྱགས་དྲག་
 བྱེད། དེ་ཙམ་གྱི་ཡོང་མེད་ན་སྤར་གྱི་སྐྱབས་ལུལ་རྣམས་མ་བརྩས་པར་དེ་ག་
 ཚོགས་ཞིང་དུ་གསལ་བར་དམིགས་ནས་བསྐྱེད་ཚོག་པར་གསུངས། ལྷན་འདྲེན་
 བྱས་གསོལ་རེ་བྱས་ན་མོས་པ་བརྟན་པ་དང་གི་བ་དང་ནད་གདོན་ཉེར་འཛེའི་བ་
 དང་། ལམ་རིམ་གྱི་དམིགས་རྣམ་སྟོང་བ་ལ་སློ་གསལ་བ་སོགས་བྱུང་ཆེ་བས།
 འདི་ལྟར། མ་ལུས་སེམས་ཅན་ཀྱན་གྱི་མགོན་གྱུར་ཅིང་། །བདུད་སྡེ་དབུང་བཅས་
 མི་བཟད་འཛོམས་མཛད་ལ། །དངོས་རྣམས་མ་ལུས་ཡང་དག་མཁུར་གྱུར་པའི། །
 བཅོམ་ལྷན་འཁོར་བཅས་གནས་འདིར་གསེགས་སུ་གསོལ། །བཅོམ་ལྷན་བསྐྱལ་
 བ་གངས་མེད་དུ་མ་བྲ། །འགོ་ལ་བཙེ་བྱིར་བྱགས་རྩེ་རྣམ་སྐྱེདས་ཤིང་། །སྟོན་
 ལམ་རྒྱ་ཆེན་དགོངས་པ་ཡོངས་རྫོགས་པ། །བྱེད་བཞེད་འགོ་དོན་མཛད་དུས་འདི་
 ལགས་ན། །དེ་བྱིར་ཆོས་དབྱིངས་ལོ་བྱང་ལྷན་གྲུབ་ནས། །རྩེ་འཕྱུལ་བྱིན་རྒྱབས་
 ལྷ་ཚོགས་སྟོན་མཛད་ཅིང་། །མཐའ་ཡས་སེམས་ཅན་ཚོགས་རྣམས་བསྐྱལ་བྱའི་
 བྱིར། །ཡོངས་དག་འཁོར་བཅས་གནས་འདིར་གསེགས་སུ་གསོལ། །བྱས་གྱི་ཁང་
 བ་ཤིན་ཏུ་དྲི་ཞིམ་པ། །ཤེལ་གྱི་ས་གཞི་གསལ་ཞིང་འཛོར་བ་བསྟར། །རིན་ཆེན་
 འབར་བའི་ཀ་བ་ཡིད་འོང་ལྷན། །མུ་ཉིག་འོད་ཆགས་སྒྲ་རེ་བྲེས་པ་དེར། །དེ་
 བཞིན་གསེགས་དང་དེ་ཡིས་སྤྲས་རྣམས་ལ། །རིན་ཆེན་བུམ་པ་མང་པོ་སྟོས་གྱི་
 རྒྱ། །ཡིད་འོང་ལགས་པར་བཀའ་བ་སྤྱད་དེ། །ཁོལ་མོར་བཅས་པ་དུ་མས་སྐྱ་
 བྱས་གསོལ། །རྒྱལ་བའི་སྐྱ་ལ་འཕྱུར་བ་མི་མངའ་ཡང་། །སེམས་ཅན་ལུས་གྱི་
 སྦྱིབ་པ་སྤྱད་སྤྱད་དུ། །རྒྱལ་བའི་སྐྱ་ལ་བྱས་ཆབ་འདི་གསོལ་བས། །སེམས་ཅན་
 ལུས་གྱི་སྦྱིབ་པ་དག་གྱུར་ཅིག །རྒྱལ་བའི་གསུང་ལ་འགག་པ་མི་མངའ་ཡང་། །

སེམས་ཅན་དག་གི་སྒྲིབ་པ་སྤྱད་སྤྱད་དུ། རྒྱལ་བའི་གསུང་ལ་ཁྱུས་ཆབ་འདི་
གསོལ་བས། སེམས་ཅན་དག་གི་སྒྲིབ་པ་དག་གྱུར་ཅིག རྒྱལ་བའི་ཐུགས་ལ་
འཁྱུལ་བ་མི་མངའ་ཡང་། སེམས་ཅན་ཡིད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་སྤྱད་སྤྱད་དུ། རྒྱལ་བའི་
ཐུགས་ལ་ཁྱུས་ཆབ་འདི་གསོལ་བས། སེམས་ཅན་ཡིད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་དག་གྱུར་
ཅིག །དེ་དག་སྐྱེ་ལ་མཚུངས་པ་མེད་པའི་གོས། གཙང་ལ་དྲི་རབ་བསྒོས་པས་སྐྱེ་
ཕྱིའི། །དེ་ནས་དེ་ལ་ཁ་དོག་ལེགས་བསྐྱར་བའི། །ན་བཟང་གི་ཏུ་དྲི་ཞེས་དམ་
པ་འབྱུལ། །བཙུམ་ལྗན་འདིར་ནི་བྱོན་པ་ལེགས། །བདག་ཅག་བསོད་ནམས་
སྐལ་བར་ལྗན། །ཇི་སྲིད་མཚོད་པ་བདག་བགྱིད་ན། །དེ་སྲིད་བཙུམ་ལྗན་
བཞུགས་སུ་གསོལ། །

སྦྱོར་བའི་ཆོས་ལྟ་པ་བསམས་སྦྱར་གི་གནད་བསྟན་པ་ཡན་ལག་བདུན་པ་
མཁུལ་དང་བཅས་པ་འབྱུལ་བ་ནི། རྒྱུས་པར་བྱ་བའི་ཡོང་ཡོད་ཆོ་བྱང་ཆུབ་ལམ་
གྱི་རིམ་པའི་སྒྲ་མ་བརྒྱུད་པ་ནམས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ཞིང་། རྩད་པར་ཇི་སྒྲིད་སུ་དག་
ནས་བྱང་ཆུབ་ཕྱིར་བསྐྱོའོ། །ཞེས་པའི་བར་བཟང་སྦྱོད་ནས་འབྱུང་བའི་ཡན་ལག་
བདུན་པ་དང་། བཤགས་པའི་མཚམས་སུ་ལྷུང་བཤགས་དང་། སྦྱི་བཤགས་
སོགས་འདོན་ཞིང་ཕྱག་འཚལ། དེ་ཙམ་གྱི་ཡོང་མེད་ན་མདོར་བསྟན་བྱ་ཚུལ་ནི།
རབ་འབྱམས་གསུང་རབ་ཀྱན་ལ་བལྟ་བའི་མིག །སྐལ་བཟང་ཐར་པར་བགྱིད་
པའི་འཇུག་དོགས་མཚོག །བརྟེ་བས་བསྦྱོད་པའི་ཐབས་མཁས་མཛད་པ་ཡིས། །
གསལ་མཛད་བཤེས་གཞིན་ནམས་ལ་གུས་ཕྱག་འཚལ། རྒྱ་ཆེན་སྦྱོད་པའི་
བརྒྱུད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཟབ་མོ་ལྟ་བའི་བརྒྱུད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཉམས་
ལེན་བྱིན་རྒྱབས་བརྒྱུད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །བརྒྱུད་པའི་སྒྲ་མ་ནམས་ལ་ཕྱག་

འཚལ་ལོ། འིན་ཆེན་མཆོག་གསུམ་ཕྱག་འོས་ཐམས་ཅད་ལ། འདི་ཡི་གྲངས་དང་
མཉམ་པའི་ལུས་རྒྱལ་ཏེ། འདད་མོས་བསྟོད་དབྱངས་དང་བཅས་གྲས་ཕྱག་
འཚལ། འདོས་བཤམས་ཡིད་རྒྱལ་མཆོད་ཆོགས་མ་ལུས་འབུལ། འོངས་པ་
ཀུན་བཤགས་དགེ་ལ་རྗེས་ཡི་རང་། ཁཐ་རྒྱས་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་ཞིང་བརྟན་
པར་བཞུགས། འདུས་གསུམ་རྣམ་དཀར་བྱང་རྒྱལ་ཆེན་པོར་བསྟོ། འདི་ནས་
དམིགས་པ་གསལ་བར་བྱས་ནས་མཛུལ་རྒྱས་པ་འབུལ། བསྟོ་ན། ས་གཞི་སྒྲིམ་
ཀྱིས་བྱགས་ཤིང་མེ་ཏོག་བཀྲམ། འི་རབ་གླིང་བཞི་ཉི་ལྷས་བརྒྱན་པ་འདི། འ
སངས་རྒྱས་ཞིང་དུ་དམིགས་ཏེ་དབུལ་བར་བཞུ། འཕྱོ་ཀུན་རྣམ་དག་ཞིང་ལ་
སྟོད་པར་ཤོག འབཤེས་གཉེན་ལ་མ་གུས་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་བདག་གཉིས་སུ་
མཚན་མར་འཛིན་པའི་བར་གྱི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་སྟོ་སྣ་མཐའ་དག་འགག་པ་དང་།
བཤེས་གཉེན་ལ་གུས་པ་སོགས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་སྟོ་སྣ་མཐའ་དག་བདེ་སྒྲག་
ཏུ་སྟེ་བ་དང་། རྒྱེན་ཕྱི་ནང་གི་བར་གཅོད་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་བར་བྱིན་གྱིས་
བསྐྱབ་ཏུ་གསོལ། ཞེས་ལན་གསུམ་གསོལ་གདབ་པོ། འ

སྟོར་བའི་ཆོས་དྲུག་པ་གསོལ་བ་འདེབས་པ་མན་ངག་བཞིན་རྒྱུད་དང་
འདྲེས་པེས་པར་བྱ་བ་ནི། རྒྱས་པར་ན་ལམ་རིམ་གསོལ་འདེབས་ལམ་མཆོག་སྟོ་
འབྲེད་ཡོངས་རྫོགས་འདོན་ཞིང་གསོལ་འདེབས་ལན་གཉིས་གཉིས་བདུད་ཅི་
འབེབ་སྒྱུང་དང་དལ་བུས་བྱ། མདོར་བསྟུས་བྱ་ཚུལ་ནི། དཔལ་ལྷན་ཅ་བའི་བྲམ་
རིན་པོ་ཆེ། འབདག་གི་སྟོ་བོར་བསྟོའི་གདན་བཞུགས་ལ། འགའ་དྲིན་ཆེན་པོའི་
སྟོ་ནས་རྗེས་བཟུང་སྟེ། རྒྱ་གསུང་བྱགས་ཀྱི་དདོས་གྲུབ་རྒྱལ་དུ་གསོལ། འབྱབ་
པའི་དབང་པོ་མི་ཤམ་འཇམ་པའི་དབྱངས། རྒྱ་ཆེན་སྟོད་དང་ཐབ་མོ་ལྷ་བ་

དང་། ཉམས་ལེན་སྟན་བརྒྱན་གདམས་པ་སྟོལ་མཛད་པའི། རྒྱུད་ལྗན་སྒྲ་མ་
 རྣམས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། བཤད་སྒྲུབ་གདམས་པའི་མཆོག་མངའ་ཨ་ཏི་
 བ། བཀའ་གདམས་བསྟན་པའི་མེས་པོ་འབྲོམ་སྟོན་ཅེ། རྣལ་འབྱོར་རྣམ་བཞི་སྒྲ་
 མཆེད་གསུམ་ལ་སོགས། བཀའ་གདམས་སྒྲ་མ་རྣམས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །
 རྒྱལ་བ་ཀུན་དངོས་ཅེ་བཙུན་ཙོང་ཁ་པ། འཇམ་དཔལ་རྒྱ་མཚོ་མཁས་གྲུབ་སྒྲ་
 མཆེད་དང་། རྟམ་བཙོ་དཔེན་ས་ཡལ་སྒྲས་དང་། རྟོ་བཟང་ཆོས་རྒྱན་རྣམས་ལ་
 གསོལ་བ་འདེབས། འབྲུང་པ་ཡལ་སྒྲས་དགེ་ལེགས་རྒྱ་མཚོའི་དཔལ། འབྲུ་བྲལ་
 གྲུབ་པའི་དབང་ལུག་དམ་པ་དང་། ལམ་བཟང་གསལ་མཛད་བྱམས་མགོན་སྒྲ་
 མ་ཅེ། འབྲུ་བསྟན་གསལ་མཛད་རྣམས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། རྒྱབས་གསུམ་
 ཀུན་འདུས་སྒྲ་མ་རྟོ་ཅེ་འཆང་། གང་ལ་གང་འདུལ་བཤེས་གཉེན་རྒྱལ་བཟུང་
 བས། མཆོག་དང་ཐུན་མོང་དངོས་གྲུབ་སྟོལ་མཛད་པའི། འབྲིན་ཅན་སྒྲ་མ་རྣམས་
 ལ་གསོལ་བ་འདེབས། འདི་ལྟར་བདུད་རྩི་འབེབ་སྒྲུང་དང་བཅས་གསོལ་བ་
 འགས་བྲག་ཏུ་གདབ། ལོང་ཡོད་ཅིང་སྟོན་ཡོན་ཏན་གཞི་གྱུར་མ་འདོན། དེ་ནས་
 ཆོགས་ཞིང་རྣམས་རིམ་གྱིས་སྒྲུབ་པའི་དབང་པོ་ལ་བསྟན། སྒྲུབ་པའི་དབང་པོ་སྒྲི་
 བའི་འབྲིན་ཅན་རྩི་བའི་སྒྲ་མ་ལ་ཐིམ་པས་རང་གི་སྒྲི་བོར་སྒྲ་མ་སྒྲུབ་དབང་རྟོ་ཅེ་
 འཆང་གི་རྣམ་པར་བཞུགས་པ་ལ་དམིགས་ནས། སྒྲ་མ་སྒྲུབ་པའི་དབང་པོ་ལ་
 ལུག་འཆལ། དངོས་བཤམས་ཡིད་སྒྲུལ་མཆོད་ཆོགས་མ་ལུས་འབུལ། རོངས་པ་
 ཀུན་བཤགས་དགེ་ལ་ཅེས་ཡི་རང་། ཟབ་རྒྱས་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་ཞིང་བརྟན་
 པར་བཞུགས། འདུས་གསུམ་རྣམ་དཀར་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་བསྟོ། །ས་གཞི་སྟོས་
 གྱིས་བྱགས་ཤིང་མེ་ཏོག་བཀྲམ། འི་རབ་སྒྲིང་བཞི་ཉི་ལྷན་བརྒྱན་པ་འདི། །

སངས་རྒྱས་ཞིང་དུ་དམིགས་ཏེ་དཔུལ་བར་བགྱི། །འགྲོ་ཀུན་རྣམ་དག་ཞིང་ལ་
སྦྱོང་བར་ཤོག །

དེ་ནས་སྤར་རྒྱགས་གསོལ་འདེབས་རྒྱས་པའམ། བཟུ་ན། རྒྱབས་གནས་
ཀུན་འདུས་སྒྲ་མ་ལྟག་པའི་ལྟ། །ཐུབ་དབང་དོ་རྩེ་འཆང་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །
བདག་དང་མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཁོར་བར་སྦྱེས་ནས་ཡུན་རིང་ལ་བྱགས་
དག་པའི་སྤྱག་བསུལ་སྤྲ་ཆོགས་ཤིག་སྦྱང་བ་འདི། དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་
བསམ་སྦྱོར་གཉིས་ཀྱིས་རྒྱལ་བཞིན་དུ་མ་བཟེན་པས་ལན་པར་འདུག་པས། ད་
བདག་དང་མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསམ་སྦྱོར་
གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་རྒྱལ་བཞིན་དུ་བཟེན་ནས་པར་སྒྲ་མ་ལྟས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་དུ་
གསོལ། ཞེས་བདུད་རྩི་འབེབ་སྦྱང་དང་བཅས་གསོལ་བ་བྱགས་དག་དུ་གདབ།

གཉིས་པ་དངོས་གཞི་ལ་ལམ་གྱི་རྩ་བ་བཤེས་གཉེན་བཟེན་པའི་རྒྱལ་
དང་། བཟེན་ནས་སྒོ་རི་ལྟར་སྦྱང་བའི་རྒྱལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། སྦྱི་པོར་སྒྲ་མ་ལྟ་
སྒོམ་བཞིན་པའི་ངང་ནས་འདི་ལྟར་བསམ་སྦྱེ། གནས་སྐབས་མཐར་ཐུག་ཡོན་
ཏན་མ་ལུས་པའི། རྩ་བ་སྒྲ་མ་ཡིན་ཞེས་རྒྱལ་བས་གསུངས། །དེ་ཕྱིར་མ་ཞོར་
ལམ་སྟོན་སྒྲ་མ་མཆོག་སྤྱོད་ལས་གཅེས་པར་རྒྱལ་བཞིན་བཟེན་པར་བྱ། །
བཤེས་གཉེན་དམ་པ་རྒྱལ་བཞིན་ལེགས་བཟེན་ན། །གནས་སྐབས་མཐར་ཐུག་
འདོད་དོན་མ་ལུས་པ། །འབད་བ་མེད་པར་ལྷུང་དུ་འབྱུབ་པོ་ཞེས། །བསྐྱུ་མེད་
བདེན་པ་གསུང་བས་ཞལ་གྱིས་བཞེས། །ལམ་སྟོན་བཤེས་གཉེན་དམ་པར་སྦྱང་
བྱས་ན། །མཚམས་མེད་ལས་ཀྱང་རྣམ་སྤྱོད་ཆེས་འཛིགས་ཤིང་། །རྒྱལ་བ་སྤྲས་
བཅས་ཀུན་གྱིས་མི་སྦྱོང་བར། །ངེས་པར་དཔུལ་བར་ལྷུང་ཞེས་རྒྱལ་བས་

གསུངས། །དམ་ཚེས་བདུད་ཅིའི་བཀའ་དྲིན་སྦྱུལ་མཛད་པའི། །བདག་གི་དགོ་
 བའི་བཤེས་གཉེན་འདི་རྣམས་ནི། །སྤྱི་ལོ་རྣམ་པ་རི་ལྷར་སྤང་གྱུར་ཀྱང་། །དོན་དུ་
 ཐུབ་དབང་དོ་རྩེ་འཆང་ཆེན་ཉིད། །སྤྱི་གས་དུས་སངས་རྒྱས་མཐོང་བའི་སྤྱུལ་མེད་
 རྣམས། །གཟུང་ཕྱིར་རྒྱལ་རྣམས་ཐ་མལ་གཟུགས་འཛིན་པར། །ཐུབ་བདག་དོ་རྩེ་
 འཆང་གི་བཀའ་ལས་འབྱུང་། །སྤྱི་མའི་སྤྱི་ནི་སངས་རྒྱས་འདུས་པའི་སྤྱི། །གསུང་
 བོ་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་འཕྲིན་ལས་ཏེ། །ཐུགས་ནི་བདག་ལ་ཐུགས་རྩེའི་རང་བཞིན་
 ཉིད། །དེ་ཕྱིར་བཅོས་མིན་དད་པ་ཤུགས་དྲག་བསྐྱེད། །དེ་ལྷར་རྒྱུད་ལ་སྤྱི་བར་
 ཕྱིན་གྱིས་སྤྱོད་སྤྱོད། །བདག་གི་བཤེས་གཉེན་དམ་པ་འདི་རྣམས་ནི། །རྒྱལ་ཀུན་
 ཐུགས་རྩེའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ཞིང་། །དྲིན་ནི་རྒྱལ་བ་ཀུན་ལས་ལྷག་པས་ན། །
 བཀའ་དྲིན་ཆེན་པོ་རྩེས་སྤྱད་པར་བྱ། །ཐོག་མེད་དུས་ནས་འཁོར་བའི་གནས་
 འདི་དུ། །པ་མ་གཉེན་བཤེས་ཅུ་ལག་མཛད་གོགས་སོགས། །སྤྱི་གྲངས་སྤྱོད་པར་
 མ་རུས་དམ་པའི་ཆོས། །མཐོ་རིས་ཐར་པའི་ལམ་བཟང་སྤྱོད་མཛད་པ། །འདི་ཡི་
 བཀའ་དྲིན་རི་ལྷར་གཞལ་བར་རུས། །བདག་གི་རྒྱུད་ལ་ཡོན་ཏན་སྤྱི་གཅིག་
 ཅུ། །སྤྱི་བ་ནས་བཟུང་སངས་རྒྱས་ཐོབ་ཀྱི་བར། །ལེགས་ཆོགས་ཐམས་ཅད་སྤྱི་
 མ་ཁོ་ནའི་དྲིན། །བསམས་ཤིང་བསམས་ཤིང་བཀའ་དྲིན་དྲན་པར་བྱ། །དེ་ལྷར་
 དྲན་པར་ཕྱིན་གྱིས་བསྐྱེད་དུ་གསོལ། །སྤྱི་གས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་མཆོད་
 པ་ལས། །སྤྱི་མའི་བ་སྤྱིའི་ཁུང་གཅིག་མཆོད་པ་མཆོག་ །རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱང་སྤྱི་མའི་
 སྤྱི་ལུས་ལ། །བཞུགས་ནས་སྤྱོད་མའི་མཆོད་པ་བཞེས་པར་གསུངས། །དེ་ཕྱིར་
 དད་ཅིང་གུས་པ་ཆེན་པོ་ཡིས། །སྤྱི་གསུམ་སྤྱི་ནས་མཉེས་པ་ལྷུང་ལེན་ཅིང་། །ཁྱད་
 པར་བཀའ་བཞིན་སྤྱོད་པ་ལྷུང་སྤངས་ཏེ། །བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་འདི་ལ་འབད་

པར་བྱ། །དེ་ལྟར་ནུས་པར་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་ཏུ་གསོལ། །དེ་ལྟར་བཤེས་གཉེན་
བསྟེན་པའི་པན་ཡོན། །མ་བསྟེན་པའི་ཉེས་དམིགས། བསམ་པས་བསྟེན་ཚུལ།
སྒྱུར་བས་བསྟེན་ཚུལ་ནམས་སྒྲ་མའི་མན་ངག་དང་ལུང་རིགས་དྲི་མ་མེད་པའི་
ལམ་ནས་དངས་ཏེ་ཡང་དང་ཡང་དུ་གསམས་ཤིང་སྒྲིའི་འབྱུང་བ་ཅི་ཐོན་དང་།
དམིགས་སྒྲོར་རེ་རེའི་མཐར་སྒྱི་བོའི་སྒྲ་མ་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་ལ་གསོལ་བ་ཤུགས་
དག་ཏུ་གདབ་ཅིང་བདུད་ཅི་འབབ་སྐྱབ་ཡང་བྱ། བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་གྱི་
དམིགས་སྒྲོར་ཅམ་བསྐྱངས་ནས་ཐུན་བསྐྱབ་པར་འདོད་ན་འོག་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་
གྱི་གསོལ་འདེབས་དང་བསྟོ་སྟོན་བྱས་ཏེ་ཐུན་མཚམས་ལ་འཇུག་གོ།

གཉེས་པ་བསྟེན་ནས་སྒྲོ་རི་ལྟར་སྒྱུར་བའི་ཚུལ་ལ་གཉེས། དལ་འབྱོར་ལ་
སྒྲིང་པོ་སྒྲང་བའི་བྱིར་བསྐྱལ་བ་དང་། སྒྲིང་པོ་རི་ལྟར་ལེན་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་
ནི། སྒྱི་བོར་སྒྲ་མ་ལྟ་སྒྲོམ་བཞིན་པའི་ངང་ནས་འདི་ལྟར་བསམ་སྟེ། དལ་བའི་
རྟེན་འདི་ཤིན་ཏུ་དོན་ཆེ་ཞིང་། བྱིས་ནས་འདི་འདྲ་རྟེན་པད་དཀའ་བའི་ཚུལ། །
ཡང་ཡང་སེམས་པ་མན་ངག་དམ་པ་སྟེ། ཚུལ་འདི་བསམས་ནས་སྐྱབ་ལ་བསྐྱལ་
བར་བྱ། ཐོག་མེད་དུས་ནས་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བ་འདིར། །དལ་གསོ་མེད་
པར་ཡུན་དུ་འཁོར་འཁོར་ཞིང་། །ལལ་ཆར་མི་ཁོམ་ཐུན་པའི་གྲིང་དུ་འབྱམས། །
རྒྱལ་བསྟན་སྒྲིང་པོར་འདི་འདྲ་དང་མ་མཐུང་། །སྒྲ་མ་མཚོག་གི་ཐུགས་རྗེའི་རུས་
མཐུཡིས། །དེ་རེས་སྐྱབས་ལེགས་དལ་འབྱོར་མི་ལུས་ཐོབ། །མཐོ་རེས་ཐར་པའི་
ལམ་བཟང་གང་སྐྱབ་ཀྱང་། །རྟེན་བཟང་འདི་ཡིས་རེས་པར་སྐྱབ་པར་རུས། །དེ་
བྱིར་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་ལས་ལྷག་པའི། །དལ་བའི་རྟེན་འདི་དོན་མེད་མི་གཏང་
བར། །དོན་ཆེན་སྒྲིང་པོ་རེས་པར་ལེན་དགོས་པས། །བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་འདི་ལ་

འབད་པར་བྱ། །དེ་ལྟར་རྒྱས་པར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ། །རྟེན་བཟང་འདི་
ལ་སྒྲིང་པོ་མ་སྤངས་ན། །བྱིས་ནས་འདི་འདྲ་རྟེན་པ་ཆེས་དགའ་སྟེ། །རབ་སྐྱོང་
གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་ལ་བསྟོས་ན། །མི་ལུས་ཐོབ་པ་ཉིན་མའི་སྐར་མ་ཙམ། །མི་
ཡི་ནང་ནའང་དམ་ཆོས་ཚུལ་བཞིན་དུ། །སྐྱབ་པ་ལུ་དུས་མ་ར་ལས་ཀྱང་དགོན། །
དལ་འབྱོར་རྒྱ་ཆོགས་སྐྱབ་པ་ཆེས་དགོན་པ། །རང་གི་རྒྱུད་ལ་བརྟགས་ན་གིན་ཏུ་
གསལ། །ཡིད་བཞིན་ནོར་བུའི་གྲིང་ནས་ལག་སྟོང་དུ། །ལོག་པ་ཇི་བཞིན་དལ་
འབྱོར་ཐོབ་དུས་སྟེ། །དམ་ཆོས་མི་སྐྱབ་རན་སྐྱོང་གནས་ལྟར་ན། །དེ་ལས་བསྐྱུས་
དང་སྐྱོངས་པ་གང་ཞིག་ཡོད། །དེ་ཕྱིར་དལ་འབྱོར་ལན་ཅིག་ཐོབ་དུས་འདིར། །
ཆོ་འདིའི་བྱ་བ་བྱིས་པའི་རོལ་ཅེད་དང་། །སྟོན་པའི་རྩོམ་གར་ལྟ་བུར་མི་ཆགས་
པར། །དོན་ཆེན་སྒྲིང་པོ་བྱང་རྒྱལ་ལམ་རིམ་ལ། །སྟོ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་དྲིལ་ནས་འབད་
པར་བྱ། །དེ་ལྟར་རྒྱས་པར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ། །

གཉེས་པ་སྒྲིང་པོ་ཇི་ལྟར་ལེན་པའི་ཚུལ་ལ་གསུམ། །སྐྱེས་ལུ་རྒྱུད་དུ་དང་
ཐུན་མོང་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་སྟོ་རྒྱུད་བ། །སྐྱེས་ལུ་འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་བའི་
ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་སྟོ་རྒྱུད་བ། །སྐྱེས་ལུ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་སྟོ་རྒྱུད་
བའོ། །དང་པོ་ལ་དམིགས་སྟོར་བཞི་ཡོད་པ་ལས། །དང་པོ་འཆི་བ་མི་རྟག་པའི་
སྐྱོམ་ཚུལ་ནི། །སྤྱི་པོར་བྲམ་མ་ལྟ་སྐྱོམ་བཞིན་པའི་རང་ནས་འདི་ལྟར་བསམ་སྟེ།
ལུས་བག་ཡིད་གྱི་ཉེས་སྟོད་ཅི་མཆིས་པ། །ཐམས་ཅད་རྟག་འཛིན་སྟོ་རན་འདི་
ལས་འབྱུང་། །ཕྱི་མའི་དོན་དུ་དགེ་བ་ཅི་གསོག་པ། །ཐམས་ཅད་མི་རྟག་བྲན་པའི་
མཐུ་ལས་འབྱུང་། །སྤྱིར་ཡང་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་ཅིང་། །བྱང་པར་རང་
ཉིད་རྒྱུར་དུ་འཆི་བའི་ཚུལ། །ཉིན་མཆོན་ཀྱན་ཏུ་ཡང་དང་ཡང་བསམས་ནས། །

ནམ་དག་ལམ་བཟང་སྒྲུབ་ལ་བསྐྱལ་བར་བྱ། རྟེན་དག་འདོན་ཆེ་དལ་བའི་རྟེན་
བཟང་འདི། །ཡུན་རིང་མི་གནས་ལྷུང་དུ་འཛིགས་འགྱུར་ཏེ། །བྲག་གཡང་མཐོན་
པོའི་རྩེ་ནས་དོ་ལྷུང་བ། །སྐད་ཅིག་ངལ་གསོ་མེད་པར་རྒྱག་པ་བཞིན། །འཆི་
བདག་གཤིན་རྗེས་གཟུང་བར་མི་རུས་པའི། །ས་བྱེགས་དེ་ནི་གང་ནའང་ཡོད་མ་
ཡིན། །རྗེས་དང་སྐྱོན་དང་སྟོབས་འབྱོར་མངའ་ཐང་གིས། །འཆི་བདག་གཤིན་རྗེ་
བསྐྱོག་པར་རུས་མ་ཡིན། །ཅུང་ཟད་གསོན་པའི་གནས་སྐབས་འདི་ཉིད་ཀྱང་། །
གཉིད་དང་གེ་མོའི་གཏམ་དང་བཟང་བཏུང་སོགས། །དོན་མེད་བྱ་བ་མང་པོས་
གཡེངས་གཡེངས་ནས། །དམ་པའི་ཆོས་ལ་སེམས་པའི་གོ་སྐབས་བྲལ། །དམ་པ་
ནམས་ཀྱང་གཤེགས་པའི་ཚུལ་སྟོན་ན། །ཁུ་བུར་ལུས་ཅན་བདག་ལྟ་ཅིས་མི་
འཆི། །དེ་ཕྱིར་དེས་པར་འཆི་བའི་ཚུལ་བསམས་ནས། །ཉིན་མཚན་ཀྱན་ཏུ་དགོ་
ལ་སྒྱུར་བར་བྱ། །དེ་ལྟར་རུས་པར་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་ཏུ་གསོལ། །འཆི་བར་མ་ཟད་
ནམ་འཆི་ཆ་མེད་དེ། །འཆི་རྒྱུན་ཤིན་ཏུ་མང་ཞིང་གསོན་རྒྱུན་ཏུང་། །སྦྱེ་བོ་པལ་
ཆེར་དུས་མིན་འཆི་འགྱུར་ཞིང་། །བདག་ལུས་ཉམ་རྒྱུང་རྒྱ་ཡི་རྒྱ་ལྷུང་འབྱ། །དེ་
རིང་ཅམ་ཡང་མི་འཆིའི་གདོང་མེད་ཅིང་། །དེ་ལྟར་ཤི་ན་གནས་སྐབས་རི་ལྟར་
འགྱུར། །དེས་ན་ལོང་ཡོད་ངང་རིང་མི་བྱ་བར། །འབྲལ་དང་འབྲལ་དུ་དགོ་ལ་
སྒྱུར་བར་བྱ། །དེ་ལྟར་རུས་པར་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་ཏུ་གསོལ། །འཆི་ཆེ་ཆོས་མིན་
ཅིས་ཀྱང་མི་པན་ཏེ། །འཛམ་གླིང་མི་ནམས་བདག་གི་གཉེན་བཤེས་སུ། །ཟུར་ཏེ་
ཀྱན་གྱིས་བསྐྱོར་ནས་བསྐྱད་བྱས་ཀྱང་། །འཆི་བའི་ཆོན་བདག་ལ་ཅི་ཞིག་པན། །
སྟོང་གསུམ་ཁྱོན་ལ་དབང་བའི་དཔལ་ཐོབ་ཀྱང་། །ཕྱི་མའི་གནས་སུ་རྒྱལ་ཅམ་
འཁྱེར་དབང་མེད། །གཅེས་པར་བསྐྱངས་ཤིང་གསོས་པའི་ལུས་འདིས་ཀྱང་། །

འཛིགས་རུང་འཆི་བདག་བྱུང་ཆོ་ངེས་པར་བསྟུ། །དེས་ན་འཛིག་རྟེན་ལ་རྩལ་འགྲོ་
 པའི་ཆོ། །བསྟུ་བ་མེད་པ་བྲམ་དགོན་མཆོག་དང་། །ལན་པར་ངེས་པར་དམ་ཆོས་
 ཉིད་ཡིན་པས། །ཆོས་ཀྱི་སྒྲིང་པོ་བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་ལ། །སྟོ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་བྲིལ་
 བས་འབད་པར་བྱ། །དེ་ལྟར་རྟུས་པར་བྱིན་གྱིས་བརྟུབ་ཏུ་གསོལ། །དེ་ནས་ངན་
 སོང་གི་སྟུག་བསྐལ་སྟོམ་ཚུལ་ནི། །སྟེ་པོར་བྲམ་མ་ལྟ་སྟོམ་བཞིན་པའི་ངང་ནས་
 འདི་ལྟར་བསམ་སྟེ། བམ་ཞིག་ལུས་རྟེན་འདི་དང་བྲལ་བའི་ཆོ། །བདག་ལ་གར་
 སྟེའི་རང་དབང་མ་མཆིས་ཤིང་། །ལས་ཀྱི་དབང་གིས་སྟེ་བ་ལེན་དགོས་ན།
 །ལས་ངན་རྒྱུད་གིས་གང་དུ་འཁྱེར་བར་འགྱུར། །ཐོག་མེད་དུས་ནས་བསགས་པའི་
 ལས་ངན་ནི། །ཆོད་མེད་བགང་ལས་འདས་པ་ཡོད་བཞིན་དུ། །ཆོ་འདིར་བསམ་
 རྒྱུ་ཉོན་མོངས་དུག་གསུམ་དང་། །བྱ་རྒྱ་ལས་ངན་ཉེས་སྟོང་ཁོ་ན་ཉིད། །ཉེས་སྟོང་
 སྤ་མོ་རེས་ཀྱང་ངན་སོང་དུ། །བཟོད་མེད་སྟུག་བསྐལ་བརྒྱ་སྟུང་བར་
 གསུངས། །དེ་བྱིར་ངན་སོང་སྟེ་སྟོ་འགོགས་འདོད་ན། །ཐིག་སྟོང་དགེ་བ་སྦྱབ་ལ་
 འབད་པར་བྱ། །དེ་ལྟར་རྟུས་པར་བྱིན་གྱིས་བརྟུབ་ཏུ་གསོལ། །དེ་ལྟར་མེ་ལྷེས་
 རེག་པའང་མི་བཟོད་ན། །རབ་འབར་ལུགས་བསྐྱེགས་ས་གཞིར་ཁོ་རྟེའི་ནང་། །
 བདག་ལུས་བསྐྱེགས་ན་གནས་སྐབས་ཅི་འདྲར་འགྱུར། །མཐོང་བ་ལྟ་ཞིག་ཐོས་
 བའང་སྦྱི་རེ་གལལ། །དེ་ལྟར་ཟད་འབྱུགས་པའང་མི་བཟོད་ན། །བྲུ་ལུག་འཚུབ་
 པའི་འབྱུག་རོམ་ནང་ཉིད་དུ། །གང་བས་གདུངས་ནས་བདག་ལུས་ཆལ་བ་
 བརྒྱར། །འགས་ན་དེ་ཆོ་བདག་ལ་སུ་ཡིས་སྟོབ། །དེ་ལྟར་ཉོན་གཅིག་ལྟོགས་པའང་
 མི་བཟོད་ན། །ལོ་བརྒྱར་ཟས་ཀྱི་མིང་ཡང་མི་ཐོས་པའི། །ཡི་དུགས་གནས་སུ་
 སྟེས་ན་ཅི་ཅུག་བྱེད། །གནས་དེར་མི་སྟེའི་རང་དབང་བདག་ལ་མེད། །དེ་ལྟར་ཆོག་

ངན་ཅུང་ཟད་མི་བཟོད་ན། །ཉམ་ཐག་དྲུང་འགྲོའི་ལུས་སུ་སྒྲིམ་གྱུར་ན། །བདེག་
 ཅིང་བཀོལ་ལ་གཏུབ་ཅིང་བསད་གྱུར་གྱང་། །དེ་ཆོ་བདག་ལས་སུ་ཡིས་སྒྲིབ་པར་
 བྱེད། །དེ་ལྟ་རང་དབང་རང་ལ་ཡོད་དུས་འདིར། །ངན་འགྲོའི་སྒྲི་སྒོ་ཞེགས་པར་
 མ་བྱས་ན། །བདག་ལ་སེམས་མེད་གྱུར་པ་གདོན་མི་ཟ། །དེ་ཕྱིར་སྤྲིག་སྒྲོང་དག་
 སྒྲིབ་ལ་འབད་བྱ། །དེ་ལྟར་ལུས་པར་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་ཏུ་གསོལ། །དེ་ནས་སྒྲིབས་
 འགྲོའི་ཉམས་ལེན་བྱ་རྒྱལ་ནི། སྒྲི་པོར་སྒྲ་མ་ལྟ་སྒོམ་བཞིན་པའི་རང་ནས་འདི་
 ལྟར་བསམ་སྟེ། དེ་ལྟར་ངན་སོང་སྤྲིག་བསྐྱལ་མི་བཟོད་ན། །གཡང་ས་དེ་ལས་
 སྒྲིབ་པའི་སྒྲིབས་གཅིག་ལ། །བསྐྱེམ་མེད་སྒྲ་མ་རིན་ཆེན་རྣམ་གསུམ་ལ། །སྤྲིང་ཁོང་
 ལུས་པའི་གཏིང་ནས་སྒྲིབས་འགྲོ་བྱ། །སྒྲིབས་གནས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་མ་
 བརྟེན་པར། །ཁམས་གསུམ་རིགས་དྲུག་འཁོར་པའི་གནས་འདི་ན། །ངན་སོང་
 གཡང་ལས་སྒྲིབ་པའི་སྒྲིབས་མེད་དེ། །ཀྱུན་གྱང་ལས་ཉོན་ཞགས་པས་བཅིངས་
 བྱིར་རོ། །དཀོན་མཆོག་ཐུགས་རྗེ་ལུས་པ་ཆེ་གྱུར་གྱང་། །རང་ལ་དད་པ་མེད་ན་
 སྒྲིབ་མི་ལུས། །ལུགས་ཀྱུ་རྣོན་པོ་རི་སྟེང་བཏབ་གྱུར་གྱང་། །རྩོམ་པའི་མོ་འཛིན་
 པར་མི་ལུས་བཞིན། །དེ་ཕྱིར་དཀོན་མཆོག་རིན་ཆེན་རྣམ་གསུམ་གྱི། །དབག་
 མེད་ཡོན་ཏན་ཡང་དང་ཡང་བསམས་ཏེ། །སྤྲིང་ནས་ཡིད་ཆེས་དད་གུས་ཆེན་པོ་
 ཡིས། །སྒོ་འགལ་ཐག་ཆོད་འདུན་པ་ལྷགས་དྲག་བྱ། །རྒྱལ་པའི་སྒྲི་ཡི་རྣམ་པ་བྲན་
 པ་དང་། །གསུང་དབྱངས་རྣ་པའི་ལམ་དུ་ཐོས་པ་དང་། །ཐུགས་རྗེ་བསྐྱུལ་པའི་
 དད་མོས་ཅུང་ཟད་ཅིག་སྒྲིམ་ནའང་ངན་འགྲོའི་གནས་ལས་ངེས་ཐར་ཞེས། །
 བསྐྱེམ་མེད་བདེན་པ་གསུང་བས་ཞལ་གྱིས་བཞེས། །རང་ཉིད་འཁོར་བ་ངན་སོང་
 ལ་འཛིགས་ཤིང་། །དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱིས་དེ་ལས་སྒྲིབ་ལུས་པར། །ཡིད་ཆེས་

གུས་པས་ཅེ་གཅིག་སྒྲོ་འགོལ་བ། རྒྱུའམ་འགྲོའི་ཉམས་ལེན་སྒྲིང་པོ་ཡིན་པར་
གསུངས། །དེ་ལྟར་བདག་གིས་རུས་པར་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབས། །དེ་ལྟར་རྒྱུའམ་
འགྲོའི་རྒྱ་ཚོགས་བསྒྲུབས་ནས། རྒྱུའམ་འགྲོ་དངོས་གཞི་བྱ་ཚུལ་ནི། བདག་དང་
པ་མ་སེམས་ཅན་མ་ལུས་པ། །སྒྲ་མ་དགོན་མཚོག་གསུམ་ལ་རྒྱུའམ་སྟུ་མཆི། །དེ་
ས་གཞན་ན་མེད་དོ་ཐུགས་རྗེས་བྱུངས། །མིད་ཞིའི་འཛིགས་པ་ཀྱན་ལས་བསྒྲུབ་
ཏུ་གསོལ། །ཞེས་ལན་གང་མང་བརྗོད་ཅིང་བདུད་ཅི་འཕེབ་སྐྱུང་དང་། དགོན་
མཚོག་གསུམ་གྱི་རྒྱུའམ་འོག་ཏུ་ཆུད་པའི་མོས་པ་བྱ་ཚུལ་སྐར་སྐྱོར་པའི་སྐུའམ་སྟུ་
བཤད་པ་ལྟར་བྱའོ། །དེ་ནས་རྒྱུའམ་འགྲོའི་བསྐྱེད་བྱ་ལ་སྒྲོབ་ཚུལ་ནི། དགོན་
མཚོག་གསུམ་ལ་སྒྲིང་ནས་རྒྱུའམ་བཅོལ་ཏེ། དེ་ཡི་བཀའ་བཞིན་རྒྱུའམ་པར་བྱེད་
དགོས་པས། རྒྱུའམ་འགྲོའི་བསྐྱེད་བྱ་སྟོག་ལས་གཅེས་པར་བསྐྱུང་། །དེ་ལྟར་
རུས་པར་བྱིན་གྱིས་བསྐྱེད་ཏུ་གསོལ། །སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་རྒྱུའམ་སྟུ་བཟུང་བ་
ཡིས། །འཛིག་རྟེན་ལྟ་འབྲས་སྟུ་ལའང་རྒྱུའམ་མི་འཚོལ། །སངས་རྒྱས་རྒྱ་
གཟུགས་ནམ་པ་ཅི་འདྲ་ཡང་། །བརྟན་སྟོང་ཁ་གཏོགས་མི་བྱ་སྟེ་བོས་མཚོད། །
དམ་པའི་ཚོས་ལ་རྒྱུའམ་སྟུ་བཟུང་བ་ཡིས། །ཚོས་མིན་ནམས་ལ་ཡིད་བརྟན་མི་བྱ་
ཞིང་། །ཚོས་གྱི་ཡི་གེར་འགོམ་ཡུག་བརྟན་སྟོང་སོགས། །མ་གུས་བྱུང་གསོད་
སྟོང་ཞིང་སྟེ་བོས་མཚོད། །འཕགས་པའི་དགོ་འདུན་རྒྱུའམ་སྟུ་བཟུང་བ་ཡིས། །
གོགས་ན་ལོག་ལྟ་ཅན་དང་མི་འགོགས་ཤིང་། །དུར་སྒྲིག་རྟགས་ཅམ་འཛིན་པ་
ཡན་ཆད་ལ། །བསོད་ནམས་ཞིང་དུ་བཟུང་སྟེ་གུས་པས་མཚོད། །དགོན་མཚོག་
གསུམ་ལ་སྒྲིང་ནས་རྒྱུའམ་སོང་ན། །སྟོམ་པ་གསུམ་སོགས་ཡོན་ཏན་ཀྱན་སྟེ་
ཞིང་། །མི་དང་མི་མིན་གཞོད་པས་མི་བརྗེ་ལ། །གནས་སྐུའམ་མཐར་ཐུག་འདོད་

དོན་མ་ལུས་འབྱུང། ཁང་པ་སངས་རྒྱས་པ་ཡི་གངས་སུ་རྒྱུད། རྒྱལ་བ་སྤྱི་
བཅས་ཀྱིས་གྱིས་བྱ་བཞིན་སྦྱོང། འདྲ་ལྡན་སྤྱབས་འགྲོའི་ཕན་ཡོན་མཐའ་ལས་
པ། རྒྱལ་བས་གསུངས་པའི་ཚུལ་ལ་ཡིད་ཆེས་ནས། ཉིན་མཚན་དུས་དུག་
སྤྱབས་སུ་འགྲོ་བྱ་ཞིང། དུས་སྤྱབས་ཀྱི་ཏུ་བྱ་བ་ཅི་བྱེད་ཀྱང། དཀོན་མཆོག་
གསུམ་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་ནས་བྱ། རྟོག་གི་ཕྱིར་ཡང་དཀོན་མཆོག་མི་གཏོང་
ཞིང། བདེ་སྦྱིད་ཐམས་ཅད་དཀོན་མཆོག་ཁོ་ན་ཡི། དྲིན་དུ་ཤེས་ནས་དཀོན་
མཆོག་མཚན་པ་ལ། དུས་ནམས་ཀྱི་ཏུ་བརྩོན་པར་ལྟར་ལེན་བྱ། འདྲ་ལྡན་
པར་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་ཏུ་གསོལ། འདྲ་ལྡན་བདེ་ལེགས་ཐམས་ཅད་གྱི་རྩ་བ་ལས་
འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་གྱི་དད་པ་སྦྱོར་ཚུལ་ནི། སྦྱོར་བྱ་མ་ལྟ་སྦྱོར་བཞིན་པའི་རང་
ནས་འདྲ་ལྡན་བསམ་སྟེ། བདེ་ལེགས་ཀྱི་ཏུ་བྱ་བ་ལས་འབྲས་ལ། ཡིད་ཆེས་
དད་པ་སྦྱིད་པ་ཉིད་ཡིན་ཞེས། རྒྱལ་བས་གསུང་དབྱངས་མཐོན་པོས་རྒྱ་ཆེར་
བསྟུགས། འདྲ་ལྡན་དཀར་ལས་འབྲས་བསམ་པར་བྱ། དཀར་ལས་
འབྲས་སྒྲང་དོར་སྟོན་ལུས་པ། སྟོན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་ཉིད་མ་གཏོགས་པ།
ཁམས་གསུམ་འཁོར་བ་འདྲི་ན་སུ་ཡང་མེད། འདྲ་ལྡན་རྒྱལ་བའི་བཀའ་ལ་ཡིད་
ཆེས་བྱ། ཁ་འདྲི་རིར་བཅས་གནམ་དུ་འཕྱོ་ཡང་མིད། ཉི་ཟླ་སྐར་བཅས་ས་ལ་
ལྟར་མིད་ཀྱང། རྒྱལ་བས་རྩོན་གསུང་ནམ་ཡང་མི་མིད་པས། རྒྱལ་བའི་བཀའ་
ལ་ཡིད་ཆེས་རྟེན་པར་བྱ། སྦྱག་བསྟུལ་མི་འདོད་དེ་རྒྱ་སྦྱིག་ལ་རུམས། བདེ་བ་
འདོད་ཀྱང་དེ་རྒྱ་དགེ་མི་སྦྱབ། སྒྲང་དོར་གོ་ལོག་རང་གིས་རང་ཉིད་བསྟུ། ལས་
འབྲས་བསམས་ཏེ་སྦྱིག་སྦྱོང་དགེ་སྦྱབ་བྱ། འདྲ་ལྡན་པར་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་ཏུ་
གསོལ། དཀོན་པ་ལས་ནི་བདེ་བ་ཁོ་ན་དང། མི་དགེ་བ་ལས་སྦྱག་བསྟུལ་ཁོ་ན་

འབྲུང་། །ལས་དེ་མ་བསགས་འབྲས་བྱ་དེ་མི་འབྲུང་། །བསགས་པའི་ལས་ནི་ནམ་
ཡང་ཆུད་མི་ཟ། །གཉེན་དང་ཉེ་དུ་འཁོར་གཡོག་དོན་དག་ཏུ། །སྤྲིག་པ་བྱས་པའི་
ལས་ཀྱི་ནམ་སྤྲིན་ནི། །རང་ཉིད་གཅིག་པུས་སྤྱོད་བ་མ་གཏོགས་པ། །གཞན་ལ་
སྦྱོར་མེད་བགོ་བཤའ་བྱ་སའང་མེད། །དགོ་སྤྲིག་པ་མོས་ནམ་སྤྲིན་ཆེར་འབྱེན་
ཏེ། །གཞན་ལ་སྤྱེའུ་འདྲ་ཞེས་སྤྲད་བྱས་པས། །ཆོར་བས་ལྡ་བརྒྱར་སྤྱེའུར་སྤྲིས་པ་
སོགས། །ནམ་སྤྲིན་ཆེན་པོ་རྒྱལ་བས་གསུངས་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ལས་དང་འབྲས་
བྱའི་རྒྱལ་བསམས་ཏེ། །དུས་སྐབས་ཀྱི་ཏུ་རང་གི་སྒོ་གསུམ་ལ། །ཡང་ཡང་རྟོག་
ཅིང་འདྲ་གེས་བརྟན་པོ་ཡིས། །སྤྲིག་སྤྱོད་དགོ་བ་སྦྱབ་ལ་འབད་བར་བྱ། །དེ་ལྟར་
རྣམ་པར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ། །དེ་ལྟར་འབད་ཀྱང་ཉོན་མོངས་དབང་
བཅན་པས། །ལུས་ངག་ཡིད་ཀྱི་ཉེས་སྦྱོད་ཅི་བྱུང་བ། །བར་དུ་དུག་སྦྱུལ་བྱུང་བ་ཇི་
བཞིན་དུ། །འབྲལ་དང་འབྲལ་དུ་བཤགས་པས་དག་པར་བྱ། །དེ་ལྟར་རྣམ་པར་
བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ། །དེ་ལྟར་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་རྒྱལ་དང་། །དལ་འབྱོར་
དང་། །སྤྲིས་བྱ་ཆུང་དུའི་དམིགས་སྒྲོར་དེ་ནམས་ནི་ལམ་གོང་མ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
གཞི་དང་རྩ་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་རེ་རེ་ནས་ནན་ཏན་དུ་བྱས་ཏེ། །ལུང་དང་མན་ངག་
དང་རིགས་པ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་སྒོ་རྣམས་ཅི་ཡོད་གྱིས་ཡང་དང་ཡང་དུ་དབྱད་ཅིང་
བསྐྱུངས་ལ་ཡིད་འགྱུར་གྱི་སྤྱོད་བ་ཅི་ཐོན་བྱ། །ལམ་གྱི་གཞི་དེ་དག་ལ་མ་འབད་
བར་ས་ལམ་མཐོན་པོ་ཅི་འདྲ་ཞིག་ལ་འབད་ཁུལ་བྱས་ཀྱང་། །ཚིག་ཙམ་ལས་ཡིད་
འགྱུར་གྱི་སྤྱོད་བ་ཐོན་པ་མི་ཡོང་ཞིང་། །འབྲུག་སྤྱིང་དུ་ཁང་བབ་བཅིགས་པ་ལྟར་
གཞི་མི་བརྟན་པར་གསུངས་ལ། །ལམ་གྱི་གཞི་དེ་དག་ལ་འབད་ནས་སྤྱོད་བ་ཐོན་
པ་ཞིག་བྱུང་ན་ནི་ཡོན་ཏན་གོང་མ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བདེ་སྤག་ཏུ་སྤྱེ་ཞིང་། །སྤྱོད་བ་

གང་སྐྱེས་པ་དེ་ཡང་གཞི་བརྟན་པས་མཐར་ཕྱིན་པ་ཞིག་འོང་གསུངས། སྐྱེས་པ་
རྒྱུད་དུའི་དམིགས་སྒྲོར་ལ་ཡིད་འགྱུར་གྱི་ཕྱོད་བ་སྐྱེས་པའི་ཚད་ནི། སྤར་ཆོའདྲིའི་
བསམ་པ་འབའ་ཞིག་ངམ་ངམ་སྤྲུགས་ཀྱིས་སྐྱེ་ཁིང་། འཛིག་རྟེན་ཕྱི་མའི་དོན་ཆོག་
ཙམ་དང་ཞར་བྱུང་ཙམ་ལས་མི་འོང་བ་ལ། དམིགས་སྒྲོར་དེ་དག་ལ་རྒྱན་རིང་དུ་
འབད་པས་ནམ་ཞིག་ན་འཛིག་རྟེན་ཕྱི་མའི་དོན་འབའ་ཞིག་བྱན་ཁིང་ཆོའདྲིའི་ཞར་
བྱུང་ཙམ་དུ་འགྲོ་བ་ཞིག་འོང་གསུངས། བསམ་པ་དེ་འདྲ་བ་ཞིག་སྐྱེས་ནས་ཀྱང་
ད་དུང་རྒྱན་བསྐངས་ནས་བསྐྱུང་དགོས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་སྐྱེས་པུ་འབྱིང་དང་བྱན་མོང་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་སློབ་སྦྱང་བ་
ལ་དམིགས་སྒྲོར་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། དང་པོར་འཁོར་བ་ལས་ཐར་འདོད་ཀྱི་སློབ་
བསྐྱེད་པ་ནི། སྤྱི་པོར་བྲམ་མ་ལྟ་སྒྲོམ་བཞིན་པའི་ངང་ནས་འདི་ལྟར་བསམ་སྟེ།
ཁམས་གསུམ་འཁོར་བ་སྤྲུག་བསྐྱུལ་རང་བཞིན་དུ། ཤེས་ནས་ཞེན་ཡོག་སྒྲོ་གས་
མ་སྐྱེས་ན། ཅི་བྱས་འཁོར་པའི་འཁོར་ལོ་ཉིད་འགྱུར་བས། རྣམ་དག་ངེས་
འབྱུང་བསམ་པ་བསྐྱེད་པར་བྱ། ཁྲིད་ཅེ་ནས་བཟུང་མནར་མེད་དཔྱུལ་བའི་
བར། གང་དུ་སྐྱེས་ཀྱང་སྤྲུག་བསྐྱུལ་རང་བཞིན་ཏེ། འདབ་མེད་ལས་ཉོན་འཛིང་
བས་དམ་བཅིངས་ནས། སྤྲུག་བསྐྱུལ་གསུམ་གྱིས་བར་མེད་མནར་ཕྱིར་རོ། སྐྱེ་
ག་ན་འཆི་མི་སྤྲུག་ཐུང་བ་དང་། སྤྲུག་དང་བྲལ་དང་འདོད་པ་མ་རྟེན་དང་། ལས་
ཉོན་ཞགས་པས་ཐུང་པོར་བཅིངས་པ་སྟེ། སྤྲུག་བསྐྱུལ་བརྒྱུད་ཀྱིས་བར་མཚམས་
མེད་པར་མནར། འདུས་པ་འབྲལ་ཁིང་བསགས་པ་མ་ལུས་འཛིང་། མཐོན་པོའི་
མཐའ་རྒྱད་སྐྱེས་པའི་ཐ་མ་འཆི། དག་གཉེན་སྐད་ཅིག་སྐད་ཅིག་གིས་འགྱུར་
བས། འཁོར་པའི་གནས་ན་ཡིད་བརྟན་ཅང་མ་མཆིས། ལ་ལར་སྤྲུག་བསྐྱུལ་

དྲག་པོས་དྲུབ་ཞིན་མཁར། །བདེ་བར་སྒྲོམ་ནམས་འགྱུར་བའི་སྟུག་བསྟུལ་ཉིད། །
 ཉག་ཏུ་འདུ་བྱེད་སྟུག་བསྟུལ་རང་བཞིན་ཅན། །ལའོར་བའི་བཙུན་ཁང་འདི་ལས་
 བམ་ཞིག་ཐར། །ཐར་འདོད་ཤུགས་དྲག་སྟེ་བར་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབས། །དེ་ལྟར་
 ལའོར་བ་སྟུག་བསྟུལ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་ཤེས་ནས་དེ་ལས་ཐར་འདོད་གྱི་སྒྲོ་ཤུགས་
 དྲག་སྟེས་པ་ན་ལའོར་བ་ལས་ཐར་པའི་ཐབས་འཛོལ་དགོས་པས། ཐར་པར་
 འགྲོ་བའི་ལམ་ལ་སྟོབ་ཚུལ་ནི། སྟེ་བོར་སྒྲ་མ་ལྟ་སྟོམ་བཞིན་པའི་རང་ནས་འདི་
 ལྟར་བསམ་སྟེ། སྟིད་པའི་ས་བོན་གང་ཡིན་མ་ཤེས་ན། །སྟུག་བསྟུལ་སྟོང་བར་
 འདོད་ཀྱང་མི་ལུས་ཏེ། །སྟོང་བའི་རྩ་བ་ས་འོག་ལུས་བཞིན་ནོ། །དེ་བྱིར་ལའོར་
 བའི་རྩ་བ་ཆོད་པར་བྱ། །ཐོག་མ་མེད་ནས་སྟིང་གི་ཤུགས་གནས་པའི། །རང་
 སྟུམ་པའི་བདག་འཛིན་གདོན་ཆེན་འདིས། །བདག་གཞན་རིས་སུ་བཅད་ནས་
 ཆགས་སྣང་བསྐྱེད། །དེ་ཡིས་ལས་བསགས་ལས་དེས་ལའོར་བར་ལའོར། །
 ལའོར་བའི་རྩ་བ་བདག་འཛིན་བསྟོག་པ་ལ། །གནས་ལུགས་ཉོགས་པའི་ཤེས་
 རབ་མིག་དགོས་པས། །བསམ་གཏན་བདུད་རྩིས་སྟོ་མིག་སྟུང་བར་བྱ། །རྩི་
 གཅིག་བསམ་གཏན་བདུད་རྩི་གནས་པ་ལ། །ཚུལ་བྲིམས་རྣམ་པར་དག་པའི་
 སྟོང་དགོས་པས། །ཡོན་ཏན་ཀྱན་གྱི་རྩ་བ་ཚུལ་བྲིམས་ནི། །རང་གི་སྟོག་ལས་
 གཅིས་པར་བསྐྱང་བར་བྱ། །དེ་ལྟར་ལུས་པར་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་ཏུ་གསོལ། །དེ་
 ལྟར་སྟེས་ལུ་འབྲིང་གི་ལམ་ལ་འབད་པ་དུ་མས་སྐྱུངས་ནས་ཡིད་འགྱུར་གྱི་སྟོང་བ་
 ཅི་ཐོན་བྱ། སྟེས་ལུ་འབྲིང་གི་བསམ་པ་སྟེས་པའི་ཆད་ནི་ལའོར་བའི་གནས་གང་
 ལའང་མཚོ་འབྲགས་པའི་བྱ་ལྟར་གཏིང་ནས་ཡིད་འབྱུང་ཞིང་ཞེན་ལྷག་རང་གིས་
 སྟེ་བ་དང་། ཉན་མཚན་ཀྱན་ཏུ་ལའོར་བའི་བཙུན་ཁང་འདི་ལས་ནམ་ཞིག་ན་ཐར་

སྐྱམ་དུ་ཐར་འདོད་གྱི་སྒོ་རང་གིས་སྒྲིབ་ཞིག་འོར་གསུངས། བསམ་པ་དེ་འདྲ་བ་
 ཞིག་སྒྲིས་ནས་ཀྱང་ད་དུང་རྒྱན་བསྐྱེད་ནས་བསམ་པ་དེ་གོང་འཕེལ་དུ་གཏང་
 དགོས་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་སྒྲིས་པུ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་སྒོ་སྒྱུར་བ་ལ། ཐེག་པ་ཆེན་
 པོ་སྒྱིལ་སྒོ་བ་ཚུལ་དང་། ཁྱད་པར་དོ་རྗེ་ཐེག་པ་ལ་སྒོ་བ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་བྱང་
 རྒྱལ་དུ་སེམས་སྒྱེད་ཚུལ་དང་། སེམས་བསྐྱེད་ནས་རྒྱལ་སྐས་གྱི་སྒྱེད་པ་ལ་སྒོ་བ་
 ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སྒྱི་པོར་སྒྲ་མ་ལྟ་སྒྲོམ་བཞིན་པའི་རང་ནས་འདི་
 ལྟར་བསམ་སྟེ། ཉམ་ཐག་མ་རྣམས་སྤྱིད་མཚོ་ཉམ་ར་དུ། །བསྐྱར་ནས་རང་ཉིད་
 ཅི་ཐར་བྱས་གྱུར་ན། །དེ་ལས་ཁེལ་མེད་མ་རབས་སུ་ཞིག་ཡོད། །དེ་ཕྱིར་མ་
 རྣམས་སྒྲོལ་ཕྱིར་སེམས་བསྐྱེད་བྱ། །རང་སྒོ་ཆགས་སྤང་གདོན་གྱིས་བསྐྱོད་པའི་
 མཐུས། །དག་མཉེན་བར་མ་སྣ་ཆོགས་སྤང་མོད་ཀྱང་། །དོན་དུ་ཐམས་ཅད་
 བདག་གི་གཉེན་ཡིན་ཕྱིར། །ཀྱན་ལ་ཉེ་རིང་མེད་པར་སེམས་སྒྲོམས་བྱ། །འགྲོ་
 འདི་ཐམས་ཅད་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས། །ཡང་ཡང་དྲིན་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་མ་ཡིན་
 པར། །བྱལ་བས་གསུངས་ཕྱིར་ཆོ་འདིའི་མ་བཞིན་དུ། །དྲིན་ཅན་གྱི་སྐྱེད་ཡིན་
 པར་བསམ་པར་བྱ། །ཐོག་མེད་དུས་ནས་དྲིན་ཅན་མ་རྣམས་གྱིས། །ཁུ་ཞོས་
 བསྐྱེད་པའི་གསོས་པའི་དྲིན་བསམས་ཏེ། །མ་རྣམས་སྤྱིད་མཚོ་ཉམ་རའི་གནས་
 འདི་ལས། །ཕྱར་དུ་སྒྲོལ་ཕྱིར་བདག་གིས་འབད་པར་བྱ། །གཅེས་ཤིང་པངས་
 པའི་མ་རྒན་འགྲོ་འདི་རྣམས། །བདེ་བས་ཐོངས་ཤིང་སྐྱེད་པས་ལ་བརྒྱས་མནར་
 པའི། །རང་ཚུལ་འདི་ཉིད་བསམ་ཆོ་རྗེ་ལྟར་བཞོད། །བྱམས་དང་སྤྱིར་རྗེ་ལྟག་
 བསམ་བསྐྱེད་པར་བྱ། །འགྲོ་འདིའི་སྐྱེད་པས་ལ་མ་ལུས་བདག་ལ་ལེན། །བདག་

གི་བདེ་དགོ་འགོ་བ་ཡོངས་ལ་གཏོང་། །འགོ་བའི་དོན་དུ་དཔལ་བར་གནས་
 དགོས་ཀྱང་། །ཞུམ་པ་མེད་པའི་སྒྲིང་སྟོབས་བསྐྱེད་པར་བྱ། །ཉམ་ཐག་མ་རྒྱུ་
 འགོ་བ་སྟོལ་བའི་ཕྱིར། །རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ངེས་པར་བསྐྱབ་པར་བྱ། །རི་སྒྲིབ་
 སངས་རྒྱས་གོ་འཕང་མ་ཐོབ་པར། །རིན་ཆེན་སེམས་འདི་ནམ་ཡང་མི་གཏང་
 རོ། །དེ་ལྟར་ལུས་པར་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་ཏུ་གསོལ། །དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
 རིན་པོ་ཆེ་བསྐྱེད་པ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་འཇུག་སྟོང་དང་། ལམ་གྱི་གཞུང་
 ཤིང་དང་། འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱ་གྲུང་པོ་ས་པོན་ལྟ་བུ་ཡིན་པར་གསུངས་
 པས། སྒྲུལ་བུའི་རྩལ་ཅི་ཡོད་ཀྱིས་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་དེ་བསྐྱེད་པ་ལ་འབད་པར་བྱ་
 ཞིང་། ཐ་ན་ཆེག་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་སྟོ་སྟོང་ཞིང་ནམ་ཞིག་ན་འདི་ལྟ་བུའི་བསམ་པ་
 སྐྱེད་པར་ལུས་སྟམ་དུ་སྟོན་ལམ་དུ་བྱའོ། །དེ་ལྟར་སྐྱེངས་པས་ཡིད་འགྱུར་གྱི་ཕྱིར་
 བ་སྒྲུལ་པའི་ཆོད་ནི་སྤར་རང་དོན་འབའ་ཞིག་སེམས་པ་ལས་གཞན་དོན་གྱི་
 བསམ་པ་བཅོས་མའང་སྟེ་དཀའ་བ་ལ། བུམས་སྒྲིང་རྗེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་
 དམིགས་རྣམ་ལ་རྒྱན་བསྐྱངས་ནས་བསྐྱངས་པས། རམ་ཞིག་ན་བྱ་གཅིག་བྱ་སྟུག་
 པ་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཞིག་ལ་མ་དེ་རྗེ་ཙམ་གཅེས་ཤིང་པར་བ་དང་། བྱ་དེ་སྟུག་
 བསྟལ་གྱི་མནར་བ་ན་མ་དེས་ཤས་མི་བཟོད་ཅིང་བརྟེ་སེམས་རྗེ་ཙམ་སྟེ་བ་དེ་
 འདྲ་བར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་གཅེས་ཤིང་པངས་པ་དང་ཤས་མི་བཟོད་པའི་
 བརྟེ་སེམས་རང་གི་རང་གིས་སྟེ་བ་དང་། དེའི་མཐུས་སེམས་ཅན་འདི་ཐམས་ཅད་
 བདག་གིས་ངེས་པར་སྟོལ་སྟམ་པ་དང་། དེའི་ཕྱིར་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་
 ངེས་པར་བསྐྱབ་པར་བྱ་སྟམ་པ་རྒྱན་དུ་རང་གིས་སྟེ་བ་ཞིག་འོང་གསུངས། དེ་
 ལྟར་སེམས་བསྐྱེད་ནས་རྒྱལ་སྤྱིས་ཀྱི་སྟོན་པ་ལ་སྟོབ་རྩལ་ནི། སྟེ་པོར་སྤྱོད་ལྟ་

སྒྲོམ་བཞིན་པའི་ངང་ནས་འདི་ལྟར་བསམ་སྟེ། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་གོ་འཕང་
 ཐོབ་པ་ལ། ་དེ་ཡི་རྒྱ་ཚོགས་ཚང་བར་སྐྱབ་དགོས་པས། བྲིག་མཚོག་ལམ་གྱི་
 གནད་བསྐྱུས་ཕྱིན་དུག་ཅིས། ་རྒྱལ་སྐྱས་གཞུང་ལམ་མཚོག་དེར་བསྐྱབ་པར་
 བྱ། ་དེ་ལྟར་ལུས་པར་ཕྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་ཏུ་གསོལ། ་ལུས་དང་ཡོངས་སྟོན་དུས་
 གསུམ་དགོ་བ་ཅུམས། ་མེམས་ཅན་ཀུན་ལ་གང་འདོད་གཏང་བར་བྱ། ་དུས་
 གསུམ་རྒྱལ་སྐྱས་ཀུན་གྱི་བསྐྱབ་པའི་གནས། ་རྒྱལ་ཁྱིམས་རྣམ་པ་གསུམ་ལ་
 བསྐྱབ་པར་བྱ། ་ལས་དང་རྒྱུན་གྱིས་བསྐྱལ་པའི་གཞོད་བྱེད་དང་། ་སྐྱུག་བསྐྱལ་
 མ་ལུས་དང་དུ་སྤང་བར་བྱ། ་སངས་རྒྱས་བསྐྱབ་ཕྱིར་དཀའ་བ་ཅི་དགོས་ཀྱང་། ་
 ་ལུས་པ་མེད་པར་སྟོ་དགས་འཇུག་པར་བྱ། ་བྱིང་ཚོད་སྤངས་ཏེ་དགོ་པའི་
 དམིགས་པ་ལ། ་ཆེ་གཅིག་གནས་པའི་ཏིང་འཛིན་བསྐྱབ་པར་བྱ། ་སྤྱོད་མའི་མན་
 དག་ལུང་དང་རིགས་པ་ལ། ་བརྟེན་ནས་ཤེས་རབ་རྣམ་གསུམ་བསྐྱབ་པར་བྱ། ་
 ་ཅི་བྱེད་བྱང་རྒྱུ་སེམས་གྱིས་ཟེན་པ་སོགས། ་དམ་པ་དུག་ལྡན་ཉིད་དུ་བྱ་བ་
 དང་། ་ལར་ཕྱིན་རེ་རེའང་ལར་ཕྱིན་དུག་ལྡན་དུ། ་བྱས་ཏེ་རྒྱབས་ཆེན་རྒྱལ་སྐྱས་
 སྟོན་ལ་བསྐྱབ། ་དེ་ལྟར་རྒྱལ་སྐྱས་ཀུན་གྱི་བཟོད་གཅིག་ལམ། ་བྲིག་མཚོག་
 གསུང་རབ་ཀུན་གྱི་སྟིང་པོའི་དོན། ་ཕྱིན་སོགས་པ་རོལ་ཕྱིན་པ་དུག་པོ་དེ། ་ལུང་
 དུ་རྒྱད་ལ་སྟེ་པར་ཕྱིན་གྱིས་སྟོངས། ་ལར་ཕྱིན་དུག་གིས་རང་གི་རྒྱད་སྤངས་
 བས། ་བསྐྱབ་བཞི་ཡིས་གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་ཅིང་། ་རྫོགས་སྟོན་སྤང་གསུམ་སྟོན་
 པ་མཐར་ཕྱིན་ཏེ། ་འགྲོ་འདི་མ་ལུས་བདག་གིས་བསྐྱལ་བར་བྱ། ་དེ་ལྟར་ལུས་
 པར་ཕྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་ཏུ་གསོལ། ་ལྟག་པར་རྟེན་འབྲེལ་ཟབ་མོའི་གནས་ལུགས་
 ལ། ་དོན་འགྲུར་ཐེ་ཚོམ་ཙམ་ཞིག་ལྷགས་པས་ཀྱང་། ་སྟིང་པའི་ཚང་ཚིང་རྒྱལ་

པོར་བྱེད་དོ་ཞེས། རྒྱལ་དང་རྒྱལ་སྐྱེས་ཀྱིས་གྲུ་ཆེར་བསྟན་ནས། རྒྱ་རྒྱལ་
ཞབས་དང་འཇམ་མགོན་སྒྲ་མ་ཡིས། རྒྱལ་པའི་དགོངས་ཟབ་མཐར་ཐུག་
བཀའ་པའི་དོན། འབྲུལ་མེད་ཟབ་མོ་དབུ་མའི་ལྟ་བ་དེ། འབད་པ་ཀྱང་གྲུ་
བཙལ་ཏེ་རྟེན་པར་བྱ། ཏེ་ལྷར་རྣམ་པར་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་ཏུ་གསོལ། གྲིབ་མའི་
གཟུགས་ལ་འབྲེ་རུ་འབྲུལ་བ་ཡིས། འཛིགས་སྒྲག་སྒྲག་བསྐྱལ་སྒྲ་ཚོགས་སྒྲིང་པ་
ལྟར། བདེན་མེད་བདེན་པར་བཟུང་པའི་འབྲུལ་སྒྲ་འདིས། ཐོག་མེད་རྣམ་
ནས་ད་བར་སྒྲག་ལ་སྒྲིང་། རྒྱ་མ་ལྟ་ལ་ཅེ་གཅིག་གསོལ་བཏབ་ཅིང་། ཏི་མེད་
རིགས་པའི་མིག་གིས་ལེགས་བདུགས་ནས། མ་རིག་འབྲུལ་པའི་རྒྱན་ཐུགས་
ཀྱན་བཞིག་སྟེ། མཐའ་བྲལ་གནས་ལུགས་འབྲུལ་མེད་ངེས་པར་བྱ། ཚོགས་
དུག་དབང་པོའི་ཡུལ་དུ་གང་སྒྲིང་བ། ཐམས་ཅད་རང་སྒྲོས་བཏགས་པ་ཙམ་ཞིག་
ལས། བདེན་པར་གྲུབ་པར་གང་ཡང་མེད་དོ་ཞེས། རྒྱོ་བཟང་རྒྱལ་པའི་དབང་
པོས་གསལ་བར་གསུངས། རྣམ་བཟུན་དོ་རྗེ་གཟེགས་མའི་རིགས་པ་དང་།
གནང་བཞི་རྟེན་འབྲེལ་རིགས་པའི་རྒྱལ་པོ་སོགས། ཏི་མེད་རིགས་པའི་མཚོན་
ཚོན་བརྒྱ་སྟག་གིས། བདག་འཛིན་དག་པོ་ཐལ་བར་བསྐྱག་པར་བྱ། ཏེ་ལྷར་
རྣམ་པར་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་ཏུ་གསོལ། ཟབ་མོའི་དོན་དེར་ཅེ་གཅིག་གནས་པ་
དང་། དབྱེད་པས་ངེས་པ་ཡང་ཡང་དྲངས་པ་ལས། ཞི་ལྷག་ཟུང་དུ་འབྲེལ་པའི་
ཏིང་ངེ་འཛིན། ལྷུང་དུ་རྒྱུད་ལ་སྒྲེ་བར་བྱིན་གྱིས་རྫོབས། །

གཉིས་པ་བྱེད་པར་དོ་རྗེ་ཐེག་པ་ལ་སྒྲོབ་རྩུལ་ནི། སྒྲི་པོར་བྲམ་མ་རྩུ་སྒྲོམ་
བཞིན་པའི་རང་ནས་འདི་ལྷར་བསམ་སྟེ། ཏེ་ལྷར་ལམ་གྱི་རིམ་པར་སྒྲོ་སྒྲིངས་
པས་བྱམས་དང་སྒྲིང་རྗེ་བྱང་ཅེམས་སྟུགས་དག་གིས། ལྷུང་བ་ལྷུང་བར་སངས་

རྒྱས་ཐོབ་འདོད་ན། །དེ་ཡི་ཉེ་ལམ་ཟབ་མོ་བཅལ་བར་བྱ། །ཐབས་མཁས་ཐུགས་
 རྩེ་ལྷན་པའི་སྤྲུལ་མ་མཚོག། །མཉམས་པ་གསུམ་གྱིས་ཆེས་ཆེར་མཉམས་བྱས་པས། །
 དགུས་བཞིན་བསྐྱལ་བའི་རྣམ་དག་དབང་བཞི་ཡིས། །སྐྱུ་བཞིའི་ས་པོན་སེམས་
 ལ་ཐེབས་པར་ཤོག། །དེ་ཆེ་ལྷ་དང་སྤྲུལ་མའི་སྤྱན་རྩ་དུ། །རི་ལྷར་ཁས་སྤངས་དམ་
 ཚིག་སྒྲིམ་པ་རྣམས། །སྟོག་གི་ཕྱིར་ཡང་གཏོང་བར་མི་བྱེད་པར། །མཚོག་ཐུན་
 དངོས་གྲུབ་ཅ་བ་རྒྱལ་པར་བྱ། །དེ་ལྷར་རྣམ་པའི་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་ཏུ་གསོལ། །
 འཇམ་དཔལ་དཔལ་པོས་དགུས་བཞིན་རྩེས་བཟུང་སྟེ། །རིམ་པ་དང་པོས་བདག་
 རྒྱད་སྟོན་བྱས་ནས། །ཟབ་ལམ་རིམ་པ་གཉིས་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས། །བྱང་
 འཇུག་གོ་འཕང་ལྷུང་དུ་བསྐྱབ་པར་བྱ། །དེ་ལྷར་རྣམ་པའི་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་ཏུ་
 གསོལ། །

གསུམ་པ་མཇུག་ཏུ་རི་ལྷར་བྱ་བ་ནི། ཐུན་དངོས་གཞི་ལ་ལམ་གྱི་རིམ་
 པའི་ལུས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་དམིགས་རྣམ་བསྐྱངས་ནས། ཐུན་བསྐྱུ་བའི་ཆེ་སྟོ་
 པོའི་སྤྲུལ་མ་ལྷ་ལ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་དེ་དག་ལྷུང་དུ་རྒྱུད་ལ་སྟེ་བའི་གསོལ་འདེབས་
 ལུགས་དག་ཏུ་བྱ་བ་གནད་ཆེ་བར་གསུངས་པས། དེའི་རྒྱལ་ནི། དུས་གསུམ་
 རྒྱུཔས་གནས་ཀྱན་འདུས་སྤྲུལ་མ་མཚོག། །ཐུབ་དབང་དོ་རྩེ་འཆང་ལ་གསོལ་
 འདེབས། །རྒྱལ་བ་དགུས་པའི་ལམ་བཟང་དེ་དག་རྣམས། །ལྷུང་དུ་རྒྱུད་ལ་སྟེ་
 བར་བྱིན་གྱིས་སྟོབས། །ཞེས་ལན་མང་དུ་བརྫོད་ཅིང་གསོལ་བ་ལུགས་དག་ཏུ་
 བཏབ་པས། སྟོ་པོའི་སྤྲུལ་ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་སྐྱུ་ལས་རང་འདྲ་གཉིས་པ་ཞིག་
 ཆད་ནས་རང་ཉིད་ལ་ཐིམ་པས་རང་ཉིད་ཀྱང་ཐུབ་པའི་དབང་པོར་གྱུར། རང་
 ཐུབ་དབང་དུ་གསལ་བའི་སྐྱུ་ལས་འདྲ་ཟེར་འབྲོས། མཐའ་སྟོར་གྱི་པ་མ་སེམས་

ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཐོག་བས། སྒྲིབ་གཉིས་སྒྲུངས་ཏེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྒྲུབ་པའི་
དབང་པོའི་གོ་འཕང་ལ་བཀོད། རང་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྒྲུབ་པའི་དབང་
པོར་གསལ་བའི་ཐུགས་ཀར་ཁྲི་བའི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་སྒྲིང་དུ་རྩྱུ་ཡིག་གི་མཐར་ཐུ་
ཅེའི་ཐུགས་སྒྲིང་བཀོད་ལ། ཇོ་ཐུ་ཅེ་ཐུ་ཅེ་མདྲ་ཐུ་ཅེ་ཡེ་སྒྲུ། ཞེས་ཅི་མང་བསྒྲ།
དེ་ནས་དགེ་བ་འདི་ཡིས་སྒྲུར་དུ་བདག་ །སྒྲུ་མ་སངས་རྒྱས་འགྲུབ་གྲུར་ནས། །
འགོ་བ་གཅིག་ཀྱང་མ་ལུས་པ། །དེ་ཡི་ས་ལ་འགོད་པར་ཤོག །ཅེས་སོགས་
གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་དོན་ལ་དམིགས་པའི་བསྒྲོ་བ་དང་སྒྲོན་ལམ་
བྱུང། །

གཉིས་པ་སྒྲུབ་མཚམས་སུ་རི་ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ་ནི། དེ་ལྟར་སྒྲུབ་དངོས་
གཞི་ལ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་དམིགས་རྣམ་བསྐྱེད་ནས་སྒྲུབ་བཏང་བའི་ཆེ་རིག་པ་
རྒྱ་ཡན་དུ་བཏང་ནས་དངོས་གཞིའི་དམིགས་རྣམ་ཡལ་བར་དོར་ན་བོགས་གིན་ཏུ་
རྒྱུང་བར་གསུངས་བས། སྒྲུབ་མཚམས་སུ་ཡང་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་དམིགས་རྣམ་
ཡང་ཡང་གསལ་བཏབ་སྟེ་བསམ་པ་དེའི་ཅིས་ཟིན་པར་བྱ། དེ་ན་ཤེས་དང་ལྷན་
པས་དབང་པོའི་སྒྲོ་བསྟན་ཏེ་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་ཏུ་མི་གཏང་བར་སྒྲོ་གསུམ་
དགེ་བའི་ཐུགས་སུ་བཀོལ་ཅི་སྒྲུབ་བྱ་བ་དང་། ལྷག་པར་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་
པའི་ཉམས་ལེན་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་དགོངས་འགྲུལ་དང་བཅས་པ་བལྟ་བ་
དང་། བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་རྒྱད་ལ་སྒྲུབ་པའི་འགལ་རྒྱུན་ཞི་ཞིང་མཐུན་རྒྱུན་
བསྐྱེད་མྱིར་བྱུག་དང་སྒྲོར་བ་སོགས་བསམ་གསུང་ལ་འབད་བ་དང་། ཟས་ཀྱི་ཆོད་
རིག་པར་བྱ་བ་དང་། ཉིན་པར་དང་ནམ་གྱི་ཆ་སྟོད་སྟེང་རྣམས་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་
སྒྲོ་སྒྲོང་བས་དུས་འདའ་ཞིང་། ནམ་གྱི་ཆ་བར་པ་ལ་ཉལ་བའི་ཆེ་དེ་བཞིན་

གཤེགས་པའི་མཛད་པ་བཟང་པོ་རྗེས་སུ་བྱ་བ་ཞིང་ཉལ་བའི་ཀྱན་སྦྱོང་རི་ལྟ་བུ་གསུངས་པ་ལྟར་བྱེད་པ་དང་། ལམ་གྱི་རིམ་པའི་དམིགས་ཆུང་བཞིན་པའི་སྒོ་ནས་གཉིད་དུ་འགོ་བར་བྱས་ལ་གཉིད་ཀྱི་དུས་ཀྱང་དགེ་བའི་བྱ་བས་དོན་དང་ལྡན་པར་བྱ། ལྷན་དང་གཙང་སྒྲུ་ལ་གནས་པར་བྱ་བ་དང་། བཟའ་བཏུང་བྱེད་པའི་ཆེ་སྟེང་ཞེན་ཆེན་པོ་དགག་པའི་ཕྱིར་ཟས་ལ་སྒྲན་གྱི་འདུ་ཤེས་དང་། སྦྱོར་པ་པོ་དང་སྦྱོར་བདག་རྣམས་ལ་ཕན་གདགས་པའི་འདུ་ཤེས་དང་། ཆོས་རྒྱལ་པའི་རྟེན་ལུས་འདི་གསོ་བའི་ཕྱིར་དུ་བཟའ་བཏུང་འདི་དག་བསྟེན་སྟེན་པ་དང་། ལུས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་རྣམས་ལ་ད་ལྟ་བཟང་བཏུང་འདི་སྦྱོར་ནས་གསོས་ལ་ཕན་གདགས། མ་འོངས་པ་ནི་ཆོས་ཀྱིས་ཕན་གདགས་པར་བྱའོ་སྟེན་པ་དང་། བ་མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་བསྒྲུམ་ཕྱིར་རྟེན་འདི་གསོ་སྟེན་པ་སོགས་དགེ་སྦྱོར་གང་བྱེད་པར་དེའི་དམིགས་ཆུང་དང་མཐུན་པའི་ཟས་ཀྱི་རྒྱལ་འབྱོར་རྣམས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་སློབ་སྦྱོང་བའི་ཆེ་སྒྲུབ་པ་ལ་དབྱེད་སྒྲུབ་དང་འཛོག་སྒྲུབ་གཉིས་ལས། ཞི་གནས་ཀྱི་དམིགས་པ་སྦྱོང་བའི་ཆེ་འཛོག་སྒྲུབ་གཙོ་བོར་བྱ་སྟེ། སྦྱོང་བའི་དབང་པོའི་རྒྱ་ལྟ་བུ་དགེ་བའི་དམིགས་པ་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་ལ་རྣམ་རྟོག་གཞན་གང་གི་འད་དབང་དུ་མ་སོང་བར་སེམས་རྩེ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་དགོས་པར་གསུངས། དམིགས་སྒྲོང་དེ་མ་གཏོགས་པ་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཆུལ་ནས་ལྷག་མཐོང་གི་བར་ཐམས་ཅད་ལ་དབྱེད་སྒྲུབ་གཙོ་བོར་བྱ་སྟེ། སྒྲ་མའི་མན་ངག་གཞིར་བཟུང་ནས་རྒྱལ་བའི་བཀའ་དང་དེའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བའི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་རིགས་པའི་སྒོ་མང་དུ་གསུངས་པ་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་སློབ་ཁྱེད་དང་བསྟེན་པའི་རིགས་པ་སྒྲ་ཆོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཡང་

དང་ཡང་དུ་དབྱུང་ཅིང་ངེས་ཤེས་ཆེན་པོ་བསྐྱེད། ངེས་པའི་དོན་ལ་འཛོག་སྒྲིམ་
 ཅུང་ཟད་རེ་ཡང་བྱ། དེ་ལྟར་བསྐྱེད་པས་ངེས་ཤེས་ཆེར་སྒྱེ་ཞིང་ཡིད་འགྱུར་གྱི་
 མྱོང་བ་རེ་འཕེལ་དུ་འགོ་བ་ཞིག་དགོས་གསུངས། དེ་དག་གི་ཆེ་ཡང་རང་གི་རྒྱད་
 ཆོད་དང་མཐུན་པའི་ཉམས་ལེན་ཤེས་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བས། རྟོག་པ་སྤྱད་པོས་
 རང་རྒྱད་ལ་བརྟགས་ནས་བཤེས་གཉེན་ལ་གྲུས་པ་རྒྱུད་བར་སྤྱང་ན་ལེགས་
 ཆོགས་གྱི་རྩ་བ་ཆད་པས་རེ་ཤིག་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་ལ་རྩ་ལ་དུ་བཏོན་ནས་
 སྒྲིང་། ཡང་སྤྲོ་མ་རྣམས་ལ་དད་གྲུས་ཆེ་ཡང་ཆེ་འདི་ལ་ཞེན་ཆགས་ཆེ་བས་དགོ་
 སྒྲོར་གནད་དུ་མི་འགོ་བར་སྤྱང་ན་དལ་འབྱོར་དང་མི་རྟག་པའི་སྒྲོར་ལ་གཙོ་བོར་
 འབད། ཡང་ལས་འབྲས་ལ་གཙོགས་རྒྱུད་ཞིང་སྤྲིག་སྒྲིང་དགོ་སྒྲུབ་ལ་གཡེལ་བར་
 སྤྱང་ན་ལམ་ཐམས་ཅད་གྱི་རྩ་བ་ཆད་པར་འགྱུར་བས། དཀོན་མཆོག་ལ་གསོལ་
 བ་འདེབས་ཤིང་རྒྱལ་པའི་བཀའ་ཚད་མར་བཟུང་སྟེ་ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་
 སྒྲིམ་པ་ལ་གཙོ་བོར་འབད། དེ་དག་གིས་མཆོན་ནས་རང་རྒྱད་ལ་ཉོན་མོངས་གང་
 ཆེ་བ་དེའི་གཉེན་པོ་གཙོ་བོར་བསྟེན་པ་དང་། ལམ་གྱི་གནད་གང་དང་གང་ལ་
 གཙོ་བོར་འབད་དགོས་པ་སོགས་ཞིབ་པར་རྒྱད་ལུན་སྤྲོ་མ་དམ་པའི་ཞལ་ལས་
 ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་། དམིགས་སྒྲོར་གཙོགས་ལ་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་ཆེ་ནའང་དམིགས་
 སྒྲོར་གཞན་རྣམས་ཀྱང་ཡལ་བར་མི་འདོར་བར་ཤར་སྒྲིམ་རེ་བྱས་ཏེ་ནམ་ཞིག་ན་
 འདི་ལྟ་བུའི་ལམ་བཟང་པོ་རྣམས་རྒྱད་ལ་སྒྱེ་བར་འགྱུར་ཞིག་གྲ་སྒྲིམ་དུ་སྒྲོན་ལམ་
 གྱི་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་ཤིན་ཏུ་གནད་ཆེ་བར་གསུངས། དེ་ལྟར་སྒྲིང་བའི་ཆེ་དམིགས་
 སྒྲོར་འོག་མ་འོག་མ་བསྐྱེད་པས་དམིགས་སྒྲོར་གོང་མ་གོང་མ་ལ་ཐོབ་འདོད་
 ཆེར་འགོ་བ་དང་། ལམ་གོང་མ་གོང་མ་རྣམས་ཉན་ཅིང་དེ་དག་གི་དོན་བསམས་

པ་ན་དམིགས་སྒྲོར་འོག་མ་འོག་མ་རྣམས་ལ་སྐྱབ་འདོད་ཆེར་འགྲོ་བ་ཞིག་དགོས་
གསུངས། དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱིས་ཉིན་རེ་བཞིན་བྱུང་བཞིའམ་མ་མཐའ་བྱུང་གཅིག་
ཏུ་བྱས་ཏེ་ལམ་གྱི་རིམ་བཤལ་ཡིད་འགྲུར་གྱི་མྱོང་བ་འདོན་པར་བྱས་ན་མདོ་སྔགས་
གཉིས་ཀའི་ལམ་གྱི་ལུས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལ་བག་ཆགས་ཐེབས་པར་འགྲུར་
བས་དལ་བ་ཐོབ་པ་དོན་དང་ལྡན་ཞིང་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་རང་གཞན་
གྱི་རྒྱུད་ལ་རྒྱས་པར་བྱེད་ཀྱས་པ་ཡིན་གསུངས་སོ། །

སྐྱས་པ། རབ་འབྱམས་ཞིང་དུ་བཅའ་ཀྱང་རྟེན་དཀའ་བ། མདོ་སྔགས་
གསུང་རབ་ཀྱན་གྱི་སྤྱིང་བོའི་དོན། ། ཆང་ལ་མ་ནོར་ལམ་བཟང་འདི་འབྲ་དང་། །
མཇལ་བ་ཞེ་མ་གྱིན་ཏུ་སྐལ་བ་བཟང་། ཡིད་བཞིན་མཆོ་ཡི་དོགས་སུ་བགྲོད་
པའི་ལམ། །བྱིས་པའི་རྒྱང་དུས་མཆོན་པ་མིན་པ་ལྟར། །བདེ་གཤེགས་ལམ་
བཟང་གིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་བ། །སྤྱན་རློངས་བདག་འབྲས་སྟོན་པར་ག་ལ་ཀུས། །འོན་
ཀྱང་མཚུངས་མེད་རྗེ་བཙུན་སྤྲ་མ་ཡི། །དྲིན་ལས་འཇམ་མགོན་སྟན་བརྒྱུད་མན་
དག་ཐོབ། །དེ་ཕྱིར་སྟན་བརྒྱུད་མན་དག་ལ་བརྟེན་ནས། །ཚུལ་འདི་དད་ལྡན་
སྟོབ་མས་བསྐལ་ཕྱིར་སྐྱར། །རང་ལ་ཕན་པར་འདོད་པའི་གྲོགས་པོ་དག་རྒྱལ་
བ་དགུས་པའི་ལམ་དུ་འཇུག་འདོད་ན། །འཇམ་མགོན་སྟན་བརྒྱུད་མན་དག་འདི་
ལྟོས་ཞེས། །དགེ་སྦྱོང་ཀན་པོས་ཀྱན་ལ་ཕན་པར་སྤྲ། །དགེ་བ་འདི་ཡིས་ཆེ་
རབས་ཐམས་ཅད་དུ། །ཐེག་མཆོག་དམ་པའི་མགོན་གྱིས་རྗེས་བཟུང་ནས། །
ལམ་བཟང་འདི་དང་ནམ་ཡང་མི་འབྲལ་ཞིང་། །འགྲོ་བ་ཀྱན་ཀྱང་ལམ་འདིས་
གྲོལ་གྱར་ཅིག །ཨ་ཏི་ཤ་དང་འཇམ་མགོན་སྤྲ་མ་ཡིས། །དཔག་མེད་དཀའ་
བས་བསྐྱབས་པའི་གདམས་པ་མཆོག་མདོ་སྔགས་ཡོངས་རྫོགས་ལམ་གྱི་རིམ་

པ་འདི། །ནམ་ཡང་མི་རྒྱུ་ཕྱོགས་བརྩུར་རྒྱས་ཡུར་ཅིག །རི་སྒྲིང་ས་ཆེན་འདབ་
མ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི། །ཟེའུ་འབྲུར་ལྷན་པོ་གནས་པ་དེ་སྒྲིང་དུ། །མན་ངག་འདིས་
ཀྱང་མཐའ་ཡས་འགོ་བ་ལ། །ལམ་བཟང་བལྟ་བའི་སྤང་བ་སྒྲིང་ཡུར་ཅིག །སྤྱར་
མཛད་མགོན་དང་དམ་ཅན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ། །ལྷ་ཆེན་ནམ་མང་ཐོས་སྒྲུལ་འཁོར་
བཅས་ཀྱིས། །སྒྲོན་པ་མཆོག་དང་འཇམ་མགོན་སྤྱ་མ་ཡི། །བཀའ་བཞེན་ཆོས་
འདི་སྤྱབ་ལ་གྲོགས་མཛོད་ཅིག། ॥

ཅེས་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་སྒྲིང་པོ་བསྟན་པ་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་འབྲུང་
ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། ལྷ་མོ་ནས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་མང་པོས་བསྐྱེད་མ་ཡང་
ཡང་བྱུང་ཞིང་། ཉེ་ཆར་འཇམ་མགོན་བསྟན་པའི་སྒྲིང་པོ་ལ་མི་བྱེད་པའི་དད་པ་
ཅན་ལྷ་ལྷམ་རིན་ཆེན་སྒྲིང་འཛོམ་གྱིས་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་ཁྲིད་མདོར་
བསྟན་སྒྲིང་པོར་དེལ་བ་རྒྱན་དུ་བསྐྱུང་ཆོག་པ་ཞིག་དགོས་ཞེས། ཅན་གྱིས་
བསྐྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས། སྤྱ་མ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཞབས་རུལ་སྤྱི་བོའི་རྒྱན་དུ་
འཛོལ་བ་དག་སྤོང་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཆོན་གྱིས། ཡུལ་སྒྲིང་གོང་གི་ནགས་ཁོད་བཀྲ་
ཤིས་བསམ་གཏན་སྤྱིང་དུ་སྤྱར་བའོ། །འདིས་ཀྱང་སྤྱབ་པའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་
ཕྱོགས་ཀྱི་འབྲུང་ཞིང་རྒྱས་པར་ཡུར་ཅིག །